ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1892 — Sîmbătă 1 Iunie 1913

Un filosof violent

Afirmăm din sursă care nu sufere dezminţire, că articolul «Un om prea mult în ţară» din «Cuvîntul» a fost scris de către domnul I. Petrovici.

Ziarele

D. I. Petrovici

Şi pare că'l văd coborînd pe strada Lăpuşneanu, înalt, puţin cam adus în spate, păşind cu paşi rari, metodici, paşi de cocostîrc sau de om calculat în toate şi care pînă şi mersului şi ţinutei sale i-a dat ceva teatral şi ne natural.

Il văd încă în serile de Iulie pe terasa de la Bragadiru, în compania cîtor-va domni şi doamne. De data asta e mic, căci la d. I. Petrovici mărimea e în picioare şi, odată aşezat la o masă, — aşa îi e de mică talia şi capul !...

Veşnic liniştit, stăpîn pe sine, sacerdotal în expresii, sentenţios în vorbă, d. I. Petrovici reuşia să copieze capul unui cugetător.

Dar figura copilărească, mustaţa de adolescent, căutătura în care — pe atunci cînd l'am cunoscut — conferenţiarul de filosofie, voia să puie multă adîncime, dar nu reuşea să reverse de cît o expresie bleagă şi care nu spune nimic, zic, căutătura bleagă, mă făcea să văd în d. I. Petrovici mai mult un tînăr farsor cu pretenţii de serios filosof, de cît de adevărat cugetător.

Amabil, foarte amabil chiar de cîte ori mă întîlnea, nu uita un cuvînt bun pentru proza mea, ba uneori laudele erau din cale afară de plate, ceea ce mă făcea să roşesc.

Am spus d. I. Petrovici era pe atunci conferenţiar numai.

Il numise guvernul Cantacuzino-Take Ionescu, şi se menţinea cu greutate sub liberali; de aceia de cîte ori mă vedea, arunca o ochire repede jur împrejur, doar, nu-l va vedea vr'un liberal, cu mine, redactor la „Opinia".

Şi vremea a trecut. L'am revăzut în o toamnă la Bucureşti. Mi-a adus la redacţia „Ordinei" un volum de lucrări filosofice şi o broşurică, în care erau enumerate lucrările publicate şi recensiile pe cari îi le făcuseră..... ziarele politice.

Erau în acea broşurică „ce zicea" „Universul" „Adevărul" „La Roumanie", etc. etc. despre lucrările de metafizică ale d-lui I. Petrovici.

Şi se vede ca să'mi arăte cum fuseseră făcute aceste recensii şi mai ales să mă liniştească că nici eu, cum de alt fel nici colegii mei de la celelalte gazete n'au trebuit să citească încercările de „logică" „metafizică" şi „estetică" ale autorului, d. I. Petrovici ni adusese singur recenzia despre cartea d-sale.

*

Am pus'o bine înţeles la rubrica cuvenită.

Dar mi-a fost ruşine cînd d. I. Petrovici mi-a spus :

— N'ar fi rău să scrii şi d-ta ceva sub semnătură. Numele d-tale e cunoscut şi va avea însemnătatea în consiliul profesoral care va dezbate chestia numirei mele ca agregat".

Mi-a fost ruşine de domnul I. Petrovici şi de acel matur corp, în faţa căruia de atîtea ori am tremurat dîndu'mi examenele şi pe care'l vedeam în închipuire cetind recenzia mea.

Totuşi am scris.

Şi dacă d. I. Petrovici nu a spus adevărul şi dacă într'adevăr şi recenziile din gazete ori fi avînd o însemnătate în numirea dascălilor la Universitate, apoi şi mie'mi datorează în parte, d. Petrovici de a fi azi profesor de universitate, căci eu i-am scris o critică elogioasă, pentru care mi-am găsit chiar beleaua cu d. N. Iorga. „Şeful partidului naţionalist m'a dat în tăbîrcă în „Neamul Romînesc".

Şi citind azi informaţia pe care am pus-o în fruntea articolului nu mă mir că blîndul, aşezatul, filosoful I. Petrovici este autorul acelui articol murdar din ziarul d-lui Virgil Arion.

Pentru că n'am crezut nici în blîndeţea, nici în cumiţenia, nici în filosofia d-lui I. Petrovici. Dacă acum 7 ani d. I. Petrovici măsura cu tact trotuarul stradei Lăpuşneanu, şi mergea cu atîta cumiţenie în cît părea că plutește într'o altă lume, făcea lucrul acesta nu pentru că d-lui I. Petrovici îi era greu să păşească mai repede, din cauza greutăţei gîndurilor ce fruntea d-sale le adăpostea dar pentru că trebuia să facă impresie celor cari aveau să-l numească titular că într'adevăr d-sa este un filosof născut.

Azi cînd e profesor, d-nul I. Petrovici poate umbla şi repede, poate fi şi violent catedra a luat-o.

Dacă acum şeapte ani d. I. Petrovici urca scările tuturor redacţiilor şi blagoslovea scrisul redactorilor tămăindu-i cu cele mai plate închinăciuni şi prona presa ca pe cea dintăi putere în Stat, o făcea aceasta, pentru că nu era de cît un modest conferenţiar.

Azi d. I. Petrovici e profesor şi'şi poate permite să murdărească cu scrisul d-sale treaba aleasă pe care o fac alţii şi poate să se servească de aceasta presa ca să-şi arunce tot veninul şi toată micimea sa sufletească. Pressa pentru d-sa e o cîrpă pe care o poate destăşura azi ca stindard, căci ea i-a servit eri, să şteargă ghetele tuturor acelora cari l'au făcut ceia ce este şi cari poate mai bine îi aplicau tălpile ghetelor lor în altă parte, de cît să le lase şterse de d. I. Petrovici.

D. I. Petrovici e violent şi sanguin. D. I. Petrovici poate azi spune cine e de prisos şi cine nu în ţara romînească. D. Petrovici poate înarma mîna unui nebun ca să suprime pe aceia care îi sunt de prisos, căci d. I. Petrovici are azi şi va avea şi mîine ce mînca şi avînd pîine vrea omul să aibă şi veselii şi bucurii ca robii romani.

Acum şeapte ani toţi oamenii din ţara romînească îi erau necesari şi ar fi murit de teamă, dacă ar fi auzit că e bolnav vre'unul din aceia de cari depindea soarta d-sale.

Şi printre aceia de sigur a fost şi d-nul Take Ionescu.

Căci dacă eu, simplu redactor la ziarul partidului d-lui Take Ionescu, prin cronica mea am putut contribui ca d. I. Petrovici să fie profesor de universitate, nu se poate ca şeful partidul la gazeta căreia eu scriam să nu fi primit şi d-sa un volum al d-lui I. Petrovici, cu o dedicaţie foarte servilă şi cu rugămintea să puie o vorbă bună pe lîngă unul din profesorii comisiei.

Azi însă d. Take Ionescu e un „om de prisos".

Dar azi sunt de prisos pentru d. I. Petrovici toţi camenii din ţara romînească pentru că „milogul" care cerşeşte la uşile bogate cît timp n'are ce mînca, toate uşile îi sunt dragi şi trebuincioase, cînd însă din pomenile primite cerşetorul îşi face şi el o casă, el găseşte de prisos toate aceste uşi, ba trecînd pe lîngă ele, el sufere, căci, ele îl umilesc, ele îi aduc aminte cine a fost şi cum a ajuns, ce este.

Şi să nu se supere d. I. Petrovici, dacă îi spun că, de şi prin preocupările la care se dedă ar trebui să fi fost omul cel mai liber, căci filosofia înalţă pe om mai presus de toate micimile vieţei, d-sa n'a putut să se ridice pînă la frumuseţia artei pe care o predă generaţiilor tinere pentru că a avut toată viaţa sa firea robului, a cerşetorului—fie şiin frac, dar a cerşetorului.

Şi robii chiar deveniţi liberi, milogii chiar deveniţi profesori, rămîn tot robi, rămîn tot cerşetori. Şi atunci cînd voesc şi ei, ca să-şi arate revolta sau nemulţumirea, ei nu recurg la armele oamenilor liberi, ci cu cuţitul sau cu piatra în mînă lovesc pe ascuns, lovesc mişelește, căci libertatea nu i-a putut face oameni din mişei şi eroi din sclavi.

Dr. I. Duscian

NOTA ZILEI

Foarte hazlie este imputarea pe care „direcţia" *Viitorului* o face „redacţiei" *Viitorului* pe tema şantagiului Bogdan-Văcăreşti.

Direcţia se declară că îmbrăţişează tot deauna numai chestiile *cinstite*, — ceea ce însamnă că redacţia, care în treacăt fie zis e alandala, fără culoare, fără nuanţă, fără sex, curat her.... mavrodistă— numai pe căi cinstite nu umblă.

Iar ca să calmeze opinia publică adaogă că aprecierile în favoarea excrocului Bogdan-Piteşti, le-a făcut redactorul în timpul nopţii.

Cînd să laude cine-va *Seara*, dacă nu noaptea, cînd oamenii de treabă îşi caută de treabă, adică de somn, lăsînd redacţiile pe mîna neresponzabililor şi micilor apaşi ai condeiului ?

Dar nu e mai puţin amuzant acest conflict nocturn între direcţia şi redacţia ziarului vintilist.

MICI POLEMICI

Tot felul de coincidenţe stranii în afacerea şantagistului Bogdan-Piteşti. Pînă şi mătuşa primului procuror, îmbolnăvită pentru interesul cauzei, e tot la... Piteşti.

*

Directorul „Serei" a trimis drept emisar pe un arhitect. Cu toate aceste n'a păzit... măsura în combinaţiuni.

*

Ce visează, în momentul de faţă, „Seara" ?

...Noaptea uitării.

*

Un ziar duce campanie pe tema Slănicului.

— *Poate ca să... iasă ceva?*

*

Cea mai recentă „campanie" a „Serei" a fost contra cîntăreţilor trupei Grigoriu. E o campanie cu... cîntec.

„Şantagiul" vine de la franţuzescul „chanter".

*

„Cuvîntul" anunţă că a apărut în foile de vii insecta „Scriitorul". Se găseşte chiar în foaia „Cuvîntul", unde scrie poezii sub pseudominul Th. R...

*

„Voiu răspunde mai tîrziu punct cu punct..." ar fi zis Bogdan-Văcăreşti unor ziarişti.

Tocmai de... răspunderi se ocupă acum parchetul în această chestie.

*

Nu credem să fie N. Fleva omul de pae al lui Fischer.

E, din principiu, om de... fin şi nu de paie.

*

De ce spera Bogdan-Piteşti să scoată parale de la Blank?.

— *Pentru că-l ştia... liberal.*

Cuvînt de pace şi înfrăţire

Eram sigur că, atunci cînd acţiunea diplomatică a d-lor Maiorescu şi Ionescu va fi cunoscută, un reviriment complect se va produce în favoarea dumnealor şi împotriva detractorilor.

Revirimentul s'a produs, deşi nu s'a putut expune de cît o parte din munca şi silinţele ce-a depus diplomaţia noastră.

Detractorii sufer, în izolarea în care se văd, o pedeapsă meritată.

Asta totuşi nu va să zică că putem fi mulţumiţi.

Dacă n'avem a fi nemulţumiţi de conducătorii noştri, n'avem însă de ce rămîne perfect împăcaţi cu rezultatul obţinut.

E însă, pentru mine, cert, că dacă s'ar fi lăsat mîna absolut liberă diplomaţiei noastre, dacă nu s'ar fi făcut gălăgia, presiunea şi agitaţia menită a schimba obiectivul silinţelor acestei diplomaţii, am avea azi, în locul Silistrei, avantagii mult mai mari.

Şi acei cari au făcut gălăgia, presiunea şi intriga pentru Silistra, sunt tot aceia cari, azi se agită contra acceptărei Silistrei ! !...

Atît e de adevărat că în politica internă, motivele devin în realitate simple pretexte cînd cauza s'ascunde în patimi urîte şi pofte rele, că de obiceiu.

Rezultatele obţinute nu sunt pe deplin mulţumitoare numai din cauză că politica internă a venit să turbure acţiunea conducătorilor politicei externe.

Agitaţia internă a dat interesaţilor o impresie de slăbiciune care nu trebuia dată.

*

Cauza adevărată a tuturor intrigilor şi agitaţiunilor se ştie, e invidia, e ambiţiunea, e furia oarbă a neputinciosului faţă de forţa logică şi de superioritatea zdrobitoare a inteligenţei şi a talentului.

Dar ceea ce, în această împrejurare, e mai trist ca toate, e constatarea că, d'astă dată, în faţa chestiei externe, dacă liberalii au suspendat ostilităţile contra adversarilor lor din Guvern, şi au avut meritul de a le da chiar sprijinul lor moral, nu tot astfel a simţit un conservator din Guvern, care după ce a văzut frînte toate beţele ce vîrîse în roatele propriilor săi colegi, şi-a dat sgomotos dimisia, pentru a cerca o lovitură pe care până în cele din urmă s'a dovedit neputincios a o da cu succes.

Faţă cu această lipsă complectă de prevedere şi de simţ al măsurei şi al proporţiilor între fapt şi realitate, d. Nicu Filipescu rămîne complect discreditat şi deochiat în politică.

Nimenea nu se va mai înşela de aci înainte asupra d-sale. Din această ultimă aventură răsare, mai bine ca din toate cele precedente, uşurinţa sa fenomenală pusă în serviciul unei impulsivităţi bolnăvicioasă.

Incă într'adevăr soiul oamenilor cari, la cîrma statului provoacă răsboiele şi nenorocesc naţiunile lor pentru un lung şir de ani.

Precum, în Franţa, împărăteasa Eugenia lui Napoleon III-a a zis, la 1870, în consiliul de miniştri, spre a decide războiul : Asta e războiul meu ! (c'ast ma guerre à moi !), tot astfel şi cu d. Nicu Filipescu cari voia „un mic război personal, al dumisale !"

Noroc că erau lîngă dînsul oameni mai cuminţi !

*

Azi, după explicaţiile date asupra acţiunei noastre diplomatice dacă prezentul lasă totuşi de dorit, putem însă privi viitorul cu încredere.

Romînia n'a avut rol în primul act al dramei : Distrugerea Turciei.

Cortina acum se ridică asupra actului al doilea : Certurile şi luptele aliaţilor între dînşii.

Drama va avea — pe cît se poate prevedea — numeroase scene şi mai multe acte.

Romînia poate aştepta şi alege momentul oportun pentru a intra în scenă şi a spune cuvîntul său.

Dorim ca acest cuvînt,—hotărîtor propăşirei şi siguranţei noastre inferioare,— să fie cuvînt de pace şi de înfrăţire.

(Părerile unor spectatori)

C. G. Costa-Foru

OAMENI ŞI LUCRURI

Moartea cea bună

In anul trecut s'a vorbit mult de problema „eugeniei", în legătură cu congresul eugenist din Londra. Eugenia,—viaţa bună, rodnică, estetică, tinzînd spre desăvîrşire.

Anul acesta, în schimb, se vorbeşte şi se scrie despre „Euthanasie", —moartea cea bună. Urîciosul „tanatos" al helenilor, înfrumuseţat şi decorat,—pregătit în aşa fel, ca ia să devie un... ideal al vieţei.

Simplu paradox,—se va zice. Tot aşa s'a răspuns savantului Metschnikof, optimistul savant, care prevestind prelungirea vieţei prin o bătrîneţe metusalemică credea că nu e esclusă vremea în care oamenii, după ce au trăit... de-ajuns, vor căpăta gustul, dorul morţii, aşa cum are cineva gust de... somn.

Ironie, ori necunoştinţă de psihologia omenească ?

A dori somnul, este a vroi o curîndă trezire după o înfiripare, după o odihnire şi întremare, spre a reîncepe viaţa obişnuită cu iluzia că ar fi cît mai lungă, că ar fi eternă. Poate fi cîndva gîndul morţii legat de asemenea vise ? Nici odată ! Pentru că,—a spus o poetul : fiecare din noi îşi zice :

Nu de moarte mă cutremur,
Ci de veşnicia ei.

Legendele copilăroase ale reînvierii din morţi, create pentru muritorii înspăimîntaţi—aveau doară acest unic scop, de a crea un miragiu al vieţei, prelungită în infinit. Nu mai vorbim de fabulele existenţei paradisiace, cu noţiunea de răsplată a unor virtuţi şi celelalte.

Dar cu totul de altă natură este ideea „eutanasiei". Ea tinde „să suprime suferinţa celor incurabili ; ea este chemată să scurteze, să precipite agonia".

E vorba ca parlamentul german să discute un proiect ce-i se va propune şi pe care „Secolul monist", organul societăţilor monismului german îl prezintă astfel :

1) Ori-ce persoană atinsă de o boală incurabilă are drept la eutanasie.

2) Tribunalul de resort va primi cererea pacientului şi va acorda dreptul acesta.

3) O comisiune medicală, după cererea tribunalului, va examina pe bolnavi cele opt zile după primirea cererei din partea bolnavului. Acesta din urmă va putea atrage şi pe alţi medici de încredere.

4) Procesul-verbal al examinărei va arata dacă e mai probabil moartea sau însănătoşirea, ori la o stare care permite lucrul.

5) Dacă marea probabilitate este pentru o moarte mai apropiată, tribunalul va acorda dreptul la eutanasie.

6) Acel care va provoca moartea—fără dureri—nu poate fi urmărit.

7) Cine omoară un bolnav fără voinţa formală a acestuia, va fi pedepsit.

Bicisnicii, infirmii întră şi dînşii în categoria articolelor 1 şi 7.

Astfel prezentată, chestiunea întră în domeniul psihologiei sociale i se cuvine să o privim mai de aproape.

Rodion

Trecutul lui Bogdan-Văcăreşti

Bogdan-Văcăreşti ne-a servit, acum vre-o două luni—exact în numărul *Serei* cu data de 9 Aprilie—propria-şi fişă antropometrică dar trunchiată. Adică, cavalerul de industrie şi-a publicat numai fotografiile după serviciu lui antropometric, tăind cu foarfecele restul fisei care cuprindea antecedentele vieţei sale de escroc. Il vom complecta noi.

Avem sub ochi o copie a buletinului judiciar al individului Alexandu Bogdan-Piteşti, din 20 Februarie 1902 şi semnat de d. Minovici, directorul serviciului antropometric al parchetului de Ilfov.

Iată ce cetim în această fişă :

„Nu se găseşte inregistrat în cazierul nostru, însă, după informaţiunile ce am luat de la serviciul Antropometric din Paris, el a fost arestat şi măsurat acolo, sub aceeaş stare civilă, la 28 Iulie 1894, pentru *excrocherie şi cerere de extradare de către guvernul Elveţian.*

„Serviciul Antropometric din Geneva, ne comunică că acest individ n'a fost nici odată măsurat, însă a stat în acel oraş de la anul 1891 pînă la 1894, lăsînd cele mai rele amintiri *şi fiind de mai multe ori urmărit pentru excrocherie, Abuz de încredere,* etc., dar n'a fost condamnat, de oarece rudele sale ne despăgubiau pe acei interesaţi.

Acum suntem lămuriţi : Bogdan Văcăreşti e vechea cunoştinţă a poliţiştilor din străinătate, unde a operat prin escrocherie şi abuz de încredere.

Un an închisoare pentru escrocherie

Se vede că operaţiunile lui au luat atît de mari proporţii, că rudele—cum zice în fişa antropometrică—n'au mai voit s'au n'au mai putut să despăgubească victimele, şi astfel îl vedem pe directorul de azi al *Serei* condamnat în corecţional la un an închisoare, pentru delictul de escrocherie.

Pentru edificarea opiniei publice, reproducem în întregime sentinţa Tribunalului Ilfov, secţia II, din 18 Noembrie 1903, cu No. 1639. Tribunalul era compus din d-nii Iulian Teodorescu şi Al. Cerban, iar fotoliul ministerului public, ocupat de d. Procuror C. V. Obedeanu.

Iată textul acestei sentinţe :

La apelul nominal s'au prezentat reclamanţii Ion I. Bucşăneanu şi Achim Achimescu cum şi informatorii Florea Petrescu şi Dumitru Iordănescu lipsind inculpatul Al. Bogdan-Piteşti, ceilalţi reclamanţi şi martori ; procedura fiind îndeplinită, s'au cetit actele din dosar după care s'au ascultat pe informatorii prezenţi cari au făcut aceleaşi declaraţiuni ca şi la instrucţie şi

Reclamantul Achim Achimescu cere suma de 680 lei şi Bucşăneanu suma de 1000 lei ca despăgubiri civile.

D. Procuror, în concluziune, ceru confirmarea ordonanţei. (Ordonanţa definitivă a judecătorului de instrucţie al cab. II conchide la darea în judecata corecţională pentru delictul de înşelăciune. —N. R.).

Tribunalul

Sesizat prin rechizitorul definitiv No. 4768 al d-lui Prim-Procuror al trib. Ilfov, determinat de ordonanţa definitivă No. 19 a d-lui jude instructor de pe lîngă cab. II al aceluiasi tribunal cu judecarea delictului de *Escrocherie* comis de Alexandru Bogdan-Piteşti în următoarele împrejurări :

Escrocheria cu revista „Ileana"

Inculpatul împreună cu alte persoane, înfiinţează în anul 1900 o revistă literară „Ileana" cu a căreia administraţiune se însărcinează delicuentul. Abonaţii revistei, ne fiind de cît una sută pe de altă parte numeroasele cheltueli ale publicaţiunei, precum şi ale sale personale determină pe Bogdan-Piteşti să uzeze de un

Fabrica de ciocolată
CARMEN
— din București —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra
CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

mijloc lesnicios, pentru a'și. procura sumele ce'i trebuiau, cu atît mai mult cu cît făcuse deja experiența unor asemenea fapte, încă de pe cînd se găsea în străinătate, la Geneva, unde de asemenea i se deschisese acțiune pentru delictul de escrocherie, dar restituindu-se sumele escrocate, urmărirea începută încetează de parchetul genovez.

Manopera cu anunțuri în ziare

In speță, sistemul întrebuințat, consistă în aceea, că prin anunciuri în ziarul *Universul* pe numele și adresele unor indivizi, cu totul strein, de Ad-ția citatei reviste, se încunoștiințează acei ce doresc să ocupe locuri, fie de administratori, fie de încasatori, fără ca în aceste anunțuri să se arăte că ar fi vorba de Bogdan-Pitești sau de revista „Ileana".

Florea Petrescu și Ion Rădulescu, colaboratori de bună credință ai deliquentului, primesc pe doritorii de a ocupa locurile în chestiune și, în prezența lui Bogdan-Pitești, cel dintîiu, în interval de cîteva luni și în urma anunțului din ziar, reușește și face să fie angajați de inculpat un număr de 8 persoane, care depun drept garație sume variind de la 200—1000 lei și ar mai fi escrocat și un al 9-lea, tot prin intervenirea lui Petrescu, dacă acesta nu și-ar fi dat seama de reaua credință a lui Al. Bogdan, după cum rezultă din corespondența lui Petrescu către V. Moroianu din Călărași. De asemenea cel-l'alt colaborator al inculpatului, Ion Rădulescu, pe a căruia adresă se făcuseră anunțurile, a reușit să plaseze pe d. Tănăsescu, care de asemenea a lăsat garanție inculpatului suma de 500 lei.

7000 lei escrocați

Cu acest mijloc înculpatul a reușit să escrocheze peste 7.000 lei de la următoarele persoane, constituite parte civilă: Dumitrie Albu, Carol Bader, Nicola Biolani, Alexandru Diaconescu, Dimitrie Șichitin, Dimitrie Tănăsescu, Ion Popa Goga, Vasile Hancu, Sebastian I. Voiculescu. Aurel Oprescu, Achim Achimescu, Dumitru Zaharescu etc. etc.

Tuturor acestor persoane, inculpatul le promitea lefuri bune, remise de la 5 la sută pînă la 10 la sută din încasările abonaților, al căror număr se urcă la peste 1500; drum de fier gratuit și alte avantaje, care puteau induce în eroare pe ori cine, făcîndu-l să accepteze condițiunile, propuse de inculpat; și pentru a triumfa de ori ce sentiment de incredulitate, Bogdan Pitești lăsa să înțeleagă pe cei puțin indispuși a lua în serios, propunerile ce făcea, că îndeplinirea angajamentelor sale poate fi perfect asigurată, în afară de succesul revistei, de averea sa imobiliară, îndestulătoare pentru a asigura restituirea garanției depuse și astfel inculpatul pretinde și obține în schimbul beneficiilor fictive, ce acorda, sumele de bani menționate mai sus; cea mai mare parte în numerar și o mică parte în bonuri; — faptul pentru care inculpatul este trimis în judecata tribunalului.

Escrocheria caracterizată

In drept:

Pentru ca faptul lui Bogdan Pitești să fie pedepsit de textele codului penal, invocat de judele instructor trebuie să întrunească următoarele condițiuni; să existe un prejudiciu în averea altcuiva, să se fi folosit de acest prejudiciu și în al treilea rînd să fi existat manopere frauduloase, deci intențiunea de a comite înșelăciunea: cu alte cuvinte, după cum spune legea, să facă să treacă de adevărate fapte mincinoase sau să prefacă în mincinoase fapte adevărate.

In privința celor două elemente dintăi nu mai poate fi discuție; chestiunea se pune cu privire la cel de al 3-lea element, pentru că s'ar putea susține, că fiind vorba de niște acte de angajament intervenite între inculpat și cei escrocați, afacerea ar fi de natură civilă.

In speță, lucrurile nu sunt de loc astfel: și cu toate că din depoziția martorului Albert Ghica ar rezulta că însuși inculpatul avea îndoială asupra chestiunei de a se ști dacă fapta sa era civilă, totuș dintr'un examen integral iar nu trunchiat, se vede că afacerca nu se poate reduce numai la un act de angajament, cu atît mai mult cu cît în această materie trebuie să se ia în considerație și puterea de percepțiune, gradul de cultură al acelui ce întrebuințează manoperile frauduloase și al acelor ce sunt escrocați ori în cazul de față, faptul se petrece între un om relativ cult și în tot cazul destul de inteligent, pe cînd cei escrocați sunt în mare parte oameni simpli și lesne lucrezători,

Cînd este vorba de delictul prevăzut de art. 332 și 333 C. P. și în special de elementul cel de al treilea al manoperilor frauduloase, trebue să ne raportăm la fiecare caz special, iar nici de cum să punem regule generale aplicabile tuturor spețelor, pentru că, dacă fapta lui Bogdan-Pitești nu putea prinde față de un om foarte inteligent, nu însemnează că ea ar înceta de a fi o escrocherie, date fiind persoanele escrocate. Și în această privință sunt o mulțime de elemente cari pun în evidență manoperile frauduloase; căci în definitiv pentru ce Bogdan-Pitești nu anunța la jurnal că el însuși are nevoe de încasatori și se adresează la persoane străine? Răspunsul nu poate fi altul de cît că inculpatul avea tot interesul ca cei înșelați să nu ia seamă și să revie asupra angajamentului, cerîndu-și garanția.

In acest scop s'a și adresat la doi indivizi deosebiți, cărora le dăduse instrucțiuni din care trebuia să rezulte, că afacerea era din cele mai strălucite. Apoi odată ajunși la inculpat, acesta prin arătarea listei în care se găseau un număr de peste 1500 abonați și etalînd încă bogăția sa persouală, reușea să înșele buna credință a acelor doritori de a fi îngajați ca încasatori sau administratori. Și pentru ca înșelăciunea să fie complectă inculpatul avea grijă, ca nici unul dintre multiplii săi încasatori să nu se întîlnească unul cu altul, făcîndu-i să crează pe fiecare, că alți încasatori nu se mai găsesc la revistă.

Un individ pervers certat cu justiția

Aceasta rezultă din dcspoziția servitorului Olteanu, care în acest scop avea un carnet în care se trecea ora cînd cel escrocat trebuia să fie primit de inculpat.

Toată această mizā în scenă, toată această țesătură de minciuni intenționate din partea inculpatului și parte de buna credință din partea acoliților săi unită cu perversitatea inculpatului, care în mai multe rînduri a avut afaceri cu justiția sunt presumțiuni mai mult de cît îndestulătoare pentru a da convingerea că Bogdan-Pitești este culpabil de faptul ce i se impută.

Condamnarea

Avînd în vedere și art. 333 și 333 C. P. citite de d. Președinte în ședința publică au următoarea cuprindere.

Art. 332: Acela care în vedere de a împărtăși folos face să nască o amăgire în paguba averei altuia sau făcînd să treacă de adevărate fapte mincinoase sau prefăcînd în mincinoase fapte adevărate ori suprimîndu-le de tot, este culpabil de înșelăciune.

Art. 333: Inșelăciunea de nu va fi anume pedepsită de lege cu o pedeapsă specială se va pedepsi în deobște cu închisoare de la o lună pînă la un an și cu amenda de la 26 pînă la 2,000 lei.

Văzînd și cererea de despăgubiri civile și apreciind.

Pentru aceste motive redactate de d. judecător de ședință (Iulian Teodorescu—N. R.).

De acord cu d. procuror Obedeanu.

IN NUMELE LEGEI

Pe baza art. 332 cu 333 Cod. Pen.

Condamnă pe inculpatul Alexandru Bogdan-Pitești la un an închisoare corecțională și să plătească reclamanților Achim Achimescu șease sute optzeci lei și lui Ion I. Bucșenescu suma de una mie lei, drept despăgubiri civile.

Sentința cu opoziție și apel.

Dată și cetită în ședința publică azi la 18 Noembrie 1903.

(ss.) **Iulian Teodorescu, Alex. Corban.**

p. Grefier, (ss.) *Sfetescu*

E clar: Tribunalul făcîndu-și convingerea că are a face cu un escroc patentat, i-a aplicat maximul pedepsei,

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)
Consultațiuni 7 — 8 seara.

Scrisoare deschisă

D-lui ADAM BERCEA

Președintele Secției a II a Tribunalului Iași

Domnule Bercea,

Mentalitatea d-tale specială de a înțelege „rolul de magistrat" — pe care ți-am cunoscut-o aprofundat în cei 2 ani cît am fost colegi de Parchet — 'mi-a dat trista ocasie, pe care am considerat-o ca o datorie sacră de îndeplinit de a scrie adesea despre relele magistraturei în genere și ale d-tale în special.

E pentru mine o chestie de onoare față de public, ca azi, cînd te văd numai asigurat *dar nu și avansat* în magistratură, — căci până acum aveai acelaș grad, dar erai amovibil, — să caut să mi dau seamă de acest fenomen special, la o „mentalitate specială", și cu bună credință să trag din el învățămintele necesare.

D-ta, d-le Bercea, ai avut necontenit ambițiunea, firească de altfel, de a sări cît mai sus și cît mai repede: se cunoaște de toți colegii d-tale că ai fost concurent la locul de azi al d-lui Erbiceanu; la cel de eri și de azi al d-lui Volanschi; la cel de mai înainte și cel de azi al d-lui Iulian Teodorescu. In aceastā direcție te zbați, ca peștele pe uscat, încă de cînd eram și eu în magistratură, de vr'o 2 ani și jumătate în urmă. In loc însă de a căuta, ca majoritatea magistraților, a fi demn și corect, d-ta ai uzat la Minister, cînd de clevetiri contra colegilor d-tale, cînd de lingușiri către cei mari: *aceasta am combătut-o cu cu energie în „sistemul d-tale special"*, căci am convingerea profundă că acest sistem înjosește și compromite magistratura.

I-ți va face plăcere, de a-ți dovedi imediat *cîte-va acte*, despre mentalitatea d-tale arivistă cu ori ce preț și prin ori ce fel de mijloace?

Amintesc numai recentele cazuri cu veninul d-tale în procesul pus la cale al foștilor efori, unde ți-ai blamat „colegii" la Minister, — cari au avut și ei convingeri,— și mai cu seamă cel „cu concluziile de arestarea lui Iuster" unde aĭ lucrat nu pentru Justiție, ci pentru cei... de sus. Ca probă că n'ai mai avut curagiul de a face apel în ce privește pe Juster".

Care ți-e rezultatul?

— Ai parvenit ca după 4 ani de astfel de acte, abia să-ți se asigure poziția... fără avansare. Iată răsplata celor lipsiți de demnitate! Cînd ai venit Prim Procuror în Iași, aveai ca inferiori ai d-tale pe d-nii Erbiceanu, Volanski, Iulian Teodorescu și Cihodariu. Ei bine, toți aceștia au căpătat cîte două grade de avansare, fiind „magistrați demni", — pe cînd d-ta abia te-ai asigurat *în acelaș grad* și cu o leafă... mai mică, dar sigură! Te-ai convins acum, că de și înzestrat cu calități ca: oare-cari cunoștințe juridice, putere de muncă și inteligență,— pe cari nu ți le-am contestat nici odată, — **dar fiind complectamente lipsit de caracter,** chiar aceia cărora le-ai făcut acte de „favoritism", te apreciază în silă: *ți-au asigurat o existență... nu tocmai de invidiat.*

Iată adevărul.

Dar, te pricep, ai avut o scuză. Erai om sărac și în afară de scaunul de magistrat, la bară, ai fi dus-o greu! Bine; dar acum cînd de milă ți s'a dat asigurarea, caută și te îndreaptă.

De o cam dată d-l Mitică Greceanu, are marele merit că te-a pus pe o cale de îndreptare: „te-a asigurat".

Acestea am avut de spus, ca încheere cred, la cele ce am avut și alte dăți ocasia de a spune despre „mentalitatea d-tale specială de magistrat."

Cu aceasta am răspuns și „acelor binevoitori", cari mi te dau ca exemplu „că știi să te învârtești", dîndu-mi mie sfat „să mai las dreptatea și adevărul" și să fac ce ai făcut d-ta, căci numai așa „poți ajunge"...

— Mă las păgubaș și „de avansarea d-tale" și de „sfatul acestora".

In toată chestia tipică a d-tale, nu am de cît un regret, cea-ce e și scopul principal al acestor rînduri — acela că cunoscîndu-te bine, pe d-ta și sistemul d-tale special, poate, cînd am scris „despre magistratură", am cam generalizat lucrurile și am isbit pe nedrept și în alții. O regret mult, dar n'am avut alt gînd de cît binele magistraturei, în tot ce am fost silit să scriu despre ea, din cauza exemplului prea degradator dat de d-ta.

Fii sănătos de aci înainte și caută a te videca, de „mentalitatea specială" de până acum: ți-o spun absolut convins și pentru binele d-tale și pentru acel al magistraturei.

Fie ca tristul exemplu dat de d-ta să serve de experiență altor magistrați, pe cari 'i tentează influențele **politice și favoritismul,**— și cu aceasta se va face un pas de mare progres și adevarată demnitate, în cariera magistraturei atît de nobilă și înaltă.

George Skarlet
fost Procuror, Avocat

VACCINARI
practică
Dr. A. STEUERMAN
— Str. Cuza-Vodă 13 —

In chestia conferințelor d-nului Faure

Primim următoarele:

D-le Director,

In polemica citată, natural d-ta ai dreptate, absolut sub toate punctele de vedere și toate considerațiile de ori ce fel;—fiind cu totul de neînțeles ca un domn ce are fericirea de a fi născut francez și aparține unei țări și unei nații, care este tocmai în fruntea națiunilor și țerilor prin: **Republică** și **Libertatea de conștiință** (prin separația Bisericei de stat și suprimarea budgetului cultelor, adică a mitologiei, imposturei și exploatărei ignoranței); ca acest domn, în o țară străină, tînără și progresistă, cum este Romînia și un oraș cultural cum este Iașul; — să facă conferințe filo-Regalim, imperialism și clericalism papistaș, francez;—anacronice, archaice și ridicule azi pentru Franța, ce o iubim tocmai pentru marele sale instituții sociale citate: *Republica* și *Libertatea de cugetare.*

Dr. Thiron
Profesor la Universitatea, Iași

INFORMAȚII

Societatea „Cantina Școlară" care hrănește zilnic în timpul iernei aproape 400 elevi săraci, va da o mare serbare populară în grădina Copou în seara de Sîmbătă 1 Iunie.

Vor cînta 2 fanfare, bogate focuri de artificii, un balon, flori, tombolă și Cinematograf, *care va reprezinta piesele cele mai alese.*

Intrarea de persoană 50 bani, copii 25 bani.

Biletele se găsesc la direcțiunile școalelor primare și la cercul didactic (etajul cofetăriei Georges).

Examenile la facultatea de științe, secția matematică, se vor ține între 5 și 26 Iunie inclusiv.

D. I. Pettigrew a fost însărcinat cu aprovizionarea lemnelor la Liceul Național din localitate.

La șezătoarea dată de societatea Corală Culturală *„Steaua Moldova"* în localul școalei Primare de Băeți „Costachi Negri" din Tatarași, corul societății condus de simpaticul și muncitorul Dirijor C. Ciocîrlan a executat mai multe bucați corale reușite admirabil și mult gustate de numeroși auditori.

S'a declamat „La icoană" de Vlahuță recitată cu succes de domnișoara Eliza Todiresei elevă clasa VII-a Externat.

Apoi a urmat o prea frumoasă și educativă conferință ținută de sf. sa Părintele C. Dinescu Parohul Bisericei *„Nicorița"* prin care arătînd scopul înalt ce urmărește această societate, îndeamnă pe toți oamenii de bine să-i dea tot concursul.

Incheie dorind tinerei societăți mult progres.

Serbarea s'a terminat la ora 6 p. m. cînd publicul s'a împrăștiat sub o prea frumoasă impresie, dînduși întîlnire pentru viitoarea șezătoare care va avea loc în ziua de 9 Iunie.

Comitetul Societății Ortodoxe Naționale „secțiunea Iași" organizează 2 mari serbări în grădina Copou și anume:

Duminică 2 Iunie ora 4—8 p. m. Luni 3 Iunie ora 4—8 p. m. și roagă pe onoratul public să binevoiască a da tot sprijinul pentru reușita lor, căci scopul este înfunțarea de grădini de copii pentru cei săraci.

D. colonel Anastasiade Const., a fost numit comandant al brigadei XV infanterie.

D-șoara dr. Eufrosina Ispir a fost numită medic secundar la spitalul din Focșani, pendinte de epitropia generală a Casei spitalelor și ospiciilor Sf. Spiridon, în locul d-nei dr. Olga I. Popescu care se transferă definitiv în postul creat prin noul buget de medic secundar la spitalul din Roman, pendinte de aceiași epitropie.

O lămurire.— Intr'o scrisoare adresată ziarului d. Gr. Cantacuzino numărul Capitalei zicea între altele:

Pe d. Bogdan-Pitești îl cunosc. Ca om politic, fac și eu ce fac toți oamenii politici, vorbesc, văd, primesc pe ori-cine. Dacă n'am face așa n'am putea să mai facem politică, căci numai primind pe toți și stînd de vorbă cu toți, un om politic poate să fie în curent cu toate.

In afacerea de santaj reproșată d-lui Bogdan-Pitești nimeni nu are căderea de a se pronunța înainte de a se fi pronunțat justiția. Toată lumea nu poate decît să desaprobe cu indignare nu numai încercarea de șantaj (dacă s'a făcut) dar chiar violențile și injuriile publicate în „Seara". Am avut în diferite rînduri ocazia să mă pronunț în acest sens.

Ziarul „Viitorul" care a dus asemenea campanii ar trebui însă să fie mai modest. Iar partidul liberal, care în două campanii celebre a luat apărarea unor persoane acuzate de fapte incorecte, poate mai puțin ca ori-cine să-mi ceară să arunc piatra în contra unui om care de-ocamdată este acuzat dar nu condamnat.

Ministerul de Război a hotărît ca la examenul de ofițeri de rezervă, ce va avea loc la 23 Iunie 1913, pe lîngă tinerii cu termen redus prevăzuți prin decizia ministerială cu No. 164 și 237, se vor putea prezenta și subofițerii reangajați cum și toți tinerii cu termen redus absolvenți ai unei școale de comerț, cari îndeplinesc condițiunile legii ofițerilor de rezervă și cari doresc să devină administratori sublocotenenți de rezervă.

In consecință comandamentele sunt rugate a pune în vedere corpurilor și serviciilor să înainteze școalei militare de infanterie cererile candidaților din categoria de mai sus, însoțite de actele cerute prin decizia ministerială. No. 164 și în ziua de 23 Iunie să-i trimită la examen.

Din Fălticeni.—*Focul din Broscărie.*—In seara zilei de 26-27 Mai, pe la oarele 1 și jumătate noaptea, a izbucnit un mare incendiu la mătăria și casele d-lui Iohan Proșingher, expreșidintele Societății catolice din Fălticeni.

Harnicii noștri pompieri sosiră la fața locului, după ce focul consumase aproape totul doar ca simpli spectatori.

Grație însă d-lui Director al Prefecturei Titus Ionescu, Poliția Spirianu cari fiind sesizați de întregul corp polițienesc în frunte cu d. director Pihal, comisar Radu, comandantul sergenților de oraș d. Ioan Ficșinescu și echipei de incendiu a regimentului Suceava No. 16, focul a putut fi localizat și orașul scăpat dela un adevărat dezastru.

Pagubele se ridică la 100.000 lei.

Clădirea a fost asigurată la „Generala".

In „Monitorul Oficial" a apărut decretul prin care doctorul în medicină Dimitriu C. Vasile, a fost înaintat la gradul de medic sublocotenent stagiar, pe ziua de 16 Mai, însumîndu-se în regimentul 7 roșiori „Cuza Vodă", unde va executa stagiul de un an.

D. P. Livescu maestru de desen la liceul din Botoșani a fost numit cu titlul definitiv la catedra ce ocupă.

D. Matei Cantacuzino, primarul orașului, a plecat aseară la București.

„Marionetele", este titlul noului program care se reprezintă astă seară Vineri pe ecranul cinematografului Pathé-Frères, din „noua grădina Traian". „Marionetele" o emoționantă dramă din viața artiștilor, luată după celebra piesă „Les Pantins" a lui Gustave Grillet. O montare extraordinară și o interpretare sublimă a actorilor celebri parizieni, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfășurări.

Noul program de astă-seară Vineri al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din grădina Traian, mai cuprinde:

Constantinopole. Cinematografieri recente din capitala Turciei.

Studii de oceonografie însuflețită. Peștii comestibili. Interesante vederi după natură.

Bebe petrece bine, scene foarte humoristice.

Mîne Sîmbătă 1 Iunie matineu la 9 ore ziua, la circul Sidoli, și seara la 4 ore mare reprezentație în Grădina Traian, cu program nou duminical de asemenea în 5 părți.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva
— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

Ultime Informaţii

Pînă în Aprilie suma totală produsă de timbrele teatrale — incasări de 5 la sută asupra spectacolelor de ori-ce natură — a produs 340,000 lei.

Pînă la deschiderea viitoarei stagiuni a teatrelor naţionale venitul va trece de jumătate de milion.

O mică rectificare *ce de sigur, va amărî şi mai mult pe redactorii „Mişcării", cari vor fi crezut că au în fundat, definitiv, cu gogonatele lor neadevăruri, actuala epitropie a Sf. Spiridon, în chestia arendărei Slănicului.*

Spuneam că fonciarul e de 16.875 lei, — pe cînd, în realitate e de 12.630. Urmează deci un spor al bineficiului net de peste 4.000 lei, adică cam peste 100,000 lei.

Cu prilejul acesta adăogăm că procesul verbal prin care se constată perfecta bună stare a Băilor Slănic,— proces verbal încheiat de neobositul prim epitrop, d. prof. dr. Riegler,— care nu cruţă nici o osteneală pentru strălucita conducere a instituţiei Sf, Spiridon,—va servi ca bază întru predarea pe samă d-lui Iliescu, a băilor arendate de d-sa.

Se zice că singura satisfacţie ce s'a putut da nemîngleatului Neculai Fleva, este ca: după arestarea la Bucureşti a protectorului său Bogdan Văcăreşti—s'a operat şi acea a lui Berman Iuster la Iaşi.

Nu e delict de presă. — Apărătorii lui Bogdan-Văcăreşti vorbim de tovarăşii din cîrdăşia politică—se strădănuesc să convingă parchetul că în cazul şefului apaşilor de la *Seara* nu se pot aplica dispoziţiunile codului de procedură penală în ce priveşte delictele de drept comun, ci că atentatul la onoarea şi punga d-lui Blank trebuie clasat printre delictele... de presă. Şi fapta banditului — explică aceşti aparători din interese nemărturisite — trebue considerată ca atare pentru că Bogdan-Văcăreşti a operat ca director de ziar şi servindu-se de arma defăimării prin publicitate.

Argumentare specioasă care păcătuieşte prin ignorarea şi a celei mai elementare noţiuni de drept şi a înseşi împrejurărilor de fapt în care s'a pus în mişcare acţiunea publică

Bogdan-Văcăreşti n'a fost denunţat parchetului pentru campania de presă în contra persoanelor din direcţiunea băncei Marmorosch, Blank et Co.: în plîngerea sa, d. Blank specifică în mod lămurit că cere intervenţia forţei publice contra unui individ care, prin ameninţări vrea săi extorcheze o sumă de bani. E un atentat caracterizat la bunul altuia, e o escrocherie caracterizată dublată cu un şantaj, nu prin presă, ci oral. Banditul din capul *Serei* prin emisari şi personal a terorizat pe d. Blank, fixîndu-i, faimoasa întrevedere de la „Flora", preţul dezarmărei.

„Dă-mi banii că de nu te distrug" — a fost limbagiul ţinut de Bogdan-Văcăreşti Şi ce deosebire se poate vedea între procedarea acestui bandit, care agita arma desfăimării prin canalul de scurgere a tuturor imondicităţilor, *Seara* şi procedarea apaşului. tîlharului de drumul mare, care punîndu-ţi revolverul în piept, te sorneazǎ:

„Punga ori viaţa„ !

Nu atentatul lui Bogdan-Văcăreşti la lada de bani a casei Maumorosch, Blank et C-ie nu are nimic a face cu presa nu poate fi calificat delict de presă: cadrul lui natural e acela al prevederilor cadrului pentru delictele de drept comun. Ca atare şeful cetaşilor de la *Seara* nu poate beneficia nici de libertatea povizorie, nici de judecata Curţi cu juraţi. E un delict de competinţa tribunalului corecţional.

In curînd se vor inaugura noile pavilioane ale institutului „Gregorian" (Maternitatea).

Inzestrate din nou, cu tot confortul şi toate aparatele trebuitoare unui atare aşezămînt,—*prin muncă şi cea mai strictă supraveghere a primului Epitrop al Casei sf. Spiridon, d. profesor dr. Riegler,* — institutul „Gregorian" va putea sta alături cu cele mai de samă aşezăminte similare ale străinătăţii.

Aşa cum îl vom avea de azi înainte, acest institut va îndeplini cu prisosinţă cerinţele cărora nu putea corespunde până în prezent, din cauza lipsei de spaţiu şi de confortul cerut de împrejurările de azi.

Şi aceste îmbunătăţiri se datoresc, după cum am spus, muncei şi stăruinţei d-lui prof. dr. Rigler, — căruia mamele, care recurg la ajutorul institutului acestuia, nu i-ar putea fi destul de recunoscătoare.

Azi la oarele 3, are loc o importantă şedinţă a membrilor consiliului de administraţie a Creditului Urban local.

Senatul universitar este convocat pentru Sîmbătă 1 Iunie, ora 5 p. m. pentru a se pronunţa asupra recomandării ca profesor definitiv la catedra de arheologie, făcută ieri de consiliul facultăţii de litere, în persoana d-lui O. Tafrali.

Au sosit la rectoratul universităţii diplomele de doctorat şi licenţă a d-relor Victoria Niţescu, Eugenia Musteaţă, Eufrosina Ispir şi a d-nilor Const. Diacu şi Zamfir Popovici.

„Apaşii" între ei. Cetim în „Dreptatea":

Unii confraţi ne reproşează o informaţie, unde afirmăm că în redacţia „Viitorului" sunt şi foşti clienţi ai Văcăreştilor.

Reproşul ni se adresează sub cuvînt că din redacţiunea acelei informaţii putea să reiasă că vizăm pe d. Constantin Riuleţ, care nu intră de loc în această categorie de indivizi.

Noi n'am vizat de loc pe d. Riuleţ. Sunt alţii, la „Viitorul" în categoriile de mai sus.

Cine sunt acei „alţii", d-lor Mavrodi et comp ?

Pentru postul de medic primar al ospiciului de bătrîni de la Galata, ce se va ţine luna aceasta, candidează d-nii d-ri Mircea Gane şi Savini.

Epitropia casei sf. Spiridon a expediat astă-zi noui administraţii a băilor slănic, lista celor o sută de suferinzi, cărora li s'a acordat de epitropie în mod gratuit băi, în cursul lunei Iunie.

Tribunalul secţia 3-a cercetînd actele şi testamentul lăsat de defuncta Estera Malca Eichencatz şi constatînd că pe urma decedatei n'au ramas descendenţi nici ascendenţi, a pus în posesia averei pe soţul său S. Eichencatz ca legatar universal.

D-nii profesori Ioan Bejan a fost numit membru în comisiunea de examen a elevilor pregătiţi în particular, de la liceul internat şi d, Setlacec, de limba şi literatura engleză.

D-na Malcoci Maria, institutoare la şcoala de fete din Brăila, a fost numită pe ziua de 1 Iunie 1913, în postul de institutoare pentru partea ştiinţifică la şcoala medie de fete din localitate, în locul d-nei Henrieta Munteanu, demisionată.

Examenele particulare de curs secundar vor începe Sîmbătă în ziua de 1 Iunie curent.

D-na Drosso a comunicat d-lui Em. Constantinescu, directorul liceului naţional din Iaşi, că oferă suma de 500 lei pentru ca împreună cu subvenţia ministerului să servească la facerea unui canal de apă ce va deservi curtea comună proprietăţii d-sale şi acelei a liceului.

Azi, la ora 4, p. m. se'ntruneşte Consiliul Comunal.

Consiliul se va ocupa cu credite şi autorizări.

In locul d-lui P. Mavrogeni demisionat din serviciul inspecţiunei a 6-sa mişcare a fost transferat d nul Gh. Groholschi student în drept.

Epitropia a înaintat astăzi direcţiunei serviciului sanitar, lucrările privitoare la concursul pentru medici la spitalele din Tg.-Frumos şi Hîrlău.

La concurs a reuşit d. dr. Nicolescu—căzînd doi candidaţi d-nii Agapi şi Herfurt.

D. V. Teodoreanu ne putînd lua parte la examenele, gimnaziului Wachtel, a fost delegat telegrafic d. Em. Constantinescu, profesor al Liceului Naţional.

D. G. Nica va funcţiona ca secretar al comisiilor examinatorii particulare de la Liceul Naţional, iar d. C. Gheorghiu la institutul Wachtel.

Toate aceste examene urmează să înceapă Duminecă 2 Iunie, iar programul se va întocmi în conferinţele convocate mîni, Sîmbătă 1 Iunie în cancelariile liceului.

De la consiliul de Război.— Consiliul de răsboi a condamnat la 6 luni închisoare pe soldatul Nicolae A. Roşu, pentru dezertare în străinătate.

— Deasemenea a condamnat la 3 luni închisoare pe Constantin Leuştean, pentru dezertare în ţară în timp de pace şi mutilare cu voinţă.

— A achitat pe soldatul N. Matachi, acuzat de mutilare cu voinţă.

Şedinţele continuă.

In afacerec B. Iuster.—Experţi însărcinaţi de Trib. Iaşi, Secţia III-a, spre a evalua activul lui Berman Juster, *au găsit că* **activul** *trece de 2,000,000 lei.*

Expertul, inspector general silvic N. Bantăş, a găsit, că Berman Juster posedă în pădurile Bogdana, Tisa şi Naslău, lemne de construcţie şi lemne de foc, fabrica de cherestea şi drum de fier, — o avere în valoare de 1.423.726 lei.

Expertul, inginer agronom Bastachi, a apreciat valoarea inventariilor depe moşiile Cârjoaia şi Cilibiu; valoarea inventariului Moara Hârlău, valoarea imobilului din Iaşi,—la suma totală de 807,701 lei.

Pasivul lui Juster nu atinge suma de 1,200,000 lei.

Activul lui Juster întrece deci cu mai mult de 1,000,000 pasivul. Totuşi Trib. l'a declarat în stare de faliment, probabil pentru motivul că registrele nu au fost vizate la fie-care fine de an, conform Codului Comercial.

In urma ştirei declarărei în stare de faliment a lui Berman Juster, d. Bădăreu, ministrul lucrărilor publice, a dat o dispoziţie Contenciosului C. F. R. ca d. advocat Capeleanu să se prezinte chiar mîine Sindicului Trib. Iaşi cu actele doveditoare, că lemnele tăete din pădurile Bogdana şi Tisa sunt proprietatea direcţizi Căilor Ferate.

De altfel aceste lemne nici n'au fost prevăzute la activ, în bilanţul prezentat de Berman Juster,

Aceste lemne sunt proprietatea unei tovărăşii în care Berman Juster avea 55 la sută, iar A. Milian 45 la sută. Vînzarea a fost făcută de Juster personal şi ca administrator al societăţei.

Asociatul lui Juster a recunoscut alaltăieri la judecătorul de instrucţie, că şi a primit partea cuvenită din preţul plătit de Căile Ferate.

Sentinţa Tribunalului a fixat ziua de 11 Martie 1911 ca data încetărei plăţilor.

Examenile universitare pentru limba şi literatura romînă, cu d. profesor G. Ibrăileanu, vor avea loc în zilele de 15 şi 25 Iunie, ora 5 p. m.

Judiciare.—Curtea de Apel s. 2 a a pronunţat divorsul dintre Eduard Buzdugan şi doamna Maria Buzdugan.

— Camera de punere sub acuzare a ordonat arestarea şi trimiterea în judecata curţii cu juri din Dorohoi a lui Al. Vătămănuţă, învăţător suplinitor în comuna Dumeni pentru că a încercat să siluiască o elevă a lui în vrîstă bia de 13 ani.

Certificatele de călătorie şi permisele pe c. f. r. încetează de a mai fi valabile cu începere de Sîmbătă, 1 Iunie. Aceasta în conformitate cu încheerea consiliului de miniştri de săptămîna trecută.

M. S. Regele a binevoit a conferi medaliile „Bene Merenti" şi „Răsplata muncei", următoarelor persoane din oraşul nostru :

D. Gh. Ghibănescu profesor a fost medaliat cu medalia „Bene Merenti" cl. I, pentru lucrările sale istorice.

D. A. Aurescu prof. la conservator, a fost medaliat cu medalia „Răsplata muncei" cl. I.

D. dr. D. Mezincescu sub-directorul serviciului general sanitar, a fost medaliat cu medalia „Bene Merenti" cl. I, pentru lucrările sale ştiinţifice.

D. C. Buzdugan membru la Curtea de Apel şi în comisia disciplinară a corpului didactic primar, a fost medaliat cu „Răsplata Muncei" cl. I.

A apărut decretul prin care d. dr. Neculai Apotecher a fost numit definitiv pe baza concursului depus, în postul de medic primar al consultaţiunilor chirurgicale din spitalul central al epitropiei generale a Casei spitalelor şi ospiciilor Sf. Spiridon.

D. Paul Bujor, profesor universitar refuzînd a face parte din comisiunea de examinare a elevilor în particular, ministerul a delegat telegrafic pe d. Gr. Gr. Bîrjovanu, iar preşidenţia comisiunii o va avea d. Em. Constantinescu, directorul liceului şi membru în comisia examinatoare.

Din cauza unor nuoi cazuri de scarlatină ivite la liceul internat nu se vor mai ţinea examene particulare în această şcoală.

Comisiunea a doua pentru particulari va lucra tot la liceul naţional.

S'a intervenit la primărie, pentru a se acorda o subvenţie căminului studenţesc, ce are a intra în funcţiune de la Septembrie viitor.

Astă noapte la orele 11 jum. judecătorul de instrucţie a lansat un mandat de arestare în potriva d-lui Berman Juster şi a contabilului seu Singher.

Ambii au fost depuşi la penitenciar şi vor fi aduşi mîine înaintea tribunalului, pentru confirmarea mandatului.

Duminică 2 Iunie, ora 4 p. m. d. d-tor P. Zosin va ţine— în localul şcoalei primare Cuza Vodă — o prelegere cu subiect de medicină populară, pentru cultura generală a poporului.

DESFACEREA PRODUSELOR;

FERMEI ŞI VIILOR

A. A. BADAREU

IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185

De la 1 Iunie produsele Debitului Badareu se vînd cu următoarele preţuri reduse :

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

	Litru	Kgr.
Smîntînă dulce centrifugată	2.40	
Caş şi urdă		1.20
Urdă zilnic proaspătă		1.40
Unt proaspăt pentru gătit		3.00
Unt pentru masă şi cafea		5.00
Brînză proaspătă de vaci	—80 şi	1.20
Ouă zilnic proaspete	6.50 lei	suta
Lapte bătut rece		0.30
Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul		0.25
Idem	oca	0.35
Caşcaval greçesc		2.60
Caşcaval şi Brînză nouă în burduf		2.60
Brînză de Brăila (Telemea)		1.40
Gervais Românesc	0.45 bucata	
Grăsime		2.20
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri :		Litrul
Vin alb vechiu		80
Vin alb şi negru vechiu		1.—
Vin alb negru si superior		1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux		1.60
Vin otonel roş		1.60
Vin Cotnar şi Bordeaux superior		2.—
Vin Otonel		2.40
Vin spumos à la şampanie	3.50	sticla

Toate calităţile de vinaţuri.

ULTIMA ORA

Atacerea de şantaj a ziarului „Seara"

Falimentul Berman Juster şi „L'Indépendance"

Statul îşi are asigurate lemnele cumpărate pentru c. f.

Bucureşti.—„L'Indépendance Roumaine" într'o notiţă apărută în numărul de aseară vorbind despre falimentul lui Berman Juster spune că Statul ar risca să piardă 400,000 lei.

„L'Indépendance cînd face asemenea afirmări nu ţine seamă de două lucruri de căpitenie: 1) că contractul de furnitură cu c. f. a fost încheiat la 7 Februar 1913, pe cînd epoca încetărei plăţilor a fost stabilită la 11 Mart 1913, deci după 5 săptămîni dela contract, de unde rezultă că atunci cînd B. Juster a încheiat contractul nu era în stare de faliment, şi al II-lea în cererea de morator a lui B. Juster nu figurau la activul său lemnele vîndute c. f., deci ele nu vor veni la massa credală a falimentului, căci ele sunt proprietatea Statului conform contratului încheiat.

Aceste le ştie „L'Indépendance" dar pentru trebuinţa cauzei, le ascunde.

Recunoaşterea şcoalei de ştiinţi de Stat ca şcoală publică

Bucureşti.—D. Take Ionescu ministru ad interim al instrucţiunei publice va intocmi un proect de lege prin care şcoala de ştiinţi de stat va fi recunoscută ca şcoală publică.

Suprimarea liber parcursurilor

Bucureşti. — Consiliul de miniştri deliberînd asupra propunerei ministrului de Lucrări Publice relativ la suprimarea biletelor de liber parcurs, avîndu-se în vedere că prevederile budgetului c. f. au fost făcute ţinîndu-se seamă de suprimarea acelor bilete, s'a luat hotărîrea ca aceste bilete să fie irevocabil suprimate pe ziua de 1 Iunie (s. v.)

Cazuri noui de holeră

Bucureşti.—Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar a primit ştiri telegrafice din Constantinopol că s'au ivit acolo noi cazuri de holeră.

Măsurile pentru călătorii şi mărfurile ce provin din locul contaminat vor fi menţinute.

Apaşul Al. Bogdan-Văcăreşti

şi complicele său sunt menţinuţi în stare de arest

Tribunalul apărător într'un proces de escrocherie.—Şantaj sau delict de presă ?—Apelul.—Impresia în Bucureşti.—Apaşul se lasă de ziaristică.

INFIRMAREA MANDATULUI

Bucureşti. — Astăzi apaşul Bogdan şi complicele său au fost aduşi în faţa Tribunalului sec. II a Ilfov, pentru a se discuta infirmarea mandatului de arestare.

Tribunalul se compunea din d. preşedinte Hiotu şi judecător Pop. Şerbescu.

Acuzarea fost susţinută de către d. prim-procuror Budişteanu.

Apaşii au fost aparaţi de către falitul N. Fleva, J. Th. Florescu şi N. Petrescu-Comen.

D. Florescu a făcut apărarea pe tema că fapta imputată apaşilor este un delict de presă şi deci preveniţii nu pot fi deţinuţi din cauză că în asemenea materie nu există detenţiune preventivă.

După o deliberare de două ore tribunalul se pronunţă pentru infirmarea mandatului.

IMPRESIA ÎN BUCUREŞTI

Ştirea infirmărei mandatului de arestare lansat în contra primejdiosului apaş Bogdan, a produs o foarte rea impresie în întreaga Capitală. Teama generală este că odată scapat din puşcărie, acest apaş se va năpusti cu toată disperata lui furie, teroriziind de data aceasta, fără nici o teamă pe oricine s'ar împotrivi a-l subvenţiona.

APAŞUL BOGDAN SEVA LĂSA DE ZIARISTICĂ

Văzînd cît de jos l'a coborît în ochii opiniei publice, şantajul cu care a fost prins, apaşul Bogdan a făcut declaraţiuni, că imediat ce l-şi va lămuri situaţiunea, *va părăsi pentru totdeauna ziaristica.*

APELUL

D. ministru de interne în urma înţelegerei care a avut-o cu d-nul prim-ministru, s'a luat deciziunea de a se da ordin primului procuror a declara apel în potriva hotărîrei tribunalului de infirmarea mandatului.

Terminul de apel este de 3 zile. Probabil că apelul va fi introdus astă-zi sau mîne.

MENŢINEREA ÎN AREST

Atît capul apaşilor de la „Seara" cît şi complicele său, sunt menţinuţi în stare de arestare la penitenciarul Văcăreşti.

Arestările la Constantinopole

Constantinopole. — Arestările din partidul „Inţelegerea liberală" continuă.

Conflictul Sîrbo-Bulgar

Sofia.—Serbii sunt dispuşi a accepta o soluţiune paşnică în conflictul cu bulgarii. Vor primi şi scrisoarea Ţarului, însă nu cred că bulgarii vor consimţi la această înaintea revizuirea tratatului de alianţă.

De partea bulgară se spune că nu se poate sta de vorbă cu sîrbii pînă ce mai întă nu vor evacua terenurile în litigiu.

Focul din Capitală

Bucureşti.—Aseară la ora 10 a isbucnit un incendiu la depozitul de artificii şi plesnitori a d-lui Şaraga.

După o jumatate de oră de lucru, pompierii au localizat focul, care se spune că a luat naştere de la artificii.

Fiind bănueli că focul ar fi fost pus s'au chemat la poliţie portarul şi mai mulţi locatari.

Noul mare vizir

Constantinopol. — Principele Kali-Halim a fost numit definitiv mare vizir.

Creditul Fonciar Urban

— DIN IAŞI —

Anunciu

Se aduce la cunoşiinţa generală că în ziua de Joi 20 Iunie st. v. 1913 (3 Iulie) orele, 11 dimineţa, se va ţinea la oficiul Direcţiunii acestui Credit strada Lăpuşneanu No. 37, licitaţie publică prin oferte închise pentru vînzarea *imobilului fost Eufr. Vitzu, situat în Iaşi, stradela Adamache No. 4. Detalii asupra întreg imobilului pus în vînzare se pot lua de la Biuroul Contenciosului, din Direcţia Creditului, în toate zilele de lucru, de la orele 10 dim. pînă la ora 1 după amează.*

Concurenţii vor prezenta în aratata zi, ofertele lor închise, insoţite de o garanţie de una mie lei.

Ca modalitate de plată, să admite ca o a treia parte din preţ să se achite numerar la facerea actelor, iar pentru plata restului din preţ, se poate acorda un împrumut asupra imobilului.

Direcţiunea

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte.*

Adresa Marie Sft. Andrei 52.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David).*

Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Oculist operator

reîntors din străinătate

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Consultaţiuni 3—6 p. m.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: Les Veritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

PORTE-POTS
en FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
1er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

FONDOIR
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

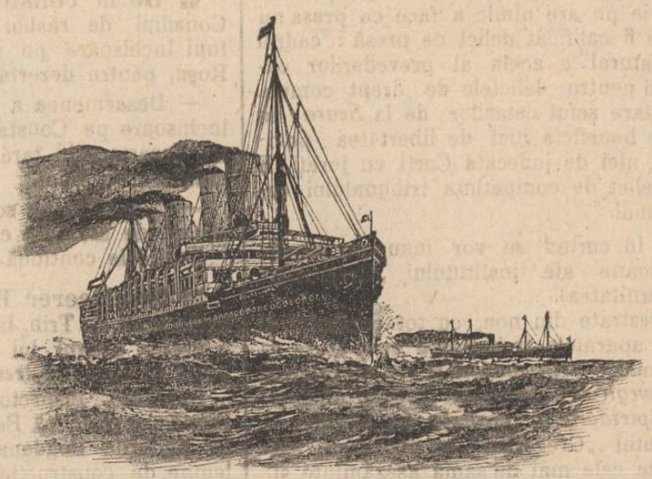

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

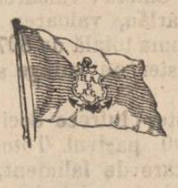

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1893 — Duminică 2 Iunie 1913

Libertate, nu abuz!

Un concurs de împrejurări a făcut ca, în vremea din urmă, să se vorbească în repetate rînduri despre problema libertății presei în coloanele „Opiniei". Și s'a vorbit uneori cu amărăciune, cu scepticism, cu mîhnire.

Însamnă oare aceasta că ziarul ar putea fi în potriva libertății tiparului, în favoarea unei restrîngeri a sacrei libertăți cucerită cu mari sacrificii la noi ca și aiurea?

De loc!

Nici acei care inspiră ziarul, nici acei cari-l conduc și-l redactează nu sunt crescuți într'o atmosferă în care s'ar dori, ori s'ar îndura, restrîngerea libertății de a scrie și a gîndi. Ceea ce însă a transpirat și va mai transpira din tonul ziarului, e îndoiala dacă nu cumva se face o regretabilă și o primejdioasă confuziune între libertatea de a gîndi și libertatea de a falsifica și calomnia; între bunul obștesc și scump de care se cuvine să se bucure toți și între abuzul de care au ajuns a se teme mulți cu drept cuvînt,—abuzul de libertate, degenerat în lipsă de ori-ce scrupul, putînd să devină o armă ticăloasă în mîna exploatatorilor doritori de cîștiguri ușoare, necinstite.

Libertatea,—iată o noțiune de care, nu știm din ce pricină, se abuzează mai mult de cît de ori care alta în țară la noi.

Și libertatea comerțului bună oară, este un element social. Dar aceasta nu înseamnează că are cineva dreptul de a falsifica o marfă, nici de a da o chembrică proastă drept mătasă.

Corectitudinea socială, buna intențiune cinstea într'un cuvînt sunt condițiuni absolute, pentru ca să îndreptățească o existență liberă, garantînd *libertatea unuia prin libertatea celuilalt*, iar nu lăsîndu-se cine vrea — să terorizeze pe cine are poftă!

Inaintea dreptului de a exista a individului — este dreptul societății de a exista, tocmai în interesul indivizilor. De aci decurge *datoria* societății de a se apăra; aceasta este sinteza însăși a *legei*, chemată să tragă limita între drept și între abuz, între libertate și desfrîu.

Dacă luăm ca o axiomă acel drept — netăgăduit de nimeni — al societății, de a trăi, atunci necesarmente am admis datoria ei de a se apăra.

Nu este oare Franța țara prin excelență a libertății și a dreptului de a gîndi? Franța Republicei a treia; Franța născută din Marea Revoluție— fu ea însă-și silită să tragă la răspundere pe hervеiști, pentru atacuri în contra armatei, pentru îndemnuri la revoltă și la nesupunere. Silită, din moment ce ea, Republica, ori cît de democrată ar fi, a *garantat* cetățenilor existența liberă, sigură, trebuind să fie aparată, în momente grele cu forțe, armate. Hervé se plînge de despotismul Republicei unor „reacționari" ca Bourgeois, Brisson, Clémenceau, Combes, Briand și Poincaré...

Mai mult încă se plîng sabotiștii, apașii automobilelor, anarhiștii, toți libertarii cari urmăresc pseudo-libertatea, adică o libertate care e numai a lor, întru cît răpește *altora* ori-ce mișcare liberă, chiar ori-ce existență liberă.

Dacă, pentru a reveni la noi, libertatea presei ar fi acea pe care o propagă prin exemplul lor bandiții mai mari și mai mici ai „Serei", — libertatea de a bîrfi, de a minți, de a orbi publicul fără scrupul, de a consulta fără umbră de temere și de răspundere, — am fi gata să subscriem la o restrîngere a prea marei libertăți, de care noi, simpli muritori, nu simțim trebuință și de care, suntem siguri, se poate dispensa toată pătura cinstită de scriitori în țară la noi.

△

IARAȘI LINIȘTE?...

Se pare că pornirile războinice ale statelor aliate,—cel puțin ale Serbiei și Bulgariei—se vor fi potolit în urma telegramei, pe care Țarul Rusiei a trimis-o celor doi suverani ai națiunilor cosîngene.

Dacă pînă mai ieri hărțuiala și amenințările continuau, de data aceasta în urma unui sfat cu destule înțelesuri, nu lipsite de aceiași amenințare, vor înceta definitiv, făcînd ca lucrurile să intre în făgașul păcii, dorite cel puțin de celelalte popoare, care deși numai simple spectatore, au suferit îndestul toate urmările războiului, pe care ele nu l'au dorit, și de pe urma căruia au avut în destule pierderi.

Europa pare a avea multe de mulțumit Țarului Nicolae care a pus capăt acestei stări de lucruri.

In telegrama trimisă celor doi regi sud dunăreni, se spunea, între altele:

„Cer Maiestăților Voastre să rămînă credincioase obligațiunilor contractate și să se adreseze Rusiei pentru ceie ce privește soluțiunea diferendului de față între Bulgaria și Serbia.

Considerînd funcțiunile de arbitru, nu ca o prerogativă, dar ca o obligațiune penibilă, de la care n'aș putea să mă sustrag, — cred că trebuie să previn pe M. Voastre că un război între aliați n'ar putea să mă lase nepăsător și că țiu să spun că *Statul care va începe războiul va fi ținut responzabil de aceasta.*

Imi rezerv toată libertatea în ceia ce privește atitudinea pe care Rusia va lua-o față de rezultatele eventuale ale unui război atît de criminal".

De bună samă că în fața unei atît de categorice întocmiri, căldurile războinice se vor potoli, și cu toată îngenunchiarea orgoliului național a celor învrăjbiți, vor trebui să-și înfrîneze orice porniri și să caute ca, pe cale pacinică, să ajungă la o înțelegere.

Se pare că guvernul sîrbesc să nu fie fost străin acestei intervențiuni a Rusiei, când ziare autorizate ca Samuprava, *declară că guvernul s'a hotărît la această nouă atitudine ținînd seamă de nevoia legitimă de pace a Europei.*

Pe de altă parte, de și alte ziare, ca Pradva, *mai păstrează încă un ton războinic și de și oameni ca generalul Putnik cred că războiul e inevitabil, aceasta nu poate fi datorită decît nevoiei legitime de apărare și simțimîntului patriotic cari năzuesc vecinic mai mult de cît li se poate da.*

Rusia a ajutat pe față aproape statul sărbesc,—mai mult, în ultimele întîmplări nu înceta a-i da toate ajutoarele, care să preintîmpine nevoile unui război—ce sta să isbucnească.

De sigur că intevenția ei actuală nu ținește de cît același lucru: ajutorarea celui mai slab, celui mai năpăstuit, care, în cazul acesta, e Serbia.

Față de interesele noastre aceasta nu-i de cît destul de favorabil, căci deși pacea va fi restabilită între cele două state va rămînea totuși destulă dușmănie, pentru a-i împiedica pe viitor la o politică pacinică de ajutorare, iar pe de altă parte Serbia, de sigur, nu va ieși atît de îngenunchiată după cum iera sortită, — pentru a potoli poftele unei măriri excesive a Bulgariei, mărire care iarăși era în detrimentul intereselor noastre.

Totuși cumințenia ne îndeamnă să nu ne lăm amăgiți, pentru ca eventualele întorsături ale acestor jocuri diplomatice, să nu ne găsească nepregătiți în a ne spune cuvîntul nostru și a ne apara drepturile și interesele ce vor fi încălcate prin nouile tulburări ce eventual se vor mai ivi.

Dinu.

PSIHIOLOGIA ȘANTAGIULUI

Fiecare din noi suntem mai mult sau mai puțin iluzionați de valoarea persoanei noastre.

Dacă aceasta e de multe ori un bine, căci ne dă încredere în puterile noastre, —este însă tot atît de de multe ori și un mare rău, căci iluzia aceasta ne poate împinge atît de departe, în cît să ne credem mici semi-zei.

Iluziei acesteia, subtilul sociolog Jules de Gaultier i-a dat numele de bovarism, după celebrul roman al lui Flaubert, „Madame Bovary".

M-me Bovary nu era de fapt de cît o simplă burgheză, care credea însă atît de bine despre ea, în cît avea pretențiuni de aristocrată. Aceasta i-a adus moartea atît de tragică.

Și nu numai marele Flaubert a văzut latura aceasta slabă a sufletului omenesc. Sobrul Jules Renard tratează aceiași idee în „L'Ecornifleur" și frații Goncourt în „Renée Mauperin".

Dacă moartea doamnei Bovary ne zgudue și ne produce milă, și dacă moartea lui Renée ne înduioșează,—faptele brutale ale acestei iluziuni, la cari asistăm, fără să vrem, în decursul scurtei noastre vieți, nu pot să ne producă de cît aceleași sentimente.

*

Cazul Bogdan-Pitești e și el o pildă a unui asemenea bovarism.

Iluzionîndu-se că e dotat cu însușiri uriașe, a crezut, această stîrpitură socială, că poate să terorizeze toată lumea și cînd se credea mai sigur de rezultatele acestei terorizări, s'a prăbușit brutal, fără să se mai poată ridica vreodată.

Bogdan-Văcărești e victima propriului său bovarism, cu circumstanța agravantă că individul e lipsit de cel mai elementar simț de cinste și moralitate.

S.

NOTA ZILEI

In Capitala Turciei s'a întîmplat, din nou, un mic incident, — asasinarea marelui Vizir. Zicem un mic incident, pentru că nimeni pare a nu se mai fi emoționat de această banală întîmplare, care seamănă cu atîtea altele, în dulcea țară a lui Enver-Bey.

Dovadă—conținutul unei telegrame care spunea între altele, vorbind de atentat:

«Ni s'a afirmat în acelaș timp că, atentatul are caracterul unui fapt izolat, că n'a fost precedat sau însoțit de nici un fel de turburări de stradă și că în Constantinopol domnește cea mai deplină ordine.»

Ordine deplină, perfectă, ideală. Pînă acum se știa numai că la Varșovia domnește ordine de felul acesta. Deacum se va pomeni și de „ordinea" din Stambul, de cîte ori vor șuiera glonții și vor cădea victime pe țărmurile poeticului Bosfor...

MICI POLEMICI

Arocații lui Bogdan-Pitești susțin că individul a făcut numai un, „delict de presă."

In adevăr a vrut numai să... preseze asupra firmei Blank.

*

„Epoca" zice că alegerea comitetului de 4 și primirea demisiunii d-lui Carp sunt nule, căci le-au votat 15 din 17 votanți prezenți, cînd ar fi putut să fie de față 32.

Ar fi putut; dar dacă n'au vrut să fie?!

*

„Seara" publică o fotografie: Bogdan-Pitești între jandarmi.

...E de la serviciul antropometric de acum două zeci de ani. Promitea de tînăr..

*

„Declararea în faliment a lui B. Iuster — scrie „Epoca" — a făcut o vie senzație.

Ziarul d-lui Filipescu nu pierde nici o ocazie de a fi dezagreabil intențiilor ministrului de justiție.

*

Dacă scapă încă odată din închisoare se zice că Bogdan-Pitești va face o escursie de vacanță la... Mont-Blanc.

*

Noi însă credem că va pleca la Slănic. Prea a fost multă vreme... închis.

*

Am început campania noastră contra firmei Blanc, scrie „Seara", pe tema tunelului „Izvorul",

...In speranță că va fi un izvor de cîștiguri.

*

Chestia lui Bogdan-Văcărești e un simplu echivoc. Omul a visat să pună mîna pe o Bancă mare și s'a trezit pe banca... acuzării.

*

Tovărășia arhitectului i-a fost fatală directorului „Serei". A ajuns să-l... măsoare d-rul Minovici cu antropometrica.

*

Găsim în „Seara" de astăsi următorul motto poetic.

„A te chanter, une pensée me trouble.

Interpretare liberă: a început să-i... tulbure spectrul... chantogiului.

BANDITUL CONDEIULUI

Bogdan-Pitești, tristul personaj care se lăuda cu o statistică de 44 arestări, a fost arestat a 45-a oară, pentru excrocherie și șantaj. După cum se vede e un adevărat record în materie de arestări și de sigur și de condamnări. Ultima faptă a lui Bogdan Pitești, dovedește — ceia ce de mult bănuiam — că apariția scandaloasei foi „Seara", adăpostea o bandă, care pe calea modernă a ziaristicei avea misiunea să terorizeze băncile și pe politicieni, spre a le stoarce fonduri

E cel mai modern gen de banditism.

Scoți o gazetă, șeful bandei figurează ca director, și proprietar, redactorii conștienți sau inconștienți alimentează „materialul" preparatoriu, iar cei din administrație pîndesc momentul oportun spre a pune ghiara pe victimele întreprinderei lor murdare.

Și naivii cad în cursa ce li se întinde.

Pe ce își bazează întreprinderea lor banditească, acești indivizi certați de mult cu cinstea și morala și care, în consecință sunt lipsiți de ori-ce scrupul de conștiință, posedă în doză considerabilă cinismul și îndrăzneala?

In primul rînd pe puterea necontestată a presei, care are libertatea de a se pronunța asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei.

Or, banditul condeiului, pozează în cenzor al societății, el se dă drept a toate știutor și în numele moralei și al cinstei, întreprinde campanii violente, menite să acopere de oprobriu personajiile care joacă un oare-care rol în țară, aruncă cu o ușurință și îndrăzneală nimitoare epitetele cele mai grele la adresa oamenilor politici fără osebire de culoare politică, el denunță pretinse fapte necinstite pe socoteala institutelor de credit, bănci și fel de fel de întreprinderi, cultivă trivialul și nu se sfiește să se atingă și de sanctuarul familiei.

Bandiții aceștia, gen ultra modern, au înlocuit stiletul apașilor, camarazii lor mai primitivi, cu condeiul pe care îl înmoaie înmocirlă și otravă.

Zilnic coloanele foiei condusă de banditul condeiului sunt pline de murdării: scandaluri, expresii triviale. La un moment dat o campanie începută cu mult brio, încetează ca prin farmec, și alta cu acelaș aparat este pregătită. Ce s'a petrecut se întreabă cititorul naiv.

Mister. Acest cititor nu poate ști ce se poate petrece în asemnea spelunci, botezate „redacții de ziare.

O victimă a căzut în cursă, iată explicația încetării ca prin farmec a unei campanii și o nouă victimă e vizată.

Și afacerile merg bine: victimele cad în cursă, unii spre a scăpa mai ușor de bandiți, alții, spre a nu-și vedea numele însoțit de epitete necuviincioase în publicitate.

Din fericire întreprinderea unică în felul ei în România, a luat sfîrșit mai repede de cît ne așteptam. Banda a fost prinsă: procedeurile ei demascate; șeful bandei cu complicii săi arestați.

Pentru noi, ziariștii de profesiune, faptul, urît în sine, este îmbucurător.

Nu puteam multă vreme tolera alături de noi manevrînd în numele și pe calea presei, bandiți ca Bogdan-Pitești și consorții, de aceea scoaterea din circulație a tristei bande este o bine facere și pentru presă și pentru public.

OAMENI ȘI LUCRURI

E posibila eutanasia?

Ceea ce arătam eri că ar avea intențiunea să propune moniștii germani,—eutanasia, moartea cea bună și de bună voie prin comună înțelegere socială—credem că nu e lesne realizabil. Lucrul e departe de a fi așa de simplu cum s'ar părea dintru'ntăi. Societatea nu poate fi „curățită" de elementele parazitare și nici nu trebue să se pronunțe ca atare —bătrînii care au avut activitatea lor socială, cari au, prin chiar faptul acesta, dreptul de a nu mai fi priviți ca oameni cu totul de prisos.

O anumită filosofie idealiza bătrînețea prin însușirile ei cu totul speciale, prin capitalul ei de experiență și de pricepere, prin exemplul istoric al resignării, —poate, prin superioritatea ce posedă de a fi imaginea vie în fața celor tineri exemplu viu de... deșertăciunea vieței și a exceselor.

Așa o vede Cicero în a sa „De senectute". Ba și Auguste Comte crede că „slujitorul activ al omenirei începe, la 63 de ani, o înțeleaptă retragere, dar păstrînd o înrîurire consultativă".

Tendința legiuitorilor moderni în toate țările, este de a asigura bătrînețea, în înțelesul ca ea să nu devină o sarcină socială ci—oarecum—o datorie obștească. Anglia stă în fruntea acestei tendințe umanitare și, peste o vreme, se va fi găsit pretutindeni formula și mijloacele de a deosebi bătrînețea în potriva răului esențial: lipsa, mizeria.

Dar cine cunoaște sufletul omenesc nu va crede ușor în acea resignare ideală, care ar face pe bătrîn să părăsească viața în virtutea unei... sentințe, medico-judecătorești. Nici Socrate înțeleptul n'a băut cucuta de bună voie și cu totul altfel a cugetat înțeleptul împărat—filosof Marc Aurel, cînd a scris între sentințele lui:

„Trebue să plecăm din viață cu resemnări, cum cade măslina coaptă binecuvîntînd pămîntul din care s'a născut și mulțumind trunchiului de copac care a purtat-o.

„...Orînduiește ți fiecare din faptele și gîndurile tale știind că: e cu putință să ieși din viață în tot momentul. Să pleci din mijlocul oamenilor, dacă există zei în ceruri, n'are nimic de speriat, căci nu-ți vor face rău; dacă nu există zei, ori nu duc nici-o grijă de soarta oamenilor,—de ce ai mai ținea să trăești într'o lume fără de zei și goală de providență?".

Superbe sentințe; curagioase paradoxe. Sufletul nostru însă duce instinctul de a trăi, dorul de trăi, egoismul de a trăi pînă la suprema încercare de resistență și, suferind ori nu, mizer ori bogat, luptă pentru a se smulge primejdiei din urmă cît mai mult, temîndu-se cum zice poetul de veșnicia morții, de întunecimea ei, de tăcerea ei.

A spus-o Victor Hugo:

Mystérieux abîme ou l'esprit se confond:
A quelques pieds sous terre, un silence profond,
Et tant de bruit à la surface

Zgomotul acesta deșert ne reține, ne chiamă, ne atrage, ne dă iluzia vieței, chiar cînd nu ne mai bucurăm de ea. Și această iluzie nu vor putea s'o răpească nici în viitor judecătorii instituiți în tribunalele „eutanasiei", pentru care nu suntem pregătiți.

Și nu vom fi multă vreme încă...

Rodion

ECOURI

Se știe că în timpul din urmă, mareșalul Von der Goltz, organizatorul armatei otomane, a emis ideea că Turcii, chiar dacă rămîn în Constantinopol, să mute capitala Imperiului într'un oraș din Asia-Mică: la Brussa, Konia sau Damasc.

Această idee a provocat discuții pasionate în presa otomană. Unele ziare s'au declarat pentru, majoritatea lor contra. Cele cari erau pentru mutarea Capitalei în Asia-Mică, opinau pentru Damasc.

Această discuție a fost închisă printr'o ordonată a consiliului de război, care interzice ziarelor, sub aspră pedeapsă, de a mai discuta asupra temei mutărei Capitalei din Europa în Asia.

Astfel că deocamdată discuțiile au încetat, însă, ideea preocupă înainte spiritele, și este posibil, ca în curînd ea să devină din nou de actualitate.

Imprejurimile Veneției

Lido. — San Lazzaro.—Chioggia. — Padova.

Ca să te folosești de timp cît mai bine zilele frumoase le rezervi pentru primblările și vizitele din afară; zile ploioase pentru vizitarea monumentelor și palaturile din lăuntrul Veneției.

Muzeele de aici sunt interesante nu numai prin tablourile și lucrările de artă; dar chiar prin clădirile însuși — unele din ele au fost palate, cum e muzeul de arte moderne din Palatul Pesaro; Fundaco dei Turchi ce are în mijloc o scară în spirală foarte curioasă.

Canalul Mare trebue parcurs cu vaporinul sau gondola de mai multe ori ca să poți urmări cu ajutorul unui „baedeker" cele 140 de parale ce-l mărginesc pe o parte și pe alta.

Foarte inctructiv e de făcut o primblare și prin locurile mai retrase ale Veneției, pe acolo pe unde străinii, vizitatorii ce cu miile se perindează, nu se întîlnesc mai nici odată.

E vorba despre ulicioarele înguste de 2—3 pași, întunecoase și cu aerul greu. Pe aici se văd oameni galbeni, istoviți lucînd la cîte un bec de electricitate de dimineața pînă seara.

Aruncîndu-ți ochii prin ușile întredeschise de pe la diferitele locuințe sărăcăcioase ți se strînge inima și un fel de remușcare te cuprinde că-ți poți permit

CHALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucaresti.

luxul de a călători, de a te distra; pe cînd unii din semenii tăi abia respiră aerul și abia se pot bucura de lumina soarelui....

Zărești cîte un pat gol, cîte un scaun șchiop, cîte o masă răsturnată, niște zdremțe întinse pe o sfericică.

Cei mulți nu cunosc din Veneția de cît Piața San Marco și nu le rămîne în minte de cît luminațiile ca din povești ce se fac în fie care Duminică în onoarea străinilor; dar ei nu presupun nimic din cele ce se petrec prin mansardele și locuințele mai îndepărtate de centru. Și ar fi greu de cunoscut toate acestea, căci toată lumea străină, se transportă dintr'un loc în altul cu gondola sau cu vaporinul.

Nimeni nu-și ia osteneala de a parcurge Veneția cu piciorul — ceea ce nu i cu neputință. Cele 118 insule pe care e clădită Veneția sunt legate între ele prin 396 de poduri.

E chestie numai de a studia puțin de cu seară de ex. planul orașului, calea ce ai gîndit să faci a doua zi.

*

Imprejurimile Veneției sunt foarte interesante.

Afară de Cimitirul de la San Michele și insula Murano unde se poate vedea zilnic cum se fac ornamentele de sticlă este *Lido*, renumita plajă. Aci un alt aer și o altă priveliște cu totul deosebită de cea din Veneția. Imensitatea mării apare în toată libertatea, valurile nesuparate de nici un obstacol viu de se sfărîmă la picioarele terasei ce înaintează în apă sau mor pe nisipul alb ce s'așterne ca o pînză.

Pe plajă stau de rînd o mulțime de cabine ce se închiriază pentru cei care ar dori să-și petreacă ziua pe malul mării. Lume multă, mișcare, distracții ca skating tire-volo, muzică etc.

Dar nu acestea atrag lumea, fără excepție.

Mai e natura însăși care te pironește și-ți umple sufletul de mîngîiere pe care în alte împrejurări ale vieței n'o mai găsești.

Altă primblare și frumoasă și instructivă, se poate face la *San Lazzaro*, insula din care călugării mechitariști cu permisiunea senatului Venețian făcură un loc de cultură. Tipografia lor specială tipărește opere în 32 limbi. Această insulă mică e așa de bine situată și așa de frumos îngrijită, că intrînd în ea ți se pare că este prada unui vis, a unei halucinații fericite.

Amintirea lui Lord Byron, îți produce melancolie. In camera lui, unde-i este și portretul, se păstrează călimara și condeiul cu care și-a scris el aci opera ce și-a propus.

Dar ceea ce nu se poate uita e colțul fermecător dintre cei 2 maslini — loc în care Lord Byron își petrecea o mare parte din timp. Vederea, ce se poate avea din acest colț al insulei, e mai splendidă de cît din oricare alt loc. De oparte Veneția ca eșită din valuri; de alta Lido bogat în plantații. Intre ele în albastrul depărtării se extompează Alpii; și nu vînt dulce abia simțit îți răcorește fața. O alee de oleandru alb și roz te conduce pînă la eșire, mascată, și ea de boschet de verdeață.

Un pas... și-ți dai seamă că te afli pe marginea apei.

O primblare mai lungă cu vaporul se poate face la o insulă numită Chioggia, care nu ne prezintă nimic mai deosebit pentru vizitatori; totuși dacă ai curiozitatea să perindezi bisericile în dorința de a cunoaște pe cît posibil arta și concepția celor vechi, dai peste o biserică reparată din nou de către o societate balcanică.

Această clădire, mai bine zis reparația acestei clădiri, are o notă cu totul originală și chiar surprinzătoare. In nișele din pereți sunt 10 statui, care nu mai reprezintă sfinți cum ar fi de așteptat; ci cari concretizează virtuțile pămîntești. Mai toate sunt femei cu cîte un simbol. Așa e *Fides* care are o cruce și o cupă în mînă; *Spes* cu o ancoră la picioare; *Charitas* cu pîini; *Justiția* cu o sabie; *Temperanța* cu un frîu; etc.

*

Din Veneția se poate pleca cu vaporul pe la Fusina pentru a lua drumul spre Padova. Imbarcarea se face de pe Riva degli Schiavoni, de unde depărtîndu-se de mal, vezi cum rămîne în urmă orașul ce te-a încîntat așa de mult și care te-a mișcat mai puternic de cît ori-care altul. Fără voie îți vine în minte atunci versurile gingașului poet Alexandri zicînd: rămăi Veneție

„în vestmîntul tău cernit
Și 'n gondolele tale
Ce se pierd printre canale
Ca un vis neimplinit".

*

Părăind cu părere de rău marea, și luînd drumul spre Padova, pentru moment îți dispare din minte Veneția avînd înaintea ochilor un drum admirabil, alee de copaci, verdeață, vile. Intr'un vîrtej amețitor produs de mersul repede al tramvaiului electric, în două ore te pomenești în Padova — vechea Patavium, patria lui Galileu.

Intr'o zi poți vizita monumentele mai de samă, cum e Palazzo dela Regione Unita d'Italia, Universitatea, Santa Giustina, biserica frumoasă cu 21 altare și Sant'Antonio--Chiesa del Santo—care e un monument măreț. Inlăuntru numai statui și baso-reliefuri, picturi și sculpturi, toate așa de artistic executate că ești reținut ceasuri pentru a admira ceea ce artiști de valoare au creat, neputînd înțelege cum marmora rigidă, sub dalta maistrului devine așa de moale și așa de elocventă.

*

Din părțile acestea e foarte ușor de vizitat—Gorizia sau Nizza austriacă, — unde e o climă foarte dulce și poziții frumoase. Iar ca odihnă înainte de a lua drumul spre casă, e nimerit de făcut un popas mai lung în munții Corinthiei, unde natură oferă multă varietate. Sunt lacurile: Ossiachersee, Wörthersee și alte cari formează locul de distracție și liniște a foarte mulți vizitatori. Și cîteva zile petrecute pe malurile lor poate încînta mult, pe cel care n'a cunoscut locurile neîntrecute ale Elveției, căci aceste din urmă au jocul de lumină ce se resfrînge pe fața lor, întocmai ca reflexurile inteligente pe fizionomia oamenilor ce știi să-i înțelegi.

Maria C. Buțurcanu

IMPRESII

— Vezi, — spunea în pridvorul bisericei Banu, un drept credincios, care se închină în fiecare Duminică acolo, — mai înainte, să fi fost în toată biserica zece oameni și ian te uită acum, geme biserica de lume! — D'apoi cine i-a adus, decît cucoana asta, care conduce cîntările bisericești cu tinerii și tinerele d-sale, spuse un alt bătrîn ascultînd cu evlavie cîntările sfinte.

*

Și în adevăr gemea de lume biserica Banului, căci doamna Sofia Theodoreanu conducea pentru a doua oară corul său în acea Duminică, spre marea mulțumire a iubitorilor de muzică.

Dacă în prima oară a avut un succes atît de frumos, putem spune fără a exagera că a doua oară a atins sublimul. Mai cu seamă *„imnul heruvic"* o compoziție a mult regretatului Muzicescu a înduioșat până la lacrimi, prin execuțiunea adînc simțită.

Această muncă de bună voie sau cum s'ar zice extra școlară, depusă de eminenta profesoară și de elevii și elevele sale, care o ascultă și o urmează cu drag, își are o mică răsplată în adînca admirațiune, ce i-o păstrăm și pe care fie-ne îngăduit a i-o arăta prin aceste rînduri.

Virginia Micle-Gruber

Litere-Științe-Arte

Decorarea d-lui Gh. Ghibănescu. In cea mai nouă listă de decorați pentru merite literare, publicistice, didactice, figurează și amicul nostru, amicul și colaboratorul vechiu al „Opiniei", d. Gh. Ghibănescu.

Profităm de scurtul răgaz ce și-a cerut neobositul nostru tovarăș — răgazul de a nu scrie la ziar — pentru a-i adresa toate felicitările cuvenite și pentru a sublinia gestul drept al ministerului de Culte și instrucțiune publică din partea căruia a fost distins d. Ghibănescu cu o bine meritată răsplată. Ea coincide cu premiul academic, — cel mai modest ce a putut s'-i obțină puțin binevoitorul domn I. Bogdan, — pe care însă n'a putut să nu i-l acorde, cînd a prezentat o lucrare epecală ca acea a Cuzeștilor.

Am zis că profităm de ocaziunea dată pentru că, dacă n'ar fi actualmente în congediu temporar la ziar, nu ne-ar fi îngăduit măcar aceste cîteva rînduri de omagiu pentru nesecata-i activitate.

*

S'a pus în vînzare: *„Omagiu"* lui C. Meissner. Cu prilejul retragerei sale din învățămînt. Un mare și elegant volum de aproape 500 pagini, alcătuit din contribuții pedagogice, literare, beletristice ale numeroșilor colegi, amici și foști elevi ai distinsului om de școală.

Cuprinde și superbe ilustrații.

Vom mai reveni asupra unora din lucrările publicate în acest volum interesant.

Prețul 7 lei 50 b.

*

In editura *„Revistei Marine"* — care apare la Galați sub diriguirea d-lui Al. V. Casimir, — a apărut *„Istoria veche a Marinei romînești"* de căpitanul comandor Toescu.

*

Rectorul universității noi din Bruxelle, d. G. de Greev — cunoscutul sociolog — a fost ales președinte al federației internaționale de liberă-cugetare, în locul regretatului dispărut Hector Denis.

*

A apărut „Sanatatea și Viața Fericită" cu data de 1 Iunie 1913, anul XIII No. 6, avînd un interesant și excelent sumar.

STRUNA ZILEI

EPITAFUL LUI BOGDAN-PITEȘTI

Urmașilor mei Văcărești
Las vouă moștenire
Creșterea limbii românești
Și-a patriei iubire.

Ienăchiță Văcărescu

Nu, n'a fost a mea menire
Creșterea limbii romînești,
Nici a patriei iubire.
Un cuvînt les moștenire
Urmașilor mei: **„Văcărești..."**

INFORMAȚII

Din cauza serbătoarei de Luni, numărul viitor al „Opiniei" nu va apare de cît Marți la oarele Obicnuite.

Dl. Gh. Lascar, secretar general al ministerului de Culte și Instrucțiune publică a sosit astăzi în localitate.

„Cazul".—Ziarul *Minerva* continuă a denumi escrocheria lui Bogdan-Pitești „cazul de la Mormorosch-Blanc".

Ne surprinde dureros, scrie *Presa* stăruința aceasta de două zile a organului de informațiuni editat de institutul *Minerva*, de a căuta cu ori ce preț să spele pe aventurierul șantagist și escroc, faimos în țară și dincolo de hotare; care, în capul cetașilor săi, comitea zilnic, sub paravanul ziaristicei, cele mai îndrăznețe atentate la onoarea și punga altuia. Nu putem, nu voim să căutăm explicația acestei atitudini din partea unei gazete cu pretențiuni de desinteresare și imparțialitatea în informațiuni și care, în contra tuturor dovezilor, ia apărarea celui mai cutezător dintre bandiții condeiului, a unui individ la care condeiul a fost transformat în revolver spre a ține calea oamenilor cu stare și reputație, tîlhărindu-i fără teamă de Dumnezeu și de legi.

Incăpățînîndu-se a vorbi de „Cazul de la Banca Marmorosch Blanc" și evitînd cu tot dinadinsul de a pomeni de escrocheria lui Bogdan-Pitești și acoliților săi de la *Seara*; împingînd conștiența pînă a prezinta pe tristul erou din spelunca din str. Mateiu Millo ca pe o victimă probabilă a infamului de Blanc, care n'a voit să știe de frica bandei de la *Seara*, ziarul independent de informațiuni *Minerva* se pune singur în trociudată lumină, și, fără voia noastră, trebue să privim „Cazul de la banca Marmorosch, Blank" și sub un aspect politic. Siliți suntem să ne întrebăm ce interes are *Minerva* de a lua apărarea gazetei-revolver care, paralel cu atentatele sale la lăzile de bani ale intreprinderilor economice mari și mici din țară, duce zilnic o campanie din cele mai odioase contra, unor anumite personalități din lumea noastră politică. De ce *Minerva*, în disprețul probelor adunate de instrucția judiciară, și singură în potriva tuturora— chiar și a *Viitorului* care, pe ziua de eri, se retractează—se încearcă să prezinte pe bandiții de la *Seara* drept victime, iar pe d. Blank drept un mizerabil atentator la onorabilitatea apașului pe fruntea căruia polițiile din Paris și Geneva, precum și justiția romînească au pus pecetea infamiei.

Incă odată, prin atitudinea sa *Minerva* ne silește să vedem și un aspect politic la această afacere de competența tribunalelor corecționale și iată de ce nevoiți suntem de a o trata și ca una din multiplele fețe ale politicei noastre interne.

Comitetul societății de sport și gimnastică s'a întrunit aseară.

In urma discuțiunilor la care au luat parte d-nii I. Praja, V. Teodoreanu, I. Reinicke, dr. Veissa, dr. Țaranu și O. Racoviță. Comitetul a primit demisia din societate a d-lui Th. Jellea, respingînd celelalte demisiuni.

Aflăm că d. profesor N. Iorga a primit o donație de 3300 lei, de la un mare iubitor al culturei naționale, pentru sala de cursuri din Văleni. Donatorul ține să nu-i se publice numele.

M. S. Regele a sancționat legea pentru modificarea unor articole din legea pentru organizarea jandarmeriei rurale.

Legea pentru modificarea legei asupra înscrierei firmelor a fost sancționată.

Școlare.—S'a transferat învățătorul Gh. Ciobanu de la școala din Rotunda — la școala din Slobozia, ambele în județul Roman, pe ziua de 1 Septembre 1913.

— S'a aprobat un concediu de o lună d-lui C. Grădinescu delegat pedagogic în circ. I-a școlară.

— Persoanele cari au cîștigat tablouri la loteria „Coloniei școlare" și nu și-au luat cîștigurile, se vor adresa Inspectoratului general str. Lozonschi.

Secția II-a a trib. Ilfov a amînat pentru astăzi Sîmbătă, 1 Iunie, pronunțarea sentinței în procesul dintre d-nii Radu D. Roseti și C. Stere, directorul revistei „Viața Romînească".

„Monitorul Oficial" publică „Legea pentru introducerea unor modificări în legea asupra înaintărilor în armată" — cum și „Legea privitoare la introducerea unor modificări în legea pentru organizarea armatei.

Astă-seară, Sîmbătă, 1 Iunie, va avea loc în sala Circului Sidoli, o frumoasă serată dansantă, organizată de Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, pentru mărirea fondului de ajutoare.

Multe și diferite surprize se pregătesc publicului vizitator. Muzica militară a regimentului 13 Stefan cel mare, va cînta în tot timpul seratei, cele mai noui și frumoase arii.

Medicii și medicii veterinari dependenți de direcțiunea generală a serviciului sanitar, cari întronesc condițiunile prevăzute de art. 105 al. 3 din legea sanitară, pot face, direcției sanitare, cererea de a fi confirmați în posturile ce ocupă.

La 9 Iunie va avea loc concursul general de oină între echipele învingătoare la celelalte concursuri, sub prezidența d-lui Nicolae Spiridon Bădescu, inspectorul general al gimnasticei.

La acest concurs vor lua parte echipele liceelor: Național și Internat din localitate.

In monitorul Oficial de eri a apărut decretul prin care d. Victor Bilciurescu, inspector general administrativ, e însărcinat a gira afacerile administrative și afacerile speciale județene ale prefecturei județului nostru, pe timpul de la 1 Iunie pînă la 1 August a. c., în absența de la post a d-lui prefect St. Negruzzi, căruia i s'a aprobat concediu pe timpul sus arătat.

Regulamentul de aplicare a legei repaosului duminical se va modifica zilele acestea spre a fi pus în concordanță cu ultimele dispozițiuni luate privitor la repaosul pentru brutari.

La liceul internat au fost în total 4 cazuri de scarlatină.

D. Ioan Bejan, numit în comisiunea examinatoare la Galați, pentru elevi particulari, n'a acceptat această însărcinare, neputînd să se deplaseze.

Concursurile pentru ajutoare de maistre.

Concursurile pentru examenul de ajutoare de maistre, se vor ținea în Iași și București, în ziua de 3 Iunie.

Iată cum sunt compuse comisiunile:

Comisiunea pentru *supravegherea lucrului* e compusă din d-nele Crăciunescu și Simionescu pentru Iași, și din d-nele Teresa Popescu și Pantazi, pentru București.

Comisiunea care va *cerceta* și *nota* lucrările, e compusă din d-nele Mîrzescu, președintă, Adlersberg, Ladico și Gavrilescu pentru croitorie și din d-nele Ef, Constantinescu, Cuza, Zapirescu și Dinescu pentru rufărie.

Comisiunea pentru practica pedagogică e compusă din d-nele Mîrzescu, Adlersberg, Ladico, pentru croitorie și d-nele Constantinescu, Dinescu și Pantazi pentru rufărie.

Aceste din urmă două comisiuni vor lucra la București.

Pentru Iași aceste comisiuni se compun din d-nele Constantinescu și Stavrat pentru croitorie și d-nele Cuza, Tisescu și Alexandrina Neculau pentru rufărie.

Comisiunea pentru examenul de capacitate, oralul, la școala normală, se compune din d-nii V. Butureanu, președinte; d-nii Al. D. Ionescu și V. Hulubei, membri.

Serviciul sanitar local n'a primit încă din București trăsura pentru transportul bolnavilor contagioși. Cauza întîrzierei este că serviciul sanitar superior a făcut în străinătate o comandă de 12 asemenea trăsuri, cari vor fi aduse în țară peste puțin timp.

„Marionetele", este titlul noului program care se reprezintă astăseară Sîmbătă pe ecranul cinematografului Pathé-Frères, din „noua grădina Traian". „Marionetele" o emoționantă dramă din viața artiștilor, luată după celebra piesă „Les Pantins" a lui Gustave Grillet. O montare extraordinară și o interpretare sublimă a actorilor celebri pariziani, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfășurări.

Noul program de astă seară Sîmbătă al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din grădina Traian, mai cuprinde:

Constantinopole. Cinematografieri recente din capitala Turciei.

Studii de oceonografie însuflețită. Peștii comestibili. Interesante vederi după natură.

Bebe petrece bine, scene foarte humoristice.

Mîne Duminică 1 Iunie matineu la 9 ore ziua, la circul Sidoli, și seara la 4 ore mare reprezentație în Grădina Traian, cu program nou duminical în 5 părți:

„Doi frați dela desfrîu la crimă", grandioasă piesă, (2 părți)—Testamentul misterios, desfășurare senzațională, etc.

Poimîne Luni 3 Iunie, matineu și reprezentație serală.

Băile OGLINZI

JUDETUL NEAMTZ

3 kilom. dela Tîrgu-Neamț, de unde pînă la băi cu tramcare, brecuri, diferite echipage, și automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren, 50% reducere prin gara Pașcani.

Sezonul dela 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și higienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall, etc.

Cabinele de Baie și hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în falanță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucoree, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) dela lei 6.50 pe zi de persoană.

ORCHESTRA din cele mai bune.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deoseb te, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult întrodusă, ne-a pus în plăcuta pozițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamț la Administrația Băilor.

Serviciul medical esie încredințat d-lui **Prof. Universitar Dr. V. Bejan**, medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *Al. I. Comăniță.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc in Tg.-Nnamț, oraș cu 12,000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuinți confortabile și eftine, cu sau fără menaj și care se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru ori-ce informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Tg.-Neamț.

Concesionarul băilor Oglinzi: **Octav Ionescu.**

In Iași la d-nii I. Simionescu, str. Carol 53 și M. Petersil str. Arcu antreprenorii Hotelului.

Ultime Informaţii

ARENDAREA SLANICULUI
şi d. Petre P. Carp

D. Prof. Dr. Riegler, a fost chemat Joia trecută la Ţibăneşti, unde se găsia grav bolnav, un copil al doamnei Sturdza, fiica d-lui Carp.

Intr'o convorbire ce-a avut loc cu ocazia aceasta, d. dr. Riegler a spus, între altele, d-lui Carp că: „Epitropia a arendat Slănicul, fiind-că, în urma suprimprii subvenţiei de 80,000 de lei anual, din partea ministerului de Interne, Cassa Sf. Spiridon nu mai era în stare să suporte cheltuelile şi anuităţile cele mari.

La aceste d. Carp a răspuns :

— Foarte bine a făcut ministerul că a suprimat subvenţia şi voi aţi făcut foarte bine că aţi arendat Slănicul, căci nu este permis Cassei Sf. Spiridon, să facă cheltueli luxoase, cu întreţinerea unei staţiuni balneare, în detrimentul omenirei suferinde".

Inregistrăm aceasta cu titlu de simplă informaţie pentru acei ce vor fi avînd nevoie mai mult de părerile altora, pentru a-şi forma o convingere de cît de constatarea imediată şi cinstită a nevoilor reale, de care, doar din rea credinţă, nu vor fi ţinînd samă.

D. Al. A. Badareu, Ministrul lucrărilor publice soseşte mîne dimineaţă în localitate.

D. Ministru va petrece 3 zile, în mijlocul nostru.

D. Ştefan Negrutzi, destinsul Prefect al judeţului nostru, a plecat azi cu trenul de 1.15 la Londra, unde va reprezinta Ţara la congresul drumurilor.

D. Negrutzi a fost condus la gară de numeroşi prieteni.

Pentru amatorii de muzică.— *Corul Conservatorului sub conducerea Doamnei Sofia Teodoreanu, va acompania serviciul divin la biserica Banu, în toate Duminecile.*

Inceputul Leturghiei la ora 9 şi un sfert, dimineaţa, precis ; sfîrşitul la 11.

Azilul petru medici. — S'a vorbit de curînd, cu ocazia vizitei în Iaşi a d-lui profesor dr. Minovici, directorul general, despre proiectul de a se înfiinţa în Iaşi un azil pentru medici în retragere. In acest scop d. dr, Minovici, însoţit de d. dr. Floru, medicul primar al oraşului a vizitat frumoasa vilă „Greerul" de a cărei poziţie au rămas încîntaţi vizitatorii.

Infiinţarea unui atare azil fiind o iniţiativă cu totul nouă în felul ei unul din redactorii noştri a căutat prilejul să se informeze mai de aproape asupra proiectului şi s'a adresat d-lui dr. Flor de la care a aflat următoarele detaiii :

Propunerea de a se cumpăra imobilul şi parcul „Greerului" a venit din partea proprietarilor, iar directorul serviciului sanitar, cu ocazia vizitei făcute în Iaşi, a ţinut să vadă clădirea şi împrejurimea convingîndu-se că într'adevăr s'ar putea face aci o excelentă instalaţie.

In ce priveşte mijloacele, lucrurile stau astfel.

Există un important legat lăsat de către Siţa Manolescu, cunoscuta bogătaşă asasinată acum cîţi-va ani în capitală cu destinaţia, prevăzută în testament de a se întemeia un ospiciu, ori un spital. Fondul a rămas pînă astăzi neîntrebuinţat , iar direcţia serviciului sanitar, crede că ar fi de utilizat pentru deschiderea şi întreţinerea unui azil pentru medicii în retragere, avînd să contribuie şi statul la această iniţiativă.

Admirabila instalaţie a „Greerului" o credem în adevăr potrivită pentru un asemenea aşezămînt. Şi credem că el va fi făcut în judeţul nostru, după cum s'a conceput proectul de către d, dr. Minovici.

O delegaţie din comuna Suliţa (jud. Botoşani) se va prezida la d. ministru de lucrări publice, pentru a expune nevoia unei linii ferate Todireni-Suliţa.

D-na Eugenia Neculau, telefonistă la poşta centrală din localitate, a fost detaşată pe timpul verei la oficiul din Slănic.

Se aşteaptă pe astăzi numirea medicului primar al judeţului nostru.

S'a dat ordin a se da concedii în timpul verei, tuturor amploiaţilor de la poştă, în 3 serii.

Camera de punere sub acuzare a majorat cauţiunea pentru eliberarea din arestul preventiv a bancrutarului fraudulos Iţic Blau de la 1000 la 2000 lei.

De la Consiliul de Răsboiu. — Consiliul de răsboiu a condamnat la 3 ani închisoare şi 5 ani interdicţie pe soldatul Longhin din reg. 37, pentru furt cu spargere.

— De asemenea a condamnat la 1 an închisoare pe soldatul Mihai Ciureanu din reg, 13. pntru dezertare repetată şi părăsire de post.

— Şedinţele Consiliului de Răsboiu s'au suspendat ieri şi vor fi reluate la finele lurei curente.

Direcţiunea generală a Serviciului sanitar a aprobat oferta domnilor Sebastyan etc. Co. Iaşi pentru furnisarea termometrelor necesare spitalelor din ţară

O idee.—Ni se scrie de către „un profesor" următoarele. Deşi tardivă înregistram ideea :

Bustul regretatului profesor şi director al liceului naţional din Iaşi, Vasile Burlă, se va desvăli la 3 Iunie. De oare ce toţi absolvenţii acestui liceu din anii 1892 | 1893 şi-au dat întâlnire, din toată ţara, la Iaşi, unde vor sărbători cei 20 de ani trecuţi şi cum Burlă atunci era director, s'ar putea amîna inaugurarea bustului de la 3 la 7 Iunie cînd vor fi în Iaşi toţi foştii elevi ai lui.

Comitetul Societăţei Ortodoxe Naţionale „secţiunea Iaşi" organizează 2 mari serbări în grădina Copou şi anume :

Duminică 2 Iunie ora 4—8 p. m. Luni 3 Iunie ora 4—8 p. m. şi roagă pe onoratul public să binevoiască a da tot sprijinul pentru reuşita lor, căci scopul este înfiinţarea de grădini de copii pentru cei săraci.

In tot timpul absenţei din Iaşi a d-lui St. Negruzzi, prefectura de judeţ va fi girată de către d. Bilciurescu, inspector general administrativ.

D Bilciurescu însă reţinut de oare care anch te. va lua postul în primire abia după 10 zile.

Pînă atunci s'a dat cuvenita delegaţiune, d lui I. Botez, directorul prefecturei.

Astăzi a plecat în judeţ comisiunea compusă din d-nii Dr. Flor, inginer Ţinţu şi I. Virlănescu, revizor şcolar, pentru a alege punctele unde urmează a fi clădite primele trei localuri nuoi de şcoale rurale din creditele ce vor fi votate în seziunea extraordinară a Parlamentului.

In total se vor clădi 12 şcoli rurale, nuoi afară de acea din Buciumi, care va fi denumită „Principele Carol" fiind zidită din donaţia Alteţei Sale Regale de 50,000 lei.

Examencle particulare. — Instrucţiunile trimise de Ministerul Cultelor preşedinţilor de comisiuni instituite pentru elevii particulari prevăd că la institute particulare preşedintele poate delega pe un membru examinator—din comisiune — ca să controleze mai de aproape lucrările şi răspunsurile elovilor.

La comisiunile ce examinează la liceu va asista un domn inspector şcolar, ori un delegat recomandat de acesta din urmă. In Iaşi va asista, probabil, d. inspector Ioan Constantinescu.

D. C. Stere, rectorul universităţii, va petrece vacanţele, ca în toţi anii, la mănăstirea Neamţului.

D. dr. I. Vintilescu a fost numit profesor titular la catedra de farmacologie de pe lîngă facultatea de medicină din localitate.

Preotul Roşescu C., a fost numit contesor al garnizoanei în locul preotului Agapi Gheorghe.

Dobreanu, maestru de gimnastică la „Alexandru cel Bun" a fost numit titular la catedra ce ocupă.

Elevele şcoalei primare din Păcurari de sub direcţiunea d-nei Maria dr. Guţu, au făcut astăzi dimineaţă o excursiune, clasele 3 şi 4, sub conducerea d-nelor dr. Cleopatra Popescu şi M. Guţu au vizitat ferma Badareu, din Păcurari. Clasele întâia şi a, doua, cu d-rele Florescu şi Teodorescu profesoarele respective au vizitat muzeul naţional şi pinacoteca.

Casa şcoalelor a acordat suma de 2000 lei, necesară pentru lucrările de reparaţie a localurilor de şcoli din judeţ.

In comuna Prisacani, în timpul unei petreceri la crîşmă, locuitorii Ion Dăscălescu şi Vasile Ionilă, s'au luat la ceartă degenerînd în bataie. La un moment dat, Dăscălescu a tras un foc de revolver rînind grav pe Ionilă, care a fost transportat la spitalul din Ungheni.

Biletele de liber-parcurs pe C. F R. care se eliberau de Direcţia Poştelor' amploiaţilor, mutaţi, se desfiinţează pe ziua de 1 Iunie. Amploaiaţii vor plăti preţul biletelor, rămînînd a fi rambursaţi ulterior, de către direcţie.

Se instalează un fir telegrafo-telefonic direct Iaşi-Botoşani-Ştefăneşti,

Membrii Ligei culturale secţia Iaşi sunt convocaţi în adunare extra-ordinară Duminică 2 Iunie a. c. orele 4 p. m. în amfiteatrul Laboratorului de chimie din strada Săulescu, la ordinea zilei fiind :

Alegerea delegaţilor care vor reprezenta secţiunea la întrunirea ce va avea loc Duminică 9 Iunie în Bucureşti.

Ministerul de interne a delegat pe d. dr. V. Bejan, membru în consiliul superior, să ia parta în juriul examinator al concursului, ce se va ţine în ziua de 4 Iunie, pentru ocuparea definitivă a postului de medic primar la primirea consultaţiunilor medicale la spitalul central al casei Sf. Spiridon.

Diverse întîmpălri

Grav accident. Numitul Gh. Radu din str. I. Creangă No. 41, care conducea un camion cu doi cai, pe cînd eşea eri, din vama gărei, cari s'au speriat şi luînd vînt, au răsturnat camionul în dreptul fabricei „Olea". Conducătorul căzînd, şi a prins piciorul stîng într'o roată, ast-fel că i-a fost rupt pe loc.

Cu o trăsură, nefericitul a fost transportat în grabă la Spitalul Sf. Spiridon unde i s'au dat ajutoarele cuvenite.

Printre medicii, înscrişi să ia parte la ocuparea postului de medic primar al ospiciului Galata, sunt pînă în prezent şi d-nii d-ri P. Zozin, G. Savini şi M. Gane.

Concursul se va ţine în ziua de 15 Iunie.

Comerciantul Berman Iuster şi comptabilul său Singer, au fost aduşi astăzi la ora 2 p. m. la cabinetul No. 2 al judecătorului de instrucţie d. Radovici pentru a se continua instrucţia.

S'au făcut instrucţiuni separat fie-căruia şi e probabil să se facă şi o confruntare.

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte.*
Adresa Marie Sft. Andrei 52.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David).*
Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Oculist operator
reîntors din străinătate
Strada Ştefan cel Mare No. 6
Casele magazia Kahanne
Consultaţiuni 3—6 p. m.

ULTIMA ORA

Demobilizarea în România

Mişcătoarea ceremonie din Constanţa

Scrisoarea d-lui Gr. Cantacuzino

Datoria omului politic

Ziarul „Presa" comentează scrisoarea d-lui Gr. G. Cantacuzino în afacerea Bogdan-Piteşti.

Bucureşti.—Ziarul „Presa" ocupîndu-se de scrisoarea d-lui Grigore Cantacuzino, primarul Capitalei, în afaeerea Bogdan-Piteşti, scrie :

„Suntem dintre acei, cari preţuim mult pe d. Grig. Cantacuzino.

D-sa este un capital preţios al acestei ţări, nu numai prin numele ce poartă şi imensa sa avere, dar şi prin valoarea sa personală.

Ne doare deci, să vedem stîrbindu-se ceva din acest capital al ţărei, de aceia am fi preferat ca d-sa să nu fi scris cunoscuta scrisoare în afacerea Bogdan-Piteşti.

Am înţeles intervenţia d lui Cantacuzino, dacă ar fi fost provocată de o revoltă sufletească contra apucăturilor pe care ar fi îndreptăţit să le creadă false, pe baza convingerei, după cercetările făcute.

Cînd însă recunoaşte din contra, că acuzatul este aşa de jos, în cît d-sa găseşte doar circumstanţe atenuante pentru relaţiile cu un aşa om, atunci ce rost îl are intervenţia pentru aparare ?

D. Cantacuzino îşi scoate circumstantele atenuante din caracterul său de om politic, afirmînd că necesităţile politice, obligă pe oamenii politici să aibă relaţiuni cu ori care, ori cît de lipsit de moralitate ar fi acesta.

Dacă caracterul politic este atît de predominator, d. Cantacuzino a făcut o mare greşală că în loc de a închide ziarul ce-i aducea deficit, l'a trecut lui Bogdan-Piteşti ca să facă dintr'un ziar conservator şi de ordine, un ziar anarhist.

Reu a făcut că şi-a uitat caracterul politic, cînd a dat pe mîna lui Bogdan-Piteşti un ziar care pregătise colaborarea conservatoare, care propagase chiar fuziunea, şi aceasta în toiul guvernărei de colaborare, pentru ca acest ziar să fie transformat într'un ziar de distrugere a colaborărei şi de depreciare a oamenilor politici Conservatori.

D. Gr. Cantacuzino are aerul să ne spuie, că are o singură datorie : aceia de a primi şi a se întîlni cu ori cine şi că aceasta l'a făcut să aibă relaţiuni şi cu Bogdan-Piteşti.

Noi credem, că oamenii politici şi mai cu seamă omul de guvern are alte datorii, mult mai importante şi ne pare rău, că scrisoarea d-lui Cantacuzino denotă uitarea acestei datorii.

Ne permitem a aduce la cunoştinţa d-lui Cantacuzino că Bogdan-Piteşti a fost deja condemnat de Curtea de Apel din Bucureşti, pentru abuz de încredere şi escrocherii, tot ca ziarist şi aşteptăm de la d sa, în loc de scrisoare, un fapt prin care să repare greşală, de a fi transformat o gazetă Conservatoare, într'o gazetă anarhistă.

ACCIDENTUL LUI VLAICU

Bucureşti.—Aviatorul Vlaicu a făcut eri un sbor deasupra Capitalei.

La o înălţime de 350 metri, s'a stricat un şurub, dar Vlaicu fiind stăpîn pe aparatul seu, s'a lasat în jos, avînd motorul stîns.

Aparatul a suferit oare cari stricăciuni, dar Vlaicu a remas neatins.

Afacerea Bogdan-Piteşti

Violarea secretului instrucţiei

Bogdan-Piteşti a putut avea întrevedere cu metresa sa chiar la Văcăreşti.

Bucureşti. — Ni se afirmă, din isvor bine informat, că în seara arestărei lui Bogdan-Piteşti, la orele 9 jum, d-ra Alexandrina Colaraschi, metresa sa, a avut înlesnirea de a sta de vorbă cu deţinutul chiar la închisoarea Văcăreşti.

De oare ce ne aflăm în faţa unui fapt, de o extremă gravitate, nu ne îndoim, că ministerul de interne şi de justiţie, acesta din urmă în calitate de şef suprem al justiţiei vor ordona o anchetă severă, spre a se stabili responsabilităţile şi aceasta înainte ca instrucţia să fie terminată.

Accidentul din Buzeu

Buzeu.—Azi dimieaţă, căp. Popovici a încercat să execute un sbor deasupra oraşului.

La un moment dat aparatul Bleriot s'a ovit de un stîlp de telegraf şi aparatul a căzut într'un şanţ.

Aparatul a suferit mari stricăciuni, însă din fericire, nu s'a înregistrat nici un accident de persoane.

Marele cutremur din Capitală

Bucureşti.—Azi dimineaţă, la orele 11 şi 30, un puternic cutremur s'a simţit în Capitală.

Oscilaţiile erau de o putere extraordinară.

Panica era foarte mare. Lumea din case, eşise pe strade şi în curţi.

Publicul din Calea Victoriei, cuprins de groază, fugird care încotro spre a se îndepărta de ziduri.

Pînă în acest moment, nu se ştie dacă sunt sau nu accidente de persoane.

Demobilizarea în România

Bucureşti. — In urma ştirilor despre îmbunătăţirea situaţiei externe, şi anume despre apropiata stabilire a păcei definitive în Balcani, mulţumită intervenţiei Ţarului, guvernul romîn a contramandat mobilizarea corpurilor 1, 2 şi 3 de armată, ce fusese hotărîtă.

Te-Deum

Bucureşti.—Azi dimineaţă, s'a oficiat la biserica luterană, un Te-Deum pentru aniversarea naşterei împaratului Germaniei.

Au asistat toţi domnii miniştri.

Consiliu de Miniştri

Bucureşti.—Azi, la orele 5 seara, se va ţine un consiliu de miniştri, sub preşidenţia d-lui Titu Maiorescu.

Consiliul se va ocupa cu chestiuni curente.

Suveranii la Constanţa

Inaugurarea nouei moschee

La cuvîntarea emoţionantă a representantului religios al Turciei, M. S. Regele îşi exprimă speranţa în viabilitatea poporului turcesc.

Constanţa.—Eri a avut loc inaugurarea Moscheei, construită de guvernul romîn.

Au participat M. S. Regele, M. S. Regina, d. Tache Ionescu şi autorităţile civile şi militare din Constanţa.

M S. Regina, respectînd moravurile religioase ale populaţiei mahomedane, a venit voalată.

După terminarea serviciului religios, a luat cuvîntul reprezentantul religios al guvernului turcesc, rostind în limba turcă şi franceză, o mişcătoare alocuţiune, prin care exprimă gratitudinea Sultanului, pentru Regele Carol şi Romăniea, care au ştiut să îndulcească clipele prin care trece azi Turcia, înfiinţînd un templu al religiei mahomedane, pe cînd în alte ţeri nu se face de cît să se dărîme moscheele.

M. S. Regele Carol, adînc emoţionat, a mulţumit, zicînd că nutreşte speranţa, că poporul turcesc va şti să iasă învingător din greaua încercare de azi.

Confirmarea mandatelor de arestare al şantagiştilor Bogdan Piteşti şi Davidescu

Bucureşti.—Camera de punere sub acuzare, s'a pronunţat azi, în afacerea Bogdan-Piteşti.

Camera a admis apelul primului procuror, şi a confirmat mandatele de arestare, emise contra lui Bogdan-Piteşti şi Davidescu, stabilind astfel că faptul ce li se impută, nu este delict de presă, ci şantagiu.

Complotul din Constantinopole

— Se dovedeşte că Marele vizir a căzut victima unui complot —

Berlin.—Biroul Wolf află din Constantinopole: Poliţia a coastatat că unul dintre asasinii marelui vizir, se află într'o casă situată pe str. Pireu lîngă consulatul Grrmaniei. In încercarea de a-l aresta o luptă s'a angajat, în cursul căreia asasinul a rănit cu o lovitură pe locotenentul Hilmi şi pe judele de instrucţie Samul, Se pare că opt oameni armaţi cu revolvere şi cu puşti apără cesa. Poliţia a reuşit la orele 4.30 p. m. să pună mîna pe casă şi să aresteze pe cei opt oameni.

*

Constantinopole.—Un cortegiu funebru care a trecut în momentul atentatului asupra lui Sefket, ar fi fost se zice o înscenare. Acest cortegiu cum şi faptul că automobilul atentatorilor era postat la colţul stradei, unde se repara pavajul, arata că automobilul marelui vizir a fost silit să se oprească şi astfel executarea atentatului a fost înlesnită.

Alte persoane cari aşteptau în stradele alăturate ar fi tras în acelaşi moment focuri de revolver spre a înlesni fuga atentatorilor. Se spune că marele vizir ar fi fost prevenit din ajun despre atentat, dar că nu a ordonat nici o măsură. Guvernul însă luase măsuri, cari s'au dovedit nefudestulătoare.

*

Ziarul Tanin spune că vinovaţii sunt daţi pe mîna justiţiei. Kiorenin fusese inspector de poliţie. Ancheta ar fi stabilit că autorii atentatului care se aflau în automobil erau Topal Tewfik şoferul Djewal, cerchezul Abduraman, fiul colonelului Nazmi, un judecător de profesiune şi Vazmi persoana nu prea bine cunoscută.

B A N I
Imprumută privatier la persoane solvabile.
Dobînda 5 %, *plătind în rate în curs de 5 ani.*
SCHAPIRA E.
Postlag Berlin 47.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — G U R A —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach Letz.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

SALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari [illegible] resist[illegible] tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue de la mai mult de cât 6 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie [illegible] Paris, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

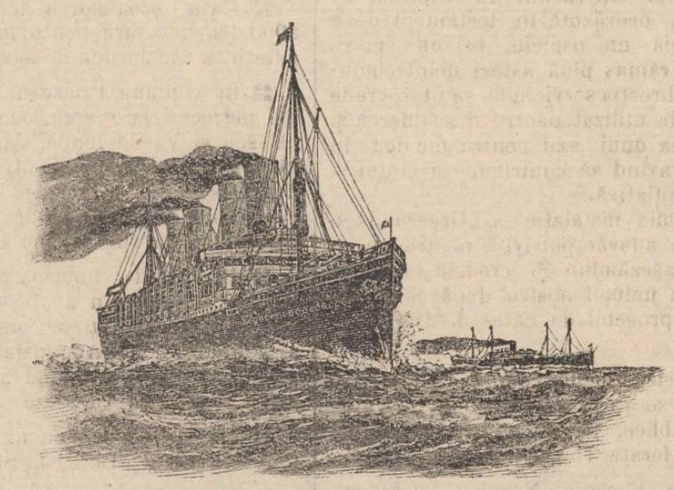

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

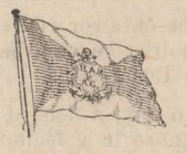

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1894 — Mercuri 5 Iunie 1913

D-l VIRGIL ARION

Motto: Pe cine nu'l lași să moară, nu te lasă să trăești.

Desesperată trebue să fie de data aceasta situația politică a d-lui Virgil Arion, dacă până și acele rare calități de bună creștere, cari sunt apanajul boerilor de viță, nu au mai putut fi respectate de d-sa și într'un acces de uitare a mers până în a dori, printr'un articol apărut în gazeta d sale, îndepărtarea din viață a d-lui Take Ionescu, socotindu-l „de prisos".

D. V. Arion urăște pe d. Take Ionescu, îl urăște cu toată ura ratatului, care din cauza nepriceperei sale de a trăi, din pricina firei sale de a fi pururea nemulțumit și de a se crede micșorat, vede în omul cuminte, consecvent cu sine însuși, urmărind cu tărie și constanță o cale, pe vrăjmașul propriului său succes.

Nu numai printre actori sunt cabotini, ei se găsesc și printre oamenii de știință, ei înfloresc în orice ramură de activitate, căci unde sunt oameni energici, de voință, caractere, acolo sunt și isterici cari n'au putut să se ție de un lucru în viață și să aștepte răsplata muncii lor.

Și d. Virgil Arion a făcut și face impresia cabotinului, a actorașului de provincie sau a poetașului fără talent, a doctorului fără clienți sau a savantului fără lucrări, cari veșnic bîrfesc, critică, nu recunosc nimic și pe nimeni, punînd mai presus de toate sucita lor figură, închinîndu-se în fața lor proprie, genii necunoscute, Dumnezei ai propriei lor religii.

Fatalitatea face și un mai mare rău acestor cabotini, cînd le dă prilejul a avea cîteva succese. Actorașul prost joacă odată pe Hamlet și e aplaudat, omul politic scrie un articol de ziar și e trîmbițat ziarist mare, savantul fără lucrări e făcut profesor universitar și socotit de adevarat savant. Indrăznește apoi, a vorbi în fața acestora de adevarata artă, de adevărații ziariști, de adevarații savanți, ei te vor umili, te vor batjocori că ai uitat să vorbești și de ei.

D. V. Arion a avut fatalitatea de partea sa și aci e tot răul. Fatalitatea l'a pus în calea d-lui Take Ionescu și acesta cu acea bunătate și mărinimie sufletească care l'a făcut să se înșele, nu o dată, în oameni și să ia cabotinii drept savanți, și pe rataţi drept oameni, l'a ridicat și pe d. Arion din dascăl de gimnaziu de odată, fără nici o dovadă, la postul de secretar general de minister.

Și să nu se creadă d. Virgil Arion om mare?

Fatalitatea a făcut ca în 1906 și începutul lui 1907 d. V. Arion să scrie cîteva articole în ziarul *Patria* și tot d. Take Ionescu cu prietenii d-sale să facă din d. V. Arion cel mai mare jurnalist romîn.

Și să nu se creadă d. Virgil Arion Clemenceau-ul României?

O altă întîmplare l'a făcut pe d. V. Arion profesor de sociologie la Universitatea din Iași, pe omul acesta care n'are un rînd scris în acest domeniu, care n'a publicat nici o lucrare și cînd nu e om care să poată spune cari sunt vederile sociologice ale d lui Arion.

Și să nu se pretindă d. V. Arion sociologul României, „omul absolut necesar acestei țări?"

Dacă scuturi succesele actorașului care a jucat odată pe Hamlet la Tîrgu-Ocna și succesele politice, ziaristice, profesorale ale d-lui V. Arion, nu rămîne din ele mai mult ca dintr'un pămătuf de floare de cicoare în care ai suflat odată.

D. V. Arion jurnalist!

Ce a scris d. V. Arion? Două-trei articole în *Patria*. Ce erau acele articole? Nimic ca valoare literară, ca frumusețe stilistică, ca logică politică; erau niște articole cum se scriu zilnic în presa noastră de ziariști cari n'au căpătat și nu vor căpata pentru aceasta nici gloria d-lui Arion, și nici n'au pretențiile sale.

Succesul articolelor d-lui Arion se explică prin faptul că, scrise în momentul cînd prietenii d-lui Take Ionescu erau nemulțumiți de politica răposatului Gh. Gr. Cantacuzino, acele articole erau expresia pe față a acelei nemulțumiri. Comentate de presa liberală, susținute de presa takistă, ele au avut un răsunet efemer.

Citite azi, acele articole nu fac nici o impresie, căci valoarea lor rezida în senzaționalul pe care-l ascundeau. Or, în țara noastră cu o așa de mică cultură ziaristică, nu odată sensaționalul unui articol a fost socotit drept talent.

Articolele de presă de valoare nu mor. Și acum douzeci de ani și azi, articolele frumoase ale lui Panu, Bacalbașa, vor fi citite cu emoție, căci în ele se ascunde arta, arta care lipsește din încercările ziaristice ale d-lui V. Arion.

Dar cari sunt actele politice, cari sunt lucrările sociologice, unde se ascund gîndurile, concepțiile, proectele sociale ale d-lui Arion, pentru ca d-sa să poată crede — și asta n'ar fi nimic — dar să fie socotit și chiar numit om politic și profesor universitar?

Nu le vedem, căci ceea ce nu este, nu se vede.

D. Arion a avut talentul d-nei Humbert de a face să se creadă că e om învățat, politic, ziarist, cum renumita excrocă făcuse să se creadă de o lume întreagă că este moștenitoarea a sute de milioane. Aceasta bine înțeles nu face onoare inteligenței acelora cari au aplaudat și îndrumat pe d. V. Arion, dar oricine poate greși și greșala lor trebue să-i doară cu atît mai mult, cu cît d. V. Arion îi pedepsește pe unde au păcătuit.

Toată politica d-lui Virgil Arion, toate ideile sale sociale ca și întreg idealul său național s'au redus la dorința de a fi ministru. Și ar fi putut fi. In ce ar fi fost mai rău ministru ca d. Ilariu Isvoranu?

Dar aci fatalitatea a fost contra d-sale. Și poate fatalitatea mai puțin, de cît caracterul d-sale ambițios, nestăpînit, ușuratec. Și d. V. Arion n'a putut fi ministru.

Goana aceasta a d-sale după ministeriat l'a făcut nu odată grotesc și chiar ridicul, pe lîngă că l'a făcut rău și nedrept.

Așa, acum cinci ani, din cîteva întîlniri cu d. Arion, îmi făcusem convingerea că d-sa nu e mulțumit de a fi rămas cu d. P. P. Carp,—aceasta era în 1908, cînd se făcuse ruptura în partidul conservator și d. Take Ionescu formase partidul conservator-democrat, — și că d-sa căuta o apropiere cu democrații.

Apropierea aceasta d. V. Arion o crezuse posibilă prin formarea în sînul partidului conservator-democrat a unei stînge extrem-democrate, a cărei leader ar fi fost d-sa și care ar fi fost pentru sufragiul universal și pentru anumite legiferări în chestia țărănească.

Autorizat de d. A. Bădăreu de a vorbi cu d. V. Arion în această privință și de a-l pune în comunicație cu d. Sebastian Moruzzi, care derija pe atunci o revistă înaintată la Iași—am avut cu d. Arion cîteva întrevederi.

Dar ceea ce m'a uimit de la primele întîlniri, a fost ușurința cu care d. Arion trecea de la o părere la alta. Azi era pentru votul universal, mîine pentru guberniile d lui P. P. Carp; azi combătea autocratismul șefului junimiștilor, mîine devenea sever cu d. Take Ionescu pentru liberalismul d sale.

Multă vreme n'am putut să mi explic psihologia d lui V. Arion pînă n'am observat un fapt caracteristic.

In vara cînd se petrecea aceasta, M. S. Regele fusese bolnav destul de greu. Legenda circula că în cazul cînd Principele Moștenitor va lua conducerea țărei, toate șansele de venire la putere le avea d. P. P. Carp așa cum Principele Ferdinand ar fi avînd o deosebită simpatie pentru șeful conservatorilor; și că în schimb, d. Take Ionescu poate spera a veni la guvern numai dacă Regele va trăi.

Or, lucrul pe care spun că l'am observat și mi-a deslegat în cele din urmă lacătul șovăelilor d-lui V. Arion de a trece la Takiști sau a rămîne la Carpiști, erau buletinele de sănătate ale M. S. Regelui. Era un buletin favorabil, M. S. Regele petrecuse o noapte bună, d. Virgil Arion era takist: apărea un buletin rău, dormise nesatisfăcător Suveranul, d. Arion rămînea cu d. P. P. Carp.

Observînd acest lucru, i-am și scris d-lui A. A. Bădăreu care era atunci în Elveția, că toate încercările mele sunt zadarnice, căci părerile d-lui V. Arion se schimbă cu starea sănătății M. S. Regelui.

Ultimul articol din gazeta d-lui V. Arion, în care se găsește „de prisos" o frumoasă existență plină de muncă, plină de abnegație, toată pusă în serviciul altora, cum este aceea a d-lui Take Ionescu, a indignat pe mulți, pe mine nu m'a putut revolta.

Un om la care ideile variază după buletinele de sănătate și care așteaptă pe la ușa bolnavilor ca funcționarii firmelor de pompe funebre ca să-și poată plasa serviciile, e capabil de a dori moartea cuiva, chiar a părintelui său—căci pentru d. V. Arion, d. Take Ionescu este mai mult decît un părinte spiritual—doar, doar, în chipul acesta își va netezi calea spre succes.

Și totuși succesul nu va veni pentru d. V. Arion.

Acei cari se ridică prea repede și fără nici un merit pier ca acele flori cari cum sunt atinse de razele soarelui se ofilesc și mor.

Și d. Arion a avut o florescență foarte repede, iar florile, operile d sale, sunt ca firele din pămătuful de cicoare, de care aminteam și care la adierea unui zefir se risipesc și rămîne un pistil sucit și ridicul—care deși e de prisos—totuși dăinuește în virtutea acelei legi biologice care dă dreptul la viață și vulturului care plutește în sferile senine și melcului care mînjește cu balele sale foile și florile grădinilor.

Dr. I. Duscian

NOTA ZILEI

Iașul o să devină vesel. Iașul publicistic, bine înțeles. A descălecat un semifrache ghe ghincolo, d. Cehan la „Cuvîntul"—*Ce han* și redacția „Cuvîntului"! —să... moralizeze astfel pe bieții ziariști într'un articol intitulat „Ziaristica":

«Acești *valeți* ai presei, vorbesc în numele națiunei, *a* poporului, *a* binelui obștesc, culturii, idealului, curentelor mari etc.

Stilul... Cît privește stilul... trivial scărbos.

Toți oamenii de bun simț înțeleg altfel rolul presei, răspîndirea (sic) a ori-căror doctrine politice, folul polemicii... cu argumente.

Și acești pseudonimi gazetari, cari se ascund sub fel de nume ciudate: țipă, înjur, (sic) se svîrcolesc, asvîrl noroi din firea lor lingușitoare și anormală (sic) asupra adevăratelor talente.

Te trezești c'o fi și Cehanul nostru un „adevărat talent".

«Un miros de slugărnicie, de milogeală, de damblagie (sic) pornește din presa ieșană și de aceia trebuia o pomenire și acea pomenire se face prin apariția «Cuvîntului».

«...In sfîrșit a venit și aerul de primavară curat, cu soarele cald al reînvierii în presa ieșană și că acest aer ucide baccilele (sic) presei, a unei prese scrise de surugiii ziaristicei»...

Cu această tînără... baccea o să fie vesel de tot, veți vedea. O să fie chiar de... pomenire, de mult ce-om rîde!

MICI POLEMICI

„Un om cu situația mea, cu trecutul meu, nu fuge din țara lui..." scrie Bogdan-Pitești în Memoriul adresat Camerei de acuzație.

Nu fuge cînd e... la Văcărești.

*

Apașul continuă Memoriul: „Nu abandonează tot ce a făcut și speră încă să facă pentru curățirea instituțiilor noastre".

Ar fi în stare să... curăță fondurile tuturor instituțiunilor financiare!

*

Turcia piere din cauza participării la politică a ofițerilor activi.

La noi, încalte, participă numai cei scoși din armată ca militar de prisos.

*

Bogdan-Pitești a pierdut pînă și sprijinul „Unirei" de la Iași, din cauza articolului „Serei" intitulat „Jumuleanu".

Incercase a... jamuli pînă și pe chimistul iașan!

*

„Asupra directorului nostru nu planează de cît o bănuială, scrie „Seara".

Trebuie scris banuială, derivată de la... ban.

*

„Justiția e impotentă" încheie d. G. C. Costa Foru.

Și tocmai cînd are un ministru atît de tînăr!

*

„Seara" polemizînd cu „Presa" o mustră că are o „gramatică ca vai de capul ei!"

... Incalte cei dela „Seara" au stil parfumat!

*

Haki *e politic militant,—ca să aibă iluzia că mai e... militar,*

*

Prima vizită ce a primit apașul-șef în închisoare, a fost a domnișoarei Alexandrina K...

...Acum au și Văcărești, pentru oaspeți distinși, „chambre séparée..."

*

Păcat că nu a rămas în închisoare, alăturea de Bogdan-Pitești, Davidescu, — administratorul Canianu.

... Ar fi serbat, eri, „Sfînta Treime".

In contra presei imunde

Dintr'un prim articol apărut în „Viitorul" de eri reproducem următoarele pasagii asupra cărora vom avea, poate ocaziunea de a reveni!

Un caz imoral recent infectează viața noastră publică. Un director de ziar, care n'avea în trecutul său decît o lungă abilitate de a se strecura printre articolele codului penal, a fost acuzat — și justiția pînă acuma a dovedit prin rezoluțiile luate că consideră acuzația departe de a fi nefundată — de a fi abuzat de presă pentru a comite un delict.

Și această urîtă, foarte urîtă, afacere deschide o discuțiune de ordin moral cu privire la presă. Șantajul directorului „Serei" este din acele acte cari dovedesc că o anumită presă de la noi a știut să transforme un apostolat, în tarabă, și o meserie intelectuală, în care jertfele și munca sînt singurele roade pentru cei ce o exercită, într'o meserie lucrativă, de oameni de afaceri.

E o școală nenorocită, de a terorisa, de a duce campanii, cu conștiința falșității lor, de a calomnia pe unii, și a acoperi pe alții, de a lucra cînd cu o bancă, cînd contra alteia, de a insulta pe cel ce n'a dat o atenție binevoitoare lăcomiei, și de a bîrfi pe altul, care nu s'a lăsat intimidat... E școala unei gazetării murdare, în care conștiința e anihilată, în care credința e inutilă, încare spiritul de dreptate e mort: e școala aceea de gazetărie în care dumnezeescul dar al stilului acopere sgomotul aurului necurat ce curge în „cassa" ziarului, și în care aparența talentului e o mască a apucăturilor de speculanți...

...Presa cinstită trebuie să se despartă, cu același sentiment ce'l are un sănătos ce vine în atingere cu un ciumat, de conduita directorului „Serei" care face parte din o grupă aparte, a ziaristicei romînești... Acolo, mai departe de noi, sînt vînduții și oamenii de pae ai politicianilor fără multe scrupuluri, acolo e cloaca în care vin să se scurgă toate vițiile unei societăți nu destul de bine pregătite pentru a distruge elementele imorale, dar nici odată, absolut nici odată nu trebue să se creadă că murdăria de acolo poate să păteze viața cinstită a ziariștilor, viața cinstită a ziarelor noastre.

Dacă fapta recentă e o rușinare, ea pătează o frunte în care nu știm dacă mai era un loc pentru un alt stigmat, și compromite pe aceia sau acela care s'a servit de un tip interlop pentru a'și ajunge anumite scopuri.

Presa nu poate fi înjosită de infamia celor ce la adăpostul ei fac afaceri de acelea cari pe altă cale mai de mult i-ar fi scos din rîndul oamenilor liberi.

OAMENI ȘI LUCRURI

UN BUST

Cu începere de eri—fostul director al liceului, regretatul V. M. Burlă nu are numai un nume popular și drag iașanilor, ci a devenit ceea ce se cheamă, în termeni convenționali, un nemuritor.

Vizitatorii frumosului cimitir al Eternității vor putea revedea, în chipul executat de sculptor, figura vechiului dascăl de greacă, pentru care elevii vechi, astăzi oameni cu situații independente, au păstrat atîta recunoștință, în cît, după ani de stăruință neobosită, au realizat un modest bust, a cărui importanță trebuie văzută în elementul de simbol ce prezintă, iar nu în valoarea lui brută.

Sunt foarte puțini la număr dascăli de școli secundare cari au fost atîta de mult adorați de discipolii lor și cari au lăsat, după trecerea lor dintre cei vii, urme de reală dragoste, dusă pînă la recunoștință, în cît să se întrupeze sentimentul acesta în formă eternă,—cum fu cazul defunctului Burlă.

E adevărat că acesta din urmă nu era un simplu dascăl de liceu, rămas la nivelul.. obligator, adeseori mediocru, de om al catedrei, chiar cînd este om al datoriei.

Mai curînd s'ar putea zice că, din punct de vedere al disciplinei stricte, clasice, ideale, răposatul Burlă era departe de perfecțiune. Micile abateri, absențele, schimbările de orarii și de programe—erau lucruri pe cari le făcea Burlă cu prea puțină mustrare de cuget,—el care reprezenta pe adevăratul „bohem" al învățămîntului liceal, pentru că, prin firea lui, prin cultura și erudiția lui, era indicat să ajungă la Universitate,—dacă același temperament nu l'ar fi lăsat, pe el singur, văduv de unele titluri academice, necesare pentru salvarea... formei în materie de numiri.

De aceea activitatea școlară a regretatului Burlă trebuie privită și judecată prin acea parte... extra-școlară care-i făcea originalitatea. Trebuie urmărită tocmai în ceea ce pare să fi avut ne-pedagogic, dar interesant și instructiv, chiar dacă putea să facă, prin acele însușiri proprii, impresie, ori... paradă de mare învățat, ci mai curînd își atrăgea... observații și avertismente inspectoriale, atacuri și învinuiri.

Erau însă, în umbră, modești școlari cari observau, pricepeau și admirau pe originalul și spiritualul lor dascăl, iubitor de amabile și instructive ex-cursuri. Erau acei copii sufletești ai maestrului, sinceri și entuziaști, hotărîți să-i păstreze dragostea lor, gratitudinea lor. Și frumoasele lor sentimente s'au dovedit nebiruite, supraviețuind vremilor tulburi, micilor patemi și dușmănii, pentru a se întrupa, după ani și ani de zile, într'un bust trainic. In el se va păstra, pentru generațiile viitoare, un frumos exemplu de statornicie a unor sentimente pe deplin meritate.

Rodion

Femeia avocat

Sub acest titlu d. V*aleriu Hulube*: publică într'o revistă femenistă în Capitală din care reproducem următoarele

Prin exercitarea meseriei de avocat, —firește acele ce vor fi avocat,—vor cîștiga însușiri, pe care nici o altă ramură nu e în stare a le desvelta.

Insușirile pe care le va dezvolta practica avocăturei, sunt de două feluri, unele de ordine curat intelectuală, și altele de cunoaștere a societății reale, așa cum e.

Mai întâi în ce privește dezvoltarea intelectuală ea este evidentă. E cunoscut tuturora cum matematicile prin înlănțuirea logică a ideilor dezvoltă inteligența omenească.

Tot astfel și știința dreptului. Numeroasele articole din codul civil, din procedura civilă, din codul penal și procedura penală, precum și alte numeroase legi, toate cu aplicațiuni la viața socială de toate zilele, pot fi cunoscute în principiile lor numai de o minte ce se organizează ea însăși; a cunoaște atîtea articole din atîtea numeroase legi — adică a cuprinde cu mintea principiile din ele, — înseamnă o dezvoltare considerabilă.

Cine zice cunoașterea articolelor din legi, zice o cunoaștere de principii, de înlănțuire și subordonare a lor, o sistematizare logică a minții.

Dar apoi a ști nemeri în cazurile concrete ale vieții sociale să faci aplicațiunea principiilor cunoscute din legi, e desigur un mijloc de dezvoltare intelectuală fără seamăn.

Toate științele au aplicațiuni practice și o aplicare a principiilor dintr'o știință la unele cazuri concrete, ajută dezvoltarea minții.

Dar e o deosebire între toate celelalte științe și cea a dreptului. In adevăr aceasta are ca obiect principiile după care se stabilesc și se armonizează raporturile dintre oameni. Aceste raporturi sunt într'o necontenită schimbare și mobilitate. Aluatul omenesc și social e așa de mereu schimbăcios în timp și spațiu că nici nu pot fi cuprinse în întregime de o minte.

Pe cînd în celelalte științe obiecte de studiu și elementele alcătuitoare a fenomenelor, nu au mobilitate și variabilitate la fel cu cele omenești și sociale, și încă mai lămurit, pe cînd în celelalte științe, chiar cînd ar fi o mobilitate și variabilitate a elementelor componente, ele sunt mai ușor de cunoscut și de prevăzut. Din contra, cele din fenomenele omenești individuale sau sociale sunt mai greu de prevăzut.

De aceia în practicarea avocăturii se dezvoltă acel simț practic a cunoașterii oamenilor, a raporturilor dintre ei, a principiilor conducătoare în societate, de organizare a societății.

Cunoaștem fie care din noi chiar și bărbați, nu numai femei, care mereu cad jerfe a nepriceperii lor în cunoaștere semenilor cu care tot mereu viu în contact.

S'ar putea cita la nevoe teoreticiani, adevărați savanți în știința sufletului, cari nu-s în stare să cunoască sufletele persoanelor cu care vin în contact și cad

Fabrica de ciocolată

CARMEN

— din București —

Reorganizîndu se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

din această pricină în greșeli de neertat...

Pe om ca să-l cunoști nu e de ajuns cunoașterea teoretică a sufletului, ci e nevoe de raporturi dese necontenite cu întreaga societate. Din aceste numeroase și nesfîrșite ciocniri se desvoltă un simț practic de cunoaștere, care întrece uneori pe al teoreticianului.

*

Gîndiți-vă acum la femeia avocat ce mijloc de dezvoltare intelectuală are la îndămînă în mînuirea legilor și a comentariilor scrise de cei mai savanți oameni și ce întregire a ființei sale sufletești capătă prin cunoașterea nenumăratelor procese pe care le va susținea pentru clienții săi, sau a proceselor altora la care asistă. Va cunoaște ce-i mai greu de cunoscut, omul și societatea.

Prin aceasta va ajunge a se cunoaște pe sine.

Din acest punct de vedere trebue privită femeia-avocat. Suntem siguri că într'un viitor mai mult sau mai puțin departat se va găsi nemerit a se lăsa și femeilor liberă cariera de avocat. In aceastăcarieră va fi un nou prilej pentru a cunoaște realitatea, a trăi pe pămînt, iar nu în lumea viselor, în ceruri.

Litere-Științe-Arte

Traduttore-traditore.—Inregistrăm ca un act de dreptate plîngerea pe care o exprimă un confrate local. Comentînd conferințele d-lui A. Faure i-am atribuit unele absurdități, pe care — credem cu plăcere—d sa nu le-ar fi susținut. Vina este a reporterului-literar care a publicat pretinsele rezumate în „Cuvîntul" și nu a noastră cari am luat drept bune acele rezumate binevoitoare.

Prelegerile fiind ținute în limba franceză s'a putut lesne întîmpla ca reporterul să traducă greșit unele păreri dîndu-le o formă absurdă.

Lucrul nu se întîmplă nici pentru întăia, nici pentru ultima dată. Dovadă vechea zicală italienească „traduttore-traditore".

*

Compatriotul nostru de Max are un rol important în noua piesă lirică a lui D'Annunzio: „Pisanella", sau „Moartea parfumată".

*

In baroul parizian s'a înscris zilele aceste d-ra „Anne Kaufman, avocată. E a 26-a avocată a Parisului.

*

A apărut „Viitorul Romîncelor" revistă femenistă, cu un interesant sumar. Directoare: d-ra Adela Xenopul.

*

A apărut în broșură articolul prea interesant publicat în „Viața Nouă" de către eruditul profesor, d. Charles Drouhet: „Izvoarele de inspirație din poezia *O fată tînără pe patul morții* a lui D. Bolintineanu.

*

A apărut **Noua Revistă Romînă** cuprinzînd:

Recepția d-lui prof. I. Simionescu la Academia Romînă.

Dr. I. Colescu: Populația romînească din Ungaria.

C. Rădulescu-Motru: Prietenia în politică.

N. Em. Theohari: Goga și Cerna.

Al. Velescu: Versul liber și psihologia literară.

George Duma: Armonia Serei (versuri) după Baudelaire.

Ieronim Laurian: Pe ape... singur (versuri).

Lascar Vorel: Finale (schițe).

Adrian Maniu: Caricaturi ce nu mai seamănă.

Titu Dinu: „Ovid Densușianu: Păstoritul la popoarele romanice".

Cărți noui.—Insemnări.—Revista Revistelor.

*

STRUNA ZILEI

ASTRONOMIE...

A fost decorat d. V. Anestin pentru studii astronomice.

Făr' a mai atinge cerul
Pentru a-i fură misterul,—
Anestine, vei putea
Să admiri pe piept o... stea.

INFORMAȚII

■ *„Viitorul" reușește tot mai mult să alunge impresia rea pe care a făcut'o încercarea de a apăra pe Bogdan-Pitești în primele oare după isprava de la casa Blank. In numărul de eri scrie între altele:*

„Camera de punere sub acuzare a confirmat mandatul de arestare al lui Bogdan-Pitești. E o primă satisfacție pe care justiția o dă opiniei publice cinstite din această țară. Nădăjduim că nici celelalte nu vor lipsi și că astfel școala odioasă pe care directorul „Serei" a încercat s'o ducă la perfecțiune va căpăta lovitura menită s'o distrugă.

Este însă și un alt aspect al acestei afaceri care nu trebuie pierdut din vedere, Insăși „Seara„ declară că e vorba de o afacere politică, — gîndindu-se de sigur la amestecul d-lui Gr. G. Cantacuzino. Iată într'adevăr partea cea mai tristă și mai alarmantă din ceea ce se petrece. Tot în numărul de eri, scrie:

„...D. Gr. G. Cantacuzino a publicat o scrisoare în ziarul „Minerva — reprodusă și de „Seara" — prin care caută să precizeze cari anume au fost relațiunile sale ca directorul „Serei" și cu acest ziar.

D-sa spune, între altele, că în calitate de om politic, d-sa vorbește, vede, primește pe ori cine, indiferent — adăugăm noi — dacă acela care are cinstea de-a sta de vorbă cu d-sa este cel mai depravat individ.

Așa dar, d. Cantacuzino crede că se poate întovărăși și uza chiar de lepădăturile societății: de excroci și oameni de afaceri odată ce aceasta-i poate servi interesele potitice.

Aceasta nu înseamnă alt ceva de cît justificarea relațiunilor sale cu Bogdan-Pitești și ziarul „Seara", de și în scrisoarea d-sale caută tocmai să nege relațiunile sale oculte cu acest ziar."

■ Anunțăm cu plăcere că Duminică 2 Iunie a avut loc în Iași căsătoria Domnișoarei Alice Gr. Dabija fiica d lui Gr. Dabija cu domnul Mihail Sorescu din Roman.

Felicitările noastre.

■ Ministerul agriculturei și domeniilor va organiza în toamnă o expoziție a produselor crescătorilor de cai și boi din județele Roman, Dorohoi, Botoșani, Neamț Iași, Suceava și Dîmbovița.

■ Dl. dr. Mezincescu sub director general al serviciului sanitar a fost eri în localitate.

■ D. Gh. Drouhet va evamina numai pe elevii de curs superior în comisiunea particularilor prezidată de d-sa. Pentru, curs inferior cl. II-a—IV-a a fost delegat d. V. Bejan.

DESFACEREA PRODUSELOR:

FERMEI ȘI VIILOR

A. A. BADAREU

IAȘI.—Strada I. C. Brătianu 185

De la 1 Iunie produsele Debitului Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

	Litru	Kgr.
Smîntînă dulce centrifugată	2.40	
Caș și urdă		1.20
Urdă zilnic proaspătă		1.40
Unt proaspăt pentru gătit		3.00
Unt pentru masă și cafea		5.00
Brînză proaspătă de vaci	—80 și	1.20
Ouă zilnic proaspete	6.50 lei	suta
Lapte bătut rece		0.30
Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul		0.25
Idem	oca	0.35
Cașcaval grecesc		2.60
Cașcaval și Brînză nouă în burduf		2.60
Brînză de Brăila (Telemea)		1.40
Gervais Românesc	0.45 bucata	
Grăsime		2.20
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:		Litrul
Vin alb vechiu		80
Vin alb și negru vechiu		1.—
Vin alb negru si superior		1.20
Vin Cotnar și Bordeaux		1.60
Vin otonel roș		1.60
Vin Cotnar și Bordeaux superior		2.—
Vin Otonel		2.40
Vin spumos à la șampanie	3.50	sticla

Toate calitățile de vinațuri.

■ *D. Al. A. Badareu a plecat aseară în Capitală, după o ședere de două zile în Iași.*

■ In comisiunea de examinare a particularilor pentru curs comercial a fost numit d. Dum. Columb în locul d-lui T. Patriciu.

■ Duminică 9 Iunie are loc deschiderea noului palat al „Maternității". Din partea Epitropiei Sf. Spiridon va vorbi primul efor d. dr. Riegler.

■ D. Gh. Lascar, secretarul general al ministerului de Culte și Instrucțiune publică a plecat aseară în Capitală.

■ In cele două comisiuni particulare cari examinează la liceu s'au făcut următoarele schimbări: d-nii Țilenski și I. David, pentru științi fizico-chimice au trecut unul în locul celuilalt; tot așa d-nii Gr. Scorpan și V. Costin pentru caligrafie și desemn.

■ In vedere că d. G. Nica a funcționat la catedra de latină a liceului național, d. I Bejan, noul titular, a cedat prin bună înțel gere o parte din salariul d-sale de vacanță.

❑ Se crede că serviciul sanitar superior va fi sesizat a casa concursul recent de medici pentru Hîrlău și Trg.-Frumos pentru abateri de la regulamentul concursurilor.

■ După instalarea noilor pavilioane ale „Maternității", vechia clădire a așezămîntului va servi numai pentru locuința personalului și administrație.

■ D. profesor dr. Bejan va pleca la băile *Oglinzi* la 15 a lunei curente.

■ Duminecă, 9 Iunie, societatea de binefacere „Sprijinul" va da în grădina Zimbru o ultimă serbare cu o reprezentație a copiilor diletanți: „Rinaldini".

■ D. D. Colesiu, farmacist în Focșani, a trimis o circulară tuturor farmaciștilor din țară, propunîndu-le a se cere serviciului sanitar să acorde înscrierea în școlile de farmacie a absolvenților de 4 clase gimnaziale și nu numai a acelor cu 8 clase; aducerea unor elevi-farmaciști străini. Aceasta în vederea lipsei de personal farmaceutic ce se simte în toată țară.

■ Dumineca a avut loc constituirea noului apitropii a spitalului israelit din Iași, alegîndu-se d. H. Nelken președinte și d. M. Wachtel vice-președinte.

■ In comisiunea peutru institutul Humpel va examina la limba greacă d. Jacobă, profesor la liceul internat.

■ In ziua de 20 Iunie, are loc adunarea generală a membrilor S. P. A. din localitate pentru realegerea comitetului de premiare, de membri și elevi, etc.

■ La școala comercială s'a ținut examenul adulților de curs comercial, în prezența d lui V. I. Radu, delegat de minister.

■ Ieri dîndu-se situația elevilor de la liceul internat, elevii străini de Iași, au plecat aseară și azi dimineață din localitate.

■ D. Ioan Dolijan profesor de gimnastică a fost transferat definitiv, de la Vaslui, la liceul național din Iași, prin adresa no. 38,948 din 1 Iunie.

■ Aseară la ora 5 au fost convocați toți profesorii de la liceul internat pentru situația elevilor. Dl. dr. Th. Nicolau directorul liceului, la deschiderea conferinței a ținut o cuvîntare cum că elevul care are media generală 6.50, iar la nota anuală are la un obiect nota mai mică ca 5, de pildă 4.75, să i se ridice prin conferință, această fracțiune la nota 5. Asemenea la limba Romînă unde se cere media 6, la elevii cărora le lipseau cîteva fracții, să li se adaoge să iasă media. Profesorii au admis ideia directorului.

■ **„Unirea Educătoarelor Romîne".**—A ținut obicinuita șezetoare duminicală, în ziua de 2 Iunie a. c. la oarele 3 p. m. în localul școalei primare de băeți „Cuza-Vodă" din suburbiea Tatarași, unde au luat parte d-nele membre, d-ra Tereza Stratilescu, d-na Cariade, Neculau, Alexandrescu, și d-ra Leon, cum și d. dr. Zosin, Sturdza avocat și Preotul Niculescu parohul bisericei din acea suburbie.

D-ra Stratilescu luînd cuvîntul, vorbește despre scopul frumos a acestei societăți, cum și interesul ce'l pune pentru lumina populația incultă, făgăduind ca la toamnă d-nele membră din societate vor oferi premiu de 10, 20, 30, 40 și 50 lei, acelor locuitori cari se vor distinge în gospodăriea lor și cari au înțeles și tras mai multe învățături din prelegeriie ținute la aceste șezetori.

D. dr. Zosin vorbește despre sănătatea populației, tratînd despre însemnătatea aerului și a apei, apoi prin o frumoasă și caldă cuvîntare îndeamnă populațiea la muncă practică, la unire și frăție, oferindu-se a da în mod gratuit consultații la acei oameni care vin la aceste prelegeri, și cari ar suferi de vre-o boală, sfătuindu-i și'arătîndu-le calea ce trebue a urma pentru binele și sanatatea sa.

Asemenea și d. Avocat Sturza să oferă a da sfaturi gratuite acelor oameni cari sunt încurcați în afacerile lor și ar urma să intenteze acțiuni judeciare.

■ Monitorul Oficial publică autorizația acordată epitropiei bisericii parohiale ca hramul Buna-Vestire din Iași, să primească pentru sine suma de lei 2,000 în scrisuri funciare, legat lăsat de defuncta Smaranda Macry, din Iași, prin testamentul său.

■ **Serbarea pioasă dela mormîntul lui Burlă.**—Eri, luni, ora 11 a. m. s'a descoperit bustul în bronz al marelui profesor și director al liceului Național din Iași, Vasile Burlă. Chipul sculptat de artistul-sculptor Oscar Spaethe din București, seamănă perfect cu defunctul; pe soclu scrie: *„Profesorului Vasile Burlă, elevii și colegii săi".*

Cu tot timpul ploios a asistat o mulțime de lume. Serbarea s'a început cu un serviciu religios la care au luat parte părintele stravofor P. Savin directorul Seminarului Veniamin, Părintele Dinescu și Părintele Diacon dela biserica Nicoriță; iar, prin surprisă, corul mixt dela sf. Spiridon sub conducerea d-lui prof. Teodorescu a cîntat foarte duios.

După serviciul religios, prima cuvîntare a ținut o părintele Savin; apoi d. C. Prassa inspector general a vorbit din partea ministerului de instrucție și culte; după d sa, a citit un discurs d. Fîntînariu, ca fost elev și coleg cu regretatul, făcîndu-i biografia pe larg și arătînd calitățile de pedagog, de coleg, de filantrop. Apoi a vorbit d. E. Motăș primarul orașului Vaslui, ca fost elev, această cuvîntare simțită a stors lacrimi din ochii celor cari asistau. A vorbit, ca fost elev, d. David, profesor la liceul Internat, iar cuvîntările au fost închise prin discursul d-lui prof. Xenofont Ghiorghiu, care a făcut panegiricul reposatului Burlă.

Din numeroasa asistență am observat: doamna Burlă, văduva decedatului susținută de d-nele Opaitz și Tomida, d-na Cădere, etc. D-nii căpitan Opaitz-Dragan, nepotul repauzatului, V. Castano, C. Prassa inspector general, I. Constantinescu inspector particular, M. Tomida, P. Fîntînariu, Popescu-Mușata, C. B. Penel, V. Teodoreanu, Călinescu, Gh. și V. Scorpan, David, I. Borcea prof. universitar, Gr. Birsan, I. Mitru, D. Cădere, Elefterie Ropală, I. Vasiliu, G. Săvescu, Floriau, Tenie, Grigorescu, inginer Botez, dr. Botez, avocatul Botez, dr. Theodoru și mulți alți foști colegi și elevi ai regretatului Burlă.

Tot eri au asistat absolvenții liceului Național din 1898 cari au sosit din toată țara. Elevii liceului Național au asistat în corpore cu steagul îndoliat și cu corniștii.

După sfîrșitul acestei serbări, majoritatea din profesorii cari se aflau la cimitir, au decis ca bustul să-l ia de acolo și să-l așeze în fața liceului Național, ca să fie o icoană vie acest mare dascal, tuturor viitorilor elevi și viitorilor profesori iar pe soclu dela cimitir se va așeza o cruce frumoasă de marmoră.

S'au depus numeroase coroane.

Pîrău

■ **Examenele absolvenților școalelor rurale.**—Absolvenții școalelor rurale din județ, vor fi examinați între 2 și 23 Iunie.

S'au alcătuit în acest scop 20 de centre, puse sub președenția d-lor Gh. Sachelarie, I. Toma, I. Cososchi, C. Popescu, D. Ionășescu, V. Dorin, Gr. Racoviță, C. Dimitriu, N. Rîpeanu și I. Dodon.

Vor funcționa astfel următoarele centre:

Cercul Prisacani, care cuprinde com. Costuleni, Măcărești, Țuțora și Oprișeni.

Cercul Bosia, com. Ungheni, Mînzătești, Golăești, Chișerei și Iacușeni.

Bîrnova cu com. Ciurea, Slobozia, Piciorul Lupului, Hlincea, Bîrnova și Dumbrava. La toate aceste centre va prezida d. Gh. Sachelarie.

Osoi com. Tomești, Goroni, Poeni, Comarna și Hilița.

Podul Iloae, com. Dumești, Păușești, Hoisești, Erbiceni și Totoești.

Buciumi, com. Aroneanu, Dorobanțu, Holboca, Păun și Ruseni-Vultur.

Voinești, com. Lungani, Slobozia, Mogoșești, Mînzăști și Hadîmbu.

Voroveşti, com. Uricani, Miroslava, Cornești și Galata.

Potîngeni, com. Larga, Pomănești, Bulbucani, Forăști și Singeri.

Cîrniceni com. Țiganași, Perieni, Probota. Sculeni, Cîrpiți și Sorca.

Epureni-Isvoare, Com. Popricani, Zahorna, Țipilești, Tăutești și Rediul-Tatar.

Șipote, com. Chișcăreni, Hălceni, Onești, Iacobeni, Alexandru cel Bun și Zijăvia.

Sinești, com. Popești, Hîrjăvești, Storneşti, Lungani, Crucea, Zmău și Frumușele.

Andrieșeni, com. Glăvănești, Spineni, Buhăeni, Vlădeni și Borșa.

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iași:

EDIȚIA II-a din

MARELE

Dicționar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediție (700 pagini) este cu desăvîrșire schimbată și mult adăugită.

Prețul a. stui dicționar, cel mai complect și cel mai bun din țară e de 10 lei.

Atențiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonat și vor primi la apariție Dicționarul franco. Numele abonaților vor figura într'o listă specială în corpul dicționarului.*

Birolari, com. Tabăra, Hermeziu, Trifești, Dălteni, Rădeni și Cîncești.

Cogeasca, com. Cucuteni, Bogdănești, Horlești și Lețcani.

Belcești, com. Munteni, Coarnele-Caprei, Focuri, Fîntînele, Spinoasa și Ulmi-Liteni.

Cotnari, com. Zbereni, Băiceni, Cîrjoaia, Cucuteni și Balș.

Scobinți, com. Bădeni, Sticlăria, Ceplenița, Buhalnița și Hodora.

Cercul Brdești cu com. Prigoreni, Cristești, Valea-Oilor, Mica, Gănești și Dîdești.

■ Aflăm că d. Victor P. Ianculescu, tînăral avocat al baroului iașan, a trecut cu deplin succes primul doctorat la facultatea juridică din Paris.

PROCES-VERBAL

Anul 1913 luna Mai în 26 zile

In urma adresei prefecturei de județ No. 3914 | 1913 și a procesului verbal încheiat în ziua de 25 Mai a, c. de către prefectura de județ, primărie și parchet și pe baza delegațiunei speciale al d-lui primar al com. Iași. Noi Gh. Tuduri prim ajutor de primar al com. Iași în prezența d-lui I. Prassa, inspector general școlar, președinte al societății „Colonia Școlară Iași", a d-lui C. Zaharia inspector școlar, vice președinte al societății, a d-lui D. Sachelarescu și E. P. Stoica, membru și casier al acelei societăți, am procedat cu formele legale la tragerea loteriei și am constatat că au eșit următoarele numere cîștigătoare:

No. 2054 a cîștigat tabloul No. 40. No. 2053 tab. 42, nr. 1680 tab. 1, nr. 1165 tab. 8, nr. 337 tab. 7, 1922 tab. 22, nr. 1264 tab. 10, nr. 450 tab. 43, nr. 21 tab. 34, nr. 2157 tab. 27, nr. 2414 tab. 31, nr. 350 tab. 32, nr. 1962 tab. 23, nr. 18 tab. 6, nr. 1675 tab. 25, nr. 1639 tab. 37, nr. 966 tab. 28, nr. 1033 tab. 24, nr. 1920 tab. 16, nr. 1569 tab. 21, nr. 1488 tab. 13, nr. 1497 tab. 20, nr. 1928 tab. 19, nr. 111 tab. 15, nr, 1427 tab. 4, nr. 191 tab. 14, nr. 1465 tab. 11, nr. 1425 tab. 35, nr. 437 tab. 33, nr. 1166 tab. 12, nr. 2488 tab. 18, nr. 196 tab. 29, nr. 2149 tab. 38, nr. 1450 tab. 3, nr. 2399 tab. 5, nr. 2400 tab. 30, nr. 101 tab. 36, nr. 516 tab. 9, nr. 694 tab. 26, nr. 1575 tab. 39, nr. 1322 tab. 2, nr. 1605 tab. 17, nr. 433 tab. 41.

Procedînd pe urmă la verificarea biletelor am constatat următoarea situație:

2500 bilete emise, 829 bilete nevîndute, 1671 bilete vîndute a 2 lei=3342 lei, din care 3223.50 încasați, rămîn de încasat lei 118.50 bani de la două persoane.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal în 3 exemplare din care unul rămîne la primărie, unul s'a dat în primirea d-lui președinte al societății și al treilea se va înainta prefecturei de județ.

(ss) *Tuduri, Prassa, Zaharia, Sachelarescu, Stoica.*

■ Echipele de oină a liceelor Internat și Național, vor pleca Vineri seara, din Iași la Constanța unde urmează a se ține concursul general de oină.

Elevii vor fi întovărășiți de d-nii Ioan Dolijan și Dobreanu.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

Ultime Informaţii

Pînă în momentul de faţă congediile miniştrilor pentru lunile de vacanţă nu au fost fixate.

Să ştie numai că d. Titu Maiorescu, primul-ministru nu va lipsi din ţară, nici nu-şi va lua concediu.

Ca o complectare a notiţei noastre despre aprobarea dată de către d. P. P. Carp arendării Slănicului adăogăm următorul amănunt.

In calitate de ministru de finanţe fostul şef al partidului conservator a suprimat, cel dintâi, subvenţiunea acordată staţiunii balneare în chestiune, de către stat şi a recomendat atunci eforilor arendarea Slănicului, după cum a făcut şi d. Al. Marghiloman. Nu ne îndoim că d. A. D. Holban ar fi executat cu plăcere ac eaşi povaţă, dacă i s'ar fi dat d-sale în calitate de... epitrop al Sfîntului Spiridon.

„Destăinuire".—Un ziar din Bucureşti, intitulat „Alarma" de existenţa căruia nu am aflat de cît astă-zi, fiindune procurat de un prieten, publică în numărul de eri fantastice destăinuiri cu privire la o pretinsă agenţie de împămînteniri, cu sediul la un mare otel din Capitală şi condusă de un deputat din Moldova.

Nu ne-am fi ocupat de neînchipuitele destăinuiri ale necunoscutului ziar, dacă în dorinţa lui de a face lumină în cauză — după cum pretinde — ar fi precizat fapte şi nume pentru ca să se ştie în public cine conduce asemenea birouri clandestine şi care anume persoane trafică cu indigenetele.

In aceste condiţiuni persoanele vizate ar fi avut destule mijloace să tragă la răspundere pe calomniatori şi să spulbere toate învinuirile aduse asupra lor.

In orice caz ştia lumea de cine e vorba.

Cum să procedează însă, de a se generaliza, atribuindu-se această operaţie întregului parlament, este o neomenie care merită înfierată. Şi este cu atîta mai mult de blamat cu cît pe această temă menţionatul ziar, relatînd faptele, face răspunzători pe fruntaşii partidului pentru că nu iau măsurile cuvenite.

Mai întâi noi contestăm în totul realitatea faptelor ce le descrie cu cea mai bogată putere de imaginaţie.

Dar ne punem în ipoteză că în parte ar fi adevărat. Cum s'ar putea învinui parlamentul întreg de un fapt, care ar privi în mod special pe unul sau altul !

De unde sistemul acesta de a se face răspunzător un întreg partid cu şeful şi fruntaşii lui, de unele cazuri rare de altfel, cu totul izolate ?

In partid sunt parlamentari corecţi cari nu vor mai tolera să se generalizeze învinuiri de incorectitudini.

Să facă bine ziarele ce pretind că vor să facă operă socială prin destăinuirele lor, să preciseze şi să facă lumină în cauză dacă au de făcut, căci noi nu avem nici o teamă de această destăinuire.

Aşa procedează o presă cinstită şi demnă.

La concursul parţial de oină de la Buzeu unde fusese delegat ca conducător al jocului d. Dolijan, a reuşit echipa liceului Hajdeu. La Bîrlad unde a fost delegat d. Alistar, a reuşit echipa şcoale normale.

Senatul universitar, unit cu consiliul facultăţii de medicină, se va întruni mîne la ora 5 p. m. pentru a decide asupra examenului de Patologie Internă, la care au concurat d-nii d-tori Dobrovici şi Savini.

Examenile universitare de limba şi literatura franceză, cu d. profesor Ch. Drouhet, vor avea loc în ziua de 12 Iunie a. c.

Stăreţia mînăstirei Cetăţuia a intervenit la Mitropolia de Iaşi ca, odată cu lucrările de restaurare, să permită şi construirea unor clădiri accesorii, necesare administraţiei mînăstireşti.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a sosit ieri în localitate, unde va rămîne mai multe zile.

Banchet.—Duminecă după ameazi în grădina de la „Viaţă lungă", a avut loc banchetul organizat în onoarea d-lui Bratu, de către profesorii secundari din localitate, pentru sărbătorirea trecerei d-sale la gradul de profesor universitor.

Pe o vreme destul de frumoasă, banchetul s'a deschis la ora 12 p. m. şi a continuat în cea vie animaţie pînă la ora 3 p. m.

Au rîdicat tuasturi pentru serbătorit d-nii Gheorghiu, Cădere, Fedeleş, Manoliu, Bejan, Carp etc.

Foarte mişcat a răspuns d. Bratu, mulţumind pentru călduroasa manifestare.

Pentru Joi seara vor fi convocate în sala de intruniri a Corporaţiilor toate comitetele de ad-ţie, comisiunile de examinare şi cele de arbitraj.

La ordinea zilei chestiuni de ordin general.

Duminică dimineaţă la ora 9 dimineaţă sunt convocate în localul corp. Metalurgice toate breslele care alcătuesc acea corporaţie.

Plecarea magistratului D. Cihodariu. — In vederea plecării din Iaşi a distinsului magistrat Dimitrie Cihodariu înaintat Prim Preşedinte la Bacău, mai mulţi admiratori şi prieteni ai „acestui suflet de elită", au luat frumoasa iniţiativă de a oferi în onoarea sa, o masă comună în salonul Marelui Hotel Traian, Sîmbătă 8 Iunie, ora 8 seara.

Pînă acum au aderat la această idee, următorii domni :

C. Pennescu, Gh. Sîndulescu, Nicu Nanu S. Goldenthal, P. Sion, Lascar Antoniu, Eugen Herovanu. Oswald Teodoreanu, Georgel Mîrzescu, Henri Şuţu, I. Liatris, V. Palla, Ştefan Georgescu, Octav Velciu, Julian Velciu, Alfons Herovanu. Petru Pogonat, Oswald Racovitză, Anibal Ciurea, Alexandru Stoica, Petruţă Bogdan C. Ionescu, N. Gheorghiade, Dimitrie Botez, Cesar Simionescu, Nicu Stoianovici At. At. Gheorghiu, Andrei Brieff, C. Toma, N. Xenopol şi George Skarlet.

Noi adesiuni se primesc cel mai tîrziu pînă Vineri, 7 Iunie, la domnii Avocaţi Ştefan Georgescu şi G. Skarlet.

Preţul taxei mului 20 lei.

Vom publica în numărul de mîne un articol al d-lui G. Skarlet intitulat: „Este *Cuvîntul* ziar cinstit" ?

Judiciare. — In procesul pentru reziliare de contract şi daune dintre Hector D. Economos cu I. B. Blum şi sindicul falimentului I. B. Blum, Curtea de Apel s. I-a a respins apelul făcut de d. Economos.

— Curtea de Apel s. II-a a respins apelul făcut de Marin Ionescu, rămînînd condamnat la 3 luni închisoare corecţională, pentru atentat la pudoare.

In urma raporturilor inspectoriale, ministerul a retras fostului „liceu particular" din Iaşi autorizarea de a funcţiona, pe ziua pe 3 Iunie c..

Serbarea cinematografică a societăţii funcţionarilor tramvaiului electric anunţată la 1 Iunie s'a amînat pentru 7 Iunie.

Un număr de persoane din oraşul nostru a cerut ministerului de instrucţiune publică, autorizarea de a se întruni în una din sălile conservatorului pentru a constitui o societate filarmonică.

La sfîrşitul lunei Iunie va avea loc în Craiova un congres al maeştrilor de desemn şi caligrafie din toată ţara.

Cu organizarea congresului a fost însărcinat d. A. D. Atanasiu, inspector, şi profesor la şcoala de Bele-Arte din Iaşi.

Actualmente are loc la facultatea de medicina examenul primei serii a studenţilor în farmacie din Iaşi.

Dintre cei 12 înscrişi sunt cinci prezenţi la examen.

Regimul de promovare în şcolile medii e acelaşi ca şi în şcolile secundare. Elevii cari nu întrunesc media generală 6 50 vor depune examen.

Din Hîrlău. — D. Hazu, inspector general al învăţămîntului profesional, a sosit în Hîrlău, spre a lua înţelegere cu Administraţia comunală pentru înfiinţarea unei şcoli de meserii în acest oraş.

Administraţia comunală va pune la dispoziţie localul, iar Ministerul cultelor va înzestra scoala şi va plăti maeştri şi personalul didactic.

De o cam dată se vor înfiinţa ateliere pentru trei ramuri de meserii şi anume : cismăria ţărănească, dulgheria şi dogăria.

Iată noul program care se reprezintă astă seară Marţi pe ecranul cinematografului Pathé-Frères, din „Noua Grădină Traian" :

„Departe de fericire", o montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri italiani, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări. (3 părţi).

Noul program de astă-seară Marţi al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din grădina Traian, mai cuprinde în cele 5 părţi mari :

Cu preţul vieţei sale. Film american, a cărui desfăşurare are loc în regiunile Canadei, (2 părţi).

Iubire sinceră, grandioasă piesă.

Tîndală agent ciclist, scene foarte humoristice.

Sîmbătă 8 Iunie (matineu la Circul Sidoli şi seara în grădina Traian) : **Alb contra Negru** sau Bandiţii Londrei, film în 4 acte mari, ocupînd întreaga reprezentaţie.

„Alb contra Negru" este o creaţiune nouă în cinematografie. Originalitatea, excentricitatea şi situaţiile cele mai senzaţionale abundă în toată desfăşurarea.— Cu toate că e un film popular, totuşi prin nenumăratele intercalări sportive, el atrage toate straturile societăţei.—In toate centrele mari, sălile cinematografelor nu numai că sunt arhipline cînd se desfăşoară „Alb contra Negru", dar reprezentaţiile se succedă pînă după miezul nopţei.—Ca naraţiune senzaţională şi continuitate în fapte şi întîmplări, ca punere în scenă şi executare, filmul „Alb contra Negru" este superior tuturor desfăşurărilor de acest gen şi nimene nu va avea cea mai mică părere de rău asistînd la desfăşurarea acestei senzaţionale acţiuni.

D. A. Călin, a fost numit administrator al Băei Comunale, în locul lui Alex. Movileanu, frizer, destituit.

ULTIMA ORA

Demonstraţia marilor Puteri SPRE FUZIUNE

Groaznicul cutremur din Bulgaria

Dezastrul din Tîrnova şi Horeviţa.—Sute de victime.—Regina Eleonora la locul dezastrului.

Sofia.—Un groaznic cutremur a bîntuit Bulgaria, Sîmbătă după amează, împrăştiind groază şi jale în numeroase localităţi.

In localităţile Tîrnova, Horeviţa şi Lescoviţa, consecinţele cutremurului au fost desastroase. Numeroase case au fost dărîmate. Sunt sute de morţi.

La Horeviţa s'a prăbuşit clădirea unui internat de domnişoare şi cincizeci din eleve şi-au găsit moartea sub dărîmături.

La Rusciuc au fost aduşi azi 300 de răniţi, cari au fost internaţi în diferite spitale.

Regina Eleonora a plecat azi la Tîrnova.

Astă-noapte s'a simţit la Tîrnova un nou cutremur, de astă-dată însă mai slab.

Mişcare Prefectorială

Bucureşti.—Se anunţă o apropiată mişcare prefectorială, care va cuprinde mai multe judeţe.

Banditii şi libertatea Presei

Bucureşti.—Ziarul *Presa*, ocupîndu-se de chestia de principiu ridicată de ziarul *Adevărul*, cu prilejul confirmărei mandatului de arestare a lui Bogdan-Piteşti, zice între altele :

„—Nu facem o imputare ziarului *Adevărul*, de strigătul seu general, cu privire la libertatea îngrădită a presei.

Din contra e un act de curaj, să invoci acest principiu sfînt, atunci cînd e vorba de un individ, pe care tocmai acest ziar, cel dintâi l'a inferat ca un bandit al condeiului, care a necinstit presa şi întreaga noastră vieaţă politică.

Ziarul s'a mai alarmat de crearea unui precedent, în care vede o încercare de îngrădire a libertăţei scrisului, un atentat la garanţiile luate prin constituţie.

Ori e greşit *Adevărul*, cînd susţine acest principiu. Aici nu poate fi vorba de solidaritatea profesională, cu un individ, care s'a improvizat director al ziarului *Seara*, pentru a teroriza lumea cu un ziar revolver.

Judecătorul de instrucţie, primul procuror şi magistraţii Camerei de punere sub acuzare, toţi, au fost de acord în a recunoaşte, că se află în faţa unei infracţiuni ordinare la codul penal.

Atunci cînd va fi vorba de apărat libertatea presei, *Adevărul* se va găsi alături de el,—dar în cazul de faţă, s'a văzut, că a plantat rău solicititudinea pentru un bandit al presei, dublat ca un escroc. In acest caz nu se poate invoca un principiu scump tuturora, cari ţin condeiul în mînă şi îl întrebuinţează în mod cinstit.

Principiul libertăţei presei, nu e aplicabil pentru banditul, care a găsit mijlocul a se furişa în breasla gazetărească.

Consfătuirea de la d. Olănescu

Bucureşti,—Cei cîţiva conservatori, rămaşi fideli d-lor Carp şi Filipescu, s'au întrunit acasă la d. Olănescu, pentru a discuta asupra consecinţelor votului, prin care s'a instituit un comitet de diriguire al partidului.

Nu s'a luat nici o hotărîre.

Intrunirea din Vaslui

Vaslui.—Membrii clubului Conservator în număr de 18, s'au întrunit Duminică, spre a lua o hotărîre faţă de primirea demisiunei d-lui Carp, şi alegerea Comitetului de diriguire de la centru.

S'au rostit cîte-va cuvîntări.

Intre delegaţi se află şi d. Leatris, din partea ziarului „Cuvîntul" din Iaşi.

La urmă, cu 15 voturi dintre cei presenţi s'a votat o moţiune prin care se protestează în contra primirei demisiunei d-lui Carp, urînd ca aceasta să fie adus la cunoştinţa prezidentului Clubului Conservator din Capitală.

Intre cei care au votat contra, sunt şi d-nii Milonescu şi Mavroieni.

Printre asistenţi se află Prefectul judeţului şi cîţi-va funcţionari.

Crima din strada Italiană

Arestarea banditului Morăritu

— Banditul Morăritu acuză pe un mare comerciant, ca autor moral al crimei din strada italiană.

Bucureşti.—Aseară, s'a svonit prin Capitală, că poliţia a isbutit să aresteze pe autorul crimei din strada italiană, rămas nedescoperit de atîta vreme.

Cercetînd faptul, am aflat, că ştirea nu se adevereşte întocmai.

Poliţia a isbutit în adevăr să aresteze pe banditul Morăritul, autorul întrei ei crime de la Curtea de Argeş.

La interogatorul luat, Morăritu a făcut mărturisiri complecte, adăugînd că este în acelaş timp ucigaşul lui Gheorghiadis din Constanţa şi autorul unei spargeri din Sinaia.

Cu cinism, banditul a mai declarat, că nu e strein de crima din strada italiană, dar că autorul moral al acestei crime e un mare comerciant din Bucureşti.

Se înţelege că zisele banditului, trebuesc încă verificate.

Consfătuirea din Piteşti

Piteşti.—Aseară a avut loc o întrunire la clubul conservator-democrat, în vederea retragerei d-lui Comăneanu, numit chestor al Camerei.

S'a ales un comitet, compus din d-nii C. Bălăceanu, Mihail Petrescu, Em. Paximade, general Spiroiu, şi Alex. Dumitrescu. Membri au decis apoi, de a da un banchet în onoarea d-lui Comăneanu, care se bucură de simpatiile unanime.

Se crede că la acest banchet, vor participa şi d-nii miniştri Tache Ionescu şi Al. A. Badareu.

Moartea lui Grigore Petrescu

Bucureşti.— Aseară a încetat din viaţă, Grigore Petrescu, prezidentul secţiei a III a a Inaltei Curţi de casaţiuni.

Grigore Petrescu s'a născut la 1841.

Cu moartea lui Grigore Petrescu, magistratura perde pe unul din cei mai valoroşi ai sei reprezentanţi.

COMISIUNILE LA SILISTRA

Bucureşti.—Comisiunile instituite pentru începerea executărei protocolului din Petersburg, vor începe lucrările lor Vineri, în 7 Iunie.

Membrii comisiunei romîne, vor fi găzduiţi pe Jachtul regal Ştefan cel Mare, pus la dispoziţia lor de M. S. Regele.

Pe Jaht membrii comisiunei vor lua dejunul şi prînzul, la care vor fi invitaţi şi membrii comisiunei bulgare.

Membrii celor două comisiuni, au avut cîteva întrevederi.

SPRE FUZIUNE

— In rîndurile partidului conservator, se observă o mare mişcare, pentru a provoca fuziunea între cele două partide conservatoare.

Bucureşti.—In rîndurile partidului conservator, se remarcă un vădit şi puternic curent, pentru a provoca fuziunea între cele două partide conservatoare şi aceasta în chip neîntârziat.

Astfel se afirmă, că pînă în 2—3 zile, comitetul diriguitor al partidului conservator, va face d-lui Take Ionescu propuneri formale cu privire la fuziune.

Sperăm a putea da în curînd amănunte precise.

Suveranul în Capitală

Constantinopol. — Aseară cu trenul de 6 55, M. S. Regele a sosit în Capitală venind din Constanţa.

La gara de Nord, Suveranul a fost întîmpinat de Principele Ferdinand, Principesa Maria, Principile Carol. şi Principesa Elisabeta, precum şi de d nii miniştri Maiorescu şi Cantacuzino.

Suveranul s'a întreţinut cu persoanele prezente.

Complectarea ministerului turc

Constantinopol. — Djavid Bey delegat la conferinţa financiară din Paris a primit portofoliul finanţelor. Aestani comerţul şi agriculturei : Rifaat paşa va primi probabil portofoliul externelor.

Demonstraţia Marilor Puteri contra ţărilor balcanice

Viena.— In cercurile diplomatice de aci, se afirmă, că în cazul, cînd ţerile balcanice nu vor cădea de acord şi nu se vor grăbi cu demobilizarea, Rusia şi Austria vor face o demonstraţie ostilă şi anume Flota rusă va înainta spre Varna, iar trupe austriace vor înainta spre Belgrad.

Revoltă de poliţişti

Rio de Janeiro.—Poliţia din Manaos s'a revoltat rănind pe comandant. Guvernatorul, familia şi prietenii săi s'au refugiat la cartierul general.

Complotul din Constantinopol

Arestarea lui Munib-Bey

Constantinopol.— Azi a fost arestat Munib-Bey, fiul fostului mare vizir Kiamil-Paşa, implicat în complotul din Constantinopol.

Demobilizarea în Bulgaria

Sofia.— Informaţiuni sigure spun că răspunsul la propunerea Serbiei şi Greciei privitoare la demobilizare a fost remis astăzi. Nota declară că propunerea de demobilizare va fi primită numai dacă aliaţii consimt la un condominium al teritorilor în litigiu.

HOLERA IN BULGARIA

Sofia.—Holera a făcut în ultimul timp rare apariţii la Seres, unde la 4 Mai au fost 10 cazuri, la 11 Mai au fost 4 cazuri noi şi alte două cazuri la 14 Mai. In celelalte localităţi cazurile de holeră sunt şi mai puţin însemnate. Toate măsurile au fost luate spre a se opri lăţirea epidemiei.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa

S'A MUTAT IN

strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia

Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hliza* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Doctorul Halpern

Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris

Vechiu mamoş parizian

Boli de femei — faceri — Genito-urinare

s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David).*

Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de falsificaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ustură şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari-a resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi un' la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

PURTE-PUTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ème quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

PONDOIR
Prix..... 6f50
R. GARIEL
2ème quai de la Mégisserie, PARIS
Appareils pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

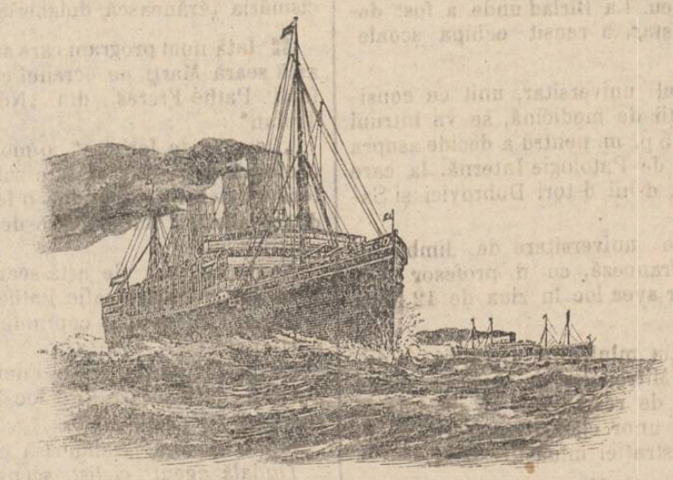

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

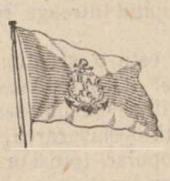

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1895 — Joi 6 Iunie 1913

Invențiuni în politică

Ce mai e nou în politică, este întrebarea ce-și adresează bună parte dintre cei ce se întîlnesc. Și această întrebare se pune în fie-care zi și de multe ori între acei, cari se întîlnesc în fie-care zi.

Aceasta e o dovadă că fie-care are credința în neîncetata mișcare a societății, că fie-care știe, că ori-ce zi aduce cu sine nevoile, grijile ca și speranțele ei.

De aceia la întrebarea cum mai merge politica, nu se va găsi nimeni cari să poată da un răspuns precis.

Cînd apoi se adaogă împrejurări speciale, cum sunt de exemplu acele prin care trece țara noastră, se înțelege că răspunsurile vor fi cu atît mai evazive.

In politica externă se croesc—bine înțeles că nu de cei ce au răspunderea situațiunii—planurile rele mai mărețe. Dar tot de această parte vin și decepțiunile cele mai mari.

Imi amintesc că încă de pe băncile școalei ne aventuram în o asemenea politică. Cînd învățam în liceu, ne strîngeam mai mulți la un loc și făceau planuri îndrăznețe. Visul nostru era o Romînie mare, în care să intre tot neamul care grăește la fel cu noi. O Romînie de 15 ori 16 milioane suflete, ar impune respect și admirație lumii întregi.

Ni se părea atunci că aceasta se va putea înfăptui, și că de la noi depinde totul. Credeam mai ales că generația noastră va prezida la punerea în realitate a acestui ideal.

Nu ne interesau pe noi atunci certurile politice interne. Abia dacă știam cine e Prezident de Consiliu și cine sunt miniștri.

Și dacă ne arătam înflăcărați pentru un asemenee ideal, la aceasta contribuiau învățămintele Istoriei, precum și îndemnul patriotic, ce primeam de la profesorii noștri, bună parte din ei transilvăneni.

Astăzi vedem lucrurile altfel, judecata rece a luat locul avîntului de altă-dată.

Vedem astăzi că un ideal așa de frumos nu e tocmai ușor de realizat.

Imprejurările pe cari nu noi le-am provocat, căci, vorba cronicarului „omul stă sub vremi, iar nu acestea sunt cîrmuite de om“ pe lîngă idealul vechiu am adăogat și pe acel al unei frontiere sigure și lesne de aparat. Ba încă ce zic, cei de astăzi par a fi uitat idealul de altă dată și par a fi îmbrățișat cu o ardoare deosebită pe acest din urmă.

Contribuim parcă anume cu toții, ca să croim un alt drum pentru curentul național.

Vorbești cu cineva astăzi. Il vezi aprins, gesticulînd și amenințînd cînd e vorba de frontiera dobrogeană? Hazardezi o vorbă pentru unitatea, cel puțin culturală și sufletească a neamului de prin toate unghiurile pămîntului, nu mai dai de aceiași căldură, acelaș foc ca pentru rectificare de frontieră?! Aici rațiune, judecată senină pe cînd dincolo entuziasm, ardoare.

S'au schimbat lucrurile.

Astăzi dai întăietate unor preocupări mărunte, micelor noastre rancune.

Mai zilele trecute cineva spunea: „Pentru ocuparea Silistrei, guvernul a numit trei comisiuni, din cari fac parte foști miniștri, generali etc. Găsesc că e prea mare ceremonie pentru atîta lucru.

Se va vedea că Bulgurii vor trimite vre-un subprefect, ori un jandarm, care să stea de vorbă cu acea comisiune. Neam grăbit, adaogă persoana, și nu vom eși bine, ci vom suferi un afront din partea Bulgarilor“.

Persoana aceasta, un colaborator și colaborator efectiv, pleca de la ideia că în învălmășagul prin care am trecut, n'am dobîndit rezultatele și așa fiind concepția lui nu putea să și închipue că lucrurile se vor petrece altfel cu ocaziunea luării în posesiune a orașului citat. De și lucrurile sunt altfel, după cum de altfel toată lumea a putut vedea, am credința că mentalitatea persoanelor în categoria acelora de cari am vorbit, nu se va schimba.

Vor rămînea un etern adevăr cele cuprinse în fabula lui Gr. Alexandrescu, Lupul și mielul. Totdeauna cînd vei voi răul cuiva, vei găsi pretexte. Tocmai după cum făcea lupul, care în căutarea argumentelor pentru a sfășia pe miel îi imputa tapte imaginare săvîrșite de ai lui.

Atîta numai că mieii astăzi nu se lasă așa ușor mîncați ca în vremea aceia. Ba se întîmplă și contrariul, că adică răul pregătit pentru unul să se întoarcă chiar contra celui ce l'a pregătit.

Așa și chestiunile de cari ne ocupăm aici. Cei cari nu vor să audă ori să vadă veșnic vor găsi cîte ceva de ponegrit. Astfel se creiază legende, astfel se inventează. Doi ori trei inși chibzuesc despre ceva, care li se pare că va avea oarecare efect, dau lucrul ca fiind plecat de la un izvor sigur și știrea se împrăștie. *Gura lumei* intervine și trebue o muncă titanică pentru ca să facă a străbate adevărul, și a nimici aceia ce imaginația unui pornit a putut născoci.

Am redus idealul care ne călăuzea altădată la ceva mic de tot, la o rectificare de frontieră.

De altă-parte dăm precădere faptelor mici, dăm însemnătate unei politici mărunte internă, față de marile chestiuni ale neamului, chestiuni de politică externă.

Și cu toate acestea eu tot cred că noi suntem mai buni de cît voim să părem.

Acum sunt de acei cari se dedau la un fel de culcule negustorești. Sub presiunea opiniei publice, guvernul a luptat și a reușit să obțină Silistra. A obținut'o însă fără războiu. De aceia se zice că n'am dobîndit atît cît trebuia, ca să ne asigurăm o frontieră la adăpost de ori-ce. Silistra nu mai are astăzi așa mare importanță pentru cei ce, altă dată, asmuțeau lumea pe această chestiune, și nu are importanța pentru că Bulgarii de voe de nevoe ne o dau fără războiu. Altfel, de sigur ar fi fost lucrurile, dacă am fi făcut să se verse și sînge.

Este aci, și un fel de socoteală negustorească.

Intri într'o prăvălie, din care vrai să cumperi un obiect. Intrebi pe negustor cît costă obiectul. Ți se răspunde atît, 10 lei de exemplu. Dai 7 lei și spui negustorului dacă vrea, căci altfel nu cumperi. Negustorul cedează repede.

Să spue acum cei cari au făcut asemenea tîrgueli, dacă nu le a părut rău că au oferit șapte lei?

Fie-care își zice, văzînd cedarea repede a negustorului: trebuia să dau numai cinci lei și de sigur acela lăsa.

Cam așa facem și noi cu Silistra.

Pentru că nu ne-am bătut și am obținut acest oraș, ne zicem: nu trebuia să lăsăm așa de eftin. Trebuia să cerem și să insistăm pentru mai mult. Negustorul adică Bulgarul, ar fi dat.

V. I. Radu

„Cuvîntul“ și d. Titu Maiorescu

Știți de ce „România“ a înregistrat rușinea și dezastrul cu Silistra“? Pentru că frînele guvernului ei se găsesc în mîinile unui om „străin de țară, fără nici o legătură cu pămîntul ei“. Nenorocirea noastră e că ne-am încredințat soarta unui om lipsit de sentimentul dragostei de patrie, de simțimîntul de mîndrie națională...

Și acest infam, — veneticul e d. Titu Maiorescu! — proclamă sentențios „Cuvîntul“, de la Iași, al d-lui Virgil Arion, concesionarul exclusiv al patriotismului, al jertfelor desinteresate pe altarul patriei și al neamului, singurul gardian al sacrului depozit al patrimoniului strămoșesc,—d. Virgil Arion, port-drapelul Romîniei și al romînismului.

D. Take Ionescu a fost, mai eri, decretat „om de prisos“; d. Titu Maiorescu e denunțat, azi, ca venetic, ambițios, senil, străin de cugetul și simțirea romînească.

Te opucă scîrba citind asemenea elucubrațiuni într'o gazetă romînească la adresa aceluia pe care romînimea întreagă îl privește și proslăvește ca pe marele învățător al neamului. Te întrebi cum poate o abjectă patimă politică să întunece într'atîta mințile — chiar ori cît de optuse ar fi ele — ca o atare ignominie să se cuteze în public.

Take Ionescu — un om de prisos, *iar Titu Maiorescu*—un venetic, *incapabil de a ne cunoaște nevoile, de a ne simți durerile, prea orbit de ambițiuni spre a ne pricepe și exprima orgoliul național!*

Iar marele judecător care, în ultima instanță, rostește această osîndă e d. Virgil Arion care tronează la „Cuvîntul“, din Iași.

Cauza e judecată...

NOTA ZILEI

Ca un document al vremei de luptă pentru... emancipare, reproducem din ultimul număr al unei reviste femeniste romîne:

„D-na Annie Turnhjaim adusă să facă reclamă unei societăți, care se vede nu se bizue pe nici una, a fost secfestrată, monopolizată, și apoi escortată pînă la frontieră, de o *duzină* de sufragete improvizate care fac cortegiul alteței sale, d-na Ianculescu. Căci cum să numim altfel o persoană care și are carta de vizită cu o coroană regală pe unul din colțurile sale!

Deci d-nei *Turnhjaim* nu i-a fost îngăduit să cunoască de cît pe marea noastră scriitoare, devenită ilustră și în Italia după cum ne spune și revista d-sale.

Toată această *mise-en scène* e în *vederea* congresului pentru sufrajul femenin care se va ține în curînd la Pesta și la care morțiș alteța sa de contrabandă. vrea să reprezinte cu duhul și prezența sa femeile din țara noastră. Și să nădăjduim că după aceste strădanii, cheltueli și daruri, va avea efectul dorit. Se poate întîmpla ca d-na Turnhjaim ridicînd-o pe alteța sa de subsuori la tribună să o recomande pe d-na Ianculescu ca singura scriitoare care are *coroana regală* pe carte de vizită, că e *singura* care are un *de* ce desparte pe Ianculescu *de* Reuss“.

...Ce comentar am putea adăoga din parte-ne? Doar o parafrază a unui dicton:

„Invidia feminarum pessima...“

MICI POLEMICI

Tribunul Fleva umblă să se pună bine cu ambii apoși. La parchet apără pe Bogdan-Pitești, de scris—scrie la „Dreptatea“ lui Proto-popescu-Pake adversar strașnic al celuilalt...

*

Concetățeanul nostru dr. Cosmovici lăuda gestul cavaleresc al d-lui P. Carp — retragerea — zicînd că „era o grea încercare pentru țară“.

Iată o laudă de care bucuros s'ar fi dispensat fostul șef al partidului conservator.

*

Tot d. dr. Cosmovici scrie: „noi cei din jurul „Cuvîntului“...; însă mai eri scris: „noi cei din jurul „Evenimentului“ și așa mai departe. Consecvent bărbat!.

*

Ziarele se ocupă mereu de starea foarte gravă a unei doamne din Brăila.

— Pentru că n'a vrut să fie... gravidă.

*

E un suflu de întinerire în redacțiile ziarelor noue: „Cuvîntul“ a căpătat pe d. A. D. Holban; „Dreptatea“ pe N. Fleva. Octogenarii treapădă...

*

Un articol din „Presa“ pomenește de desinteresarea ex-tribunului.

A se ceti des-interesare.

*

In Albania pretendenții la Tron s'au mai împuținat.

Prințul Albert Ghica studiază la Jockey ioșan cartea... verde.

*

„Seara“ începe un articol cu titlul: campaniile noastre“.

Iar în sub-titlu pune într'un loc: „alte șantagii“.

Toată pasărea pe limba ei piere.

*

La Pitești se instrunește afacerea banditului Morarescu.

Dar celebritatea lui o întunecă tot Bogdan... Pitești.

Bogdan-Văcărești și Fleva

Foarte firească trăsătura de unire între numele celor doi iluștri campioni ai operei de purificare a moravurilor noastre publice. Văcărești era locașul predestinat să adăpostească, între zidurile sale, pe capul apașilor de la *Seara*, iar pentru imaculatul tribun acelaș nume evoca una din numeroasele afaceri cu o origine mai mult sau mai puțin veroasă. Bogdan-Pitești și-a reîmprospătat, în răcoroasa celulă a Văcăreștilor amintirile zilelor petrecute în paviloanele anexe ale poliției din străinătate; iar, în spiritul d-lui Fleva, s'a reînchegat un incident din viața-i de hărăpreț — voim să vorbim de spoliațiunea țăranilor embaticari de pe moșia Vatra-M-rei-Văcărești, și de încercarea de frustare a Statului cu o sumă de bani nu tocmai mică, lucru de astfel absolut indiferent, de care ce tribunul nu avea și nu are de cît o deviză: „Iau cît pot și de unde se poate“.

Mai e o altă comunitate între cei doi cavaleri fără prihană: Bogdan-Văcărești, revendică abuzul libertății de a uza de presă așa cum bandiții se servesc de cuțit ori de pușcă; d. Fleva revendică abuzul libertății de a înjosi tribuna Parlamentului ori aceea a întrunirilor publice, spre a bîrfi pe acei cu care are ceva de împărțit politicește, ori pur și simplu îi stau în calea întreprinderilor mai mult sau mai puțin avuabile.

Mai că nu vedem de cît ceea ce aproprie pe „tribunul“ de la Dacia de „tribunul de la *Seara*; nu prea vedem ce-i desparte. Aceiaș rea credință, aceiaș lipsă de scrupul în alegerea mijloacelor, aceeaș conștiință gata de a se vinde cui dă mai mult, aceeași nepăsare de aprecierile oamenilor cinstiți, de judecata opiniei publice, întocmai ca d. Fleva, Bogdan Văcărești a putut răspunde cu trufie, la instrucție cînd a fost invitat să-și decline numele și starea civilă: „O țară întreagă mă cunoaște“... Da, o țară întreagă îi cunoaște pe amîndoi: pe primul sub porecla de „Butoi fără fund“ ce i-a fost aplicată, de Ion Brătianu; pe cel de al doilea ca pe un anarchist dublat de un escoc, grație căruia nnmele de Român a ajuns de pomină și la serviciile antropometrice din Paris și Geneva.

„Cine se aseamănă se adună“ — și și ne-am fi mirat ca d. Fleva să se „jeneze“ de a prezinta apărarea lui Bogdan-Văcărești, de a reclama în numele libertății presei — ce abuz infam se face de această sfîntă libertate înscrisă în Constituție de marii vizionari ai epocei eroice! — punerea în libertate a șantagistului. N. D. Fleva a fost „the right man in the richt place“ protestînd contea detenționii preventive a tovarășului său de idei (?) și de procedee — Bogdan-Văcărești. Tabloul n'ar fi fost complect, dacă lipsia prea cinstitul și prea desinteresatul tribun.

ECOURI

In cursul anului 1912, cantitatea de vin produsă în Italia a ajuns la cifra de 44.123 000 hectolitri față de 42.654.000 hectolitri în 1911. Producțiunea mijlocie pe 1908—1911 a fost de 43.573.000 hectolitri.

In ordinea importanței, pe 1912, au fost următoarele provincii: Campania 6.384 mii hectolitri Piemontul 5.644.000 hectolitri, Emilia 4.862.000 hl. Apulia 4.470.000 hl. Toscana 3.708.000 hl., Sicilia 3.584.000 hl... Veneția 2 884 000 hl. și Latium 2.305.000 hl.

Producțiunea de pe 1912 este superioară cu 1 milion 569.000 hl., celei din 1911 și inferioară mijlociei terienale de pe 1909—1911.

OAMENI ȘI LUCRURI

LAUREATUS...

Nicăiri nu se păstrează cu atîta solemnitate arhaicele forme ale unor instituții, ori unor tradiții, fie politice, fie culturale, fie sociale, ca în Anglia. Intre multe altele s'a păstrat și tradiția unui „poetus laureatus“—adecă a unui poet consacrat în cercurile Curții, — ales și plătit în această calitate, „uns“ cu harul excepțional al unui poet oficial, indiscutabil și — fatalmente genial pînă la moarte.

Cu toate aceste și acolo, în patriarhala Anglia, se pare că timpul și progresul ruinează multe superstiții șubrede.

Așa, cu prilejul recentei morți a ultimului „poeta laureatus“, Alfred Austin, Parlamentul englez a ascultat o picantă discuțiune parlamentară-literară.

Deputatul Linch a pus primului-ministru Asquith întrebarea dacă, ținînd seamă de părererea generală că situația de poeta laureatus nu aduce nici un folos, nu crede momentul oportun ca să desființeze această demnitate, rugîndu-l totodată să arăte condițiile de onorar, privilegiile și îndatoririle cu cari funcționează un asemenea poet. Intre altele, interpelatorul a întrebat ce... cantitate de versuri e obligat să scrie un asttel de demnitar și dacă, pentru luminarea publicului, primul-ministru n'ar fi dispus a lua inițiativa de a tipări într'un volum *toate* producțiunile poeților laureați de acum 150 ani încoace, de cînd există instituția.

Primul-ministru răspunse la toate întrebările, iar în ce privește chestiunea producțiilor poeților laureați, îndeamnă pe deputați să se adreseze la... anticari.

In afară de salarul anual, cam de 1800 franci, poetul laureat mai primește o sumă, de 650 franci—în locul butoiașului de vin ce-i se cuvine prin statutul care instituie poeții laureați.

Deputatul Max Neill interpelă pe primul-ministru, ca să reînființeze postul de bufon al Curții, de oare-ce de fapt cam aceasta ar fi existența unui poet oficial al Curții, salariile și alte condiții de... serviciu fiind identice.

Deputatul Hope întrebă: „N'ar fi mai practic să se dee chiar vinul cuvenit, iar nu suma în bani?“, iar un alt coleg completă ideea într'un chip mai drastic:

„Nu e oare nedrept ca pentru un butoiu de versuri dulci să se dee vin acru sau... invers“?

Asquith, premierul, cu flegma engleză clasică, ținu piept tuturor glumelor, aluziilor și malițiozităților parlamentare, replicînd, răspunzînd cînd și cum putea, ca să se treacă mai curînd peste această aridă chestiune la ordinea zilei.

Se poate ca epigramele parlamentare să dee lovitura de grație anacronizmului literar și să contribuie, cu o oară mai înainte, la nimicirea unei instituții anacronice, așa este acea de „poeta laureatus“ în Anglia.

Rodion

SGÎRCITUL

Banul!

Ce cuvînt banal și totuși cît mister, cîtă putere de fascinare și cîtă aureolă de tiranie, — cîte dureri și cîte bucurii în jurul său! S'ar părea că tot scopul vieții omenești nu-i de cît monedă de metal bătută cu fel de fel de chipuri și embleme și multicoloră hîrtie de bancă.

Mic și ascuns cum e, el deslănțuie energia, încordează mușchii, istovește mintea și aprinde patimele. Impinși de tirania nevoilor, toți aleargă și se luptă, sfîșiindu-se în mii de chipuri, după sunetul de sirenă al aurului, ori după fîșăitul voluptos al hîrtiei. Banul e singurul Dumnezeu al zilelor noastre, în care fiecare crede și căruia fiecare îi aduce prinosul său de jertfă.

In elegantele subsoluri ale băncilor, în casete de fier, în mărunte portmoneuri și în umile colțuri de basma îi se ridică de către sărmanii săi robi, altarele pe care veșnic trebuie să ardă candela vieții materiale. Dar zeul acesta e mai capricios și decît timpul. Il place să fie curtat, cerșit, și, ca și cum ar avea un suflet de femeie, se duce cu cel mai îndrăzneț, se lasă să fie răpit de nocturnii aventurieri, dar nu poate sta multă vreme într'un loc. Incet-incet dispare, trece în alte mîni și colindează țara dintr'un colț în altul, mereu cu acelaș aer de voiajor care știe și vede multe.

Misterioasă și înfiorătoare e forța acelui demon îmbrăcat în haina banului. Aceiași monedă trecută prin felurite mîni, aduce cîte o bucurie, șterge cîteva lacrimi, înșală foamea, satură patima și satisface o ambiție; dar tot el face să curgă sîngele nevinovăției, sfarîmă conștiința, dărîmă cinstea și strecoară otrava invidiei, a intrigei, printre ce e mai bun în sufletele noastre.

Banul e singurul tiran care știe să se facă iubit. In durerea nevoilor, lumea îl caută, îl imploră, îl lingușește, iar cînd evocă numele Dumnezeului din cer, vede imagina lucitoare a monedei. El însă nu ține seama de dreptate și nu îngrijește pe toți de o potrivă. Copleșește pe unii cu munți de aur, iar pe alții îi privește disprețuitor printr'o biată monedă de nichel; apoi, brusc, lăsîndu-se în voia capriciilor sale de atotputernic sărăcește bogații și înalță pe cei lipsiți. Dar oamenii nici odată nu l urăsc, căci știu că atunci se răzbună amar.

Banul e cel mai mare rău al omenirii. Acel care a născocit această absurdă valoare a unei bucăți de metal a săvîrșit adevăratul păcat al lui Adam. De-atunci omul și-a perdut raiul binelui.

...Dar,... nu mai cugetă sărmana minte de idealist, nu luptă cu realitatea brutală, căci te vor privi ironic, te vor rîde cu hohote sătule cei înglodați în materialismul vulgar al vieții. Nu adînci lucrurile și ucide-ți gîndul ce se naște, ca să nu disperezi în neputința ta. Incearcă de uită, fii și tu în rîndul celorlalți și distruge stînca izolării. Speră și visează fericirea viitorului... Mintea îndărătnică,

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

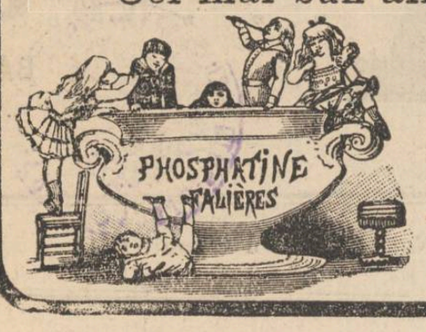

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni. în momentul intercărei și în timpul creșterei. — Ajută dentițiunei și formărei oaselor. — Previne sau oprește diareea așa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenților.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6. Rue de la Tacherie, PARIS *și pretutindeni.*

continuă însă să se joace cu gîndurile și apoi, pe nesimțite, începu să zămislească o poveste care îmi umplu sufletul de jale...

*

Sgîrciții, amanții aceștia ai banului, care în adevăr fac din el unicul scop al existenții, sînt, desigur, cei mai interesanți, dar și cei mai monstruoși dintre oameni. Acea neînfrînată poftă după bani, acea sete nestinsă după aur, e hrănită de toate fibrele slăbitei lor ființe. Natura întreagă e în scînteierea orbitoare a aurului, în resfrîngerile puternice ale argintului, în zîmbetul zimților, în felurimea de capete și 'n vignetele colorate ale biletelor de bancă. Muzica cea mai sublimă e în zăngănitul pe toate tonurile a metalului și în foșîitul hârtiei, iar senzația care face să le tremure carnea de voluptate, e atunci cînd își afundă brațele goale în sacii umpluți cu monedele reci, pe care le plămădesc ca un aluat, le svîntură și le lasă să cadă ca o ploaie răcoritoare și apoi, să se tăvălească pe pardoseala aurită, urlînd de plăcere și de poftă : „Mai mult! mai mult!"...

...Și unul dintr'înșii care avea faima celui mai puternic avar, începu să socotească într'o noapte enorma sa avere. Rînd pe rînd, sacii ridicați din subteranele în care erau ascunși, își deșertau pe masă apele lor de aur și de argint, iar degetele subțiri ale sgîrcitului se agitau cu febrilitate și numărau mașinal.

Numărase toată noaptea, iar a doua și a treia noapte l'au găsit tot la masă, mereu socotind, plin de înfrigurare, cu ochii aprinși de plăceri și cu obrajii rumeniți. Il hrăneau banii săi cu fluiditatea lor rece, cu strălucirea lor înțepătoare, cu sinfonia lor dulce. Il amețea orgia banului, rîul de monezi ce curgea fără întrerupere. Il învioră satisfacția bogăției, mulțumirea de a avea, idealul pe care l'a putut ajunge. Și cînd ceti fabuloasa cifră care însuma averea sa, — atît de mare că nici el, cu toată lăcomia, n'o visase, — fu apucat de-o veselie delirantă. Sgîrcitul, attt de calm și de persistent atît de crud și de neînduplecat în vîrtejul afacerilor, devenise un biet copil care juca, sărea și cînta într'un potop de monezi.

Soarta pe semne că are legile ei; ea știe să'și dreagă cîte-odată nedreptățile. Și bătrînul sgîrcit încetă de-odată din jocul său nebun, privind țintă, cu ochii holbați, la grămezile de bani. In mintea lui, îmbătcsită cu socoteli și speculații, isbucni un fulger care-o lumină, arătîndu i murdara realitate.

Incepu să tremure. Năprasnică, remușcarea țîșni din comoara sa, și 'i înfipse adînc ghiarele în suflet, copleșindu-l cu întrebările. La ce-i folosește atîta aur? De ce-a sărăcit atîția nenorociți, sugîndu i cu toată cruzimea? De ce-a jefuit, de ce-a despuiat sărmanii care se luptau cu viața? Ce bine a adus el semenilor? Ce dureri a alinat?...

Și în mii de chipuri remușcarea îl chinuește, îl sufocă; dar el nu se poate apăra. Se îngrozește de mărșăvia egoismului său, geme și începe să plîngă cu lacrimi ferbinți. Zdrobit, el cade pe grămada de monezi, dar sare în sus, ars par'că la atingerea lor rece. Ii se pare că un monstru viclean și grotesc îi rînjește și vrea să'l sugrume. Urlă, scrîșnește din dinți și întinde pumnii. Urăște banul; îl urăște tot attt de tare, cît îl iubea cu cîteva clipe înainte.

Simte că'i alt om. Cu ochii luminați ca de aureola unui gînd sublim, el se aruncă asupra banilor, își umple buzunarele, își încarcă spatele cu cîțiva saci și aleargă apoi afară.

Era un întuneric albit de razele lunii și o tăcere nepătrunsă. Moartea nopții domnea peste lucruri și 'n sufletele obosite. Incovoiat sub povara banilor, sgîrcitul mergea prin ulițele celor oropsiți. Se oprea la fiecare bordeiu și arunca cîte un pumn de monede prin tina curților, cu băgare de seamă semăna argintul pe praguri, înflorea cu galbeni cîte-o tufă veștedă și strecura prin crăpăturile usei cîte-o hîrtie de bancă. Sfîrșind această bizară expediție, el dispăru odată cu noaptea.

Cu ce strigăte de uimire și de bucurie se aruncară sărmanii flămînzi asupra comorilor risipite prin sărăcia lor, și pe care poate că le visaseră în chinuitul lor somn! Dar în zadar își frămîntară mintea să afle cum s'a făcut minunea. Sgîrcitul se ascundea bine. Nu voia să știe lumea de schimbarea petrecută într'însul. Aceasta le-ar fi mărtt uimirea și le-ar fi dat de bănuit. Fericit că poate produce atîtea bucurii și să îndulcească traiul atîtor oropsiți, el continua să risipească banii în fiecare noapte. Nu era curte în care să să nu fi căzut o ploaie de monezi, și toți acei pe care el i-a supt și i-a nenorocit și-au recăpătat averile, însutite și înmiite.

Din orașul său porni prin împrejurimi și, rînd pe rînd, fiecare sat se pomenea într'o dimineață presărat cu bani. In toate părțile se duse faima minunii și cu miile veneau calicii din depărtări neștiute să culeagă picăturile aurite ale acestei mane cerești. Se părea că au sosit zilele visate ale fericirii pămîntene, căci într'un ținut întreg sgîrcitul putu să aducă un traiu fără grijă.

Și când într'n noapte, 'aruncă cel din urmă pumni de galbeni, generosul avar scoase un puternic strigăt de mulțumire. Și-a rescumpărat păcatul cu prețul comorii sale.

Dar bunul disprețuit atît de crud începu să se răzbune cum numai el știe. Lipsurile îl copleșeau și foamea îl hărțuia ca o fiară. In zadar sgîrcitul întindea rugător mîna, căci nici unul nu'l ajută cu vre'un gologan din averea sa pe care-o risipise cu atîta dărnicie. Inbogățiții săi crezînd că cerșește din invidie, îl alungau cu huiduelі și cu pietre.

Și sgîrcitul suferea mereu; dar nu s'a dat pe față. Chinul său trupesc era apoteoza pocăinții, sufletul său era senin și liniștit. Iar cînd simți că i se apropie sfîrșitul se duse să'și așeze cadavrul într'o prăpastie.

Voia ca taina lui să fie știută numai de Dumnezeu. Și în adevăr oamenii observînd lipsa lui, cercetară casa și văzînd-o goală, își făcură convingerea că sgîrcitul fugise cu colosala lui avere. Nici o clipă nu s'au gîndit că el ar fi acel care-i îmbogățise, și faima de ravar pătează și astăzi numele său...

E. D. Relgis.

Este „Cuvîntul" ziar cinstit?

— Imi închipuiesc că da, mai ales după ce-mi va face această probă acum cînd îi dau ocazia, — și această idee am avut-o despre el încă de la naștere, cea-ce alții nu i au acordat pe deplin, ca mine. Bazat pe această credință, mă încumetez să stau puțin de vorbă cu „Cuvîntul", — care, nepoftit, s'a amestecat într'un vechiu conflict „de religie judecătorească", ce există între concepția mea și a oamenilor de bine și între acea a d-lui Bercea, care a inaugurat la Iași, „un sistem special" de mentalitate judecătorească, necunoscut până la venirea d-sale aici.

In nemărginita mea generositate, am fost dispus a pune pentru vecie „punct" pentru d. Bercea, în acea scrisoare de încheere, publicată în „Opinia". Se vede însă că amicii, — cu această ocasie am descoperit că are și d. Bercea... amici, — amicii de speța acelor despre cari putem zice: „ferește-mă Doamne de prieteni, că de dușmani mă apăr singur", acești amici sau poate chiar d. Bercea, au interes a-și face reclamă!

Ii satisfac și pe unul și pe cei-l-alți.

Ca „om cinstit" sunt de părerea emisă de „Cuvîntul"... că e o lașitate să ataci pe un om care nu se poate apăra... „și pe lîngă lașitate e o nemernicie cînd atacul pornește din senin" etc.

Absolut de acord și mă mir cum „Cuvîntul" în avîntul său de indignare s'a oprit aci: putea avansa ca expresiuni tari și idei îndrăznețe și mai departe... și eu, încă subscrieam din adîncă convingere. Așa este, are dreptate „Cuvîntul", ca idee.

Dar dacă și „Cuvîntul" este cinstit ca și mine, trebuie să recunoască că atunci cînd din senin ești atacat pervers, pe sub ascuns, către acei de cari depinde cariera și viitorul tău, iar în față te prefaci „prieten", atunci din partea celui atacat în asemenea condițiuni, ca să-și apere „Cinstea" și Cariera" nu există limită, în alegerea mijloacelor. Acesta din urmă, e cazul meu.

Alegerea mijloacelor e chestie de scrupul în atac, dar în apărare, nu! Să vedem cine a atacat și cine se apără.

Și acum să dăm „Cărțele pe față" și eu și d. Bercea.

Fiind coleg cu d. Bercea, am avut durerea morală să constat că d-sa, în față, se arată către mine «cel mai bun prietin", iar în ascuns, profitînd de o lipsă a mea de la Parchet de la 1—10 Ianuarie 1911 — fiind reținut în pat, bolnav — s'a plîns în calitate de șef al meu, actualului Ministru de Justiție, prin intermediul Procurorului General, că eu părtinesc pe foștii epitropi Pennescu, Botez și Pușcariu și *că paralizez „acțiunea" față de foștii Epitropi, care se făcea după stăruințe politice.*

Aceasta, fiind-că în „marea sa diplomație", — știind că actualul Ministru Cantacuzino făcuse o interpelare în Cameră contra numiților Epitropi, el, Bercea, cumpănise că-i va face mare plăcere", a insinua numita infamie, la adresa mea.

Cînd am aflat „felonia» numitului, m-am dus direct la Minister și mi-am apărat onoarea și convingerile mele de magistrat.

Ministrul n'a luat nici o măsură contra mea, văzînd că sunt om de convingeri și demn.

Aceasta exaspera pe numita specie de magistrat.

Din acest moment, ca șef, mi-a făcut cele mai mari mizerii.

Ne mai putînd suferi atmosfera de spionaj și suspiciune, precum și din alte intrigi politice, explicate în demisiunea mea, am dat cu tifla acestui fel de magistrat și am demisionat, explicînd pe larg cauzele demisiunei și blamînd „sistemul special al d-lui Bercea".

In afară de magistratură, am considerat o datorie sacră, de a biciui pe acest domn, nu prin insulte care nu intră în Caracterul meu, ci **prin propriile sale fapte și aceasta ca apărare a mea, nu ca atac, căci atacul Bercea îl pornise.**

Domnii de la „Cuvîntul" îmi impută că „eu insult pe Bercea".

Să mă ierte... Faptele lui sunt insultătoare; ele îl insultă, nu eu, care numai le relevez.

Să mergem mai departe.

Tot în scandalosul „proces politic" al foștilor epitropi, — unde s'ar putea ca magistrații cinstiți să aibă foarte bine și o părere de condemnare și una de achitare, în mod egal, **dar totuși, acel proces rămîne „politic", căci „fără calitatea de liberali"** foștii epitropi n'ar fi fost dați judecății, tot d. Bercea, care lucra ca unelta, nu ca magistrat, a pirit pe d. judecător Kessim la Ministru, că e liberal și părtinitor. Indignat, acest magistrat cinstit s'a prezintat la ministru și i-a ținut acest limbaj: *s'au primiți-mi demisiunea, s'au trimiteți-mă de la instrucțiune în tribunal, că eu cu d. Bercea nu pot lucra, — cum vrea d-sa.*

Ministrul știa buba, și s'a executat, trecînd pe demnul magistrat Kessim în complectul Tribunalului.

Tot așa cu d. magistrat Grigore Suțu, în incidentul cu d. Lascar Antoniu; tot așa cu d. judecător Radovici, în afacerea arestărei lui Juster, de acum 2 săptămîni: *insinuații la minister, contra acestor colegi, cu care se arăta în față bun prieten.*

Și acum vedeți rezultatul: d. Bercea e președinte la secția II a tribunalului, unde sunt ca judecători d-nii Grigore Kessim și Grigore Suțu, cu care d. Bercea, *n'are relațiuni personale!* Acestea sunt insultele mele sau faptele d-lui Bercea?

Oare aceste isprăvi ale „colegului de caracter Bercea" attt de bine cunoscute de toți magistrații, pe cari eu le arăt în public pentru ca ele să nu se mai repete și să se imite și de alții: constitue ele insulte din partea mea?

Văd și eu că faptele sunt urîte. Ar fi urîte cînd s'ar comite de or-ce tercheaberchea, dar încă dacă se comit de un „magistrat înalt" și încă față chiar de proprii sei colegi!

Și atunci își poate ori-cine face idee în chestii altele de cît cele colegiale, de ce e capabilă o așa mentalitate.

Iată ce am arătat eu: *fapte și numai fapte.* Nu sunt capabil să insult pe cineva: a înțeles-o „Cuvîntul"?

Eu nu privesc lucrurile meschin și ca chestie personală, *pentru mine e o problemă, ca cea-dintâi calitate de bun magistrat, independent de competință să fie „caracterul", adică magistratul* **să aibă șira spinărei dreaptă.**

Aceasta e prima garanție pentru justițiabili. Cînd în locul șirei spinărei drepte *găsim încovăiată,* ori-cît de capabil și inteligent ar fi magistratul, *justițiabilii sunt veșnic amenințați.*

Ca încheere, doresc din totul sufletul ca nici unul din colaboratorii „Cuvîntului" să nu fie duși de soartă prin vre-o intrigă sau cabală să aibă vre-odată a face cu un Bercea ca prim-procuror sau altul la fel, care se încovoae la ori-ce dorință a politicianilor: *căci numai atunci* ar vedea acești domni de ce e capabil Bercea și *atunci ar putea judeca numai, la justa ei valoare, sforțarea mea de a vedea cinste și caractere ori unde în această țară, dar mai mult ca peste tot, în magistratură.*

In rezumat dar: eu am fost cel atacat mișelește de numitul magistrat, fiind și eu magistrat. Am eșit spre a mă apăra, căci acolo mă sufocam. Dacă „exemplul reu" nu s'ar fi repetat, cum am arătat cu faptele sale proprii, față de colegii Kessim, Suțu, Radovici,ași fi tăcut.

Vedeți însă că „năravul din fire, n'are lecuire".

Iată cum rețeta „Cuvîntului" cu „libertatea" și „nemernicia" se aplică tocmai aceluia a cărui apărare o ia, 'mi vine a crede că din ignorarea acestor fapte reale... și nu din alt motiv? El a provocat „din senin", el a atacat întâi „fără motiv". Iată realitatea.

Și acum termin, în fața acestor *fapte,* nu insulte, cu vorbele cari am început: este „Cuvîntul" cinstit?...

Aștept, să văd și eu și alții cari știu că tot ce am scris aici, sunt adevăruri de Evanghelie.

George Skarlet

CUVÂNTAREA

rostită de d. prof. P. Fîntînaru la parastasul pentru pomenirea lui V. Burlă.

Onorată Adunare,

Un mare dascal s'a stins din viață în anul 1905; mare, pentru că întrunia toate calitățile fruntașului între educatori.

Liceul național din Iași, la renumele bun al căruia V. M. Burlă a contribuit zeci de ani, se va mîndri pururea că l'a numărat printre profesori.

Născut la anul 1835 în com. Opaița, Căpitanatul Storojinet din Bucovina, primele învățături și le-a făcut în această țară. A urmat apoi liceul la Belènyes în Ungaria. Invățătura superioară și-a dobîndit-o la Universitățile din Grat și Viena.

Venit în Romînia, e numit profesor de limba și literatura greacă la Liceul Național din Iași, unde funcționează de la 1873 pînă la 1901, cînd trece, odată cu secția clasică, la Liceul Internat. Aci rămîne ca profesor pînă la sfîrșitul vieței sale.

In tot răstimpul de la 1873 pînă la 1905, toate Istitutele private din Iași au ținut să-l aibă ca profesor de limbile latină și greacă.

A fost și profesor de limba și literatura română la Universitatea din Iași, — păcat că numai pentru scurtă vreme.

Destoinic în materie de organizare'a învățămîntului, a fost ales în două rînduri în Consiliul general de instrucție.

Autor de cărți didactice alcătuite cu o metodă și competință, pe cari arare ori le mai întîlnești, Ministerul de Instrucție l-a utilizat în comisiunea pentru examinarea cărților de școală.

A condus ca director Liceul Național 12 ani, în care timp elevi și profesori își făceau pe deplin datoria, pentru că Burlă însuși înțelegea, mai presus de orice, împlinirea datoriei.

A fost și inspector al învățămîntului secundar spre norocul tinerilor profesori, cari s'au folosit de îndrumările unui om luminat și iubitor de progresul școalei.

Inzestrat cu o minte aleasă și posedînd o cultură din cele mai temeinice, Burlă a cheltuit prisosul de energie, pe care i-l lăsau numeroasele ocupațiuni dăscălești, să cultive știința romînă. In diferite foi periodice a publicat diferite studii de filologie. Inainte ca marele Al. Lambrior, pentru care Burlă nutria o profundă iubire și admirație, să fi ilustrat revista *Convorbiri literare* cu neperitoarele lui studii privitoare la limba noastră, Burlă este acela care a îmbogățit coloanele acestei reviste cu lucrări ce onorează știința romînă. In ultimii ani ai vieței, a lucrat, între altele, la un studiu asupra *Doinei.* Studiul nu e terminat. Ii lipsește încheerea, care de altfel se desface singură din operă. Studiul acesta sr merita să fie publicat.

A trăit înconjurat de stima și iubirea colegilor lui și a celor pe care i-a învrednicit D-zeu să-i fie elevi.

Voi stărui puțin asupra celor două particularități sufletești ale lui Burlă. Era om tare bun și era tare bun romîn.

Era bun. Iată o împrejurare, care pune în lumină bunătatea lui. Inainte de înființarea Liceului Internat funcționa pe lîngă licenl național sub controlul directorului, un internat, în care mai bine de o sută de elevi, recrutați prin concurs, erau întreținuți pe socoteala Statului. Se întîntîmpla adesea ca, pentru abateri mai grave de la îndatoririle lor, unii elevi interni să fie pedepsiți de conferința profesorilor cu eliminarea, pe timp mai lung sau mai scurt, din internat. Pedeapsa hotărîtă era propusă de cele mai multe ori de însuși Burlă, căci era necesară ca pildă. Dacă însă elevul pedepsit era sărac într'atîta încît nu i-ar fi rămas alt ceva de făcut de cît să părăsească gîndul de a mai termina liceul, Burlă era acela care se interesa de soarta lui și-i venia în ajutor, sacrificînd din ceia ce-i producea trudinca-i muncă împărțită între mai toate școalele din Iași. Multe elemente de felul acesta nu s'au perdut, mulțumită sufletului nemăsurat de bun al lui Burlă. Unii au jucat sau joacă în țara aceasta roluri importante, ba chiar preponderente pe unele terenuri de manifestare a activității.

Alt fapt care probează acelaș lucru. Nu era romîn din Bucovina, pe care nevoia să-l fi adus la Iași, ca Burlă să nu se fi interesat de dînsul și să nu-l fi înlesnit. Și veneau mulți streini de familia lui: veniau mai ales pentru a-și căuta de sănătate în Spitalul Sf. Spiridon. El mijlocia adesea să fie primiți și îi vedea cît mai des, în tot timpul în care se găseau pe patul de durere. L'am văzut noi foștii lui elevi, în nenumărate rînduri, pornind spre spital, cu mînile încărcate cu tot ce credea, în bunătatea lui, că putea să ușureze, împreună cu vorba-i alinătoare, suferința iubiților lui Bucovineni. L-am mai văzut deschizîndu-și punga să-i ajute să se întoarcă sau să ducă acasă ceva, ca amintire; din orașul, care a fost odinioară și capitala Bucovinei. Așa era dînsul. Dacă n'ar fi făcut așa, n'ar fi fost Burlă; iar dacă ar fi fost împiedecat de a face ce a făcut, ar fi suferit amar în inimă.

Era bun român. Una din marile datorii ale educatorului este să deștepte și să sporiască sentimentele nobile, cari să facă din viitorii cetățeni oameni virtuoși cu menirea de a lupta, la rîndul lor, pentru îndreptarea unora măcar din relele de care sufere societatea. In primul loc sentimentul iubirei de patrie. In privința aceasta Burlă nu cedează nimănui. Și multe sunt ocaziile, ce se ofer educatorului, ca să lucreze în vederea acestui efect. Totul e să se folosească de dînsele. Burlă s'a folosit. Nu e moment important din trecutul neamului nostru, pe care Burlă să nu-l fi tălmăcit — cu respectarea, bine înțeles, a adevărului — în sensul desvoltărei sentimentului patriotic în tinerime. Nu e îndemn frumos, pe care să nu ni-l fi făcut. Ne aducem aminte cîți am fost elevii lui, cu cîtă căldură ne repeta adevărul că țara noastră e luată în seamă în lume și pentru că de jur împrejurul ei sînt provincii romînești, de aci necesitatea pentru românii de pretutindeni de a se cunoaște bine unii pe alții, căci prin acest mijloc se va ajunge la unitatea de suflet al neamului romînesc, care, la rîndul ei, va îngădui odată înfăptuirea idealului nostru național. Vorbele lui ne pătrundeau, pentru că veneau de la un om pătruns el însuși de adevărul lor.

Foștii lui colegi și elevi își amintesc și își vor aminti cu o iubire respectuoasă și veșnică de acest mare educator și, pentru a-i perpetua amintirea, i-au ridicat monumentul acesta. Se cuvine să le aduc aci, în numele comitetului de inițiativă din care fac parte în calitate de președinte, și în care calitate vorbesc, — mulțămiri pentru graba ce au pus de a răspunde la apelul, care li s'a făcut.

Se mai cuvine să nu uităm, nici cu această ocasie, pe scumpii noștrii frați bucovineni. Să le adresăm expresiunea profundei recunoștințe a noastre a tuturora că din sînul lor ne-au trimes un mare suflet, a cărui muncă în ogorul culturei naționale a fost attt de spornică.

INFORMAȚII

▪ M. S. Regele a sancționat legea consiliului superior al industriei casnice.

▪ Numirea noului medic al județului Iași nu s'a făcut încă.

Noua lege sanitară cere candidaților pentru acest post o vechime de zece ani ca medic comunal.

▪ Consiliul profesoral al școalei de Bele-Arte, pentru proclamarea rezultatului anual, se va întocmi între 8 și 10 Iunie.

▪ Aseară a avut loc la cercul didactic conferința profesorilor școalei normale pentru darea rezultatului de fine de an. In acelaș timp s'a hotărît ca elevii școalei să facă astăzi și mîni escursiuni locale sub conducerea a cîte unui domn profesor. iar la 10 Iunie escursiunea la Sulina, Galați, Brăila, cu întreg corpul profesoral.

▪ Astăzi la 5 și jumătate are loc conferința plenară a profesorilor liceului național pentru darea rezultatului promoțiunei anuale.

▪ D. profesor Aurel Zeuleanu va examina pe studenții sei, din anul III și cei amînați, în sesiunea trecută cu începere dela 18—22 Mai, orele 8—12 dimineața.

▪ D. căpitan Sturza, comandantul secțiunei de pompieri din localitate, a cerut ministerului de război să'i acorde un congediu pe timp de doi ani de zile.

▪ Mîne, Joi, 6 Iunie, se va serba cu o deosebită solemnitate hramul bisericei „Nicoriță" din Tătărași: „Sf. Ioan cel nou dela Suceava, de către un sobor de preoți. Corul societății „Steaua Moldovei" va cînta serviciul liturgic.

Cu această ocaziune, Părintele Const. Dinescu, parohul bisericei, va ținea o cuvîntare.

▪ I. P. Sf. Sa Mitropolitul Pimen a avansat la rangul de Protosinghel, pe S. S. Cuviosul ieromonach Gr. Popa, profesor la școala de muzică bisericea că din M-rea Neamțului.

▪ Ministerul instrucțiunei publice a dat cuvenita aprobare recomandării cu unanimitate, din partea Senatului universității locale, a d-lor O. Tafrali, bizantinolog, la catedra vacantă de archeologie de pe lîngă facultatea de litere.

▪ D. Ioan Dolijan, licențiat în drept, avocat din Vaslui, a cerut transferarea sa în baroul din Iași.

▪ Duminică 9 Iunie va avea loc în Biserica Sfi. Spiridon căsătoria d-rei Elisa Pennescu, fiica d-lui Const. B. Pennescu cu d. inginer Gheorghe Iosif.

▪ E prosabil că inaugurarea noului „Maternități" nu va avea loc Duminică 9 Iunie, ci mai tîrziu, nefiind încă terminate toate pregătirile și instalațiile interioare necesare.

▪ Concursul pentru postul de medic primar al ospiciului de la Galata s'a amînat pentru o dată ce rămîne a se fixa

▪ Iscîndu-se turba printre cîni, Serviciul Sanitar a dat ordin ca de mîne să se otrăvească cu stricnină cîinii vagabonzi din oraș.

Ultime Informaţii

Excelentul nostru confrate „La Roumanie“ publică următoarele cu privire la incidentele care ar fi avut loc între miniştri, pe osebite motive, incidente care ar urma să dea loc unei zdruncinări a situaţiei guvernului:

„De data aceasta, Epoca *persistă în informaţiunea că guvernul ar fi periclitat de incidentele care au avut loc între miniştri, cu privire la cele două afaceri scandaloase: falimentul Berman Iuster şi şantajul ziarului* Seara.

Repetăm drzmînţirea pe atît de formală, pe cît de sinceră—ce-am mai dat-o şi o facem aceasta pentru cea din urmă dată.

Nu a fost şi nu poate fi vorba de o chestie guvernamentală în cele două afaceri, de care vorbeşte Epoca. Ele sunt de resortul justiţiei, şi atîrnă numai de aceasta.

Cea dintîiu, falimentul Juster, n'ar putea avea un caracter politic, — ori cîte sforţări şi-ar da „Epoca“ pentru a-i da acest caracter. Ar fi chiar odios ca un om să poată fi declarat sau nu, falit, pe motive politice.

Afacerea ziarului „Seara“—şi ne scîrbeşte de-a fi nevoiţi să tipărim aceasta—e cu atît mai puţin de natură politică. Ar fi chiar ruşinos ca o murdărie ca „Seara“ să poată face obiectul preocupaţiunilor politice.

Anul acesta direcţia conservatorului de muzică şi declamaţie va fi silită să se mulţumească cu o producţiune restînsă, în sala Conservatorului. Sala Teatrului este în reparaţie şi nu poate fi la dispoziţia conservatorului.

S'a făcut recomandaţie la Ministerul de interne, pentru ca d-ra Aspasia Macarovici să fie numită medic secondar la spitalul de izolare secţia adulţilor.

Ministerul domeniilor a acordat „Asociaţiei generale a presei romîne“ parcul Carol I, pentru marile serbări pe cari le va organiza „Asociaţia“ în zilele de 28, 29 şi 30 Iunie curent.

O comisiune specială se va ocupa cu organizarea acestor serbări cari vor întrece în splendoare tot ce s'a făcut pînă acum în această direcţie.

Comercianţii şi industriaşii cari vor să doneze obiecte pentru tombolă, le pot trimete la sediul asociaţiei, str. Sărindar 14, Bucureşti.

Ziarul „Ca'aţii“ revine la sentimente mai oneste în ce priveşte afacerea escrocheriei lui Bogdan-Piteşti. Ziarul îşi începe astfel primul său articol de astăzi:

„Intr'un număr trecut, am publicat în grabă cîteva puncte. cari triunchiate, dezvoltate, ar fi putut constitui un articol în favoarea d lui Bogdan-Piteşti.

Ca şi multe alte ziare: „Minerva“, „La Politique“ din Bucureşti, „Cuvîntul“, „Evenimentul“ din Iaşi, am cerut şi noi... răbdare, calm, judecată senină“.

Scuza e cam stîngace, dar mai multă pătrundere şi sinceritate nu ar fi stricat confratelui gălăţean.

Comisiunea examinatoare de la Seminariul Veniamin Kostache a terminat cercetarea lucrărilor scrise şi va începe oralul. La înscris s'au distins elevii Dănilă, Popovici, Vasiliu şi Mărculescu.

Mersul boalelor pe luna trecută, în oraşul nostru, este următorul: Scarlatina, 36 cazuri; Tusă convulsivă, 28; Difterie, 19; Febră Tifoidă, 12; Erizipel, 3; Tetanos, 1 caz, etc.

Ministerul de Război a însărcinat pe d. I. Bucovineanu din Iaşi, a lua parte la a XII-a serbare a Societăţilor de gimnistică din Germania, care va avea loc în oraşul Lipsca.

Astăzi s'au început la Universitate examenele de Drept Roman, cu d. profesor I. Burada.

Mîni, Joi 6 Iunie, vor continua examenele de la Conservatorul de muzică şi arta dramatică de la orele 9—12 a. m., clasa de piano, profesoară d-ra A. Sion şi de la orele 4—6 p. m., corn, trompetă şi trombon, profesor Antonio Cirillo.

Răcorirea atmosferii în ultimile zile se datoreşte marei cantităţi de zapadă căzută în foarte multe părţi ale ţării.

Afară de Buhuşi în jud. Bacău şi Cernăuţi (Bucovina) a nins la Curtea de Argeş, Munţii Vrancii, Câmpulung,—omătul atingînd în unele părţi grosimea de jumătate de metru.

Corul Conservatorului, admirabil condus de către d-na Sofia Teodoreanu va mai cînta în biserica Banu numai Duminecă 9 Iunie.

Luni 3 Iunie, s'a efectuat sfintirea bisericei din com. Pleşeşti, jud. Suceava. Sfinţirea s'a săvîrşit de către I. P. Sfinţitul Mitropolit al Moldovei şi Sucevei D. D. Dr. Pimen Georgescu, asistat de părintele protoereu al jud. Suceava, economul Valeriu Iordăchescu, de econom. G. Florescu din Iaşi, escelentul arhidiacon Vasile Marţian şi alţi clerici de la Sf-ta Mitropolie.

Felicităm pe părintele paroh V. Pleşoianu, prin stăruinţa şi munca căruia s'a înzestrat comuna cu o biserică demnă de mărirea Dumnezeului creştinilor.

Aflăm cu plăcere logodna d-şoarei Margareta Coşula, profesoară la şcoala profesională din Vaslpi cu d. C. Gelles, inginer şef al acelei comuni.

Asupra dramei amoroase de eri

Ancheta făcută de d. subcomisar I. Paladi în chestia dramei amoroase din Păcurari, care s'a petrecut eri în condiţii tragice, a stabilit faptele cum urmează:

Aglaia Chiper, în etate de 17 ani şi originară din Tîrgul Neamţ, trăia în concubinaj cu un oare care D. Holteiu.

La acest Holteiu stătea în gazdă Theodor Vasiliu, din Botoşani, în etate de 18 ani.

Dragoste nenorocită

Cu vremea, o dragoste strînsă s'a născut între Theodor şi Aglaia. Concubinul Aglaei întrecea vrista tinerei fete şi oboseala timpului aruncă pe Aglaia spre noul liman al tinereţii.

Dragostea între cei doi tineri dura în ascuns, iar suferinţele încătuşerei nu întîrziară a pustii inimele celor doi amorezaţi.

Decizie stranie

Nenorociţii tineri au luat o decizie stranie care şi fu pusă repede în practică. Ieri dimineaţă, Aglaia Chiper s'a dus la locuinţa lui Theodor Vasiliu, din şoseaua Păcurari no. 97. Acesta luase de mai înainte precauţia de a îndepărta din casă pe tovarăşii lui de lucru. S'a culcat în pat cu iubita lui şi i-a descărcat un glonţ în inimă, ucigîndu-se apoi şi dînsul.

Sinucidere şi nu crimă

Ancheta stabilind astfel faptele nu mai poate fi îndoială că Aglaia Chiper a consimţit la prematura moarte şi prin urmare nu poate fi vorba de crimă ci o dublă sinucidere regretabilă.

Descoperirea nenorocirei

Femeia Paulina Zăpodeanu, trecînd să ia apă la fîntînă, aude două detunături la intervale mici, într'o odae din casa cu no. 197. Aleargă în grabă şi forţează uşa. Uşa fiind încuiată, forţează geamul care se deschise uşor.

Insă din cauza fumului nu se putea distinge nimic. Paulina Zăpodeanu dă în grabă alarma.

Au sărit mai mulţi oameni şi, împrăştiind-se fumul, au găsit pe cei doi nefericiţi morţi, unul lîngă altul.

Din ordinul d-lui procuror cadavrele au fost transportate la morgă.

De la Conservator. — Astăzi dimineaţă au avut loc la conservator examenele de dicţiune ale anilor I şi II, cu d. profesor Mircea Pella. A prezidat d. M. Sadoveanu, directorul Teatrului Naţional.

S'au distins elevii: Gh. Mitachi care cu un sănătos humor a recitat fantazia poetică „Adio“ a d-lui Gh. Topîrceanu; d. Al Critică, recitînd „Sgîrcitul“ de Haralamb Lecca; mai menţionăm pe d. Morozan.

Rep.

Ziarele din Capitală anunţă sosirea în Bucureşti a unei delegaţiuni a şcoalei normale „Vasile „Lupu„ din localitate, delegaţie pusă sub conducerea maistrului Ilie Burghelea spre a depune o coroană pe mormîntul regretatului Spiru Haret.

Piosul pelerinaj la mormîntul aceluia. care a muncit atît de mult pentru şcoală în deobşte şi pentru educaţia fizică a tineretului, s'a făcut eri la ora 2 p. m.

Astăzi, cu expresul, I. P. Sfinţitul Mitropolit al Moldovei D. D. Dr. Pimen Georgescu a plecat la Bucureşti, de unde peste cîte-va se va duce la Govora, spre a face băile obişnuite.

Şcolare.—Examenul elevilor de curs primar pregătiţi în familie va începe în ziua de 13 Iunie, orele 3 p. m. Comisiunea de sub preşidenţia d-lui Cozmiţă va lucra la şcoala Gh. Asache, din strada Negruţi, iar comisiunea de sub preşidenţia d-lui Tenie, va lucra în localul şcoalei V. Adamache din str. Albă.

— D-na Marg. Roiu, institutoare Iaşi, a obţinut concediu pînă la finitul anului, fiind suplinită de d-ra Calciu.

Sublocotenenţii în rezervă V. Mandrea şi Gh. Vasiliu, din reg. 13 Ştefan cel Mare au fost trecuţi în poziţiune de retragere, implinînd limita de vrîstă.

D. Gh. Chiru medicul veterinar al zonei Sculeni, din judţul nostru, a fost transferat definitiv la circ. Titu, jud. Dîmboviţa.

Poliţia de siguranţă, găsind vagobondînd, într'o pădure din marginea oraşului, pe o d-ră dela o şcoală secundară din loţalitate şi un student i-a arestat eri seara.

Adînc mişcată, aduc recunoscătoare mulţumiri onor. Ministrului Cultelor şi Instrucţiunii publice, membrilor comitetului de iniţiativă, precum şi tuturor acelora care cu prilejul parastasului de eri au sărbătorit memoria fostului meu soţ şi de toţi regretatul Vasile M. Burlă.

Adela V. Burlă

Contabil *Absolvent al Scoalei Comerciale superioare din Iaşi şi al Academiei Comerciale din Berlin doreşte post de contabil eventual de Casier.*

Oferte la ziar sub „Academician“.

Iată noul program care se reprezintă astă seară Mercuri pe ecranul cinematografului Pathé-Frères, din „Noua Grădină Traian“:

Iubirea unei japoneze, o montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri străini dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări. (3 părţi).

Noul program de astă-seară Mercuri al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din grădina Traian, mai cuprinde în cele 4 părţi mari:

Pe lacul Baical (Siberia-Rusia Asiatică) scene şi vederi de călătorie.

Abandonata! (Unde-i Coletta?), roman în 2 părţi.

Chimiţă în vilegiatură, scene foarte humoristice.

O servitoare modernă. Comedie de moravuri şi obiceiuri pariziane.

Noul program viitor va fi reprezentat *numai* Vineri 7 Iunie c.

Sîmbătă 8 Iunie (matineu la Circul Sidoli şi seara în grădina Traian): **Alb contra Negru** sau Bandiţii Londrei, film în 4 acte mari, ocupînd întreaga reprezentaţie.

„Alb contra Negru“ este o creaţiune nouă în cinematografie. Originalitatea, excentricitatea şi situaţiile cele mai senzaţionale abundă în toată desfăşurarea.—Cu toate că e un film popular, totuşi prin nenumăratele intercalări sportive, el atrage toate straturile societăţei.—In toate centrele mari, sălile cinematografelor nu numai că sunt arhipline cînd se desfăşoară „Alb contra Negru“, dar reprezentaţiile se succed pînă după miezul nopţei.—Ca naraţiune senzaţională şi continuitate în fapte şi întîmplări, ca punere în scenă şi executare, filmul „Alb contra Negru“ este superior tuturor desfăşurărilor de acest gen şi nimene nu va avea cea mai mică părere de rău asistînd la desfăşurarea acestei senzaţionale acţiuni.

Zilele aceste se va ţine licitaţie pentru darea în arendă a cantinei de la Copou.

S'a perdut Marţi 4 Iunie în Gara Iaşi la plecarea trenului de Vaslui de 1.40 p. m. lîngă chişeul de bilete, o servietă de piele roşie cu iniţialele A. S. conţinînd hîrtii, acte, condici, fără nici o valoare pentru găsitor. Găsitorul este rugat a o aduce la d. Al. Scorţescu, str. Călăraşi 9, unde va primi una sută lei recompensă.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach tetz.*

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte.*

Adresa Marie Sft. Andrei 52.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

ULTIMA ORA

Inceperea lucrărilor comisiunelor de executare a protocolului de la Petersburg

Situaţia în balcani nu se lămureşte încă

GUVERNUL

faţă de cele două chestiuni: Berman Juster şi Santajul ziarului „Seara“

Bucureşti.—„Epoca“ stăruie în informaţia că existenţa guvernului a fost pusă în primejdie din pricina unor vii incidente petrecute între miniştri relativ la falimentul Berman Juster şi şantajul ziarului „Seara“.

Dăm „Epocei“ o dezmînţire categorică: n'a fost şi nu poate fi chestiune guvernamentală în cele două afaceri de care vorbeşte „Epoca“.

Ele sunt ambele de resortul justiţiei şi numai de resortul justiţiei.

Falimentul lui Juster nu poate avea un caracter politic, ori-care ar fi sforţările ziarului „Epoca“ pentru a-i da acest caracter.

Ar fi odios ca un om să poată fi declarat în stare de faliment pentru motive politice.

Nici afacerea „Serei“ nu este politică, ar fi ruşinos ca o murdărie ca „Seara“ să poată face obiectul preocupărilor politice.

Presa bulgară faţă de conflictul Sârbo-Bulgar

Sofia.—Ziarele somează guvernul de a lămuri diferendul sîrbo-bulgar.

Dacă alte mijloace nu sunt să se intervină pe calea armelor.

Manifestaţiuni sălbatice şi fără rost

Bucureşti. — Eri a avut loc în parcul Carol I, concursul dintre diferite societăţi de gimnastică. Soeietatea de gimnastică „Aurora“ obţinînd din partea juriului numit de minister, primele menţiuni, o parte din elevii de şcoală ce asistau, s'au dedat la diferite manifestaţiuni strigînd: „Jos Jidanii“, (este ştiut că societatea Aurora este alcătuită din evrei).

Cum aceste manifestaţiuni li s'au părut prea platonice, manifestanţii ajunşi în faţa ziarului „Adevărul“, au aruncat cu pietre spărgînd geamurile şi provocînd un scandal enorm.

Ar trebui să intervină poliţia şi un pluton de jandarmi, pentru a linişti acest regretabil şi neexplicabil act de sălbătăcie.

Lupte sîrbo-bulgare

Sofia. — O ediţiune specială a ziarului „Vecerna posta“ anunţă că o puternică bandă bulgară ar fi izbutit să alunge garnizoana sîrbă a oraşului Vidra. Sîrbii ar fi părăsit 3 tunuri şi toate muniţiile,

Bulgarii ar mai fi repurtat o isbîndă lîngă oraşul Grodko.

Cel mai apropiat Consiliu de Miniştri

Bucureşti. Contrar informaţiunilor unor ziare nu s'a ţinut eri la Ministerul de interne nici un consiliu de miniştri.

Cel mai apropiat Consiliu de miniştri se va ţinea Vineri 7 l. c.

Creditul de 405 mil.

— Amânarea votărai acestui credit a fost cerută de către d. A. A. Badareu, Ministrul Lucrărilor Publice —

Bucureşti.—Direcţiunea ziarului „Viitorul“ desaprobă pe redactorii săi de noapte din cauză că făcuse din „Viitorul“ un canal de scurgere a murdăriilor apaşilor lui Bogdan-Piteşti.

Numitul ziar nu mai are ştiri de senzaţie, din această cauză, în ultimul său număr e nevoit să se mărginească a se opri asupra uneia din vechile sale invenţii.

„Viitorul“ a susţinut altă-dată, că amânarea votării creditului de 405 milioane se datoreşte opoziţiei partidului Liberal. In precedentul număr — ca să-şi umple coloanele—„Viitorul“ nu ezită să dea jos de pe piedestal propriu său partid, şi susţine că amânarea votărei creditelor s'ar datora intervenţiunei d-lor Marghiloman şi M. Cantacuzino. Ca să fie mai interesant, autorul face, cum era şi natural, să intervină şi ministrul lucrărilor publice.

Teza este următoarea: „d-nii Marghiloman şi M. Cantacuzino au declarat d-lui T. Ionescu că nu pot îngădui votarea creditelor, cît timp va fi d. Badareu ministru de lucrări publice“.

Cîte cuvinte atîtea neadevăruri.

Cei cari au cerut mai mult să se voteze acele credite înainte de închiderea Parlamentului au fost tocmai d-nii Marghiloman şi M. Cantacuzino, iar între cei cari au fost de părere să se *amîne votarea creditelor pînă se va limpezi criza în Balcani a fost şi d. ministru al Lucrărilor Publice.*

DECLARAŢIUNILE LUI DANEFF

relativ la conflictul Sîrbo-Bulgar

Sofia.—Primul ministru bulgar, Daneff a primit un grup de deputaţi din partidul său care i-au cerut lămuriri asupra situaţiei.

Daneff o declarat că situaţiunea este extrem de gravă, de oare-ce nu se cunoaşte textul răspunsului dat de Serbia la telegrama Ţarului.

In cazul cînd răspunsul conţine condiţiuni inacceptabile pentru poporul bulgar cum ar fi de pildă revizuirea tratatului, atunci arbitrajul ar fi imposibil.

Daneff a accentuat că crede situaţia extrem de gravă şi că sunt mai multe probabilităţi că lucrurile se vor rezolvi mai curînd prin războiu de cît pe cale paşnică.

Procesul escrocilor de la „Seara“

Bucureşti.—Apaşul Bogdan-Piteşti cît şi Davidescu au făcut recurs la Casaţie.

Nu s'a fixat încă termin de judecarea recursului. Probabil însă, că această judecată se va face Lunea viitoare.

D. jud. Glogoveanu a continuat eri instrucţia ascultînd eri pe mai mulţi informatori.

Executarea Protocolului

Cum va lucra comisiunea romînă.— Jactul „Ştefan-Cel-Mare“, „Vaporul Rîndunica“

Bucureşti.—Comisiunea romînă, însărcinată cu executarea protocolului dela Petersburg, îşi va începe lucrările Vineri 7 Iunie.

Delegaţii romîni vor fi îmbarcaţi pe Jachtul „Ştefan-cel-Mare“ pus la dispoziţie din ordinul M. S. Regelui.

Jachtul, în timpul zilei va staţiona în parcul dela „Silistra“ iar în timpul nopţei în cel de la „Calaraşi“.

In timpul zilei vaporaşul „Rîndunica“ va face serviciul de comunicare între Calaraşi şi Jachtul comisiunei.

Jachtul „Ştefan-cel-Mare“ va pleca din portul Galaţi.

*

Intrunirea comisiunilor de executarea protocolului

Bucureşti. — Cele trei comisiuni însărcinate cu executarea protocolului se vor întruni astăzi la ora 4 la Ministrul de externe pentru a lua noi instrucţiuni.

Constantinopole reîntră în pace

Constantinopole.—Starea de oprire a circulaţiunei pe străzi a fost ridicată.

DOTAREA CAVALERIEI

Bucureşti.—Ministrul de Rasboi a instituit o comisiune de militari superiori pentru recepţionarea materialului de poduri portative comandate în vederea dotărei cavaleriei cu toate cele necesare pentru trecerea rîurilor.

Banchetul Conservator-democrat din Caracal

Caracal 5 Iunie.—Alegătorii din Caracal, vor organiza pentru Duminică 9 Iunie un banchet în grădina Publică în onoarea aleşilor conservatori-democraţi în parlament.

La acest banchet vor lua parte toţi Miniştrii conservatori democraţi în frunte cu d. Tache Ionescu.

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult 10—11 şi 3—5.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David).*

Ieşenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. –Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE uşurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefalgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari-s'ă resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de Clin & Cie, de Paris, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii*

PORTE-PLUME en FONTE INFAYDABLE Prix: 0f.50 Raymond GAPLET 2 bis, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc.

PONDOIR déposé Prix..... 6fr.50 R. GARIEL 2 bis, quai de la Mégisserie, PARIS pour Poules et Faisans RATIÈRE A LAPINS avec de l'Avoine sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

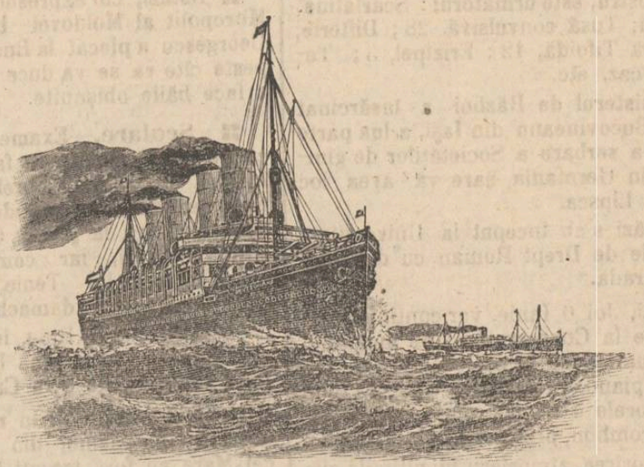

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

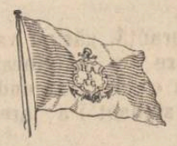

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1896 — Vineri 7 Iunie 1913

Lipsa de caractere

După ce o viață întreagă d. Carp a nesocotit publicul romînesc, prin lipsa ori cărei atingeri cu el—ocolindu-l veșnic, —după ce o viață,—care a pornit spre încheiarea veacului—n'a ținut de cît la opinia străinătății, pe care a căutat s-o formeze prin sutele și miile de interviewuri, acordate tuturor ziarelor nemțești—cu osebire,—azi pare a-și fi schimbat tactica ori părerile și cearcă să intre în legătură, indirect bine înțeles, cu acest public romînesc.

Iubitor al interview-urilor, a ales și de data aceasta aceiași cale, iar drept confident pe d. Cocea... pe faimosul Cocea al... *Faclei*, *Serei* și *Adevărului*.

Nu ne vom ocupa aici pe larg de părerile, pe care d, Carp a ținut să le împărtășească prin... *Adevărul*. Sunt aceleași vechi teorii pe care, de altfel, le cunoșteam de mult.

Împărțindu-le în trei părți: politică externă, internă și lipsă de caractere,—din cele două dintăi nu rezultă de cît esența negării absolute a ori cărei putinți de manifestare trainică și cinstită a forțelor noastre politice, reprezentate prin partidele de guvernămînt.

Puncte de întrebare,—ficțiuni, expresiuni... politice,—întreprinderi naționale, societăți pe acțiuni cu sucursale provinciale, ambițiuni nemăsurate, ori bolețița șefiei, iată ce sunt pentru d. P. Carp toate partidele, toți oamenii cari diriguesc nevoile neamului acestuia.

Fără a ne da soluția directă a îndreptării tuturor acestor răle, pe care le vede în viața noastră politică, d. Carp lasă să se înțeleagă, fără a ne-o spune, că acel faimos rege al Franței, pornită pe povîrnișul decăderii „l'Etat c'est moi",—zicem, lasă să se înțălesgă că îndreptarul acestor răle, cheia care poate deschide poarta tainiței de unde ar fi să se reverse toate fericirile pe pămîntul acesta nenorocit, „...politica cinstită... ar fi numai d-sa".

Foarte bine, — de cît noi nu-l putem crede numai pe cuvînt. Și nu l putem crede pentru că nu ne-a dovedit o cu nimic pînă acum.

Un om cinstit, un luptător politic cinstit este acela care înfruntă cu bărbăție puhoaiele tutulor neplăcerilor, tutulor contrarietăților, pe care le poate aduce viața politică, este acela care, cu toate atacurile și toate dușmăniile, rămîne la postul său ca o santinelă neadormită, și chiar mergem mai departe—ca o victimă a datoriei, a situației pe care o ocupă în acea viață politică și credințelor, de acest ordin, pe care le împărtășește.

Astfel și numai în acest chip se dovedește a fi un om al cinstei și—mai mult —un *om de caracter*.

Acesta e punctul la care vroiam să ajungem, pentru că și d. Carp — în analiza ce-a făcut-o vieței noastre politice—ni l'a păstrat „pour la bonne bouche".

Vom stărui cîtva asupra acestui punct, pentru că și d. Carp a făcut o cu destul lux de argumente și de figuri de vorbire.

D. Carp și d. Cocea, unul destăinuind și altul împărtășind și propovăduind, — două „caractere" imaculate, singurele caractere—pare-se—din țara aceasta.

Ne punem în ipoteza lipsei absolute de... caractere. Fie! Rămîne că d. Carp—bună-oară—ar fi singurul. Prin ce ne-a dovedit-o, însă?... Vom răspunde: prin nimic!

Vom arata de ce.

Ori de cîte-ori a fost chemat să ia în mînele sale conducerea afacerilor obștești, d. Carp a avut două feluri de a se conduce. Intăiul a consistat în aceea de a ataca fără rezerve tot ceea ce se înfăptuise pînă atunci,—de a lovi în toți oamenii politici, de a aplica „fierul roș" tutulor—și de multe-ori, dacă nu și a înfierat chiar proprii săi partizani, dar nici aceștia nu au fost cruțați, macar de „fierul cald".

Se va zice: aceasta denotă un curaj. Așa va fi,—cu o singură condiție însă, ce se cere ori cării împotriviri manifestărilor sociale, pornite din convingere și din nevoia de a aduce o îndreptare: *continuitatea*.

Ori d. Carp s'a mulțumit totdeauna de a... constata—rămînînd de discutat dacă și acest fapt a izvorît din realitatea lucrurilor sau din extrema doză de... vizionarizm a ex-Șefului conservator, — Iar atunci cînd din lipsa trainică a convingerilor—căci o părere pornită din convingere, ori ce s'ar zice, poate găsi ori cînd un noian de argumentări și posibilitate de îndîrjire—și mai ales din lipsa unui caracter—ori mai bine dintr'un caracter șovăielnic—se vedea pus în poziția de-a lupta cu urmările „fierului roș" — acest d. Carp—omul de „caracter"... dezerta. Își lua catrafusele politice și pleca la Țibănești, ori în străinătate—pentru a împărtăși în dreapta și stînga interviewurile plinede amărăciune și nedreptate.

In vremea aceia toți ceilalți ședeau la posturile lor și—de bine, de rău—duceau înnainte nevoile pe care erau puși să le diriguiască. Infruntau toate nevoile, căutau soluții situațiilor de multe ori precare, prin care trecea țara, aducea îndreptările posibile și înlăturau rălile ce ne amenințau.

Așa se prezinta situația, și din această situație se desvăluiau care sunt în adevăr „caracterele".

Iar azi se ridică d. Carp să ne dea o lecție despre acestea.

Noi o primim drept bună, — rămîne însă ca cei mulți—care formează opinia cea mare și de ultimă sancțiune, să judece și să hotărască din ce parte e dreptatea și care sunt *adevăratele caractere*.

E. B.

NOTA ZILEI

Intr'o polemică a „Galațului" cu primarul Filipide, cetim:

«Știe d-sa că Primăria a cumpărat prin bună învoială—sistemul introdus de actualii edili—10 (zece) vagoane de fîn de la un d. maior din Dobrogea?

Cunoaște d. Filipide prețul cu care acel fîn a fost cumpărat?

A luat d-sa cunoștință de avizul comisiunii de recepție a acestui furaj?»

Chestia, fiind astfel pusă și de oare ce care devine cu fîn și mai cu seamă cu furaj, nu putem propune de cît pe un singur arbitru,—pe d. N. Fleva, vechiu specialist în materie, pentru tot ce privește daraverile cu fînul.

Ca primar al Capitalei, cu ani în urmă, ex-tribunul a făcut cumpărături dezastroase,—dezastroase pentru comună și,.. din contra pentru punga d-sale.

Se știe că liberalii, cînd cu întoarcerea din Roma, în Capitală, i-au scos în cale mai multe care de fîn, drept simbol al... vechei activități fleviste la comuna de București.

Tribunul trebuie dar numit arbitru în Galați.

VARIABIL...

Barometrul situațiunii diplomatice în Balcani e variabil la nesfîrșit.

E momentul de a spune mereu: „nu aduc ani ce-aduce ceasul". E ceasul care nu se mai sfîrșește, — al surprizelor, al lipsei de continuitate și de șir. Intre Londra și Petersburg totul se petrece în semi-mister, pentru că totul e nerezistibil de prefaceri și de contraziceri.

Nici marile ziare străine nu sunt deplin orientate în combinațiile diplomatice. Să încercăm a afla cîte ceva.

Asupra conferinței dintre aliați și a întrevederii dintre primii-miniștri ai Serbiei și Bulgariei, iată ce publică în ziarul rusesc *Rietch*, d. Milinkof, un profund cunoscător al chestiei balcanice.

D. Passici s'ar fi dus la Țarigrad, cu intenția de a accentua mai mult în convorbirile lui cu primul-ministru bulgar, nu atît asupra împărțirii teritoriilor din Macedonia, cît asupra problemelor viitoare ale alianței balcanice.

Bulgarii sunt ei de acord că alianța va putea corespunde trebuințelor viitoare ale Serbiei? Cu alte cuvinte, consimt ei, în primul rînd, la o convenție vamală care să asigure Serbiei o ieșire la marea Egee, și în al doilea rînd, la o convenție militară al cărei scop să fie conciliabil cu problemele poporului sîrb pentru viitor? Dacă Bulgarii sunt de acord asupra acestor puncte, Serbia e gata la împărțirea cu Grecia a întregei Macedonii occidentale, deși își menține în tot cazul pretențiile asupra orașului Küprülü, Prilep și Monastir.

După d. Milinkow, dacă aliații apreciază această alianță la justa sa valoare, dacă pot să se înțeleagă cîte-și patru asupra problemelor de primul plan, cum e acea a existenței viitoare a blocului lor, este imposibil ca, pentru o chestiune de partaj, ei să abandoneze speranțele ce se bazează pe acest bloc, să disprețuiască siguranța ce el le oferă.

MICI POLEMICI

„Epoca" întreabă pe membrii guvernului:

Ce ați făcut cu frumosul partid conservator, pe care l'ați luat în primire?

... Credem că ziarul pomenit vrea să iee în primire guvernul.

*

— De ce a ținut Bogdan-Pitești să supeze într'o lăptărie?

— De presimțire c'o să fie... încercat de venituri inavuabile.

*

„Este bine să facem puțină istorie"— scrie primul-redactor al „Serei".

După ce-au făcut-o lată de tot!

*

„Depoziția lui Davidescu în favoarea lui Bogdan-Pitești e formală" scrie ziarul apașului.

— De aceea a și fost depus arhitectul.

*

„Seara" amenință statul romîn cu o... intervenție străină pentru scăparea directorului ei din închisoare.

După cruciadele medievale, va fi cea mai vastă expediție armată a istoriei...

*

Intr'o ilustrație a „Adevărului"—luată ocazional la Țibănești—ni se dă d. Mihai Negruzzi, drept directorul „Cuvîntului".

...Cu atribuția de autor al articolelor renegate de autorii lor.

*

Cu ce ușurință,— spunea cine-va — a semnat Haki articolul... nimănui!

— Par'că ar fi fost să semneze o simplă poliță...

*

In Septembrie are loc la Viena un congres al accidentelor.

Credem că de la noi va participa și S. T. B. din Capitală.

*

D. P. P. Carp presupunea într'un interview că o catastrofă ar putea răpi conservatorilor-democrați pe d. Take Ionescu.

Sunt alți șefi cari se detronează fără cea mai ușoară catastrofă...

*

Cea mai nouă afacere descoperită de „Seara„ în comptul casei Blank e o chestiune de fîn.

...De aci înainte, suntem siguri, nu-i mai secondează Fleva.

ECOURI

Din Paris vine știrea că un dentist american stabilit acolo, a cerut și a obținut brevetul de patentă asupra unei invenții cu totul extraordinare. Dentistul anume, a găsit un metod pentru fabricarea dinților falși de sticlă.

Odinioară se credea în cercurile technice că este cu neputință ca materiile rigide să fie bune pentru acest lucru, însă progresele technice au permis ca să se poată da oare-care elasticitate sticlei. Culoarea naturală să obține prin amestecul unei mici cantități de porțelan.

Dentistul american Prinz, speră mult de la această invenție și și-a început activitatea cu o reclamă adevărată americană.

*

Ca și elefantul african, care va fi complect exterminat în vre-o 7 — 8 ani, de către vînătorii fildeșului, balena și alte mari cetacee, cari trăesc la largul coastei occidentale a Africei, sunt amenințate, dacă nu se vor lua măsuri, să dispară într'un viitor și mai apropiat.

Acesta este strigătul de alarmă dat la Academia de științe din Paris, de către d. Edmond Perrier, directorul Muzeului de istorie naturală.

Treizeci de companii străine exploatează pescuitul marilor cetacee africane.

Pentru a da o idee de cantitatea formidabilă a animalelor marine distruse, se afirmă că companiile realizează beneficii de la 200 pînă la 400 la sută.

D. Edmond Perrier declară că dacă o convenție internațională nu intervine, în scurt timp, pentru a reglementa aceste hecatombe, nu va mai fi peste un an sau doi, un singur cetaceu în mările din Africa occidentală.

*

Italia este o țară, care importă mult lemn. Cel mai mare furnizor al statului italian cu acest articol, este Austro-Ungaria, care a transportat în Italia numai în cursul lunei Ianuarie c. o cantitate de peste 63,000 tone.

Statele-Unite au furnizat pe 1911, 1912 și 1913, luna Ianuarie, cifrele respective de 3000, 6000 și 8000 tone.

In ce privește pasta de lemn, Austria ocupă primul loc, fiindcă în luna Ianuarie c., a vîndut Italiei peste 3200 tone. Norvegia se menține, în acelaș interval de timp, cu 1,370 toue; urmează apoi Romînia și Elveția.

S'a încercat ca să se importe lemn și din Canada, dar distanța prea mare reclamînd un timp îndelungat și cheltueli exagerate, s'a renunțat la stabilirea unor relațiuni comerciale italo-canadiene, avînd drept obiect lemnul.

OAMENI ȘI LUCRURI

IDOLI DE LUT

S'ar fi putut trage învățăminte din oarecari știri publicate în gazetele europene, în aceste din urmă zile,—chiar dacă nu cu intenție „moralizatoare", ci numai pentru interesanta filosofie ce decurge din ele.

Așa fu, bună-oară, știrea despre internarea într'un azil de nebuni a faimosului explorator american Cook. Un moment, el... înebunise lumea intelectuală și savantă cu celebra sa descoperire a polului nord.

E încă în amintirea tuturor,—ba nu; toată lumea a uitat—și a uitat curînd așa cum se cuvenea—extraordinara farsă pe care doctorul american, explorator de oare-care rutină, dar amator de reclamă și de „bluff"—o jucase specialiștilor, făcîndu-i să creadă că într'adevăr, cel dintîiu, a atins apogeul ambițiunilor omenești,—polul nordic.

Telegramele, felicitările, recepțiile, diplomele de onoare, conferințele cu demonstrații științifice,—toate acele nume roase aspecte ale triumfului lui Cook, — din fericire nu de prea lungă durată — au trecut ca un film de cinematograf înaintea omenirii uimite. Apoi momentul culminant,—sosirea telegramei lui Peary, tocmai în seara în care doctorul american „îndura" încă o strălucită serbătorire în Stockholm, în prezența prințului regal și a somităților academice.

Peary, adevăratul descoperitor al polului, deși nu s'a resignat nici-odată să primească atîtea serbătoriri publice, a rămas pînă acum omul de știință consacrat și cinstit, în timp ce celălalt își face întrarea în... azilul de nebuni.

O știre nu mai puțin instructivă este acea privitoare la fostul erou rus Stoessel, comandantul Port-Arthurului și care-și sfîrșește zilele într'o dureroasă agonie și mizerie în Odessa.

De prisos a mai recapitula peripețiile. „Gloriosul" comandant era obiectul de admirație nemărginită a lumei civilizate. Pînă și Impăratul Germaniei îl decoră; cetățenii Buda-Pestei i-oferiră o sabie de aur și briliante.

Iar după căderea fortăreței întîmplările veniră, una după alta, să dovedească tocmai contrariul. Stoessel fuse departe de a fi erou. In ziua judecății, Kuropatkin oferi dovezi depline despre vinovăția excomandantului și acesta fu condamnat la moarte, dar iertat de mărinimosul Țar al tuturor Rusiilor, rușinate de dezastrosul războiu.

In momentul de față pagina rușinoasă a eroizmului lui Stoessel se încheie cu un moment penibil pentru toată lumea. Falsul erou moare, după ce a murit de mult, în uitarea cea mai vitregă a lumei și a istoriei, după ce a cunoscut odinioară deliciul unei celebrități eftene și unui triumf fără de margini.

E de prisos a mai sublinia învățămintele. Aceasta o fac fabuliștii și moraliștii.

Rodion

Trecutul „eroului"

„Un escroc doublé d'un anarchiste"

Cetitorii noștri cunosc portretul lui Bogdan-Pitești, făcut de d. Leoveanu, cu 2—3 zile înainte de izbucnirea scandalului cu șantagiul „Serei" contra firmei Blank.

Ca o completare, vor ceti cu interes cele de mai jos ale colaboratorului nostru dr. I. Duscian, comunicate sub impresia acelei descrieri.

D. Leoveanu încearcă o biografie a lui Bogdan-Pitești — eu și numi-o mai bine „note din dosar" căci oamenilor de talia directorului „Serei" nu li se scriu biografii, ci li se redijează acte de acuzare așa de mult frizează viața lor codul penal.

Și d. Leoveanu omite multe lucruri din viața acestui „asanator" al moravurilor noastre politice, căci Bogdan-Pitești e în ultima sa ipostasă un fel de „fier roșu" al politicei romînești.

Bine înțeles într'o țară tolerantă se permite totul și nu este oprită nici activitatea acelora cari pînă eri stăteau între două santinele și ascultau condamnări pentru excrocherie.

Libertatea presei îngădue toate moravurile, și o învinuim pentru aceasta, ori ce armă poate fi întrebuințată și pentru un scop înalt și pentru o crimă. Dar mai ales nici o lege nu cere certificat de cinste și de corectitudine de la un publicist. Pentru a fi ușier la o instituție oare-care e nevoie să prezinți garanții de onestitate; spre a insulta și ataca lumea cinstită n'ai nevoe de nici un testimoniu, ești ziarist și basta.

De aceea nu e de mirare că Bogdan-Pitești e asanator al moravurilor publice și director al unei foi politice. Incerce însă să obție un locușor de rîndaș la grajdurile primăriei și va fi respins, căci atestatul de cinste nu-i va fi dat de nimeni.

D. Leoveanu amintește trecutul lui Bogdan-Pitești și vorbește de expulzarea sa din Belgia și din Franța. A uitat sau n'a știut că Bogdan-Pitești a fost într'o vreme la Geneva și că poliția de acolo l'a expulzat de asemenea.

Bine înțeles, Bogdan-Pitești va spune că ideile sale avansate au fost pricina acestei expulzări, că toleranta Sviteră a expulzat oameni de talia lui Bacunin, Kropotkin și că revoluționarul rus Plekanov, a fost abia acum cîți-va ani autorizat de a trăi la Geneva.

E drept, Bogdan-Pitești a frecventat în Geneva mediurile anarchiste și barbișonul lui a rămas neuitat în acele mediuri; dar omul a fost judecat în justa lui valoare de „camarazii" de la Geneva și ei au diagnosticat în d. Pitești nu un anarchist, ci un escroc.

Căci ori cît de elastică pare după mulți și poate chiar după d. Bogdan-Pitești, morala anarchistă, ea are însă granițele sale.

Poate să fie „utilitaristă", dar ea este și rămîne totuși o morală severă în relațiile dintre oameni.

Și nici un Kropotkin și nici un Reclus nu vor sta alături de Bogdan-Pitești în ceea ce privește sentimentele morale, cum de sigur d-lui Panaite Mușoi trebue să-i se dogorească obrazul cînd știe că și Bogdan-Pitești este „anarchist" sau a fost cînd-va.

Anarchismul pe mulți oameni îi atrage prin faptul că după concepția lor, ideile anarchice ar fi acoperind orice conduită, ar fi aparînd ori și ce fapte, că în cenaclul anarchist și hoțul și excrocul și pungașul vor găsi o primire amicală și că faptele lui vor fi explicate, tolerate.

De aceea nu o dată bandiții își dau titulatura de anarchiști, găsind prin aceasta circumstanțe atenuante la crimele lor.

Și cine știe dacă Bogdan-Pitești, căutînd la Geneva prietenia anarchiștilor, n'a voit să capete prin aceasta un fel de îndulcire a conduitei sale ca om.

Căci un jude de instrucție de la Geneva, răsfoind într'o zi dosarul expulzaților și interzișilor din acest oraș, a dat și peste „fișa" antropometrică a d-lui Bogdan-Pitești și judecătorul ne-a comunicat atît mie cît și unui coleg al meu de la Universitate, azi deputat în Cameră că la rubrica în care se spunea pricina ex ulzărei lui Bogdan Pitești, era însemnat:

„Dangereux un excroc doublé d'un anarchiste" (periculos, un escroc dublat de un anarchist).

Și să se noteze, nu erau ideile politice ale lui Bogdan-Pitești cele mai primejdioase pentru republica genoveză, ci erau celelalte, în ceea ce privește... morala și justiția.

D. Leoveanu a omis aceasta din dosarul directorului *Serei* și mă grăbesc să rectific această nedreptate ce se face lui Bogdan-Pitești de a nu-i se pune toate amănuntele bogatei sale vieți.

Și apoi, pentru colegi săi în directorat de ziare, pentru d-nii Banu, Duca, Pizani, Procopiu, nu e poate fără însemnătate să știe cu cine duc, alături, campania contra actualului guvern.

Bine înțeles că nici odată mai nepo-

Fabrica de ciocolată
CARMEN
— din București —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

trivit, s'ar putea zice: *„Qui s'assemble, se rassemble,* căci ori cum, directorii celorlalte gazete sunt inferiori în ceea ce privește ideile politice, sociale, morale, etc., ale lui Bogdan-Pitești, care pentru Geneva era de mult: „Un escroc doublé d'un anarchiste".

Dr. I. Duscian

Dosarul lui Bogdan-Văcărești

„Imprumuturi" și „abuzuri de încredere"

Am publicat dăunăzi sentința tribunalului Ilfov, secția II-a, prin care Bogdan-Văcărești era condamnat pentru înșelăciune în dauna cîtor-va naivi pe cari i-a despuiat de economiile lor cînd cu organizarea escrocheriei cu revista „Ileana".

Afacerea a venit în urmă în apel, și Curtea de apel din București, secția II-a compusă d-nii T. T. Djuvara, Em. Anastasiu și Oscar Niculescu, fotoliul ministerului public fiind ocupat de d. procuror de secție Drăghici, prin decizia No. 1130 din 29 Martie 1905, stabilește delictul de abuz de încredere și în consecință, condamnă pe escroc la restituirea banilor escrocați sub formă de garanții.

In cele ce urmează reproducem considerentele acestei decizii a instanței apelative:

Victimele escrocului

CURTEA

Asupra opoziționei făcută de Alexandru Bogdan-Pitești contra deciziunii cu No. 166 din 1904 a acestei Curți prin care s'a admis apelul părților civile I. Grumajucu, Dumitru Albu Alexaadru Diaconescu, Achim Achimescu și Ioan G. Bucșeneanu, contra Sentinței cu No. 987 din 1904 a tribunalului Ilfov, Secția II-a și prin care Alexandru Bogdan Pitești e condamnat să plătească lui Dumitru Albu uda mie lei, lui Achim Achimescu șase sute două zeci și cinci lei, lui I. Grumăjucu una mie lei și lui G. Bucșăneanu șase sute lei ca despăgubire civilă, respingîndu-se ca nesusținut apelul făcut de Tănase Niculescu, în calitate de parte civilă contra aceleaș sentințe.

Bogdan-Văcărești încearcă să mistifice Curtea

Avînd în vddere actele aflate în dosar, cele prezentate în instanță și concluziunile puse de părți,

Avînd în vedere pe lîngă motivele sus zisa deciziune atacată cu opoziție că în ceea ce privește pe d. I. Grumajucu se constată din actul de angajament aflat în dosar că acela a depus ca garanție lui Bogdan-Pitești 790 lei în numerar, sumă pe care însuși oponentul Alexandru Bogdan-Pitești mărturisește azi în instanță că a primit-o, dar pretinde că în comptul acestor bani i-a dat mai multe sume lui Grumajucu și că acessta ar rezulta din chitanțele cu data de 21 Martie,, 5 Iulie și 18 Noembrie 1901, pe cari le prezintă, însă aceste chitanțe nu constată plata vre-unei sume din garanția, depusă de către Grumajucu și prin trînsele se adevărește plata unor lefuri, așa că afirmațiunea sa e nedovedită.

In privința lui Dumitru Albu.

Avînd în vedere că de asemenea se constată din actul de angajament, intervenit între sus numitul și oponentul Alexandru Bogdan-Pitești, că aceasta primit în depozit ca garanție suma de 500 lei în numerar și că chiar oponentul nu tăgăduiește azi, în instanță, că a primit această sumă: însă susține că a luat-o ca împrumut și că în mai multe rînduri i-a dat diferite sume, în total 889 lei, prezentînd un număr de opt chitanțe spre a dovedi aceasta.

Considerînd că în zisele chitanțe se vorbește de primirea unor sume de bani ca salariu și cheltuelile necesare revistei, iar nu de achitarea vre-unei sume din garanția de 500 lei ce i- fost depusă,

Considerînd că tot astfel nu dovedește cu nimic, ca ar fi restituit lui Achim Achimescu cele șase scrisuri funciare urbane 5 la sută, depuse la 13 Noembrie 1901, cînd s'a încheiat actul de angajament și din contra oponentul recunoaște azi, în instanță, că'i datorează acea sumă; dar pretinde că i s'a dat cu împrumut, iar nu ca depozit; fără însă, a dovedi aceasta, cu toate că actul de angajament constată depozitul.

Că, în fine, ceia ce privește garanția depusă de Alexandru Diaconescu, compusă din șase scrisuri funciare urbane de cîte 100 lei fie care, zice că i-a fost date cu împrumut acele efecte; că aceasta o dovedește cu două acte scrise și subscrise de însuși Diaconescu, prin care aceasta, pe de o parte, dă dreptul lui Bogdan-Pitești de a vinde sau dispune după cum va voi de cele șase bonuri, ce i le-a încredințat ca garanție și cari sunt menționate în actul de angajament, fiind, însă obligat să restituie tot bonuri de aceiași valoare sau valoarea lor cu cursul zilei; iar pe de altă parte, declară că a primit dobînda pentru zisele boduri, și că, prin aceasta, susține că a făcut dovadă, cum că față cu toți reclamanții n'a existat depozit ci niște împrumuturi deghizate, iar salariile menționate în actul de angajament erau dobînzi uzurale pe cari le plătea reclamanților pentru sumele împrumutate.

Considerînd, însă, că această alegațiune trebue înlăturată față de acte de angajament scrise și subscrise de însuși oponentul, care acte constată depozitul.

O chitanță extorcată de la una din victime?

Considerînd că în ceea ce privește pe Alexandru Diaconescu, de și acesta prin actele prezentate azi în instanță de Bogdan-Pitești îi dă dreptul de a vinde ori a dispune, cum va voi, de cele șase bonuri încredințate, și declară că a primit dobînda pentru aceste efecte; însă Diaconescu explică în ce împrejurări a dat acele acte și anume: că în ajunul procesului la Tribunal a venit la dînsul mama lui Bogdan-Pitești și l'a rugat să-i dea o chitanță anti-datată, că-i dă dreptul lui Bogdan-Pitești să i vîndă sau să dispue ori-cînd va voi d: acele bonuri, luîndu-și obligațiunea, că va face să i se restitue garanția și de mila acesteia a dat asemenea acte; dar că în realitate stau lucrurile astfel, cum se arată în actul de angajament.

Chitanțe suspecte

Considerînd că explicațiunile date de către Diaconescu, concordă cu faptul, că zisele chitanțe, cari de altfel nu poartă o dată certă, nu au fost prezentate de oponent la primele cercetări și nici la judecătorul de instrucție, așa că nu se poate pune nici un temeiu pe acele chitanțe.

Bogdan-Văcărești își recunoaște escrocheria

Considerînd că oponentul, în apărarea sa, a mai susținut că n'a restituit reclamanților sumele primite de la aceștia, pentru că convenția era să-l previe cu o lună mai înainte; cu alte cuvinte, că n'ar fi fost pus în întârziere; și al doilea, pentru că a fost chemat de reclamanți la parchet, și, dacă le-ar fi plătit, ar fi recunoscut că este culpabil.

Considerînd că punerea în întârziere rezultă din faptul, că oponentul Alexandru Bogdan-Pitești a luat cunoștință de învinuirea, ce i se aduce, prin interogatorul, ce i s'a luat de către comisarul-șef al serviciului de siguranță, delegat de d. prim-procuror, și, ceva mai mult, a cerut un termen de 3—4 zile pentru a depune toate sumele, ce se pretindeau (a se vedea declarațiunea sa la pagina 153 dos. instr.); dar până azi nu le-a depus, pretextînd că, dacă ar fi plătit reclamanților, ar fi însemnat că se recunoștea culpabil.

Stabilirea abuzului de încredere

Considerînd că din cele expuse rămîne pentru curte stabilit existența delictului de abuz de încredere pe care își întemeiază părțile civile cererea lor de despăgubiri.

Considerînd, în ceea ce privește quantumul despăgubirilor, că, din desbateri, din acte prezentate și din înseși declarațiunile, făcute de părțile civile prezentate azi în instanță, rezultă că Alexandru Bogdan-Pitești și-a însușit garanția de 790 lei, ce i-a fost încredințată de către I. Gramajucu, 500 de lei depuși ca garanție de către Dumitru Albu, 600 lei în scrisuri funciare urbane 5 la sută încredințate de Alexandru Diaconescu și alte 600 lei, tot în scrisuri funciare urbane 5 la sută depuși de Achim Achimescu, așa că față de aceasta urmează să fie condamnat la plata menționatelor sume.

In ceea ce privește pe reclamantul Ion G. Bucșeneanu, cari azi nu se mai prezintă, deși a avut cunoștință de termen,

Avînd în vedere că din actele prezentate de oponent se constată pe deoparte că garanția de 1000 lei în efecte depuse de sus numitul a fost restituită fiului său care a și semnat de primirea ei, iar pe de altă parte că Bucșeneanu și-a ales calea comercială pentru ca să reclame acea garanție.

Că așa fiind apelul făcut de acesta este nefondat și cată să fie respins.

Pentru aceste motive

(Urmează dispozitivul deciziunii pe care l am rezumat mai sus).

Societatea Anonimă Română-Italiană a Industriilor Textile—Iași

CONVOCARE

La adunarea generală din 19 Mai (2 Iunie) a. c., neîntrunindu-se numărul de 3 | 4 din capital prescris de art. 43 din statut, pentru a putè lua o hotărîre în privința punctului 7 al ordinei de zi.

In conformitate cu art. 36 din statut, d-nii acționari ai acestei societăți sunt convocați în a doua adunare generală pentru ziua de 16 | 29 Iunie a. c., ora 10 a. m. la sediul societății (fabrica Copou).

La ordinea zilei:

Autorizațiune dată Consiliului de Administrație de a contracta un împrumut prin emitere de obligațiuni.

Pentru a putea lua parte la această adunare, d-nii acționari vor trebui să depună acțiunile lor pînă în ziua de 11 | 24 Iunie a. c. inclusiv.

La Iași: la casa societății sau la Banca Moldova.

La București: la The Bank of Romania Ltd., sau la Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A.

La Paris: la Société Générale de France.

p. Președintele consiliului de administrație
Inginer, **J. Vignali.**

INFORMAȚII

▪ Epitropii bisericei Trei-Ierarhi din orașul Botoșani s'au plîns Ministerului Cultelor, că diaconul institutor I. Alexandrescu a deteriorat imobilul din strada Villa Boiam și a substituit unele obiecte ale Casei. In urma cercetărei făcută de către defenzorul circumscripției Iași și a constatărei locale, făcută de către d. Inginer Șef a comunei Botoșani, s'a cerut darea în judecată a numitului diacon spre a despăgubi epitropia.

▪ Primarul orașului Tg.-Neamț, s'a plîns Ministerului Cultelor contra parohului de la parohia „Adormirea Maicei Domnului", acuzîndu-l de neglijență și rea administrare a fondurilor bisericei filieale. In ziua de 24 Mai defenzorul eclezieastic V. Oiaga a făcut cercetare, ascultînd pe primar și pe martorii sei. In Curînd, va asculta pe părintele paroh, pe martorii sei și va verifica gestiunea financieară de la filială, spre a se videa, dacă reclama este întemeiată.

▪ Luni 10 Iunie va avea loc la mănăstirea Rîșca, din Județul Suceava, instalarea superiorului, d. Ministru al Cultelor va fi reprezintat prin defenzorul circumscripției Iași, iar I. P. Sfințitul Mitropolit prin Cuviosul exarh al Monastirilor.

▪ Primim „La Vie" din 14 Iunie. In sumar găsim un articol asupra crizei teatrului francez, semnat de Matei Rusu.

▪ Dintr'un mic studiu asupra școlilor de meserii din țară, constatăm că școala din Iași, în intervalul de la 1841 la 1911 a produs 622 de absolvenți.

▪ Serbarea „Cantinei școlare" din grădina Copou, care a fost anunțată pentru Sîmbătă 1 Iunie se amînă la 8 Iunie 1913.

Pe lîngă diferite distracții: fanfare, focuri de artificii, tombola, flori și balon uriaș, cinematograful va rula de la 9-12.

Intrarea 50 de bani de persoană, copii 25 b. Biletele vîndute sunt valabile.

▪ D-nii avocați Alfons Herovanu și George Skarlet ofițeri în rezervă, au fost concentrați pentru 20 zile și repartizați în bat. IV vînători.

▪ Mai mulți locuitori din com. Viforăni, jud. Botoșani, s'au plîns ministerului cultelor, contra d-lui Simionovici, proprietar din cătunul Bătrînești, că ar fi încălcat pămîntul bisericesc, schimbînd hotarele.

D. Ministru a dispus să se facă o anchetă, iar în urma anchetei făcute de către d. defensor al circ. Iași V, Oiaga, s'a intervenit la minister, ca să trimită inginerul, să măsure pămîntul, spre a se stabili cu siguranță cine a încălcat pămîntul bisericesc, proprietarul sau locuitorii, de oare ce se acuză reciproc.

▪ D. I. Costinescu, care a reclamat ministerului de culte, că frații Elias și Volf Grünberg sunt nesolvabili, este rugat ca Vineri 7 Iunie oara 2 p. m., să se prezinte în cancelaria parohiei Banu, spre a dovedi temeinicia reclamei, de oarece se va proceda la cercetare, iar d-sa nu și a pus adresa în reclamă.

▪ D. C. Zavalide, impiegat cl. I-a în serviciul exterior, a fost numit impegat cl I-a în serviciul depozitelor de vînzare a regiei.

Păziță de reclame... americane

De vre o două luni de zile, în ziarele „Universul" și „Dimineața" era și este și acuma o reclamă în acest fel: *„Cel mai nou aprinzător de țigări, indispensabil pentru ori ce fumător, foarte elegant, nichelat, din cel mai bun material. După trimiterea sumei de un leu în mărci poștale, se expediază franco acest aprinzător. Continental Gasglühlict Ges. „Meteor". m. b. H. Berlin N. Kastanicu-Alee 75. Se expediează numai contra bani trimiși înainte".* S'au găsit din Iași cîți-va naivi și se crede că sunt din toată țara și cari s'au grăbit trimițînd mărci poștale de cîte un leu. A trecut o săptămînă, nimic; a trecut două, iar nimic; conrespondență cu „Metcome" (!) din Berlin, nici un răspuns. Atunci doi profesori din Iași, cei mai mulți păciliți, s'au adresat consulatului German din Iași, consulatul i-a sfătuit să se adreseze la consul general romîn din Berlin. S'a scris cazul la Berlin și eri acești d-ni profesori au primit răspunsul dela consulatul general romîn din Berlin, că după ce a făcut cunoscut Poliției din Berlin, s'a aflat că această Cassă de... brichete, nu există și că Poliția este pe urma pungașilor cari excrochează țările străine, mai ales Romînia.

Anunțăm cititorii ziarelor „Universul" și „Dimineața" să nu cumva să fie păcăliți a trimite leul la Berlin, după reclama din aceste două ziare.

▪ Aflăm, că Sîmbătă 8 Iunie, oara 9 diminiață va avea loc în cancelaria parohiei Sf. Neculai de Sus, o cercetare, făcută de către defensorul circumscripției Iași, cu privire la vinderea unei porțiuni de teren din ograda bisericei Cuvioasa Paraschiva.

▪ S'a acordat „Răsplata Muncei" cl. I-a d-lor C. Buzdugan, membru la Curtea de apel din localitate și membru în comisia disciplinară a corpului didactic primar, și Alex. Aurescu profesor la Conservatorul de muzică.

▪ M. S. Regele a aprobat statutele spitalului israelit local, statute ce s'au publicat eri în „Monitorul Oficial".

▪ La 1 Iulie vor începe la Văleni de Munte obișnuitele cursuri de vară.

▪ Elevii promovați cu mare laudă la Gimnaziul Alexandru cel Bun:

Clasa I: Nedelcu Napoleon Alexandru cu media 9,11; Nedelcu Ștefan Cezar cu media 8,08; Clasa II: Anghelichi Victor cu media 8,11; Clasa III: Vartic Constantin cu media 8,27; Burstin Emil cu media 8,09; Ochs Gavel 8,57.

▪ In „Monitorul Oficial" No. 48 se publică lista candidatelor și candidaților înscriși pe tabelele de capacitate și cari au dreptul de a fi numiți în tot timpul figurării lor pe tablou, adică 6 ani pentru profesori și 4 ani pentru maeștri, de la data înscrierii lor pe tablou.

▪ **Importanta ședință de la Camera de Comerț Iași.**—La Berlin are loc în zilele de 18 și 19 Iunie st. n., importanta întrunire internațională a cerialiștilor. E vorba să se aducă oare-care modificări contractului tip. Londonez.

Cu acest prilej Camera de Comerț din Iași, a căutat să și pună înainte punctul de vedere ce încă de la înființarea Bursei să sprijine: acel al scoaterei în evidență a calității superioare a grînelor Moldovenești. Se știe că grînele noastre cele din Moldova de sus mai cu seamă nu conțin nici secară nici leguminoase; iar contractul tip le-a avut în vedere tocmai pe aceste.

In scop de a aduce la îndeplinire unele din desideratele iei, a fost eri o interesantă ședință în saloanele Camerei de Comerț Iași, unde după discuțiuni urmate, s'a luat hotărîrea a se susținea următoarele puncte:

A se obținea avantagii în contractul tip pentru grîul Moldovenesc atît de căutat pentru calitatea sa cu totul superioară.

A se obține bonificare pentru ovăsul și măzăriche ce s'ar găsi la percentaj în orzurile Moldovenești considerîndu-se aceste ca furaj cum este și orzul.

In chestiunele de arbitraj, Camera de Comerț e de acord cu vederile arătate de Ruși cerînd însă să se admită ca arbitri și 10—15 exportatori Romîni.

S'a trecut apoi la alte chestiuni ce erau la ordinea zilei:

S'au votat în unanimitate de voci mulțumiri autorităților din Cernăuți, Dorna și Putna, pentru frumoasa primire ce s'a făcut excursioniștilor reprezentați ai Camerelor de Comerț Romîne.

D lui Prefect al Județului Neamtz și d-lui primar al orașului Poatra, pentru modul cum au serbătorit pe reprezentanții Comerțului și Industriei Romîne.

D lui Basset pentru frumoasa primire ce a făcut excursioniștilor, de pe Domeniul Regal Broșteni.

▪ Ieri s'a închis seziunea Curței cu juri din județul Dorohoi.

▪ Ministerul de instrucțiune publică a acordat sala conservatorului de muzică pentru întrunirile noei societăți filarmonice din orașul nostru.

D. Enrico Mezzetti acordă un deosebit interes acestei nuoi organizații artistice.

▪ D. dr. P. Missir, medic comunal, va pleca în congediu pentru 60 de zile la finele lunei Iunie.

▪ Comitetul societății „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, exprimă mulțumiri tuturor persoanelor care au binevoit a participa la serata dansantă ce a avut loc în ziua de 1 Iunie, contribuind prin aceasta la o frumoasă reușită. De asemenea mulțumește domnișoarelor din comitetul de organizare care au dat prețiosul d-lor concurs; precum și tuturor persoanelor ce au bine-voit a dona obiecte pentru bazar.

Băile OGLINZI
JUDETUL NEAMTZ

3 kilom. dela Tîrgu-Neamț, de unde pînă la băi cu tramcare, brecuri, diferite echipage, și automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren, 50% reducere prin gara Pașcani.

Sezonul dela 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și higienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall, etc.

Cabinele de Baie și hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în falanță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, oloro anemie, debilitate, rachitism, isohias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și perametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) dela lei 6.50 pe zi de persoană.

ORCHESTRA din cele mai bune.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta pozițione, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg.-Neamț la Administrația Băilor.

Serviciul medical esie încredințat d-lui **Prof. Universitar Dr. V. Bejan**, medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *Al. I. Comăniță.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Tg.-Nnamț, oraș cu 12,000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și care se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru ori-ce informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Tg.-Neamț.

Concesionarul băilor Oglinzi: **Ootav Ionescu.**

In Iași la d-nii I. Simionescu, str. Carol 53 și M. Petersil str. Arou antreprenorii Hotelului.

Ultime Informaţii

Inaugurarea nouei „Maternităţi“ are loc negreşit Duminică înainte de amiazi. Toate pregătirile sunt făcute, instalaţiile din vechia clădire au fost mutate; invitaţiile au fost lansate, aşa că o contramandare a inaugurării este esclusă.

D. Al. A. Bădăreu. Ministrul lucrărilor publice, soseşte mîne dimineaţă în localitate.

Contrar ştirilor publicate de unele ziare, guvernul a hotărît ca parlamentul să fie convocat în sesiune extraordinară între 20 şi 30 Iunie pentru 7 zile. Cum pînă la această dată lucrările comisiunilor pentru aducerea la îndeplinire a protocolului nu vor putea fi terminate, parlamentul în sesiunea de Iunie se va ocupa numai cu diferite legi de ordin financiar a căror urgenţă a necesitat convocarea corpurilor legiuitoare pentru această dată.

Guvernul — are intenţia să convoace din nou parlamentul în August pentru a proceda la anexarea Silistrei.

Duminecă, 9 Iunie, se vor întruni în Iaşi, toţi foştii elevi ai seriilor de bacalaureaţi din 1866/67—1878/79 din fostul Institut Academic *ieşan. Va avea loc o „serbare de revedere“ la care vor participa şi foştii profesori ai Institutului.*

Oaspeţii vor vizita diverse aşezăminte ieşane şi vor asista la inaugurarea palatului nou al „Maternităţii“.

Se aşteaptă numirea a doi delegaţi din partea facultăţii de medicină din Bucureşti pentru întocmirea raportului referitor la recomandarea d-lui chimist Şumuleanu ca profesor.

Asupra raportului va avea să-şi dea avizul, în urmă, consiliul universitar.

Programe şi comisiuni.—Comisiunea instituită de ministerul instrucţiunii, pentru reorganizarea şcoalelor profesionale de fete compusă din d-nele: Mîrzescu, Adlesberg, Ladico, Laura Zaharia, Evolceanu, Purcherea şi d-rele Cancicov şi Dinescu, d. prof. al facultăţii de teologie I. Mihălcescu sub preşidenţia d-lui V. I. Radu, inspector şcolar şi-a terminat lucrările.

Acestea se vor depune zilele acestea ministerului cu un raport al prezidentului. Pentru moment ele se copiază:

Lucrările comisiunii cuprind:

1). Reforma regulamentului citatelor şcolare.

2). Programele şcoalelor cercetate şi refăcute în mare parte, cu adăogirea unor programe detaliate pentru *istorie, ştiinţe naturale şi higienă, geografie, gospodărie, muzică, gimnastică.*

3). O serie de deziderate pe cari comisiunea le crede nimerite a fi traduse în fapt pentru bunul mers al acestui învăţămînt profesional.

Comisiunea s'a menţinut în ce priveşte lucrările, cu cari a fost însărcinată în marginele legilor şi regulamentelor de azi, întru cît indicaţiile luate din minister erau că o reformă a legii, nu s'ar putea face acum. Ideile pentru această comisiune şi le-a expus sub formă de deziderate.

Promoţiunea.—Ieri în conferinţa şcolară a liceului, a fost o discuţie vie asupra unei interpretări ce trebuie dată regulamentului promoţiunii şi anume.

D. P. Fîntînaru, prof. de limba romînă a arătat părerea că elevii cari au media la romînă între 5 şi 6, adică sunt promovaţi la stat, însă au sub nota 6 nu se pot bucura de avantagiul de a fi admişi la corijare de 2 obiecte în cursul superior, şi 3 în cursul inferior, ci numai la un obiect şi două.

Majoritatea profesorilor înclina însă pentru o interpretare mai indulgentă, aşa cum s'a interpretat şi în anul trecut, fiind consultat d. C. Meissner, fost secretar general al ministerului de instrucţiune.

D. Em. Constantinescu directorul liceului naţional, a cerut avizul ministerului dacă poate urma norma aplicată în anul trecut.

Duminică 9 Iunie fiind hramul bisericei Banu, serviciul divin va fi acompaniat de Corul Conservatorului, sub conducerea Doamnei Sofia Teodoreanu.

Începutul la ora 9 şi un sfert dimineaţa; sfîrşitul după 11.

Programul „Serbărei de revedere“ despre care se face menţiune în acest număr cuprinde:

1) Un parastas la Mitropolia din Iaşi pentru comemorarea profesorilor fondatori ai Institutului, morţi.

2) Fotografiarea la Mitropolie a întregei asistenţe.

3) La ora 12 fotografierea în corpore a absolvenţilor.

4) La ora 1 Banchetul.

5) Facerea unui album cuprinzînd istoricul institutului academic, cu numeroase tablouri şi fotografii.

Cu aceiaşi ocazie se va bate şi o medalie comemorativă distribuindu-se între profesori şi colegi.

Profesorii în viaţă invitaţi la serbarea de Duminică sunt: T. L. Maiorescu, P. Poni, N. Culiano, fondatori, A. Naum, N. Quintescu, Al. D. Xenopol şi F. Caragiani.

În numărul de mîne vom publica mai multe interviewuri referitoare la falimentele din ultimul timp.

O solemnitate. — In ziua de 3 Iunie c. a avut loc sfinţirea a frumoasei biserici zidită de curînd, din satul Pleşeşti Gane, jud. Suceava. Sfinţirea s'a făcut de către însuşi I. P. Sfinţia sa părintele Mitropolit Moldovei şi Sucevei, asistat de 4 preoţi, 2 diaconi, părintele revizor Eparhial şi părintele protopop al judeţului. Cu tot timpul nefavorabil ce a fost, totuşi au participat cîteva mii de credincioşi, atît din ţară cît şi de peste hotare.

In faţa acestei numeroase asistenţe I. P. S. mitropolit Pimen a rostit o prea frumoasă cuvîntare, vorbind despre rostul şcoalelor şi al bisericilor sătesti, care cuvîntare a impresionat adînc pe asistenţi. La sfîrşit, d. învăţător Costăchescu, a ţinut o frumoasă cuvîntare, arătînd importanţa sărbării şi mulţumind I. P. S. Mitropolit de cinstea ce a făcut satului de a veni la sfinţire.

După terminarea serviciului, a avut loc o masă la care au luat parte peste 100 persoane.

Cu ocazia sfinţirei s'a conferit două ranguri bisericeşti preotului V. Pleşoianu, parohul care a muncit şi cheltuit cu zidirea bisericei şi păr. C. Zăhărescu din Fălticeni. De asemenea s'au hîrtesit cu duhovnici 2 preoţi.

La orele două I. P. S. Mitropolit însoţit de d. director Gabriel Pârvu, au plecat cu automobilul spre Liteni-gara.

Societăţile viticole din ţară au lansat următorul manifest:

Podgoreni.—Falşificarea vinurilor progresează incontinuu şi ameninţă să se ruineze.

Măsurile oficiale de îndreptare a acestei stări nenorocite pentru noi, lîncezesc aşa că pe sprijinul lor nu ne putem bizui.

Acţiunea noastră trebue să înceapă în mod energic.

Prima manifestare la care trebue să participe toţi podgorenii ţării este: *un mare meeting* organizat de către societăţile de viticultură din ţară şi care va avea loc Duminică 9 Iunie 1913, oarele 2 p. m. în Focşani, în sala Terasa Napoleon.

Acolo vom chibzui împreună şi vom interveni energic pentru ca să înlăturăm această nouă calamitate a viticulturei romîneşti.

Spunem de la început că nu vom cruţa nici un mijloc pentru ca rodul muncei noastre să fie apărat.

Veniţi cu toţi pentru ca atît statul cît şi falşificatorii să cunoască că ştim să ne apărăm interesele noastre.

Dr. Macridescu, preş. soc. Focşani, dr. L. Cosmovici, preş. Viticole Iaşi, N. Th. Odobeşteanu, preş. soc. Odobeşti, dr. I. Manolescu, C. Iarca preş. soc. Buzău. Al. Ciurcu mare viticultor, dr. Cosma, preş. soc. Prahova, I. Posescu, preş. soc. Piteşti, A. Mihail preş, soc. Coteşti.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a plecat aseară în Capitală, cu trenul de 9 şi 5, avînd de rezolvat mai multe chestii administrative ale Sf. Mitropolii.

Şcolare.—D. inspector şcolar circ. I-a, a hotărît ca la şcoalele mai jos notate, examenul să înceapă înainte de data fixată de regulament, spre a putea asista la examen şi autorităţile superioare:

La 6 Iunie şcoala de fete No. 9, Iaşi; la 7 Iunie şcoala de fete No 6, Iaşi; la 8 Iunie şcoala de fete şi băeţi din Hîrlău la 10 Iunie şcoala de băeţi No. 1 Botoşani; la 11 Iunie şcoalele de fete No. 2 şi 4 din Botoşani; la 12 Iunie şcoala de fete No. 1 şi de băeţi No. 1 din Vaslui.

— Pentru examinarea elevilor de clasa V rurală, s'a numit următorii delegaţi:

1) *Jud. Botoşani,* M. Vasiliu, M. Mihalschi, I. Dăscălescu, I. Mănescu, Nifon D. Ion, D. Atanasiu; 2) jud. Roman. P. Mîrţ Mihai Nazare; 3) jud. Vaslui, M. Ignat, I. Matei, C. Obreja, Gh. Rîşcanu; jud. Dorohoi, P. Manoliu, V. Axinte, D. Ionescu C. Lavronschi, I. Tincaliuc, Gh. Rădăşanu; jud. Iaşi, Gh. Sachelarie, I. Toma, I. Dodon, D. Ionăşescu, V. Dorin, Gr. Racoviţă, N, Rîpeanu, I. Casachi, C. Popescu, C. Dimitriu; 6) Suceava, N. Stoleriu, Gh. Grigoraş, P. Herescu, V. Civean şi Gh. Hudiţă.

Examenele au început la 1 Iunie şi ţine pînă la 18 Iunie.

Mitropolia de Iaşi a delegat pe P. S. S. arhiereul Antim, Vicarul Sf. Mitropolii, să asiste la serbările inaugurării noilor clădiri dependinte de spitalul Sf. Spiridon.

Senzaţionala sinucidere a unui cîrciumar.—Din cauza unei certe familiare avută cu soţia şi socrul său, care nu-l lăsa să vîndă pămîntul, luat ca zestre, spre a'şi achita mai multe cambii ce expiră la 5 Iunie, cîrciumarul Sebastian Dăscălescu din comuna Lespezi, în vîrstă de 35 ani, s'a spînzurat aseară pe la orele 4 în pădurea de pe marginea orăşelului, unde a fost găsit de către şeful postului de jandarmi din sus zisa comună.

S'a înştiinţat telegrafic parchetul de Suceava, cerîndu-se ordine, cari pînă în prezent n'au sosit. Pe urma lui rămîne 4 copii.

Voiu reveni cu amănunte.

*

Timpul la noi, în mai întregul judeţ e foarte răcoros, prin unele părţi s'a semnalat chiar zăpadă, totuşi sămănăturile se prezintă admirabil în deosebit grîul şi ovăzul cari promit o recoltă excelentă.

„Glul“.

Cu începere dela 1 IUNIE pănăla 15 SEPTEMBRIE birourile şi casieria Băncei vor fi închise Sîmbetele şi în ajun de sărbătoare la oarele 12 m.

Banca Iaşilor

Am anunţat constituirea la Craiova a unei societăţi de credit funciar urban.

Acum s'a ales şi consiliul de administraţie care se compune astfel: Preşedinte: I. K. Pessiacov: vice-preşedinte, locot.-colonel I. Gîrlişteanu; membri d-nii: Sterie Staticu, Anton Mărăscu, C. Gărdescu, P. Verdeşeanu, Ion Mihail şi D. Dobrescu.

S'au declarat închise subscripţiile cari au atins cifra de 15 milioane 500.000 făşute de 112 subscriptori.

M. S. Regele a aprobat regulamentul de exploatare a pădurii Dumbrava-Cotnar, pendinte de comuna Cotnari, judeţul Iaşi proprietatea Casei spital Ior şi ospicillor Sf. Spiridon precum şi amenajamentul pădurii Răsboeni, pendinte de comuna Uscaţi, judeţul Neamţu, proprietatea aceleiaşi epitropii.

Principalele dispoziţiuni se găsesc publicate în Monitorul Oficial No. 48.

Gererea d-lui G. Aslan de a fi abilitat ca docent în specialitatea Psichologiei experimentale, consiliul facultăţei de litere şi filosofie a decis ca postulantul să înainteze lucrările comisiunii examinatoare compusă din d-nii profesori I. Găvănescul, Petrovici şi D. Gusti.

Preotul I. Ursu, actualminte paroh al parohiei Prisăcani (Jud. Iaşi) a fost transferat pe ziua de 1 Iunie în aceiaşi calitate la parohia Şipote, în locul regretatului preot decedat, Al. Botez.

Elevii promovaţi, ai gimnaziului „Ştefan cel Mare“ în ordinea alfabetică:

Cl. I-a: Bănescu N., Băileanu Gh., Buzenchi C., Derie N., Dimitriu E., Dimitriu P., Dodon Gh., Dumbravă Alex., Gheorghiu A. C., Grünberg M., Guţă C., Ignat Gh., Eminescu E., Manoliu M., Mardare I., Pappa N., Solomonică, Spiegler M., Stupcanu Gh., Theodoru I., Ţiliki C., Weinştein V., Vasiliu Alex., Vicol Gh., Zelig T.

Cl. II-a: Constantinescu R., Creangă O., Gagea C., Gheţu C., Fastlich G., Gheorghiu A., Mercuş I., Nani C., Orhin M., Patrognet I., Pascu E., Raiciu D., Rosen L., Săvescu T., Scutariu Alex., Segall L., Tilihi E., Tomescu Gr., Uţă D., Poitvianu P., Vasiliu P., Nădejde F., Manolescu M.

Cl. III-a: Baltag Gh., Barat I., Calognomu I., Constantinescu R., Diaconescu P., Druja C., Grünberg I., Herşcovici L., Kessim Gh., Mocanu Gh., Nichita O., Patrognet Ch., Poppa C., Sandovici C., Stratan D., Stratan M., Sihneier E., Velciu Alex.

Cl. IV-a: Aschenazi L., Baldovin Gh., Callos Eug., Chiran V., Canna Alex., Gheţu George, Hulubei O.t., Ionescu C., Manoliu P., Manoilescu Const., Mihailescu C., Mihailescu V., Milescu C., Patrognet P., Pavlov V., Pollingher Alfons, Spiegler L., Şaraga W., Ubea I.

Examene universitare. — Examenul de slavistică, cu d. profesor I. Bărbulesu, va avea loc în ziua de 7 Iunie, ora 9. a. m.

— Examenul de logică şi Istoria filosofiei, cu d. profesor I. Petrovici, va avea loc în ziua de 12 Iunie, ora 5 p. m.

— Examenul de Sociologie, Etică şi Politică, cu d. profesor D. Gusti, va avea loc în zilele de 13 şi 14 Iunie, ora 10 a. m.

— Examenul de Istoria Dreptului, cu d. profesor I. Peretz, se va ţine între 11 şi 15 Iunie ora 9 a. m.

— Examenul de limba şi literatura Latină, cu d. profesor P. Mihăileanu, va avea loc în zilele de 15 şi16 Iunie.

— Examenile de Psihologie, cu d. profesor C. Fedeleş, se vor ţine în ziua de 15 Iunie, ora 10 a. m.

— Examenile pentru limba şi literatura Germană, vor avea loc în ziua de 16 Iunie, ora 9 a. m.

Celelalte examene au fost enunţate la timp în ziarul nostru.

Judiciare.—In procesul pentru diviziunea dintre Emil Alexandru şi Constantin Zarifopol cu Dimitrie şi Ion Zarifopol, Curtea de Apel s. I-a a respins apelul celor dintăi.

— In procesul intentat lui Al. Gh. Vasiliu, pentru contestaţie la executare, Curtea s. I-a a admis apelul inculpatului dispunînd punerea lui în libertate.

— Camera de punere sub acuzare a respins cererea de a fi pus în libertate din arest pe cauţiune, făcută de Alex. Constantinescu vinovat de dare de foc.

La superbul concert religios al corului conservatorului, cu care d-na Sofia Teodoreanu, neîntrecuta dirijoară va acompania serviciul divin al bisericei Banu, Duminica, cu prilejul hramului bisericei, vor da preţiosul lor concurs şi d-na Lucreţia Bîrsan, apreciata artistă şi d. căpitan Teodor Balmez—cari vor executa solurile.

Camera de Comerţ a arborat drapelul negru pentru încetarea din viaţă a vechiului Comerciant Bogza, fost membru al acelei Camere.

Iată noul program care se reprezintă astă seară Joi pe ecranul cinematografului Pathé-Frères, din „Noua Grădină Traian“:

Iubirea unei japoneze, o montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri străini dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

Rolul principal „Sora de caritate Hanako“ este interpretată de d-ra Oota de la teatrul imperial din Tokio (Japonia) 3 părţi).

Noul program de astă seară Joi al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din grădina Traian, mai cuprinde în cele 4 părţi mari:

Pe lacul Baical (Siberia-Rusia Asiatică) scene şi vederi de călătorie.

Abandonata! (Unde-i Coletta?), roman în 2 părţi.

Chimiţă în vilegiatură, scene foarte humoristice.

O servitoare modernă. Comedie de moravuri şi obiceiuri pariziane.

Noul program viitor va fi reprezentat *numai mîne* Vineri 7 Iunie c.

Sîmbătă 8 Iunie (matineu la Circul Sidoli şi seara în grădina Traian): **Alb contra Negru** sau Bandiţii Londrei, film în 4 acte mari, ocupînd întreaga reprezentaţie.

„Alb contra Negru“ este o creaţiune nouă în cinematografie. Originalitatea, excentricitatea şi situaţiile cele mai senzaţionale abundă în toată desfăşurarea.—Cu toate că e un film popular, totuşi prin nenumăratele intercalări sportive, el atrage toate straturile societăţei.—In toate centrele mari, sălile cinematografelor nu numai că sunt arhipline cînd se desfăşoară „Alb contra Negru“, dar reprezentaţiile se succed pînă după miezul nopţei.—Ca naraţiune senzaţională şi continuitate în fapte şi întîmplări, ca punere în scenă şi executare, filmul „Alb contra Negru“ este superior tuturor desfăşurărilor de acest gen şi nimene nu va avea cea mai mică părere de rău asistînd la desfăşurarea acestei senzaţionale acţiuni.

ULTIMA ORA

Intrunirea de la Silistra

— Membrii comisiunilor pentru executarea protocolului se vor întruni Sîmbătă la Silistra. —

Bucureşti. — Cu privire la executarea protocolului, mai aflăm următoarele:

*

Aseară M. S. a primit în audienţă pe d-nii Neniţescu şi Lahovari, cari fac parte din comisiunea pentru executarea protocolului.

*

Jahtul „Ştefan cel Mare“ va părăsi azi Galaţii, pentru a se duce la Calaraşi, unde membrii comisiunei romîne se vor îmbarca pentru Silistra.

*

D-nii Aurel I. Vasiliu şi Dinu P. Arion, au fost numiţi secretari, pe lîngă comisiunea de protocol.

D nii Ştefan Popescu şi A. Ranetti au fost numiţi redactori.

*

Membrii comisiunei romîne vor pleca mîine la Silistra, unde vor ajunge la ora 3 după prînz.

Tot mîine vor avea o consfătuire cu delegaţii bulgari şi se vor constitui.

Institutul Petrolifer

Bucureşti.— Directorii diferitelor societăţi petrolifere, au avut eri o consfătuire cu d. ministru al industriei, privitor la înfiinţarea unui institut petrolifer în România.

D. profesor Mrazek a fost însărcinat de d. Ministru cu elaborarea unui raport în această privinţă.

Concediul Primarului Capitalei

Bucureşti.—D. Gr. Cantacuzino, Primarul Capitalei, pleacă la Paris, în virtutea unui congediu de 15 zile.

Relaţiile romîno-bulgare

Sofia.—Ziarul oficios „Bulgaria“ spune că guvernul va fi interpretul credincios al ţărei, silindu se să restabilească relaţiuni amicale cu Turcia şi să reguleze în mod amical chestiunele pedinte cu Poarta.

Faţă de Romînia guvernul bulgar va aplica protocolul din Petersburg şi va strînge relaţiunile cele două ţări vecine, rămînînd în limitele tratatului de alianţă cu Serbia.

Acţiunea partidului conservator

Importanta consfătuire de la d. Maiorescu

Bucureşti.—Cei 4 miniştri conservatori au ţinut zilele aceste mai multe consfătuiri, cu privire la reorganizarea partidului conservator.

Astăzi, după întoarcerea d-lui Arion, va avea loc, o nouă consfătuire la d. Maiorescu acasă. Se afirmă, că în această din urmă consfătuire, se vor lua hotăriri importante.

SALONUL OFICIAL

Bucureşti. — Azi d. Take Ionescu, ministru ad-interim la Culte, împreună cu d. Gh. Lascar, secretar general al ministerului de Culte, au vizitat azi Salonul oficial de pictură, făcînd cumpărături importante pentru diverse instituţiuni.

Răspunsul Bulgariei

Sofia. — Răspunsul Bulgariei la nota Serbiei, a fost expediat azi.

Acest răspuns e redactat pe un ton energic şi respinge toate pretenţiile Serbiei.

In unele cercuri acest respuns se consideră ca un ultimatum.

Holera la Salonic

Salonic.—Holera face mari ravagii aci.

S'au luat mari măsuri pentru a înfrîna epidemia.

Banchetul din Caracal

Bucureşti. — D-nii miniştri Take Ionescu şi Al. A. Badareu, pleacă Sîmbătă dimineaţă la Caracal, spre a lua parte la banchet.

Din cauza absenţei miniştrilor, viitorul consiliu de miniştri se va ţine Luni la orele 5 p. m.

Numire

Bucureşti.—D. Gh. Şendrea, licenţiat în drept, fost prefect, a fost numit inspector administrativ.

Mişcare prefectorială

Bucureşti. — D. Mavroieni a fost numit prefect la Vaslui, în locul d-lui Peride, demisionat.

Sosirea d-lui N. Filipescu

Bucureşti.—D. Nicu Filipescu şi-a întărziat întoarcerea în Capitală.

Ciocniri între Bulgari şi Serbi

Sofia.— O bandă bulgară a făcut să deraieze un tren cu trupe sîrbeşti.

Aseminea se anunţă că în diferite puncte au avut loc ciocniri între trupe sîrbeşti şi bulgare.

Bulgarii susţin, că serbii au luat ofensivă.

Din Silistra

Majoritatea locuitorilor declară că vor rămînea la Silistra

Sofia.—Locuitorii din Silistra au renunţat la proectul de a se construi un nou oraş alăturea de Silistra.

Majoritatea locuitorilor au declarat că vor rămînea aci.

Conflictul bulgaro-sîrbo

Răspunsul Bulgariei

Sofia.—Cartierul general a fost transferat la Sofia, Soldaţii din localitate cari au suferit în urma cutremurului de pămînt au primit un concediu de 10 zile. Răspunsul bulgar la cererea sîrbească de revizuirea tratatului, va fi amintită mîne.

Acest răspuns distruge punct cu punct toate argumentele guvernului sîrb şi stabileşte în mod nerefutabil că Bulgaria nu a lipsit la nici unul din angajamentele şi contractele şi termină respingînd ori ce modificare a tratatului.

De Inchiriet *două Apartamente a cîte 2 odăi Str. Lozonschi 12 la W. Schönblum.*

Cameră *higienică, str. Păcurari 51 (Cişmeaua Păcurari 1), se închiriează nemobilat (eventual mobilat din nou) numai la persoană serioasă. Se preferă o damă. A se adresa la proprietar în curte.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. - Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de cămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les Veritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

POMMADE
EN CONTE INVARIABLE
Raynaud (AP.)
Pharm. de la Médecine, PARIS
CRILLAGES, etc.

FONDOIR
Prix 6fr.50
R. GARIEL
2 bis, quai des Morgisseries, PARIS
BATTERIES pour Poules et Faisans
BATTERIES A LAPINS

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1850

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

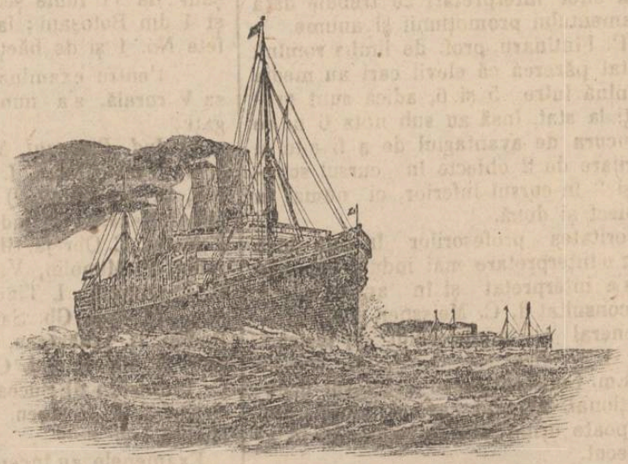

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

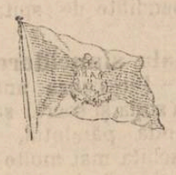

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

" " " IV, 40 "

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1897 — Sîmbătă 8 Iunie 1913

Statul și morala

S'a vorbit mult zilele acestea de caractere. N'avem caractere s'a zis, ba s'a adăugat că nu posedăm nici oameni cu știință.

In amîndouă afirmațiunile este adevăr. Dacă, vorbind de știință, înțelegem știința înaltă, de sigur nu ni se va putea nega că avem și noi cîte-va individualități cari ne fac onoare. Nimeni însă n'ar putea avea pretențiunea că numărul acestora să fie mare de tot. In fiecare țară, fie ea cît de înaintată și civilizată, savanții sunt puțini.

Dar de sigur, cînd s'a zis că nu avem oameni cu știință s'a făcut aluziune la acei cari nu posed o sumă de noțiuni elementare aproape, noțiuni fără cari nu te poți socoti că faci parte dintr'un Stat civilizat. Și dacă așa e vorba, atunci negreșit că noi, comparativ cu alte țeri din Apus, avem pe cei mai mulți de aceștia. Cît privește însă lipsa de caractere, adevărul acesta sare în ochii celui mai agramat.

Nicăiri nu vezi o stabilitate în idei, stabilitate în concepțiuni sociale.

Conservatorii, cari au guvernat de la 1910—1912, ei cari se pretind a fi depozitarii unici ai doctrinei conservatoare, s'au arătat în zisa guvernare a fi mai liberali de cît liberalii.

Dar, ce zic, s'au arătat a fi aproape socialiști și de sigur n'ar fi surprinzător pentru nimeni cînd de la extrema pe care au ținut'o se vor vedea sărind la cealaltă extremă.

Lipsesc caracterele și lipsește mai ales recunoștința. S'a zis că aceasta e o plantă rară, și în adevăr că așa e de rară, în cît mai nu se vede.

De altfel lipsa de recunoștință nu e numai un privilegiu al timpurilor noastre.

Ințelepciunea noastră populară zice „fă binele și-l aruncă".

Apoi cînd ne întoarcem cu cîte-va sute de ani înapoi, cam prin veacul al 16-lea și ne aducem aminte de elogiile pe cari le aducea un Machiaveli tocmai nerecunoștinței, în politică bine înțeles, pricepem că această plantă este a tuturor timpurilor și nu numai a noastră. Și dacă e ceva care doare mai tare, care te rănește mai adînc, este tocmai ea. Ești om, și ori cît ai fi de superior, ori cît vei fi de oțelit contra tuturor adversităților, ori cît vei avea de larg gestul ertător pentru păcatele lumei acestia, nu se poate să nu simți oare care îndurerare, atunci cînd creațiunea ta, omul căruia i-ai confiat bucuriile tale ca și necazurile tale, te părăsește cu o dezinvoltură demnă de alte cauze și alte împrejurări. Și ce zic te părăsește, dar profită, bate monedă din ceia ce a putut prinde de la tine, care ai avut nenorocirea să fii mai expansiv cu el.

Avem lipsă de caractere, dar ce am făcut noi pentru a întări pe indivizi, pentru a-i face să judece ei singuri, să aprecieze și să nu se încline cum bate vîntul? Trebuia și cauza nu e încă perdută, ca alături cu oare care învățătură să facem și educația generațiunilor.

Or, aceasta din urmă e ceia ce am făcut mai puțin, este ceia ce ne-a atras mai puțin atențiunea.

Acum cînd căutăm să ne reculegem, cînd ne uităm împrejurul nostru și vedem cele ce se petrec, rămînem adînc mîhniți că nu ne-am gîndit mai de mult asupra faptului, că n'am luat măsuri să evităm răul.

Dacă n'am făcut nimic până acum pentru îndreptarea acestei stări de lucruri, înțelegem cel puțin astăzi mai bine cum să procedăm în materie?

Fără îndoială că e un cîștig cînd spirite alese recunosc că societatea sufere din pricină că nu posedă destule elemente statornice, elemente cari în primul loc să aibă punctul lor de razim în morală.

Facem ceva pentru îndreptarea lucrurilor? Se pare că toată acțiunea noastră sub acest punct de vedere stă în a creia catedre de morală, a ține cîteva lecțiuni de pe catedră privitoare la morală și atîta tot.

Dar ce facem cu exemplele, ce facem cu ceia ce francejii numesc *„la leçon des choses?"*

Să luăm pe cutare profesor de morală înaltă, ori de sociologie și să-l ascultăm ce spune de pe catedra, de pe care profesează.

Idei dintre cele mai înălțătoare, învățături morale dintre cele mai aprofundate.

Să-l urmăm însă, după ce s'a dat jos de pe catedră. Nu zic să-l urmărim și în măcar în viața privată, ci să-l examinăm în viața sa publică.

De multe ori o să constatăm în aceste din urmă manifestări ale lui, anti-podul doctrinelor expuse de pe catedră.

Se va lăuda recunoștința de pe catedră, se va spune că ea e o virtute care onorează pe om, dar imediat la coborîrea pe catedră se va pune în practica neagră ingratitudine.

Să ne întrebăm atunci cu ce vor rămîne generațiile a căror educațiune suntem chemați a o face, cînd vor vedea această strașnică contradicție între învățătură și realitate?

Am credință că dacă este ceva, care a omorît în noi multe sentimente frumoase, care ne dă îndărăt ca ideal și ne tîrăște la un traiu în care nu e avînt, ci numai speculațiune, sunt exemplele, ce ni s'au dat.

Ori cît s'ar zice că pentru această situațiune avem scuza că ne aflăm încă într'o stare de transițiune, socotesc că prea mult ține această stare, ba încă am convingerea că suntem la capătul ei, că ar trebui să înceteze.

Statul chiar, care s'ar părea că are morala sa proprie nu ne dă exemple dintre cele mai bune și mai demne de imitat.

Să citez aci un exemplu luat dintr'un ziar francez, pentru a arata cum înțelege statul acela, morala:

O artistă ducea mai mulți ani o existență comună cu un amic. După cîțiva ani amicul se căsătorește. El continuă însă a subveni viața artistei pe care o părăsise prin bună înțelegere, Soția află de cheltuelile ce dînsul face cu foasta amică și oprește pe viitor ori ce înaintare de fonduri. De aici proces. Artista perde procesul.

Din dezbateri însă rezultă că artista a primit de la amicul ei diverse cadouri de o valoare însemnată.

Cum se aude de așa ceva Fiscul intervine, face socoteala și găsește că asemenea liberalități evaluate la 50 mii lei trebue să plătească taxa de 18 la sută. Concluzie: părăsita nu va mai primi nimic de la fostul amic: cauză morală după judecata tribunalului.

Fiscul va încasa 9000 lei pentru cadourile primite: cauză morală după aprecierea lui.

Dar cîte alte exemple nu s'ar putea aduce atît din alte părți, cît și de la noi?

Avem noroc de caractere, dar înainte de a forma pe alții trebue să ne îndreptăm pe noi înșine.

V. I. Radu

Isnaia-Poliana Țibănești

Retras pînă în adinci bătrînețe în mica localitate pe care a făcut-o de-a pururea celebră, patriarhul Lew Tolstoi primia nu numai vizitatori, dar și cîte un exotic ziarist, adeseori însoțit chiar de vre-un fotograf amator.

Cu ajutorul lor etern-dizgrațiatul, dar veșnic nesupusul, profetiza în fața lumei, asvîrlea săgeți și blasfemii, ducea războiul cu toți oamenii și cu toate împrejurările, nega tot ce alcătuia viața socială a Rusiei și, pentru a-și potoli setea de prefaceri și imaginația vie, își construia sub forma unei colonii o mică lume aparte, aplicîndu-și teoriile, visele unei lumi viitoare o mică lume cu fericirea realizată pentru toți.

Bătrînul om politic romîn, d. P. P. Carp, n'a împins convingerile sale pînă a-și făuri vre-o colonie ideală în satul său de retragere patriarhală, Țibănești. Nu s'a auzit de cît de vr'o împărțeală, de boi și de pluguri între țăranii de pe moșie, așa cum fac din timp în timp proprietarii inimoși pentru a-și asigura devotamentul țăranilor muncitori. In schimb, d. P. P. Carp are comun cu defunctul patriarh de la Isnaia-Poliana gestul revoluționar de a nega total—de o scurtă vreme încoace—de a dispreți și osîndi mult-puținul ce s'a făcut în țara romînească,—de a prooroci, pentru un apropiat viitor, revoluția socială, aducătoare de... nimic.

Aci începe partea stranie a personalității și a mentalității noue a d-lui Carp, care a adopiat convingeri și soluții nihiliste, sau revoluționare cel puțin, fără a le motiva de cît prin paraponiseli.

Ințelegem. că în broșura sa iubilară, „40 ani de rușine" d. dr. Racovskhy, criticînd și tăgăduind tot ce însamnă opera de evoluție și de progres, săvîrșită sub domnia Regelui Carol, să tragă încheierea că totul e de dărămat și de prefăcut, pentru că totul e monedă calpă, minciună, bizantinism și corupțiune. D-rul Racovsky este consecvent cu sine însuși, cu programul unui partid revoluționar.

Dar ca să ajungă la aceiași concluzie, —ce premise pune bătrînul P. P. Carp, abia de cîteva luni căzut de la putere?

S'au exploatat cu succes și cu dreptate de multe ori — în potriva fostului șef al partidului conservator anumite formule „politice" enunțate de el: „Regele și Dorobanțul"; „dați-mi pe Rege și nu mai am nevoie de popularitate"; „să fiu chemat la putere și voiu avea partid..."

Sunt formule cari au îndărătul lor negațiuni îndrăznețe, disprețul pentru ori-ce încercări și tendințe de a te confunda cu marile nevoi, cu marile interese, ori marile curente populare. Ele însamnă negarea ori-cării puteri a opiniei publice în țară la noi, cînd știut este că drept întîiul semn de civilizare și de înaintare la noi trebuia — tocmai trezirea unei opinii publice, singura forță reală de opus organizațiilor publice escluziviste și poate reacționare pe cari d. P. P. Carp le asamănă cu societățile pe acțiuni...

Izbucnirile periodice corespund la d. P. P. Carp cu decepțiuni politice, legate fie de o lungă opoziție, fie de imposibilitatea de a se menținea la guvern. Acum un deceniu se tipăria „Protestarea", redactată de junimiști, sub direcția d-lui Ioan Miclescu și cu aprobarea d-lui Carp. Astăzi fostul șef al conservatorilor lansează din patriarhala retragere profeții à la M-me de Thébes și e, din nou, antidinastic ca în coloanele semi-anonime ale „Protestării".

De aceea — presupunînd că interviewul nu va fi dezmințit—nici măcar ca un simplu bluff — vom avea încă prilejul de a stărui asupra contrazicerilor strigătoare ce cuprinde.

▲

NOTA ZILEI

Ca să-i răsplătească zelul cu care-i furnizează anoste epigrame, ziarul „Cuvîntul" trimite următoarea săgeată necunoscutului autor al „Necunoscutelor":

„...D. Eustrat Calognom-Eus, cunoscutul publicist din localitate, lucrează la o piesă de teatru, care va apare în curînd sub titlul: *Guvernul de colaborare.*

Se știe că pe vremuri, d. Iacob Negruzzi, a scris piesa: *Zeflemelele*, în care zugrăvia moravurile din timpul lui I. C. Brătianu și care piesă a stîrnit un viu entuziasm în public".

Ați băgat de seamă răutatea. D. Calognom lucrează și... acum 40 de ani d. Iacob Negruzzi a entuziasmat publicul.

Recunoaștem că... zeflemeaua a rămas în tradiția descedenților direcți și colaterali ai Negruzzeștilor.

Dar cum rămîne cu „colaborarea" lui Eustațiu Calognomu la ziarul care-l săgetează?

Externe

Urmărind evenimentele...

Vor împinge oare frații aliați — adversarii implacabili de astăzi, — lucrurile pînă la extrem, adică pînă acolo ca Rusia să-și trimită flota de răsboiu la Varna?

Lumea europeană nu se poate mira în deajuns de ineficacitatea intervențiunii energice a Țarului pentru potolirea spiritului Războinic în Bulgaria și în Serbia.

Care va fi pînă în cele din urmă rezultatul imediat al acestei intervenții, nu se poate prevedea. Se poate ști însă cu toată certitudinea că vrajba nu va fi potolită chiar în fața unui tratat de pace și de alianță. Dacă nu va fi răsboiu acum, conflictul va rămîne subminat la hotarele noilor țări, și nu va trebui multă sgîndărire, și nu va trece de cît foarte puțin, și ne vom deștepta într'o noapte de alarma unui alt războiu.

Deci în fața tuturor acestor fapte, a tuturor acestor popoare noui, viguroase și animale de cel mai puternic dor de a exista, nimeni să nu fie optimist.

Datoria noastră e să fim atenți să așteptăm și să prevedem totdeauna cu un ceas mai înainte toate evenimentele să știm mai dinainte țelul nostru, să nu lăsăm pe nimeni să treacă înaintea intereselor noastre, căci nu trebuie să uităm nici un moment că în Peninsula Balcanică avem interese vitale, că de strîmtorile de la Sud stă legată întreaga noastră existență economică și că expansiunea noastră comercială trebuie să găsească aci o largă piață de desfacere a produselor noastre.

De aceia trebuie să ne consolidăm și să ne conservăm forțele, să nu risipim nici o energie în zădar. Trebuie pe de o parte să profităm de marile schimbări ce vor urma, iar pe de alta, ca atunci cînd va fi să cheltuim din acel capital de forțe, să ne gîndim și la eventualitățile și surprizile ce s'ar putea să vie și din altă direcție, căci în împrejurimile cari vor urma și în situațiunea noastră geografică nu va trebui atît de mult să lovim cît va fi nevoie să inspirăm respectul și teama de lovitura noastră.

MICI POLEMICI

Ziarul „La Politique" arată că în ziua cînd, după o mică infamie-informație a „Viitorului", miniștrii s'ar fi „certat" în consiliu, d. Take Ionescu era la Sinaia, d. Marghiloman la Buzău și d. Arion la Constanța.

Ei și?... Poate s'au certat prin telefon. Nu tot prin telefon s'a tocmit și s'a împăcat Bogdan-Pitești cu Aristide Blank?

*

„Seara a eșit la lumină, subt forma ei nouă..." scrie primul ei redactor.

Corectăm: a eșit la... întuneric.

*

Cea mai ocupată este comisiunea medicală instituită pentru cercetarea lucrărilor chimistului Șumuleanu.

A cercetat, pe rînd, toate... librăriile și n'a descoperit lucrările în chestiune.

*

Tribunul N. Fleva a intrat definitiv la „Dreptatea". Astăzi publică un articol despre o... cioară.

*

Jean Tehaș e ghinionist. A publicat o listă de 100 retrageri din clubul democrat al Capitalei; cînd colo cei o sută își retrag... semnăturile ce li se atribue.

*

„Legăturile din trecut—scrie „Seara"—dădeau d-lui Take Ionescu dreptul să ceară directorului nostru să înceteze campaniile contra miniștrilor takiști".

Aceasta era suprema lor speranță: că li se va cere, ca să... ceară.

*

Cetim în articolul „Cuvîntului", sub semnătura Th. Rășcanu:

„Și am rămas așa, terre-à-terre".

E vorba, probabil, de stiliștii „Cuvîntului".

*

Tot autorul pomenit scrie într'un „Cîntec":

Al morților huruituri
Ce dulce cîntă 'n asfințit
...*Dar* nu-i dat *însă* tuturor
Să-l înțeleagă.

Curat gramatică... terre-à-terre.

„Banca Blank, dacă s'a socotit nedreptățită—scrie „Seara"—n'avea de cît să răspundă cu dovezi..."

..Dovezi sunătoare, bine înțeles.

OAMENI ȘI LUCRURI

EXAMINALIA

Politica însăși—într'o țară ca a noastră, unde ea nu lipsește de nicăiri — rămîne în momentul de față pe al doilea plan. O singură mare preocupare la ordinea zilei pare a predomina și a înlătura pe toate celelalte,—examenele.

Sfîrșitul de an școlar este cu drept cuvînt o epocă de mare însămnătate. Este bilanțul unei activități de o covîrșitoare importanță; este sinteza tuturor sforțărilor închinate învățămîntului; este cheia de intrare în marele edificiu al vieței intelectuale și culturale a unei țări.

Intr'un oraș esențialmente școlar, ca al nostru, lucrurile pot fi observate cu interes și cu folos—iar aspectul devine cu deosebire interesant, cînd desvăluie înaintea noastră imensa cîtime de emoțiuni legate de această epocă a promoțiunilor.

Sunt cuvinte cari au în ele toată eloquența: emoțiuni și promoțiuni.

De fapt, nu ca fenomen social de sine stătător și cu caracter general putem observa frămîntarea infinită a perioadei senzaționale de examene școlare. Ci ca fenomen redus și individualizat, la nesfîrșit de multe emoțiuni variînd cu situația, cu împrejurările, cu persoanele, cu temperamentele.

O singură cancelarie de școală poate fi teatrul unor observații de un nemărginit și captivant interes; poate da cunoscătorului pagini de suggestivă psihologie. Nu a adevăraților eroi ai imensei „drame",—școlarii, ci a celorlalți, a părinților. Ei vin și se perîndeză cu toată vioiciunea și conștienția intereselor; ei pun patima cea mare; ei răscolesc furtunile, agitațiile cele vii; ei ieau asupra-și meritul și vina, răspunderile și foloasele, laudele și ponoasele; ei pun stăruințele cele nemăsurate și uneori superflue pentru reușită; ei nu se dau în lături de la nimic, dacă e vorba de o promoțiune — și a lor este emoțiunea întreagă a examenelor și a rezultatelor, bune sau rele.

Căci emoționează deopotrivă, chiar dacă în sens osebit, rezultatul bun și cel rău, izbînda și dezastrul, făgăduința și temerea, încrederea și îndoiala...

Și tocmai de aceea psihologia epocei este atît de bogată și interesantă, iar priveliștea nespus de suggestivă, cînd o vezi desfășurîndu se ca pe pînza de cinematograf în vre-una din cancelariile școlilor populate, cum e, bunăoară, cancelaria liceului național, cu furnicarul de candidați, ce roiesc în împărăția lui conu Manolachi Constantinescu. Vom privi lucrurile ceva mai de aproape, căci anotimpul examenelor ne va oferi încă destule ocaziuni.

Rodion

Furnitura de lemne la C. F. R și cercurile juridice

— Un articol din Curierul Judiciar —

Sub titlul: „Ziarele cotidiane și discuțiile juridice" *și semnat* „un magistrat", *cunoscuta revistă* Curierul Judiciar *publică un foarte interesant articol de actualitate, privitor la discuția ce se face prin presă asupra părței juridice a contractului de furnitură de lemne, necesare C. F. R.*

După ce inzistă pe larg asupra sistemului ca toți nechemații, toți nepregătiții, care urmăresc o țintă alta de cît cercetarea chestiunei în drept, se ocupă de chestii grele speciale, de competința exclusivă a specialiștilor și după ce cercetează numeroase cazuri din trecut, cînd s'a încercat a se influența opinia publică prin neroade teorii de drept și falsa prezentare a situației de fapt, autorul articolului se ocupă, în special, de chestiunea contractului încheiat între direcția C. F. R. și Berman Jaster.

*

Iată cum privește. „Un magistrat" chestiunea acestui contract.

„Ministerul lucrărilor publice, la mare nevoe pentru trebuințele căilor ferate, cumpără cantitatea de lemne necesare, de la negustorul care i-a făcut oferta cea mai avantagioasă; lucrul era simplu, căci pentru avansul din preț consimțit de minister, se luase în primire lemne de o valoare de două ori mai mare, rămînînd ca vînzătorul să primească restul din preț odată cu predarea totalității lemnelor vîndute.

Fiind vorba de un contract de vînzare atît de simplu, toată lumea a putut înțelege cum stau lucrurile, iar discuția parlamentară urmată în această afacere avînd un caracter pur politic, nu ne interesează.

Se întîmplă însă că negustorul de lemne trecînd printr'o criză financiară cere un moratoriu; parchetul cercetează și e vorba de o declarare în stare de faliment.

Atît a fost de ajuns pentru ca ziarele cotidiane să se transforme pe dată în adevărate comentarii ale codului falimentelor.

Incetare de plăți, jenă financiară, concordat, moratoriu, acont, avans, vînzare, gaj, nulitate, etc. etc. toate se amestecă într'o confuzie de nedescris și o complectă lipsă de discernămînt cu cerneala re-

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

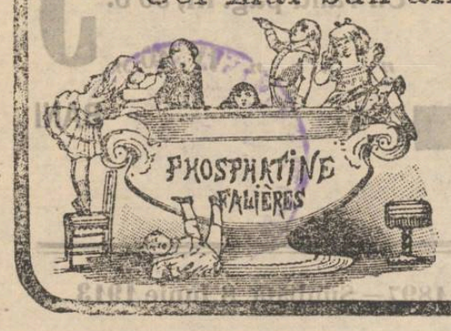

Recomandat de la vârsta de 7–8 luni. în momentul intercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

porterilor politici (cel mult competinţi în materie.... protestului), ducînd la concluzia că din înşirarea cuvintelor de mai sus rezultă în mod evident vinovăţia ministrului care a îndrăznit la mare nevoe să cumpere lemne pentru o administraţie pendinte de departamentul său, de la un negustor despre care se vorbeşte—*în urmă* —să fie declarat în stare de faliment."

*

Autorul punînd chestiunea dacă cumpărătura ie bună, chiar dacă vînzătorul ar fi în urmă declarat în stare de faliment, continuă astfel :

De la un asemenea negustor se poate întîmpla ca cine-va să cumpere plătind un lucru în a cărui posesiune intră de drept şi de fapt imediat şi fiind vorba de un mobil, posesiunea îi va constitui în urmă titlul conform art. 1909 cod. civ. Dar dacă lucrul nu poate fi transportat de îndată din cauza volumului, cum este cazul în care vînzarea e relativă la o mare cantitate de lemne ?

După dreptul comun proprietatea se transmite prin simplul consimţimînt, de oarece luarea în primire e o măsură numai de fapt, nefiind nevoe pentru perfecţionarea vînzărei de predarea lucrului cerută de dreptul roman. In caz de fraudă sunt aplicabile disp. art. 975 c. civ.

In materie comercială acelaş lucru, cu deosebire că primele două alineate ale art. 726 c. com. presupun făcute în frauda creditorilor (prezumţie juris tantum) şi ca atare declară anulabile înstreinările cu titlu oneros survenite în urma datei încetărei plăţilor, *numai atunci cînd cumpărătorul cunoştea starea de încetare a plăţilor în care se găsea comerciantul.*

Deci în cazul de faţă, pentru anularea vînzărei, judecătorul sindic va trebui să dovedească că direcţiunea C. F. R. atunci cînd a cumpărat lemnele cunoştea starea de încetarea plăţilor în care se afla vînzătorul, şi chiar în caz cînd s'ar face această dovadă, cumpărătorul ar putea menţine vînzarea stabilind că nu a fost contractată în frauda creditorilor întîrziaţi, la despăgubirea cărora a servit tocmai avansul din preţ.

*

Articol termină astfel :

Iată problema din punctul de vedere al dreptului, exclusiv de competinţa juriştilor şi a instanţelor judecătoreşti, care după ce îşi vor spune cuvîntul, d-nii gazetari sunt în drept de a trage concluziile de ordin politic ce vor crede de cuviinţă.

Pînă atunci însă, puţină cuviinţă se impune faţă de autorităţile judecătoreşti înaintea cărora litigiul este pendinte, faţă de opinia publică, care nu trebue indusă în eroare prin denaturarea principiilor de drept şi faţă de un om, care înainte de toate ocupă o atît de înaltă demnitate în ţara romînească, asupra căreia se resfrîng în mod direct calomniile îndreptate în contra barbaţilor ei de Stat.

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, **cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonaţi şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco. Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

Litere-Ştiinţe-Arte

O pierdere literară de o extraordinară însemnătate a suferit regatul belgian prin moartea prozatorului Camille Lemonnier, în urma unei grele operaţiuni. Judecîndu-l după vigoarea operei lui, după senzualitatea cea debordantă ce transpirau cele mai multe pagini din cărţile lui, —Lemonnier trebue să se fi bucurat de o sănătate robustă, de o putere de viaţă puţin obicinuită. Aceasta şi explică fecunditatea admirabilă, dacă nu unică: 60 de volume de proză, romane şi nuvele, întrecînd creaţiunea literară a unui Emile Zola.

In Franţa activitatea lui Lemonnier începuse de mult a fi privită ca riguros franceză, deşi scriitorul era belgian, a trăit şi a murit în ţara sa natală.

*

Compatriotul nostru de Max, după mărturisirea tuturor criticilor cu autoritate, a avut un mare succes în „prinţul Tyrului", rol creat în noua piesă lirică a lui D'Annunzio „Pisanella".

*

„Comoedia" publică o nostimă instantanee a unui caricaturist : un grup cuprinzînd pe artista Ida Rubinstein, D'Annunzio şi pe de Max. Constătăm că s'a îngrăşat mult în ultima vreme concetăţeanul nostru.

*

O pînză de Rembrandt, Betsabée în faţa toaletei, care făcea parte din colecţia Steengracht, s'a vîndut, la Galeria Petit din Paris, cu un milion de franci negustorului londonez Duveen.

Bethsabée este o pînză de 58 cm. pe 76, pe care olandezul Rembrandt a pictat-o în 1643. De atunci tabloul a trecut prin multe mîini, fiind cumpărat la 1841 de Steengracht cu 7880 lei. Astăzi după 72 de ani a ajuns la fabulosul preţ de 1 milion.

*

E un semn al vremii : Academia Romînă nu a premiat anul acesta — afară de traducerea Iliadei, a d-lui Murnu — nici o lucrare literară.

Să fie aceasta un semn al lipsei de talent şi a nechemării celor ce se intitulează azi „Tinerii scriitori".

Se pare că doctul corp are dreptate.

*

La Kişinău a apărut o revistă „Cuvînt Moldovenesc" scoasă de N. N. Alexandri, — redactorul tinerii foi „Glasul Basarabiei".

E cea dintăi publicaţie de acest gen în Basarabia.

Menită să deprindă pe Basarabeni cu graiul curat romînesc, No. 1 al revistei e un fel de antologie din autorii Romîni.

Redacţia şi administraţia revistei e pe Nemeţkaia Uliţa No. 16

Sfătuim pe toţi cititorii noştri să dea un cît de larg ajutor revistei ce şi a luat o misiune atît de frumoasă.

No. 2 al revistei va apare în August, — până atunci lăsîndu-se timp pentru regularea abonamentelor, fără de care, mai ales peste Prut, e foarte greu traiul unei publicaţiii româneşti.

*

STRUNA ZILEI

CASTELE IN SPANIA

Poliţia sfătuieşte lumea să se păzească de nişte scrisori din Spania prin care se cer bani pentru a se da în schimb nişte tezaure...

Comori se pot găsi uşor
In locurile acele —
Şi Spania dă tuturor
Iluzii şi... castele.

Falimentele şi Justiţia

Intervievuri cu d-nii Directori ai Instituţiilor : „Banca Naţională", Banca „Moldova" şi „Banca Iaşilor".

Falimente cu activul superior cu mult pasivului.—Falimentele civile şi falimentele Comerciale.— Asigurarea averei creditelor.— Distrugerea activurilor prin administraţiunele sindicatelor. — Tribunalele n'au în vedere averea creditorilor.—Politica distruge viaţa noastră comercială.

Faţă de agitaţiunele febrile manifestate în lumea noastră financiară, după declararea în stare de faliment a d-lui Berman Iuster şi pentru a contribui întru cîtva la risipirea nedumerirei ce acest faliment a produs-o pe piaţa locală, fiind vorba de un faliment la care activul depăşeşte cu mult pasivul, ne-am adresat, deocamdată, la trei din principalii financiari ai pieţei noastre.

La d-nul C. Marinescu

Directorul Băncei Naţionale

Cu foarte multă greutate d-nul Marinescu consimte să vorbească de falimentul la ordinea zilei.

Sunt indignat—spune d-sa—pentru că am auzit că în falimentul de care-mi vorbeşti ar fi amestecată politica. Este primejdios lucru cînd politica intervine în asemenea delicate cauze.

Tribunalele locale s'au arătat foarte drepte şi prevăzătoare în toate cererile de moratoriu ce s'au prezentat, în toată epoca de criză ce a bântuit piaţa noastră.

Falimentul d-lui B. Iuster — care deşi n'a lucrat direct cu Banca Naţională—, totuşi era un om de afaceri bine cunoscut—este o surpriză.

Din punct de vedere financiar, faptul ca se ia averea creditorilor, bine asigurată— pentru a se da în administrarea oamenilor nepregătiţi—care în deobşte o risipesc şi o distrug—găsesc că e nu numai o concepţiune greşită, dar şi un motiv de a provoca nesiguranţa şi tulburarea în materie de credit.

La d. Moritz Wachtel

Directorul Băncei „Moldova"

Aceiaşi ezitare întîmpin şi din partea d-lui Wachtel.

Cedînd insistenţelor mele d-sa îşi arară ca pe cît de uşor sunt tratati la noi faliţii civili, pe atît de sever cei comerciali.

„Dacă cercetăm cele petrecute în timpul din urmă vedem că sunt faliţi civili care întorc spatele creditorilor — fără a oferi nici o cotă, fără a da cuiva socoteală de averea creditorilor. Ei nu numai că se plimba liberi, dar încă sfidează fără ca justiţiea să poată lua vre'o măsură".

Comercianţii însă care, din cauza crizei, ajung într'o jenă mementană, dovedind că *au activ îndoit ca pasivul*, avînd toată buna voinţă de a plăti, şi inspirînd toate garanţiile, sunt declaraţi faliţi—cînd cer înţelegerea cu creditorii (moratoriu) înainte ca să se poată face convingerea că e vorba de fraudă, ei sunt purtaţi pe pieţele oraşului cu santinela de la bara justiţiei la pentenciar.

„Părerea mea este—spune d-nul Wachtel că starea aceasta de lucruri este una din cauzele care fac ca Romînii să ezite de-a intra în comerţ.

Faliţii civili influenţează foarte mult finanţele, chestiunea aceasta ar trebui legiferată cît mai curînd".

La d. Cristea Daniel

Directorul „Băncei Iasilor".

Refuză de a declara altă ceva de cît că este foarte indignat de cele petrecute în chestiunea B. Iuster.

După oarecare insistenţe îmi arată că Banca face parte dintre creditorii lui Iuster şi din acest punct de vedere d-sa consideră situaţia creditorilor foarte grea, pe cînd înainte era limpede, căci avutul tuturor creditorilor era asigurat prin activul atît de însemnat al lui Iuster.

Tribunalele noastre, în genere, în materie de falimente, au în vedere unele chestiuni zecondare ne ţinînd seamă de singurul principiu inportant : averea creditorilor.

Cazul lui B. Iuster este foarte ciudat, căci judecîndu-se după natura operaţiunilor ce făcea, poate fi pusă în discuţiune chestiunea dacă trebue sau nu tratat după codul Comercial.

*

Ne ferim de a trage vre'o concluziune, şi căutăm a prezenta lucrurile aşa cum sunt văzute de oamenii care, au o competinţă netăgăduită, în materie.

Vom căuta să obţinem şi părerile altor persoane în măsură de a se rosti.

I. P.

— La administraţia acestui ziar se primesc abonamente pentru vilegiatură cu 2 lei pe lună în ţară şi 4 lei în străinătate.

Cu începere dela 1 IUNIE pănăla 15 SEPTEMBRIE birourile şi casieria Băncei vor fi închise Sîmbetele şi în ajun de sărbătoare la oarele 12 m.

Banca Iaşilor

Creditul Urban din Iaşi

La 30 Iunie stil vechi 1913, se va ţinea concurs pentru ocuparea unui post de copist la serviciul Contencios.

Concurenţii vor prezenta următoarele acte :

1) Certificatul de absolvire a liceului, sau a şcoalei superioare de comerţ, şi :

2) Certificatul că au satisfăcut legea recrutărei.

INFORMAŢII

Convocarea Parlamentului.— Sub acest titlu cetim în ziarul „Inainte" :

In a treia decadă a lunei Iunie, parlamentul va fi convocat într'o scurtă seziune, pentru a vota proectul de lege cerut de art. 2 din Constituţie, pentru incorporarea Silistrei la Romînia.

In afară de chestia Silistrei, parlamentul va fi chemat să se ocupe şi de alte cîteva proecte de legi, rămase in suspensiune sau ale căror dezbateri n'au putut fi isprăvite.

In cazul acesta din urmă este foarte importantă legea drumurilor, de asemenea va trebui votat proectul de împrumut de 405 milioane pentru c. f., devenit indispensabil pentru economia noastră naţională.

După cum se vede dar, scurta seziune parlamentară ce urmează să fie convocată acum, are o însemnătate deosebită, şi ea va fi complectarea firească a lungei şi rodnicei seziuni parlamentare, închisă acum în Mai.

Preotul Neculai Stoica, fostul paroh al parohiei Roşcani din judeţul Iaşi, a cerut I. P. Sfinţitului Mitropolit al Moldovei, ca să dispuie reviziuirea sentinţei Spiritualului Consistor de la Sf. Mitropolie, a Moldovei şi Sucevei pe motiv că între enunţarea pedepsei şi paragraful explicator este nepotrivire şi d ci sentinţa nu-i clară. I. P. Sfinţiea Sa a admis cererea şi a dispus revizuirea sentinţei de urgenţă care se va face în cursul lunei acesteia

Ministerul lucrărilor publice a acordat tuturor persoanelor din provincie, care vor veni la Bucureşti pentru marile serbări populare ale „Aso iaţieiei generale a presei romîne", o insemnată reducere din tariful general pe C. F. R.

Călătorii de clasele I-a şi a doua se vor bucura de o reducere de 50 la sută, iar călătorii din clasa III, de o reducere de 75 la sută.

Biletele vor fi valabile la întoarcere, numai dacă vor purta stampila serbărilor. Intrarea în parcul Carol I va fi 1 leu de persoană. Se ştie că serbările vor avea loc în zilele şi serile de 28, 29 şi 30 Iunie 1913.

Cu începere de la 1 Aprilie 1914 vor fi scutiţi de plata ori cărei taxe militare tinerii trecuţi anticipat în completare în baza art. 51 şi 55 din legea pentru recrutarea armatei, decretată sub No. 2.977 din 1913, ca avînd obţinute certificatele de capacitate pentru gradul de ofiţer sau subofiţer de rezervă.

Tot cu începere de la 1 Aprilie 1914, vor fi scutiţi de taxele militare tinerii admişi cu termen redus şi care se găsesc impuşi la plata acestor taxe în baza art. 23 şi 68, alin. f din vechea lege de recrutare, precedentă celei din 1913, însă numai pentru restul timpului ce ar mai avea de plătit după acea dată de 1 Aprilie 1914.

In „Monitorul Oficial" de eri a fost promulgată legea prin care se recunoaşte calitatea de persoană morală societăţii „Viticola" din localitate, constituită la 26 Ianuarie 1908.

A fost aprobat amenajamentul pădurei Vinderei, pendinte de comuna Vinderei, jud. Tutova, şi a pădurei Cosmeşti pendinte de comuna Cozmeşti, judeţul Tecuci, proprietăţii ale apitropiei Sf. Spiridon.

Principalele dispoziţiuni se găsesc în „Monitorul Oficial" No. 42.

Ministerul instrucţiunei publice a făcut cunoscut revizoratelor şcolare că, faţă cu introducerea în mod obligatoriu a excursiunilor şcolare, care se vor face Sîmbăta după prînz, şi numai excepţional ziua întreagă, se va avea, strict, în vedere :

a). Punerea în contact a elevilor cu lucrurile din natură.

b). Desvoltarea spiritului de observaţie şi iniţiativă.

c). Intărirea şi lămurirea cunoştinţelor căpătate în mod teoretic în şcoală. (Plante, insecte, noţiuni agricole, aplicaţii geometrice pe teren, etc.).

d). Adunarea de către elevi a obiectelor necesare la alcătuirea unui cît de modest muzeu şcolar. Acest muzeu să consiste din obiectele a căror studiu e prevăzut în programul analitic pentru fiecare clasă.

La cea mai apropiată lecţie în legătură cu cele observate în excursiune, elevii claselor I şi II vor fi exercitaţi a reproduce oral cele ce au văzut ; cei din clasele III şi IV va putea fi puşi să le rezume sub formă de compunere în scris.

Cînd excursiunile nu se pot face din cauza timpului, orele destinate lor se vor întrebuinţa pentru lucru manual. Dacă institutorul nu are pregătirea necesară pentru acest fel de lucru va face atunci cu elevii lecţii de desen şi caligrafie, lecturi morale, istorisiri patriotice, cînt, etc., căutînd a lăsa un cît mai liber joc spontaneităţii elevului.

In „Monitorul Oficial" de eri se publică noile dispoziţiuni pentru „modificarea legii asupra înscrierii firmelor"

Duminică 9 Iunie fiind hramul bisericei Banu, serviciul divin va fi acompaniat de Corul Conservatorului, sub conducerea doamnei Sofia Teodoreanu.

Inceputul la ora 9 şi un sfert dimineaţa ; sfîrşitul după 11.

Consiliul comunal a fost convocat în şedinţă extraordinară pentru Marţi 11 Iunie, ora 4 p. m.

La ordinea zilei chestiuni importante

Un număr dublu din Pathé-Journal şi cea mai recentă apariţie „Eclair-Journal" al doilea ziar însufleţit, sunt cuprinse în noul program astă seară Vineri al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din „Noua Grădină Traian". Afară de aceste redări fidele ale tuturor actualităţilor din lumea întreagă, noul program de astăseară mai cuprinde :

O experienţă îngrozitoare, film american cu scene şi situaţii originale şi foarte interesante. — Grădinile japoneze, scene şi vederi pitoreşti. — Vinovat, roman inedit de moravuri moderne, în 2 părţi.—Simpaticul Prince, popularul humorist parizian, în noua sa creaţiune : „Prince expert de vinuri" etc. etc.

Acest program se reprezintă *numai* astă seară Vineri 7 Iunie c.

Mîne Sîmbătă 8 Iunie matineu la 4 ore ziua, la circul Sidoli, şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în Grădina Traian cu incomparabila revistă detectivă „Alb contra Negru".

Alb contra Negru sau Bandiţii Londrei, este unicul film cu cele mai extravagante scene şi situaţii. „Alb contra negru" este un adevărat triumf al arţei cinematografiei actuale.

Milioanele de filme în acest gen apărute pînă astăzi, rămîn cu desăvîrşire inferioare inegalabilei desfăşurări „Alb contra Negru". Hazardatele scene sportive, şoferii în cele mai îndrăzneţe manipulări, suirea în trenuri în timpul celui mai rapid mers, atacul baloanelor din bărcile automobile, păsurile şi manoperele bandiţilor Londrei, subminările şi exploziile podurilor prin dinamită şi mii de peripeţii într'adevăr uimitoare, conlucrează la extraordinara originalitate a acestei senzaţionale desfăşurări.

„Alb contra Negru" se reprezintă numai 3 zile şi anume : Sîmbătă 8, Duminică 9 şi Luni 10 Iunie, (matineuri la Circul Sidoli şi seara în grădina Traian).

Numai Duminică 9 Iunie reprezentaţiile serale vor avea loc atît la Sidoli cît şi în grădina Traian.

Veţi avea remuşcări dacă nu veţi asista la desfăşurarea filmului „Alb contra Negru", acţiunea cuprinde 4 acte mari şi ocupînd întreaga reprezentaţie.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46** —

Ultime Informaţii

D. Badareu Ministrul Lucrărilor Publice a sosit astăzi dimineaţă în localitate, plecînd imediat la ţară.— D sa va părăsi Iaşul mîne, cu trenul de şase seara, pentru a se întîlni în drum cu d-nul Tache Ionescu cu care împreună va merge la Caracal spre a participa la banchetul dat de către partidul conservator-democrat din acea localitate.

Faţă de îngreuiarea tot mai mult a traiului faţă de scumpirea alimentelor de prima necesitate d. profesor dr. Mina Minovici, directorul general al serviciului sanitar, a intervenit, ca o măsură generală, la ministerul de interne, ca să se ceară avizul consiliului de miniştri în ceea ce priveşte oprirea — pentru cît-va timp — a exportului de animale. După cum s'a oprit exportul de peşte, de asemenea se cere oprirea exportului de vite, cererile din ţară fiind prea mari.

M. S. Regele a bine-voit a acorda medalia „Bărbăţie şi Credinţă" cl. I, d-lor: Gh. Lascar, secretar general al ministerului cultelor şi instrucţiunii publice, D. Ghibănescu profesor, Gh. Rădulescu, şeful biuroului presei, V. Manteanu, director la ministrul Instrucţiei.

Fuziunea.—*Ziarul „La Politique" încheie ostfel un articol asupra svonurior cari circulă cu privire la o eventuală fuziune conservatoare:*

„Am zis şi repetăm: fuziunea este o problemă gravă, serioasă, care trebuie examinată cu bună credinţă, fără alte idei preconcepute decît interesul superior al ţării şi al cărei studiu se cuvine să fie întreprins fără presiunea crizei actuale ori a unei nelinişti pentru viitor.

Sunt în partidul conservator destule spirite calme şi chibzuite cari nu se lasă dezorientate nici de ameninţări, nici de nerăbdare".

„Viitorul" minte. — *Aceasta nu însamnă ceva nou, ci ceva cotidian. Cu o persistenţă neruşinată continuă a susţinea că în consiliul de miniştri s'ar fi ivit grave neînţelegeri pe tema oapşului Bogdan-Piteşti. Şi minciuna aceasta ocupă un a ticol de fond ca şi cum intriganţii n'ar fi luat cunoştinţă de dezminţirea dată la timp într'un comunicat al presei oficiale şi oficioase.*

D. P. P. Carp vrea sînge!

Reproducem din „La Roumanie" încheierea articolului de fond, în care se face o extrem de judicioasă analiză, acelei părţi din interviewul acordat de d. Carp, „Adevărului".

„Ar fi copilăros de negat — zice „La Roumanie—că interviewul d-lui Carp va face destul rău.

In societatea omenească, foarte mulţi, nu văd scaparea de cît în distrugerea universală.

In întîiul rînd vin utopiştii,—acei oameni cari şi-au înjghebat un plan pentru prefacerea lumei şi cari cred în el cu toată îndîrjirea prostiei.

In al doilea rînd vin nemulţumiţii, şi printre aceşti nemulţumiţi, sunt acei care sunt îndreptăţiţi de a fi astfel, — anume acei pentru cari înprejurările vieţeii au fost în adevăr crude.

Sunt însă şi de acei—de altfel cei mai numeroşi—cari n'au suferit de cît pe urma propriilor lor greşeli şi cari aruncă în spatele nedreptăţei sociale, ceia ce nu se datoreşte de cît vinei lor proprii.

D. Carp este o strălucită p ldă a acestei categorii din urmă.

Toţi aceşti nemulţumiţi, toţi aceşti „raţaţi",—toţi aceşti vizionari ar fi foarte încurajaţi în credinţele lor, cîtă vreme vor vedea pe un vechiu preşedinte al consiliului, un vechiu Şef de partid—şi, notaţi, al partidului conservator, — un vechiu „benjamin" al favoarei regale—şi un „benjamin" care-a atins vrista de 73 de ani,—un vechiu cunoscut al cercurilor regale şi diplomatice ale întregii Europe, pe-un om bogat, fericit în căsnicia lui, sănătos—cel puţin trupeşte—care a dobîndit în viaţa lui toate onorurile ce se pot căpăta, — ne văzînd — la vrista de 73 de ani — scăparea neamului său de cît într'o spăimîntătoare vărsare de sînge.

Noi, însă, nu exagerăm întinderea răului, pe care interviewul d-lui Carp, ar putea să-l înfăptuiască.

In lumea asta, în care cuvîntul e doar al celor vii,—amintirea celor răposaţi se mistuie atît de răpede! Nu va rămîne nici chiar amintirea că, sfîrşitul acesta tînguitor al d-lui Carp, e una din cele mai triste întîmplări...

Ştim că istoria a înregistrat multe din falnicile sfîrşituri ale oamenilor mari,—dar să nu fii, totuşi, om mare şi să o sfîrşeşti în chip atît de jalnic ca unul dintre acei, e, în adevăr, destul de supărător".

Dl Matei Cantacuzino, consultat în ce priveşte propunerea de a dărîma vechea clădire a „Maternităţii", s'a rostit pentru menţinerea clădirii care e de o reală importanţă istorică. In acelaşi sens a opinat şi d. C. Stere, rectorul universităţii.

In ziua de 10 Iunie se va efectua vînzarea bunurilor falitului Nachman Jaller.

DIPLOMAŢIE

Rolul adevăratei „diplomaţii" este incontestabil, mare.

Diplomaţia conţine, în esenţa ei: raţiune, competinţă, dreptate.

In asemenea condiţii are un rol covîrşitor, ca printr'o sforţare continuă de luminare a tuturor chestiunilor unde părerile sunt împărţite şi uneori tensiunile prea avansate, „diplomaţia" calmează totul, netezeşte terenul şi învinge totdeauna, în puterea „raţiunei şi a dreptului", cari nu pot de cît să triumfe.

Alăturea de „diplomaţie" îşi face drum îngust şi îmbortochiat „făţărnicia", care ar vrea să pozeze şi ea în... diplomaţie! Făţărnicia nu urmăreşte „luminarea", ci „întunecarea" afacerilor în discuţiune. Ea complică faptele cele mai simple şi mai limpezi prin discuţiuni străine de cauză, conform unei şcoale ruginite, „la diversiuni, adică să se peardă „chestia în discuţie", îndreptînd spiritul opiniei publice în altă direcţie. Şi nu poate fi altfel, cînd e vorba de porniri pătimaşe şi interesate, iar nu de un ideal, ceva mai ridicat. Acolo nu se poate ridica mentalitatea sucită şi preocupaţiunile personale: e prea multă lumină în aceste regiuni, care ucide viaţa microbiană a făţărniciei.

Aceste idei îmi sunt sugerate de mentalitatea extra-suficientă a unei strîmsuri de paraponisiţi, cari îşi dau aere de oameni serioşi, în realitate nişte subvenţionaţi obraznici, cari cred pe toată lumea la fel cu ei, cu stăpîni şi inspiratori, mai mult sau mai puţin ridicoli şi grandomani.

Aceste nenorocite unelte, caută să intimideze pe alţii, prin puterea muşchilor şi a tupeului, specific „întreţinuţilor şi subvenţionaţilor". Ei îşi iau drept meserie îndrăzneala de a împroşca cu noroi pe ori-cine. Cu ei nu e de discutat, căci nu pricep discuţia,—sau dacă o pricep văd că pe terenul ei nu se pot hazarda şi de aceia îşi perd capul insultînd şi insinuînd. Argumentele lor nu sunt de provenienţă raţională, ci de dreptul „pumnului."

In grandomania şi suficienţa lor crasă aceşti subvenţionaţi şi cerşetori de slujbe şi sinecure, n'au alt merit de cît bileţelele de recomandaţie, întocmai ca şi copiii de şcoală încurcaţi la examene, de pe la diferiţi şi numeroşi „oncli". Ei caută să şi acopere „insuficienţa" prin aere de Catoni şi Metternichi, pe care cînd îi zgîndăreşti, găseşti dedesubt, pe rataţii şi iezuiţii răsuflaţi.

Preţuiesc mai mult ca ori cine „omenia" şi din partea celor ce o dovedesc, mă port aşa, că în totdeauna să treacă ceva de la mine,—căci plătesc pe deasupra şi dobînzi grase.

Indată însă ce mi se vinde „făţărnicie" şi mai ales „ingratitudine", pe acestea n'am cu ce să le achit de cît cu maximul de intensitate al dispreţului meu.

...Cine are urechi de auzit, să audă!

George Skarlet

Trăgătorii de sfori.—Cu privire la pretinsele neînţelegeri ce ar fi izbucnit în consiliul miniştri cetim într'un articol mai lung apărut astă-zi în ziarul „Inainte" care trece drept ziar inspirat din anturagiul d lui Al. Marghiloman:

Acei cari cunosc goana după senzaţional a „Viitorului" vor înţelege bine la ce trebue să reducă spusele ziarului liberal. Ţara a trecut prin clipe grele şi partidul conservator a făcut sacrificii imense ca să păstreze colaborarea, de care se simţea nevoie, pentru ca interesele Romîniei să fie salvgardate şi vrea „Viitorul" ca ea să fie denunţată de un ministru conservator, pentru afacerea Bogdan-Piteşti?

Această afacere este după cum am spus-o. predată justiţiei. A o amesteca cu politica este a voi cu orice chip să creezi premise pentru a ajunge la concluziile la care voeşte să ajungă „Viitorul".

Suntem autorizaţi să desminţim toate zvonurile absolut fantastice pe care le pune în circulaţie organul liberal în această privinţă.

Din sursă guvernamentală afirmăm că nici odată, dar absolut nici odată n'a intervenit vre-o discuţie între d-nii Take Ionescu şi Mişu Cantacuzino, în vre-un consiliu de miniştri în consiliu pe chestia Bogdan-Piteşti.

„Şantajul nu e delict de presă". Sub acest titlu ziarul „L'Indépendance Roumaine" publică astăzi un prim articol în care dovedeşte, cu texte din legi, că se face o regretabilă confuziune între cele două specii de abateri. Iată cum se încheie articolul ziarului liberal:

„Aşa dară nici libertatea presei, nici cinstea ei nu sunt primejduite prin o interpetare, singură juridică, singura morală, care clasează şantagiul printre delictele de drept comun. Contrariul, adică teoria şantagiului considerat ca delict de presă, e de natură a ne cauza pierderi morale şi a ruina creditul nostru".

Dl. doctorand N. Balaban a fost numit în postul de preparator la laboratorul de anatomie patologică, pe lîngă facultatea de medicină din Iaşi.

Vom publica mîini o scrisoare a d-lui Enrico Mezzetti în chestiunea societăţii de sport şi gimnastică.

Dl. P. Missir a fost numit membru în comisiunea examinatoare a candidaţilor la catedra de drept Internaţional public, vacantă la facultatea juridică, de pe lîngă universitatea locală, în locul d-lui Valerian Ursian, demisionat.

In strada Sărărie 140 s'a declarat azi un caz de scarlatină.

Ieri la ora 6 p. m d. Barbu Demetrescu a trecut cu deplin succes examenul de docenţă, în faţa comisiunei compusă din d-nii D. Alexandrescu, M. Cantacuzino, C. Stere, V. Dimitriu şi Virgil Arion.

D-nii profesori I. Tanoviceanu şi St. G. Longinescu au fost numiţi în comisiunea instituită pentru ridicarea la rangul de profesor definitiv a d-lui Gr. Demetrescu, în specialitatea Dreptului Roman. Delegat al ministerului este d. profesor I. Burada.

D. profesor Lupu, va fi transferat dela gimnaziul din Vaslui la o catedră similară germană din Iaşi, pe ziua de 1 Septembrie.

Astă noapte, prostituata Tinca Gheorghiu, din strada Unirei s'a otrăvit luînd o pastilă de sublimat. Ea a fost internată în spitalul sf. Spiridon.

D. revizor şcolar Virlănescu a fost delegat de minister să împarte în comisii instituite de minister pentru examinarea elevilor şcoalei din Tăuteşti,

D. Voluţă şeful serviciu'ui administrativ al prefecturei de judeţ a obţinut un concediu de 25 zile.

Ministrul instrucţiunei a încunoştiinţat revizoratul şcolar să ia măsuri ca preoţii şi învăţătorii din judeţ să dea concursul medicilor însărcinaţi de direcţia sanitară să întreprindă campania antimalarică.

D na inspectoară Aglae Dimitriu a fost delegată să ia parte în comisia examinatoare a elevelor şcoalei de gospodărie din Tăuteşti.

Examenele se vor ţinea la 17 Iunie.

Eri, Banca Agricolă, prin d. avocat Lascar Antoniu, Banca Moldova, prin d. Mateiu Cantacuzino şi Banca Iaşului, prin d. Moţet, ca principali creditori au făcut acţiune de intervenţie în contra declarărei în stare de faliment a lui Berman Juster

Aceste acţiuni au fost joncţionate cu Apelul lui Berman Juster, ce se va dezbate mîine înaintea Curţei de Apel.

Am amintit că, în vederea înmulţirii cazurilor de turbare, s'a luat dispoziţia—cu avizul serviciului sanitar superior—de a se omori cîinii cu stricnină.

Aflăm că d. Matei Cantacuzino, primarul oraşului, ar fi trimis serviciului sanitar local o adresă prin care atrage atenţia asupra inconvenientelor, de natură socială şi morală, de a se ucide cîinii fără nici-o alegere şi în plină stradă.

Sperăm că se va găsi mijlocul de a se mulţumi toată lumea şi a se împuţina cazurile de turbare, atît de frecvente în oraşul nostru ca şi în alte oraşe ale ţării.

D. I. Duca deputat şi membru în consiliul de administraţie al Casei Rurale, a sosit în localitate pentru a lua informaţiuni referitoare la nişte moşii din jud. nostru.

Astăzi a sosit serviciului sanitar o trăsură sistematică pentru transportul bolnavilor de maladii contagioase.

D. Gh. Lascar secretar general al ministerului de instrucţie, a vizitat azi dimineaţă liceul naţional.

De Inchiriet *două Apartamente a cîte 2 odăi Str. Lozonschi 12 la W. Schönblum.*

ULTIMA ORA

Lucrările de anexare a Silistrei

Arbitrajul în conflictul Sîrbo-Bulgar

Executarea protocolului

Lucrările plenipotenţiarilor pentru anexarea Silistrei.

Plecarea delegaţilor romîni.—Yahtul Ştefan cel Mare—Constituirea Comisiunilor. — Vedetele marinei romîne.—Lucrările vor trebui terminate pînă la 26 l. c.—Eventuali experţi.—Viile şi casele din jurul Silistrei considerate ca proprietăţi urbane.

Bucureşti.—Astăzi Vineri va avea loc prima întîlnire între delegaţii romîni şi cei bulgari la Silistra.

Cea mai mare parte dintre delegaţii noştri au plecat eri cu trenul de 4 după amează şi au ajuns la Cernavoda eri la ora 8 jum. seara.

Delegaţii se află instalaţi pe yahtul „Ştefan cel Mare" pus la dispoziţie din ordinul M. Ş. Regelui.

D. D. Neniţescu a plecat la Cernavoda astă-noapte. D-nii Nestor Cincu venind din Tecuci şi general Culcer venind din Constanţa au plecat astăzi dimineaţă.

Yahtul „Ştefan cel Mare" va părăsi Cernavoda astăzi dimineaţă între orele 9 şi 10, pentru a sosi la Silistra la ora 2 p. m.

Plenipotenţiarii romîni vor putea să se înţăleagă cu colegii lor bulgari asupra constituirei comisiunilor şi întocmirea programului de lucru.

Delegaţii romîni vor locui pe vasul „Ştefan cel Mare" care va staţiona tot timpul la Ostrov.

Din Ostrov plenipoteaţiarii vor putea merge la Silistra cu vaporul sau cu automobilul. Trei automobile au fost puse la dispoziţiea comisiunilor.

Marina romînă a pus la dispoziţiune două vedete care vor face serviciul urgent atît pentru corespondenţe cît şi pentru mesagerii.

Cea dintăi comisiune care se va întruni va fi aceia care va delimita terenurile ce ne au fost concedate în jurul Silistrei.

Lucrările de executare a protocolului trebuie să fie terminate pînă în ziua de 26 Iunie. Dacă delegaţii bulgari nu vor cădea din acord asupra unor chestiuni va trebui să se lase timp liber suficient pentru ca experţii prevăzuţi de protocol să fie desemnaţi astfel pentru ca să poată pronunţa la timp hotărîrea.

Delegaţii noştri din comisiunea de delimitare a terenurilor din jurul Silistrei nu va scapa din vedere faptul că viile şi casele din preajmă sunt trecute în roluri impuse la foncieră, ca făcînd parte din oraş şi ca atare cu plătit în totdeauna o foncieră imobil urbpn.

INTREGIREA PARTIDULUI CONSERVATOR

Bucureşti. — Comitetul executiv al partidului conservator s'a întrunit eri după amiază la ora 3. Intrunirea a durat timp de două ore.

Miniştrii conservatori au căzut de acord asupra organizărei partidului conservator. S'au făcut serioase discuţiuni asupra întregirei partidului conservator care se speră că va fi realizat într'un viitor apropiat.

CONFLICTUL SÎRBO-BULGAR

Petersburg.— Serbii au anunţat că iau parte la Conferinţa dela Peterburg, în vederea rezolvirei conflictului cu Bulgarii.

Arbitrajul va fi evitat.

Cercurile conducătoare ale Rusiei desaprobă acţiunea guvernului care a nimicit şansele păcei.

Ciocniri între soldaţii Turci şi Bulgari

Belgrad.— Se anunţă că au avut loc ciocniri între soldaţii bulgari şi turci la Kam-zali.

Turcii au avut mai mulţi răniţi.

Atitudinea Bulgarilor bazată pe o făgăduinţă a Ţarului

Sofia.—In cercurile guvernamentale se spune că Daneff ar fi trimis o scrisoare lui Sasonof, ministru de externe al Rusiei prin care-i spune că a primit preşidenţia consiliului numai biznit pe promisiunea ce i-a făcut-o Ţarul, pe cînd era la Petersburg, că tratatul de alianţă va fi respectat.

Ţarul va decide, şi atitudinea Bulgariei depinde de realizarea acestei vechi făgăduieli.

Curtea Marţială de la Constantinopol

Constantinopol.—Procesul lui Mahmud Şewket paşa a început astă seară la Curtea Marţială, acuzaţii prezenţi sunt 22, cei lipsă 14, desbaterile sunt secrete, şedinţa se va da probabil în cursul nopţei, e posibil să fie 10 condamnaţi la moarte.

Congres femenist

Budapesta.—Congresul femenist a hotărît în urma propunerii delegatelor din Belgia şi România ca organul oficial Jus suffragii să fie publicat şi în limba Franceză

Numiri în consiliul de ad-ţie a Academiei Comerciale

Bucureşti.—D. Al. Ştefănescu directorul Băncei Roman, va fi numit în consiliul de administraţie a Academiei Comerciale ca delegat al ministerului de industrie şi comerţ.

Consiliu de miniştri

Bucureşti. — Miniştrii nu se vor mai întruni în consiliu septămîna aceasta. D. Titu Maiorescu dorind să ia puţin repaos la Sinaia.

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Oculist operator
reîntors din străinătate
Strada Ştefan cel Mare No. 6
Casele magazia Kahanne
Consultaţiuni 3—6 p. m.

De inchiriat *cu începere din luna August a c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*
A se adresa la Banca Moldova.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach tetz.*

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte. Adresa Marie Sft. Andrei 52.*

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — G U R A —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Contabil *Absolvent al Scoalei Comerciale superioare din Iaşi şi al Academiei Comerciale din Berlin doreşte post de contabil eventual de Casier.*
Oferte la ziar sub „Academician".

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult 10—11 şi 3—5.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Ştefan Cel Mare, (foasta Alter David). Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.*

Doctorul Halpern
Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris
Vechiu mamoş parizian
Boli de femei — faceri — Genito-urinare
s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţînă, vis-a-vis de Tuffli.

Cameră *higienică, str. Păcurari 51 (Cişmeaua Păcurari 1), se închiriează nemobilat (eventual mobilat din nou) numai la persoană serioasă. Se preferă o damă. A se adresa la proprietar în curte.*

Dr. I. BRENER
Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOŞ
Str. Lăpuşneanu 25
— Cons. 1—6 —

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi
Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Cefalgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale* acute și *dureroase* cari se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri în doua zile: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LOS VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Drogheriștii și Farmaciștii.*

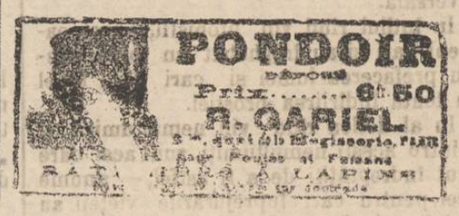

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă. Preţuri modeste

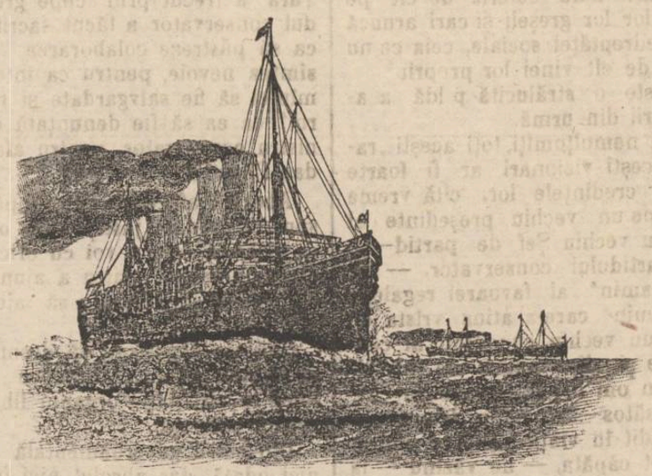

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

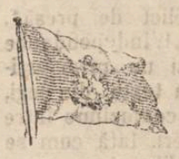

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Philadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1898 — Duminică 9 Iunie 1913

Scumpirea traiului

In aceste vremuri tulburi, toată atenția noastră pare îndreptată în afară de granițele țării, uitînd — pare-se — că, și 'n năuntrul acestor hotare, sunt nevoi, care cer — de multe ori — o mai grabnică îndreptare, ca acele pe care viitorul ni le profilează numai.

Fără îndoială că una din cele mai grave chestiuni ce ne amenință este și aceia a scumpirei — din ce în ce mai simțită — a celor trebuincioase hranei.

Carlyle zicea cu drept cuvînt: „spune-mi ce mănînci și în ce casă șezi, și-ți voi spune cine ești și ce poți.“

O hrană neîndestulătoare e dăunătoare și însușirilor fizice și celor phsihice ale indivizilor, — și să nu pară curios dacă — de multe ori — decăderea sau înflorirea unui popor se poate măsura după cele ce mănîncă. Lucru a fost destul de înțelepțește constatat de acel rege reformator al Franței, care zicea: „n'aș vroi să mor până ce fie care țaran din țara mea nu va fierbe, Duminica o găină în oala lui!“

Ne plîngem de istovirea neamului nostru, — de înapoiarea lui. Cu drept cuvînt va fi așa, cîtă vreme sătenii vor locui în bordeie fără ferestre și neîncăpătoare, cîtă vreme se vor hrăni cu mujdeiul și mămăliga mucegăită...

Dar de orășani cine s'a ocupat? Și-a dat cineva samă, vre-o dată, de condițiunile extrem de mizerabile, în care trăesc ei, în aceste vremuri în care se cîntă osanale comerțului nostru exterior și cifrei enorme la care a ajuns exportul nostru?

Așa suntem noi și va trece, poate multă vreme până va fi să ne dăm samă de pacatele, care le făptuim zilnic, față de însuși neamul nostru, doar din dragostea de... *a poza*.

Nu-i lucru pe care să-l producă solul, sub solul, apele noastre, și pe care—de multe ori — îngustimea unor legi extrem de vinovate să nu li-l procure străinilor pe prețuri fabulos de scăzute, față de acele cu care și-l pot procura locuitorii acestei țări, ea însăși producătoare.

Nu vorbim de peștele de care abundă bălțile și rîurile noastre — pește pe care noi îl mîncam, cu îndoit preț, de cît îl aveau străinii ce ni-l retrimeteau cu un preț și mai mare, sub formă de „preparate“.

De o cam dată exportul peștelui a fost oprit, — ceia ce-a produs o simțită ușurare în consumațiune internă.

Nu vorbim nici de petrolul, nici de sarea, nici de zahărul, nici chiar de tutun, — care sunt plătite în țara noastră mai scump, aproape, ca ori unde.

Ne vom opri la carnea cea atît de trebuitoare hranei noastre zilnice.

Cine nu știe că prețul carnei de vită albă s'a urcat până acolo, în cît — în multe părți—s'a cerut, iar în altele s'a introdus chiar obiceiul de a se consuma carnea de cal. Și aceasta pentru ce? Ori ce s'ar zice și ori cum s'ar argumenta, doar pentru mîndria de a face și acest soiu de export, de a avea abatoare sistematice și vagoane frigorifere... de dragul nemților.

Și pe cîtă vreme pe piețele unde se exportă carnea, produsă în țara noastră, prețurile scad, — noi Romînii suntem nevoiți să plătim cu 1 leu — și de multe ori cu mai mult chiar — bracurile ce rămîn după îndestularea străinătății.

Că lucrurile stau astfel, și ca să ne dăm samă cîtă gravitate prezintă acest fapt, este că însuși directorul general al serviciului sanitar — d. prof. universitar dr. Mina Minovici — a intervenit la ministerul de interne, să se ceară avizul consiliului de miniștri, — în ceia ce privește oprirea — *cel puțin pentru cît-va timp* — a exportului de animale.

Își poate da samă, deci, lesne, oricine, de ceia ce ne amenință, cînd chiar directorul general al serviciului sanitar, cere lucrul acesta. Și ne putem închipui în ce hal a ajuns sănătatea locuitorilor țării, cînd serviciul sanitar cere să se ia atare măsuri.

In adevăr e timpul — credem — să ne gîndim serios la multe chestiuni ce ne privesc în destul de aproape, pentru a le mai trece atît de ușor cu vederea, în goana după abstracțiuni, în care eram pe punct să ne frîngem de îndestule dăți.

E. B.

Din ale „marelui exilat“

Continuăm a ne ocupa de interviewul faimos acordat de ex-șeful partidului conservator și care pînă în momentul de față n'a fost dezmințit.

...D. P. Carp a afirmat, în interviewul său lucrul acesta atît de extraordinar: noi n'om cerut nimic Austriei, n'am cerut Austriei intervenția ei alături de noi, în acțiunea noastră referitoare la graniță.

Și d. Carp, vorbind de astădată pentru gură-cască, declară: „informațiunile mele sunt precise. Nu pot să vă spun de cît aceasta, că le am direct de la Viena. Incă odată, nu s'a cerut nimic“.

Contele Berchtold a anunțat în delegațiuni, că cererile României sunt legitime. Toată Presa austriacă a cîntat victorie după protocolul de la Petersburg și a insistat spre a arata că, grație Austro-Ungariei, s'a obținut victoria aceasta,— și d. P. Carp are informații precise de la Viena că Romînia n'a cerut nimic.

Nu mai e vorba de un om căzut în doaga copilăriei; nu mai e fleoncăneală senilă; e o tronchăneală de babă de mahala, ceea ce ziaristul a obținut de la „marele exilat“ de bună voe de la Tibănești.

Să admitem că miniștrii cabinetului de colaborare au avut toate cusururile și toate viciile de pe pămînt, să admitem că au fost incapabili și fricoși. Nu e mai puțin adevărat că aveau cu toții interesul ca să reușească și, în consecință, tot interesul să ceară la Viena și pretutindeni ca să fie ajutați să reușească, fie chiar pentru a micșora pe d. P. Carp.

Și d. Carp își bate joc de public lansînd această absurditate. El are informațiuni din Viena, după cari, Romînia n'ar fi cerut nimic...

Și de ce a ajuns d. P. Carp la această ultimă și ridicolă afirmare?.

Pentru că, de mult timp, e urmărit de umbra d-lui Take Ionescu.

„Guvernul romîn n'a cerut nimic, pentru că la Londra, s'a cerut mai puțin“.

Cele două săptămîni pe cari d. Take Ionescu le-a petrecut la Londra, turbură pe d. P. Carp, și aceasta îl face să afirme că știe de la Viena că guvernul romîn n'a cerut vre-odată sprijinul Austro Ungariei.

NOTA ZILEI

Mobilizarea în țările balcanice se urmează cu osebită activitate, ba chiar cu febrilitate.

Bulgarii și Sîrbii au oștile pregătite „față 'n față“ după expresia vechiului nostru poet Bolintineanu. Un singur lucru nu se știe,—în potriva cui mobilizează urmașii vechei Helade.

Grecii nu stau în expectativă, dar stau în așteptare, stau la pîndă. Ei se vor hotărî în momentul din urmă, în momentul suprem,—adică atunci cînd vor ști mai cu temeiu de partea cui sunt șansele de victorie. Ei fac negoțul cu bani pe șin și vor să cîștige la sigur,—cu riscuri cît mai puține.

E aci unul din aspectele războiului balcanic... de mîne.

Tot în acel răsboiu tunurile turcești vor găsi, în fine, o întrebuințare.

Artileria tuturor statelor balcanice e bine înzestrată cu tunuri turcești noui, noute, proaspăt venite din fabricile nemțești, dar neîntrebuințate.

Cel puțin Turcia nu va fi făcut sacrificii de bani fără nici un folos.

Nu de la instrucție, ci dela Froim Fischer

In ultimul său număr „Evenimentul“, sub iscălitura unui tînăr avocat, publică o sumă de amănunte cu privire la mersul instrucției în afacerea Berman Iuster.

Tînărul avocat în chestie—mandatarul d-lui I. Stamatiu, creditorul lui Berman Juster — se crede în drept a divulga lucruri, care ar fi fost stabilite în urma cercetărilor judelui instructor.

Lăsăm pentru moment la o parte faptul—semnificativ în sine—că pomenitul tînăr avocat afirma a ști ceea ce ar trebui să nu fie cunoscut de cît de judecătorul de instrucție. Faptul acesta, caracteristic în privința condițiunilor în care se face instrucția, rămîne să fie dovedit și atunci îl vom discuta cu toată amploarea cuvenită.

Noi inclinăm a crede însă, că tînărul avocat nu deține informațiile sale din sfera judelui instructor ci numai și numai din acea a lui Froim Fischer.

Și avem motive temeinice să exprimăm această bănuială a noastră.

Intr'adevăr, cu acte autentice vom dovedi în curînd legătura de interese comerciale, care există între mandantele tînărului avocat și Froim Fischer.

Atuncia se vor convinge și cetitorii de temeinicia susținerilor noastre

Ceea ce se urmărește prin articole ca acele ale tînărului avocat, este ca să se intreție mereu campania calomnioasă în privința furniturei de lemne pentru c. f. r.

Se înșală însă, acei care se fac coadă de topor a unor indivizi interesați.

Adevărul va ieși la iveală și calomniatorii vor fi țintuiți la stîlpul infamiei.

Pînă atuncia și numai printr'o curioasă coincidență de nume, fiind că se vorbește mereu de furnituri de lemne și instituțiile publice, vom publica, în curînd, acte emanate de la o instituție de binefacere din Iași, din care se va vedea, că un anumit furnizor de lemne de la acea instituție a recurs la manevre rușinoase spre a păgubi acea instituție, a cărei chemare este de a alina mizeriile mulțimei suferinde.

Ne prindem că și „Evenimentul“ și tînărul avocat știu despre ce este vorba.

MICI POLEMICI

D. I Petrovici scrie în „Cuvîntul“ despre V. Arion. D. Arion va scrie despre I. Petrovici.

Portretele amînduror caracterelor le-a fixat d. Dr. I. Duscian.

*

„Critica *Serei* a făcut în presa noastră efectul unui glas de colos...“ zice gazeta Apașului Bogdan, modestă ca totdeauna.

Noi știm c'a făcut chiar un efect mai mare,—efect de peri...colos.

*

Cîți-va celebri din gruparea „Cuvîntului“ sunt consternați. Se discută, cu ocazia falimentelor la ordinea zilei, chestiunea faliților civili cari se bucură de impunitate.

...Numai de nu s'ar pomeni de un fost prefect de județ și un președinte al Camerei de Comerț cari figurau zilnic cu „polițe protestate“ în Buletinul Camerei de Comerciu...

*

„Un sat umil într'un județ sarac“—așa numește „Cuvîntul“ domeniul Țibănești-lor, comparat de d. P. P. Carp cu ..Silistra.

De la acel sat umil al unui județ sărac așteptau atîția nesățioși politicaștri iașani prilejul de îmbogățire...

*

„Seara“ se bucură că ministrul lucrărilor publice a casat o licitație...

...Ar fi fost mai bucuroasă, să se caseze ședința în contra lui Bogdan-Pitești!

*

D. N. Filipescu nu și-a pierdut vremea la ministerul de războiu, dacă ar fi să credem ce afirmă „Dreptatea“:

„Declarațiile d lui Carp trebue puse în legătură și cu zvonurile cari circulă de mult, că d. Nicolae Filipescu și-a asigurat concursul ofițerimei pentru a învinge rezistența regelui“.

Iar pronunciamento?

*

D. Th. R. scrie în „Cuvîntul“ despre „Moartea Takismului“. Articolul va fi transcris în versuri și pus pe note.

*

„Takismul — scrie „Evenimentul“— s'a menținut prin o serie nesfîrșită de banchete“.

...Pe cînd greceniștii flămînzeau, săracii!

*

„Incercarea de șantaj n'a reușit“—zice „Seara“ și nu ne îndoim că-i pare rău după cele 30 de... blancnote de cîte o mie.

Chestii sociale

DE UNDE?

Nu e numai stricnina la ordina zilei, grație dispoziției de a se da cînilor sub diverse forme, de a se da stricnina în mod... oficial, în vederea înmulțirii dezesperante a cazurilor de turbă. Ci este, mai drept: continuă a fi la ordinea zilei și sublimatul corosiv.

Aproape nu e zi lăsată de Dumnezeu ca între informațiile banalizate, să nu figureze și vre-o sinucidere, cu teribila substanță.

In numărul de ieri, bună oară, era vorba de o... inavuabilă, care a trecut în lumea drepților, prin gestul curagios al sinuciderei.

Pînă acum nefericitele orizontale întrebuințau—ar fi trebuit cel puțin să întrebuințeze—sublimatul la operații cu totul de altă natură, acele mici operații intime, cari le făceau mai inofensive pentru amatori.

Dar o sinucidere și încă una cu sublimat corosiv este o întîmplare nu numai rară, dar și de natură a ne face să ne întrebăm încă odată, căci nu de mult ne-am pus aceiași întrebare: *de unde* își procură toată lumea cantitățile de sublimat, necesare sportului de intoxicări atît de frecvente?

Sublimatul, deși otravă dintre cele mai chinuitoare, a ajuns aproape la modă.

Ușurința de a căpăta pastile de aceste determină, precît se pare, pe unii disperați ai soartei să recurgă cu o oară înainte la supremul act. Firește, această nu însamnă că *fără* acele pastile n'ar recurge la sinucideri; dar nici nu însamnă că nu e o culpabilă ușurință de a se înlesni acte funeste, ba chiar, pînă la un punct, o oarecare complicitate.

Așa dar repetăm: de unde atîta sublimat pus în circulație și la îndămîna tuturora?

△

ECOURI

Literatura statistică a războiului din Balcani devine din ce în ce mai abundentă.

Din datele bulgare ne putem face un tablou despre perderile de vieți omenești în acest războiu, dacă luăm spre comparație cifrele războiului franco-german.

Bulgaria a perdut 330 ofițeri și 28.711 oameni morți. 950 ofițeri și 52.550 răniți; 3193 dispăruți. Pierderile germane în războiul contra Franței au fost: 1871 ofițeri și 26 397 oameni morți; 44.184 ofițeri și 84304 oameni răniți; 12.879 dispăruți.

Numărul celor morți la Bulgari a fost de 30.041, la Germani, de 28.268. Numărul total de morți, răniți și dispăruți la Bulgari a fost de 86.734. la Germani de 129.700. Bulgarii au dus în luptă în total 620.000 oameni, în războiul din 1870 — 71 au trecut granița franceză 1.460.000 soldați germani. La Bulgari proporția celor căzuți morți este la 100 de oameni la 15 ofițeri, la Germani la 100 oameni 4 ofițeri. Germanii în 1870-71 au perdut 8.8 la sută din cifra totală de oameni mobilizați, Bulgarii 14 la sută morți, răniți și dispăruți. Războiul bulgar a durat—scăzîndu-se—armistițiul—patru luni, războiul franco-german șase luni.

Din aceste cifre reiese că Bulgarii au avut proporțional mai mulți morți ca Germanii în războiul lor contra Franței.

OAMENI ȘI LUCRURI

DREPT și NEDREPT

In problema pe care am atins-o eri — acea a examenelor și a stăruințelor—elementul psihologic mai complex este acel al părinților și nu al copiilor.

Nu e de mirat. Cei dintăiu reprezintă factorul direct interesat în cauză; ei sunt experimentații, încercații; ei singuri—cunosc și prețuiesc valoarea succesului, a timpului pierdut,—a foloaselor materiale și morale ce aduce izbînda; ei au de îndurat pagoba unei căderi și, în bună parte, rușinea și răspunderea ei, — după cum, în alte împrejurări, au de partea lor mulțumirea reușitei. Ceilalți sunt factorii mai puțin conștienți, mai idealiști, mai dezinteresați,—au, cele de mai multe ori, starea și vrîsta frumoasă a inconștienței, ori a semiconștienței. Ei—copiii —nu sunt încă oțeliți în nici un fel de luptă, în nici un fel de orgoliu. Pînă vor reușì părinții să trezească în sufletele lor „ambițiunea“ nesuccesului,—ei sunt fericiții lumei acesteia, de la care pretind încă atît de puțin.

Va veni de sigur ziua, cînd își vor da seama și ei de cerințele vieței; va fi vrîsta socotelilor și a priceperei mai depline de prețul timpului. Și atunci vor fi mai puțin senini, mai puțin platonici, mai puțin desinteresați și altruiști.

Și ca să ajungă cît mai curînd acea fază, se îndeplinește opera mentală și socială a părinților asupra copiilor, pe de-oparte și se exercită înrîurirea părinților asupra mediului înconjurător, începînd cu acel școlar. Aci, mai cu samă, își cheltuesc întreaga energie pusă în luptă,—adeseori în luptă pentru o cauză foarte puțin dreaptă și pe care o cuprinde formula suggestivă, cuvîntul unic: stăruința.

De la nimic nu se dă îndărăt părintele cînd e vorba de a-și „salva“ copilul. Pentru el, în acele momente, dispare cu desevîrșire nuanța de „drept“ și de „nedrept“. Definițiunea e simplă. Este drept numai ceea ce-i convine; ceea ce-i asigură reușita. Alt criteriu nu poate încuviința; nu poate primi; nu poate recunoaște măcar dreptul de existență. Sforțarea lui, a părintelui devotat oînă la absurd, nu cunoaște piedeci, căci le va birui pe toate întru atingerea scopului suprem: trecerea unui examen,—a încă unuia, pe lîngă cele cucerite...

In această formidabilă luptă, fără îndoială, trebue să cadă victime; trebuie să fie pierderi. Intru cît „societatea“ este păgubită ori nu prin micile falsificări ale criteriilor de prețuire, — vom cerceta în alte meditații din aceeași serie.

Rodion

Spre Sinaia

I

De cîte-va zile plutea un aer cald și înăbușitor asupra Bucureștilor; nici un vîntișor cît de mic nu desmerda fața suferindă a trecătorilor cari de abia își mișcau picioarele pe străzile Capitalei, pe cînd caldărîmul calei Victoriei răspîndea o căldură care te topea, mărindu-ți chinurile produse de razele soarelui.

Cerul își perduse culoarea albăstrie, devenise de un cenușiu spălăcit de atîta colb cu care se încărcase atmosfera iar nopțile parcă își perduseră din farmecul lor, căci stelele păreau că și ele sufer de același chin ca și pămîntenii, se uitau ca printr'un zăbranic care le fură din frumusețа și splendoarea lor. In zadar ofta și se ruga inima omenească după un pic de ploaie, care să mai astîmpere, să potolească arșița cea mare ce dogorea și usca totul ca vîntul deșertului; îmbrăcămintea cea verde a copacilor pălise iar covorul cîmpului care desfata ochiul devenise ca o stepă pîrjolită de furia focului; totul părea că suferă, pînă și izvoarele nu mai șopoteau vesel, ciripitul păserilor sămăna cu ecoul tînguitor venit din depărtare, iar Dîmbovița slăbise într'atîta în cît îi se vedea fundul nisipos, tărîndu-și de abia undele tulbure spre o regiune mai fericită.

In toate părțile, prin grădini, la răspînteni cînd se întîlneau doi prieteni se auzia una și aceiași tînguire: Mor de căldură! iar unică scapare de acest flagel nu se vedea de cît în fugă la Munți. Mulțumită acestei împrejurări îmi văzui și eu una din dorințele mele cele mai arzătoare împlinindu-se, căci pentru întăia oră vedeam Carpații, acea regiune măreață și de o sălbătăcie romantică, negrăită care întrece orice așteptare și fantazia cea mai bogată care poate naște în mintea unui muritor.

Mă aflam în mijlocul codrilor seculari, inspirai cu nesaț aerul cel curat și îmbălsamat ce-l răspîndeau brazii, pășeam și-mi afundam mîinele în omătul păstrat în văgăunele munților, care servește ca izvor nesecat părăiașilor ce curg în vale ca vrăjit stăteam locului, ascultam cum șopoteau apele care se rostogoleau de pe stînci croindu-și drumul, formînd mici cascade iar culmea fericirei era încoronată de vederea cea neașteptată ce o gustai de pe vîrful munților.

Un furnicar de oameni descarcă tramvaile ce se opresc în fața gării de Nord, ghișeile care eliberează biletele pentru Sinaia sunt asaltate de publicul care nerăbdător caută să prindă un loc cît mai comod în vagonul mîntuitor; o îmbulseală și zgomot ce te asurzesc, parcă ar fi un roi de albine iar țipetele copiilor predomină întreaga larmă.

Toți sunt grăbiți și dau navală spre

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucuresti.

peron, coatele se pun în mişcare, te împing, te înghesuesc, te prind ca într'un cerc de fer şi n'ai altă scăpare de cît să ajuţi şi tu la rostogolirea acestui val care se revarsă apoi cu furie ca un puhoiu de apă pe peronul gărei; te crezi mîntuit, răsufli mai uşurat cînd colo la suirea în vagon chinul începe din nou. Mă fericeam căci eram singur fără bagaj; priveam şi cîte un surîs compătimitor îmi flutura pe buze privind la acea mulţime care se mişca şi se frîngea ca o corăbioară purtată şi azvîrlită de talazurile uriaşe a mărei agitate.

Mult haz stîrnise păţania unui biet pater familias, nu destul că cu stînga îşi conducea moştenitorul, dar şi în mîna dreaptă ţinea cu mare precauţiune o cutie mare în care se resfaţa o pălărie de ultima modă, dar se vede că era scris în cartea destinului ca ea să fie strivită sub picioarele unei plebe nesimţitoare! Vă puteţi închipui dacă i-a mai tihnit bietului om excursiunea făcută.

Se apropie ora plecărei, cu voce de stentor conductorul trenului anunţă că totul e gata, un fluerat strident despică văzduhul pe cînd colosul de fier se pune în mişcare, împroşcînd cu abuzi puţinii curioşi cari se adunaseră în apropierea maşinei. Un ura! formidabil ieşă din piepturile fericiţilor cari pleacă, se agită pălării şi batiste, se strigă: la revedere, pe cînd pe feţele celor rămaşi se zugrăveşte melancolia şi regretul de a se lipsi de fericirea unei zile petrecute departe de zgomotul şi năduşeala oraşului.

De la Bucureşti pînă la Ploeşti, drumul e monoton, cîmpie cultură de grîu, popuşoi, lucernă etc. întrerupt la distanţe de păduri printre care trenul îşi duce găfîind povara sa; trecem apa Ialomiţei, care acum e mică, albia plină cu pietre şi bucăţi de stîncă, dar cînd ploua devine mare, cu un curs repede tîrînd totul cu sine producînd mare stricăcione. De la staţia Brazi vedem cum se întinde lanţul munţilor' iar în Ploeşti un alt tren ne aşteaptă luînd drumul spre stînga; priveliştea se schimbă cînd pădure cînd cîmpie cultivată, iar de la gara Băicoiu începe terenul muntos, se văd schelele şi diferite instalaţii pentru scoaterea păcurei, dăm apoi de valea Prahovei, ochiul vede numai munte şi pădure, Prahova curge în apropiere, avînd un curs foarte neregulat şi sgomotos, aerul s'a schimbat e răcoare şi plăcut; stau pe platforma vagonului şi privesc admirînd frumuseţa împrejurimilor, în stînga se ridică pereţi de stîncă compusă din păturí suprapuse, ştirbită şi sfărîmată de mîna omenească care şi-a croit un drum prin aceste locuri de o măreţie negrăită; în dreapta e vale brăzdată de o şosea bine întreţinută şi apărată de nişte întăriturí semicirculare făcute din piatră sau din cărămidă care împiedică năruirea sau slăbirea pămîntului. Trecem prin 2 tuneluri, întunericul ne cuprinde pentru scurtă durată, trenul îşi încetinează mersul, valea răsună de gîfîitul monstrului care aruncă scîntei şi fum prin coşul său înegrit; munţii se apropie, valea se îngustează iar Prahova ne insoţeşte cu zgomotul valurilor sale, ne apropiem de Sinaia, aerul devine rece, pe cînd deasupra noastră nourii fug ca alungaţi de o mînă nevăzută lăsînd să se vadă cîte o şuviţă îngustă de cer albastru.

Încă o cotitură şi ochiul zăreşte cuibul răsfăţat al ţării noastre; huruind intră trenul în gara, peronul e înţesat de lume care aşteaptă nerăbdătoare căci terenul întîrziase cu vre-o 20 minute, ca un pohoiu se revarsă călătorii din vagoane, e o mişcare şi frămîntare, o larmă şi înghesuială ce te ameţesc. Stăteam la o parte şi priveam tăcut la această scenă, eram strein şi singur, nu mă aştepta nici o fiinţă, nici un surîs pe buze, nici o mînă gingaşă care mi-ar fi făcut semn fluturînd cu batista!

Dar ce spun? Oare nu mă aşteaptă pădurea cu freamătul copacilor? Nu mă aşteptau munţii cu piscurile lor bizare, pîrîiaşii cu muzica lor eternă, iar florile cui îşi arată întreaga lor frumuseţă, umplînd atmosfera cu parfumul lor îmbătător?

Mă aşteaptă întreaga natură îmbrăcată în haine de sărbătoare; ea te invită şi te călăuzeşte prin întreaga ei împărăţie numai inima ta să priceapă chemarea ei tăcută şi măreaţă.

Iassiensis

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Litere-Ştiinţe-Arte

„Viaţa sexuală" se intitulează o foarte elegantă lucrare tipărită la C. Sfetea şi cuprinzînd extrem de interesante capitole de popularizare medicală:

Problema sexualităţii, moralitatea şi seanalitatea, morala şi igiena sexuală, chestiunea sexuală în şcoli, însemnătatea educaţiei sexelor, în ajunul sexualităţii, amorul liber, virginitatea, sfaturi pentru fericirea căminului, lupte contra boalelor venerice, etc., etc.

Autorul, dr. I. Günfeld este un vechiu colaborator al revistelor şi ziarelor medicale.

*

Revista ştiinţifică „V. Adamachi" pe Mai 1913 a apărut cu un sumar de o bogăţie deosebită, avînd articole, studii, recenzii semnate de I. Athanasiu, I. Borcea, Z. C. Panţu, C. Popovici, Vera Myller, D. M. Cădere, I. Simionescu, P. Bujor, St. Popovici, G. Gr. Gheorghiu, M. D. David, Elena Lupu etc.

*

De la institutul Pasteur din Paris vine încă odată ştirea îmbucurătoare despre descoperirea unui „serum" în contra tusei convulsive.

Să sperăm că va fi mai eficace de cît acel de la Bruxelles, lansat acum cîţiva ani cu zgomot.

*

STRUNA ZILEI

FEMENISM FECUND

Graţie congresului femenist ce se ţine în capitala Ungariei oraşul s'a însufleţit şi s'apopulat ca prin minune.

Adevărul

Ce'nsemnează, congresiste,
Lucrul straniu ca acesta?
Populaţi *în scurtă vreme*
Un ozoş ca Buda-pesta?..

INFORMAŢII

Banchetul ce era sorocit a se da azi Sîmbătă d-lui D. Cihodariu, prim-preşedinte la tribunalul Bacău, se amînă pentru una din zilele săptămînei viitoare, care se va anunţa la timp.

Cetim în „Presa" de astăzi:

Ni se comunică din Iaşi şi din Vaslui, că în acele localităţi circulă pantahuze. Organele administrative din aceste localităţi prezintă spre semnare aceste pantahuze cetăţenilor spunîndu-le că sunt rugaţi să le semneze fie de d. prefect de poliţie sau de d. ajutor de primar în altă localitate.

Curiosul este, că administraţia strînge adeziuni de protestare nu numai contra decapitărei d-lui Carp, dar şi contra îndrăznelei celor patru miniştri conservatori de a fi primit să dirigueasca pe lîngă treburile publice şi interesele partidului conservator.

Organele administrative locale ar preferi probabil o autonomie, dar cam pe dos, adică autorităţile locale să hotărască direcţiunea centrală, iar direcţiunea centrală chiar dacă are răspunderea guvernului să nu se amestece în faptele autorităţilor locale.

Ar fi timpul pentru buna ordine şi pentru bunul renume al partidului conservator să se pună capăt unor asemenea apucături.

Cu trenul de aseară a sosit în Iaşi d. Teodor Speranţă directorul învăţămîntului particular.

„Monitorul Oficial" de eri publică decretul de promulgare al regulamentului asupra funcţionărei infirmeriilor şi dispensariilor rurale.

Mîine, Duminică 9 Iunie fiind hramul bisericei Banu, serviciul divin va fi acompaniat de Corul Conservatorului, sub conducerea doamnei Sofia Teodoreanu.

Începutul la ora 9 şi un sfert dimineaţa; sfîrşitul după 11.

D. Gh. Lascar secretarul general al Ministerului de Culte şi d. Theodor Speranţa, directorul general al învăţămîntului particular, au vizitat astăzi dimineaţă gimnaziul Wachtel asistînd la examinarea elevilor.

Demisia d-lui colonel Cernătescu Nec., a fost primită de ministerul de Război.

Inchiderea prăvăliilor la ora 9 seara

Reînoirea convenţiunei dintre societatea funcţionarilor comerciali şi comercianţii din Iaşi.

Ca în toţi anii, pe timpul verei, societatea funcţionarilor comerciali, secţia Iaşi a reînoit convenţiunea încheiată cu fruntaşii comercianţi din localitate pentru închiderea prăvăliilor la orele 9 sara.

La sediul societăţei au avut loc cîteva consfătuiri în această privinţă după care s'au luat măsurile relative pentru obţinerea acestei doleanţe. Între societatea funcţionarilor comerciali, şi comercianţii ieşeni mai jos semnaţi, s'a încheiat următorul proces-verbal:

„Subsemnaţii comerciaţi, avînd în vedere obligaţiunea pe care am luat o anul trecut de a închide prăvăliile *cel mai tîrziu la orele 9 seara*, ne obligăm a continua şi anul acesta cu închiderea prăvăliilor la această oră, cu începere de Luni 27 Mai 1913, şi apelăm la toţi comercianţii ieşeni, de a aplica cu stricteţă această măsură.

Drept care am încheiat prezentul Proces-Verbal".

Iaşi, 27 Mai, 1913.

Acest proces verbal a fost semnat de următorii comercianţi:

S. Kahane S-sor, Daniel Rosemberg, Nathan Albrecht et comp. „Globul Verde", Solomon Kahane, Adolf Braunstein, Neumann Grosmann „Jokey-Club", Fraţii Berghoff, Abramovici et Rosen „Păunul de aur", B. Kaufmann, Fraţii Fişler „Avîntul", Iacob Bergher, M. Donnenfeld, I. Mendelsohn, Fraţii Polingher, Şmilovici et Weinblatt „La Leul", M. I. Feidmann, Herman Moşcovici „La Paradis", Marcovici et Galaţanu „La Elefant", Sigmund Prager, Lazăr Herşcovici, I. Stern, Rubin Mülberg, Lazăr Iosef, M. Grückman, Bercovici, I. M. Kunovici, Fraţii Horovitz „La Luca", Leon Bercovici, Leon Josepovici, Filip Rosenberg, S Waldman „La Vulturul", F. Mantel et Fii, Socec et Co. S. A., Schorr, Marcu Schwartz, Librăria Romînească Ioan V. Ionescu, Librăria „Autorii Romîni" F. Scharaga, Librăria „Anton Pan" L. Silberman.

D. Alistar maestru de dimnastică, a fost permutat dela Turnu-Măgurele la Bacău.

Următoarele eleve au absolvit cursul superior al liceului de domnişoare „Oltea Doamna".

Cl. VIII-a clasică.

Bută Maria, Bogdan Ana, Creangă Maria, Deciu Florica, Florescu Aglaie, Gruber Hana Leia, Istrati Maria, Meicu Fordino, Necolau Marta, Pantazi Viorica, Serghie Maria, Ştefănescu Ecaterina, Stere Elena, Stoica Maria, Vexler Maria.

Cl. VIII-a modernă.

Cireş Maria, Duzescu Eufrosina, Ştefănescu N. Valentina.

Următoarele eleve au absolvit cursul interior al liceului de domnişoare „Oltea Doamna".

Apter Filifina, Botez Florica, Carp Elena, Bulgaru Maria, Cumpătă Elena, Dimitriu Margareta, End Marta, Faur Maria, Gheorghiu Elena, Lepadatu Ecaterina, Matei Olga, Margules Eva, Negrei Corina, Nacht Etela, Pantazi Sofia, Stihi Elvira, Sigler Adela, Ştefănescu Georgeta, Ştefănescu Virgina, Teodor Paraschiva, Vartic Margareta.

Astăzi s'a înregistrat un caz de difterie la o persoană adultă, în strada Sf. Teodor.

La şcoala normală de fete s'a declarat un al doilea caz de difterie într'un interval de 8 zile.

Ministerul instrucţiei publice şi al cultelor, a primit pentru locurile vacante de maestre ajutoare din învăţămîntul profesoral pentru secţiunea Iaşi, 33 cereri pentru croitorie şi 38 pentru rufărie.

Examenele pentru lucrările scrise a absolventelor şcoalelor profesionale cari au cerut să fie numite ajutoare de maestre s'au început din ziua de 3 Iunie şi se vor continua pînă Sîmbătă 8 Iunie.

Ministerul instrucţiei publice a numiţ pentru examinarea lucrărilor scrise care se dau în Iaşi două comisiuni.

Pentru specialitatea croitoriei d-nele: Enrieta Atanasiu, Elena Constantinescu şi E. Ladico.

Pentru specialitatea rufăriei d-nele: Natalia Cuza, Aglaia Zapisescu şi Alexandrina Nicolau.

Examenele orale şi teoretice se vor începe după 15 Iunie.

D. Alex. Gh. Gheţu — licenţiat în drept a Universităţii locale — a fost numit impiegat cl. II în serviciul finanţelor.

A fost recunoscută calitatea de cetăţean a d-lui Gh. Bratu—romîn transilvănean—domiciliat în oraşul nostru.

„Monitorul Oficial" No, 50 publică tabloul titlurilor de 5000, 1000 şi 100 lei, rentă internă 4 la sută, a împrumutului de 32 milioane din 1889, eşite la sorţi la tragerile de pînă la 1 Iunie.

D. prof. N. Iorga a ţinut la Academie o conferinţă despre armeni şi Romîni, demostrînd că aceste două popoare au una şi aceiaşi origină tracică.

Astăzi dimineaţă la ora 10 s'au întrunit membrele „Societăţii Ortodoxe Naţionale a Femeilor Romîne", la d-na Mavrocordat avînd a decide mai multe importante chestii.

D. Enrico Mezzetti adresează d-lui Preşedinte al societăţii de Sport, gimnastică şi muzică, următoarele:

Iaşi 8 Iunie 1913

Domnule Preşedinte,

Motivat de comunicatul oficial al d-lui Osvald Racoviţă noul vice-preşedinte al Societăţei de gimnastică, Sport şi (Muzică?) apărut în ziarul „Cuvîntul" din 2 Iunie,

mă simt obligat, ca fost Preşedinte al secţiei Muzicale, să răspund la insinuările maliţioase asupra membrilor dimisionaţi, precum şi asupra unor puncte.

Este un neadevăr afirmarea, cum că un mare număr de membri au demisionat sub influenţa şi stăruinţile d-nului Th. Jellea.

Demisiunile au fost date ca un semn de legitimă indignare faţă de ilegalităţile comise şi a insultelor adresate secţiunei muzicale de d-voatră personal şi parte din membrii actualului comitet.

Ceea ce însă nu se poate înţelege de loc din comunicat, este excluderea pentru totdeauna a d-lui Th Jelea din Societate.

Cu siguranţă că mare trebue să i fie vina! Probabil fapte infamante de cea mai mare gravitate planează asupra d-sale.....

Eu însă pot să afirm că din cercetările şi a recierele mele făcute în timp de doi ani cît am funcţionat ca maestru de cor la secţia muzicală, am putut căpăta convingerea că d. Jellea a fost un temperament şi un om de o reală valoare pentru societatea de gimnastică. Foate rar mi s'a prezentat ocaziunea să cunosc oameni care pentru o cauză dezinteresată însă frumoasă şi înălţătoare să se devoteze şi să pue în interesul ei toată vrednicia şi entuziasmul lor cum a făcut d. Jellea.

D-sa a fost sufletul secţiei muzicale; în nenumărate ori s'a neglijat interesele personale pentru a pune la dispoziţia noastră, dragostea, munca şi energia lui. Numai astfel a căpătat încrederea şi concursul nostru, şi numai prin îndemnul lui, continuu am obţinut rezultate atît de frumoase.

Dacă cum-va acestea sunt motivele pentru care l'aţi exclus, atunci lumea întreaga să le judece. Dacă însă altele sunt cauzele, atunci obligat sunteţi a vă explica şi a arata în mod neîndoios şi lămurit faptele care v'au obligat să tratati o astfel de persoană meritoasă, ca pe un netrebnic.

In „Opinia" din 25 Mai, sub titlul *„Sportul în Iaşi"* pentru a justifica într'o cîtva, faţă de public, procedeurile D-voastre incalificabile faţă de secţia muzicală spuneţi textual: *„Secţiunea muzicei a fost anexată celorlalte secţiuni de sport, numai cu scopul de a contribui la desvoltarea organelor vocale şi a simţului de ritm şi măsura fără a căta să devie vre-o dată o asociaţiune corală propriu zisă, care n'ar avea nici o raţiune între sporturi"*. Or, din firma Societăţii precum şi din statutele în vigoare ale Societăţei rezuită clar că toate secţiunile au o importanţă egală. A fost suficient însă ca o secţiune (din nenorocire cea muzicală) să iasă mai în evidenţă pentru ca toată patima omenească să se desfăşoare în potriva ei. Dacă acesta a fost motivul care v'a determinat să luptaţi pe ori-ce cale pentru a vă asigura preşedinţia, atunci vă pot felicita; aţi reuşit de minune.

Aceste sunt aprecierile mele personale şi vă declar că regretul meu este nemăsurat de mare, cînd mă gîndesc că timp de doi ani am primit conducerea secţiei muzicale, pentru ca în urmă, drept recompensă, întreaga secţiune să fie tratată într'un mod atît de vitreg. Cu toată dragostea ne-am devotat idealului propus de a da o dezvoltare cît mai mare acestei secţiuni.

Progresele erau vădite, pe zi ce trecea simţeam cum se întărea temelia înjghebărei noastre. Dar prea am fost încrezători în izbîndă, prea ne am crezut înconjuraţi de prieteni. Nu era de închipuit ca însuşi preşedintele, în tovărăşia cîtorva persoane, să lase a se zămăsli în întuneric, distrugerea a tocmai ce a avut societatea mai de seamă.

Aşa fiind, Domnule Preşedinte, pentru a doua oară vă înaintez în mod irevocabil, demisiunea mea din preşedinţia secţiunei muzicale şi ca membru din Societatea de Gimnastică.

Primiţi deosebitele mele consideraţiuni

E. Mezzetti
Directorul Conservatorului

Au fost declarate vacante următoarele locuri în învăţămîntul primar rural. din judeţul nostru:

Posturi a 110 lei lunar: Cornesti, post. I, Popeşti, post. II.

Posturi a 65 lei lunar: Bivolari-Tabăra, post. II; Brăeşti-Cristeşti, post. I; Buciumi-Păun, post. I; Buznea-Dădeşti, post. I; Buznea-Crănesti, post. I; Cucuteni-Horleşti, post. II; Golăeşti-Chişărăi, post. I; Gropniţa-Sîngeri, post. I; Gropniţa-Bulbucani, post. II; Holboca Roşeni, post. I; Mădârjac-Frumuşelele, post. I; Mogoşeşti-Hadîmbu, post. I; Mogoşeşti-Mînjeşti, Plopari-Lupăria, post. I; Redlu Mitropoliei, Ţipileşti, post. I; Scobinţi-Zebreni, post. I; Sculeni-Sorca, post. I; Sineşti, post. II; Sineşti-Stornesti, post. I; Voineşti-Slobozia, post. I; Voineşti-Lungani, post. I; Belceşti Ulmi Liteni, post. I; Bălţaţi-Săraca, post. I; Vlădeni-Alexandru cel Bun, post. I; Costuleni, post. II; Cepleniţa Buhalniţa, post. II; Tomeşti-Goruni, post. III; Ciurea-Dumbrăveni, post. I; Smeu-Lungani, post. I; Ungheni-Bozia-Bereşti, post. II; Cotnari, post. III; Perieni Ţiganaşu, post. II; Poeni Comarna, post. III.

Aflăm că d. D. Albert Rosenthal fost procurator la Reprezenţa locală a Societăţii de asigurare „Generala" a obţinut de la această societate o agenţie specială pentru ramurile „viaţa" şi „accidente" stabilindu şi biroul în stada Unirei No. 6.

Mîini 9 Iunie are loc în grădina „Zimbru" ultima serbare a societăţei domnişoarelor „Sprijinul" pentru îmbrăcarea copiilor săraci. Programul extraordinar de bogat cuprinde piesa „Scînteia" şi „Rinaldin". Copiii diletanţi vor executa dansuri şi cîntece.

D. Alex. Zirra a fost numit profesor definitiv la catedra de armonie de la Conservatorul de muzică din localitate.

In ziua de 20 Iunie, Spiritualul Consistoriu bisericesc va judeca procesul privitor pe preotul N. Stoica, fost paroh al parohiei Sădenii (jud.) Iaşi).

După cum am mai anunţat, mîne, va avea loc „Serbarea de Revedere" a bacalaureaţilor vechilor promoţii ale „Academiei Mihailene". In vederea aceasta, d. Vincler avocat din Buzcu, şi iniţiatorul serbării, a sosit astăzi dimineaţă în localitate.

Astă-seară Sîmbătă 8 Iunie are loc prima reprezentaţie în „Grădina Traian" cu incomparabila revistă detectivă „Alb contra Negru".

Alb contra Negru sau Bandiţii Londrei, este unicul film cu cele mai extravagante scene şi situaţii. „Alb contra negru" este un ad evărat triumf al artei cinematografiei actuale.

Milioanele de filme în acest gen apărute pînă astăzi, rămîn cu desăvîrşire inferioare inegalabilei desfăşurări „Alb contra Negru". Hazardatele scene sportive, şoferii în cele mai îndrăzneţe manipulări, suirea în trenuri în timpul celui mai rapid mers, atacul baloanelor din bărcile-automobile, păsurile şi manoperele bandiţilor Londrei, subminările şi exploziile podurilor prin dinamită şi mii de peripeţii într'adevăr uimitoare, conlucrează la extraordinara originalitate a acestei senzaţionale desfăşurări.

„Alb contra Negru" se reprezintă numai 3 zile şi anume: astăzi Sîmbătă 8, Duminică 9 şi Luni 10 Iunie, (matineuri la Circul Sidoli şi seara în grădina Traian).

Numai mîne Duminică 9 Iunie reprezentaţiile serale vor avea loc atît la Sidoli cît şi în grădina Traian.

Veţi avea remuşcări dacă nu veţi asista la desfăşurarea filmului „Alb contra Negru"; acţiunea cuprinde 4 acte mari, ocupînd întreaga reprezentaţie.

A se ceti subiectul imprimat în 50 mii exemplare care se împarte gratuit.

PĂRUL CĂRUNT

Vatămă poziţiunea dv. întrebuinţaţi dar

Vopsea pentru PAR Seeger

care vopseşte imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:

Negru, Brun, Castaniu şi Blond

Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată.

Preţul unui flacon Lei 2.50

De vînzare la **Farmacii, Droguerii şi Parfumerii**

Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

Mîni dimineaţă pe platoul Copoului, între garajul de automobile şi fabrica textilă va avea loc o expoziţie comunală cu centralizarea a şase comune: Copou, Aroneanu, Goläeşti, Sculeni, Ţiganaşi şi Rediul Mitropoliei pentru înregistrarea, p'asarea şi primirea mînzilor produşi din armasarii Statului remonta 1911/12.

Aceeaşi expoziţie se va ţinea la 3 p. m. tot mîni Duminecă în comuna Ţuţora.

Juriul se va compune din medicul veterinar al judeţului, un delegat al d-lui prefect de judeţ şi unul al ministerului de domenii, precum şi din un proprietar agricultor din Iaşi.

In chestia şantagiului.—Nu de mult „Seara" număra ziarul „Inainte" printre gazetele favorabile escrocului Bogdan-Piteşti. Iată însă cum pune direcţia ziarului „Inainte" chestiunea, comentînd articolul din „L'Indépendance roumaine": „Şantagiul nu e delict de presă":

..."Suntem şi de aceiaşi părere. Rolul ziarului încetează în momentul în care gazetarul a lepădat condeiul şi a recurs la orice altă cale pentru ca să ameninţe cu începerea unei campanii sau cu continuarea campaniei începute, dacă nu i se dă o sumă de bani, sau nu i se îndeplineşte altă cerere.

Nu faptul că omul care încearcă şantagiul este şi gazetar, poate să transforme pe şantagist în ziarist. Noi zicem din potrivă, că omul care a lăsat condeiul pentru a se da la şantagiu, a lepadat caracterul de ziarist pentru a deveni un simplu rău făcător.

Presa nu are nici un interes să apere şantagiştii şi este în totdeauna în măsură să apere pe un gazetar cinstit, dacă împotriva lui s'ar urzi o înscenare mişelească.

Pînă azi, nu am auzit, că s'a înscenat vre-unui ziarist o afacere pentru a'l aresta, sau a-l compromite moralicește, în interesul unei anumite cauze, sau persoane politice.

Şi nici nu credem că dacă s'ar face o asemenea înscenare ar putea să reuşească.

Ziare violente au fost multe în Romînia şi ziarişti cu adevărat periculoşi, prin autoritatea lor, pentru guverne şi adversari politici, nu au lipsit în ţara asta.

Iată de-ce credem că noi ziariştii nu trebue să primim ca şantagiul care să exercită chiar în legătură cu ziaristica, să fie considerat ca delict de presă.

Mai întâi un ziarist care a comis un şantagiu nu poate să rămîe între ziarişti.

Iar dacă acuzarea ar fi datorită unei înscenări, suntem siguri că toţi ziariştii chiar şi cei mai neîmpacaţi adversari ai colegului contra căruia s'a înscenat infamia s'ar solidariza cu el şi ar impune să i se dea cea mai deplină satisfacţie.

Echipele de oină a liceelor Internat şi naţional din localitate, au plecat aseară la Constanţa, sub conducerea d-lor maeştri Dolijan şi Dobreanu, pentru a lua parte la concursul interşcolar de oină.

D-na Ecaterina Potop, moaşă la Holboca, s'a prezentat la redacţie pentru a se plînge de şeful de post V. Borş, din acea comună care comite excese.

D. dr. Al. Lambrior, a reuşit la concursul de medic primar al primirei pentru medicina internă.

Mîne seară are loc la Copou, de la orele 4—11 noaptea o splendidă serbare, organizată de comitetul societăţei ortodoxe a doamnelor romîne, secţiunea Iaşi.

Serbarea, unică în felul ei prin modul în care a fost organizată, va fi cea mai reuşită din acest an.

Luni dimineaţa are loc conferinţa profesorilor şcoalei de Bele-Arte din localitate pentru rezultatul examenelor.

Dl. M. Tomida a fost numit în comisia B a elevilor particulari, în locul d-lui Th. Nicolau, suferind.

De eri s'a început dărîmarea clădirii din strada Cuza Vodă ocupată până acum de comisia III şi judecătoria de pace ocol. I.

La 15 Iunie se va deschide expoziţia de lucrări ale elevilor şcoalei de Bele-Arte din Iaşi, organizată din iniţiativa d-lui Gh. Popovici, directorul şcoalei.

Producţiunea conservatorului de muzică are loc la 16 Iunie cu un program dintre cele mai bogate.

Au fost aprobate amenajamentele pădurilor: Chipereşti, pendinte de com. Ţuţora, — Popricani, com. Redin Mitropoliei, jud. Iaşi şi Unteşti din jud. Tutova, proprietăţi ale eforiei Sf. Spiridon.

Dispoziţiunile principale se găsesc în Monitorul Oficial No. 50.

Din Hîrlău.—D. Dim. A. Sturdza, secretarul general al Academiei, a încunoştiinţat Administraţia comunală, în urma intervenţiei acesteia, că Academia a încuviinţat a se trimite în mod gratuit *Analele* şi cele l'alte publicaţiuni ale sale, pentru biblioteca parohială ce se înfiinţează la biserica sf. Niculae, prin osîrdia preotului I. Parfenie.

Această bibliotecă se va inaugura în cursul lunii Septembrie, odată cu casa parohială, unde va fi instalată.

Coresp.

Falimentul B. Iuster

Interview cu d-nul Paul Ballo expertul comptabil insărcinat cu verificarea scriptelor

Consecvent însărcinărei ce mi-am luat de a întreprinde o anchetă asupra modului cum este privit falimentul B. Iuster în cercurile financiare şi comerciale din acest oraş, pe care continuă a le pasiona chestiunea aceasta, m'am prezentat d-lui Paul Ballo expertul comptabil care a verificat scriptele d-lui Iuster.

Cu multă anevoinţă d-nul Ballo consimte a convorbi asupra falimentului şi'a împrejurărilor în care s'a produs, motivînd aceasta pe faptul că este legat încă de instanţele judecătoreşti şi de secretul profesional.

Arătînd d-lui Ballo că unele ziare au făcut afirmaţiuni senzaţionale, lăsînd a se înţelege că ele rezultă din raportul de expertiză.

In adevăr — îmi răspunde — d. Ballo s'au făcut afirmaţiuni grave: ca aceia că registrele prezentate ar fi *false* şi că adevăratele registre ar fi fost îndosite şi descoperite acum în urmă de instrucţie. Din toate acestea fapt exact este că în primul moment nu s'au prezentat la expertiză o parte din registrele gestiunei generale, după care din punct de vedere tecnic trebue verificat bilanţul.

— Ce credeţi despre justificarea că varietatea operaţiunilor pe care le făcea Berman Juster, făcea imposibil de a se determina o democraţie precisă între operaţiunile sale civile şi cele comerciale?

— Este întemeiată întru cîtva. In ce priveşte svonul, că registrele prezentate ar fi fost false, el este cu totul nefundat, pentru că mi s'au prezintat registre în regulă, pentru fiecare întreprindere. Dacă parte din ele n'au fost vizate, sau dacă s'au făcut greşeli tecnice la trecerea inventarii'or în jurnale, acestea nu constituesc elemente de fraudă. Cea mai completă lămurire în privinţa aceasta se găseşte în concluziunile raportului meu.

*

Din concluziile raportului extragem următoarele:

„După cercetările făcute faţă de natura specială a chestiunei, înregistrările sunt în general regulat făcute după o sistemă bine stabilită în comptabilitatea celor patru întreprinderi".

P.

O adresă.—D. Gh. I. Lascar secretarul general al ministerului de instrucţie, găsindu-se în Iaşi, a primit astăzi următoarea adresă:

Mult stimate d-le Gh. Lascar,

Membrii societăţii filarmonice, de curînd înfiinţată în Iaşi, recunoscători domniei voastre, care în toate împrejurările aţi dat sprijin puternic, tuturor mişcărilor frumoase, cu menirea de a ridica oraşul în care trăim şi căruia 'i-aţi fost un vrednic părinte; vă mulţumesc cu profundă recunoştinţă pentru sprijinul ce i-aţi dat acordînd acestei noui societăţi sala Conservatorului de muzică, pentru repetiţiile sale.

Nădăjduind că munca ce noua societate va depune pentru propăşirea muzicei, o va face vreduică şi de aci înainte de preţiosul dv. sprijin, vă rugăm să bine voiţi a primi încrederea nemărginitei noastre stime şi a profundului nostru devotament.

(ss) Gemma Mezzetti, N, G. Racoviţă, I. Colceag, Justin Adace, C. D. Buzdugan, A. Cirillo, I. Constantin, C. Nagiţ, Jana Sabara, Aneta Aritonovici, Margot Ionescu-Darzeu, Constanţa Th. Jellea, Nath. Florescu, dr. Ştefănescu-Galaţi, Mărioara Protopopescu, Savel Florescu, N. Enciulescu, T. Theodorescu, M. Agapescu, Eugenie Carare, Marie Th. Stihi, Camelie Aritonovici, Al. Ionescu, Eugenie Stihi, Ştefania Nagiţ, Henriette Sadoveanu, C. Boncescu, Aneta Florescu, V. Dimitriu, Victoria Jellea, Th. Stihi, G. I. Scorpan C. Andreescu, Lucreţia Florescu, E. Mezzetti, Th. Jellea, L. Ionescu, N. Gaspard.

Şcolare.—Ministerul a aprobat d-lui L. Matasariu institutor Iaşi, concediu de la 22 Mai pînă la 25 Iunie. Suplinitor d. I. Carare student.

— S'a acordat concediu d-nei Maria Tulbure institutoare Iaşi, de la 22 Mai pînă la finitul anului, fiind suplinită de d-ra Lucreţia Florescu.

— S'a dat concediu d-nei Vasescu institutoare în Tg.-Frumos pe timp de la 15 Mai—1 Iunie. Suplinită de d-na Elena Filipescu.

— Azi a sosit la revizoratul de Iaşi ordonanţa de plată a delegaţilor ministeriali, cari au examinat pe absolvenţii de cl. V rurală din anul 1911. Cei în drept să se prezinte la revizorat spre a-şi lua sumele cuvenite.

— Ambele inspectorate şcolare primare din Iaşi, s'au mutat in str, Păcurari 51. Aci fiind local spaţios se va amenaja o sală cu tot confortul ei spre a servi pentru primirea şi găzduirea autorităţilor şcolare venite în interes de serviciu la Iaşi.

— Duminică s'a ţinut şedinţa Cercului cultural din Belceşti.

In conferinţa intimă s'a făcut analiza literară asupra romanului d-lui Moruzi „Pribegi în ţară răpită". — In şedinţa publică de consiliu preşedintele cercului a vorbit despre „Insectele vătămătoare", iar d-ra Elena Ştefănescu învăţătoare a vorbit despre Creşterea copiilor şi îndatoririle părinţilor către copii.

— Ministerul instrucţiei a aprobat un concediu de 15 zile d-nei Mina Văsescu institutoare la şcoala de băeţi din Tg. Frumos, cu condiţiune de fi a fi suplinită de d-na Elena Filipescu.

— D-na Maria Tulbure institutoare la şcoala primară M. Kogălniceanu a obţinut un concediu pînă la finele anului şcolar. D-sa va fi suplinită de d-ra Lucreţia Florescu.

— Dl. L. Matasariu directorul şcoalei primare Carol I-a a obţinut un concediu pînă în ziua de 25 Iunie şi fiind suplinit de d. I. Cădere profesor pensionar.

Ziarul „La Roumanie" arată că redactorii „Cuvîntului" confundă pe dr. Dillon, redactor la „Daily Telegraph" cu d-rul Daneff.

Ziarul iaşan e atît de confuz, încît pînă astăzi nu-şi cunoaşte nici directorul şi a aflat abia dintr'o ilustraţie a „Adevărului" cine este. Şi încă nici acesta nu i!

Mai mulţi indivizi au atăcat eri la drumul mare, în apropiere de pădurea Repedea, pe comerciantul Marcu Bărbuţă, din com. Poeni, jefuindu-l de suma de 500 lei.

Maica Cazimir de la mănăstirea Varatec a fost exclusă din tagma monahală, pentru că era iubitoare de sporturi...

Mîni dimineaţă se vor deschide expoziţiile regionale de vite din com. Copou şi com. Ţuţora.

Se vor împărţi expozanţilor premii în bani. Iniţiativa organizărei acestor expoziţii cu caracter social economic, menite să dea un imbold ţaranilor pentru creşterea vitelor, se datoreşte d-lui dr. Irimia Iliescu, medicul veterinar al judeţului.

In ziua de 23 Mai s'a ţinut adunarea generală a Asociaţiei învăţătorilor din judeţ sub preşedinţia d-lui Cososchi.

Au participat 75 învăţători şi învăţătoare. S'a făcut darea de seamă asupra activităţei asociaţiei şi s'a ales următorul comitet:

I. Cososchi, preşedinte, I. Dodon şi Gh. Gaşpar, membri; d-nii Gh. Sachelarie, C. Dimitriu şi V. Sebastian, cenzori.

Intrunirea de la d-na Elise Mavrocordat.—Astăzi dimineaţă, la orele 10, s'au întrunit în saloanele d-nei Elise Mavrocordat, din strada C. Negri, membrele societăţii ortodoxe—secţiunea Iaşi. Au luat parte: d-nele Elise Mavrocordat, preşedinta, Elena C. Meissner, Marie Crupenschi, Coralie Xenopol, d-ra Marie Livescu, d-nele Netty Netter, Aspasie Răşcano, d-ra Livescu şi Titi Cantacuzino-Teodosieff, d-na Elise Vrabie, Natalia Florescu şi domnii Gheorghe Lascar secretarul general al ministerului de instrucţie, A. D. Xenopol, C. S. arhiereul Antim Petrescu, vicarul mitropoliei, Simion Haliţa, inginer Bottez, Mihail Tomida, etc.

D-na Elise Mavrocordat dă citire unui proces verbal, încheiat de secţiunea d-nelor din capitală, prin care se arată modul cum sunt organizate şcolile similare în Bucureşti. Arată de asemenea modul cum urmează a se organiza şcoala. D-na Elena Meissner, arată modificările de adus institutului Humpel-Meissner, care a fost cumpărat de stat şi unde urmează a se înfiinţa şcoala din Septembrie.

Se propune, ca să se înfiinţeze asemeni o şcoală froebeliană în Şcoala. Localul fiind însă prea mare, va servi de asemeni şi pentru cursurile de adulţi.

Discuţiile urmează a fi continuate Luni la orele 4, în salonul mitropolitan.

Apelul Juster.—Inaintea Curţei de Apel, secţia II-a au început azi dezbaterile apelului lui Berman Juster, care e asistat de d-nii avocaţi V. Dimitriu, P. Sion, E. Heroveanu şi Gh. Săndulescu.

Banca agricolă, ca intervenientă în sprijinirea apelului lui Berman Juster, e reprezentată prin d. Lascar Antoniu; Banca Moldovei prin d-nii Mateiu Cantacuzino şi Con. Drăcşineanu; şi Banca Iaşului prin d. Pandele Zamfirescu.

In instanţă se va mai prezinta şi debitorul I. M. Barasch din Hîrlău în contra apelului lui Juster, asistat de d-nii G. Cristofor şi Suţu.

Sindicul falimentului e reprezentat prin d. judecător Căpăţină.

Dezbaterile vor rula în primul rînd asupra admisibilităţei tuturor acestor intervenţii.

Curtea fiind ocupată cu un alt proces, e probabil că judecarea apelului lui Juster va începe abia la orele 5.

ANUNCIU

Subsemnatul Arthur N. Thaller, reprezentant general în Iaşi al Societăţei Romîne de Asigurări generale „Generala" din Bucureşti, aduc la cunoştinţa tuturor că fostul meu funcţionar d. Albert Rosenthal a încetat de a mai fi în serviciul meu din ziua de 19 | 1 Iunie c. şi că am retras pe aceiaşi zi procura ce i-o liberasem. Ori ce operaţie deci făcută prin intermediul lui pentru compt'ul Reprezentaţei d'aci va fi considerată ca nulă şi neavenită.

Arthur N. Thaller

Reprezentant general al Societăţii Romîne de Asigurări Generale

„GENERALA" din Bucureşti.

ULTIMA ORA

Intăia constătuire de la Silistra

Rectorul Academiei Comerciale

Bucureşti.— Se dă ca sigură numirea d-lui Anton Davidoglu, profesor universitar, ca rector al Academiei Comerciale.

La Sinaia

Bucureşti.—Familia regală îşi va lua peste cîte-va zile reşedinţa de vară la Sinaia.

*

D. Titu Maiorescu, prim ministru se va stabili la Sinaia, pe tot timpul verei.

Spre Silistra

Bucureşti.— Membrii celor trei comisiuni s'au îmbarcat eri la Cernavoda, pe yahtul regal Stefan cel Mare şi la orele 3 p. m. au ajuns la Silistra.

Monumentul lui Epureanu

Bucureşti.—La solemnitatea desvălirei monumentului lui Epureanu la Bîrlad, vor participa şi d-nii Miniştri Arion şi Cantacuzino.

Ministrul de justiţie va pronunţa un discurs.

Secţia agricolă pe lîngă Universitatea din Iaşi

Bucureşti. — Am anunţat că s'a promulgat legea, prin care se înfiinţează o secţie agricolă, pe lîngă universitatea din Iaşi.

Cursul va fi de 2 ani, urmat de un stagiu de un an la ţară, vor fi admişi absolvenţii a 8 clase liceale, cei de şcoala de agricultură de la Herestreu, şi absolvenţii şcoalelor comerciale.

Se va putea elibera titlul de doctori, acelora, cari după terminarea anului de stagiu, vor prezinta o lucrare importantă.

Rescriptul Imparatului Germaniei

Berlin. — In rescriptul seu, Imparatul Wilhelm mulţumeşte lui Dumnezeu că poate privi cu mulţumire marile isbînzi ce 25 de ani trecuţi au adus patriei sale că aceasta s'a făcut sub razele unui soare de pace a cărei putere a risipit în mod victorios fie ce nor la orizont. Il face în deosebi fericit o dorinţă care i-a fost împlinită. Imparatul exprimă recunoştinţa sa cea mai călduroasă pentru iubirea credincioasă şi ataşamentul ce i s'au arătat cu o bogată abundenţă de toate părţile. Termină arătînd că va întrebuinţa şi în viitor deplina sa forţă pentru buna stare a Patriei.

Crima unui profesor

Bremen. Azi dimineaţă directorul Smidt, într'un acces de nebunie, a ucis pe o elevă a şcoalei Catolice, unde dînsul era profesor.

Directorul Şmidt a luat-o apoi la fugă prin străzile oraşului, fiind urmărit de public, el a tras asupra trecătorilor, rănind grav zece persoane.

Cu mare greu nebunul a putut fi arestat.

Complotul din Constantinopol

Constantinopol.—Ulema Mustafa Aszim au fost chemaţi în faţa Curţei Marţiale. Din 2620 de persoane arestate pentru asasinasea lui Mahmud pascha Şefket, numai vre-o 30 rămîn închise; se asigură că printre cele 4 persoane fugite pe pachebotul italian *Serbia*, se află şi fiul lui Kiamil Paşa, Abdulah ginerele său, Essad nepotul său şi un al patrulea necunoscut.

Aprovisionări pentru Bulgaria

Giurgiu.— Eri a sosit aci vaporul rusesc „Belgrad" care a încărcat 1000 de boi, destinaţi, pentru armata bulgară, într'un eventual răsbooiu.

Protestul Bulgariei

Sofia.—In ultima ei protestare în contra arestărilor şi asupririlor neîncetate la care sunt expuşi bulgarii în regiunile ocupate de Grecia, guvernul bulgar declară că Bulgaria nu mai suferi ca naţionalii săi să fie zmulşi cu forţa din căminurile lor,—arestaţi,—bătuţi şi depărtaţi pentru singurul motiv că sunt bulgari. Guvernul bulgar lasă asupra Greciei întreaga răspundere a urmărilor regretabile ce pot rezulta din aceste violenţe strigătoare şi aceste crude asupriri.

Manevrele flotilei romîne

Bucureşti. — Unele ziare au anunţat că flotila noastră face manevre în apele Dunării, în apropiere de Zimnicea.

Ştirea este neîntemeiată.

O parte a escadrei de Dunărea, s'a îndreptat spre Mahmudia, în jos de Zimnicea, şi face exerciţii de tir.

Intăia consfătuire de la Silistra

— Există probabilitate, că diferitele chestiuni pendinte între Romînia şi Bulgaria să se rezolve în chip amical. —

Bucureşti.—Eri a avut loc prima întîlnire a delegaţilor romîni şi bulgari pe bordul iahtului bulgar Krum.

S'a hotărît, ca discuţiunile să înceapă Sîmbătă. Se va discuta în primul rînd chestia delimitărei Silistrei şi despăgubirile.

*

D. Sarafoff, şeful comisiunilor bulgare, a făcut cea mai bună impresie asupra delegaţilor Romîniei, cari nutresc speranţa, ca chestia delimitărei se va rezolvi în chip amical.

Aceiaşi bună impresie a făcut-o şi generalul Vasoff, care se arată foarte amical.

*

La orele 5, delegaţii bulgari au întors vizita delegaţilor romîni, pe bordul Jahtului Ştefan cel Mare, unde li s'au oferit băuturi răcoritoare.

*

La orele 6 seara, Jahtul Ştefan cel Mare a plecat la Ostrov, unde va sta noaptea, pentru a se'ntoarce a doua zi la Silistra.

BANI

Imprumută privatier la persoane solvabile.

Dobînda 5%, *plătind în rate în curs de 5 ani.*

SCHAPIRA E.

Postlag Berlin 47.

Creditul Fonciar Urban

— DIN IAŞI —

Anunciu

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Joi 20 Iunie st. v. 1913 (3 Iulie) orele 11 dimineţa, se va ţinea la oficiul Direcţiunii acestui Credit strada Lăpuşneanu No. 37, licitaţie publică prin oferte închise pentru vînzarea *imobilului fost Eufr. Vitzu, situat în Iaşi, stradela Adamache No. 4. Detalii asupra întreg imobilului pus în vînzare se pot lua de la Biuroul Contenciosului, din Direcţia Creditului, în toate zilele de lucru, de la orele 10 dim. pînă la ora 1 după amează.*

Concurenţii vor prezenta în aratata zi, ofertele lor închise, insoţite de o garanţie de una mie lei.

Ca modalitate de plată, să admite ca o a treia parte din preţ să se achite numerar la facerea actelor, iar pentru plata restului din preţ, se poate acorda un împrumut asupra imobilului.

Direcţiunea

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu (foastă Zoe) No. 7.*

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa

S'A MUTAT IN

strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia

Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach tetz.*

Rămînînd absolut mulţumit de *precisiunea, soliditatea şi eftinitatea* **ceasornicului „Havila" — ce poate rivaliza cu ori ce cronometru — aduc viile mele mulţumiri** *d-lui M. Tischler strada Ştefan cel Mare 33.* — **Singurul depozitar, în ţară, al acestei renumite fabrici.**

M. Popescu.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. – Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaos la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Mousselite

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSELITE [illegible]

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSELITE [illegible]

A se cere: Les véritables [illegible] CUIN & Cie, Paris.

Raymond GARIEL
PARIS
GRILLAGES, etc.

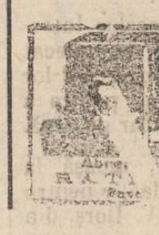

FONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
3 m., quai de la Mégisserie, Paris
Abreuvoir pour Poules et Faisans
RATELIER A LAPINS
Envoi franco d'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE.

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

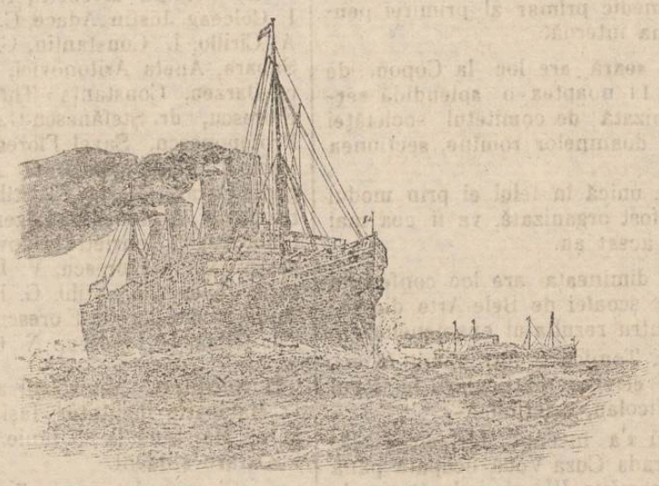

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Conada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1899 – Marți 11 Iunie 1913

POLITICE

De peste granițe bate vînt liniștitor. Bulgarii și Serbii care erau gata să se încaere, se vor împăca.

Va fi de sigur o împăcare schioapă, dar va fi. Așa au hotărît Împărații și Regii strînși zilele din urmă la Berlin, cu ocaziunea unui eveniment familiar.

Dacă stai un moment și te gîndești, găsești că samavolnicile acestea au și partea lor bună. Pe lîngă urîtul și tristul spectacol ce l'ar fi dat aliații de ieri, cari astăzi se iau de păr, ei ar fi pus foc Europei întregi.

Consecințele crizei economice provocate tot de dînșii nu s'au isprăvit încă, și am fi avut de adăugat o recrudescență a ei, mai periculoasă poate de cît cea care a fost.

Dar dacă politica externă actuală, cea din Balcani cel puțin, se conduce după *ukaze*, cum se compoarta cea internă a noastră?

Cînd observi starea chaotică a acesteia, cînd consideri nestatornicia politicianilor și de multe ori chiar aceia a partidelor, cari în motive de ordin neînsemnat ori în capriciu găsesc pretexte a nu se ține de unele angajamente, îți vine parcă să zici că n'ar fi rău dacă printr'un *ukaz* s'ar putea aduce oare care rînduială și în această ordine de lucruri.

Suntem însă, din acest punct de vedere, într'un timp cînd, din fericire, asemenea lucru nu se mai poate întîmpla.

Mai bine negreșit, să ne plîngem de excesul de libertate, de cît de lipsa ei.

Cei amărîți de nedreptățile politice de astăzi, cum de exemplu, izolatul de la Țibănești, găsesc vina acestei stări de lucruri în lipsa de caractere, lipsa de învățătură. Să ne întrebăm atunci cu toții, ce am făcut păcă acum pentru ca aceste neajunsuri să dispară?

Și răspunsul n'ar putea fi decît că am făcut prea puțin sau chiar nimic. Astăzi culegem roadele acelei nepăsări din trecut.

De aceia dacă ne putem plînge că în loc de partide politice închegate pe idei și aspirațiuni avem mai multe clientele politice, în schimb trebue să recunoaștem că vina pentru aceasta este tot a noastră.

De alt-fel trebue să recunoaștem că în învălmășala politică prin care trecem, tot se găsesc cîte-va capete echilibrate, cari știu de unde pleacă și în cotro merg.

Și cum organizațiunea politică a Statului nostru se sprijinește pe existența partidelor, iar de altă parte nu se poate să existe partid fără partizani, tot e un bine că cei echilibrați, cei superiori în judecată, au putut strînge un mănunchiu mai mult sau mai puțin mare de individualități în jurul lor.

Cînd privim starea lucrurilor la noi, dăm de partidul liberal. Acestea are pretențiunea de a fi cel mai numeros și cel mai bine organizat.

D. P. P. Carp în interviewul pe care l'a dat *Adevărului* a arătat pe ce se sprijinește tăria acestui partid.

Chiar dacă apreciarea sa e pornită din oare cari resentimente personale, n'avem totuși dreptul a ne îndoi că d. P. P. Carp în viața sa politică de peste 40 ani n'a putut cunoaște de fel, dar de fel, ce este acest partid, și deci să nu luăm în samă observațiile sale.

Nu e mai puțin adevărat însă, că cel puțin acum în opoziție partidul liberal se arată a fi mai compact.

Trebue să observăm însă că acest fapt e comun tuturor opozițiilor. In opoziție și partidul conservator era strîns unit în jurul șefului său d. P. P. Carp. Atunci nici o defecțiune, nici o recriminare.

La venirea partidului liberal la putere vom asista de sigur la aceleași scene ca și în alte partide, scene care-ivor sfîșia.

Partidul liberal are pentru dînsul avantajul mare de a fi stat mai mult la putere, de a sta atunci cînd vine la putere un număr mai mare de ani.

De aceea astăzi parte din tinerime, care se încălzește mai mult de idealuri utilitare, îți zice: „mă înscriu la liberali. Ei dacă vin la putere au șansa de a sta cel puțin patru ani, șansa pe care nu o are nici unul din celelalte partide".

Am auzit aceste vorbe și de aceia le repet aici.

Dar evident este, că dacă în acest partid vor intra mulți care nu văd partea utilitară a lucrurilor, se va urma și în sînul lui un proces de desfacere.

In împrejurările politice externe prin cari am trecut, partidul liberal a avut cuvîntul său. Luarea Silistrei se datorește, după cum știe toată lumea, campaniei dusă prin presă și întrunirilor acelui partid...

Cu aceasta nu se satisfac revendicările la cari avea drept țara noastră e evident. Partidul liberal care știe bine împrejurările de toate felurile prin cari a trecut această chestiune, și are convingerea că de ar fi fost la putere, n'ar fi putut obține mai mult, ar trebui să protesteze și mai puțin contra acțiunei diplomatice a guvernului.

In fața liberalilor stau cele două partide, care în colaborare conduc destinele țării.

Dacă o chestiune grea, cum era chestiunea externă, a adus această formă de guvernare, nu se poate susține că numai și numai acea chestiune trebuia să intre în cadrul preocupărilor sale.

Guvernul trebue să guverneze.

Negreșit în acțiunea guvernativă se pot întîmpla unele atingeri de susceptibilități. Se vor găsi persoane cari să nu convină cu o asemenea acțiune, acestea însă sunt întîmplări de care au suferit toate partidele, chiar cel mai compact, partidul liberal, cînd guverna.

Prezicerile în politică sunt cele mai greu de făcut.

De sigur mulți se întreabă asupra soartei ce o va avea colaborarea. Dar se poate spune ceva?

După cum sunt unii care speculează asupra desfacerei ei, sunt mulți cari văd venirea unor legături mai intime între cei ce fac parte din familia conservatoare.

Și negreșit este de dorit că în fața partidului liberal, care cu toate pacatele lui, reprezintă o forță, să stea un partid conservator de aceiași tărie cu el.

Dar cu toți își dau samă că întărirea unui partid conservator, unificarea lui nu se va putea face fără sacrificiu de persoană mai ales.

Apoi iarăși cu toții știm că adversarii adică liberalii, n'au interes a vedea pe toți conservatorii strînși la loc în jurul unui aceluiași steag.

Și cînd pedici de felul acesta stau în drumul lui ce s'ar putea prezice despre viitorul acestui partid?

V. I. Radu

NOTA ZILEI

„Cuvîntul" a luat-o razna spre Țibănești, ca să dea fostului om politic o lecție. Da, o lecție și încă una prea severă.

Intr'un singur articol, cu titlul: „Spre Țibănești" ziarul iașan sermonează astfel pe pustnicul țibănștean:

„...Petre Carp trebue să se ridice ca un uriaș...

„Numai impetuositatea unui astfel de gest va putea opri nămolul de nemulțumiri provocate de *politica unor senili*.

„*Țibăneștii* vor trebui să rămîe și de acum înainte obiectivul pelerinilor ce vor voi să se inspire de la simbolul caracterului și mîndriei naționale, iar *nici de cum locul de odihnă a celor ce se descurajează* în lupta pentru țară".

O somațiune în toată regula!

P. P. Carp să se ridice, uriaș, la 76 de ani.

P. P. Carp taxat de *senil*, de amator de odihnă—și de cine? de un filfison anonim de la „Cuvîntul".

Iată ce întrece măsura permisă chiar unui ziar sub pseudo-direcția unui om peste măsură de... lung.

MICI POLEMICI

Bogdan-Văcărești, din inchisoare, moraliza pe ministrul de justiție:

„Pe ministeriatul D-v va rămînea veci-nic pata că ați permis în persoana mea acest monstruos atentat...."

Curat vorba: „pe cine nu lași ca să moară, nu te lasă să trăiești".

*

Se pare că șantagistul internațional pretindea să fie „per tu" cu d. Mișu Cantacuzino, cari îi scria de aceste:

„Altele erau speranțele pe care le puneam în persoana Dv.

„...d-ta erai pentru noi o nădejde și o garanție".

In adevăr ministrul de justiție ar fi trebuit să dee și... cei 4000 lei garanție pentru eliberare a escrocului.

*

De cînd „Cuvîntul" face morală d-lui P. P. Carp, că a făcut Țibăneștii un loc de odihnă,—ex-șeful a luat decizia să plece să se odihnească... în Tirol.

*

„Al. Bogdan-Pitești e un om călit în luptă".

De aceea a pă...călit pe atît de mulți.

*

Pînă și A. C. Cuza, aderînd la acțiunea „Cuvîntului", își îndreaptă speranțele către Țibănești.

Nu e mult de cînd „infiera" pe P. Carp, ca filosemit și-i dădea cu.. țibă!.

*

Șapte orașe pretindeau pe Homer.

Pe bogdan Văcărești l'au expulzat pînă acum vr'o 7 orașe și țări.

*

Directorul „Serei" scrie: „Poziția, tezaurele lui de frumuseți arhitectonice, dacă n'ar fi o temniță, ar face din castelul de la Văcărești un rai".

Cum se cunoaște că a avut pînă acum 44 de condamnări!...

Omul sfințește locul...

*

Ce însamnă eliberarea pe cauțiune a Apașului Bogdan-Pitești?.

Insamnă un avertisment pentru public: Pre... cauțiune!.

ECOURI

Se comunică din Paris o cucerire științifică importantă, ale cărei consecințe vor fi foarte însemnate atît din punctul de vedere comercial cît și din cel politic.

Biuroul longitudinilor din Paris a fost înștiințat că comisiunea franceză trimeasă în America a putut să primească, în stațiunea de la Washington, semnalele de telegrafie fără fir trimese din turnul Eifel.

Corespondența între cele două principale și cele mai puternice stațiuni de telegrafie fără fir, a putut, fără întreruptiuni și fără perturbări, să se urmeze o noapte întreagă.

Distanța dintre aceste două stațiuni e de 6 mii de chilometri.

Șantagiul „Serei"

Sub acest titlu cetim în „Viitorul": După cum am anunțat d. judecător de instrucție Glogoveanu, care instruește afacerea șantagiului „Seara", considerîndu-și certările aproape terminate, a dispus punerea în libertate, pe cauțiune, a lui Bogdan-Pitești și a complicelui său Davidescu.

Această punere în libertate are avantajul de a degaja opera justiției de elementele unei discuții contradictorii, și anume: dacă autorul șantajului contra Băncei Marmorosch Blank et C-ie. trebue sau nu ținut în arest preventiv.

Pentru moment justiția nu mai e chemată să se pronunțe, dacă delictul săvîrșit de directorul ziarului „Seara"... e un delict de presă sau un delict de drept comun.

Azi justiția are o singură misiune: să dea la iveală toate elementele șantajului și să dee vinovatului sau vinovaților pedeapsa meritată.

Șantajul săvîrșit de Bogdan-Pitești nu e din categoria șantajelor de presă de cari justiția noastră a avut a se ocupa pînă acum.

Pînă azi ministerul public a fost sezizat de delicte neînsemnate de șantaj, de mici presiuni exercitate de elemente obscure ale presei romîne.

Nu acesta e cazul Bogdan-Pitești. Fără a fi ziarist, d. Bogdan-Pitești, care are tot felul de meserii inavuabile, s'a improvizat director al unei foi zilnice și, ca atare, a înscenat o afacere de șantaj care întrece în importanță pe toate celelalte de pînă acum.

D. Bogdan-Pitești nu s'a mulțumit numai să amenințe ca să stoarcă bani, ci și-a executat amenințările ca să obțină o sumă mai însemnată.

In așa condițiuni vina d-lui Bogdan-Pitești, e și mai mare, iar oprobiul pe care fapta d-sale îl aruncă asupra presei fără a o atinge pe aceasta, e cu atît mai reprobabil.

De aceia așteptăm de la judecători pedepsirea aspră a vinovaților.

Morala publică și prestigiul presei romîne cer o pedeapsă exemplară.

OAMENI ȘI LUCRURI

In anii lui Dinu Milian

„Serbarea de revedere", care a adunat eri, în orașul nostru una din legiunile — am putea spune din generațiunile — iașane risipite, ne-a dat și nouă cîtorva membri ai „Asociațiunii presei" bunul prilej de a avea în mijlocul nostru, la o masă colegială, pe inițiatorul nouei organizații, pe d. Constantin Mille.

Nu ca director al „Adevărului", nici ca unul dintre conducătorii Asociației, l'am revăzut eri. Ci pe scriitorul lui Dinu Milian, pe poetul duios—deși uneori violent, pentru că tinerețea unește duioșia, vigoarea și impetuositatea—scriitorul sutelor de pagini literare, eloquente, ce alcătuesc acea veche și caracteristică lucrare a epocei,—Dinu Milian.

In anii din urmă orașul nostru a avut parte de numeroase evocări literare. Dim. Anghel în proza delicioasă a schițelor sale; Dimitrie Patrașcanu în minunatele Amintiri ale lui Cassian; d-na Ella Negruzzi în pagini destul de reușite din revista jubilară a Educatoarelor Romîne, au reîmprospătat epizode vii,—parfumate și suggestive ecouri ale celor din urmă două decenii din viața tineritului universitar iașan.

Dar o scriere completă, un roman propriu zis al Iașului dinainte de 1880, avem doară în cartea lui Constantin Mille, unde se regăsesc nu numai scene școlare, întîmplări familiare, mici drame emoționante, dar însăși imaginea Iașului intelectual și social din acei ani, pe cînd foarte tînărul Milian se găsia pe băncile Institutului Academic, căruia s'a închinat eri „serbarea de revedere".

Iar noi am avut mulțumirea de a revedea pe Constantin Mille, care este nu numai directorul nostru al tuturor,—patronul acelora cari, de două decenii încoace, au debutat și au rămas statornici în publicistică; este nu numai unicul director de ziar în țară pe deplin identificat cu ziarele sale, în care trăește și vibrează întreg,—dar este și se cuvine să aplaudăm în el pe cîntărețul „Caetului roșu" —plin de idealizm și de elan tineresc,— este autorul lui „Dinu Milian". D-sa—constatăm cu plăcere—a supraviețuit împrejurărilor și frămîntărilor, rîdicîndu-se și menținîndu-se ca un luptător cu discernămîntul clar-văzător—un temperament de o rezistență nebănuită, o personalitate de o voință fermă și pe care n'au abătut-o din drum nici sinceritatea excesivă, nici gentilețea și bunătatea înnăscute, nici spontaneitatea rară,—atîtea... neajunsuri pe cari i le-au putut cunoaște lui Constantin Mille toți acei cari au avut plăcerea de fi colaboratorii acestui mare optimist ce se ascunde sub aparențele unui deziluzionist...

Rodion

Cuvîntarea d-lui Dr. Riegler

— La inaugurarea noului palat al „Maternității" —

Doamnelor și Domnilor,

Dați-mi voe ca să schițez, cu ocazia inaugurărei pavilioanelor „Institutului „Gregore Ghica Vodă" istoricul acestui mare așezămînt umanitar. Prin hrisovul, pe care îl găsim și în manualul administrativ al principatului Moldovei pe anii 1832—1855 Vodă Grigore Ghica înființează la 1 Ianuarie 1852 Institutul care poartă și va trebui să poarte în cursul veacurilor numele lui.

Instituția la început nu avea decît 14 paturi instalate în casa care se află în fața noastră.

Gr. Ghica Vodă a dăruit această casă precum și 15000 de galbeni pentru instalare și a pus întreaga instituție sub administrația Casei sft. Spiridon cu îndatorirea de a acoperi neajunsul cheltuelilor trebuitoare.

In hrisov se spune „că scopul instituției este de a primi prunci părăsiți de căutarea părintească; de a scuti ființa lor de neajunsurile morale și sociale și de și casa nu este destinată pentru prunci născuți din căsătorie legitimă, ea va hărăzi și acestora adăpostire și ajutor, cînd părinții lor, opriți de boale sau alte piedici, de a îngriji de soarta lor, cînd vîrsta pruncilor ar fi prea crudă și secția va avea locuri vacante. Tot în hrisov se zice că nu se vor primi ori ce prunci, născuți afară de căsătorie, ci mai cu samă acei născuți în școala de moșit, a căror împrejurări ar reclama acest ajutor, drept care sfera secției nu se va întinde decît foarte rar peste cercul capitalei; căci obștiile tîrgurilor și ale satelor sunt datoare a se îngriji de prunci părăsiți.

Preoții fiecărui popor sunt chemați de a umbri cu prietenească îngrijire de soarta lor și iubirea de miluire a persoanelor private, nu poate afla prilej de jertfă mai plăcută lui Dumnezeu și oamenilor, decît hărăzind ajutor acestor ființe nenorocite, cari au cea mai mare nevoe de sprijin și cari fără de a lor vină *sunt cei mai părăsiți din toate creaturile lumei*".

Din aceste rînduri extrase din hrisov reesă caracterul nobil, sufletul mare și patriotismul neîntrecut al lui Vodă Ghica și în aceste clipe cînd inaugurăm noile pavilioane se cuvine să îndreptăm gîndul nostru la acel suflet mare care, — sunt acuma peste 60 de ani, a înzestrat Iașul cu această mare și umanitară instituțiune.

In cursul acestor 60 de ani, Epitropia casei sft. Spiridon mereu a fost încărcată cu prunci aruncați, găsiți, lepadați și lasați în grija casei.

Incă în anul trecut am făcut o statistică relativă la numărul acestor copii. Din această statistică rezultă că în ultimii 5 ani de la 1908—1912 au trecut prin acest institut 2447 de copii și au murit 425 cea ce dă o mortalitate de aproape 20% și aceasta încă este un progres față cu anii anteriori. In ziua de 15 Mai a. c. au remas în îngrijirea casei sft. Spiridon *355* de copii orfani.

Cu drept cuvînt aveți să întrebați ce devin aceste ființe părăsite și totuși capabile de a deveni cetățeni folositori țărei?

Un mare număr din acești prunci născuți și lepădați în institut mor din cauza sistemei actuale de îngrijire.

Sugarii se dau spre creștere femeilor din satele învecinate și pentru aceasta sunt retribuite cu 10 lei lunar. Aceste femei în mare parte lipsite de sentimente umanitare, sărace, de multe ori foarte vicioase nu pot îngriji de nenorociții copii cari și mor din această cauză. Numărul relativ mic de copii cari scapă din ghiarele morței, în stare actuală de organizațiune, nu se pot crește astfel încît se devină cetățeni folositori societății.

De problema creșterei orfanilor m'am ocupat foarte mult.

Am studiat organizațiunea diferitelor orfelinate și din toate rezultă că rolul cel mai important îl are femeea care în ori ce împrejurare este menită se ușureze și să alineze durerile morale și fizice ale mizeriei umane.

Din acest punct de vedere am fost favorizați de soartă.

Mai multe doamne distinse din societatea noastră au exprimat dorința că vor da din tot ajutorul Epitropiei pentru creșterea și educarea trupească și sufletească a orfanilor noștri. Am primit cu o adîncă mulțumire această gentilă și nobilă propunere.

Dar ce folos? Frumoasele intențiuni ale doamnelor, dragostea și zelul lor pentru a contribui la salvarea atîtor ființe nevinovate de soarta lor, s'au lovit de o stîncă formidabilă, lipsa de mijloace pentru realizarea unei opere atît de înălțătoare și umanitare.

Bugetul casei noastre pentru orfanii Epitropiei este relativ, mic 36.000 lei, iar *apelul doamnelor la generozitatea publicului a rămas fără efect.*

Totuși această nereușită nu ne-a descurajat.

Avînd ferma convingere că în pieptul marilor familii bate o inimă romînească, am apelat la sentimentele naționale, patriotice și umanitare ale unei mare romînce,—ale princesei Olga Sturdza ale cărei calități sufletești am avut ocaziunea să le pătrund în calitate de medicul seu curant. Apelul meu a fost ascultat; princesa Olga Sturza într'o scrisoare frumoasă îmi face cunoscut, că cu o vie plăcere aprobă cererea mea și dărueşte palatul ei de la Miroslava pe care l'a iubit foarte mult regretatul ei părinte Alexandru Mavrocordat, casei Sf. Spiridon pentru adăpostirea nevinovaților orfani.

Prin aceasta frumoasă donațiune problema „orfanilor Sft. Spiridon" se poate rezolvi și profit de ocaziunea solemnă de

Fabrica de ciocolată

CARMEN

— din București —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

astăzi, ca să transmitem princesei Olga Sturdza respectuoasele noastre mulțumiri pentru frumoasa și înălțătoarea faptă. In acest palat vom crește toți orfanii începînd de la sugari pînă la etatea de 14-15 ani.

Sugarii vor fi puși la mancă sau hrăniți cu biberonul, vor fi controlați de aproape și numai astfel vom putea reduce mortalitatea înspăimîntătoare de astăzi la minimum posibil.

Copiii înfărcați pînă la etatea de 4 ani vor fi îngrijiți de femei bune sau dacă s'ar putea, de călugărițe cum se face în toate țările civilizate.

Copiii de la 4 ani în sus vor fi supuși la o educație mai serioasă; se vor deprinde să se scoale, să se culce și să mănînce la ore fixe, în grădina de copii li se va da o desvoltare a minței, iar prin ședere în aer și jocuri potrivite se va desvolta constituția lor fizică.

De la etatea de 7 ani copiii vor intra în școala primară, care se va înființa în aceiaș clădire sau vor frecventa școala primară, înființată de colonelul Langa în vecinătatea palatului de la Miroslava.

De la 11 ani, după terminarea claselor primare, băeții vor fi plasați în școale inferioare de agricultură, prin școale de meserii, prin școale comerciale inferioare, iar fetele se vor plasa prin scoli de menaj, prin școli profesionale etc.

In aceste diferite școli, atît băeții cît și fetele vor rămînea pînă la etatea de *15—16 ani*, cînd vor fi în stare să-și agonisească viața și potrivit școalei pe care au urmat-o vor fi plasați prin ateliere cunoscute sub îngrijirea Epitropiei.

Cel puțin jumătate din salarul lor să fie plasat la o casă de economie, pe numele fiecărui, așa încît după 5-6 ani de muncă fiecare să dispue de un mic capital cu care să poată continua viitoarea lui carieră.

Orfanii, odată ajunși la etatea de 21 de ani, vor fi emancipați de Epitropia casei Sf. Spiridon.

Am schițat în puține cuvinte un plan de educație a orfanilor sfî. Spiridon, pentru a face din ființele cele mai părăsite cetățeni folositori societății.

*

D-lor, realizarea acestui plan se datorește în prima linie neîntrecutei romînce, princesei Olga Sturza, care prin frumoasa ei donațiune a deschis un orizont nou de activitate în această direcțiune umanitară.

Mulțumesc din suflet și tuturor doamnelor care prin scrisori ne-au prevenit că vor participa materialminte și moralminte la această frumoasă operă.

D-lor, predecesorii noștri au proectat dărămarea complectă a vechiului „Institut Gregore Ghica-Vodă" și înlocuirea lui prin clădiri noui.

Noi am modificat proectul lor nu numai pentru motive materiale neînlăturabile, dar și din considerațiuni patriotice și naționale.

In adevăr Iașul este și trebue să rămîe un simbol al trecutului nostru. Din Iași au plecat razele de lumină ale culturei romînești și este o datorie sfîntă de a conserva toate clădirile vechilor instituțiuni, ca martore ale trecutului glorios al acestui oraș.

Precum stînci și fosile, munți și văi sunt marturii actuali ai vijeliilor prin care a trecut pămîntul în cursul veacurilor, tot astfel clădirile și monumentele vechi sunt dovezi indestructibile despre faptele istorice ale generațiunilor trecute.

Institutul Gregorie Ghica-Vodă, reprezentat prin vechia lui clădire, este opera unui domn romîn și dacă sufletul lui Ghica-Vodă s'a dus în regiuni necunoscute, faptele lui umanitare au rămas pe pămîntul acesta și ne transportă cu gîndul și cu venerațiunea la acela care a dat ființă acestei mari instituțiuni.

Iată considerațiunile care ne-au făcut să nu dărîmăm această casă, această veche clădire; din contra, precum vedeți, o reparăm și astfel va rămînea o pioasă amintire despre acela care a dăruit-o pentru un scop așa de frumos.

Tot astfel s'ar face o mare greșală executîndu-se proiectul de a dărăma vechea clădire a foastei Universități în care este instalată facultatea de medicină.

Această clădire este o construcțiune foarte solidă și consider ca o crimă dărămarea acelei case de care se leagă trecutul învățămîntului nostru superior.

Ar trebui să protestăm cu toată energia în contra tendințelor nenorocite de a distruge clădirile istorice. In toate orașele civilizate întîlnim clădiri foarte vechi cari au suportat furtunele timpurilor trecute și sunt întreținute cu cea mai mare îngrijire în amintirea faptelor care se leagă de acele instituțiuni.

In vechia clădire a Institutului Grigore Ghica-Vodă pe care o reparăm acuma, vom instala toate serviciile administrative, iară în pavilioanele noi am instalat camerele lehuzelor, ale gravidelor, camera de facere, una de operațiuni ginecologice; tot în aceste pavilioane am instalat școala de moșit, dormitoarele elevelor interne, cu toate cele necesăre învățămîntului practic.

Vom păstra pentru întreaga clădire numele de *„Institutul Grigore Ghica Vodă" și protestez în contra tendinței moderne* de a denumi această instituțiune „Maternitatea", un cuvînt, menit de a face să treacă în domeniul uitării numele generosului intemeetor Grigorie-Ghica-Vodă.

(sfîrșitul va urma)

Republica de la Vaslui

— Fantezie —

Cuvintele republicanului I. Miclescu rostite în Cameră, la discuția protocolului de la Petersburg au fost profetice.

Țibănești nu vor rămîne pentru istorie o simplă denumire de moșie, ci vor deveni pentru noi un soi de... Siegmaringen.

Nici n'apucase bine directorul „Faclei" să împrăștie în masele obijduitului nostru popor, ideia unei lovituri de stat, printr'o puternică revoluțiune care să distrugă „putregaiul" și „cangrena" din alcătuirile politice în descompunere și „intensitatea răului" a și isbucnit la Vaslui.

„Martirii revoluției" din inimoasa urbie înțelegînd că numai prin „zguduiri profunde" se mai poate salva viitorul, au făcut în noaptea de 2 Iunie nici mai mult nici mai puțin de cît un pronunciament, prin care declară rupte orice legături cu centrul și proclamînd Vasluiul republică liberă și independentă, vestesc alegerea d. P. P. Carp ca președinte „iubit și ascultat" (președinte al republicei, bine înțeles).

In urma acestor evenimente politice vechea faimă a Mizilului rămîne întunecată de actul de curaj al Vasluiului.

Din cele ce au urmat nu cunoaștem de cît amănuntul că marca județului Vaslui care era reprezentată printr'un stup de albine, va fi menținută ca marcă a republicei cu singura modificare că „regina" va fi înlocuită cu „trîntorul".

I. P.

Dosarul lui Bogdan-Pitești

Extradat pentru excrocherii

Oaia rîioasă Bogdan-Văcărești, întors în țară din expedițiile mai mult sau mai puțin norocoase, în Elveția și Franța și după „conflictele" cu poliția și parchetul din aceste două țări, s'a gîndit să-și refacă, în parte măcar, dacă se poate, virginitatea-i socială. Individul, pe a cărui fișă antropometrică figurează titlurile de escroc și anarchist; cavalerul de industrie care are la activul său o ordonanță de urmărire pentru excrocherie, dată de judecătorul de instrucție al tribunalului Senei, a încercat ca prin mijlocirea ministerului nostru de externe să obție revocarea decretului de expulzare din Franța

Ministerul afacerei străine a înaintat cererea legațiunii noastre din Paris, care în răspunsul ce reproducem mai jos, arată că toate demersurile au fost zadarnice, pentru că guvernul francez i-a răspuns că nu poate reveni asupra măsurii luate contra unui individ, arestat și urmărit pentru escrocherie, dublat de un anarchist.

Iată textul adresei legațiunii din Paris a României. cu data de 2 Februarie 1895 și care poartă numărul 294:

„Spre răspuns la nota Excelenței Voastre cu No. 2404 din 6 Februarie curent, în privința afacerei domnului Al. Bogdan expulzat din Franța în luna Iulie trecut ca anarchist, am onoare a vă relata cele următoare:

După ce am primit puținele informațiuni transmise de Prefectura Argeș și comunicate mie cu nota No. 22520, am vorbit despre această afacere cu d. Dupuy, ministru de interne, care în acel moment ținea interimatul afacerilor străine, din pricina boalei d-lui Hanotaux, și l-am rugat să bine voiască a da ordine ca să se examineze cu atențiune dosarul d-lui Bogdan, spre a se vedea dacă nucumva fusese victima vre-unei erori sau a unei denunțări calomnioase. D. Dupuy mi-a promis a face cele necesare în acest sens: însă înainte de a primi vr'un răspuns, demisiunea cabinetului Dupuy, urmată de aceia a Președintelui și de o lungă criză ministerială, m'a pus în imposibilitate de a vedea pe d. Hanotaux și de al întreține despre diferitele afaceri pendinte.

Un escroc și anarchist declară guvernul francez

Cînd l-am putut vedea, i-am vorbit despre această afacere, și Miercurea trecută, la recepțiunea diplomatică. I am întrebat dacă a primit vre-un răspuns de la Direcția Siguranței Publice

D. Hanotaux mi-a răspuns întîiu, că informațiunile primite sunt din cele mai rele: că d. Al. Bogdan fost arestat la Paris în urma unei cereri de extradare făcută de guvernul elvețian, Fiind urmărit la Geneva pentru escrocherie: că în urmă, însă, guvernul elvețian a renunțat la Cererea sa; că d. Al. Bogdan a fost urmărit pentru escrocherie și la Paris: și deși s'a dat ordonanța de urmărire, a fost expulzat fiind semnalat de poliția din Geneva ca un cavaler de industrie și un anarchist și de poliția din Capitală în acelaș mod.

Înțelegeți — mi-a zis — că atunci cînd două Polații dau astfel de informațiuni asupra unui individ, nu putem să'l tolerăm aci și că nu merită nici un interes.

După aceasta, d. Hanotaux a adăogat în mai multe rînduri:

Rămîne, bine înțeles, d-le Ministru, că aceste explicațiuni, vi le dau numai Domniei-Voastre personal, și pentru considerația ce vă port, căci în principiu nu putem admite în aceste chestiuni nici un fel de reclamațiuni: expulsez fiindcă expulsez. Nu putem să avem incidente diplomatice pentru miile de cazuri de asemenea natură ce se prezintă: supușii Domniei Voastre sunt puțini în Franța, dar avem aci sute de mii de străini de tot felul, Italieni, Belgieni, Polonezi, Greci și mulți sunt periculoși; se poate găsi vre-un Caserio printre dînșii; trebuie doar să menținem dreptul nostru de a curăți solul.

Decretul de expulzare nu poate fi revocat nici măcar temporar

In fața acestor declarațiuni categorice și a denunțărilor concordante ale polițiilor din Geneva și din Paris, înțelegeți, D-le Ministru, că nu rămîne nici o speranță de a vedea revocarea decretului de expulzare al d-lui Bogdan, fie în mod definitiv, fie în mod temporar.

Odată cu aceasta am onoare a vă înapoia cele 3 anexe ce însoțeau nota Excelenței Voastre cu No. 22197 | 94.

Primiți vă rog, Domnule Ministru, asigurarea prea înaltei mele considerațiuni.

(ss) **Lahovary.**

INFORMAȚII

Datoria Justiiiei.— *In primul său articol de astăzi „Viitorul" revine din nou asupra șantagiului lui Bogdan-Pitești și laudă actul d-lui Blank — de a l da pe acesta pe mîna justiției cu „un act de cinste curagioasă" Iată încheierea articolului.*

„...D. Aristide Blank n'a cedat sfaturilor lașe ale unui oportunism negustoresc. A preferit lupta cu toate neajunsurile ei. Procedînd astfel el a făcut în mod practic mai mult pentru asanarea moravurilor noastre de cît toți predicatorii și profesorii de virtute, cari ne dau povețe platonice de morală.

D-sa a adus și un mare seviciu presei care trebue să-i fie recunoscătoare.

Dacă în adevăr toți naufragiații din celelalte cariere, toate secăturile și toți cavalerii de industrie, exploatînd dinainte o stare de spirit favorabilă tentativelor de șantaj, vor năvăli în presă pentru a-și exercita această infamă dar lucrativă meserie, presa romînă va deveni o rușine și o calamitate publică.

Ziariștii cinstiți nu vor mai avea ce căta într'o carieră unde canalia va dicta.

Nu ne îndoim că piața bucureșteană e cu tot sufletul alături de d. Blank, și nu ne îndoim asemenea că justiția romînească își va face datoria pedepsind cu toată rigoarea acest îndrăzneț șantaj de alt-fel pe deplin dovedit.

D. Blank merită felicitările tuturor sufletelor cinstite și ai adevăraților prieteni ai presei".

Poliția a fost înștiințată că în strada Smîrdan No. 80 s'a comis un furt de 600 lei în dauna olteanului Florea Martinoi.

Bănuelele cad asupra a doi olteni care au fost arestați în Comuna Buciumi.

Inaugurarea noului local al maternității „Grigore Ghica Voevod"

Eri dimineață a avut loc solemnitatea inaugurărei noului local construit pentru instalarea Maternității.

La invitările făcute de eforia Sf. Spiridon, care era reprezentată prin d-nii efori dr. Riegler și N. Pogonat a răspuns foarte multă lume dintre care remarcăm: D-nele Xenopol, Meisner, Cimara, Docman, d-șoarele Tereza Strătilescu, Gatoschi, Leon, d-na Grossi, etc.

D-nii ajutor de primar A. Ciurea, A. Stroja prefect de poliție, Gh. Bortez directorul prefecturei de județ, d-nii A. D. Xenopol, V. Dimitriu L. Gatoschi, V. Emandi, P. Poni, A. Vincler-Buzeu, V. Miclescu-Vaslui, dr. Miclescu, dr. Stroici, Meisner, Em. Stroici, C. Mille, N. Ostapovici, Alevra-Fălticeni, dr. Carol Konya, Samuel Konia, A. Chirilovici, dr. Cerchez dr. Sobner Tudori, Ing. Cozmovici, Buiciu-Roman, I. Petrovici, L. Cosmovici și architect Marcovici, care a construit localul.

D-nul dr. V. Bejan medicul institutului, asistat de personalul medical compus din d. dr. Leon, d-na dr. Grossi, da invitaților explicațiile cuvenite asupra reorganizărei și funcționărei institutului. Intre toate atrage foarte mult atențiunea un început de muzeu alcătuit sub indicațiile și îngrijirea d-lui profesor Bejan, unde se găsesc foarte interesante colecțiuni.

Primirea invitaților este făcută de către d. Rudolf Suțu, directorul epitropiei și George Ciure, șeful serviciului administrativ.

La ora 11 se începe solemnitatea prin serviciul religios de sfințire a apei care este oficiat de P. S. Arhiereul Antim Petrescu. Corul Sf. Spiridon a dat răspunsurile.

După terminarea rugăciunilor domnul prim efor doctor Em. Riegler își începe cuvîntarea d-sale, prin care arată rostul ce l-a avut de la înființare și pînă astăzi, institutul „Grigore Ghica-Vodă". (Dăm cuvîntarea în extenso în altă parte a ziarului).

D. dr. V. Bejan, care are conducerea „Institutului", de la 1882, într'o cuvîntare plină de interes, arată amănunțit fazele prin care a trecut acest institut, de la data cînd a luat d-sa conducerea și pînă astăzi. Mortalitatea gravidelor și a lehuzelor a scăzut cu totul, grație mijloacelor de antisepsie perfecționate și serios aplicate. Febra puerperală care decima în proporție înspăimîntătoare, aproape nu se mai manifestă în institut.

Școala de moașe a făcut progrese repezi și mari. Absolventele de azi sunt bine pregătite și acțiunnea lor a influențat în bine statistica morței femeilor de pe urma însemnatului act fiziologic al nașterei. Rolul lor se simte și la țară și la orașe.

In ce privește creșterea orfanilor, arată că cu toate că mijloacele au fost cu totul restrînse totuși orfani de ai institutului sunt astăzi ofițeri în armată, doctori în medicină și ingineri.

Aduce mulțumiri tuturor eforilor care au fost la sf. Spiridon, și care cu toții au aratat bunăvoință pentru institut. Mulțumește actualei eforii pentru interesul și munca stăruitoare ce a depus spre înalțarea cît mai mult a institutului „Grigore-Ghica".

Arhiereul Antim Petrescu în numele P. S. Mitropolitului Moldovei aduce laudă celor care au contribuit la ridicarea institutului. Tuastează pentru M. S. Regele.

*

După terminarea cuvîntărilor se oferă asistenței șampanie și pișcoturi.

*

Epitropia expediază următoarele două telegrame:

Majestății S. Regelui Carol I

Intruniți în localul institutului „Grigore Ghica-Vodă" pe care îl inaugurăm în aceste momente, îndreptăm gîndul către Majestățile Voastre înfăptuitorii atîtor gînduri în fapte.

Epitropi Dr. Riegler
N. Pogonat
Cristea Th. Cristea

*

Principesei Olga Sturza
Dieppe
France

Cu ocazia inaugurărei institutului Grigorian întreaga asistență vă aduce respectoase mulțumiri de recunoștință pentru frumoasa și însemnata donație.

Epitropi: Dr. E. Riegler
N. Pogonat
Cristea Th. Cristea

Apelul lui Berman Iuster

Simbătă s'a prezentat înaintea curței de apel secția I a apelul d-lui B. Iuster la hotărîrea tribunalului, prin care i se respinge cererea de morator.

Salele și curtea palatului de Justiție sunt pline. In sala de judecată accesul publicului este cu neputință.

Curtea se compune din d. Burada președinte, d-nii Leonescu, Porfiriu și Grigorovici consilieri.

Procesul intră la rînd la ora 5.

D. advocat G. Cristofor din partea, creditorului Barasch din Hîrlău, prezintă o intervenție de a fi primit în proces alăturea cu d-nul judecător sindic și în opoziție cu majoritatea creditorilor care au intervenit în favoarea d. B. Iuster.

Iau parte la discuție d-nii advocați V. Dimitriu din partea d. Iuster și d. Matei Cantacuzino din partea Băncei „Moldova" care combat intervenția susținută de către d-nii G. Cristofor și H. Suțu.

După o deriberare de o jumătate de oră Curtea admite toate intervențiile și cele contra și cele pentru sprijinul apelului d. Iuster.

D-nul G. Cristofor ridică un nou incident cerînd conexarea dosarilor: respingerei moratorului; cu a declarărei în stare de faliment din oficiu.

Orele fiind șase, Curtea amînă continuarea desbaterilor pentru Luni.

Medicul locotenent colonel în retragere pentru limită de vrîstă d. prof. dr. Bejan V. Ioan, a fost readus în rezervă pe ziua de 1 Iunie 1913, însumîndu-se la comandamentul corpului II armată.

D. Otto Han, șef al atelierelor de aplicație ale școalei superioare de arte și meserii din localitate și profesor de organe de mașini a fost însărcinat de către ministerul instrucțiunii și cu suplinirea catedrei de electro-technică, de la această școală.

Ieri la ora 4 p. m. a avut loc la biserica Sf. Spiridon, căsătoria d-rei Penescu,—fiica d-lui C. B. Penescu,—cu d. Gh. Iosif, inginer.

Aflăm că d. dr. S. Rosenfeld avocat în Suceava (Bucovina) s'a logodit cu d-șoara Betty Mantel din localitate.

In ziua de 25 Iunie se va ține la Epitropia generală a casei Spitalelor și ospiciilor sf. Spiridon, licitație pentru aprovizionarea cu pînzeturile și postavurile trebuitoare casei.

In ziua de 28 Iunie se va ține la comandamentul Diviziei a 8-a licitație pentru aprovizionarea făinei de grîu, necesară, pe timp de un an, manutanțelor din Iași, Vaslui, Dorohoi și Botoșani.

S'au acordat avantagiile legei pentru încurajarea industriei naționale, moarei d-lui Nic. Andronic, din com. Șipote, jud. Iași.

Neîntrunindu-se numărul suficient de alegători, alegerea de la „Corporația Metalurgică" care trebuia să aibă loc ieri, s'a amînat pentru ziua de 23 Iunie curent.

In satul Bosia s'a declarat epidemia de scarlatină. Bolnavii au fost izolați în spitalul din Ungheni. Ieri s'a întrunit consiliul comunal pentru a lua energice măsuri de combatere a epidemiei.

In ziua de 22 Iunie se va ține pentru a doua oară licitația pentru construirea a 2 cantoane pe șoseaua județeană Iași-Roman și șoseaua vecinală Iași-Botoșani.

S'a iscat epizodia de turbare între cîinii din Tîrgu-Frumos.

Membrii „Societății pentru protecția animalelor, s'au întrunit ieri la școala primară „Gheorghe Asachi", la ordinea zilei fiind mai multe lucruri importante.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

Ultime Informaţii

Pecînd toţi ceilalţi creditori ai lui Berman Juster sunt de părere că este în interesul lor propriu, ca acesta să nu fie declarat în stare de faliment, singur creditorul Barasch, originar din Hîrlău, este de părere contrarie.

In acest scop numitul a şi făcut intervenţie la Curte şi întru susţinerea acestei intervenţiuni a angajat doi avocaţi, de talia d-lor Cristofor şi Suţu.

Lucrul a surprins mult cercurile financiare care discută cu aprindere în privinţa atitudinei lui Barasch—mai cu seamă cînd se ştie cît de mult creditorii se feresc a face cheltuieli, cînd este vorba de urmărirea unui debitor ameninţat a fi declarat în stare de faliment.

Explicaţia faptului există şi ea trebuie căutată în legăturile strînse dintre acest Barasch şi Froim Fischer.

Aceste legături sunt notorii în lumea comercianţilor şi pot fi dovedite şi prin diferite acte judecătoreşti.

La lumina acestei explicaţii apare evident cine are interes să existe o intervenţie pentru a se respinge epelul lui Berman Juster şi de ce Barasch nu s'a mulţumit numai cu un singur avocat, ci i-a trebuit doi, şi încă avocaţi de talia d-lor Cristofor şi Suţu.

In urma conferinţilor şcolare ce au avut loc la liceul naţional s'a admis a se aplica şi în acest an circulara explicativă trimisă în anul trecut de către d. C. Meisner şi anume a se admite corijarea elevilor de curs inferior la 3 obiecte şi a acelor de curs superior la 2 obiecte, dacă au la limba romînă între 5 şi 6.

E probabil că aceeaşi normă va fi aplicată la liceul internat.

Pentru examenele elevilor de curs primar pregătiţi în particular s'au alcătuit următoarele comisiuni:

La şcoala Adamachi: d. Alex. Tenie preşedinte, econom Al. Popovici, d-ra Elena Kostache şi d-na Natalia Zaharia membri.

La şcoala Gh. Asachi, d. Eduard Cosmiţă, preşedinte, Natalia Oiaga, M. Savinescu şi Anetta dr. Tudor membri.

La şcoala catolică: N. Ionescu preşedinte, Elena Sachelarescu, Ioan Dimitriu şi Ioan Tăzlăoanu membri.

La Notre Dame de Sion: d-na Natalia Mitru preşedintă, Miletta Margaritescu, Elena Stătescu şi Casuca Tincu, membre.

La atelierele C. F. R. din Paşcani: N. Sebastian preşedinte, Ana Marcopol, Maria Neculcea şi Vasile Agapi membri.

D. Comisar I. Iordăchescu şeful Brigăzei speciale de siguranţă din logalitate a fost detaşat pentru tot sezonul ca şef al poliţiei staţiunei balneare Govora.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a fost în Capitală de unde se va duce la Proviţa — în jud. Prahova — locul de naştere a I. P. S. Sale.

Concursul de Verificatori-Ajutori de Măsuri şi Greutăţi, ce urma a se ţine în ziua de 12 Iunie, s'a amînat pentru 8 August.

Batalionul al 10-lea de vînători — înfiinţat prin noua lege a mărirei cadrelor armatei — se va întemeia în curînd, luîndu-şi reşedinţa la Silistra.

„Epoca reproduce o minciună a „Evenimentului" şi încheie:

„Ori-ce alt comentar e de prisos".

Nici nu comentăm, ci contstatăm.

D. Constantin Mille, directorul „Adevărului" şi al „Dimineţei" a invitat aseară la o masă colegială pe membrii iaşani ai „Asociaţiei presei" la restaurantul hotelului Traian.

Astăzi cu trenul de 3 p. m. d. Mille a plecat la Bîrlad.

Fata Tinca Gheorghiu care—după cum se ştie—se otrăvise cu sublimat carasiv în urma unei certe ce avusese cu concubinul său, student în medicină,— a încetat din viaţă eri dimineaţă.

La concursul interşcolar de oină, echipa „Liceului Naţional din Iaşi", sub conducerea d-lor maeştri Dolijan şi Dobreanu au obţinut „Statuea".

La ora 2 p. m. o femee, despre care se zice că e o cerşetoare, a căzut jos în Piaţa Unirei, încetînd din viaţă.

Indentitatea cadavrului n'a fost încă stabilită.

Comitetul interimar al centrului studenţesc care se comune din d-nii C. Alexandrescu, A. Ionescu, A. D. Ionescu şi P. Moţoc, care urmăreşte a pune ordine în administraţie, găsind că *societatea are datorii în valoare de 1400 lei şi venituri eventuale de cel mult 100 lei*, a solicitat şi obţinut de la rectorat un împrumut de 1400 lei cu care sumă a echibrat situaţiunea financiară a societăţei.

Complectăm lista absolventelor şcoalei secundare „Oltea Doamna" cu d-rele Botez Sabina şi Droguşeanu Florica, cari au fost din greşală omise.

Doamnă prezentabilă, *dragută, de bună condiţie, perfectă menajeră, doreşte căsătorie sau cunoştinţa cu domn bine situat.*

Anonimelor nu răspunde.

Elvira Stănescu. *Poste-Restante Loco*

Banchetul bacalaureaţilor institutului academic

In vechea clădire a institutului academic din strada Muzelor, s'au întrunit eri, într'o frumoasă revedere, foştii bacalauriaţi, din promoţiile 1866—1877.

La această frumoasă serbare participă d-nii: doctor Augustin-Craiova, Const, Mille-Bucureşti, doctor Cerchez-Bîrlad, C. Antoniade-Bucureşti, G. Moţoc-Neamţ, Leonida Gatoschi-Iaşi, Ştefan Albu-Fălticeni, Grigore Buicliu-Roman, C. Stamatiu-Iaşi, Em. Vinkler-Buzău, doctor, Miclescu-Iaşi, C. Mătăsaru Neamţ, Matak-Galaţi, Th. Cincu-Tecuci, doctor Riegler şi C. Meissner-Iaşi, doctor Şabner Tuduri-Bucureşti, Vasile Dimitriu şi V. Miclescu-Iaşi, D. Cernătescu-Huşi, Em. Stroici-Bucureşti, Vlasinsky-Iaşi, N. Culianu şi Lateş-Iaşi.

Oaspeţii au asistat la oficiarea unui serviciu religios la mitropolie, după care vicarul Mitropoliei, Antim, în cuvinte calde arată scopul revederei de azi.

Toţi foştii colegi au azistat apoi la serbarea inaugurărei Institutului Gregorian, iar la ora 1 s'au întrunit într'un banchet în chiar fostul local al „Institutului Academic", după ce s'au fotografiat la Heck.

La banchet participă şi arhiereul Antim şi foştii profesori d-nii dr. Poni, Naum şi Xenopol.

Cel dintăi tuast îl ridică d. Vincler pentru Suveran.

D. A. D. Xenopol într'o frumoasă cuvîntare, arată fazele prin care a trecut fie care din comeseni, şi amintirea ce-i leagă de instituţie şi închină pentru cei presenţi şi în memoria celor dispăruţi.

Toţi Comesenii închină pentru d. Xenopol, cel dintăi bacalauriat din Moldova.

In mijlocul asistenţei generale, ridică tuasturi, d-nii C. Mille, doctor Cosmovici, doctor Riegler, Vincler, P. Poni.

Petrecerea a ţinut până la ora 4, în cea mai mare animaţie.

Credem a fi pe placul cetitorilor, reproducînd în extenso documentata cuvîntare a bătrînului profesor A. Naum, asupra institutului academic.

Domnilor şi Scumpi amici

Un fericit gînd v'a făcut să ne adunaţi, ca să serbătorim împreună împlinirea a 30 de ani, de cînd aţi părăsit băncile Institutului Academic. Văd prin aceasta un frumos exemplu tinerimei, o mare mulţumire sufletească şi o delicată atenţiune bătrînilor D-voastră educatori. Ne-aţi împrospătat timpuri, care au cu bucuriile lor şi adînci păreri-de-rău. Căci aşa este soarta omului pe pămînt: multe dureri, puţine plăceri.

Cei mai mulţi dintre profesorii d-voastră au dispărut inainte de timp; daţi-mi voe mie, cel mai bătrîn, să evoc figurile loc: Melic, Cobâlcescu, Vîrgolici, Ţoni, Paicu şi alţii. Eram legaţi împreună prin o strînsă prietenie; cu toţii aveam acelaş ideal: împlinirea datoriei înainte de toate, onoarea şi reputaţia şcoalei, îndreptarea tinerimei spre iubirea de patrie şi deşteptarea minţei. Toate aceste nume, erau suflete alese, oameni pătrunşi de adevărata lor misiune. De-aceia, domnilor gîndul nostru cel de'ntăiu, să'l închinăm lor!

Aţi mai trezit în sufletul meu amintirea acelui timp de idealism şi de „cultură adevărată", pe care dorim cu toţii să'l vedem reînflorind şi în generaţiile de astăzi. In afară de şcoală, traiam cu toţii într'o atmosferă literară, strînşi uniţi, fără invidie, fără critică nedreaptă, fără ură, fără nici o patimă urîcioasă şi numai formarea caracterelor frumoase era obiectivul nostru principal! Această parte a vieţei noastre nu se uită! Domnii Maiorescu şi Culianu ne diriguiau şi ne povăţuiau cu sfaturile lor. Şcoala noastră ajunsese la o reputaţie înaltă. Din toate părţile ţărei veneau şcolari.

Cîte nume din elevii Institutelor-Unite nu sunt astăzi cunoscute? Administraţia, magistratura, politica, literatura, toate serviciile Statului sunt pline de numele lor! Şcoala noastră revarsă darurile de înaltă cultură asupra numeroaselor serii de şcolari.

Lacrimele noastre le dăm astăzi şi elevilor tineri, pe cari o moarte precară i-a smult din mijlocul nostru înainte de timp.

Negreşit, am fi dorit să fim şi mai buni şi mai perfecţi; poate am fi dorit să vă fi dat mai mult de cît v'am dat, dar v'am dat numai cît ne-a fost cu putinţă să vă dăm, ca învăţămînt,—dar lipsa de pretenţii, modestia, onoarea, sentimentul datoriei, aceste vi le-am dat întregi!

Aţi avut inima şi dragostea noastră!

Ridic deci paharul acesta, în onoarea D-voastră. Să nu uităm şi pe modestul Novleanu.

D. prof. C. Artachino fiind reţinut în Capitală în juriul salonului oficial, conferinţa şcoalelor de Belle-Arte din localitate a fost amînată pentru o dată ulterioară.

Iată numele, în ordinea alfabetică, a elevilor cari au absoloit cl. VIII-a mod. a Liceului Naţional din localitate: Axelrad B., Blumenfeld A., Botez R., Brânzei Gh., Brudariu Al., Burada A., Coniver H., Gall I., Glanzstein Iosef, Grigorovici D., Leon I., Manu C., Petrescu Gh., Petrov Traian, Schwartz Filip, Sion C., Viţianu Duiliu.

Inscrişi la începutul anului 21, retraşi 3, promovaţi 18.

La 20 Iunie aceşti elevi vor da examenul de capacitate.

D-ra Clara Wieth o celebritate artistică a scenelor daneze apare Astă-seară Luni pe ecranul cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian", în originala desfăşurare „Răsbunarea lui Purillo". Piesa cuprinde trei părţi şi face parte din seria filmelor daneze cele mai apreciate în lumea întreagă şi a căror esclusivitate de reprezentare o posedă numai cinematograful din grădina Traian. Cea mai recentă apariţie „Eclair-Journal" al doilea ziar însufleţit, este de asemenea cuprins în noul program de astă seară şi ca supliment se maireprezintă irevocabil pentru ultima oară revistă detectivă „Alb contra Negru".

Alb contra Negru sau Banditii Londrei, este unicul film cu cele mai extravagante scene şi situaţii. „Alb contra negru" este un adevărat triumf al artei cinematografiei actuale.

Milioanele de filme în acest gen apărute pînă astăzi, rămîn cu desăvîrşire inferioare inegalabilei desfăşurări „Alb contra Negru".

Veţi avea remuşcări dacă nu veţi asista la desfăşurarea filmului „Alb contra Negru"; acţiunea cuprinde 4 acte mari, ocupînd întreaga reprezentaţie.

A se ceti subiectul imprimat în 50 mii exemplare care se împarte gratuit.

FUZIUNEA

Bucureşti.— Comitetul executiv al partidului conservator a început consfătuirile cu cluburile din ţară, în chestiunea fuziunei.

Astăzi la ora 3 jum. se întrunesc acasă la d. Marghiloman parlamentarii reprezentanţi ai organizaţiilor din Dorohoi, Botoşani şi Iaşi.

ULTIMA ORA

Banchetul dela Caracal a partidului Conservator-democrat

Revoluţia d-lui P. P. Carp

Convorbire cu d. A. D. Xenopol

— In afacerea Berman Juster —

Ziarul „Adevărul" publică următoarele:

— Persoanele, care au fost consultate de presă, în afacerea Juster, sunt autorităţi ale căror păreri, în o asemenea afacere, trebuesc ascultate şi să se noteze bine că nu numai d. Wachtel, care este coreligionarul d-lui Juster, şi deci ar putea fi bănuit de părtinire, ba chiar ceilalţi 3 directori de Bancă, d-nii Marinescu, directorul Băncei Naţionale din Iaşi, Daniel, directorul Băncei Iaşului şi d. Uhrinovski, directorul Băncei Agricole, împărtăşesc aceiaşi părere asupra urmărirei nedrepte a lui Berman Juster.

Să se adauge la aceasta şi împrejurarea însemnată, că d. Mateiu Cantacuzino Primarul Iaşului, profesor la Universitate şi senator şi mai presus de toate om cunoscut prin principiile sale şi onorabilitatea sa, apără pe Juster, înaintea instanţelor, fiind convins că apără o cauză dreaptă.

Nu mai puţin şi d. Pandele Zamfirescu autoritate juridică recunoscută şi unul din cei mai însemnaţi magistraţi ai ţărei cu toate că s'a retras din avocătură, reapare o clipă în faţa baroului ieşan pentru a apăra pe Juster.

Se vede deci că Juster este considerat atît în lumea financiară, cît şi comercială, cît şi în părerea oamenilor de Drept de mare valoare ca om cinstit şi ca jertfa unor împrejurări asupra cărora opinia publică, toată favorabilă lui Juster, este deja formată.

— Care e părerea Dv. personală în această chestiune?

*

— Impărtăşesc şi eu părerea cercurilor competinte, cu atît mai mult cu cît sunt personal convins, că numai greutăţile care au apăsat asupra ţărei întregi, au putut sdruncina un moment situaţia lui Iuster. Dar, după cum se constată din contul făcut de sindic, averea lui covîrşeşte mult pasivul, de şi bine înţeles că averea constînd din imobile, Iuster n'a dispus la un moment dat de sumele lichide necesare, pentru a face faţă indatoririlor sale, şi a fost nevoit să ceară moratoriu.

Cum de i s'a putut respinge această dreaptă cerere, cînd este cunoscută criza cea înspăimîntătoare, ce al bîntuit ţara din cauza răului an agricol şi al răsboiului de peste Dunăre, care ameninţa în fiece moment siguranţa ţării noastre,— eu ca fost procuror şi jurist, nu pot s'o înţeleg.

D. Juster est cunoscut, nu numai ca un agricultor de seamă, ci şi ca un industriaş de mare valoare. D-sa a înfiinţat o fabrică de sticlărie, în care a pus cea mai mare parte din averea lui, importînd materialul prim,—vagoare de nisip din Bohemia,—pentru a pregăti sticlăria de lux şi a da astfel o mai mare înflorire acestei ramure industriale-naţionale.

Cum de s'au găsit oameni, cari să lovească tocmai în Berman Juster, omul ce a adus pînă acuma servicii atît de interesante ţării, este o ghichitoare în deslegarea căreia nu vreau să pătrund. Atîta mă mulţumesc de a arata, cine este jertfa acestei nedrepte prigoniri.

Se înţelege, că după măsurile luate pînă acum contra lui Berman Juster, el va fi dus la o ruină sigură şi că dacă starea lui de avuţie actuală, 2 milioane 500 mii lei avere şi 1 mil. 200 mii lei datorii, nu poate să-l facă să apară ca falit, apoi după ce măsurile judecătoreşti luate contra lui îl vor împedeca de a-şi recolta moşiile cu îngrijirea omului cu durere pentru averea lui; după ce i se va închide fabrica, de sigur că Berman Juster va vedea nenorocirea adevărată bătînd la uşile lui, acuma la bătrîneţe, cînd puterile slăbind, slăbeşte şi încordarea trebuitoare, pentru a se putea opune loviturilor duşmane.

Dar ce exemplu ni se dă cu aseminea procedări nedrepte şi putem zice barbare. Toată lumea cere la noi iniţiativă privată, îndepărtarea de funcţiunile statului, muncă liberă şi productivă pe tărîmul agriculturei şi al comerţului şi mai ales să îndeamnă la aceasta elementul romînesc.

Apoi cu ce curaj să se mai apuce oamenii de asemenea îndeletniciri, cînd un reprezentant de cei mai de seamă al lor este tratat cu atîta cruzime.

Juster este un comerciant şi un industriaş, din cei mai corecţi, în afacerile lor. O viaţă întreagă a dovedit-o.

Nu cred să fie mulţi romîni, care să poată fi cumparaţi lui Juster, în munca ce a depus-o pentru ţară şi în cinstea cu care a purtat-o.

Accidentul Deputatului V. Dimitropol

Bucureşti.— Distinsul deputat V. Dimitropol, şeful conservator democraţilor dela Dîmboviţa, care în sesiunea trecută a parlamentului a fost raportor la legea drumurilor, a suferit eri un accident.

Venind în automobil dela Tîrgovişte spre Bucureşti maşina s'a lovit de parapetul unui pod, din isbitură cei din lăuntru au fost răsturnaţi.

Dl. Dimitropol căzînd pe noroi gras care era moale n'a suferit de cît o comoţiune celebrală şi uşoare contuziuni din care cea mai grea, este acea primită deasupra sprincenelor, dela ochelari.

Distinsul parlamentar, a fost adus astăzi la ora 3 în Bucureşti, unde i s'au dat grabnice îngrijiri medicale.

Se speră că în scurt timp d. Dimitropol va fi depli n restabilit.

„Epoca" şi revoluţia d-lui Carp

Bucureşti. — „Epoca" se năpusteşte contra d-lui Take Ionescu, pentru atitudinea ce a avut presa conservator-democrată faţă de interviewul acordat d-lui Cocea de către d. Carp.

Ori cît de pornită ar fi atitudinea acelui tourbillon al vieţei noastre publice, care este d. Nicu Filipescu şi a republicanului Jean Miclescu, care varsa bale înveninate, pentru că am scos în relief intenţiunile şi patima sanguinară ale omului, care este d. Carp.

„Epoca" îl înjură pe şeful partidului conservator-democrat pentru că d. Carp nu poate aduce nici o dovadă că ar fi îndicat în chip cît de vag linia Turtucaia—Dobrik—Balcic ca frontiera de sud a Dobrogei.

„Epoca" vrea să credem pe cuvînt pe d. Carp, care declară sentenţios că în halul de descompunere în care a ajuns România cu organizaţiile ei politice, guvernele cu Rege cu tot, mântuirea nu poate veni decît dela el, Petre Carp, sau dela o revoluţiune adevarat potop de sînge.

Asta nu se poate, *nu suntem fascinaţi de proorocirele emanate de la demenţa senilă a d-lui Carp. Ne închidem ochii, ne astupăm urechile şi ne înăbuşim glasul bunului simţ şi nu lăsăm să se strige:* **adevarăt grăeşte.**

„Epoca" înjură de d. Tache Ionescu pe tema liniei Turtucaia-Dobric-Balcic dar nu suflă un cuvînt despre Hecuba Macedoneană.

„Epoca" nu ne împărtăşeşte sentimentele ce a provocat actul de tradare în contra României. Doreşte ea un răsboiu care să se întindă de la un capăt la altul al ţărei?

„Epoca" nu face discuţiuni serioase, „Epoca" este sigură ea nu discută cazul patologic Carp, pentru că ar trebui să se oprească la diagnoza: Un bătrîn răutăcios cu răutatea neputinţei.

Noul comandant al diviziei a şaptea

Bucureşti. — Dl. General Const. Cottescu a fost numit comandant al diviziei a şaptea.

„Indispoziţia" Epocei

Bucureşti. — „Epoca" nu este numai nemulţumită de atitudinea hotărîtă a guvernului de colaborare în chestiunea externă, dar dacă nu i-ar fi ruşine ar şi înjura pe d-nii Tache Ionescu şi Titu Maiorescu pentru că au căutat a afirma care ar fi atitudinea Rumăniei în cazul unui război între popoarele aliate.

Nu ne surprinde nemulţumirea „Epocei" după cum nu ne-ar supara nici eventualele ei injurii, pentru că d-nii Tache Ionescu şi Titu Maiorescu caută să fie plăcuţi numai ţării pentru interesele căriea lucrează, şi nu oşteaptă aprobările tulburătorului N. Filipescu.

M. S. Regele îşi stabileşte reşedinţa la Sinaia

Bucureşti.—M. S. Regele va pleca Joi la Sinaia unde îşi va stabili reşedinţa de vară.

Banchetul conservator-democrat din Caracal

Discursul d-lui Al. A. Badareu

Bucureşti.—Conservatorii-democraţi romaneţeni sub conducerea d-lui Pavlică Brătăşeanu au făcut d-lui Take Ionescu şi a fruntaşilor partidului conservator-democrat una din acele manifestaţiuni cari sunt menite să rămînă în analele politice ale ţărei.

A vorbit cel întăi d-nul Brătoşeanu, apoi d. M. Economu, Titulescu. V. Oroveanu şi N. Guran.

D. Badareu ministrul lucrărilor publice a rostit următoarele:

In Romanaţi nu se vede de cît o ţărănime muncitoare şi bogată care a ajuns nu numai să se ridice în primile rînduri dar a ajuns la cumînţănie.

Intreaga ţară trebue să ia învăţămînte de la Oltenia că puterea ţărei acestia stă nu numai în ţărănimea muncitoare dar stă şi în strînsă soliditate ce această ţărănime o avut cu celelalte păturí sociale.

Toată Moldova vă cunoaşte pe d-voastră pe Olteni care trăesc numai din sudoarea frunţii muncind de dimineaţă pînă seară şi inchinîndu-se partidului Conservator democrat şi d. T. Ionescu.

Aceşti oameni de muncă cinste şi curaj pe care-i vedem aci desmint neadevărul că d. Tache Ionescu ar sprijini numai surtucarii, profesioniştii, advocaţii şi profesorii.

D. Take Ionescu a adus în ultimul timp servicii imense ţărei, a sporit teritoriul şi cu concursul partidului său şi a colaboratorilor săi va pune 200 milioane pentru apararea puterilor reale ale acestei ţări şi asigurarea independenţei şi a prestigiului în afară.

Să rămăneţi devotaţi ai d-lui Take Ionescu şi partidului conservator-democrat şi veţi vedea că rezultatele acţiunei d-lui Take Ionescu, vor fi mai presus de toate sforţările şi de toate credinţele.

(Urale şi ovaţiuni).

Vorbesc d-nii Economu şi B. Paltineanu:

Dl. Tache Ionescu.—Politica externă a adus ţărei servicii imense. Astăzi toate guvernele Europei îşi au atenţiunea aţintită asupra României.

România are în viitor una din cele mai frumoase perspective.

Vorbind de d. Carp, spune că a fost un om înzestrat cu toate darurile dar n'a făcut de cît să încurce evoluţia politică, în această ţară. — D. Carp spune că în partidul conservator-democrat nu mă vede de cît pe mine, în adevăr d-sa nu vă vede pe d voastră căci pentru d-sa este o enigmă legătură dintre şef şi partid.

Dv. puteţi fără mine, dar nu vroiţi fără mine, eu însă nu pnt fără d-voastre. (Urale şi aclamări entusiaste).

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte.*

Adresa Marie Sft. Andrei 52.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. - Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Tesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Tesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lină, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

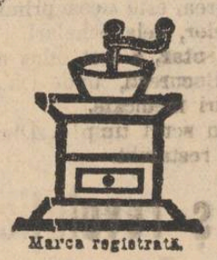

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameliorează şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de Cămăşii, Migrenele, Frecăturile, Smetele, Afecţiunile reumatismale acute şi cronice ori şi de ce natură, precum şi toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mesă. In ziua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul o a simţit o ameliorare, va lua 2 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cină, séra. Nu trebue să ia mai mult de câte o po zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CELIN & Cie, de PARIS, care se găsesc la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

PORTE-PLUME
Sans POINTE NÉCESSAIRE
Prix: 0f.50
Raymond GAPIAL
27, Rue de la Méjisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

FONDOIR
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2 bis, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1850

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

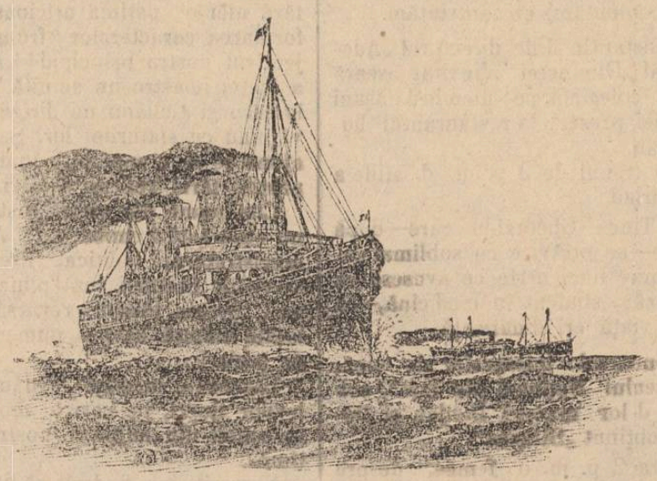

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

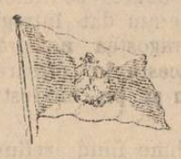

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1900 — Mercuri 12 Iunie 1913

Marea manifestare conservator democrată

— BANCHETUL DIN CARACAL —

Discursul d-lui Al. A. Badareu

D-lor, am alergat foarte de departe, căci vin de-a dreptul de la Iași, din nordul Moldovei ca să asist la frumoasa dv. serbare.

Și am venit mai întâi, pentru că nu puteam să trec peste invitarea iubitului meu prieten Pavlică Brătășanu. D-lor deși nu cunoșteam județul de cît prin reprezentanții dv. totuși această cunoștință lungă m'a făcut să mă leg de județul dv. și să mă leg de Oltenia și m'am grăbit să viu, ca prin prezența mea să aduc omagiul meu lui Pavlică Brătășanu (ovațiuni) care reprezintă statornicia cea mai fără de margine în prietenia către Take Ionescu și în devotamentul către partidul conservatordemocrat. (Ovațiuni prelungite); ..... să aduc omagiu fraților Oroveni, care pentru noi însemnează energia și curagiul în acțiunea partidului conservator-democrat. (Ovațiuni prelungite); să aduc omagiul meu parlamentarilor acestui județ care în frunte cu una din cele mai strălucite talente ale țărei din momentul actual, cu Titulescu, sunt speranțele mari ale partidului nostru și a țărei întregi. (Ovațiuni furtunoase).

Am venit pentru ca să arăt admirațiunea mea pentru acest județ și această regiune, care pentru mine reprezintă țara reală așa cum va trebui să fie odată țara aceasta, pentru ca să poată să înfrunte toate greutățile (ovațiuni).

D-lor, în partea țărei în care trăesc avem și noi oameni luminați, oameni învățați, profesioniști de toate valorile, învățători, profesori, preoți, nu avem însă ce văd aci, n'am țărănime muncitoare și bogată (urale care a ajuns d-lor nu numai să se ridice în picioare, dar a ajuns la cuminţenie: să avem pe această țărănime îmbogățită fără să se sperie de bogăția ei mergînd mînă în mînă cu preoții, cu învățătorii, cu conducătorii acestui județ. (Aplauze, urale).

Intreaga țară trebue să învețe de la Oltenia că puterea țărei acesteia stă în primul loc în țărănimea muncitoare, *dar stă și în simțul de solidaritate al acestei țărănimi cu toate celelalte pături sociale.* (Aplauze).

D-lor, sunt foarte mîndru că ziua cea mai apropiată cînd mă voi întoarce în Moldova, voi putea să aduc pe tălpile mele țărîna din acest colț al țării cu dorința ca să sporească pămîntul din care poate crește ca prin minune o țărănime bogată și din care poate crește planta aceasta care se numește „takism" adică dragostea nemăsurată către Take Ionescu (aplauze).

D-lor nu puteam să nu viu cînd aveam convingerea că în acest loc și în această zi va fi sărbătorit Take Ionescu (aplauze).

*

D-lor, de mai bine de 15 ani sunt alături cu Take Ionescu, dar în acești 15 ani am văzut mult mai multă amărăciune la Take Ionescu de cît sărbătorire și sunt foarte fericit cînd îl știu și anul acesta prin ce amărăciuni a trecut să vin în acest colț al țărei să-l văd sărbătorit pe Take Ionescu. (Aplauze).

D-lor, înainte de a veni în mijlocul dv. vă purtăm cea mai adîncă recunoștință și cea mai mare stimă pentru potrivirea și sentimente politice dintre dv. și dintre Oltenia întreagă și colțul Moldovei de Nord în care trăesc eu. (Aplauze).

D-lor, părțile din țară cari împreună cu Capitala au împărtășit cu o energie extra-ordinară acțiunea șefului acestui partid, au fost Nordul Moldovei și cu Oltenia (urale).

D-lor, sunt foarte fericit că aceste două regiuni de și atît de deosebite, s'au găsit în această comunitate de vederi pentru sprijinul, pentru ajutorul înoirei organismului politic și direcțiunei politice din această țară (urale).

Și d-lor nu vă ascund, că autoritatea cea mare, puterea cea mare pe care a căpătat-o partidul nostru în țară a căpătat-o șeful nostru nu se datorește nici invitaților de la Iași, nici universitarilor de la Iași, nici luminatorilor păturei culturale din Moldova. nici sentimentalismul foarte puternic care există în această parte a țărei, pentru tot ce e idee, pentru tot ce e capacitate, pentru tot ce e talent în această țară.

Această mare autoritate, în primul loc o dați partidului și d-lui Take Ionescu, u-stră (ovațiuni); căci d-lor, cei care nu vă cunosc pe dv. care nu cunosc Oltenia fac o legendă și aduc o acuzare absolut nedreaptă.

Pe cîtă vreme, pe d. Take Ionescu judecîndu-l după partidul care-l are în Moldova regiunea săracă, care partid e compus numai din surtucărime, numai din profesioniști, avocați, profesori, și d-lor, unii în nedreptatea lor și-au zis că partidul conservator-democrat e datorit iscusinței lui Take Ionescu de a satisface acestă surtucărime, această biurocrație acestă intelectualitate, care are nevoe de sprijinul statului.

Dacă v'ar cunoaște pe d-v., dacă ar cunoaște zecile de mii de oameni din Oltenia care trăesc numai din sudoarea frunței lor și de dimineață pînă seara, se închină partidului conservator-democrat și lui Tache Ionescu, acești oameni și-ar pune cenușă pe cap, pentru acuzațiunea nedreaptă ce o aduc lui Take Ionescu (ovațiuni furtunoase). D-lor i-ași întreba: țărănimea olteană ce poate să aștepte personal, individual chiar de la un gigant ca Take Ionescu pentru stomacul sau interesele sale? (ovațiuni prelungite). Nu, d-lor, dv. sunteți cea mai vie dovadă că respectați partidul conservator-democrat, că admirați pe Take Ionescu nu pentru iscusința lui în cultivările individuale, îl admirați și l respectați pentru că aveți convingerea că inteligența lui va fi pusă în sprijinul sentimentelor de interes general și ale neamului pe care d-v. toți le aveți în sufletul dv. (Ovațiuni prelungite).

D-lor de și mărturia unui colaborator trebuie să fie primită ca oare care beneficiu de invontar, însă nu e vorba de mărturie, nu e vorba de cuvinte, e vorba de fapte: d-lor, d. Take Ionescu, cînd a luat direcțiunea partidului conservator democrat a făcut făgăduieli pentru țară, pentru binele, pentru lucrurile care era să le facă cu sprijinul acestui partid și într'o zi de sărbătoare că aceasta e bine să ne facem examenul de conștiință și să vedem Take Ionescu și partidul conservator democrat și-a ținut făgăduiala?

D-lor, cu toate greutățile politicei interne Take Ionescu și partidul conservator democrat pînă azi a făcut lucruri peste cele făgăduite! Ovațiuni prelungite). Căci d-lor, ați văzut undeva în program făgăduindu-se ca la prima guvernare să sporească hotarele acestei țări? (Ovațiuni entuziaste, urale).

D-lor, v'ați gîndit dv. numai cînd ați citit programul că în țara aceasta Take Ionescu cu partidul său, cu colaboratorii săi vor pune două sute de milioane pentru sporirea puterei reale naționale a acestei țări pentru asigurarea și a independenței și a prestigiului în afară a acestei țări? (urale).

D-lor dacă cele făgăduite sunt de așa importanță pentru viața țării acestia, vă puteți oare închipui că cele făgăduite nu se vor îndeplini dacă d-v, veți persevera pe calea pe care ați apucat o? In cît în această zi de sărbătoare fac un apel la prima zi cînd viu în contact personal, fizic cu d-v, ca d-v. să perseverați în calea ce ați apucat. Să rămîneți aceiași devotați ai lui Take Ionescu și ai partidului conservator democrat, cum ați fost în trecut și vă fac asigurarea solemnă că rezultatele muncii acestui om politic vor fi mai presus de cît așteptările d-v, de cît toate credințele d-v. (urale).

Discursul d-lui Take Ionescu

D. Take Ionescu, ministru de interne: „Iubiți prieteni", strălucita, călduroasa, frățească primire pe care mi-ți făcut-o mă încîntă și nu mă încîntă atît din egoistica bucurie de a mă simți centrul unei astfel de încrederi naționale, cît din convingerea că o asemenea centralizare de încredere represintă cu o mare răspundere și o forță care se poate pune în serviciul țărei. (Ovațiuni entuziaste. Urale).

Imi amintesc d-lor, trec pe dinaintea ochilor mei scenele trecute de cînd m'ați răsfățat cu dragostea dv., îmi aduc aminte de alegerea de acum 16 ani care a rupt monotonia unanimităților și care ne a făcut să nădăjduim în înfăptuirea mai tîrzie a conștiinței electorale.

Imi aduc aminte și de mai însemnata alegere de acum 10 ani, atunci cînd fugărit din atîtea părți, dv. mi-ați arătat încă odată cît de caldă și cît de curagioasă era ospitalitatea de la Romanați (ovațiuni entuziaste). Cîte lucruri a schimbat acea alegere în mersul politicei noastre interne nu-și dădea seama nici unul din acei care puneau numele meu în urmă! Atunci nici eu poate, nu-mi dădeam seama, culegătorul voturilor dv. (Ovațiuni). N'am mai venit, d-lor, de 6 ani în Romanați; n'am mai venit de la întemeerea oficială a partidului conservator-democrat; dar dacă n'am venit eu, ați venit așa de des, dv. la București! Nu era chemare la care să nu veniți mulți și mulți cu credință și mulți cu căldură și a trebuit d-lor să veniți de multe ori, pentru că partidul nostru prezintă această caracteristică pe care nu a văzut-o nimeni pînă acum, ca pentru ca viața lui să fie recunoscută, nu era destul să fie simțită, mai se cerea ceva care nu se cerea la nimic viețuitor pînă acum: îi se mai cerea să binevoiască să o recunoască și cei cari o simțeau atît de des și de multe ori așa de neplăcut în dreapta și în stînga. (Ovațiuni prelungite. Rîsete).

Ei bine au venit împrejurări mari înăuntru și s'a recunoscut viața noastră de unii și a venit, d-lor, împrejurarea mare în afară și s'a recunoscut viața noastră de alții. (Ovațiuni furtunoase). Și de aci înainte nu numai suntem, dar avem și viață legitimă pentru că putem rînd pe rînd ori cui ar vrea să ne tăgăduiască să le spunem: nu v'ați putea scrie istoria voastră fără existența noastră. (Ovațiuni nesfîrșite. Urale).

Să existi, d-lor, este doar un fapt; să existi însă ca o existență folositoare și trainică este trecerea de la simplele fapte la factorii de viață națională. Ei bine, în cele 8 luni de cînd așa, cum suntem la guvern, (rîsete), zic: cum suntem la guvern, fiindcă nici odată un partid în Romînia n'a fost pus încă la încercarea noastră: să vie la guvern în condițiunile în cari suntem noi la guvern, și de atunci d-lor ce s'a petrecut? S'au petrecut două lucruri insemnate și hotărîtoare pentru viața partidului nostru: Cel dintăi: s'a dovedit că nu suntem numai o existență, dar suntem o putere (ovațiuni furtunoase), și putere, d-lor pentru că viața noastră de partid, solidaritatea noastră sufletească acea organizare pe care mulți nici nu știu să o înțeleagă, pusă la încercarea unei guvernări pe din două în momente așa de grave, în care nici nu ne puteam gîndi la cele interne, a rezistat la toate ispitele, a învins toate greutățile. (Ovațiuni nesfîrșite).

Ați aplaudat adineauri cu căldura pe care o merită strălucitul talent al lui Titulescu (ovațiuni): ce sacrificiu mai mare spiritului de partid fără ca nimeni să i-l ceară?—cu un talent ca al lui, la vîrsta lui cînd intră pentru prima oară în parlament să știe să tacă o seziune întreagă și să nu-l scormonească patima omenească de a dovedi și acolo ceea ce poate așa de mult. (Ovațiuni prelungite).

După ce, d-lor, partidul nostru s'a dovedit nu numai că are existență, dar că are o existență puternică, el a mai făcut o dovadă: este că existența lui e folositoare. Pentru că nu e destul să fii, dar trebue să fii spre folosul obștesc, căci altminteri ar fi bine să nu fii, de cît să fii pe pămîntul țării acesteia. (Ovațiuni prelungite).

*

Știți d-lor că în principiu nu ne-am ocupat de cît de cestiunea din afară. Ce am făcut noi în cestiunea din afară? Cel dintăiu: am știut să vă păstrăm nepreuitele binefaceri ale pacei. Să mă ferească Dumnezeu! să mă credeți, partizan al păcei cu orice preț și în toate imprejurările, cînd demnitatea națiunei sau interesele ei vitale de azi, sau cele de mîne dacă știi să le prevezi nu ar cere ca să spunem țărei acesteia: și punga și sîngele vostru, n'ași fi cel din urmă care să spună această vorbă (ovațiuni entuziaste). Dar atunci cînd am simțit că acest lucru nu era de nevoe, atunci d-lor am preferit să vă dăm binefacerile nepreţuite ale păcei, căci eu nu puteam să judec despre ororile și suferințele războiului din egoismul unui om care a trecut vîrsta armelor și care stă așa material în cît nu-l poate sgudui orice lucru. (Ovațiuni furtunoase, prelungite),

Pe lîngă pacea pe care v'am păstrat-o, pe lîngă binecuvîntările mamelor, d-lor am sporit patrimoniul țărei și cît va trăi regatul romînesc, de cîte ori un romîn se va plimba pe stradele Silistrei, dacă se va gîndi la Mircea cel Bătrîn își va aduce aminte și de cei de la 1913 (ovațiuni zgomotoase, urale entuziaste).

Să vie alții și să aibă norocul să sporească altfel moșia strămoșească, istoria însă va spune că acum s'a făcut începutul, iar mîndria dv. trebue să fie adîncă (ovațiuni). Acum doi ani ni se contesta existența, acum am intrat în istorie. (Ovațiuni furtunoase. Urale).

D-lor, al treilea rezultat binefăcător al existenței noastre puternice, vă afirm și nu mă tem că vremea mă va desminți, nici odată, în ni i un ceas al existenței noastre moderne, nici odată prestigiul Romîniei n'a fost mai mare în lume. Nici odată privirile tuturor n'au fost mai atintite asupra noastră; nici odată n'am jucat un rol mai european și mai puternic de cît azi (ovațiuni entuziaste; nesfîrșite urale). Să fiți mîndri de aceasta, fiindcă acesta e adevărul. (Urale nesfîrșite).

Atîta ne e domnilor activitatea de pînă astăzi și după cum am spus-o la Cameră, am avut putere, am avut noroc ca în toate lunile acestea în cari grija era așa de atintită pentru o mare problemă din afară, să nu ne fie trecută dinaintea ochilor, dar nici un minut, credeți-mă, nici un minut soarta partidului, nici soarta mea, nici popularitatea partidului, nici popularitatea mea, nici dihonia care se poate ridica contra dv., nici ura care se poate ridica contra mea, căci mă preocupă ceva mai mare, în interesul țării: dați-mi voie cînd s'a satisfăcut interesele țării să zic cu smerenie că din bucuria țării căpătăm și noi bucuria noastră.—(Aplause prelungite).

Așa fiind nu știu ce ne așteaptă în ziua de mîine, fiindcă nu știu cum și ce fel poate să fie chemată Romînia să întrebuinţeze marea ei forță morală și marea ei forță materială, care și aceia n'are valoare decît fiindcă iese din forța morală: de aceea d-lor, mai departe nu vreau să intru în chestiunea aceasta de mare politică internațională; atît țin să se știe, că este,—cum să zic d-lor?—un păcat în contra țării, un păcat în contra viitorului ei, un păcat sufletesc ca un suflet de romîn să creadă că s'a știrbit demnitatea noastră atunci cînd a crescut mai mult ca oricînd și cînd aveți dreptul să fiți mai mult de cît mîndri de stima Romîniei. (Aplause prelungite și în delung repetate, urale).

D-lor, aceasta este scurta istorie a partidului conservator-democarat; viitorul d-lor, de aci înainte, stă în mîinile d v. Nimeni din afară, nimic din afară, nu mai poate sdruncina existența partidului nostru; înlăuntru d-lor, stă toată puterea noastră, înăuntru este și viitorul partidului nostru.

Secretul nostru: să ne păstrăm virtuțile cari ne-au făcut să învingem, și cu aceste virtuți vom învinge și de aci înainte. Virtuțile noastre așa de greu le pricep unii oameni, că din această solidaritate politică, din această unitate de conducere, unii au zugrăvit ca un fel de tiranie pe care o exercit eu asupra d-v. Cine mă cunoaște în intimitate,— și numai cine nu vrea nu mă cunoaște în intimitate,— știe ce puțin seamăn eu a tiran.

Tiran nu d-lor, conducător da! (Urale prelungite).

Un mare partid național, născut dar nu făcut, este un organ viu și puternic în care poate din cînd în cînd conștiința națională să'și încredinţeze aspirațiunile și dorințele ei. Un asemenea organ trebuie să represinte suma de forțe și suma de forțe nu se poate obține nici în mecanica umană dar nici în mecanica materială de cît prin unitatea de conducere. (Urale prelungite). Și pe cîtă vreme încrederea d-v. îmi va da mie conducerea, o spun și d-v. și o spun la toți ca să se știe: așa știu să conduc, altfel, degeaba mi s'ar da conducerea, căci altfel nici nu pot, nici nu știu să conduc. (Aplause, urale îndelungate).

Alții d-lor, în virtuțile noastre au văzut inexistența dv. Un om care cu toate darurile cu cari l'au înzestrat ursita, n'a reușit nici odată să facă altceva de cît să încurce partidele, iar nu să conducă, și să însufleţească partidele politice, a spus mai zilele trecute că în partidul nostru nu mă vede de cît pe mine!

De ce nu v'o fi văzînd pe dv.? (Aplauze prelungite rîsete).

Să vă spun eu de ce d lor. Pentru că pentru oameni ca dînsul, noi suntem o enigmă: această încredere reciprocă n'o înțeleg: Ani de zile a crezut că ea se bizuie pe interese trecătoare sau pe speranțe de interese viitoare. Și cînd a venit încercarea, cum vă vorbea Cămărăşescu adineaori, cînd a venit încercarea și s'a văzut că încrederea reciprocă rezistă în toate împrejurările, atunci d-lor este enigmă și atunci enigma cum se resolvă? N'aveți ființă, nu existați, dacă puteți să primiți să fiți soldații unei asemenea alcătuiri de încredere reciprocă; ei d-lor, acesta este cuvîntul de a fi al unui partid politic, care vrea să fie un adevărat organ al vieții naționale.

Programele le schimbă vremea fiindcă se schimbă nevoile la cari răspund. Acțiunea tactică, procedarea e chestiunea de zi.

Ceea ce formează însă tăria partidelor politice este încrederea reciprocă nu în domnul cutare, dar în conducătorul oricare, este și încrederea conducătorului în conduși ori-cari sunt; acesta e secretul. (Aplauze prelungite, urale).

De aceea d-lor dați-mi voie ca în această întîie și singură pînă acum demonstrațiune de politică internă la care ne-a dat îngăduială grija externă și dragostea romanților în cap cu Pavlică Brătășanu, vechiul, devotatul și iubitul meu prieten să spun la toată lumea care este taina puterei noastre.

Iat-o în două vorbe: eu nici nu pot, nici nu vreau fără dv. (Urale). Dv. puteți fără mine, dar nu vreți fără mine. (Urale).

Autoritatea morală a d-lui Fleva

Un cetitor al „Opiniei" se întreabă de ce nu continuăm cu publicarea documentelor menite să dovedească autoritatea morală a omului, care se crede îndrituit a critica tot și tot din această țară. Corespondentul nostru scrie: **„Pacat că nu continuați a zugrăvi persoana aceluia, care, între altele, a reprezentat țara și în străinătate, la Roma, atîta amar de vreme. S'ar ști ast-fel cine ie omul, care vorbește pururea de cinste și desinteresare și care reclamă mereu pedepsirea celor necinstiți".**

Cetitorul nostru greșește—căci n'am înțeles să suspendăm publicarea documentelor menite să dovedească că Nicolae Fleva ieste un necinstit, un exploatator al sătenilor, un om care își apropie bani străini, care frustrează banii statului.

Documentele aceste cer însă timp spre a fi culese—și fie sigur cetitorul nostru că pe măsură ce le vom fi cules, pe rînd le vom da publicității.

Fiind-că cetitorul nostru însă relevă și calitatea de fost ministru la Roma a d-lui Fleva, credem momentul nimerit a releva că și în această calitate d. Fleva a manevrat astfel, în cît și-a apropiat banii statului.

Intr'adevăr, ministrul nostru de externe prevăzuse o alocație de 14,000 lei pentru plata chiriei localului ocupat de legația romînă la Roma.

Or, în loc să închirieze un local plătind chiria de 14,000 lei anual—așa că legația să ocupe o casă corespunzătoare demnității țărei—d. Fleva închiriază în Corso Vittorio Emanuelle, o casă, plătind numai 3,600 lei.

Diferința ie destul de însemnată, cu atît mai mult cu cît acești bani d. Fleva nu-i restituie statului, ci îi punea în pungă.

*

Fapta aceasta îi atrage din partea ministrului de externe, în Mai 1903, următoarele două observații:

Prima: „Este o mare deosebire între suma de 14000 lei alocați in fiecare an de minister ca chirie pentru localul legațiunei și aceea de 3600 lei efectiv plătită pentru apartamentul inchiriat".

A doua:

„Ministerul, luînd cunoștință de contractul trimis în copie, constată că localul inchiriat nu corespunde nici cu sacrificiile făcute de minister și nici cu prestigiul pe care trebuia să-l aibă reprezentațiunea țărei în străinătate".

Pentru cine cunoaște stilul moderat obicinuit la ministerul de externe, înțelesul acestor două observațiuni ie clar. — D. Fleva este acuzat pur și simplu că și-a insușit diferința dintre 14000, alocația pentru chirie, și 3600 cît a plătit.

D-sa mai este acuzat că însușindu-și acești bani a făcut'o cu prețul scăderii **„prestigiului pe care trebue să-l aibă reprezentațiunea țărei în străinătate".**

*

Dar vom continua.

Cuvîntarea d-lui Dr. Riegler

— La inaugurarea noului palat al „Maternităţei“ —

(Urmare şi sfîrşit)

O deosebită atenţiune am dat şcoalei de moşit, care are o mare importanţă. Aproape toate moaşele din Moldova au învăţat arta moşitului în această şcoală, care este una din cele mai folositoare omenirei. Moaşele trebue să cunoască nu numai arta lor, dară ele trebue educate şi din punctul de vedere al umanităţei şi al moralităţei, căci ele sunt chemate să dee gravidelor şi lehuzelor sfaturi bune şi folositoare.

Pe cît am putut extrage din registrele Institutului, numărul moaşelor cari au eşit din şcoală este de 975.

Datorită învăţăturei pe care au căpătat-o aice, multe sute de vieţi au scăpat din ghiarele morţei.

In anul 1911 am cumpărat o casă care era separată de curtea institutului prin un zid mare de piatră; zidul l'am desfiinţat, iară casa a fost amenajată pentru locuinţa personalului medical, căci în nici o altă ramură a medicinei nu este atît de necesară prezenţa imediată a medicului de la care depinde de multe-ori viaţa mamei şi a copilului.

Instalaţiunile interne ale Institutului nostru s'au executat conform cerinţelor moderne. Caloriferele, întocmite după planul nostru şi combinate cu o sistemă de ventilaţiune energică, au fost instalate de o firmă renumită din Germania, Schäffers Waeker, care a garantat şi o consumaţiune minimă de material combustibil. Comisiunea de experţi, însărcinată de noi cu recepţiunea, ne-a înaintat un proces-verbal plin de laude. Ca o dovadă de seriozitatea firmei este de ajuns să vă spun că dînsa n'a cerut nici un ban pînă la complecta terminare a lucrărei şi a lăsat şi un an de încercare fără nici o despăgubire.

Instalaţiunea de apă s'a executat în condiţiunile cele mai bune; s'au introdus în toată clădirea closete ermetice, băi sistematice şi o canalizaţie perfectă.

Toate pavilioanele precum şi vechia clădire sunt iluminate cu lampe electrice. Curentul electric îl furnizează uzina centrală a oraşului şi ar fi de dorit ca societatea electrică să fie mai generoasă şi să reducă preţul curentului, care este mai mare de cît în toate celelalte oraşe.

Paturile pe care le vedeţi în aceste camere frumoase sunt conforme cu cerinţele higienice; ele sunt de fier, cu arcuri bune elastice, cu toate cele necesare şi alăturea de fie-care pat un mic pătuşor pentru copilul lehuzei. Preţui acestor paturi, de şi sunt aduse din Paris este mai mic de cît acela cu care ne-au fost oferite de către fabricele din ţară, mult mai inferioare, cu tot tot transportul şi vama *de care Statul n'a voit să ne scutească.*

Lengeria, aşternuturile etc., au fost toate reînoite.

Construcţiunea noilor pavilioane, precum şi instalaţiunile ce am făcut erau absolut necesare, fiind destinate pentru îndeplinirea unuia din cele mai importante acte fiziologice, fără de care viaţa s'ar fi stins de pe suprafaţa pămîntului. In adevăr, astăzi este definitiv stabilit că mortalitatea îngrozitoare a lehuzelor, este o consecinţă a aşa numitei infecţiuni puerperale, care poate fi înlăturată, luînd toate măsurile necesare, pentru ca agenţii infe ţiunei să nu pătrundă în corpul gravidei sau lehuzei.

Pe timpul studiilor mele, Maternitatea din Viena era mormîntul lehuzelor, aproape fie-care gravidă intrată la Maternitatea ca să termine un act fiziologic, era dusă la cimitir.

Astăzi moartea datorită unei infecţiuni puerperală este foarte rară, căci datorită geniului uman, datorită muncei unor adevăraţi apostoli pe tărîmul ştiinţei, cunoaştem măsurile ce trebue luate pentru a feri o gravidă şi o lehuză de ori-ce infecţiune.

Aceste sunt motivele pentru care Epitropia aşezămintelor Cassei Sf. Spiridon a făcut toate sacrificiile, tot ce era omeneşte posibil şi a construit acest local măreţ înzestîndu-l cu toate cele necesare.

Domnilor,

Multe, foarte multe greutăţi am avut de învins ca să putem termina clădirile şi instalaţiunile institutului nostru.

După devizul şi planurile arhitecţiilor Smărăndescu şi Doneaud numai construcţiunile s'ar fi ridicat la suma de 752415 lei; mai pe urmă la verificare s'a constatat că devizul numiţilor arhitecţi nu corespundea cu realitatea, căci pentru executarea acelor planuri mai era nevoe încă de un surplus de 300000 lei la care mai era de adăugat şi costul caloriferelor, al instalaţiunei de apă, canal, băi, closete, în valoare de 75,722 de lei. Prin urmare pentru a executa proiectul predecesorilor noştri trebuea s'ă dispunem de cel puţin de un capital de *1,200,000 lei*, pentru a termina lucrările începute.

Casa sf. Spiridon nu putea se continue lucrările începute în conformitate cu acele planuri, căci în loc de 1,200,000 lei nu dispunea pentru acest scop decît de cît de 300,000 lei împrumutaţi de foştii noştri colegi de la Creditul comunal şi judeţean.

Pe de altă parte situaţia financiară a casei era atît de restrînsă încît din bugetul ordinar nu se putea lua nimica. Am fost deci nevoiţi se modificăm planurile şi devizul proiectului întocmit de predecesorii noştri şi am parvenit că clădirele noi cu toate instalaţiunele să nu întreacă suma de *472000 lei.*

De oarece fondul destinat nu era decît de 300000 lei, am fost nevoiţi să acoperim diferenţa dintr'un împrumut pe care l'am făcut în anul 1911. Cu fondul de 472000 lei am ridicat aceste frumoase pavilioane în care femeile gravide vor îndeplini una din funcţiunele fiziologice indispensabile existenţei omenirei; pruncii născuţi vor fi crescuţi astfel încît să ajungă cetăţeni folositori ţărei şi neamului; studenţii vor învăţa arta obstetricală, moaşele vor fi pregătite pentru cariera lor, iar gravidele vor găsi aice un adăpost care le va feri înainte de facere şi în timpul facerei de ori-ce infecţiune atît de periculoasă vieţei lor.

N'am cruţat nimica spre a înzestra institutul cu toate aparatele de sterilizare, cu instrumentele cele mai bune şi în astfel de condiţiuni de vom perde o lehuză avem cel puţin conştiinţa împăcată că ne-am făcut datoria. Nimic nu este mai îngrozitor în cariera unui medic decît strigătul conştiinţei sale dacă s'ar simţi vinovat de moartea unei fiinţe care îi a încredinţat comoara cea mai preţioasă adică viaţa.

Activitatea serviciului din Institutul nostru o puteţi judeca din următoarele date:

In anul expirat 1912 au intrat 808 femei; sau născut 593 de copii sănătoşi, 50 morţi şi 168 de avorturi.

Domnilor,

V'am expus în puţine cuvinte istoricul şi importanţa Institutului Grigore Ghica-Vodă, v'am aratat greutăţile pe care am întîmpinat ca se terminăm noile pavilioane şi am făcut tot ce era omeneşte posibil ca să le inaugurăm astăzi în presenţa d-voastră cînd le predăm d-lui medic primar Prof. dr. V. Bejan cu rugămintea de a contribui la prosperarea „Institului Grigore Ghica-Vodă“.

Cu aceasta termin şi eu cît şi colegii mei domnii Epitropi Pogonat şi Christea, mulţămim doamnelor şi domnilor care ne-au dat ajutorul lor moral şi material; mulţumim încă odată princesei Olga Sturdza, princesei Constance Ghica şi d-lui Colonel Langa care ne-a promis 15 hectare de pămînt la Miroslava, unde graţie generozităţei princesei Olga Sturdza vom instala orfelinatul nostru.

Aducem mulţămirile noastre P. S. Arhiereului Antim Petrescu şi clerului pentru serviciul religios precum şi întregei asistenţe care a binevoit se onoreze serbarea noastră.

Să trăiască Iaşul, Să trăiască vechile lui instituţiuni.

Să trăiască falnica instituţiune a spitalelor şi aşezămintelor casei sf. Spiridon,

Să trăiască Institutul Grigore Ghica-Vodă.

CRONICA JUDICIARA

Apelul lui Berman Juster

Şedinţa de Luni

Eri s'au continuat la Curtea de Apel s. I desbaterile procesului Berman Juster, cu privire la rîdicarea stărei lui de faliment. Intervenientul în apel, creditorul Barasch, care în şedinţa precedentă punea concluzii în contra apelului d-lui Berman Juster, de data aceasta prin d. avocat H. Suţu a declarat Curţei că s'a convins, în timpul din urmă, că Berman Juster nu-i în încetare de plăţi, că totul este în cea mai perfectă corectitudine, în ceia ce priveşte modul cum şi-a condus afacerile sale comerciale, că are un activ cu care şi poate achita pasivul sută la sută şi ca atare îşi retrage intervenţia, solicitînd Curţei a lua act de aceste declaraţiuni şi ca consecinţă să rîdice starea de faliment a lui Berman Juster. Curtea ia act de aceasta.

D. Judecător sindic Căpăţînă, declară că-şi însuşeşte d-sa incidentul de conexarea apelului la moratoriu, cu apelul la rîdicarea stărei de faliment, invocat Sîmbătă de creditorul intervenient Barasch.

D-sa îşi motivează cererea de conexare pe dispoziţiunea art. 110 din pr. civ., susţinînd că cererea de moratoriu cu declararea în faliment sunt ambele o fază a stărei de faliment şi că dispoziţiunile de procedură în faliment fiind aplicabile şi la moratoriu, se găsesc aceste cauze într'o strînsă legătură între ele.

In sprijinul acestei argumentări invoacă faptul că după art. 842 din cod. com., cînd tribunalul găseşte că cererea de moratoriu nu este justificată păşeşte fără întîrziere la declararea de faliment.

D-nii avocaţi Eugen Herovanu, Lascar Antoniu şi Petru Sion, rînd pe rînd combat motivele de conexare, desvoltate de d. jude sindic. D-lor susţin că conexitatea are loc cînd obiectul şi cauza afacerilor au între dînsele o aşa de strînsă legătură, în cît, dacă ar fi să se judece separat, s'ar provoca contrarietate de hotărîri, de aşa natură, în cît s'ar da loc la dificultăţi sau la imposibilităţi în privinţa executărei hotărîrilor. Or, moratoriul cerut, înainte de declararea în stare de faliment, este o stare de lucruri cu totul deosebită de aceia a încetărei complecte şi propriu zisă de plăţi; căci moratoriul are de obiect tocmai a înlătura ajungerea la o asemenea stare şi de a da mijloace comerciantului care fiind numai în jenă momentană, să poată prin continuarea comerţului, să facă faţă angajamentelor sale, pe cînd falimentul este starea de încetarea plăţilor deja ajunsă.

Această distincţiune face ca legiuitorul comercial să nu aplice ambelor cauze aceleaşi regule de procedură comercială.

In moratoriu, cerut înainte de faliment, cum e cazul lui Berman Iuster, instanţele judecătoreşti urmează procedura graţioasă a camerei de consiliu, fără obligaţiunea convocărei creditorilor, şi fără putinţa legală din partea acestora din urmă de a interveni în moratoriu sau în apelul la sentinţa de moratoriu. Pe cînd în apelul la sentinţa de faliment, fie această declarare făcută din oficiu sau după cererea unui creditor, instanţa de apel este angajată contradictor cu sindicul, ca reprezentant al creditorilor.

După cum se vede dar, Curtea se găseşte în două sentinţe apelate, avînd fiecare din ele atît obiectul cît şi cauza în totul distinct şi cu aplicaţia unei proceduri comerciale absolut separate. La ce contrarietate de hotărîri ar putea da loc, faptul că s'ar judeca fiecare apel aparte, cînd nu există nici o legătură între aceste două hotărîri apelate?

Dar în afară de aceasta, acţiunea de faliment fiind prin natura ei urgentă nu poate fi conexată cu o altă afacere comercială, care nefiind grabnică, se poate judeca şi resolva cu întîrzierea reclamată de diferite preparatorii, pe care partea apelantă le poate cere în cursul judecărei. Dar tocmai în speţa de faţă o bună administraţie a justiţiei nu poate ţine în loc, prin conexare, pe creditorii interveniţi din apelul la faliment; pînă ce Berman Iuster îşi va complecta dovezile în apelul său la sentinţa moratorului.

Această conexare cerută de d. sindic este prejudiciabilă falitului şi creditorilor, căci dat fiind activul lui Iuster, care se compune din moşii în curs de exploatare, moară, exploatare de poduri şi altele să diminuiază această valoare pe fie care zi de întîrziere, căci sindicul nu are nici capitalul trebuitor şi nici priceperea necesară ca să conducă mai departe singur şi pe spesele materiale ale sindicatului aceste exploatări.

Avocaţii conchid la respingerea incidentului de conexare invocînd în sprijinul argumentărei de mai sus diferite jurisprudenţe ale casaţiei şi chiar jurisprudenţa Curţei de Apel din Iaşi, dată în 1912, în afacerea privitoare pe fraţii Herşcovici, cînd curtea respingînd cererea de conexare cerută de sindic a judecat aparte apelul falimentului, de apelul moratorului.

Curtea a amînat pentru astăzi pronunţarea asupra acestui incident, după care va intra în judecata fondului.

INFORMAŢII

⁞⁞ In vederea stabilirei impozitului industrial (pe venit). art. 18 din lege prevede că fabricantul înaintează bilanţul său Administraţiei financiare din judeţul în care are principalul stabiliment; regulamentul legei prevede însă că bilanţul să fie înaintat Administraţiei Financiare din judeţul în care fabricantul are sediul principal,

In faţa acestor redactări diferite, Comisiunea industrială (care în materie de impozit industrial este instanţă de apel), a stabilit interpretarea ca bilanţurile se fie depuse la Administraţia Financiară din judeţul unde se află sediul principal; iar întreprinderile industriale care au sediul principal în Capitală — deşi fabrica ar fi în altă parte a ţărei — să depună bilanţul la Administraţia Financiară a Capitalei.

— Tot în legătură cu stabilirea impozitului industrial, Comisiunea Industrială a mai hotărît ca: 1) preşidenţia Comisiunilor să se defere delegaţilor respectivi ai Camerilor de Comerţ: Comisiunile de impozit să nu pretindă industriaşilor a transporta registrele cu ei, întru cît legea cere a se prezinta bilanţul, iar transportarea registrelor ar constitui chiar o imposibilitate materială la întreprinderile mai importante.

D. ministru, în urma referatului prezintat de d. D. St. Emilian directorul industriei, a aprobat hotărîrile Comisiunii Industriale, dispunînd a se face omunicările necesare Ministerului de Finanţe.

⁞⁞ Azi la ora 4 are loc la seminarul pedagogic, lecţia de probă pentru limba franceză a d lui Victor Gh. Cristofor.

⁞⁞ Primim următoarele:

Onorată Redacţiune,

Atrageţi, vă rog, atenţiunea celor în drept asupra unui abuz de biurocratism în chestia următoare:

Se eliberează bilete de băi şi obişnuite pentru staţiunile care sunt situate dincolo de Bucureşti: Govora, Călimăneşti, Craiova etc. Dar nu toate trenurile pot fi utilizate în special nu acelea care ating Bucureşti, cum e trenul expres de după amiază. Motivul; în calcularea biletelor nu e cuprinsă distanţa Chitila-Bucureşti şi Intors, iar acceleratul-expres nu se opreşte în Chitila, ca să se poată face transbordarea.

Cum însă e ştiut, că bolnavii care se duc la băi au nevoe de o călătorie cît mai scurtă şi mai comodă şi tot astfel şi cei ce călătoresc din Moldova în Oltenia, ar fi bine ca Sf. Binocratius să nu le interzică tocmai trenurile cele mai bune, ci să le calculeze în biletele de drum şi distanţa Chitila Bucureşti şi Intors şi să le permită utilizarea trenurilor, care le convin mai mult.

Aşa ar fi drept şi aşa ar fi comercial.

Primiţi, vă rog, pe lîngă mulţumirile mele şi asigurarea distinsei mele consideraţiuni.

Traian Bratu

prof. agregat la fac. de litere din Iaşi

Iaşi 10 Iunie 1913

⁞⁞ **Din Hîrlău.**— Sîmbătă a vizitat oraşul nostru elevii clasei a patra al şcoalei normale *„Vasile Lupu“*, din Iaşi, împreună cu d-nii profesori C. Ionescu, Rick şi Cristescu.

Au vizitat fabrica de sticlă Covona-Maxut şi monumentele istorice din localitate.

Seara, la plecare, li s'a oferit o zacuscă de către comună.

A vorbit din partea şcoalei, d. profesor C. Ionescu şi dintre hîrlăuani preotul Parfenie, d. Toma Zaharia, institutor şi primarul oraşului C. Deleanu.

După mai multe dansuri naţionale executate de către elevii şcoalei, seara la ora 6 p. m. au plecat la gară.

Vizita elevilor şcoalei normale a făcut o frumoasă impresie hîrlăuanilor.

Conresp.

⁞⁞ D. C. Potop, notar al comunei Coarnele-Caprei, şi M. D. Botez, notar al comunei Holboca, au fost transferaţi unul în locul altuia.

⁞⁞ In satul Buznea s'a declarat epidemia de anghină difterică. S'au luat cuvenitele măsuri de combatere.

⁞⁞ In ziua de 27 Iunie Spiritualul consistoriu bisericesc va judeca pe preotul I. Parfene din Hîrlău, pentru purtări rele.

Spiritualul consistoriu va lua apoi vacanţă de la 1 Iulie pînă la 1 Septembre.

⁞⁞ I. P. S. S, Mitropolitul Pimen a aprobat concediu corului mitropolitan, cu începere de la 1 Iulie pînă la 1 Septembrie.

Deasemenea a aprobat personalului administrativ al Sf. Mitropoliii, pe rînd concediu de cîte 30 zile.

⁞⁞ D. C. P, Demetrescu secretar general al serviciului de construcţie şi exploatare a porturilor maritime, se află de eri în localitate. D-sa va pleca mîne la Constanţa.

⁞⁞ Cursul comercial al seminarului pedagogic va fi desfiinţat în anul viitor. Direcţia şcoalei va interveni la scoala comercială a Statului ca să fie primiţi elevii promovaţi.

⁞⁞ Proectul prelungirii liniilor de tramvai în Iaşi, va fi depus în parlament în această seziune extraordinară.

⁞⁞ Se afirmă că corpul didactic al seminarului pedagogic, în vedere că statul nu mai acordă subvenţie personalului, a decis a funcţiona fără retribuţiune.

⁞⁞ Ni se comunică. că Duminică o grindină puternică a căzut în judeţele Bacău şi Roman, pricinuind mari stricăciuni agriculturei.

⁞⁞ Dintre cei 31 elevi cari au frequentat prma clasă a seminarului pedagogic 15 vor intra în examen iar 16 au fost promovaţi fără examen.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 6 Iulie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul primăriei licitaţie publică reală cu respectarea dispoziţiunilor art 72—83 din Legea asupra comptabilităţei publice pentru vinderea parcelelor No. 2, 3, 4, 5, şi 6 din strada Aurora între grădina publică de la Copou şi Căzărmile.

Garanţie 100 lei în numerar sau efecte garantate de Stat pentru fiecare parcelă,

Condiţiunile de licitaţie precum şi planul parcelelor se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 11591 8 Iunie 1913

UN APEL

Către Advocaţii din Iaşi

E aproape un an, iubiţi colegi, de cînd am întreprins o serie d întruniri ale corpului, uneori chiar sub preşedenţia Decanului nostru, unde am discutat diferite nevoi ale Baroului şi modalităţile de îndreptarea unor rele de care sufere instituţia noastră.

Suntem în preajma de a traduce în realitate acele deziderate urmărite cu atîta interes, prin împrejurarea că la 16 Iunie se face alegerea noului consiliu de disciplină, *de care depinde soarta corpului întreg.*

Cred în interesul corpului Advocăţesc, ca de astă-dată, Consiliul de disciplină să se aleagă în vederea realizărei acelui program de îmbunătăţiri, pe care adesea le-am discutat.

Anume: Cine vrea să-şi ieie asupra-i greaua sarcină—care pînă acum era numai o ambiţiune „uşoară“—de a figura în consiliu, să-şi ia obligaţia morală de a realiza următoarele puncte:

1) Să caute să înfiinţeze „Cassa Advocaţilor“ şi „Cercul Advocaţilor“, prin care să se solidarizeze relaţiunile dintre toţi membrii corpului.

2) Să realizeze ideea ca actele de notariat să fie redactate numai de Advocaţi.

3) Să înfiinţeze asistenţa judiciară pentru cei săraci.

4) Să urmărească şi să desfiinteze cu desăvîrşire pe samsari, luînd măsuri severe contra advocaţilor ce s'ar servi de dînşii.

5) Să ia măsuri severe de poliţie, în sălile de judecăţi, advocaţii să îşi exercite cu demnitate meseria, luînd măsuri contra celor ce înjosesc corpul de Advocaţi.

6) Să înfiinţeze o revistă juridică şi conferinţele obligatorii.

Cine candidează şi nu îşi ia asemenea obligaţii, ar însemna, din nenerocire, că urmăreşte tot vechiul sistem şi acesta n'ar fi în interesul Corpului şi de aceia trebue să ne gîndim bine ce facem.

George Skarlet

⁞⁞ D-ra Clara Wieth o celebritate artistică a scenelor daneze apare astă-seară Marţi pe ecranul cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian“, în originala desfăşurare „Răsbunarea lui Purillo“. Piesa cuprinde trei părţi şi face parte din seria filmelor daneze cele mai apreciate în lumea întreagă şi a căror esclusivitate de reprezentare o posedă numai cinematograful din grădina Traian.

Mai sunt cuprinse în interesantul program de astă seară compus din 5 părţi:

Hoţul, piesă a cărei teză este un caz patologic, învinuirea de fapte incorecte care planează asupra unui om cinstit.

Fiica indianului, film american. O montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri americani, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

Mîne Mercuri program nou: Reapare Nick Winter în Demonios geniul răului în luptă cu vicleanul şi energicul detectiv Nick Winter. Piesa este jucată de d-rele Pillor Montero, Massart etc., aceleaşi persoane cari acompaniau pe Nick Winter cu ocazia venirei sale în oraşul nostru, cînd a dat în persoană cele două reprezentaţii pe scena circului Sidoli.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA“.**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Ultime Informaţii

„Viitorul", care un moment era gata să se solidarizeze cu Bogdan-Piteşti, îşi permite să fie insolent. In ultimul său număr atacă pe fruntaşii noştri şi denumeşte actualul regim, un regim de gheşeftari.

E un amestec de inconştienţă şi cinism în această atitudine—care trebuie pedepsită.

Să ai la activul tău fapte care au determinat pe oameni corecţi să te denumească partid de gheşeftari şi să îndrăzneşti să mai ataci pe alţii—pe această temă—asta ie prea din cale afară.

Psihologiceşte se explică de ce „Viitorul" nuvede înaintea ochilor de cît gheşefturi şi gheşeftari. Intru cît patronii pomenitului ziar n'au conceput niciodată puterea fără gheliruri pentru ei şi ai lor — ei nu-şi închipuie că alţii ar putea proceda altfel.

Cu toate aceste era de presupus că vor găsi în propriile lor pacate o înfrînare suficientă spre a nu calomnia sau ataca pe nedrept pe alţii.

N'au înţeles acest lucru — cu atît mai rău pentru ei.

Patronilor *Viitorului* li se va întîmpla ca vrăbioiului din anecdota repauzatului Ghiţă Mărzescu. Li se va spune : *cînd mănînci oşa iahnie, nu mai face gălăgie.*

D. Alexandru A. Bălăreu, ministrul lucrărilor publice, soseşte în Iaşi Miercuri dimineaţă.

Situaţia externă continuă a fi gravă. Tensiunea dintre aliaţii de odinioară a atins paroxismul. Mult timp această stare de lucruri nu mai poate dăinui.

In cel mult două trei zile situaţia va fi clarificată—fără ca cine-va să poată preciza pentru moment, dacă criza se va termina printr'o încăerare sau ba.

In ce priveşte Romînia nu încape nici o îndoială,că din moment ce războiul devine inevitabil noi vom mobiliza.

In această direcţie toate măsurile au fost luate.

Se speră însă că totul se va termina prin bună înţelegere şi că o nouă vărsare de sînge va fi evitată.

Suntem autorizaţi din partea d-lor P. Sion şi Eug. Herovanu a dezminţi categoric ştirea dată de ziarul „L'Indépendance Roumaine" cum că d-lor ar fi ştiut ceva în privinţa dosirei unora din registrele d lui Berman Juster, şi că d. judecător de instrucţie i-ar fi ameninţat să intervie pentru înfăţişarea acelor registre.

E lesne de înţeles că nici judecătorul de instrucţie nu şi-ar fi permis asemenea ameninţări, nici că d-nii Sion şi Herovanu s'ar fi lasat intimidaţi de ele.

Adevărul e că d. jude-instructor a rugat pe d-nii avocaţi să sfătnească pe clientul lor de a prezinta registrele, ceea ce au şi făcut.

Atît şi nimic mai mult.

Şantagiul-delict comun. — *Comentînd retragerea recursului din partea şantagiştilor Bogdan-Piteşti şi Davidescu, „L'Indépendance Roumaine" adaogă.*

„Nu s'ar putea susţinea că acel recurs nu mai prezenta nici un interes, întru cît, inculpaţii au fost puşi în libertate.

In adevăr Bogdan-Piteşti şi Davidescu n'au fost eliberaţi de cît pe cîte o cauţiune de 4000 franci. In principiu ei se găsesc dară tot sub acelaşi mandat de arestare confirmat de către camera de punere sub acuzare.

Pe de altă parte, inculpaţii retrăgînd cererea făcută la Casaţie în contra acelei instanţe, rămîne admis că delictul de şantagiu de care sunt acuzaţi este un delict de drept comun şi nu un delict de presă. *El este în căderea tribunalelor ordinare".*

Am relevat dăunăzi faptul curios că, în ce priveşte cercetările în afacerea Berman Juster, marele public ştie lucruri pe care, pentru moment cel puţin, n'ar trebui să le ştie alt cine-va de cît d. judecător de instrucţie.

Lucru ie regretabil—dar ie şi mai mult regretabil—faptul că publicul ştie de la d. Radovici lucrurile altfel de cît cum sunt în realitate.

De altfel acesta nu-i singurul lucru anormal în această chestie.

La telegrama trimisă Suvernului cu prilejul inaugurărei noilor pavilioane ale Maternităţei s'a primit azi răspunsul următor:

Domnilor Epitropi ai Casei Sf. Spiridon Iaşi.

M. S. Regele vă mulţumeşte călduros.

(s) **Generalul Mavrocordat.**

Cu începere dela 1 IUNIE pănăla 15 SEPTEMBRIE birourile şi casieria Băncei vor fi închise Simbetele şi în ajun de sărbătoare la oarele 12 m.

Banca Iaşilor

Revolta de la penetenciarul central

Eri, deţinuţii din penitenciarul central, în număr de 116, s'au răsculat. Iată amănuntele exacte cum s'au petrecut faptele. Intre deţinuţi se află şi unul, dintre cele mai periculoase şi perverse făpturi omeneşti, un oare care Iorgu Sterian.

Deşi tînăr abia de 20 ani, acest Sterian, de loc din Galaţi, e un cunoscut client al siguranţelor şi puşcăriilor. El are la pasivul seu până în prezent 7 condamnări, şi e unul din puşcăriaşii care fac pe profesorul celor noi intraţi în penitenciar, — în şcoala de îndemânările cu care să poată „opera", la eşirea din puşcărie.

Fiind cum s'a spus, şeful conducător al revoltei de acum cîte-va zile în urmă — el fusese pedepsit împreună cu un alt egal al seu, Weisman, a face cinci zile carceră, pus în lanţuri. Drept răspuns la această pedeapsă, el sparse geamurile odăei ce serveşte de carceră, — căci în realitate penitenciarul eşan nici nu are vre-o carceră propriu zisă, ci o odae mai izolată poreclită astfel. Pepedsiţi a doua oară cu alte cinci zile pentru că înjura pe toţi şi spărsese geamul, Weissman şi Sterian găsesc cu cale a cere o frînghie de la un alt deţinut, liber, din ogradă şi cu ajutorul ei se urcă pe fereastră care e sus lîngă plafonul odăei şi astfel îşi obţin hrană, tutun etc. Prins, i se mai dau încă cinci zile de izolare, punîndu-se un soldat special să-i gardeze. Eri ei isbutesc însă a sparge uşa carcerei, esă împreună cu Osias Waisman, care are asemeni 6 condamnări — şi în coridorul celulei lovesc pe gardian, şi fug în curte. Aci se găsea şi d. director Mihail, pe care zărindu-l, fug şi se ascund în camera deţinuţilor preventivi, unde găsesc un cuţit, se înarmează cu el şi ameninţă a ucide pe ori cine ar cuteza să se apropie, bătînd uşa cu cue.

Ei au stat acolo pînă seara, cînd ceilalţi arestaţi au fost închişi. Cînd gardienii sparseră uşa căutînd să-i prindă pungaşul Weisman luă cuţitul şi se sgîrie puţin sub mamela stîngă, spunînd că se sinucide, şi răcnind în gura mare, spre a fi auzit de ceilalţi deţinuţi, ce priveau de la ferestre.

„Săriţi fraţilor şi ne scăpaţi". Scene urmară, cu fluerături, huidueli şi au durat pînă la ora 1 noaptea, cînd d. George Aslan, locţiitorul de procuror, a terminat ancheta.

Ancheta, făcută după cererea d-lui director Mihail a găsit că e un caz de rebeliune, ultraj şi ameninţare.

Deţinuţii din ordinul directorului au fost şi azi lasaţi închişi în camerele lor.

Vinovaţii sunt puşi la izolare şi în locul hranei obişnuite, destul de bună, li se va da pîne şi apă.

D. Mihail a înştiinţat telegrafic direcţia generală a închisorilor rugînd să se trimită şi o anchetă.

Intre închişii de eri se afla şi banditul Pantelimon, care sfătuia pe toţi să se liniştească, căci nu se poate „şi vinovat şi cu gura mare".

Titel.

Preşedinţii societăţilor viticole din ţară au solicitat, ca urmare a congresului podgorenilor din Focşani, o audienţă d-lui ministru de interne.

Această audienţă le-a fost acordată pentru astăzi dimineaţă.

Pentru examinarea absolvenţilor şcoalelor de adulţi din circ. I-a şcolară s-au numit următoarele comisiuni:

I) Iaşi, la şcoala de băeţi No. 4 d. Al. Tenie preşedinte, d-nele Adela Botez şi Lucica Vasiliu membre.

La şcoala de băeţi No. 5, Gr. N. Roiu preşedinte, d-nii V. Agape şi V. Grigoraş membri.

II) *Vaslui*, I. Olariu preşedinte, d-nele Ana Batar, şi Maria Patriciu membre

III) *Botoşani*, I. Popovici preşedinte, d-nele Maria Carale şi Paraschiva Darie membre.

IV) *Roman*, I. Atanasiu preşedinte, d-nele Elena Brătianu şi Maria Anastasiu

Ministerul a aplicat pedeapsa „admonestarea" acelor membri ai corpului didactic primar care n'au luat parte la excursiunile din luna Mai.

Din Ostrov ni se scrie, că delegaţii romîni în drumul lor spre Silistra, au fost întîmpinaţi de către d. Virgil Ionescu-Darzeu, sub-prefectul plăsei Ostrov, şi un funcţionar, care li-a dat explicaţiuni asupra localităţilor din jurul Silistrei.

Iată situaţia absolvenţilor clasei a IV-a a liceului naţional, după conferinţa profesorală:

Promovaţi: 25 şi anume: Abramovici, Adamiu, Agapi Alexandru, Balo, Iţigan, Leca, Marino, Maxim, Motăş N., Pacher Peisich, Popper, Răteanu, Ripan, Rozenfeld Iosef, Rotariu, Sencovici, Sckleuka Emil, Stefăniu, Spanier, Tocilescu, Unter, Viorescu şi Zimmer.

In examen, neavînd 6.50: Anastasiu Barasch, Gall, Herşcovici, Istrati, Rozenberg S., Ulrich şi Weinştein.

Corigenţi: Antweis la Matematică, Beer la Latină, Istorie şi Matematică, Iosub la Istorie, Granet şi Rozenberg la Istorie, Mihailescu la Franceza, Istorie şi Matematică, Raicu la Istoria şi Matematică, Petrescu la Matematică.

La 20 Iunie ora 9 dimineaţă se va ţine în piaţa halei licitaţie pentru vînzarea unui mînz, de 6 luni, proprietatea companiei de pompieri Iaşi.

— La administraţia acestui ziar se primesc abonamente pentru vilegiatură cu 2 lei pe lună în ţară şi 4 lei în străinătate.

Curtea de Apel secţia II-a avea să se pronunţe azi asupra conexităţei apelurilor cerute de judecătorul sindic în procesul Berman Juster.

Ivindu-se divergintă, curtea s'a complectat cu d. Zăhărescu.

După pledoariile apărărei, Curtea s'a pronunţat respingînd conexitatea după care a început desbaterea fondului, adecă apelul lui Juster în contra declarărei sale în stare de faliment.

Banditul Pantelimon a fost astănoapte oaspetele penitenciarului central, cu ocazia trecerei sale de la Piatra la Fălticeni, unde se judecă mîne unul din procesele sale.

De remarcat e faptul că în timpul revoltei de eri de la penitenciar, singurul care a fost liniştit şi cuminte dintre deţinuţi a fost renumitul bandit, care a liniştit şi pe deţinuţii care erau cu el.

Eri noapte hoţii au prădat biserica din T.-Măgurele furînd odăjdii scumpe şi argintării în valoare de trei mii de lei.

In comunele Bosia, Rediul Tatar şi Vutcan bîntue scarlatina făcînd ravagii între copilaşi.

D. Teodoru de loc din Iaşi, preşedintele societăţii franceze de curse şi automobile din Petersburg, va fi decorat de către statul rusesc cu ordinul sft. Stanislav.

Ieromonahul Iezechiel Malai, din mînăstirea Horaiţa, a fost exclus din monahism pentru totdeauna.

Cu ocazia sfinţirei bisericei din Pleşeşti (jud. Suceava), oficiată de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, Inaltul Prelat a binevoit să confere următoarele ranguri: rangul de econom-Stavrofor preotului paroh al bisericei V. Pleşoianu din Pleşeşti, rangul de econom, preotului C. Zaharescu paroh al bisericei parohiale şi catedrala „Adormirea" din Fălticeni, şi hirotonisînd duhovnic pe preotul Verşescu, paroh al parohiei Valea-Glodului (Suceava).

D. prof. universitar I. Niculcea a obţinut un concediu de 6 luni. In tot acest timp d sa va fi suplinit de d. Giurgea.

Credit ul Fonciar Urban
— DIN IAŞI —
Anunciu

Se aduce la cunoştinţa generală că în zina de Joi 20 Iunie st. v. 1913 (3 Iulie) orele 11 dimineţa, se va ţinea la ofiţiul Direcţiunii acestui Credit strada Lăpuşneanu No. 37, licitaţie publică prin oferte inchise pentru **vînzarea** *imobilului fost Eufr. Vitzu, situat în Iaşi, stradela Adamache No. 4. Detalii asupra întreg imobilului pus în vînzare se pot lua de la Biuroul Contenciosului, din Direcţia Creditului, în toate zilele de lucru, de la orele 10 dim. pînă la ora 1 după amează.*

Concurenţii vor prezenta în aratata zi, ofertele lor inchise, insoţite de o garanţie de una mie lei.

Ca modalitate de plată, să admite ca o a treia parte din preţ să se achite numerar la facerea actelor, iar pentru plata restului din preţ, se poate acorda un împrumut asupra imobilului.

Direcţiunea

ULTIMA ORA

Rusia propune autonomia Macedoniei

Drama amoroasă din Bucureşti

Cine va judeca pe şantagiştii Bogdan-Văcăreşti şi Davidescu?

Bucureşti.—Se ştie, că eri Inalta Curte de Casaţie, avea să judece recursul făcut de şantagiştii Bogdan-Văcăreşti şi Davidescu, în potriva hotărîrei Camerei de punere sub acuzare, care a declarat că delictul lor nu e delict de presă.

Acuzaţii au renunţat la recursul lor, susţinînd că nu mai prezintă interes, de oare ce ei sunt liberi.

Ziarele comentînd aceasta, arată cu drept cuvînt, că şantagiştii au fost liberaţi pe baza cauţiunei depuse, ceia ce nu are nici o înrîurire asupra faptului în sine.

Prin renunţarea la recurs, rămîne bine stabilit, că delictul de şantagiu ce li se impută, e un delict de drept comun şi nici de cum de presă.

Prin urmare tribunalul corecţional va avea să judece pe cei doi şantagişti.

Autonomia Macedoniei

Sofia. — Reprezentantul Rusiei a comunicat eri primului ministru, că în cazul unui răsboi între Bulgaria şi Serbia guvernul rusesc va propune proclamarea autonomiei Macedoniei.

Drama amoroasă din Bucureşti

Bucureşti.—Eri, după prînz, o dramă amoroasă, s'a petrecut în una din camerele otelului Traian.

De dimineaţă odaia No. 77 fu închiriată de către d. Jean Halevianu, de 24 ani, funcţionar, originar din Tg.-Jiu.

După puţin el sosi acolo însoţit de d-na EugenieValeriu Corneliu Dan, cu care era în dragoste de mai multă vreme.

După ce au petrecut cîteva ore, se auziră de o dată cîteva focuri de revolver.

Personalul otelului intrînd în odaie, găsiră pe Jean Halevianu zăcînd pe jos într'un lac de sînge. El încetase de a mai trăi.

Alăturea zăcea Eugenia, lovită de 2 gloanţe în tîmplă. Ea se află în agonie.

Se pare că cu consimţimîntul ei, Jean Halevianu a impuşcat-o pe dînsa, după care el însuşi şi a curmat firul vieţei.

Reşedinţă de vară

Bucureşti.— M. M. L. L, Regele şi Regina vor lua reşedinţa de vară la Sinaia, la sfîrşitul septămînei viitoare.

AUDIENŢĂ

Bucureşti.— D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, a fost primit eri, la orele 7 seara, în audienţă de M. S. Regele.

Speranţe de pace

Berlin. — Din Petersburg se telegrafiază ziarului „Berliner Tageblatt", că ajutorul ministrului de externe, a declarat eri, că Ministrul de externe rus, are speranţa că neînţelegerea bulgaro-sîrbă se va rezolvi în chip paşnic, de oare-ce nici Bulgaria şi nici Serbia nu doresc serios războiul.

EXECUTARILE DIN CONSTANTINOPOL

Constantinopol. — Curtea marţială a condemnat pe 24 de acuzaţi la pedeapsa cu moarte, dintre cari 12 se află închişi şi 12 au dispărut.

Cei doisprezece deţinuţi, vor fi executaţi mîine, pe piaţa publică din Pera.

INSPECŢIUNI

Bucureşti. — M. S. Regele a plecat azi la 1, pentru a inspecta şcoala de cavalerie din Tîrgovişteа şi şcoala militară din Mănăstirea Dealului.

Studii petrolifere

Bucureşti. — D. N. Xenopol, Ministru de industrie studiază un proect pentru înfiinţarea unei şcoli petrolifere, a căreia scop va fi de a face cercetări petrolifere indicînd locurile unde se găsesc isvoare de petrol.

Ciocnirea de la Vidin

Colonia.—Ziarul „Kölinsche Zeitung" află din Vidin, că eri o nouă ciocnire a avut loc printre trupele bulgare.

Un loc.-colonel a fost omorît de soldaţii răsvrătiţi.

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu, (Moastă Zoe) No. 7.*

CONFLICTUL BALCANIC

— Situaţia în Serbia —

— Intervenţia Rusiei pe lîngă Bulgari —

Belgrad. — D. Spaila'kovici a sosit eri seara şi a raportat d-lui Pasici despre atitudinea Bulgariei faţă de reclamaţiunile făcute.

Ministrul a fost primit şi de rege. „Politika" spune că d. Spailaikovici ar lua portofoliul externelor. Guvernul a hotărît să publice textul notelor adresate guvernului bulgar.

Ziarele afirmă toate că ministrul Rusiei a remis de Vinerea trecută, guvernului sîrb cererea categorică a guvernului rus ca Serbia să adere fără rezerve şi condiţiuni la arbitragiu.

In cursul discuţiunei ce a avut loc la consiliul de miniştri de Simbătă, d. Paisici s'a rostit pentru propunerei, pentru a da numai arbitragiul, ar putea împiedică un război cu Bulgaria. Mai mulţi miniştrii însă au aratat că această primire ar însemna părăsirea punctului de vedere sîrbesc.

*

Sofia. — Ministrul rusiei d. Nesiudov a fost primit eri în audienţă de rege. Se afirmă că a dat sfatul urgent ca guvernul bulgar să mai aştepte cîteva zile pentru că sînt şanse ca Serbia să fie determinată a primi arbitragiul pe baza tratatului.

Contabil *Absolvent al Scoalei Comerciale superioare din Iaşi şi al Academiei Comerciale din Berlin doreşte post de contabil eventual de Casier.*

Oferte la ziar sub „Academician".

De vînzare *o vacă de 3 viţei (soi Thirol), cu viţel de o lună.*

A se adresa la ziar sub V. C.

ANUNCIU

Subsemnatul Arthur N. Thaller, reprezentant general în Iaşi al Societăţei Romîne de Asigurări generale „Generala" din Bucureşti, aduc la cunoştinţa tuturor că fostul meu funcţionar d. Albert Rosenthal a încetat de a mai fi în serviciul meu din ziua de 19 | 1 Iunie c. şi că am retras pe aceiaşi zi procura ce i-o liberasem. Ori ce operaţie deci făcută prin intermediul lui pentru comptul Reprezentaţei d'aci va fi considerată ca nulă şi neavenită.

Arthur N. Thaller

Reprezentant general al Societăţii Romîne de Asigurări Generale

„GENERALA" din Bucureşti.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa

S'A MUTAT IN

strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia

Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte.*

Adresa Marie Sft. Andrei 52.

Bucureşti. — Dl. General Const. Cottescu a fost numit comandant al diviziei a şaptea.

De Inchiriet *două Apartamente a cîte 2 odăi Str. Lozonschi 12 la W. Schönblum.*

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Doamnă prezentabilă, *drăguţă, de bună condiţie, perfectă menajeră, doreşte căsătorie sau cunoştinţa cu domn bine situat.*

Anonimelor nu răspunde.

Elvira Stănescu. *Poste-Restante Loco*

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

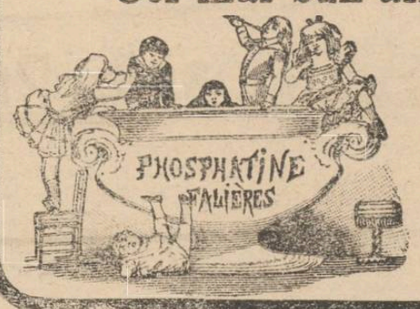

Recomandat de la vîrsta de 7-8 luni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrînilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :

6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaos la Cafea şi Feriţi-Vă de falsificaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai greie de tămăcuit, *Migrenele, Cefaleea, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari [illegible] tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

POUDRE INFAYDABLE
Raymond GAPIAT
Pharmacien de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

FONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2 bis, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi gratis de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1850

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

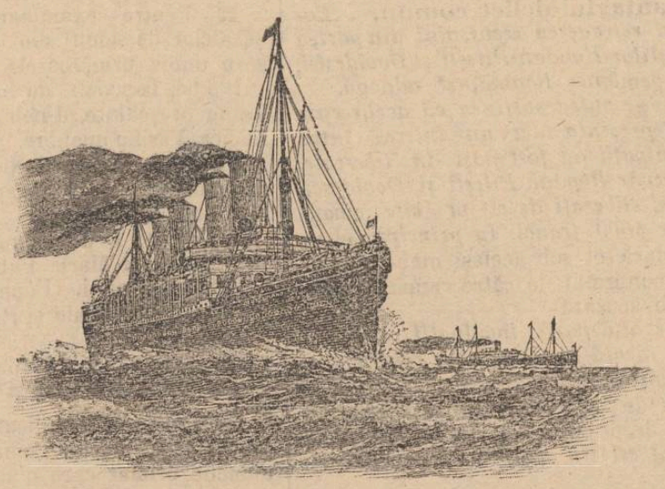

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

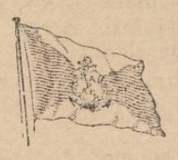

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1901 — Joi 13 Iunie 1913

Presa noastră cotidiană

Din zbuciumările gazetărești ale lunilor din urmă, vom rămînea probabil cu un cîștig, și anume că limba, nu zic romînească, nici a presei, ci cea gazetărească s'a îmbogățit.

In vocabularul ei intră expresiuni noi. Nu doară că acele cuvinte ar fi necunoscute unei anumite părți din cei ce sălășluesc în țara noastră, însă pînă astă-zi ziarele nu le recunoscuse dreptul de cetățene.

De acum înainte îl vor avea.

Academia Romînă are să fie odată recunoscătoare ziariștilor moderni, cari cu o rîvnă neobișnuită luptă pentru introducerea și pătrunderea cît mai adîncă a unor atari expresiuni.

Avem nevoe să arătăm aici, cari sunt acele cuvinte ?

Dar cine, dintre cei ce citesc ziare nu le cunosc !

Va fi de observat totuși că dînsele au apărut pe arena publicității din primăvara aceasta a odată cu schimbarea de Direcțiune la unele ziare, cum și cu aparațiunea altora.

Să fie oare datorită tocmai acestei împrejurări, adică primăverei, anotimp cînd sîngele circulă mai viu, cînd în vine bate vînt de primăvară, această explozie de fraze și cuvinte neauzite încă pînă astă-zi ?

Va rămînea să se vadă mai tîrziu, dacă colecțiunea aceasta de expresiuni merită să fie considerată ca un cîștig, merită să-și aibă loc prin bibliotecele noastre.

Pînă astă-zi se știe cine scria în ziarele noastre, vorbesc negreșit mai mult de cele cotidiane, de ziarele politice sau mai bine zis de acele cari se ocupă de toate căci la drept vorbind, în aceste ziare găsești tot ce dorești, afară de o orientare hotărîtă în politică.

Nu rare ori s'a întîmplat că un redactor a scris într'un anumit fel și tot în acel număr un altul s'a exprimat contrar.

Fapt cert este ca meseria de ziarist era îmbrățoșată de neisprăviți. De aceia lumea cititoare era și foarte indulgentă. Căci, ce să pretinzi de la unul care abia a terminat cu chin cu vai, 3 ori 4 clase gimnaziale ?

Astă-zi avem în fruntea gazetelor oameni cu titluri înalte academice, ori literați. Colaboratorii acestora de asemenea își dau coatele cu literatura.

Fie care gazetar știe să toarne o poezie, fie ea potrivită, fie nepotrivită, dar se chiamă că e făcută după regulele artei și rimele păcătuesc foarte puțin.

Așa fiind lucrurile e evident că și lumea cititoare este astă-zi mai pretențioasă.

Imi amintesc că învățatul profesor d. C. Dissescu, în cursul său de drept public spune unde-va că în America există un Stat, în care se cere ca aleșii, adică parlamentarii să fie energici în susținerile lor și să întrebuințeze pentru aceasta termeni și expresiuni din cele mai severe.

Și mă gîndesc acum, dacă acei parlamentari ar face o călătorie în binecuvîntata țară Românească ?!

N'ar fi nevoiți să mai inventeze ei, ar găsi de a gata tot ce le trebue. Să iea cotizațiunea a două gazete, știute de altfel de toată lumea trăitoare pentru noi, și le va fi de ajuns.

Dar în loc de o călătorie așa lungă, poate că n'ar fi rău dacă s'ar adresa direct fabricanților de asemenea marfă.

Reclama însă se vede că n'a ajuns pînă la dînșii. De ar fi însă așa, de s'ar putea așa ceva, s'ar convinge și Americanii că i-am bătut.

Mă gîndesc ce ar fi la noi, dacă, de exemplu, constituțiunea noastră, care astăzi ne garantează libertate nemărginită de a ne exprima prin viu graiu ori scris, ar impune mandatarilor țerii să se compoarte ca cei Americani !

Ce ar trebui să fie atunci presa cotidiană ?!

S'a zis despre presă că e a patra putere în stat. Cei cari întâi au întrebuințat formula aceasta, s'au gîndit de sigur la puterea morală a ei. Astăzi se pare că cei ce mănuesc condeiul se gîndesc a face din ea un fel de putere materială, un mijloc de a lovi, care dacă nu e tocmai bățul sau ciomagul, dar nici departe nu e.

Dacă presa are menirea ici de a îndrepta o stare de lucruri care nu e bună, dincoace a împedica un rău să se producă, am convingerea că mai cu folos va putea-o face prin o procedare din care urbanitatea să nu lipsească.

Dar dacă cercetăm lucrurile mai în fond și examinăm cine sunt acei, cari astăzi expectorează atîtea trivialități la adresa unuia sau altuia din cei mai sus puși?! vom găsi printre dînșii pe unii cari pînă mai ieri nu găsiau cuvinte de laudă, ba exagerau laudele la adresa acelorași personagii, pentru cari astăzi nu găsesc de cît cuvinte de ocară și înjosire.

Și iarăși te gîndești că tot aceștia se poate ca mîne să laude din nou pe cei pe care astăzi îi batjocoresc ?!

„Il n'y pas de sot métier" zice Francezul și deci se poate trăi și din gazetărie, după cum se poate trăi și din ori ce altă profesiune. Dar în toate profesiunile se tinde astăzi a se întroduce moravuri noi, civilizate și tocmai presa să rămînă mai la urmă ?

Mai de demult era o specie de avocați, cari nu prea se aveau bine cu știința Dreptului, știau însă să înjure. Cel care nu prea era sigur de procesul său, de dreptatea cauzei, se adresa de multe ori acestora. El își zicea „știi că am să perd procesul, dar cel puțin îmi răzbun, îi trag un perdaf numărul unu, adversarului".

Astăzi acești avocați au dispărut sau dacă au rămas sunt „rari nantes in gurgiti vasto". Să se fi pripășit ei în presă?! Se poate.

Mai ales după cele ce vedem, se pare că așa e.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Bieții martiri de le „Cuvîntul" cît sufăr ! Nici n'am fi crezut, dacă nu ne ar spune-o într'un articol, scris cu lacrimi și nu cu cerneală :

«Ești insultat, ești terorizat. Nimeni nu intervine să-ți ia apărarea. La colțuri de stradă te așteaptă bătăușii. Ți se cercetează mijloacele de trai, ți se scotocește trecutul».

Știți că un stîlp... de al „Cuvîntului" a atacat pe deputatul Stelian Popescu. Și... stîlpul n'a fost aparat.

In ce privește trecutul,—în adevăr sunt în grupa iașană unii cari au toate... cuvintele din lume să se teamă de scotocirea lui.

Dar nu e numai atît :

«Vii dimineața la redacție, găsești sertarele sparte și bagi de seamă cu mirare că nu-ți lipsește nimic, de cît doar cîteva scrisori».

Natîngii de hoți.,. Tocmai la „Cuvîntul" au venit să spargă sertarele ! De ciudă, tălharii au furat macar cîteva scrisori drept amintire și relicvii.

Martiragiul continuă, devine spăimîntător, eroic, emoționant, lamentabil :

«Suntem țara tuturor libertăților. Dar abonații nu-ți primesc ziarul și vînzătorii sunt împiedecați să ți-l vîndă. Eri, în capitala țării, vindeai sute de numere ; azi vin băeții să-ți spună «nu-l putem vinde». Le făgăduești orice cîștig, le lași ziarul fără plată și banii toți lor: «nu-l putem vinde».

...Bieții vînzători, sunt mai deștepți, precum se vede, de cît martirii „Cuvîntului". Nici în ruptul capului nu vor să pună mîna pe nefericita gazetă, ca să devină la rîndul lor martiri ai unei cauze mari.

Lecții tendențioase

„Cuvîntul" a primit ordin să fie antidinastic. Toată presa carpistă și semicarpistă are nuanțe exclusiv antidinastice,—pe alocurea chiar accese duse pînă la paroxism.

In cadrul acestor din urmă se cuprinde și aberația pe care o publică sub formă de articol—comunicat, cu litere grase in prima pagină, „Cuvîntul" de astăzi, drept învățămînt istoric.

Curagiosul... anonim ceteşte, din întîmplare, *o carte englezească. Și iată ce găsește, din pură întîmplare, flegmaticul cetitor de manuale istorice englezești :*

„...Răsfoind o carte de istorie, o fatalitate a făcut ca să se deschidă la o pagină care m'a îngrozit prin ea însăși, și n superstiție neexplicabilă m'a cuprins. Revoluția cea mare engleză.

După neînsemnata domnie a regelui Iacob I Stuart, împărțită între cîțiva mari scriitori și un mare curtezan ; după ce acest rege a înțeles cît de departe de adevăr era felul cum Buckingham îi arată nevoile poporului, urmează o pagină de durere pentru popor și sînge pentru dinastie, care se termină cu execuția de la Withehall.

Și totuși această pagină putea fi evitată, dacă Carol I asculta sfatul tatălui său, dat prin cartea Basilicon Doronu : *„Nu asculta de oameni cari au interese să ascundă nevoile supușilor tăi și care nu arată niciodată suveranului plîngerile populare, de cît ca revolte dînd lacrimilor poporului numele de neascultare și rebeliune".*

...Citatul e într'adevăr istoric. Dar cîte încă nu ne învață paginile trecutului istoric ! Cărțile ne arată că toți Catilinarii pripiți, setoși de glorie și de foloase, lacomi de cîștiguri ieftene, oricît s'ar ascunde sub masca de „revoluționari" — sfîrșesc prin a fi recunoscuți și întrînți, —puși la index drept ceea ce sunt : indivizi avizi, perverși și cinici.

Micii noștri catilinari, ori cît ar face paradă de erudiție istorică, vor dispărea sub dispreț și sub ridicol.

Biciul e arma cea mai potrivită în contra războinicelor lor apucături. Biciul ironiei, bine înțeles.

▽

ECOURI

Americanii, cari fac glume pe socoteala afacerilor de spionaj din Europa, cunosc și ei acum tristețea dispariției unor prețioase documente.

Se instalează acum, pe bordul ultimului superdreadnought american „Pensylvania", un sistem de control al tirului tunurilor. Un aparat electric, de o mare ingeniozitate, permite de a regula tirul tuturor tunurilor. Planurile acestui sistem au dispărut din birourile ministerului de marină.

Un funcționar civil dela acest minister a dispărut și după plecarea lui, s'a constatat și dispariția documentelor.

In Septembrie viitor se va întruni, la Viena, al doilea congres internațional pentru instituțiile de salvare și prevenire a accidentelor.

Cel dintîiu congres a avut loc în anul 1908 la Frankfurt, cu scopul ca prin schimbul internațional al experiențelor națiunilor civilizate, fie-care să învețe cum să-și organizeze instituțiunile de salvare și să se încurajeze țările în cari organizația salvării lasă încă de dorit și să se examineze cum se pot alcătui, potrivit cu starea actuală a technicei și științei, instituțiile acestea, ca să fie cît mai eficace.

La programul acestui congres s'a adăugat pentru viitor, chestiunea importantă a *prevenirii accidentelor*, care este atît de strîns legată cu aceea a instituțiunilor de salvare, în cît poate fi denumită igiena și profilaxia salvării.

La acest congres vor lua parte, pe lîngă delegații guvernelor, toți acei ce se preocupă de chestiunea salvării și a prevenirii accidentelor.

Fiecare congresist va putea vorbi în limba sa maternă.

MICI POLEMICI

Eliberat pe cauțiune, Bogdan-Pitești își reîncepe gazetăria unui articol intitulat : „Arestarea mea a fost utilă".

...Ca și cum ar avea cineva îndoieli despre aceasta !.

*

„Cuvîntul" face constatarea că sunt mulți doctori la „Opinia".

Nu însă destui ca să vindece de grandomanie pe politicaștrii „Cuvîntului".

*

Directorul „Serei" aranjează banca ministerială, după ce a aranjat diverse mari bănci financiare. Numai de banca acuzaților se ocupă mai puțin.

*

Ex-tribunul Fleva se plînge că Protopopescu-Pake i-a luat notele discursului și nu i le-a mai restituit pentru „Monitor".

Deputatul Pake e din principiu pentru verbul a lua — *fără a înapoia.*

*

Primarul Iașului a șters din budgetul comunei abonamentele a trei cotidiane iașane.

...Numai din cauză că n'a putut ceti nici-odată „Evenimentul".

*

„Cuvîntul" se bucură că în locul regretatului Gr. Ventura gălățenii conservatori nu găsesc candidat.

.... Dacă i-ar propune fostului prefect de județ al Iașului ?.

*

Pantelimon a onorat penitenciarul iașan cu vizita sa. Aflăm ca deținuții vor cere ca Bogdan-Văcărești să-și facă aci a 45 a pedeapsă pe care-o așteaptă.

*

„Evenimentul" se ocupă de „tupeul takist". Ii cam stă în gît „supeul" takist din Caracal.

*

Seara *iubilează de casarea licitației cu tunelul „Izvorul".* Dreptatea *atacă pe inginerii C. F. R. cari au pricinuit casarea licitației.*

Eterna rivalitate între cei doi Apași „en chef" !.

*

„Vinovat și cu gură mare nu se poate !" — ar fi zis banditul Pantelimon deținuților revoluționari de la petenciarul din Iași.

Se vede că Pantelimon nu ceteşte... gazeta lui Bogdan-Văcărești.

PRONUNCIAMENTO ?

Subliniem în altă parte a ziarului idioatele îndemnuri la teroare, ale unui ziar iașan.

Vina însă, pentru toate acele îndemnuri la excese revoluționare și antidinastice, cade asupra unor ziare politice cu autoritate, — în frunte cu *Epoca*, de care se folosesc gazete interlope, cum este „Dreptatea" lui Protopopescu-Pake, pentru a insinua că suntem în fața unui complot iminent.

Politiciani rataţi ca d. Ianovici—omul atîtor sinecure... dezinteresate—nu se dau în lături de a propaga un pretins curent revoluționar, ba încă justificîndu-l cu ridicule pretenții de documentare și de sociologie.

„..Un articol apărut eri în „Epoca", și semnat de d. Ianovici, prevestește categoric—scrie „Dreptatea"—că revoluția va fi de natură militară.

Toate sforțările făcute pînă acum de către prefectul Capitalei, d. Moruzi, pentru a descoperi firul organizației, dacă ea există, au rămas infructuoase. D. Moruzi se teme în asemenea caz că va fi una din primele victime".

Noroc că micii eroi în perspectivă, ai „teroarei", sunt prea cunoscuți prin înclinările lor pentru afaceri mai practice și mai rentabile, așa că marele public este prevenit și nu atribue nici-o importanță elucubrațiilor lor.

A.

OAMENI ȘI LUCRURI

In țara „bluff"-ului

Nu vor trece multe zile și marile întreprinderi cinematografice vor desfășura, înaintea milioanelor de spectatori, rînd pe rînd, cortegiul înmormîntării grandioase ce s'a făcut acum cîteva zile, în Anglia, eroinei Davison, victimă a mișcării femeniste engleze. Nu ne îndoim.

Cu toate proporțiile fantastice date acestui moment, într'adevăr emoționant, bunul simț nu va rămînea însă mai puțin nedumerit asupra rostului însuși ce a putut avea sacrificiul acesta imens, — al unei vieți femeiești.

E drept că a fost numai urmarea fatală a unei demonstrații imprudente. Sufrageta Davison, punîndu-se în evidență, la alergările Derbyului regal din Epsom, a urmărit numai frumusețea, originalitatea gestului—le beau geste — care provoacă senzație și face, odată mai mult, lumea toată să vorbească despre acea întîmplare.

Intre primele demonstrații ale sufragetelor a fost și una cu totul ciudată: uciderea sau, cel puțin, slutirea animalelor frumoase aparținînd lumei distinse. La vr'o expoziție de cîni drăguți, bună-oară, o sufragetă avea însărcinarea de a distruge cutare ori cutare frumușel animal, numai cu intenția de a aduce o supărare și, în același timp, de a face senzație. Poate și cu intenția de a dovedi că mîna gingașă a femeei luptătoare nu se dă înlături de la un act foarte... bărbătesc,—de a omorî.

Cum însă lucrul trebuia făcut crescendo, iată că la ultimele curse de cai, în Epsom, sufrageta Davison se încumetă să abată din drum calul regelui Angliei și, în mijlocul cursei năprasnice, puse mîna pe frînele lui. Gest simbolic, cu consecinți tragice. Simbolic,—pentru că părea, un moment, că o ființă delicată, o femee, ținea în loc însăși goana nebună,—a tot puternică, a progresului monopolizat de un singur sex, acel bărbătesc.

Iată însă că lucrul iea o turnură tragică. Ori-cît de bine... crescut în grajdurile regale, animalul, în dorul lui de fugă și de întrecere, — a dat o lovitură mortală femeei — și după puține zile, biata, avu parte de o uriașă demonstrație, cu prilejul înmormîntării. De altfel o soartă identică a avut, acum trei zile, un bărbat luptător, care la noile curse regale, ținînd în mînă un drapel de sufragetă, aținu calea unui cal regal, care-l culcă la pămînt...

O dovadă că exemplul—bun sau rău—este contagios și că sufragetele, săvîrșind excese, de multe-ori absurde în aparență, își dau seama de puterea imensă a sugestiunii, a imitațiunii și că cea mai culturală țară a Europei—Anglia—nu este mai puțin țara clasică a „bluff"-ului : „in hoc signo vinces..."

Rodion

Spre Sinaia

II

Sinaia e așezată pe malul drept al Prahovei avînd o pozițiune ridicată, frumoasă și pitorească oferindu-ți o priveliște care te vrăjește ; gara o construcție frumușică și cu un etaj, se află în vale, dinaintea ei curge Prahova, peste drum de gară se ridică un munte, piscul cîuelui, acoperit cu brazi, freamătul încontinuu al copacilor se amestică cu zgomotul valurilor ; flancu stîng a muntelui se lasă lin, o vale îl despartă de un al munte : pe flancul drept, aproape de vîrf se află un pavilion de unde ți se desfășoară o priveliște încîntătoare.

De la gară urc un drum ce duce spre mărețul otel Caraiman, drumul descrie un semi-cerc, avînd o balustradă de piatră de sus priveliștea e frumoasă mai ales dimineața cînd răsare soarele, pe cînd sus luminează globul ceresc, gara și valea sunt învăluite încă în întuneric.

Străbat frumosul parc al otelului, apuc drumul din dreapta ce duce spre monăstire apoi mă îndrept spre castelul Peleș : rămîn cîte-va momente în contemplarea acestui giuvaer, svelt și elegant se ridică în sus turnul în vîrful căruia flutură cu mîndrie bandiera regală, ochiul singur nu știe ce să admire, construcția fermecătoare a castelului cu mici turnulețe, statuetele, grădina cu minunatele flori a căror varietăți și aranjare îți fură un ah ! de admirație, porticul acoperit cu ederă sau să admiri cum se frîng și se joacă razele solare în stropii mărunți de apă pe care le aruncă în sus cu putere fîntîna țîșnitoare ș'apoi cad în basin sub formă de ploae măruntă !

Trec pe la corpul de gardă păzit de 2 tunuri ceva mai spre stînga ascuns printre brazi se află castelul prințului ; străbat un pod de pietre ce duce peste Peleș, un singur gînd mă preocupă să mă văd sus în munte de aceea apuc drumul din stînga zăresc o placă cu inscripție : Spre sf. Ana, 5085 m. Urc singur drumul ce șerpuiește prin pădure ; e răcoare și plăcut ; ritmic copacii-își leagănă vîrfurile șoptindu-și tainic povești misterioase pe cînd Peleșul șopotește printre stînci curgînd spre vale.

Cu cît mă sui mai sus, cu atît drumul devine mai sălbatic, zăresc brazi uriași rupți și trîntiți de furtună sau despicați de trăsnet, formînd cîte odată ca un podeț peste prăpastie. Aud lovituri de ciocan răsunînd din depărtare, mă iau după ecoul care mă duce la lucrările pentru aducerea apei din munți și care alimentează Sinaia ; stau și privesc la munca grea a omului, cum se luptă cu puterea stîncelor ; cotesc spre stînga, după cîțiva pași rămîn pironit locului, înaintea mea se rîdică amenințător o stîncă uriașă, este cea dintâi pe care o văd, un sentiment de admirație și de frică mă cuprinde, privesc păretele cum se înalță drept în sus parcă e netezit de mîna unui uriaș, sus în vîrful stîncei și a găsit loc un brad care își resfață cu mîndrie ramurile sale în văzduh; privind tot în sus deodată mi se pare că vîrful stîncei se clatină și e gata să se prăbușască acoperind cu sfărîmăturile întreaga vale, în aceiași clipă o detunătură surdă îmi lovește urechia, e puterea explozibilă a dinamitei care sparge și aruncă în aer bucăți de stîncă.

Un fior rece îmi furnică întreg corpul, parcă e frica de moarte și instinctiv părăsesc locul închipuitei primejdii. Nu e de mirare, omul șesului nu era deprins cu asemene priveliște, pentru întâia oră el încearcă senzații lui încă necunoscute.

Mă urc mai sus, drumul e acoperit numai cu sfărâmături de piatră colţuroasă şi ascuţită de loc prielnica ghetelor mele subţiri, totuşi îmi urmez calea ; un foşnet printre frunzişi mă trezeşte din contemplare, o veveriţă zglobie îşi caută refugiu într'o scorbură de copac.

In unele locuri drumul se îngustează de abia e loc pentru un singur trecător, în dreapta se ridică stîncă ca un zid de apărare, în stînga se deschide prăpastie care stă gata să înghită pe nesocotitul călător, rostogolesc cîte un bolovan de stîncă care în cădere tîrie cu sine sfărîmături de piatră producînd un zgomot asămănător cu huruitul tunetului venit din departare.

In fine ajung la sf. Ana, un colos de stîncă mă pironeşte locului, baza ei largă pînă la o înălţime de vre-o 8 m. e acoperită numai cu inscripţii, date, stele, lună, Vulturi iar, sus de tot stindarul american predomină întregul tablou bizar.

Singur nu ştiu ce să admir mai întâi, stînca sau dibăcia acelora cari cu multă trudă şi rabdare au căutat să-şi exprime şi să imortalizeze sentimentul ce i-a insufleţit.

Imi îndrept paşii spre pavilionul de vară construit în apropiere, obosit mă las pe o bancă de pe verandă de unde privesc tăcut şi admir frumuseţa împrejurimilor ; un jghiab de lemn ce pare suspendat în aer alimentează un mic heleşteu cu apa ce izvorăşte din stînci.

Cu regret trebuiam să părăsesc acest loc de odihnă şi desfătare sufletească căci soarele stătea gata să asfinţească pe cînd umbrele nopţei întindeau mantia lor cea neagră peste întreaga regiune.

Iassiensis

Concursul de oină la Constanţa

— Corespondenţă specială a „Opiniei" —

In ziua de 9 Iunie a. c. s'a ţinut concursul general de oină în oraşul Constanţa între echipele liceelor „Carol" din Craiova, „Mateiu Basarab" şi „Sf. Sava" din Bucureşti, „Internatul" şi „Naţionalul" din Iaşi.

D. inspector al învăţămîntului gimnasticei T. Berescu plecase cu două zile înainte, ca împreună cu autorităţile locale, să ia măsuri de primirea şi găzduirea tuturor concurenţilor.

Echipele au sosit în Constanţa în ziua de 8 Iunie, fiind întîmpinate la gară de către reprezentanţii autorităţilor de acolo în frunte cu muzica militară.

De la gară echipele sub conducerea maeştrilor respectivi, au plecat în perfectă ordine în frunte cu muzica militară la port, unde aştepta vzporul „Imparatul Traian", la ore 3 s'au imbarcat toate echipele după dorinţa M. S. Regina de a face o escursie pe mare.

M. S. Regina s'a întreţinut cu profesorii fiecărei echipe, apoi li s'a servit tuturor în urma ordinului M. S., cîte o mică gustare.

Pe vapor au mers pînă la Mangalia, iar la oarele 6 jum, s'au reîntors în port. D. prof. Velescu din Bucureşti a mulţumit M. S. de primirea făcută, invitînd-O a doua zi de a onora cu asistenţa, concursul general de oină de la hipodromul din Anadalchioi. M. S. a promis că va asista.

In timpul preumblărei pe mare, *M. S. Regina a avut deosebita plăcere de a se fotografia în mijlocul elevilor şi profesorilor.*

*

La ora 7 echipele au fost în oraş unde au luat masa în comun cu profesorii.

A doua zi, 9 Iunie ora 7 jum, elevii au fost transportaţi cu un tren special la hipodromul de la Anadalchioi, unde a avut loc jocul de oină ce s'a început dimineaţa la 8 jum,—12 iar după prînz s'a continuat de la 4—6 jum. La ora 4 p. m. a sosit M. S. Regina.

Toate echipele în frunte cu maiştrii respectivi au defilat pe dinaintea M. S. şi apoi s'a continuat jocul.

*

Preşedintele juriului a fost d. inspector T. Berescu, conducător al jocului d. N. Sp. Bădescu din Bucureşti, ales de către maeştrii echipelor ce au luat parte la joc iar ca arbitri numiţi de minister au fost d-nii I. Burghele din Iaşi şi D. Ionescu şi Stănculescu din Bucureşti, şi d. Constantinescu din Constanţa. Ca reprezentat al ministerului a fost d, inspector general I. Clinciu, însoţit de d. Al. Aurescu şef de cabinet al d-lui societar general al ministerului cultelor, Gh. Lascar. La orele 6 jum. jocul s'a terminat cu următoarea clasificaţie :

Premiul întâiu, primind o statuetă de bronz reprezentînd „Triumful" fu obţinut de Liceul naţional din Iaşi sub conducerea d-lui Dolijan şi Dobroeanu.

Premiul al 2-lea, liceele : Internat din Iaşi sub conducerea d lui Dolijan, liceul Carol din Craiova, sub conducerea d-lui Al. Nanu şi M. Basarab din Bucureşti sub conducerea d-lui Velescu şi T. Georgescu iar premiul al 3-lea liceul Sf. Sava din Bucureşti, sub conducerea d-lui Pavelescu. Fiecare elev din echipe a primit şi cîte o diploma cu medalie.

După ce d. inspector general I, Clinciu a citat rezultatul jocului, M. S. Regina a chemat echipa liceului naţional din Iaşi cu profesorii respectivi oferindu-le statueta ca premiul întâi şi felicitîndu-i călduros.

In urmă M. S. Regina a plecat cu automobilul în uralele tuturor elevilor şi ale asistenţei.

*

In ziua de 10 Iunie elevii cu profesorii cu un tren special au vizitat la băile Mamaia iar după prînz au vizitat silozurile din port,

D. prefect al judeţului, Irimescu, a dat tot concursul pentru ca elevii să aibă masa gratuită şi găzduirea, de asemenea a intervenit la direcţia c. f. spre a se pune la dispoziţia elevilor trenuri speciale spre a vizita băile de la Mamaia şi a merge la hipodromul de la Anadalchioi, unde a fost jocul de oină. S'a mai pus la dispoziţia elevilor un remorcher, ca să viziteze portul şi să facă o preumblare în largul mărei.

*

In bună parte se datoreşte bunul mers al concursului d lui inspector T. Berescu, care a intervenit pe lîngă cei în drept ca elevii să fie bine primiţi, luînd şi măsuri de aranjarea locului de joc dimpreună cu d. Constantinescu, maestrul liceului din Constanţa. D. Irimescu, prefectul de Constanţa, a bine-voit a lua masa cu elevii şi profesorii echipelor ce au luat parte la joc, iar elevii au cîntat diferite cîntece naţionale.

In seara zilei de 10 Iunie, toate echipele au plecat la şcolile respective.

Coresp.

Litere-Ştiinţe-Arte

O răsplată meritată.—Cu autoritatea necontestată, d. M. Dragomirescu, preşedintele societăţei scriitorilor intervine, prin un frumos articol publicat în „Flacăra", ca să... apere Academia Romînă că — din greşală — a premiat, cu bună dreptate de astă dată, traducerea d lui G. Murnu : *Iliada.*

„...Marele merit al d-lui Murnu este că „Iliada" trăeşte prin traducerea sa, o viaţă nouă. E aceeaş — şi totuş alta. E farmecul primitiv al poeziei epice sub un nou vestmînt. Iar această nouă formă provine din faptul că d. Murnu a realizat două condiţiuni cari n'au a face de loc cu filologia, — după care se prăpădeşte spiritul Academiei, — ci cu poezia.

Prima condiţiune este că d. Murnu a văzut, a simţit, a pătruns cu sufletul său de astăzi toată poezia omenească pe care Omer a pus-o în cîntecul său, acum mii de ani. Această viziune adîncă o simţim că e una şi aceeaş dela începutul pînă la sfârşitul traducerei. Atmosfera ei este senină, liniştită, largă ca şi originalul, dar cu nuanţa unui suflet nou, — nuanţa sufletului traducătorului, transpunătorului.

Aspectul exterior al lucrurilor şi fiinţelor, viaţa sufletească a personagiilor, este reclădită pe fondul acestei viziuni, cu o limpezime şi precizione de contururi, cu o energie echilibrată şi egală, cu o stăpînire cumpănită a materiei aşa de deplină, de par'că ele s'au zămislit şi plăsmuit de adreptul din imaginaţia traducătorului".

*

A apărut „Viaţa Nouă" anul IX, no. 4 cu un bogat număr literar semnat de : Ovid Densuşanu, M. Cruceanu, Ch. Drouhet, D. Protopopescu, N. Solacolu, D. Nădejde, D. Zarafu. Recenzii, critici, polemici, cum şi excelente ilustraţiuni artistice.

*

A apărut „Buletinul armatei şi marinei", anul X, No. 23, po Iunie 1913.

O bogată colecţie de articole militare, actuale şi beletristice.

*

STRUNA ZILEI

APLICAŢIE LA PROVERB

Ieromonahul Iezechiel Malai, din mînăstirea Horaiţa, a fost exclus din monahism pentru totdeauna.

Inchinat călugăriei
Soarta ei purta şi—straiul
De-acum însă-i se va zice :
„Sfinte, ţi-ai mîncat... malaiul".

Creditul Urban din Iaşi

La 30 Iunie stil vechi 1913, se va ţinea concurs pentru ocuparea unui post de copist la serviciul Contencios.

Concurenţii vor prezenta următoarele acte :

1) Certificatul de absolvire a liceului, sau a şcoalei superioare de comerţ, şi :

2) Certificatul că au satisfăcut legea recrutărei.

— La administraţia acestui ziar se primesc abonamente pentru viiegiatură cu 2 lei pe lună în ţară şi 4 lei în străinătate.

INFORMAŢII

Şantagiul Bogdan-Davidescu. Urmă a preocupa ziarele din Capitală, chiar pe acele în ale căror coloane îşi mai găsiau cîte un apărător... nocturn cei doi şantagişti.

L'Indépendance „Roumaine" reproduce în prima pagină articolul „Viitorului" de eri. „Un act de onestitate curagioasă".

In numărul de astăzi *„Viitorul"* revine asupra chestiunii şi scrie :

„...Se vor mira poate unii de atenţia pe care o dăm peripeţiilor şantagiului Bogdan-Piteşti, Vom da o scurtă lămurire.

Pe noi afacerea şantagiului în sine ne preocupă puţin.

D. Aristide Blank a izbutit să dovedească pînă la evidenţă că înverşunata campanie a ziarului „Sea a" în contra d-sale şi a instituţiunei pe care o conduce n'a avut alt mobil de cît setea de bani a lui Bogdan-Piteşti.

Afacerea a intrat în domeniul justiţiei care nu va întîrzia să se pronunţe.

Dar în afacerea Bogan Piteşti noi nu vedem numai o odioasă încercare de şantaj ci şi introducerea, în presa romînă a unor procedee din cele mai degradante. O pildă.

Ca toate institutele similare, banca Marmorosch, Blank et C-ie are în personalul ei un număr de funcţionare.

Or, atăcînd pe d-nu Aristide Blank şi pe d. Vania Paspati, unul din directorii băncei Marmorosch, Blank et C-ie, ziarul „Seara" nu se sfieşte să afirme că întregul personal femenin al casei este la dispoziţia celor doi conducători ai băncei în chestie. In fie-care număr „Seara" publică în acest senz, insinuări vizînd pe cîte o funcţionară sub iniţiale destul de transparente.

Relevăm aceste insinuări, pe care „Seara" nu le-a dovedit prin nimic, spre a arata odioşia procedeului.

In care ţară din lume s'a mai pomenit ca într'o companie de presă să se terfelească reputaţia unor femei ? Care om cinstit poate aproba atitudinea unui ziar care nu se sfieşte să arunce jalea şi desonoarea în sînul familiilor ?

Iată de ce urmărim cu atenţie fazele succesive ale afacerei Bogdan-Piteşti şi de ce nu vom înceta să vestejim un abuz periculos pentru libertatea şi prestigiul presei".

***

Epoca.... regretă ocaziunea definitiv pierdută pentru salvarea şantagiştilor :

Bogdan-Piteşti şi Davidescu şi-au retras eri recursul făcut contra confirmărei de către Camera de punere sub acuzare a mandatelor de arestare, lansate contra lor, în tentativa de şantaj comisă contra băncei Marmorosch Blank.

Faptul este regretabil dintr'un singur punct de vedere. Inaintea instanţelor de fond, se pusese chestiunea dacă şantajul comis de Bogdan-Piteşti, şi Davidescu e sau nu un delict de presă şi Casaţia ar fi avut acum prilejul să stabilească o jurisprudenţă în aceasta.

Se ştie că admiţînd apelul procurorului, Camera de punere sub acuzare, ca instanţă superioară de fond, a stabilit în mod implicit că şantajul acesta nu este un delict de presă şi e menit să urmeze calea dreptului comun.

Acum retrăgînd recursul lor d. Bogdan-Piteşti şi Davidescu recunosc ca inatacabilă decizia Camerei de punere sub acuzare.

Şantajul lor rămînînd deci un delict comun şi procesul se va judeca de tribunalele ordinare.

Samsarii „Viitorului".—Dintr'un articol publicat în „Conservatorul" de astăzi, extragem următoarele :

In ultimul număr al „Viitorului" lipseşte articolul senzaţional al celor din urmă ştiri politice cu diferitele lui titluri şi subtitluri scrise cu litere de-o şchioapă, în schimb însă, aceleaşi coloane sunt ocupate cu un lung articol în potriva samsarilor ce ar mişuna pe la ministere.

Autorul articolului se plînge că nu poate trăi din cauza samsarilor cari, după d-sa, au acaparat toate ministerele şi administraţiile publice. Tot după d-sa, aceşti samsari ar opera ca în Vlăsia ;—toţi acei ce au afaceri pe la ministere sau diferite autorităţi, sunt victimile acestor samsari constituiţi în bande, chiar atunci cînd cererile lor fiind drepte, ar căpăta o soluţie favorabilă fără de nici o intervenire.

Un articol senzaţional cu alte cuvinte, şi menit a atrage privirile asupra ziarului care a făcut descoperirea şi care, se ridică cu atîta bărbăţie în contra afacerilor în politică. Să nu se mai poată zice că „Viitorul" nu şi-a luat în serios rolul de moralizator al moravurilor din presă şi de adversar neîmpacat al politicei interesate.

Dar—vedeţi, este un *dar* la mijloc—autorul fulgerătorului articol în contra samsarilor politici—ce ironie Doamne—uită să precizeze un singur fapt, convenindu-i să susţie mai bine că lucrul este generalizat.

D-sa nu ne indică o singură autoritate unde samsarii au acces, şi nu ne denunţă nici unul dintre samsarii cari îi strică liniştea. Pentru autorul articolului din „Viitorul" toate autorităţile sunt la discreţia samsarilor şi toţi oamenii politici — mai puţin cei din clubul liberal şi redacţia „Viitorului"—sunt nişte samsari ordinari.

Iată dar, că alarma dată de confratele nostru în contra samsarilor, nu întrece în seriozitate ştirile de senzaţie născocite în materie de reportaj politic şi deci, nici efectul nu poate fi de cît acelaşi, cu singura deosebire pe care o reţinem şi anume : De cîte ori colaboratorii „Viitorului" aduc acuzaţiuni precise, nu le semnează nu le dă mîna să precizeze.

Este desigur şi acesta un sistem de a face politică.

Din Huşi.—Clasa IV-a a gimnaziului din Huşi a fost absolvită de următorii elevi, în ordinea de clasificaţie :

Berea Tr., 9.88 ; Malahe Al. 9.00 ; Toderaşcu V. 7.8 ; Herşcovici H. 8.40 ; Grigoriu Gr. 7.30 ; Bugeac P. 7 00 ; Nihordescu C. 6.50 ; Reiter St. 6.50 ; Simionescu D. 6 50 ; Chelum 6 50 ; Şor Jean, 6.50 ; Donea E. 6.50 ; Donea M. 6.50 ; Goldştein H. 6.50.

Din Fălticeni.—De cîtva timp se observă în localitate, o mare activitate desfăşurată de către consiliul comunal al acestui oraş, în frunte cu d. Artur Gorovei, Primar şi V. Ciurea, primul d-sale ajutor, lucrează diferite părţi ale oraşului la pavarea şi asanarea acelor locuri, care erau focare de murdărie, a luat măsuri pentru scoaterea şi transportarea gunoaelor din oraş, pentru îngrădirea tuturor locurilor virane, stabilindu-se şi locul pentru aşezarea uzinei electrice, pentru eluminarea oraşului ce se află pe un platou în centru. O comisiune compusă din d nii ajutor de primar V. Ciurea, medicul oraşului d. dr. Jean Zwibel şi d. poliţai Spireanu a inspectat toate locurile publice şi a luat măsuri pentru desinfectarea lor, deasemenea a mai dispus ca toate casele insalubre să fie dărămate şi în locul lor se vor construi case noui.

Comisiunea lucrează cu cea mai mare activitate şi pentru facerea unui Bulevard pe platoul Iarmarocului, ce va servi pentru plimbările publicului. In acest scop s'a intervenit la Domeniul Coroanei, cerîndu-se a se trimite de urgenţă 1000 de brazi.

De asemenea zilele acestea va avea loc o întrunire a consiliului camunal în asistenţa d-lui Nicu Catargi, Prefectul judeţului pentru clădirea unui teatru modern, ca întreprindere pe acţiuni.

„Giul".

Secţia a II-a a Curţii de casaţie a respins eri recursul comerciantului Iosif Weindenfeld din Iaşi condamnat la o lună închisoare fiind-că introducea prin contrabandă marfă din Austria.

M. S. Regele a sancţionat legea asupra burselor de comerţ.

D. T. Berescu inspector şcolar a înmînat eri d-lui G. Lascar, secretar general al ministerului instrucţiunei publice, raportul privitor la concursul general de oină care s'a ţinut la Constanţa în ziua de 9 Iunie.

Duminică 16 Iunie 1913 orele 3 p. m. va avea loc o frumoasă „Producţie" de fine de an, dată de elevii şi elevele conservatorului în sala conservatorului din Iaşi.

Programul acestei producţii este următorul :

Clasa de canto, prof. d. E Mezetti.

1 Gomès. — Recitativ şi Romanţa pentru bas din opera „Salvator Roza" cîntate de elevul Slavnicu.

Clasa de Declamaţie, prof. St. Dragomir.

2. G. Coşbuc. — a) Nunta Zamfirei, recitată de elevul absolvent St. Constantinescu.

F. Coppée. — b) Greva fierarilor, recitată de elevul absolvent G. Chibzui.

Clasa de piano, prof. d-ra Asp. Sion.

3. Beethoven. — Concert do minor p piano, executat de absolventa D-na Nat. Ştiubeiu cu acomp. la al doilea piano d-ra Prof. Asp. Sion.

4. Saint-Saens — Marea arie din opera „Samson şi Dalila" cîntată de absolventa d-ra Margot Ionescu-Darzeu.

Clasa de violină, prof. d. A. Thoodorini.

5. Mozart. — Concert în Re major cu cadenţă, de I. Ioachim, pentru violină, ex. de elevul C. Cătuleacu, acomp de eleva El. Oiaga.

6. G. Coşbuc. — Ideal, recitat de absolventa d ra E. Popovici.

Clasa de piano, prof. d, Sibianu.

7, Liszt. — Concertul în mi b. maj. pentru piano, executat de d-ra P. Abramovici cu acomp. la al doilea piano d. prof. I. Sibiann.

8. Verdi. — Mare duet din opera „Aida" cîntat de d-relo Henriette Grinberg (Aida) şi Margot Ionescu Darzeu (Amneris) cu acom- de piano.

Darea de seamă şi cetirea listei absolvenţilor.

Profesorii romîni ai învăţămîntului secundar din Ardeal se vor întruni în congres la Sibiu, Duminică 30 Iunie, Luni şi Marţi, 1 şi 2 Iulie.

Profesorii învăţămîntului secundar din Romînia vor putea asista la acest congres.

In zilele de 23, 24 şi 25 Iunie, se va deschide în oraşul Craiova, expoziţia anuală de desem, a elevilor din toată ţara, şi care sunt din învăţămîntul secundar, după cum am arătat într'un număr anterior al ziarului.

Expoziţia va fi aranjată de o comisie compusă din maeştrii de desemn.

Din Iaşi, pe cît suntem informaţi, vor fi trimise şi unele interesante lucrări ale elevilor din şcoli, în desemn şi caricatură.

Aflăm că d. **Albert Rosenthal,** fost procurator la Representanţa locală a Societăţii de asgiurare „Gene ala" a obţinut de la această societate o **AGENŢIE SPECIALĂ** pentru ramurile **„VIAŢA"** şi **„ACCIDENTE"**, stabilindu-şi biroul în **Str. Unirei No. 6.**

Băile OGLINZI

JUDEŢUL NEAMŢ

3 kilom. dela Tîrgu-Neamţ, de unde pînă la băi cu tramcare, brecuri, diferite echipage, şi automobil-omnibus foarte elegante şi automobile mici la fiecare tren, 50% reducere prin gara Paşcani.

Sezonul dela 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune Balneară şi Climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi higienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall, etc.

Cabinele de Baie şi hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în falanţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, isohias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropiate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu şi M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) dela lei 6.50 pe zi de persoană.

ORCHESTRA din cele mai bune.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

EFTIN şi FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta poziţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile şi drogueriile din ţară şi în Tg.-Neamţ la Administraţia Băilor.

Serviciul medical esie încredinţat d-lui **Prof. Universitar Dr. V. Bejan**, medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiuni cerute, asistat de d. Dr. *Al. I. Comăniţă.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Tg.-Nnamţ, oraş cu 12,000 locuitori, cu prăvălii moderne şi bine aprovizionate, numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi care se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru ori-ce informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Tg.-Neamţ.

Concesionarul băilor Oglinzi : **Octav Ionescu.**

In Iaşi la d-nii I. Simionescu, str. Carol 58 şi M. Petersil str. Arcu antreprenorii Hotelului.

Ultime Informaţii

In urma unei circulări a ministerului de război adresată Comandamentelor de armată, s'a intervenit pe lîngă medicii de judeţ şi de oraş în scopul de a se alcătui un tablou privitor la medicii particulari, medicii veterinari şi farmacişti.

Acest tablou care va cuprinde date privitoare la situaţia corpului medical, urmează să fie înaintat comandamentelor respective în 24 orr şi sunt alcătuite în vederea organizărei serviciului sanitar militar.

Ziarul „Neue Freie Presse" sosită astăzi publică o telegramă din Triest despre arestarea unui ofiţer romîn şi a unei doamne care l întovărăşia. Poliţia i-a bănuit că ar fi autorii unei crime misterioase, dar s'a convins de nevinovăţia lor.

Ne-avînd însă dovezi că e ofiţer romîn în concediu, eroul aventurii a fost reţinut în arestul poliţiei.

Spre a se ceti de către mintoşii reporteri politici ai „Evenimentului", reproducem din „La Politique" de astăzi :

„Eri deputaţii şi senatorii conservatori din Teleorman, Vlaşca, Iaşi, Dorohoi şi Rîmnicul Sarat au avut, la d. Al. Marghiloman, o lungă întrevedere cu miniştrii Maiorescu, Marghiloman şi M. Cantacuzino.

D-l C. Arion a lipsit, neputînd să revie la timp din Bărlad.

Parlamentarii prezenţi, de perfect acord, s'au întreţinut mult timp asupra chestiunilor politice şi de organizare internă la ordinea zilei.

Viitoarea întrunire cu parlamentarii altor departamente va avea loc probabil mîine, miercuri.

Serviciul de primire în secţiunea infantilă, de sub conducerea d-lui profesor dr. M. Manicatide, se va muta pe ziua de 15 Iunie, în pavilioanele colonel Langa din curtea spitalului Sf. Spiridon.

D. Al. A. Badareu, Ministrul lucrărilor publice, a sosit azi dimineaţă în localitate.

Dl. Enrico Mezzetti a primit din partea comitetului societăţii de sport şi gimnastică o adresă, prin care i se cere să înapoieze „repertoriul" foastei secţiuni muzicale a societăţii.

D-sa a răspuns că zisul repertoriu fiind în parte proprietatea d-sale şi în parte scris cu mîna de către unii foşti membri ai secţiunii muzicale a societăţii de gimnastică, nu mai era nici un motiv a-l lăsa societăţii din care nu mai fac parte.

Casa Centrală a meserillor a aprobat constituirea comitetului corporaţiei confecţiilor sub preşidenţia d-lui Vasile Arsenie.

Dl. V. Manoil, vicepreşedinte, a demisionat.

La 19 Iunie va avea loc închiderea anului la şcoala medie de băeţi.

Solemnitatea va fi precedată de o serbare şcolară.

In seara de 15 Iunie, va avea loc la cinematograful Pathé Frères, o reprezentaţie de beneficiu, organizată de membrele societăţei „Reuniunea femeilor romîne" de sub preşedenţia d-nei Elena Mărzescu.

Aseară s'au întors în localitate ofiţerii superiori, cari au făcut o călătorie de studii sub conducerea d-lui general Lambrino.

In timpul absenţei de 2 luni de zile a şefului siguranţei locale, d. Iordăchescu, lucrările acestei instituţii vor fi rezolvite de d. comisar special Bottez.

Eri şi alaltăeri au căzut ploi torenţiale în judeţul Iaşi, şi în deosebi pe moşia Sîrca.

Promovaţii clasei a VI a liceului Naţional admişi fără examen.— Apostol Ioan, Brumă Gheorghe, Bosie Haralamb, Costache Alexandru, Davidescu Ioan, Feinzilber Simon, Fisch David, 1) Gheorghiu Xenofon (cu laudă), 2) Gărcineanu Savel (cu laudă), Haber Iţic, Huhulea Const., Ianculescu Aurel, Ianculescu Lucian, Lateş Gheorghe, Nechita Vasile, Oprescu Virgil, 3) Rosen Avramuţă (cu laudă), Schreiber Iosef, Saviuescu Corneliu, Valdman Pia, Zanft Ernest, Zaharia Mişu.

Intraţi în examen: Apostoleanu Spiridon, Cazanofschi Eugen, Haimovici Adolf, Merlescu Alexie, Pineles Ernest, Raicu Ioan, Ornştein Zigmund, Ornştein Kiva, Şpanier Soliman, Velciu Emil; Vexler Herman, Vasiliu Vasile.

Şcolare.—La 16 Iunie a. c. se va judeca la comisiunea disciplinară procesul d-lor Hamza şi Mihai din Tulcea.

La 23 Iunie a. c. se va judeca la aceiaşi comisiune procesul d-lui I. Hobincu din cotuna Oţeleni-Fălciu.

— S'a acordat d-rei N. Mărgineanu institutoare în Iaşi, concediu de la 1 la 16 Iunie, fiind suplinită de d-ra Calciu.

— S'a acordat d-rei Virg. Sebastian institutoare în Iaşi, concediu de la 15 Mai şi până la finele anului, fiind suplinită de d-ra Antinescu.

— Dl. C. Zaharia inspector şcolar, a plecat în inspecţia şcoalelor din judeţul Vaslui.

Falimentul Berman Juster

ZIUA a 3-a

Eri s'a judecat în continuare apelul d-lui B. Juster, la sentinţa de declarare în stare de faliment.

Incident de conexare a dosarelor de respingere a moratoriului, cu cel a declarărei în stare de faliment din oficiu, ridicat de avocaţii creditorului Barasch (care şi-a retras intervenţiunea) a fost susţinut de către d-nul Căpăţină judecător sindic.

Din partea d lui Iuster vorbeşte d. P. Sion care combate motivele de susţinere a incidentului arătînd lipsa de legătură juridică ce este între cele două chestiuni.

Curtea care era complectată prin d. consilier Zăhărescu de la s. II-a după o deliberare de cîte-va minute, respinge incidentul şi admite că numai apelul la faliment să fie soluţionat.

Intrîndu-se în judecarea fondului, d. avocat V. Dimitriu face istoricul chestiunei, expune situaţia lui B. Iuster de la începutul crizei financiare şi pînă astă-zi, arătînd că din toate împrejurările rezultă cinste nereproşabilă, analizează şi combate motivele pe care s'a întemeiat Tribunalul în hotărîrea de declaraţie în faliment. Conchide la admiterea apelului.

Dl. Matei Cantacuzino din partea Băncei Moldova arată în termini elogioşi rolul financiar şi industrial ce l'a jucat B. Iuster pe piaţa Iaşului. Critică amestecul parchetelor în viaţa comercială, demonstrează înrăurirea nefastă ce a avut-o — în specie — intervenirea ilegală a parchetului. Arată bunele raporturi ce sunt între B. Iuster şi creditorii săi a căror avut depinde de libertatea de acţiune a d-lui B. Iuster.

Analizînd din punct de vedere juridic cauza, dovedeşte că Berman Juster n'a fost în încetare de plăţi, şi că hotărîrea Tribunalului e eronat motivată. Declară că Banca Moldova acordă credit nelimitat d-lui Juster şi că cere pentru motivele expuse ridicarea stărei de faliment.

D. advocat Lascar Antoniu în numele Băncei Agricole face declaraţiuni că acea bancă va continua să dea d-lui Juster azi cît credit va avea trebuinţă.

Aceleaşi declaraţiuni le face şi d. advocat Moţet în numele Băncei Iaşilor.

După o deliberarare de cinci minute d-nul preşedinte Burada pronunţă următoarea deciziune :

Curtea primeşte apelul, constată că n'a fost încetare de plăţi, reformă hotărîrea tribunalului Comercial, şi ridică starea de faliment.

*

Deciziunea curţei produce o foarte bună impresiune, Berman Juster este viu felicitat.

Camera de punere sub acuzare, a primit azi apelul lui Singher, contabilul lui Berman Juster, infirmînd mandatul de arestare.

Singher a fost pus în libertate.

In primele zile ale lunei Septembrie va avea loc la Bucureşti, congresul maeştrilor de desemn la care vor participa şi maeştrii de desemn şi de muzică.

Mîne seară Vineri va avea loc în sala Conservatorului de muzică, constituirea unei societăţi filarmonice în localitate.

Apele Prutului şi ale Jijiei sunt în creştere şi ameninţă cu inundaţii.

Astăzi s'au înaintat de către eforie actele pentru numirea d-lui dr. Al. Lambrior, ca medic primar, la primire.

Al doilea congres al profesorilor de religie din ţară va avea loc la Iaşi în zilele de 19 şi 20 Septembrie.

Congresul va fi prezidat de S. S. Economul C. Nazarie, profesor la facultatea de teologie din Bucureşti.

Direcţia conservatorului de muzică şi declamaţiune a primit din partea ministerului de Culte şi Instrucţiune publică autorizarea de a pune la dispoziţia nouei societăţi „Filarmonia" una din sălile Conservatorului.

Vineri organizaţia nouă va fi inaugurată cu solemnitate, membrii ei fiind convocaţi la această unică şedinţă dinainte de vacanţă.

Aviaţie. — In zilele de 22 şi 23 Iunie va avea loc la Bucureşti primul concurs naţional de aviaţie.

Vor fi 4 premii: iuţală; lansare de proectile; recordul românesc de înălţime şi premiul de aterizare.

Concursul este organizat de către principele Gr. V. Bibescu intemeietorul „Ligei naţionale aeriane".

Probabil preşedintele comitetului va fi A. S. Regală Principele Ferdinand.

Comitetul societăţii „Crucea Roşie" a doamnelor din Romînia, a conferit I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei titlul de *Membru donator*, pentru serviciile aduse, prezentindu-i un brevet.

Examenele universitare de drept comercial se vor ţine la 16 şi 17 Iunie.

Direcţiunea Liceului Naţional a pus în vedere elevilor acelei şcoli că sunt obligaţi a purta uniforma şi în tot timpul vacanţei. Altfel vor fi pedepsiţi cu eliminarea din şcoală.

Examenul pentru ridicarea la rangul de profesor definitiv, a d-lui agregat Gr. Demetrescu, care trebuia să aibă loc astă-zi, s'a amînat sine die, nesosind d-nii Şt. Longinescu şi I. Tanoviceanu, membri în comisiune.

Din eroare regretabilă s'a publicat eri că consistoriul bisericesc va judeca la 20 l. c. pe preotul Parfeni, pe cînd în realitate este vorba de preotul Neculai Stoica din Rădeni jud. Iaşi.

Facem rectificarea cuvenită.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a a obligat Epitropia Spitalului de copii „Caritatea" a da act de vînzare d-lui Sebastian Moruzzi pentru întinderea de 3302 hectare din moşia Ruginoasa, cu preţ de 548.400 lei, din care scăzîndu-se 60,000 lei, d. Moruzzi va trebui să plătească Spitalului Căritatea suma de 488.400 lei, cu procent de 50 la sută pe an, decurgînd de la 19 Iunie 1911.

— In procesul dintre Alex. Pandele, căp. M. Pandele şi alţii cu căpitan Iorgulescu şi alţii, pentru punerea în posesiune a averei defunctului Colonel Lipan, secţia I-a a Curţii de Apel a dat cîştig de cauză celor dintăi.

— Curtea luînd act de declaraţia părţilor, a ordonat închiderea dosarului dintre D. M. Bragadiru cu M. Grimberg, pentru reziliare de contract.

In noul program de astă-seară Mercuri al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian", reapare Nick Winter în Demonios geniul răului în luptă cu vicleanul şi energicul detectiv Nick Winter. Piesa este jucată de d-rele Pillor Montero, Massart etc., aceleaşi persoane cari acompaniau pe Nick Winter cu ocazia venirei sale în oraşul nostru, cînd a dat în persoană cele două reprezentaţii pe scena circului Sidoli.

Mai sunt cuprinse în interesantul program de astă seară :

Insulele Filipine, pitoreşti călătorii.

O idilă la ţară, comedie.

Chimiţă bogat, scene foarte humoristice.

In vederea alegerei consiliului de disciplină, avocaţii din localitate şi-au dat întîlnire la o consfătuire, ce va avea loc în Palatul de justiţie, Vineri, la orele 3 p. m.

D. George Grigoriu, de la manufactura de tutun din Botoşani, a fost permutat la administraţia financiară din localitate, în locul d-lui Neculai Ducescu, trecut la manufactura de tutun din Iaşi.

Duminică 9 Iunie s'a ţinut în localul şcoalei primare Gh. Asachi, adunarea generală a societăţei pentru protecţia animalelor. Preşedintele adunării într'un chip foarte minuţios a făcut darea de seamă asupra activităţei societăţei în cursul anului 1912, mulţumind în acelaş timp autorităţilor şi membrilor pentru concursul dat.

Casierul d. Hugo Ulrich a făcut darea de seamă a gestiunei financiare, după care a urmat medaliarea şi gratificarea sergenţilor de oraş Vasilache Teodoru de la hală şi Galin Zaharia din str. Elena Doamna, pentru zelul şi siguranţa ce au depus în urmărirea cazurilor de maltratări de animale.

De asemenea pentru acelaşi motiv s'au mai medaliat d. comisar Becarian, subcomisarii C. Atanasiu, Dabija, C. Popescu D. Ţibichi şi Gh. Timuş de la comisia 5, precum şi ofiţerul de sergenţi Neculai Leonte.

După aceasta s'a procedat la distribuirea premiilor concursului şcolar în număr de 24 împărţindu-se la elevii şi elevele din cursul liceal, gimnazial şi primar (cl. 4).

Consiliul comunal anulînd dispoziţia de otrăvirea cîinilor vagabonzi, societatea în semn de deosebită gratitudine, a votat ca membri de onoare pe d-nul primar Al. B. Cantacuzino cu întregul consiliu comunal, ce fusese prezent la şedinţa în care se votase anularea măsurei de otrăvire.

La finele adunărei s'a făcut alegerea noului comitet, realegîndu-se cel vechiu, compus din vechiul preşedinte, şi d-nii dr. Negel, dt. Cosmovici, E. Iliescu, N. Poruzan vicepreşedinţi, Hugo Ulrich casier, A. Donat şi Al. Raiu secretar, iar ca membri în consiliu Diacon G. Şarban, G. Ulrich, V. Purcheria, Th. Cazaban, Ed. Cosmiţa, Cerkez şi V. Radovici.

DESFACEREA PRODUSELOR
FERMEI ŞI VIILOR
A. A. BADAREU

IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185

De la 12 Iunie produsele Debitului Badareu se vînd cu următoarele preţuri reduse :

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

	Litru	Kgr.
Smîntînă dulce centrifugată	2.40	
Caş şi urdă		1.20
Urdă zilnic proaspătă		1.40
Unt proaspăt pentru gătit		3.20
Unt pentru masă şi cafea		5.00
Brînză proaspătă de vaci	—80 şi	1.20
Ouă zilnic proaspete	7 lei	suta
Lapte bătut rece		0.30
Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul		0.25
Idem oca		0.35
Caşcaval grecesc		2.60
Caşcaval şi Brînză nouă în burduf		2.60
Brînză de Brăila (Telemea)		1.40
Gervais Românesc	0.45 bucata	
Grăsime		2.20

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	80
Vin alb şi negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel roş	1.60
Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.—
Vin Otonel	2.40
Vin spumos à la şampanie	3.50 sticla

Toate calităţile de vinaţuri.

De vînzare *o vacă de 3 viţei (soi Thirol), cu viţel de o lună.*
A se adresa la ziar sub V. C.

ULTIMA ORA

Silistra e o isbîndă naţională

Fraternizarea Anglo-Franceză

Şantagiul ziarului Seara

Şantajul delict de drept

Bogdan-Văcăreşti şi Davidescu trimişi în faţa tribunalelor ordinare

Bucureşti.— D. Glagoveanu judecător de instrucţie la cabinetul No. 3 a terminat instrucţiunea sa în afacerea de şantaj a ziarului „Seara" şi-a dat ordonanţă definitivă de urmărire, trimiţînd în judecata tribunalului corecţional pe Bogdan-Văcăreşti şi pe Davidescu pe baza art. 334 din c. p. ultimul aliniat, sub acuzarea de a fi săvîrşit un şantaj contra d-lui Aristide Blank directorul Băncei Marmoroche Blank et comp.

După cum se vede judecătorul de instrucţie a clasificat santajul d-lui Bogdan-Piteşti ca delict de drept comun. sesizînd cu judecarea lui Tribunalele ordinare.

Noua linie ferată Ueschub-Termul Adriaticei

Bucureşti. — Sindicatul internaţional care va fi constituit în vederea constituirei unei c. f. directe pînă la marea Adriatică va fi garantat de toate puterile.

Calea ferată va pleca de la Ueschub, traversînd Kalkandele peste rîul Vardar va trece prin Cruseva, Vidra pînă la termul Adriatic.

Societatea de Credit Rural 41 milioane subscrieri

Bucureşti.— Suntem informaţi că în cursul acestei luni d. Al. Marghiloman ministrul finanţelor va supune consiliului de miniştri un proect de decret prin care se autorizează crearea şi funcţionarea în Bucureşti a unei societăţi de credit rural.

Pînă acum s'au înscris în societate proprietari cu imobile rurale reprezentînd o valoare de peste 41 milioane lei.

Repaosul duminical

— Modificarea regulamentului —

Bucureşti.—Ministerul de comerţ şi industrie modificînd regulamentul legei repaosului duminical astfel în cît să dispară orice confuzie de interpretare, a luat deciziunea ca de acum înainte să se aplice *repaosul duminical complect la brutarii şi fabricele de pîne.*

Regulamentul se va pune în aplicare cu începere de Duminică 16 Iunie în care scop, ministerul a trimis o circulară explicativă prefecţilor.

Ţara şi Silistra

Bucureşti.—Un ziar de dimineaţă acuză pe d. Take Ionescu, că ar fi diminuat prestigiul României, declarînd la Caracal că ţara este fericită de anexarea Silistrei.

D. Take Ionescu n'a făcut nimic alta, la Caracal, de cît să arăte aceleaşi lucruri cari s'au spus la Senat cu ocasia discuţiunei protocolului.

Şi nu e nimic mai firesc, de cît că un şef de partid recunoaşte — cum e şi drept a recunoaşte — că ţara se bucură de a fi anexat Silistra.

Rezultatele acţiunei guvernului în politica externă au satisfăcut sentimentul de patriotism al întregei ţări.

In locul criticiler ce se aduc acţiunei guvernului, ar fi bine, ca acei ce cred că *sunt nemulţumiţi să binevoească a ne spune ceia ce ar fi făcut dînşii în locul guvernului.*

Aceasta ar fi cel puţin o politică, adică, responsabilitatea.

PREMIILE SALONULUI OFICIAL

Comisiunea. — Premiile. —

Bucureşti. — Comisiunea compusă din d-nii *Gh. Lascar* secretarul general al ministerului de instrucţiune publică, *G. V. Mirea, C. Bălăcescu, Artachino, N. Ghica Budeşti, I. Iordănescu, V. Severin* şi *Troionescu* pentru examinarea lucrărilor dela salonul oficial, a acordat următoarele premii:

Pictura. Premiul I, d. P. Troteanu; prem. II, Alexis Macedencky, Leon Biju, Stan Dumitru, premiul III, D. Simionescu, I. Mihail, Tomiţa N. şi T. Cornescu.

Sculptură. Premiul II, Horia Boambă şi Severin. Premiul III, Anghel Titin, V. Filipescu şi I. Jelea.

Arte decorative. Premiul II, Matasaru.

Arhitectura. Premiul III, I. Traianescu.

Consiliu de Miniştri

Bucureşti. — Contrar afirmaţiunilor „Viitorului" nici un consiliu de miniştri n'a fost convocat eri Marţi.

EXTERNE

Preşedintele republicei franceze la Londra

Londra.—D. Poincaré a sosit la orele 3.30 d. a., şi a fost primit în gară de Rege, de ducele de Connaught şi de principele de Connaught, de d-nii Asquith şi Grey şi de ceilalţi membri ai cabinetului.

*

Bucureşti.—Eri a avut loc în palatul Bukingam un banchet în onoarea d-lui Poincaré.

Regele Angliei a ţinut o cuvîntare în care a relevat legăturile cordiale ce sunt între cele două naţiuni cari au avut un rol preponderant în politica internaţională.

Regele Angliei a închinat pentru preşedinte exprimîndu-şi dorinţa că aceste legături vor continua să existe mai departe.

D. preşedinte al republicei franceze aduce vii mulţumiri guvernului şi populaţiunei de modul cum a fost primit.

Legăturile dintre cele 2 noţiuni a influenţat asupra gravelor evenimente ce s'au desfăşurat în Europa.

Anglia ca şi Franţa se bucură de o putere morală care a influenţat toate cancelariile din Europa. *Silinţa lor va trebui să fie ca echilibrul să rămînă ne tulburat.*

Executarea asasinilor lui Sevket Paşa

Constantinopol.—Cei doisprezece osîndiţi au fost spînzuraţi la orele 4 dimineaţă în Stambul, pe piaţa Baiazid, în faţa ministerului de rezboiu, lîngă locul asasinatului lui Mahmud Sevket Paşa. Puternice cordoane militare despart piaţa de spînzurători. Toţi osîndiţii au arătat un sînge rece extraordinar. Trupurile lor au rămas expuse mai multe ore. Evenimentul produce senzaţie. Un public numeros circulă pe piaţa de execuţie. Poliţişti şi jandarmii, precum şi trupele păstrează ordinea.

Ministrul bulgar la Constantinopol

Sofia.—O telegramă din Constantinopole anunţă că Bulgaria a cerut Porţei oprirea ex-ministrului Romaziu, ca ministru al Bulgariei la Constantinopol.

BETTY MANTEL
Dr. S. ROSENFELD
advocat
LOGODIŢI
Iaşi Suczawa (Bucovina)

In loc de orice altă înştiinţare.
Felicitările se primesc în locuinţa d-lui M. Mantel str. Ştefan cel Mare 65 în ziua de Duminecă 16 Iunie a. c.

Wienerin sucht Stelle zu einem Kinde. — Sub W. an d. Exped. dieses Blattes.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari-nu resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mesă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de Clin & Cie, de Paris, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

PURTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
pliant
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

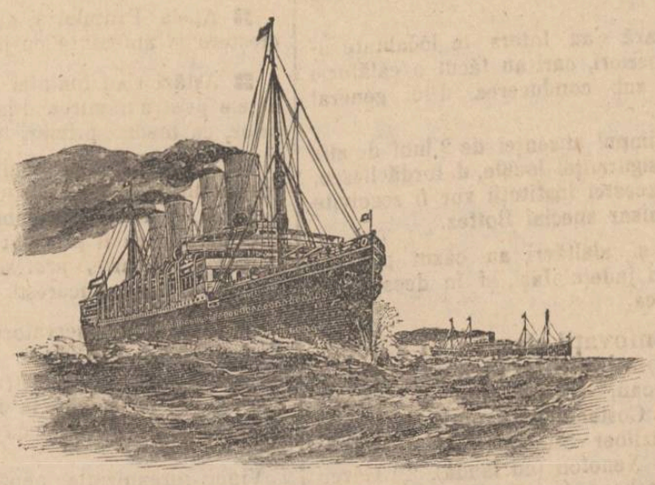

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

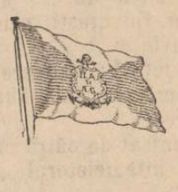

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1902— Vineri 14 Iunie 1913

Omul providențial

„Omul care lucrează supt impresiunile momentului — zicea Eminescu — fără ca prin faptele lui să se țese firul cel roș al principiilor, e un om fără caracter, e un factor cu care nu poți calcula, — e un individ de care nu poți ști, cum se va purta anume în cutare ori cutare împrejurare.“

Mai departe același mare cugetător și cinstit ziarist — care a fost Eminescu — zice: „un ministru, fie cît de genial, în Romania nu va isprăvi nimica, pentru că nu are la dispoziţiune alți factori cu cari să calculeze, de cît astfel de oameni“.

Sunt aceste două constatări de o netăgăduită și justă valoare, care pun și vor pune în lumină adevărată, întreaga viață și activitatea noastră socială, atîta vreme cît se va face politica de oportunism, pe care o vedem desfășurîndu-se zilnic.

Cu osebire în ultimul an s'a vădit aceasta cu prisosință, căci nu a fost acțiune cît de mică, nu a fost pas care să se desvăluiască în mersul complex al acestei vieți politice a noastre, și din care să nu rezulte același fapt: impresiunea momentului ca determinatoare a conduitei celor mai mulți dintre barbații noștri îndeletnicitori cu ale politicei.

Sau această impresiune a momentului este tocmai acel factor psihologic care, în materie de politică, duce la falimentul acestei vieți, tocmai prin lipsa putinței de corolare a ei cu principiile, care trebuesc să călăuzească pururea nevoile și aspirațiunile unui neam.

Evoluînd după norme — ale căror înlăturare nu poate de cît să zdruncine ființa unei națiuni, — avînd la bază anumite principii, conforme tocmai necesităților categorice și imperative dăinuirei existenței sale, — un popor nu se poate lua după „impresiuni“, care putînd fi prielnice unei anumite categorii de indivizi, sunt dăunătoare masei celor mulți, — tocmai prin faptul obărșiei lor sentimentale, care nu poate avea „nici în clin, nici în mînecă“ cu obiectivizmul pur, ce călăuzește evoluția neamurilor.

Aceste sunt considerentele pentru care toată vîlva, tot tărăboiul — produs în țara noastră, în acest ultim an de care vorbeam — nu poate fi, pentru mințele sănătoase, de cît un joc trecător și nevrednic de luat în samă, al unor sentimentali, care — astfel priviți — nu pot avea nici o atingere cu — și nici o înrîurire asupra vieței noastre de stat, după cum iarăși nici o chemare — cel puțin actuală — în desfășurarea acestei vieți.

In adevăr am asistat la manifestări — cărora unii par a le da oare care temeiu și tocmai pentru aceștia scrim — am asistat la manifestări de dragoste spontană, am auzit și auzim cîntîndu-se osanale unor anumiți barbați, care — în desfășurarea vieței noastre politice — dacă n'au întrupat „noțiunea negațiunei“ ori cărei activități — n'au avut, de bună samă de cît strălucirea clipnică a „stelelor căzătoare“. Ba, lucrurile au mers mai departe: doza de impresionism a acestor sentimentali nu a fost lipsită și de reaua credință, — căci pentru a putea da oarecare doză de obiectivitate acestor aiurări sentimentale, s'au amestecat în cîntecele lor de preslăvire și critici, s'au întrețesut și judecăți asupra desfășurării evenimentelor, prin care am trecut,—tocmai pentru ca prin ditiramburi și sofisme, să producă impresiunea justului în calea pe care îi duceau, *poate*, inima, dar nici de cum mintea.

Căci cum putem admite ca acei ce-au cerut, pe toate căile, revenirea la activitate (?) a d-lui Carp și a aghiotantului său improvizat — d-l Filipescu — să fie, zicem, călăuziți de mintea care le-ar fi arătat realitatea, atîta vreme cît, însuși omul pe care-l cereau, nu numai că-i nesocotea, după cum îi nesocotește — dar fugea de ori ce activitate politică.

Și de ce fugea, o vom spune noi. Inzestrat cu mai multă putință de discernare a lucrurilor, — vedea, probabil, că nu era altă cale de cît cea urmată de guvernul actual, în rezolvarea chestiunilor, la care îl chemau, ahtiații gălăgioși,— și pentru a nu o îndreptăți fățiș, simula a fi străin de ea.

După astfel de oameni providențiali— după cum cercau a face să ni se pară cel puțin d. Carp — a fost goana și țipătul ultimelor vremi, care — trebue să o recunoaștem—dacă nu l'a slujit nimic în călăuzirea nevoilor noastre, a reușit, totuși, să nască destule amărăciuni, să reverse suficient venin, să nască îndestule patemi, și să producă nenumarate infamii, care să nască îndoială și chiar să zăpăcească masele, spre care se îndreptau toate aceste... manifestări sentimentale.

Cu astfel de oameni nu-i de mirat că poporul nostru să nu poată înainta, nu să nu-și poată urma căile firești ale mersului lui, nu să i se stingherească scopurile spre care tinde, — dar departe de a se opri, cel puțin pe calea dreaptă, pe care a mers, de bine — de rău, pînă acum, — să apuce din potrivă pe căile piezișe, pe care te duc: zăpăceala, minciuna și patima, puse în serviciul unui scop.

Și toate aceste se desprind din manifestările sentimentale — de care vorbea poetul, trecut de mult în lumea celor drepți — pentru omul acela... providențial, care ni se arată cu țipete și tînguiri, —care se recheamă —ca pe o nălucă din lumea duhurilor — cu invocări și lacrimi, — dar pe care noi nu-l vedem.

E. B.

NOTA ZILEI

Apașii-automobiliști își ziceau, la Paris, anarhiști.

Escrocii „Serei“ sunt „revoluționari“ și visează o lume nouă.

Abia ieșit din Văcărești, celebrul Bogdan descrie „mediul“ care-i este atît de... obișnuit:

„Dacă cercetezi pe fiecare în parte, nici unul nu este vinovat. Asupra fiecăruia a apăsat cu putere societatea actuală întemeiată pe nedreptate și exploatare. ...Și toți acești oameni care mă înconjoară, care suferă, am convingerea că sunt cu toții nevinovați, victime ale actualei alcătuiri sociale, și că, odată și odată, cînd ideile ce noi propovăduim se vor realiza într'o viitoare societate de fericire obștească, unde nu vor mai fi nici stăpîni împilători, nici legi apăsătoare, nu vor mai fi nici oameni prin pușcării, puțini chiar prin spitale“.

Și adresîndu-se d-lui Mișu Cantacuzino în același articol:

„Desigur că noi ceștia, grupați în jurul ziarului „Seara“ și care ducem lupta pentru o întreagă schimbare în alcătuirea actuală a societății, nu ne așteptam ca dv. să aprobați ideile noastre, nici să ne ajutați la a lor înfăptuire.

Dar d-taltul integrului Gheorghe Cantacuzêne, prin situația d-tale socială, erai pentru noi o nădejde...“.

Iată... revoluționarii! După lacrimi de crocodil vărsate pentru victimele societății—se adresează la... punga celui mai bogat moștenitor din țară, ultima suprema lor „nădejde“.

E anarhia de paradă a pungașului de buzunar...

Visul dictaturei...

Prin pana d-lui N' P. Ianovici, surghiunitul de la Tibănești, căutînd să atenueze impresia de oroare provocată de declarațiile făcute d lui Cocea, se pierde în explicații și desigur fără să vrea, alunecă pe calea mărturisirilor păcatelor de care l'am acuzat.

D. Carp, prin d. Ianovici, se întreabă cu trufie, ce ar cîștiga d. Take Ionescu dintr'o comparație a activității sale politice cu aceea a șefului repudiat al partidului conservator. Se întreabă, dar are totuși grija să se eschiveze și de la o paralelă și de la concluzia ce s'ar impune. Noi, din contra, am dori să vedem pe d. Ianovici făcînd această apropiere, pentru ca fatalmente, ori cît de sectar ar fi, n'ar putea ca, prin activitatea negativă, răufăcătoare a idolului său, să întunece munca rodnică, folositoare țării și neamului, a șefului partidului conservator-democrat. Poate că d. Ianovici va găsi prilejul să scrie și acest capitol al istoriei politice din ultimii treizeci de ani, și atunci vom sta cu d-sa de vorbă.

Dar omul-umbră al d-lui Carp devine interesant printr'o mărturisire de o gravitate excepțională, pentru că trădează mentalitatea sălbatică a șefului său, descopere și mai mult pornirile sanguinare, de distrucție ale castelanului de la Tibănești. Nu numai că nu tăgăduește declarația făcută d-lui Cocea, că numai într'un război civil ar putea fi mîntuirea Romîniei, dar dorește ca acest cataclism național să se producă pe cît mai curînd cu putință. E nevoie ca un foc să se încingă pe toată întinderea țării, e urgență ca puhoaie de sînge să care cadavre multe, cît de multe, pentru că ast-fel va interveni armata...

Și d. Carp, prin d. Ianovici, găsește foarte firesc ca armata, printr'un act care ar fi negațiunea însăși a rațiunii ei de a fi, să dărâme întreaga noastră organizațiune de stat, confiscînd toate drepturile, toate libertățile, nimicind întregul nostru așezămînt de monarchie constituțională.

O dictatură militară—iată ce dorește, în subsidiar, d. Carp, pentru țara care nu are de cît un păcat: n'a primit ca d. Carp s'o facă fericită așa cum înțelegea el cu mintea lui sucită.

MICI POLEMICI

„...Peste P. P. Carp și Nicu Filipescu — încheie „Cuvîntul — nu se poate trece“. Nu se poate; trebuie... ocoliți.

*

De ce a sfeterisit fostul prefect de județ banii spitalului din Bivolari?.

Pentru că sub regimul... asănării *spitalele sunt de prisos.*

*

„Mai eri vindeam sute de foi în Capitală; azi nimic se lamentează „Cuvîntul“.

E un semn că s'au... cuminţit cetitorii. Nimic mai mult.

*

Vorbind „per tu“ cu ministrul de justiție, Bogdan-Pitești îi spune într'o scrisoare deschisă:

„Credeam că printre pungașii mici și mari și printre atîți ambițioși, vei fi cel care nu va fi amestecat nici odată într'o afacere urîtă“.

..Să-i fi închis oare baierele pungei; de-l tratează ca pe... Blank?.

*

Confratele „Mișcarea“ anunță înscrierea chimistului I. Petrovici în clubul liberal. S'a dus ultima speranță a lui Șumuleanu de a recuceri Institutul de chimie.

*

„Oficiosul faliților“ ne numește, delicat, „Cuvîntul“ d-lor frați Negruzzi, Cerchez și altor polițe protestate...

*

Semnalul „revoluției“ s'a dat la Tibănești — și a avut ecou la penitenciarul din Iași. Curios!.

*

In economie politică acei de la Seara *sunt... Blanquiști.*

*

Filosoful dramaturg I. Petrovici va preface în dramă studiul d-sale „V. Arion“ sub titlul: „O viață sfărîmată“.

*

Legătura între Fleva si Bogdan-Văcărești o veche. Cu mulți ani în urmă tribunul s'a compromis în afacerea moșiei... „Vatra-Văcărești“.

ECOURI

Sunt o sută de ani de cînd Europa a început să se emancipeze de sub domnia lui Napoleon. Nu este fără interes ca să ne aducem aminte cîți soldați au pierit în nesfîrșita serie de războaie purtate de banditul corsican.

După o lucrare istorică franceză, în timpul celor zece ani de Imperiu (de la 18 Mai 1804 pînă la 3 Aprilie 1814), Senatul a pus la dispoziția lui Napoleon 2.023.000 oameni. La această cifră trebue să mai adăugăm voluntarii, așa că nu exagerăm deci, cînd susținem că Napoleon a avut sub comanda sa, în timpul domniei sale, o armată de trei milioane soldați.

In 1814, după căderea lui Napoleon, din acești soldați mai trăiau 802 000 oameni, parte încă sub arme, parte ca prizonieri, sau eliberați din armată.

Astfel domnia lui Napoleon a costat pe Franța două milioane de soldați.

*

Chinezii, plictisiți de a tăia capete, nu se mai mulțumesc să-și taie cozile, ci taie și părul în patru, de cînd se află în Republică.

Cît privește politica, de pildă, au tăiat-o în cinci.

Iată: La ministerul de justiție s'a anexat „un birou al ceremoniilor“ care publică întîile instrucțiuni despre regulile noii politețe republicane.

In China sunt acuma cinci grade de politețe: cea mare, cea mică, obicinuită, masculină, femenină.

Ca semn de mare politețe, barbații își scot pălăria și se'nclină de trei ori, (femeile sunt scutite de a se descoperi).

Pentru cea mică, se face o singură plecăciune.

Pentru politețea obicinuită „ai dreptul să întinzi mîna“, zice codul, textual.

Nuanțarea între politețea masculină și cea femenină ar cere prea multe explicații.

Oare acestea toate nu sunt curat republicane?

Și cu atîta politețe, locuitorii Imperiului Ceresc sunt chiar în stare, să rămîie, cinstiți, numai ca să desmintă proverbele occidentale.

*

Un nou material pentru construirea caselor: bumbacul. Cu rămășițele de bumbac egipțean de calitate inferioară, cu rămășițele de pe la fabrici, toate bine amestecate cu apă, se formează o pastă, care după ce se usucă, capătă în scurt timp soliditatea pietrei. Pasta aceasta, tăiată in urmă în bucăți, e pusă într'o substanță, care-i dă proprietatea de a rezista contra focului. Se spune că, experiențele ce s'au făcut au reușit de minune.

OAMENI ȘI LUCRURI

TAINA OCHILOR

Unde-va, într'un colț de ziar, ori de revistă, ne-a trecut eri un ecou surprinzător. Se vorbea de o cunoscută, poate chiar de o mare artistă londoneză, care a încheiat contract cu o societate de asigurare pentru a-și asigura ochii în schimbul unei enorme sume de bani, în caz de accident.

Se adăuga că suma nu e exorbitantă, de oare-ce artista are faima bine meritată a unor ochi scînteetori, plini de un farmec sub a cărui stăpînire se găsesc, fără apărare, toți cîți au văzut-o și au admirat-o pînă acum.

Societățile de asigurare au încheiat adese cu mari artiști contracte pentru asigurarea organelor de a căror funcțiuni atîrnă bunul lor renume și splendoarea materială. Tinerii se pot asigura în contra pierderei voacei; violoniștii, pianiștii, — pentru accidente ale mînilor, ori ale degetelor și așa mai departe.

Dar frumusețea ochiului?

Aci avem de-a face cu acel organ misterios, neînțeles, nemărginit în puterea lui de o fascinare și, în nedumerirea noastră, ne întrebăm cum poate fi prețuită, valorificată și resplătită pierderea celei mai mari și celei mai scumpe însușiri a unei femei frumoase: însușirea de a vrăji cu ochii.

Mai mult de cît degetele volubile ale artistului,—privirea este, totdeauna, magica taină a sexului chemat a plăcea. E o taină cu limite și resurse infinite,—cu neputință de socotit și de măsurat.

„Privirea — zice Balzac — este mărea armă a cochetăriei virtuoase. Totul se poate spune cu o privire și, în același timp, totul se poate nega cu o privire, căci nici-odată nu poate fi repetată la fel...“

Intr'adevăr: dacă voacea încîntătoarea artistului poate deveni monotonă, prin asemănarea continuă cu ea însăși,—privirile aduc, necontenit, reflexe noue, străluciri noue, vrăji noue; seamănă viață și dorință nouă în jurul lor și sunt ca izvoarele din munți, mereu împrospătate, ca și cum ar curge din bogăția nesfîrșită, nesecată a Naturei. Și ori de ce culoare ar fi,—ele pot avea aceeași faimă și frumusețe, aducînd mereu alte resfrîngeri de farmece variate:

Grands yeux bleus où se perdent les songes,
Sombres yeux, gouffres noirs dont le mystère attire
Doux yeux, couleur de mer, ecéans de mensonges
Bleux yeux roux, semés d'or, au glorieux empire.

In taina lor este cerul cu imensa divinitate, cu inspirațiile și elanurile eterne, — cerul căruia poetul, ori-cît de necredincios, îi poate spune:

Féminin éternel, j'aime, tes yeux sans nombre.

Căci în fiece ochiu frumos scînteie și trăește frumusețea supremă, cerească, atracția nemuritoare, taina însăși a iubirii dintre sexe, chezășia durabilității vieței însă-și pe pămînt.

...Și toate aceste nu se pot materializa spre a fi cunoscute, prețuite și plătite de societățile de asigurare. Nici chiar în Anglia cea rece, cu cerurile învăluite în ceață...

Rodion

Presa și cazul Bogdan-Pitești

Obicinuiți să căutăm în *Seara* de altă dată anumite aspecte ale mișcării noastre politice, am rămas uimit de brusca ei transformare, de noua ei înfățișare ce părea că împrumută de la un împielițat— scrie confratele „Presa“.

Am continuat totuși să citim *Seara*, pentru că perversitatea ce există cel puțin ca germene în fie care dintre noi, ne împingea să satisfacem tendințele pe cari bestia din noi le manifestează cîte odată.

In materie de psichologie e greu să vorbim de evidență. Totuși, în privința mobilelor care au determinat noua îndrumare a *Serei*, totul ne obligă să constatăm că e evident că diplomatul polițiilor din Geneva, Paris și București și-a bazat calculul său pe nevoia, vecinic omenească, de intrigă și cabală atunci cînd din pikpocket s'a decis să se facă director de ziar.

Acuitatea specială a spiritului de observațiune ce posedă toți excrocii de carieră nu putea să lase neatent pe Bogdan-Pitești asupra avantagiilor ce se pot trage din subteranele ziaristicei.

Șantagii de presă au mai fost și vor mai fi, dar în ultimul timp ele încetaseră sau cel puțin atențiunea publică nu le-a mai remarcat.

Cîmpul de exploatare bine îngrășat printr'o îndelungată uitare a publicului a fost într'o clipă estimat la justa lui valoare de Bogdan-Pitești, atunci cînd întîmplarea i-a scos în cale ocaziunea de a pune mîna pe un jurnal.

Furișîndu-se în direcțiunea aceastei gazete, prin trapa prin care a intrat și urmărind ca unic scop șantagiul, Bogdan-Pitești n'a fost și nici n'a putut fi un singur moment considerat drept ziarist, ba mai mult încă, de la debutul său a avut imprudența, atît de frecventă răufăcătorilor, de a-și fi dat de gol intențiunile și chiar și operațiunile.

*

Bogdan-Pitești nu poate fi considerat ziarist, după cum nu poate fi considerat proprietar acela, care se introduce într'o casă pentru a o devaliza.

Faptul că el a scris sau a iscălit o serie de exaltațiuni furibunde nu fac din el un ziarist, după cum nici cutiuțele trucate cu cari jonglează un prestidigitator nu fac din acesta un fizician.

Dat fiind însă că publicul nostru e de mult obicinuit să vadă în presă o mulțime de imposibilități morale, cel travestit în director de ziar a crezut că poate salva aparențele prin simplul fapt de a protesta neîncetat de bunele sale intenții și procedee.

S'a înșelat însă.

Dacă *Seara* a atras în cursă și a corupt curiozitatea vechilor săi cititori prin lexicul său abject, prin invențiunile scandaloase cu cari îi întreținea și prin mania distructivă ce simula, scopul ei n'a fost nici literatura scabroasă ce afecta și nici depravarea cititorilor, așa cum urmăresc anumite publicațiuni pornografice.

Scopul ei, vizibil pentru toată lumea, era atentatul la punga acelora pe cari îi terfelea în onoarea lor, pe care îi teroriza în afacerile lor și îi defaima în relațiunile lor intime sau sociale.

Grăbit să pipăe relieful aurului visat, Bogdan-Pitești și-a văzut planul dejucat tocmai atunci, cînd își închipuia că realizează prima sa mare lovitură. El a fost prins în flagrant-delict de șantagiu cu toate formele și onorurile cuvenite astuției sale.

Dacă ceea ce a făcut Bogdan-Pitești însemnează a face un act ce ține de presă sau cel puțin — cum pretind onorabilii juriști care au apărat pe Bogdan-Pitești în fața tribunalului corecțional — un delict de presă, atunci de sigur că băcanul, care învelește brînza într'o bucată de jurnal, face în materie de presă un act de o supremă valoare pentru că aduce un raport real și util.

Ceea ce ține de presă, ceea ce e mult mai regretabil de cît zăpăceala provocată de falsa alarmă a excrocului Bogdan-Pitești, este constatarea tristă ce trebue să facem despre concursul ce acest excroc a primit în murdara lui întreprindere de la cîți-va ziariști de profesiune.

In ceea ce privește pe Bogdan Pitești, șantagiul lui e deferit justiției. Nu importă dacă el are să fie condamnat. Cazul banditului Pantelimon ne-a dovedit că se pot comite ori-ce tîhării fără să te

Fabrica de ciocolată

CARMEN

— din București —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

îndoești de achitare. Condamnat, Bogdan-Pitești va fi întemnițat și astfel se va curma scandalul la care dă loc. Achitat, el nu rămîne mai puțin înfierat și în deajuns de stigmatizat pentru ca toată lumea să fie edificată asupra lamentațiunilor și protestărilor sale.

Nu tot același lucru se poate spune și de acei care și-au degradat meseria primind a rămîne sub direcțiunea unui Bogdan-Pitești. Nu vroim să spunem că ei au fost complici. Ne place să credem contrariul, că suntem victimele unor circumstanțe ineluctabile care le-au impus condițiunea servilă dea scrie în contra sentimentului și conștiinței lor la ordinul unui axcroc.

Că este așa, nu e greu s'o dovedim.

Ceea ce redactorii *Serei* au scris și au făcut acum trei luni, un an sau doi ani, dezmințea a priori tot ceea ce nevoia inexorabilă și demonul din Bogdan-Pitești îi silește să dea din ei. E dureroasă tragedie a paiației nenorocite cere trebue să înveselească pe orice necunoscut.

Printre colaboratorii de redacție ai lui Bogdan-Pitești sunt însă și unele talente reale și unele discipline care ar fi meritat o soartă mai bună și pentru cari nu ne explicăm cum n'au găsit ocupațiuni mai demne de valoarea lor.

In fața tristului spectacol al necesității care le-a siluit talentul și le-a prostituat condeiul, noi simțim acea adîncă durere ce ne provoacă ori-ce nenorocire omenească și acel regret ce avem pentru toți acei decăzuți care ar fi putut fi mai bine.

CUVÎNTARE

ținută la Patronul Seminarului Veniamin

Inalt Prea Sfințite,
Domnule ministru,
Onorată adunare,

Știți cu toții, cum sărbează creștinii ziua numelui. Dimineața se duc la biserică și mulțumesc lui Dumnezeu pentru sprijinul dat, în cursul zilei primesc pe cunoscuți și prieteni, iar seara se veselesc cu cei mai iubiți, în jurul mesei mai încărcate ca în celelalte zile. Acest obiceiu se respectă și la școala noastră. Astăzi cînd sărbătorim pe iluștrii patroni ai seminariilor mai însemnate din Romînia, pe luceferii creștinismului, vreau să zic pe sfinții Trei Ierarhi, profesorii și școlarii seminariului Veniamin Kostake au luat parte la slujba dumnezeiască, au mulțămit lui Dumnezeu pentru bunurile date, apoi au primit în sala de onoare pe unii dintre cei ce să interesiază de mersul și viitorul școalei, iar acum începe masa duhovnicească, cu aranjarea căreia m'a însărcinat conferința profesorală.

Dacă masa duhovnicească va fi cam sărăcăcioasă, vă rog s'o atribuiți oboselii celui însărcinat cu aranjarea ei.

Cred, că seminariile din Romînia n'au numai menirea să dea elevilor o cultură generală și să pregătiască săvîrșitori iscusiți ai tainelor sfinte, ci au și menirea de a pregăti vestitori zeloși, dar mai ales sinceri, ai învățăturei Domnului. De aceia mi-am propus să vorbesc astăzi despre: *„Datoria predicatorului d'a potrivi predica nevoilor ascultătorilor“*.

Una dintre datoriile cele mai însemnate ale predicatorului e de a potrivi predica nevoilor ascultătorilor. El este dator să potrivească predica trebuinților ascultătorilor, după cum doctorul este ținut să potrivească doctoriile trebuințelor bolnavilor.

Dacă predicatorul va ținea seamă de acest principiu, va predica totdeauna cu folos, creștinii îl vor asculta cu plăcere, fiindcă vor simți că predica sa corespunde nevoilor lor. Creștinii se vor încredința lesne, că predicatorul nu-i un om ușurel, care propune aceleași leacuri pentru toate boalele, ci este un doctor iscusit, care cunoaște boala lor și le prescrie leacul potrivit, medicamentul specific. Dacă predicatorul va potrivi predica cu starea morală a ascultătorilor, dacă va ținea seamă de nevoile lor, atunci îi va sili să gîndească, să aplice adevărurile auzite, să vadă cum sunt și cum ar trebui să fie; îi va sili zic, să-și recunoască lipsurile morale și să întrebuințeze mijloacele de îndreptare propuse. Cu chipul acesta, predicatorul va îndeplini scopul principal al predicei, învățarea și îndreptarea creștinilor. Dacă din contra, predicatorul nu va potrivi predica nevoilor ascultătorilor, nu-și va atinge copul, fiindcă, sau ceea ce va spune nu va fi în raport cu nevoile ascultătorilor, sau va neglija să aplice adevărul despre care a predicat, sau va face o aplicare falșă. In primul caz, predica va fi neraională, în al doilea va fi nefolositoare, iar în al treilea va fi periculoasă.

I

Dacă materia predicei nu e în raport cu nevoile ascultătorilor, predica va fi neraională.

In adevăr, ce poate fi mai neraional decît a predica contra luxului și contra întrebuințărei răle a bogățiilor într'o parohie unde lumea e saracă, afară de două sau trei familii? Ce poate fi mai neraional de cît a predica contra ambițiunei lui Alexandru cel Mare sau Napoleon în fața unor femei din popor, care n'au altă pretențiune de cît să-și conducă bine casele? Ce poate fi mai neraional, decît a predica contra filosofilor și a necredincioșilor înnaintea unor ascultători cari nu înțeleg nici numirile acestea? Ce poate fi mai neraional, decît a predica contra sgîrceniei într'o parohie, unde oamenii nu-s stăpîniți de patima sgîrceniei? Bunul simț ne încredințează că e absurd a predica în modul arătat.

Chiar dacă materia predicei s'ar potrivi ascultătorilor, dacă predicatorul nu o va aplica la nevoile lor, predica nu va fi folositoare.

Creștinii nu-s deprinși să gîndească la ei, să-și studieze inima și să-i observe mișcările. Chiar se tem să se vadă așa cum sunt, de frică ca să nu fie siliți, să se condamne. Dacă predicatorul se ține numai în generalități, fără să se pogoare în detalii practice, care să silească ascultătorii să aplice învățătura auzită, atunci vor asculta învățătura ca ceva curat speculativ și nu vor trage nici o concluzie practică. Astfel vor eși de la predică tot cum au venit, fără să se gîndească la îndreptare. Oricît de talentat ar fi predicatorul, predica sa va fi nefolositoare.

Și din contra un predicator mediocru va învăța mai cu folos, dacă se va pogorî în detalii practice și va conduce pe ascultători în diferitele acțiuni ale vieței dacă li va face să recunoască opoziția dintre deprinderile, cugetările, sentimentele lor și adevărul predicat, dacă li va face să vadă clar ce-i de schimbat la ei fie în purtarea exterioară, fie în dispozițiuniie interne.

Acesta-i punctul principal al predicei și asta-i datoria principală a prrdicatorului.

De sigur, că sunt de compătimit predicatorii, care se tem sa nu apară prea simpli, pogorîndu-se în detalii și cari țin mai mult la reputațiunea lor de cît la mîntuirea sufletelor. Ei se mărginesc la generalități, să mulțumesc cu declamațiuni vagi, fără nimic practic, fără nici o aplicare la nevoile ascultătorilor.

Dacă predicatorul ar încerca să aplice adevărul, despre care a predicat, la nevoile ascultătorilor, dacă nu va face o aplicare dreaptă, predica sa va fi periculoasă.

Dacă, de exemplu, ar vorbi despre pacatul de moarte și nu ar cita de cît păcate foarte mari și prin urmare foarte rari; dacă va combate mîndria și va cita mîndria lui Alexandru cel Mare și Napoleon, nu numai că tratarea prea înaltă va trece peste capetele ascultătorilor și nu le va atinge inima, dar încă va contribui la liniștirea păcătoșilor în starea lor.

Ascultătorii vor simți că nu-s nici Alexandri nici Napoleoni, că nu-s dominați de patimele contra cărora tună predicatorul și vor conchide lesne, că pot să viețuiască ca și pînă acuma. Aceasta-i urmarea aplicărilor exagerate. In această greșală a căzut uneori chiar geniealul Massillon, deși ne-a lăsat predici frumoase că filozofie creștină și foarte prețuite din punctul de vedere al artei oratorice.

Totuși, în unele predici, zugrăvirea patimilor este așa de exagerată, în cît ascultătorii nu se recunoșteau.

(Va urma)

Vasile Oiaga

Doamnă prezentabilă, *dragută, de bună condiție, perfectă menajeră, dorește căsătorie sau cunoștința cu domn bine situat.*

Anonimelor nu răspunde.

Elvira Stănescu. *Poste-Restante Loco*

Litere-Științe-Arte

Noua Revistă Romînă cuprinde:

Principiul naționalităților și pacea în Balcani.—Examenele de absolvire la școlile rurale.

C. Rădulescu-Motru: Imperialismul bulgar.

Ramiro Ortiz: Arturo Graf, poetul misterului și al morții.

C. Sudețeanu: Opinia publică și evoluția partidelor politice.

Ion Trivale: „Din taina vechilor răspîntii“ poesii de Elena Farago.—„Sub cupole de vis“ poeme de I. M. Rașcu.

D. Iacobescu: In stil rococo (versuri).

Caster & Pullux: Pe mare, (versuri).

V. Chiru: Războiul (schiță).

Icronim Laurian: Nopți (versuri).

Maria C. Butureanu: Educația individualității.

Cărți noui.—Insemnări.—Revista Revistelor.

*

Astăzi s'a pus în vînzare No. 5 din „Viața Romînească“ pe Mai 1913. Asupra cuprinsului vom reveni.

*

Primim „La Revue Roumaine“ cu data de 20 Maiu—2 Iunie 1913, avînd un prea interesant sumar literar și beletristic.

*

A apărut „Viața Agricolă“ No. 10—11 cu un bogat sumar de articole pentru specialiști.

*

A apărut „Romînia Viitoare“ sub direcția d-lui Al. A. Badareu, cu sumarul următor:

Cuvîntare ținută în ziua de 10 Mai la Teatrul Național, de I. Clinciu.

Bucureștii de altădată de Nestor Urechia.

Două poezii, de I. Constantinescu.

Rolul mării în viața omenirii, de V. Militaru.

Cronica politică, pe R.

„Salvarea poporului“, de Maria C. Butureanu.

Grădina morții (traducere), de S. C.

Inaugurarea statuei lui M. Kogălniceanu (cu ilustrație), de M. S.

Desvelirea monumentului Independenței la Craiova (cu ilustrație) de M. S.

Salonul Oficial, de A. Vlad.

Măsuri privitoare la escursiunile școlare (circulară).

*

STRUNA ZILEI

ARMATE BULGARE?

Eri a sosit aci vaporul rusesc „Belgrad“ care a încărcat 1000 de boi destinați Bulgariei, într'un eventual răsboiu.

Telegramă din Giurgiu

Cu o asemenea „armată“
Din Rusia împrumutată,
Bulgari, de veți porni războiu,
Vă prevestim: e vai de voi!

Măsuri privitoare la excursiunile școlare

Ministerul de instrucțiune a dat următoarea circulară privitoare la excursiunile din învățămîntul primar.

Domnule Director.

Prin noua modificare a orarului, introducîndu-se în mod obligatoriu excursiunile școlare, subsemnatul, potrivit încheerii consiliului de inspectori și revizori, vă atarg deosebita d-voastră atenție asupra lor.

Aceste excursiuni, cari se vor face Sîmbătă după prînz și numai excepțional ziua întreagă, trebue pe cît cu putință va fi, să atingă următoarele principale scopuri:

a) Punerea în contact a elevilor cu lucrurile din natură.

b) Dezvoltarea spiritului de observație și inițiativă.

c) Intărirea și lămurirea cunoștințelor căpătate în mod teoretic în școală. (Plante, insecte noțiuni agricole, aplicații geometrice pe teren etc).

d) Adunarea de către elevi și după indicația institutorului, a obiectelor necesare la alcătuirea a unui cît de modest muzeu școlar, fără de care cunoștințele propuse nu vor ajunge nici odată să fie pe deplin clarificate. Acest muzeu să consiste din obiectele al căror studiu e prevăzut în programul analitic pentru fiecare clasă.

Pentru realizarea tuturor acestor puncte, vi se recomandă a urma o cale diferită de aceia obișnuită în școală, astfel ca excursiunile să nu-și piarză caracterul lor recreativ și distractiv. Ele trebue să fie înainte de orice, un imbold pentru curiozitate un schimb de impresiuni, o consfătuire între elev și conducător, consfătuire în care să pătrundă mai multă intimitate, decît la lecțiunile obișnuite din clasă.

Excursia, cu caracterul acesta de consfătuire intimă, va fi cel mai bun mijloc pentru un institutor, de a cunoaște temperamentul fiecărui elev, care de astă dată se dezvălue mai în libertate și mai întreg; ea va fi un neprețuit prilej de a aduna elementele pozitive, necesare la începerea și desăvîrșirea educațiunii lui.

Pentru ca o excursie să fie folositoare, e bine ca ea să fie pregătită mai dinainte, stabilind punctele principale pe cari le are în vedere. Acele puncte vor fi arătate pe scurt în registrul de prezență.

Trecerea prin oraș să se facă totdeauna în bună regulă, la cîmp însă, să se lase mai multă libertate. Aici, între pauze, se vor executa jocuri și cîntări.

La cea mai apropiată lecție în legătură cu cele observate în excursiune, elevii claselor I și II vor fi exercitați a reproduce oral, cele ce au văzut: cei din clasele III și IV vor putea fi puși să le rezume sub formă de compunere în scris. Aceste compuneri se vor arăta la inspecțiuni.

Cînd excursiunile nu se pot face din cauza timpului, orele destinate lor se vor întrebuința pentru lucru manual. Dacă institutorul nu are pregătirea necesară pentru astfel de lucru, va face atunci cu e l e v i i, lecții de desemn și caligrafie, lecturi morale, istorisiri patriotice, cînt etc., căutînd a lăsa un cît mai liber joc, spontaneității elevului. Felul ocupațiunilor va fi în totdeauna consemnat în registru,

Atît în timpul excursiei, cît și în orele de școală, cînd ea nu se poate face, d-nii institutori au toată latitudinea de a lucra cum vor crede mai nimerit, în cuprinsul principiilor, cari s'au arătat aici. Cu stăruință, cu rîvnă și ceva inițiativă proprie, se va putea găsi și desluși mai bine calea ce trebue de urmat, pentru îndeplinirea dezideratelor, pe cari astăzi numai le indicăm.

p. *Ministru*, **G. Lascar.**

INFORMAȚII

O nouă distincție.—*Avem de înregistrat o nouă cinstire a condeiului romînesc. D-l Ilie Bărbulescu, profesor de Slavistică la Universitatea noastră, a primit, de la mareșalul curții regale din Cetinge, înștiințare oficială, că* M. S. Regele Muntenegrului *Nikita, a binevoit a-l decora cu* „ordinul Danilo“ *în* gradul de mare ofițer, *pentru importanța nouei sale cărți: „Relations des Roumains avec les Serbes, les Bulgares, les Grecs et la Croatie, en liaison avec la Question macédo-roumaine“.*

Amintim, cu acest prilej, iar pentru cinstea științei noastre romînești, că, încă de acum 2 ani, d. profesor Bărbulescu a mai fost decorat de M. S. Regele Sărbiei *Petru I cu* „ordinul Sfîntul Sava“ *în* gradul de comandor, *pentru alte scrieri ale sale.*

Cu începere de mîne d. Gh. Ghibănescu va publica în coloanele „Opiniei“, o serie de articole: „Note și impresii din Bulgaria“ *culese cu prilejul ducerei d-sale la Sofia, și în care note va stărui asupra stărei de arme în care se află acum Bulgaria, cum și asupra tendințelor politice economice și culturale ce se desprind din desfășurarea evenimentelor actuale.*

Cum în Bulgaria este și o viață românească, iar pe teritoriul acestei țări s'au desfășurat fapte vechi și nouă de arme ce privesc așa de aproape poporul romîn, d. Ghibănescu va stărui asupra acestor fapte de toată actualitatea.

Astă-zi dimineață a sosit în localitate venind din Sofia d. Gh. Ghibănescu care a fost delegat de ministrul de instrucție publică, cu ridicarea la rangul de profesor a institutorului Gr. Tăutu de la școala romînească.

Cercul „României Viitoare“ va sărbători încheerea unui nou an de existență, printr'un banchet ce va avea loc Duminică 16 l. c. la via d-lui Badareu de la Copou—Iași.

Cu această ocaziune, comitetul revistei, va oferi d-lui Badareu, chipul d-sale turnat în bronz.

Societatea Anonimă Română-Italiană a Industriilor Textile—Iași

CONVOCARE

La adunarea generală din 19 Mai (2 Iunie) a. c., neîntrunindu-se numărul de 3 | 4 din capital prescris de art. 43 din statut, pentru a putè lua o hotărîre în privința punctului 7 al ordinei de zi.

In conformitate cu art. 36 din statut, d-nii acționari ai acestei societăți sunt convocați în a doua adunare generală pentru ziua de 16 | 29 Iunie a. c., ora 10 a. m. la sediul societății (fabrica Copou).

La ordinea ziîei:

Autorizațiune de dat Consiliului de Administrație de a contracta un împrumut prin emitere de obligațiuni.

Pentru a putea lua parte la această adunare, d-nii acționari vor trebui să depună acțiunile lor pînă în ziua de 11 | 24 Iunie a. c. inclusiv.

La Iași: la casa societății sau la Banca Moldova.

La București: la The Bank of Romania Ltd., sau la Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A.

La Paris: la Société Générale de France.

p. Președintele consiliului de administrație
Inginer, **J. Vignali.**

Elevii seminarului „Veniamin Costache“ s'au întors astăzi din excursiunea școlară.

D-na Alice T. Berescu, profesoară titulară de muzică vocală la școala secondară de fete din Ploești a fost permutată pe ziua de 1 Septemprie a. c. cu titlul și drepturile sale cîștigate prin examen, la catedra similară de la externatul de fete din Iași, în locul d-nei Elena Chirilă, eșită la pensie.

Ministerul de răsboiu a pus la concurs cele 53 burse cari sunt vacante la școala de marină din Constanța.

Acest concurs va avea loc la Galați la la 25 August și examenele vor fi făcute la comandantul maritim.

Congresul profesorilor de desemn care urma să aibă loc în Craiova la finele lunei, nu se va mai ținea în Craiova ci în Capitală la 13, 14 și 15 Septembrie.

Producțiunile ce sunt de expus urmează a fi trimise la Palatul Artelor, pînă la 30 Iunie.

Astăzi la orele 4 d. a. vor continua consfătuirile între miniștri și parlamentarii conservatorii, în vederea reorganizării partidului.

Consfătuirile vor avea loc la d. ministru Al. Marghiloman.

Comitetul „Asociației generale a presei“ tratează actualmente pentru asigurarea, în caz de moarte, a membrilor săi activi.

In ce privește hotărîrea organizată de asociație se pare că a abținut o combinațiune favorabilă cu hotărîrea statului care va administra și lotăria Asociației.

Agapa.— La berăria *„Zimbru“* a avut loc o agapă intimă oferită de d. I. Reiniche, membrilor secțiunei de gimnastică a societății de Sport, Muzică și Gimnastică din localitate.

O vie animație a domnit tot timpul. Primul tuast e ridicat de d. Reiniche care în numele societății „Turn-Verein“ al cărui președinte este de 23 ani, și ca președinte al secțiunei de gimnastică, bea în sănătatea d-lui V. Teodoreanu, relevînd munca și priceperea pusă în conducerea societății.

Au răspuns d-nii V. Teodoreanu mulțumind călduros, d-lui Reiniche și celor ce au apreciat drept munca d-sale.

Aflăm că d. **Albert Rosenthal,** fost procurator la Representanța locală a Societății de asigurare „Generala“ a obținut de la această societate o **AGENȚIE SPECIALĂ** pentru ramurile **„VIAȚA“** și **„ACCIDENTE“**, stabilindu-și biroul în **Str. Unirei No. 6.**

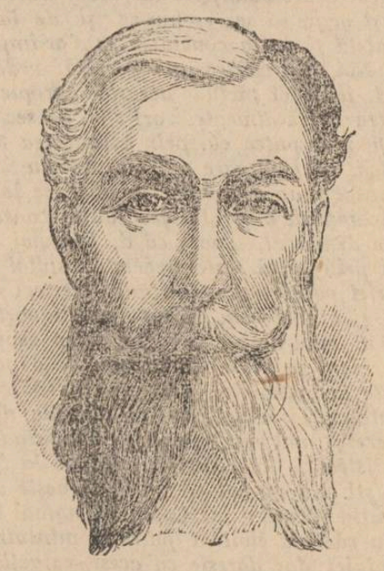

Nu vă speriați de PĂRUL ALB
îl înlăturați cu
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în:
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Prețul unui flacon Lei 2.50
De vînzare la **Farmacii, Droguerii și Parfumerii**
Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

Ziarul Cuvîntul *ne denumeşte organul oficios al faliţilor frauduloşi.*

Este o mare greşală pe care o face numitul ziar—căci dacă ar fi fost să ne ocupăm de faliţi şi să-i apărăm, de mult am fi avut ocazie să ne manifestăm ca apărătorii unora din conducătorii sus zisului ziar.

Şi nu ştim zău dacă aceşti conducători, ajunşi pînă la Curtea de Apel, ar putea să facă dovezile de corectitudine în procedeuri, făcute de cei cari beneficiază de atacurile Cuvîntului *şi ar obţinea în favoarea lor o hotărîre care să rădice starea de faliment.*

Intr'un prim-articol intitulat „O nouă şopîrlă“ Evenimentul *se ocupă aseară cu insistenţă de d. C. Meisner.*

Abia eri îl serbătorea într'o apoteoză !

Cuvîntul *se transformă în apărătorul d-lui jude instructor Radovici, pe care, susţine ziarul în chestie, noi l'am fi atacat.*

Ne este perfect indiferent dacă cele scrise în Cuvîntul *au sau nu aprobarea d-lui Radovici şi dacă sunt publicate sau nu pe baza insistenţelor d-sale.*

Fie însă pe pace Cuvîntul. *Noi nu avem nimica de împărţit cu numitul d. judecător de instrucţie.*

Tot ce-am cerut a fost ca legea să fie respectată şi secretul instrucţiei asigurat. Şi am cerut aceasta cu atît mai mult cu cît cei ce susţineau a şti anumite lucruri de la chiar judele instructor, afirmau lucruri care nici nu corespundeau adevărului.

Atît am avut de spus în legătură cu zisa instrucţie şi nimic mai mult.

D. Em. Socor actualminte la München unde îşi trece doctoratul în economie politică, se află pentru cîte-va zile în oraşul nostru.

Astăzi au început examenele la ambele comisiuni particulare primare.

Duminecă se va întruni din nou consiliul profesoral al şcoalei Bele Arte pentru darea rezultatului.

Un accident s'a întîmplat eri spre seară. Trăsura cu un cal No. 22 s'a lovit de un tramvai în strada Golia. In ea se afla d. dr. Margulies, care însă a scăpat neatins, sărind la timp din trăsură. Calul însă a fost lovit grav la piept şi cap.

Astăzi d. Berman Iuster a luat în primire de la judecătorul sindic, activul său, rupîndu-se toate sigiliile şi predîndu-i-se cheile.

Tribunalul secţia III-a a confirmat mandatul de arestare lansat contra numitului V. Axinte pentru atentat la pudoare.

Pe moşia Prigoreni a căzut eri o ploaie torenţială însoţită de grindină mare.

Autorul furtului şi jefuirei la drumul mare, săvîrşit contra unui bătrîn evreu ce venea din Poeni a fost prins El e de loc din Dobrovăţ şi se numeşte A Mariei Toader. A mărturisit că are încă doi complici, pe urma cărora sunt jandarmii.

D. M. Iorga a fost mutat la biroul de închidere de la Posta Centrală, în locul d-lui Titus Alexandrescu.

O societate străină a făcut azi Primăriei propunerea, de a construi în localitate un crematoriu pentru arderea gunoaielor.

Casa centrală a meseriilor, în ultima sa şedinţă, a aprobat statutele societăţei de ajutor reciproc Fraterna Israelită.

Direcţiunea generală a poştelor, telegrafelor şi telefoanelor aduce la cunoştinţa generală că în prezent ne mai fiind locuri vacante, pînă la 1 Aprilie viitor, nu se vor primi funcţionare femei, în administraţiune.

Solicitărilor de asemenea natură nu li se vor da curs şi cei interesaţi riscă a nu primi nici un răspuns.

D-nii Artachino şi Mirea, profesorii la Bele Arte au sosit astăzi în Iaşi pentru a lua parte la examele şcoalei.

Regulamentul pentru modificarea art. 1, 12 şi 14 din regulamentul de aplicare al legii pentru organizarea corpului tehnic al ministerului lucrărilor publice s'a publicat în „Monitorul Oficial“ de eri.

Aflăm cu părere de rău că d. C. B Penel se află suferind.

Pe lîngă programa anunţată pentru producţia conservatorului se vor mai face două numere de muzică de cameră din clasa d-lui prof. N. Theodorescu. Aceste numere sunt: *Beethoven.* Trio pentru piano, violină şi violoncel executat de d-ra absolventă P. Abramovici (piano), C. Catulescu (violină).

Al II-ea număr: Quartet de Beethovenn pentru piano, violină, violă şi violoncel, executat de d-ra *E. Oiaga* (piano), C. Cătulescu (violină), Pasmantirer (viola), Violoncelul la amîndouă numerele va fi ţinut de d. Profesor respectiv d. N. Theodorescu.

Creditul Urban din Iaşi

La 30 Iunie stil vechi 1913, se va ţinea concurs pentru ocuparea unui post de copist la serviciul Contencios.

Concurenţii vor prezenta următoarele acte:

1) Certificatul de absolvire a liceului, sau a şcoalei superioare de comerţ, şi:

2) Certificatul că au satisfăcut legea recrutărei.

Punerea în libertate a d-lui Berman Juster

Camera de punere sub acuzare sesizată de opoziţia d-lui Berman Juster, contra hotărîrei judelui de instrucţie, care a refuzat liberarea d-sale pe cauţie, întrunită astăzi a admis eliberarea fără cauţie.

E caracteristic faptul că pe cînd judecătorul de instrucţie a refuzat eliberarea fie chiar cu cauţie, Camera de punere sub acuzare l'a eliberat fără nici o cauţiune.

Subliniem faptul fără a face însă nici un comentar.

Aviaţie. — In zilele de 22 şi 23 Iunie va avea loc la Bucureşti primul concurs naţional de aviaţie.

Vor fi 4 premii: iuţală; lansare de proectile; recordul românesc de înălţime şi premiul de aterizare.

Concursul este organizat de către principele Gr. V. Bibescu intemeietorul „Ligei naţionale aeriane“.

Probabil preşedintele comitetului va fi A. S. Regală Principele Ferdinand.

D. C. Dissescu, ministrul instrucţiunei publice, va sosi în ţară Vineri dimineaţă, venind cu expresul de la Paris.

Din fondul „Gh. Schiller“ s'a acordul elevului Gheorghiţă Ioan de la Bele-Arte 40 de lei lunar, cu începere de la 1 Aprilie.

D. d-tor I. Vintilescu, noul profesor la catedra de Farmacie chimică şi Galenică, va depune jurămîntul zilele acestea.

Judiciare. — Inalta Curte de Casaţie a respins recursul făcut de falşa contesă Török şi Aurica Pop, rămînînd condamnate prima la 2 ani închisoare şi a doua la 6 luni.

— Curtea de Apel s. II-a a condamnat pe Ramiro Popovici la 1 an închisoare, pentru fals.

— Deasemenea a condamnat la 1 an şi jum. închisoare corecţională pe Iţic Selig Gelber din Bacău, pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

Examenele de drept constituţional şi Administrativ, cu d. profesor C. Stere, vor avea loc în zilele de 17 şi 18 Iunie.

In noul program de astă-seară Joi al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian“, reapare Nick Winter în Demonios, geniul răului în luptă cu vicleanul şi energicul detectiv Nick Winter. Piesa este jucată de d-rele Pillar Montero, Massart etc., aceleaşi persoane cari acompaniau pe Nick Winter cu ocazia venirei sale în oraşul nostru, cînd a dat în persoană cele două reprezentaţii pe scena circului Sidoli.

Această senzaţională desfăşurare în 3 părţi e o dramă misterioasă al cărei erou e Demonios, geniul răului. Această viziune infernală, Demonius, seamănă pretutindenea teroare, el prepară cataclismele, deslănţuind catastrofele; Demonios e grozăvia, oroarea, e infernul însuşi. Dar această otravă îşi are antidotul ei. E vicleanul şi abilul detectiv Nick Winter şi el, numai el, ştie să puie frîu acestei vipere înfăptuită în om.

Mai sunt cuprinse în interesantul program de astă seară:

Insulele Filipine, pitoreşti călătorii.

O idilă la ţară, comedie.

Chimiţă bogat, scene foarte humoristice.

Prin munţii Caucazului, scene şi vederi de călătorie.

DESFACEREA PRODUSELOR
FERMEI ŞI VIILOR
A. A. BADAREU
IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185

De la 12 Iunie produsele Debitului Badareu se vînd cu următoarele preţuri reduse:

Telefon.	*Serviciu la domiciliu.*	
	Litru	Kgr.
Smîntînă dulce centrifugată	2.40	
Caş şi urdă		1.20
Urdă zilnic proaspătă		1.40
Unt proaspăt pentru gătit		3.20
Unt pentru masă şi cafea		5.00
Brînză proaspătă de vaci	—80 şi	1.20
Ouă zilnic proaspete	7 lei	suta
Lapte bătut rece		0.30
Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul		0.25
Idem	oca	0.35
Caşcaval grecesc		2.60
Caşcaval şi Brînză nouă în burduf		2.60
Brînză de Brăila (Telemea)		1.40
Gervais Românesc	0.45	bucata
Grăsime		2.20
Vin alb vechiu		80
Vin alb şi negru vechiu		1.—
Vin alb negru si superior		1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux		1.60
Vin otonel roş		1.60

ULTIMA ORA

Focul se aprinde din nou în Balcani

— Declaraţia d-lui Daneff —

Jutăia mare ciocnire

între trupele bulgare şi sîrbeşti

Belgrad.—Biroul presei a primit ştirea după care forţe bulgare destul de puternice au atacat la ora unu din noapte trupele sîrbeşti lîngă Zletowo şi Ratkowatz, fără nici un motiv justificat. Lupta continuă.

*

Belgrad. — Biroul presei află că după un prim atac, bulgarii au încercat un al doilea la ora două din noapte cu nişte trupe neregulate care au încercat să pătrundă în localitatea Zletovo şi au reuşit în cele din urmă. Trupele sîrbeşti întărite au început atunci a-şi apara poziţiunile şi o luptă crîncenă s'a ivit pe toată linia, cînd infanteria sîrbească a înaintat în contra bulgarilor. Aceştia sau retras în dezordine lăsînd un mare număr de morţi şi de răniţi.

D. Poincare la Londra

Londra.—Un dejun a fost oferit de consiliul municipal la Guidhall în onoarea preşedintelui Poincare. Cercurile politice de aci cred că Serbia ca şi Bulgaria va primi propunerea Rusiei de a prezenta la conferinţa din Petersburg o expunere a revendicărilor sale, dacă nu la făcut până acum.

Nenorocirea din Dudeşti

Bucureşti.—Pe drumul Pantelimonului în apropiere de moşia Dudeşti, muncitorul Marin Anica, a fost împuşcat cu un glonte de puşcă.

Ancheta a dovedit că glontele venea de la soldaţii pioneri, cari fac prin apropiere exerciţii de tir.

Moartea profesorului Cornoiu

Bucureşti.— Azi dimineaţă, la orele 4, a încetat din viaţă, doctorul I. Cornoiu, profesor şi decanul facultăţei de teologie.

Regretatul suferea de mai multă vreme de o boală de cord.

Mobilizarea în România

Bucureşti.—De cîte-va zile circulă svonul, despre o mobilizare în România.

Svonul e întemeiat. Ordinul de mobilizare a fost luat în consiliul de miniştri, de acum cîteva zile, şi era firesc de a se lua măsuri, pentru a face faţă ori-cărei eventualităţi.

Astăzi însă, după întorsătura pacinică ce au luat evenimentele din Balcani, nu se mai simte nevoia acestor măsuri excepţionale.

NUMIRE

Bucureşti.—D. Tache Ionescu, Ministru de interne, va numi peste cîte-va zile, pe titularul Prefecturei de Vlaşca, post remas vacant prin moartea regretatului Parizianu.

Inscrierile la şcoala de ştiinţe de Stat

Bucureşti.—Direcţiunei şcoalei de ştiinţe de stat, face cunoscut celor interesaţi, că nu se pot pentru moment da, nici un fel de lămuriri, cu privire la înscrierile din Septembrie, de oare ce urmează a se introduce mai multe modificări.

Şah la rege

Bucureşti.— Ziarul „Pressa“ într'un prea judicios articol, relevă atacurile ce se aduc azi Suveranului.

M. S. e tîrît de cloacă de politiciani, cu strigătul că el e cauza tuturor relelor, şi prin urmare nu mai are ce căuta.

Cu argumente puternice, ziarul „Pressa“ se ridică în potriva acestor atacuri, ce nu au şi nu pot avea nici un răsunet.

Intrunirea Scupcinei

— Guvernul bulgar aşteaptă răspunsul Scupcinei, pentru a şti dacă trebue să declare războiu Serbiei —

Belgrad.—Scupcina se întruneşte mîne, pentru a lua o hotărîre definitivă, în conflictul cu Bulgaria.

*

Sofia. — Guvernul bulgar a luat toate măsurile, dictate de un un eventual răsboiu, şi nu aşteaptă de cît rezultatul discuţiunilor de mîne din Scupcina serbească, pentru a şti dacă trebue sau nu să declare imediat răsboiul

*

Belgrad. — Guvernul serbesc va publica mîne un comunicat oficial, cu privire la ciocnirea dintre trupele sîrbeşti şi bulgăreşti.

Guvernul bulgar şi lucrările dela Silistra

Sofia.—Un ordin al guvernului, acordă soldaţilor din Silistra un nou concendiu de 15 zile, adică pe timpul cît se crede, că vor dura lucrările comisiunilor mixte romîno-bulgare.

Conflictul bulgaro-serb

Focul se aprinde din nou în Balcani

— Declaraţia d-rului Daneff —

Sofia. — Intr'un cerc politic, doctorul Daneff a declarat eri, că Bulgaria nu va renunţa la localităţile ce i se cuvin, în baza tratatului cu Serbia şi în caz de nevoie le va ocupa cu forţa.

Doctorul Daneff a mai declarat, că convingerea sa personală, e că actualul conflict între Bulgaria şi Serbia, nu se va tranşa, de cît pe calea armelor.

*

Sofia.—Situaţia pare a se fi agravat.

In astă-seară se va ţine un consiliu de miniştri, în care urmează a se lua hotărîri importante.

*

Belgrad.—D. Hartvig, reprezentantul Rusiei, a declarat eri d-lui Pasici, că guvernul rusesc a acceptat, ca serbii din Bulgaria, în cazul unui eventual războiu între Serbia şi Bulgaria, să treacă sub protecţiunea Rusiei.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)
Consultaţiuni 7 — 8 seara.

ANUNCIU

Subsemnatul Arthur N. Thaller, reprezentant general în Iaşi al Societăţei Romîne de Asigurări generale „Generala“ din Bucureşti, aduc la cunoştinţa tuturor că fostul meu funcţionar d. Albert Rosenthal a încetat de a mai fi în serviciul meu din ziua de 19 | 1 Iunie c. şi că am retras pe aceiaşi zi procura ce i-o liberasem. Ori ce operaţie deci făcută prin intermediul lui pentru comptul Reprezentaţei d'aci va fi considerată ca nulă şi neavenită.

Arthur N. Thaller
Reprezentant general al Societăţii Romîne de Asigurări Generale
„GENERALA“ din Bucureşti.

Doctor A. SPIRT
Specializat la Paris şi Berlin în boalele de
Gură, Gît, Nas şi Urechi
oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa
S'A MUTAT IN
strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia
Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu, (foastă Zoe) No. 7*

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte. Adresa Marie Sft. Andrei 52.*

De Inchiriet *două Apartamente a cîte 2 odăi Str. Lozonschi 12 la W. Schönblum.*

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
—Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult 10—11 şi 3—5.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David). Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.*

Doctorul Halpern
Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris
Vechiu mamoş parizian
Boli de femei — faceri — Genito-urinare
s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

Cameră *higienică, str. Păcurari 51 (Cişmeaua Păcurari 1), se închiriează nemobilat (eventual mobilat din nou) numai la persoană serioasă. Se preferă o damă. A se adresa la proprietar în curte.*

Wienerin sucht Stelle zu einem Kinde. — Sub W. an d. Exped. dieses Blattes.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach tetz.*

Contabil *Absolvent al Scoalei Comerciale superioare din Iaşi şi al Academiei Comerciale din Berlin doreşte post de contabil eventual de Casier.*

Oferte la ziar sub „Academician“.

Dr. I. BRENER
Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOŞ
Str. Lăpuşneanu 25
— Cons. 1—6 —

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Oculist operator
reîntors din străinătate
Strada Ştefan cel Mare No. 6
Casele magazia Kahanne
Consultaţiuni 3—6 p. m.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari-ai resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

PORTE-PLUME
BREVETÉ INVARIABLE
PRIX: 0f60
Raymond GAPAL
Vis-à-vis de la Magisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

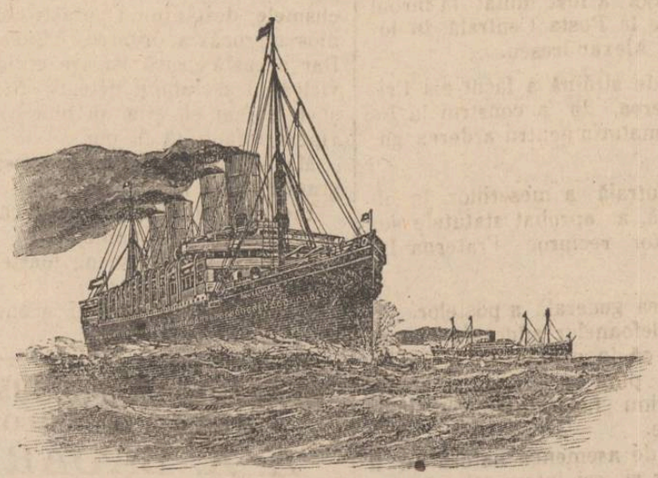

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

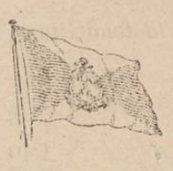

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1903 — Sîmbătă 15 Iunie 1913

REVOLUȚIA...

Un om incontestabil superior a aruncat cuvîntul și toți ratații, imberbii și nechemații l'au prins, îl discută se arată obsedați de baia de sînge ce va să vie.

Revoluția o vede, a văzut-o solitarul de la Țibănești și iată că acum, aseminea acelei figuri puțin simpatice din capo d'opera lui Shakespeare, o văd, au văzut-o, toți acei care n'au o fărîmă din puterea de analiză și din cunoașterea faptelor, cu care este înzestrat propovăduitorul.

D. Carp a vorbit către reprezentantul „Adevărului" cu o dezinvoltură absolută, degajat de orice legături și orice răspundere, și nu se poate contesta că, cel puțin în partea negativă a criticei sale, a spus multe adevăruri.

Aceste adevăruri, însă d. Carp nu le-ar fi putut spune dacă nu s'ar fi simțit cu totul izolat, absolut singur, și nu le-ar fi spus dacă n'ar fi înțeles că d-sa va rămînea de acum încolo cu totul izolat, absolut singur.

De sigur că din punct de vedere al mulțumirei sufletești, d. Carp trebuia să se fi simțit foarte bine în ziua cînd a putut spune pe șleau adevărul, întreg adevărul, fără reticențe, cu totul lipsit de gînduri ascunse.

In această ipostază solitarul de la Țibănești a realizat fericirea visată de gînditorul de la nord, care vedea în faptul de a fi singur maximul de fericire.

Intr'adevăr, fericirea, ast-fel concepută nu trebuie înțeleasă în senzul singurătății fizice, ci în triumful individualismului a singurătății morale, dezbrăcate de orice legături de solidaritate. Individul absolut liber procedînd conform conștiinței sale, singurul său judecător, și fără preocupare obligații față de semenii lui — iată fericirea propovăduită de filosoful norodului.

Și cine altul de cît acelaș d. Carp constitue pilda vie cît de multe jertfe și suferinți cer, mai cu seamă în politică, obligațiile față de organismul pe care-l conduci sau căruia aparții.

Care om politic a fost oare nevoit să facă o jertfă mai teribilă ca d. Carp, cînd din interese de partid, s'a văzut nevoit să renunțe la însuși idealul vieței sale politice, la marea reformă administrativă, de la care d-sa aștepta mîntuirea? Vicisitudinile vieței politice l'au silit la această renunțare, fapt care, pentru mulți din această țară, a însemnat că pînă și Petre Carp face tranzacții cu ideile și conștiința lui.

De sigur, că mult mai fericit trebue să se simțit d. Carp cînd a vorbit cum a vorbit cu redactorul *Adevărului*, de cît atunci cînd a renunțat la reforma administrativă.

Iată de ce dar spuneam că sufletește lucrul ie lămurit — dar procedînd cum a procedat el, Carp a înțeles singur să spuie că a încetat de a aspira la diriguire.

*

Surprinzător ie însă faptul că d. Carp n'a văzut în ce stare de contradicție se pune cu sine însuși — cînd face critica incisivă apărută în coloanele marelui ziar din Capitală.

Intr'adevăr, nu sunt de cît cîte-va săptămîni de cînd nihilisttul de astă-zi de la Țibănești se declara gata să reia conducerea partidului conservator. Ori conducerea însemnează guvernarea, afișare de soluții, măsuri de îndreptare etc. Cum ar fi putut să le facă toate aceste d. Carp dacă știa bine că totul și toate sunt putregai și cangrenă în această țară, că prin nimica răul nu poate fi lecuit, și că numai prin foc și sînge se va ajunge la lecuirea suferințelor de astă-zi?

Este greu de bănuit măcar că constatările pesimiste ale d-lui Carp — ori cît ele ar putea fi explicate prin anumite iluzii optice—nu sunt în convingerea d-sale însăși. Și iarăși este greu de bănuit că ele nu dăinuesc mai de mult și că au venit să se surplanteze acum pe un teren liber, neocupat de alte idei și credinți.

O atare bănuială ar fi o nedreptate. Cum rămîne, însă, atuncia cu faptul că deși d. Carp avea astfel de credinți, d-sa nu mai departe de cît acum o lună voia să diriguiască societatea aceasta putregăită și roasă de mizerii morale, pînă în măduva oaselor?

Să explice cine poate această contradicție.

*

Și acum un cuvînt despre așa zisa critică pozitivă a d-lui Carp: revoluția.

Cine s'o facă? Solitarul de la Țibănești răspunde: tînăra generație orășănească, care este chemată a înlocui la diriguire actuala generație și aceste cuvinte a[illegible] *it* pe cîțiva imberbi fără răspundere, care scriu în ziare conduse de oameni cu răspundere, elucubrații demne de un patolog.

Oare d. Carp a așteptat totdeauna revoluția de la aceștia? Afirmăm că nu— și spunem că și în această privință d. Carp este în contradicție cu ceea ce gîndea odinioară.

Nu mai departe de cît acum cinci ani d. Carp, în toiul fobiei sale anticarliste, aștepta revoluția de la țarani, de la răzeși.

In cursul unei călătorii, în anul 1907 d. Carp discutînd cu doi fruntași ai vieței noastre politice a zis:

—*„Revoluționari de al de Stere la pușcărie—și de va trebui îl voiu aresta cînd vremea va fi sosit. Și eu aștept și cred într'o revoluție, dar ea nu va fi făcută de poporaniști—pe programul cărora regele Carol și-a pus stampila. Eu revoluția o aștept de la răzeși, singurii și adevărații conservatori, singurii iubitori de țară".*

Astăzi sătenii, fie chiar și răzeși, nu mai reprezintă nimica. Alții vor face revoluția, menită să lecuiască țara de rele.

Oare de ce păcate s'au făcut vinovați răzeșii că d. Carp nu mai așteaptă mîntuirea de la ei? Și ce dovezi de caracter și de statornicie a dat noua generație pentru ca d. Carp să se încreadă în virtutea ei?

Ar fi interesant să se cunoască motivul pentru care, și în această privință, d. Carp și-a schimbat ideile.

C. S.

NOTA ZILEI

Ori-cum, interesantă țară—Turcia; interesant popor,—poporul turc!

Din puținii cîți au ramas necăsăpiți în războiul cu aliații balcanici guvernele ce se succed pe rînd, aleg și ucid, azi mai mulți, mîni mai puțini, după trebuințele momentului. Așa, mai eri se putea ceti între telegramele din Constantinopole:

„Cei doisprezece osîndiți au fost spînzurați la orele 4 dimineață în Stambul pe piața „Baiazid" în fața ministerului de răsboi, lîngă locul asasinatului lui Mahmud Șefket Pașa.

Toți osîndiții arată un sînge extraordinar de rece. Trupurile lor au rămas expuse publicului mai multe ore".

Acei doisprezece erau departe de a fi oameni de rînd. Dovadă că au murit cu sînge rece, cu stoicism.

Dar mor și altmintrelea. Bună oară acel care a murit mai alaltăeri la noi:

„Turcul Achim Ahmed de loc din Brăila, călătorind în trenul Iași-București, între stațiile Frunzeasca—Tecuci, venindu-i rău, a murit într'un compartiment al unui vagon de cl. III.

Stabilindu-se că pricina morței e o boală incurabilă, parchetul a autorizat înmormîntarea".

Mai trebuia oare consultat medicul legist?

Turcia toată moare de o boală... incurabilă și „Europa" a autorizzt înmormîntarea în bloc...

NEVOLNICI!

Sunt lucruri, sunt fapte, asupra cărora gazetarul trebuie să revină în nenumărate rînduri—dată fiind, fie importanța lor intrinsecă, fie periculoasa lor înrădăcinare în masele cetățenești,—sunt însă altele care te scîrbesc, nu atît prin fondul lor, cît prin forma cu care sunt aduse în discuție, prin mijloacele cu care caută să se înfăptuiască sau să se înlăture.

In categoria aceasta din urmă intră discuția ce se duce de cîtă-va vreme, în jurul fuziunei.

Tabăra potrivnică acestui fapt — care trebuia să se îndeplinească, tocmai în vederea trăiniciei partidului conservator— lucru ce-l vom discuta cît de curînd—tabăra, zicem, e împărțită în două — cel puțin pentru Iași—în vechii și nouii nemulțumiți. Cu alte vorbe, „Cuvîntul" și „Evenimentul".

Două ziare care nu știu ce vor, care habar n'au de situația politică actuală, două organe de publicitate în jurul cărora stau grupați, pe de-o parte cîți-va înlăturați zurbagii, vînători de situații, pe care fie că le-au perdut, fie că nu le-au putut cîștiga cu toate intrigile și trădările făptuite— „Cuvîntul" — iar pe de altă parte o ficțiune ziaristică, în jurul căreia n'au mai rămas, de cît cîți-va scriitorași de mîna a doua și purtătorii „pantahuzii" *— neluați în samă nici de fruntașii de altă dată, nici macar de cetățenii serioși —„Evenimentul".*

Aceste sunt organele care aici cel puțin, în orașul acesta, în care s'a vorbit și se vorbește de „fuziune"*—ca de-o necesitate vitală—s'au năpustit cu furie în potriva faptului acestuia,—țipînd, scrîșnind insultînd fruntași, ca actualul prim-ministru d. T. Maiorescu, pentru care pînă mai ieri nu găseau îndestule cuvinte de proslăvire—iar astă-zi nu-i de cît un* **„înbătrînit, petrificat într'o pornire de răutate, de ură, de viclenie"— „un caz patologic"** *un* **„trădător sau dement"** *— și garantăm că rîndurile de mai sus, dacă n'au fost scrise, cel puțin vor fi fost citite de d-nii V. Arion sau I. Petrovici, vechi elevi și admiratori fanatici, ai „bătrînului dascal", pînă mai dăunăzi).*

Și cine ne vorbește contra „fuziunei"? Cei de la „Cuvîntul"? Era de așteptat și chiar cînd fuziunea se va înfăptui, ei nu vor crede-o!—Doar asta e tema, aceasta e ținta pentru care a apărut acest organ,—și ar fi nelogic dacă nu ar avea această atitudine, — care, vom adăuga, ori ce vor face — nu poate fi privită de cît ca o „chixotică" luptă cu morile de vînt.

Cei de la „Evenimentul?"—Doar ei umblau mai dăunăzi cu „pantahuza"*—și e iarăși firesc să țipe în potriva ei. De cît împotrivirea* e a lor *— o sentimentalitate* proprie*—neînfluințată de nici unul din șefii conservatori — de a căror acțiune, voință și înclinări habar n'au redactorii „Evenimentului".*

Și în definitiv—lăsînd la o parte „fuziunea"—ce-ar reeși pe urma cuprinsului lungilor coloane ale acestor două ziare? Nimic mai mult nici mai puțin de cît: aceiași tînguire după d-nii Carp și N. Filipescu,— singura nădejde a țării — singura lumină,— atîta vreme cît toți ceilalți stegari ai partidului conservator —notați— deputați și senatori, care i-au parte la consfătuirile de „fuziune" — ce vor fi avînd loc la miniștrii conservatori, **„cumpărații"** *(vorba e-a „Evenimentului") —* „nu angajează — *partidul conservator, bine înțăles* — întru nimic prin prezența lor și prin ceia ce ar vorbi".

De cît noi mai știm o vorbă „vodă vrea — dar Hăncu, ba!" — pe care, aplicînd-o în specie, vine: la ceia ce vor voi deputații și senatorii partidului conservator — „cumpărații" cum îi numiți cu atîta „urbanitate" d-voastră — degeaba s'ar opune orice șef decăzut, din cei ce veți fi avut.

Și ei nici nu știu unde merg... sărmanii nevolnici.

Dinu.

MICI POLEMICI

„Cuvîntul" repetă mereu că în registrele unui mare comerciant s'ar fi găsit suma de 24000 lei, ca misitie.

...Haki *s'ar fi mulțumit cu mai puțin în afacerea Slănicului. Ba încă rămînea și guvernamental!*

*

Teoriile lui Bogdan-Văcărești, că deținuții sunt numai victime nedreptățite ale societății, au avut răsunet la penitenciarul din Iași.

*

Fostul nostru prefect de județ formu- un leazăprogram de guvernămînt:

„Instituțiile de credit, băncile, cooperativele, întreprinderile, să nu aibă nici un raport cu politica. Influența pe lîngă diferitele instituțiuni în legătură cu statul să nu existe".

Sub un asemenea regim ex-prefectul ar fi cerut să administreze... fondurile inundaților și incendiaților.

*

Din același program:

„...Nevoile indivizilor sunt una, conștiința și datoria lor cetățenească alta".

Costachi, prefect fiind, s'a îngrijit de nevoile sale—la prefectură. Datoriile le-a lăsat pe seama altora.

*

Ex-directorul institutului de chimie cere 200.000 ministerului de interne, după ce... nu s'a prezentat la concurs.

Cu cît știe mai puțină carte, cu atît cere mai multe parale!

*

Pake-Protopopescu e de părere că toată țara strigă:

— Să vie Nerone!

Dac'ar veni, la noi n'ar face decît o beție de... vorbe!.

CIUDA SENILĂ

Sub acest titlu, „L'Indépendance Roumaine", se ocupă din nou de interviewul d-lui Carp și, în acelaș timp de „comentariile" d-lui Ianovici.

„E abia o lună, — constată oficiosul liberal — d. Carp solicita onoarea de a relua efectiv șefia partidului conservator, din care nu-i mai rămăsese de cît un echivoc deșert.

Dar această acțiune, rău dirigeată, n'a reușit. Și astăzi acelaș d. Carp, de necaz, denunță România ca o țară putredă până în măduva oaselor și face apel la o revoluție regeneratorie. In campania unui om care s'a semnalat printr'un arivizm delirant, care nu respectă nimic, unchiașul dezamăgit de la Țibănești deplînge lipsa caracterelor la noi și decadența României.

Cum această țară, care ieri încă era demnă de a fi condusă de dînsul, a căzut așa de jos în interval de o lună?

Numai ciuda d-lui Carp ar putea să ne explice acest fenomen extraordinar".

Și „L'Indépendance Roumaine încheie astfel:

In ceea ce privește faimoasa sa reformă administrativă destinată a sustrage administrația de sub influența politicei, el o prezintă în fine după vre-o doi ani de guvern: dar aceasta fu ceva smintit care a provocat o înmărmurire generală și consternarea propriilor săi amici. De altmintrelea această reformă mirifică ar fi contribuit la crearea de noui și numeroase posturi... adică la alte sinecure.

Este dar cel puțin stîngăcie din partea d-lui Carp de a vorbi de putreziciune și decadență și de a face să se execute de seizii săi variante pe această temă.

Nu se vorbește de funie în casa spînzuratului".

ECOURI

Cîte-odată descoperirile savanților sînt foarte curioase. Deptldă, profesorul englez Flinders Petrie a descoperit că pe vremuri în Egipt exista un „Sindicat al vînzătorilor de cofeturi". din ca e făcea parte și Isakanthona, fiica lui Apolonius. A descoperit apoi un vas purtînd numele unui rege necunoscut și care ar putea fi considerat drept primul rege al Egiptului.

Insfîrșit, a descoperit sicriul unui... magar (!) Aici, cercetările au fost întrerupte...

*

In Statele-Unite s'a făcut o invenție foarte interesantă: revolverul luminos. Patul revolverului e făcut așa ca să conțină și o baterie uscată, destul de puternică pentru a da lumină unei lămpi pusă într'un tub metalic fix, sub țeava revolverului, paralel cu ea. Cînd apeși de trăgaci întîmpini întîia rezistență și se aprinde lampa. Astfel ținta ți-e imediat luminată. O a doua presiune și tragi focul.

Revolverul acesta e excelent în contra atacurilor nocturne și a și fost adoptat de poliția din Chicago.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd vălul cade...

In toată această vastă tragedie, al cărei deznodămînt s'a petrecut în camera hotelului Traian din Capitală—mai de deplîns este o singură ființă.

Nu studentul—bicisnic, bolnav, sarac— pe care moartea l'a mîntuit de mizerie.

Nu femeea în agonie, în primejdie de a... scapa, pentru a duce o viață de rușine, de mustrare.

Ci eroul celălalt, cel mai ascuns în umbră, acel pe care soarta nenorocită l'a însemnat pentru totdeauna cu stigmatul suferinței,—orbul.

Un amator de jocuri de cuvinte ar spune că și cel mai clar — văzător dintre barbați poate fi lesne orbit prin isteția unei femei, de unde și vechiul proverb că „bărbatul nu știe ce știe satul".

De astă dată însă lucrul se prezintă profund tragic.

In acest mic „ménage à trois", era cineva într'adevăr fericit în nefericirea lui. Soțul, lipsit de vedere, resignat în brațele durerei lui, era cruțat, ferit de amara deziluzie. Niciodată nu ar fi putut primi greaua lovitură a unei catastrofe, pentru că... n'ar fi văzut-o. Ziarele bine informate spun, ce-i dreptul, că nefericitul avea bănueli, avea presimțiri, nutria scurte gelozii ascunse. Dar—ce sunt toate acestea supărări trecătoare față de iscusința unei femei care vrea să înșele?

In mica sa dramă „Vălul fericirei" Georges Clémenceau și-a ales eroul orb tocmai în Orientul resemnărilor mari. Un orb, care trăia sub farmecul tuturor iluziilor, pînă cînd într'o bună zi, o minune îi redete vederea. De aci înainte osînditul vede ceea ce nu putuse prevedea —și plînge amar clipa care l'a mîntuit de infirmitatea lui, pentru a-l azvîrli în brațele unei torturi cu mult mai mari.

Fără minunea fizică a parabolei,—iată că orbul Dan e trezit, pe neașteptate, la lumina celor mai grozave decepții.

Intr'o bună zi îl trăsnește vestea unui dezastru fără seamăn: înșelat, batjocurit, rămas fără tovarășa de viață, împovărat de o copilă orfană, pe care o așteaptă ani de chinuri și rușine...

Ca și poetul dezamăgit, eroul trist îi poate spune eroinei:

O, azi vălul cade, crudo!...

Și sub vălul căzut,—ce ruină iremediabilă a unei existențe! Ce abis fără fund!

De aceia personagiul acesta, supraviețuind și nevinovat, este cel mai de plîns în tragedia din Capitală. Ca și resemnatul din parabola dramatică a lui Clémenceau, orbul redat vederii și simțirii trebuie să fi regretînd amar zilele, în care lipsa vederei îl ținea înstrăinat, departe de ori ce frămîntări, departe de realitate și de adevăr.

...Uneori infirmitățile mari sunt adevărate daruri și sunt condiții de fericire și do iluzii.

Rodion

Note și Impresii din Bulgaria

I.

Spre Bulgaria!

Azi cînd ochii tuturor sunt îndreptați spre Bulgaria, e mai mult ca o curiozitate să vezi cu ochii tăi țara, oamenii și desfășurarea evenimentelor; dar e și un risc a trece hotarul țării în Bulgaria, cînd drumurile sunt privighiate de patrule, cînd poliția armată vede în tot călătorul un spion și cînd trenurile de persoane sunt oprite, ducînd numai militari *„voischi"*.

Cunoașteam Bulgaria în parte încă din 1906, cînd am fost în trecere prin Sofia și Belgrad spre Italia. Una însă e a vedea o țară prin exteriorul ei: dealuri, văi, sate, orașe, drumuri; și alta e a te interesa de sufletul ce circulă în poporul acelei țări. Și apoi la 1906 era liniște; iar azi e război.

O stare de războiu răscolește în sufletul unui popor alte game și nu e de mirare dacă într'un moment dat, o națiune întreagă dusă de dorul de a-și vedea împlinit un vis al ei fericit, își uită de sine, își lasă paragină toate ale ei interese de moment și printr'un salt silit își găsește în cutele ascunse ale sufletului ei puteri nouă de rezistență și de înălțare.

Așa e vecina noastră Bulgaria astăzi! Pentru noi cei ce privim evenimentele de departe, de nu auzim nici bătăi de pușcă, nu vedem nici nouri, de colb scoși de ghiulele, nu mirosim praful de pușcă, nu ne istovim puterile întru nimica, ci în fumul rotungior al unei țigări, în aromeala mirosului unei cafele, între paharele de vin la masă, la cerc de cluburi, cafenele, ne măsurăm statul cu mișcarea, rezerva cu acțiunea, molătatea cu extenuarea fizică a unui popor. Bulgarii trăesc astăzi o generație de eroi *„gheroi"*, despre care vor scrie poeții în versuri, cronicarii în frază ritmată, oratorii în fraze înflăcărate; despre care bătrînii vor vorbi nepoților la gura sobii în lungile nopți de iarnă, iar mamele își vor legăna copii cu grija de a crește și dînsele alți *eroi*. Așa sunt vremile de azi în Bulgaria! Se joacă în Balcani deandoasele faptelor petrecute cu 500 ani în urmă; și despre cele de atunci avem știri scurte în cronici sîrbești, în anale turcești, în istoriile grecești; azi însă le vedem desfășurîndu-se sub ochii noștri pe dinpotrivă.

Atunci la Cosova a căzut floarea Europei și state și au găsit mormîntul lor acolo; azi Turcii fug dinaintea prapurilor cu cruce, și tabere de prizonieri turci întovărășesc trofeele de arme.

Ceia ce încheia secolul al XIV cu complecta îngenunchiare a statelor creștine, azi deschide secl. XX zorii unei noua vieți politice în Balcani, iar Turcii au rămas curat vorba ceia „a cincia roată la căruță".

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

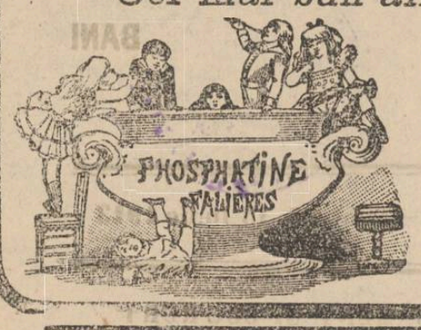

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, in momentul intercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

N'am trecut de astă-dată Dunărea cu nici un resentiment de rasă, de neam, de moment, ci cu sufletul plin de admirare pentru a vedea cu ochii mei poporul, care n'a dat îndărăpt de la nici un sacrificiu de oameni, de buni, de energii spre a şi îndeplini un vis. Şi generaţia a fost vrednică de sine, demnă de pildnit urmaşilor, că a lărgit hotarele ţării—dacă nu pînă unde a mers tunul—dar atîta de departe că şi-a deschis un nou plămîn, o nouă inimă de circulaţie de valori spre marea Egee, lăsînd şi urmaşilor putinţa unei mai mari lărgiri.

De sigur că asemenea bunuri militare nu se capătă fără anumite bunuri morale! Şi iarăşi nu mă feresc de a constata că din duhul ce circulă în cetăţenimea bulgară e un sentiment de încredere în vlaga naţiunei, e un sentiment de încredere reciprocă între cnnducători şi conduşi, căci puţine ţări şi state se pot lăuda cu această reciprocitate morală între cei de sus şi cei de jos, cu acest democratism sincer şi real, care îl are poporul bulgar. Viaţa lui istorică explică pe deantregul această stare sufletească, morală; şi de sigur omogenitatea sufletească a poporului cu conducătorii a contribuit nu pentru puţin la această repede izbîndă.

Vom lămuri în alte curiere duhul acesta înălţător al naţiunei bulgare, căci rog pe cetitor să vază în aceste note ale mele nu un egoism îngust de rasă, nu o gelozie de popor, nu o critică indirectă a noastră — eu unul am toată încrederea în vlaga neamului nostru—dar un prilej de a vorbi celor din 1913 de virtuţi, cari au răsărit la noi la 1877; au crescut de atunci însutit şi aşteaptă momentul să-şi dea măsura valorii lor, cînd alte interese mai mari ale noastre vor fi puse în joc, ca din 131 mii kl. p. să ajungem la 300 mii klp. p.; şi de la 7 milioane să săltăm la 14 milioane romîni mînaţi, de acelaşi Rege, adunaţi toţi într'un mănunchiu: *statul Romînilor*, nu numai *România* de astăzi.

La Bulgari 2 instituţii au înălţat poporul: *Cazarma* şi *şcoala*. Şi noi am dezvoltat aceste 2 aşezeminte; şi de la 1876 armata a înlesnit cartea la puţinii de sus, uşurîndu-le şi reducîndu-le regimul militar de cazarmă; ba s'a ajuns şi la creare de privilegii pentru anumite categorii de funcţionari de a nu mai trece pe la cazarmă! Dacă însă cazarma a folosit şcoalei, şcoala la rîndul ei n'a înălţat cazarma, ci a ocolit'o, ori a evitat'o. Cazarma azi la noi se razimă tot pe flăcăul de la ţară, iar oraşanul, intelectualul e musafir la cazarmă; ba chiar şi militarii işti noi îşi măsoară superioritatea pe un exces de formă şi modă, ca înălţimea gulerului, luxul lenjeriei, scumpetea fireturilor, ţinuta mai ţanţoşă, nu elanul sufletului sînt cea ce denotă soldăţia lui!

Cazarma cere o mare şi îndelungă *îndurare*; şi războaele se cîştigă tocmai prin aceasta mare putere de rezistenţă şi de îndurare. „*Pauvre soldat*, îmi spunea un tînăr ofiţer în rezervă, avocat din Varna, şi cu care întîmplarea m'a făcut să călătoresc de la Plevna la Sofia într'un vagon de marfă, cu uşile deschise; soldatul nostru e rezistent şi răbdător. La *Edrin* (Andrianopol) am stat alături cu el în omăt până la genunchi, am dormit pe omăt, şi de la generalismul nostru, care a stat 2 luni în o colibă pe vîrful dealului ce stăpînea Edrinul, până la cel din urmă soldat am îndurat asprimele vremei, dormind răzimaţi de puşcă. Cel ce nu ştie, să reziste şi să îndure la război, cade de la sine fără glonţ.

„In educaţia fizică a tinerimei trebue dat un mare loc îndurării şi rezistenţei; altfel nu foloseşte la nimic; dacă celelalte exerciţii musculare mănţin sănătatea şi desvoltă frumosul „*calagatia*" celor vechi, îndurarea şi rezistenţa sînt valori productive la vremuri de grea cumpănă".

Foarte dreaptă şi măsurată observare.

M'am dus spre Bulgaria cu o deosebită pregătire, căci vremurile de războiu au izvodit o literatură întreagă şi nu e timpul nici a le enumera, nici ale ceti pe toate. Chioşcurile şi librăria bulgară vînd în sute de mii de exemplare broşurele, cari vorbind de războiu aprind sufletul cetitorilor bulgari. Două lucrări mi-am procurat în deosebi: „Histoire de la Bulgarie" par R. P. Guérin Songeon. (Paris 1913), în care am găsit povestirea războiului până la armistiţiu şi „Aux pays balcaniques" par A. Muzet (Paris 1913), în care inginerul francez descrie pe Bulgari, Serbi şi Muntenegreni, şi ne dă foarte precise şi instructive însemnări asupra locurilor, doamenilor şi obiceiurilor acestor 3 popoare slave.

Pe lîngă aceste date generale luate din cărţi, mai aveam sufletul meu plin de felul cum s'au desfăşurat evenimentele de azi, de oamenii cari au dus răspunderea acestor evenimente şi cum ele au avut şi au încă o mare repercutare în ţara noastră, eu ca deputat eram cel mai interesat să le cunosc mai de aproape văzînd cu ochii mei locurile şi oamenii; de aceia nu cu puţină sete am trecut Dunărea spre a cunoaşte mai de aproape lucrurile.

Deci în sara de 1 Iunie cu trenul de 11.50 noaptea am luat drumul spre Turnu-Măgurele şi în dimineaţa zilei de 2 Iunie, Duminica, treceam cu barca Dunărea în dreptul Nicopolei.

Şi acum la drum cu mine cetitorule.

Gh. Ghibănescu

Fuziunea

Din lanţul de evenimente ce se succed, şi care dau epocei actuale o însemnătate cu totul deosebită, evident că fuziunea celor două partide conservatoare este evenimentul care, pentru întreaga ţară, mai cu seamă în momentele de acum cînd are a se hotărî rostul viitor al naţiunilor din Balcani, este cel mai important între toate.

Fuziunea va fi, unul din paşii mari şi hotărîtori care s-ar face către întărirea difinitivă şi trainică ai actualii vieţi de Stat.

Să lăsăm în lături—orice consideraţiuni mici,—orice ambiţiuni deşarte,—care n'au nici un sens logic şi real, cînd este vorba ca printr'un efort patriotic, să schimbăm o stare de lucruri care sugrumă de ani nenumăraţi funcţiunea normală a forţelor noastre politice.

Toate încercările josnice, şi tentativele de cabală, pe care vrajmaşii conştienţi sau inconştienţi ai acestei ţări, le aruncă, suntem datori să le nimicim, ca oameni de bine, în scopul de a lasa libera manifestare a forţelor şi talentelor noastre, în jocul firesc de emulaţie politică şi socială.

Nici un om care înţelege vremea în care trăim astăzi, nu se mai poate opri la consideraţiuni sprijinite pe prejudecăţi şi credinţe necontrolate care au început să intre în lumea basmelor.

Acei care doresc sincer păstrarea cu smerenie a tradiţiilor cu adevărat mari, şi a faimei străbune de cumineţenie, destoinicie şi înţelepciune să se strîngă la olaltă pentru a înprospăta cu puteri nouă şi unite rîndurile păstrătorilor acelui patrimoniu.

I. P.

INFORMAŢII

M. S. Regele a sancţionat legea asupra ofiţerilor de rezervă.

D. Profesor Mezincescu, subdirectorul general al serviciului sanitar, va începe zilele acestea o serie de inspecţiuni în întreaga ţară, spre a controla organizarea şi mersul companiei antimalarice.

Ministerul a anulat examinul dat de elevii particulari la d. profesor Lupu.

In „Monitorul Oficial" No. 55 a apărut decretul prin care d. dr. Ioan Vintilescu, se numeşte pe ziua de 1 Noemvrie 1913, profesor titular la catedra de farmacie chimică şi galenică, dela facultatea de medicină din Iaşi.

Candidaţii reuşiţi la concursul pentru concesiuni de noui farmacii pot face declaraţiunile de optare pentru nouile concesiuni, în termen de 8 zile, de la 12—19 corent,

Declaraţiunile se vor face în scris, direcţiunei generale a serviciului sanitar.

„Monitorul Oficial" de eri publică jurnalul Consiliului de miniştri, prin care se aprobă schimbul de teren între închisoarea din localitate şi d. inginer Bejan, schimb făcut in interesul păzei penitenciarului şi a soldaţilor cari fac drumul de rond la această închisoare.

O extraordinară surpriză artistică vor avea iaşanii în seara de 20 Iunie. O trupă internaţională de copii artişti, instruiţi şi prezentaţi de o doamnă din societatea aleasă a Iaşului va debuta—numai în această singură seară—în grădina „Bragadiru" dînd o reprezentaţie de binefacere sub un patronagiu de doamne. O adevărată senzaţie pentru iubitorii de artă.

Primim următoarele :

Stimate şi iubite
D-le profesor dr. Minovici!

Jurnalele de zilele acestea ne aduc ştirea c'aţi intervenit locului în drept a opri provizor exportul animalelor de hrană ca o măsură de eftenirea traiului.

Este o măsură pe cît de necesară pe atît de lăudabilă şi probaţi că nu încetaţi un minut a vă gîndi la binele obştesc, fie chiar al orăşenilor, fiind-că la ţară nu se mănîncă multă carne de vită şi mai ales vara şi fără preget lucraţi la unul din principalele articole din programul guvernelor, eftenirea traiului.

Este natural, fiind orăşan, să vă vie mai uşor şi mai aproape a vedea nevoile orăşenilor şi să vă gîndiţi mereu şi necontenit la toate mjiloacele pentru a îmbunătăţi, sau celpuţin a ameliora o stare de lucruri care devine întolerabilă şi ameninţătoare orăşanului.

După umila mea părere cred că greşiţi de 2 ori cu măsura ce cereţi şi mă simt dator şi interesat, că cetăţean rural, doctor în medicină şi agricultor să vi le semnalez, chit ca impresiunele ce vă va lăsa şi măsurile ce veţi juduca bune a mai lua.

1) N'am o ideie dreaptă despre cantitatea de carne vie sau tăiată ce să exportă; ceea ce am putut observa personal este, c'atunci (20—25 de ani în urmă) cînd graniţele erau larg deschise exportului animalelor vii aveam în ţară vite porci etc. mult mai multe, mai frumoase şi carne mult mai eftină şi de bună calitate. Aceasta este un adevăr care a fost constatat de mai mulţi.

Vecinii noştri, sub presiunea societăţei agrare din Ungaria îmi pare, care din cauza vitelor importante de la noi, pe a le lor nu le vindeau destul de scumpe, ne-au închis graniţele. Măsura a reuşit fiind-că ei îşi plasau bine şi scump vitele lor. *N'au închis graniţele ca să se eftenească carnea ci să se scumpeească.*

Lovitura a fost simţită de vitele noastre, căci mai toţi agricultorii s'au restrîns afacerile pe acest articol agricol şi vitele au degenerat.

S'a întreprins un adevărat războiu vamal ca să ni se deschidă graniţele pentru carne tăiată şi atunci a început o mişcare slabă în pregătirea vitelor pentru brană oferindu-ni-se preţuri mai avantajoase, D-voastră interveniţi din nou să se închidă. Ce fac abatoriile de frontieră pentru care s'a cheltuit milioane? Apoi am convingerea că nu se va efteni carnea cerinţele interne fiind mari şi crescînd mereu, plus că noi nu vom mai pregăti vite pentru hrană, pregătire foarte costisitoare, neavînd garanţia preţului sacrificiilor ce facem; astfel că departe de a efteni traiul, veţi oferi publicului o carne proastă şi desigur cu acelaş preţ.

Noi n'avem crescători speciali de vite pentru hrană. Vitele de uz agricol, după ce au trecut apogeul nevoilor agricole, trec la aşa zisa „canara" pe care pregătim cu mari cheltueli pentru tăetoare, dacă întrevedem un preţ avantagios, dacă nu scoatem boul din jug, ovreii care mişună la sate e acolo, îl cumpără pe nimic şi fuga la oraş ca să'l vîndă cu 60 bani kilogramul o carne ca vai de ea.

Trebue cred să facem toate sacrificiile în a încuraja calitatea fie chiar scumpă iar nu cantitate eftină şi proastă.

In calitatea D-voastră de director general al sănătăţei publice puteţi interveni a legifera desfacerea cărnei pe calităţi muşchi 4 lei chilogramu, antricoate 2, răsoale de coaste etc. 80 de bani şi chiar 60 şi cred că veţi reuşi mai bine a împăca pe toată lumea. Bogatul poate plăti scump şi este act de echitete, de compensaţie faţă de modul nedrept al distribuirei averei, cum ar fi impozitul proporţional. Saracul găseşte carne eftină şi bună. Măcelarul are compensaţia preţului cu calităţi mai scumpe şi mai eftine. Iar agricultorul avînd preţuri avantajoase vă va pregăti o carne de bună calitate substanţială.

Mai cred că cei ce au a se pronunţa asupra acestei cerinţi a dv. vor cumpeni toate considerentele.

II) Vă rog a vă îndrepta privirele dincolo de periferia oraşelor, la acea massă maru a populaţiunei ţărei, care îmi pare este 5 din 7 milioane a locuitorilor ţărei la acea mare mulţime, care varsă sudori de sînge, pentru a vă produce pentru consum grîu bun, carne bună şi lor porumb care din nenorocire anul trecut a fost extra rău şi nu ştiu ce va fi anul acesta.

Cred că n'aveţi să contestaţi că porumbul este primul articol de hrană a acestei masse a populaţiunei, ţaranul şi cu toată osteniala ce a depus un aprig predecesor al dv. în a înlocui porumbul ca hrană cu grîu, gîndindu-se chiar la cuptoare oficiale, porumbul din nenorocire a rămas tot în picioare şi în părţile mele se mănîncă aproape numai mămăligă.

Mai cred că sunteţi în curent cu calitatea şi cantitatea porumbului din 1912. Personal am avut din 10 vagoane de popuşoi 2 bune pentru consumaţiune ca hrană, iar 8 rele. Ţaranul n'a fost mai fericit de cît mine, ba pot afirma că majoritatea au fost mai nenorociţi.

Am mori de măcinat şi mă îngrozesc ce popuşoi aduc unii de măcinat pentru hrană şi n'aşi măcina, dar ţaranul n'are alt popuşoi, se duce la altă moară şi macină, sau macină la petre cu mîna, de care tot se mai găsesc pe unele locuri, cu toate legile ce le avem şi care stau neaplicate sau se aplică pe sprinceană şi atunci vai de ţaranul care mănîncă o asemenea făină.

Apoi făceţi vă rog o primblare în nordul Moldovei şi veţi constata la 11 Iunie tristul adevăr că majoritatea porumbului n'are 20 ctm. înălţime, iar 1 | 4 d'abia răsare. Clima rece împedică desvoltarea normală a mai tuturor plantelor, dar porumbului îi dă în cap. Pe lîngă asta noi sămănăm un popuşoi cicantru, care c'o toamnă potrivită se coace, dar ce face ţăranul cu porumbul moldovenesc pe care îl prinde Octombrie cu brumele lui necopt?

Popularul nostru ministru d. Take Ionescu luase pare-mi-se astă toamnă măsura lăudabilă şi mai ales sănătoasă a strluge tot porumbul stricat de la ţarani şi înapoi porumb bun, dar p'aci n'am văzut executîndu-se această salutară măsură poate indus în eroare de gospodarii noştri, cum văd şi anul acesta laudînd recoltele fără să vie să vadă porumbul.

Apoi dacă porumbul din 1912 este rău cel din 1913 are o perspectivă la fel.

Porumbul cel rău nu s'a înlocuit şi ţaranul îl consumă aşa.

Porumbul cel bun se exportă.

Porumbul este articol prim de hrană pentru masa populaţiunei ţărei.

N'am dreptul să vă rog a vă îndrepta privirile mai întăi peste periferia oraşelor?

Primiţi vă rog iubite d-le profesor distinsele mele saiutări.

Dr. C. Enăşescu

Gara Zlătunoaia.

Direcţiunea şcoalelor militare din Ministerul de răsboiu, în urma recomandărei d-lui Colonel Broşteanu, prin ord. No. 360 din Maiu 1913, a însărcinat pe d. I. Bucovineanu de a lua parte la a XII-a serbare a societăţilor de gimnastică din Germania, care se va ţinea în oraşul Lipsca.

In anul trecut, tot direcţiunea şcoalelor militare, a delegat pe d. I. Bucovineanu de a lua parte la jocurile olimpice din Stockholm, oraşul unde d-sa îşi făcase studiile.

Dl. I. Bucovineanu a mai luat parte, fiind însărcinat de Ministerul Instrucţiunii şi la a VIII-a serbare federală a societăţilor de gimnastică de la Breslau, în 1894, şi la cea de a IX-a din Hamburg din 1898. Cu acel prilej d. I. Bucovineanu a înaintat ministerelor respective memorii şi rapoarte despre organizarea acelor serbări din trecut şi asupra căror lucrări presa din Bucureşti s'a ocupat, pe acea vreme, în chip elogios.

Cu începere de astăzi, la administraţia Financiară se plătesc pensiile pe luna curentă.

Mîne seară are loc în sala circului Sidoli o Mare Serată Dansantă. organizată de societatea de bine facere „Regina Elisabeta" de sub preşidenţia d-lui C. Ionescu.

Ieri s'a închis sesiunea Curţii cu Juri din judeţul Vaslui.

Secţiunea de vacanţă a Curţii de Apel va fi compusă din d-nii consilieri D. Grigorovici, Gh. Sturza şi D. Antonescu

Pentru donaţiunea făcută în folosul flotei naţionale, d. Petru Răşcanu a primit următoarea adresă de mulţămire de la d. Ministru de Răsboiu:

1913 Iunie 16

Ministerul de Răsboiu
Cabinetul Ministrului
No. 361

Domnule Decan,

Luînd cunoştinţă de patrioticul dar, pe care personalul didactic a binevoit a-l face armatei, oferind suma de lei 1217.10, salarul pe o zi din lunile Februarie, Martie şi Aprilie în folosul flotei naţionale, vin a vă aduce viile mele mulţumiri şi tot odată vă rog a aduce mulţumiri şi acelor alte persoane care au contribuit la strîngerea acestei sume.

Primiţi vă rog, Domnule Decan, expresiunea înaltei mele consideraţiuni.

Ministru de Răsboiu
General de Divisie
(semnat) *Hârjeu*

In urma intervenţiunii unor părinţi, Ministerul instrucţiunii publice a dispus a se acorda un al doilea examen de limba germană elevilor particulari din comisia A, delegîndu-se d. V. Bude in locul d-lui V. Lupu. Aceasta în urma rezultatului mai mult de cît dezastros al primului examen. Motivul casării examenului ar fi că examinatorul a funcţionat primele 6 săptămîni ale anului şcolar, ca profesor de germană la un fost institut care are elevi prezentaţi comisiunii A.

Noul program de astă-seară Vineri al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian", cuprinde:

Leul scapat din cuşcă, film danez de mare în 3 părţi. Montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri scandinavi, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

Mai sunt cuprinse în interesantul program de astă seară, care e compus din 5 părţi :

Copilul, roman contimporan în două părţi.

Cea mai recentă apariţie din Pathé-Journal", cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Naravul lui Ţicnilă, scene foarte humoristice.

Mîne Sîmbătă matineu la circul Sidoli (ora 4) şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Noua Grădină Traian" *în beneficiul şoalei* **„Reuniunei Femeilor Romîne"**.

Diverse întîmpălri

— Parchetul cercetează reclamaţia în contra lui Marin Bădulescu, care a bătut grav pe Avram David Merarul lovindu-l cu drugul. Acesta din urmă e internat la spital.

Băile OGLINZI

JUDEŢUL NEAMŢ

3 kilom. dela Tîrgu-Neamţ, de unde pînă la băi cu tramcare, brecuri, diferite echipage, şi automobil-omnibus foarte elegante şi automobile mici la fiecare tren, 50% reducere prin gara Paşcani.

Sezonul dela 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune Balneară şi Climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi higienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall, etc.

Cabinele de Baie şi hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în falanţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, oloro anemie, debilitate, rachitism, isohias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucoree, metrită, peri şi perametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropiate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu şi M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) dela lei 6.50 pe zi de persoană.

ORCHESTRA din cele mai bune.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

EFTIN şi FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta poziţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile şi drogueriile din ţară şi în Tg.-Neamţ la Administraţia Băilor.

Serviciul medical esie încredinţat d-lui **Prof. Universitar Dr. V. Bejan**, medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiuni cerute, asistat de d. Dr. *Al. I. Comăniţă.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Tg.-Nnamţ, oraş cu 12,000 locuitori, cu prăvălii moderne şi bine aprovizionate, numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi care se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru ori-ce informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Tg.-Neamţ.

Concesionarul băilor Oglinzi : **Ootav Ionescu.**

In Iaşi la d-nii I. Simionescu, str. Carol 53 şi M. Petersil str. Arou antreprenorii Hotelului.

Ultime Informaţii

■ O întrebare şi un răspuns.

In colecţia de discursuri tipărite ale d-lui P. P. Carp cetitorul ar căuta zadarnic să găsească istoricul discurs rostit în Senat de către acest bărbat de stat cu privire la anexarea Dobrogei.

Se ştie că d. Carp în memorabila cuvîntare a susţinut că România trebuie să refuze Dobrogia, că nu are interes să aibă eşire la mare, şi aşa mai departe. Acel care a colecţionat discursurile — sub supraveghiarea d-lui Carp fără îndoială — a „dosit" acel discurs din întîmplare ori cu încuviinţarea d-lui P. P. Carp. Inclinăm pentru această din urmă hipoteză şi avem impresia că fostul şef al partidului conservator, revăzîndu-şi cuvîntările s'a convins că logica din 1878 nu mai corespundea necesităţilor prezentului şi că desfăşurarea evenimentelor n'a ţinut seamă de paradoxele d-sale diplomatice.

Tot astfel părerea d-lui Carp în contra dramei lui Hajdeu „Răzvan şi Vidra„ s'a arătat aşa de puţin întemeiată, încît piesa trăeşte şi astăzi, cînd d. P. P. Carp nu mai are, foarte de mult, vr'o autoritate literară.

■ *Amicul nostru d. Lascar Antoniu a acordat unui colaborator al „Dimineţei" un foarte documentat şi instructiv interview de actualitate în ce priveşte declararea în stare de faliment".*

Interviewul a apărut în „Dimineaţa" de astăzi.

■ *Amicul nostru Eugen Herovanu făcîndu-şi iluzii asupra unei urme de cinste ce s'ar putea găsi în rîndurile apaşilor de la* Seara *le-a adresat o dezminţire telegrafică privitor la născocirile zisei gazete.*

Sub o formă perfidă apaşii se prefac a lua act de telegrama prietenului nostru, în ce priveşte faptul că n'ar fi fost ameninţat de către judecătorul de instrucţiune, nu însă faptul fundamental că nici-un moment d. Herovanu n'a deţinut vre-un registru al d-lui Berman Juster.

Sfătuim pe distinsul nostru amic să găsească întrebuinţări mai bune pentru banii d-sale de cît pentru telegramele ce ar necesita dezminţirile cotidiane ce ar avea de adresat gazetei apaşilor. Pentru aceasta nu i-ar ajunge nici averea băncii Marmarosch—Blank !

■ *Am subliniat eri un articol lamentabil apărut în „Evenimentul" sub titlul „O nouă şopirlă", îndreptat în contra parlamentarilor conservatori iaşani cari au luat parte la consfătuirile convocate de miniştrii conservatori. In „La Politique" de astăzi, organul d-lui Al. Marghiloman, găsim un articol de ironie fină la adresa mintoşilor de la „Evenimentul.*

■ *D. Al. A. Badareu ministrul lucrărilor publice, va sosi mîne dimineaţa în localitate, unde va rămîne două zile.*

■ Ministerul de interne opreşte po viitor întrebuinţarea jandarmilor la serbările date în comune, căci altfel ar rămînea sălile fără paza trebuitcare.

■ Situaţia elevilor şi elevelor de sub imperiul noului regulament (curs comun) Anul I, Georgette Miclescu, Aurel Băeşu ; Anul II, Mimi Tabără, Ella Claos, Const. Petrescu, Ioan Gheorghiţă ; Anul III, Eugenie Aronovici, Zimica Florescu , Anul IV, (absolvenţii cursului comun) Maricica Vrabie, Ana Acontz, Rosa Fichman şi d. Roman Simionescu.

■ Astăzi la ora 6 p. m. se întruneşte comisiunea care a examinat pe d. Barbu Demetrescu, pentru a se pronunţa în privinţa abilităţii ca docent a concurentului, în specialitatea dreptului civil.

■ In comuna Holboca, copilul Ioan Onică în etate de 9 ani, fiind atins de alienaţie mintală, a fost încuiat şi lasat în casă de părinţi. El apropiindu-se de sobă, au luat foc hainele şi a ars.

■ La 18 Iunie se vor ţinea în Bucureşti, la şcoala „Carolina Löbel" examenul pentru autorizarea institutorilor de limbă şi religiune ebraică. Comisiunea, pentru acest an, se compune din d-nii E. Grozescu inspector şcolar, d-rii în teologie Beck (Bucureşti) Nacht (Focşani) şi M. Thenen (Iaşi).

■ **Judiciare.**—In procesul pentru bani dintre Adolf Cramer cu fabrica de bere „Azuga", curtea de Apel s. I a respins apelul lui Cramer, confirmînd sentinţa tribunalului de Roman prin care se respinge acţiunea apelantului de astă-zi, mai fiind condamnat la 50 lei cheltueli de judecată. Curtea a mai condamnat pe Cramer la 100 lei cheltueli de judecată în apel.

— A fost ajurnat la 22 Iunie procesul pentru hotărnicie dintre societatea Romînă de petrol cu Ministerul Domeniilor.

— Curtea de Apel s. I-a a confirmat sentinţa de divors dintre d-na Ecaterina Livinschi şi d. Mihail Livinschi.

— Camera de punere sub acuzare a ordonat arestarea şi trimiterea în judecata Curţii cu Juri din judeţul Suceava, a lui C. Moise Moraru şi Gh. Meliţoi, pentru atentat la pudoare.

■ Sîmbătă 22 Iunie va avea loc în grădina Copou frumoasa serbare care a fost anunţată pentru ziua de 12 Mai 1912 şi care a fost amînată atunci din diferite împrejurări.

Biletele vîndute însă, sunt valabilele.

Serbarea cuprinde un program dintre cele mai atractive şi mai frumoase.

Persoanele cu bilete de 1 leu vor primi un frumos premiu în timpul serbărei.

■ Primăria a dat un ordin, ca bolnavii să nu mai fie pe vitor duşi la spitale de cît numai cu trăsura salvărei, din curînd cumparată spre a se evita contagionarea.

Decanatul

In vederea alegerei de Duminică, se fac diferite conciliabule intime, pe la domiciliile diferiţilor d-ni advocaţi.

E un semn îmbucurător, că de astă dată se dă atita interes acestui corp select şi independent, prin însuşi natura sa.

Ca conclusie finală, am propus şi rog pe toţi colegii, a accepta de a ne întruni într'o consfătuire plenară, mîne Sîmbătă, orele 2 sau 2 jum. în una din sălile Palatului de Justiţie, care ni se va oferi spre a fi de perfect acord asupra unor nume cu greutate şi demnitate în exerciţiul advocăturei.

George Skarlet

Cameră *higienică, str. Păcurari 51 (Cişmeaua Păcurari 1), se închiriează nemobilat (eventual mobilat din nou) numai la persoană serioasă. Se preferă o damă. A se adresa la proprietar în curte.*

Wienerin sucht Stelle zu einem Kinde. — Sub W. an d. Exped. dieses Blattes.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach tetz.*

De Inchiriet *două Apartamente a cîte 2 odăi Str. Lozonschi 12 la W. Schönblum.*

ULTIMA ORA

Demonstraţia navală a Rusiei în contra Bulgariei

Insinuări asupra armatei romîne

Brava noastră armată

Bucureşti.—Un ziar de dimineaţă din Capitală a vorbit despre posibilitatea unei mişcări militare.

Un alt ziar; în dorinţa de a da ştiri senzaţionale s'a grăbit chiar să dea amănunte asupra unei întregi organizaţii revoluţionare în armata romînă, afirmînd enormitatea că însuşi ministrul de rezbel ar fi în capul acestei mişcări.

Este de prisos să spunem că nimeni, nici cei mai puţini serioşi, nu poate da crezare ştirilor cu care ambele ziare au încercat să facă senzaţie.

Este foarte regretabil că s'au putut găsi ziare romîneşti, care să atribue bravei armate romîne, la reputaţiea căriea a contribuit admirabilul său spirit de disciplină şi dragostea neţărmurită faţă de ţară şi tron, intenţiuni şi sentimente ce-i sunt cu totul străine.

Mobilizarea

Bucureşti.—Pregătirile de mobilizare continuă la noi, cu cea mai mare rigurozitate.

Inspectarea Şcoalelor de Belle-Arte

Bucureşti.—D. E. Baltazar fost director al şcoalei de Bele-Arte, este însărcinat de către misterul de Intrucţiune publică, cu inspectareă şcoalelor de Bele-Arte din ţară.

Lucrările comisiunelor de anexare a Silistrei

Bucureşti.—Comisiunea pentru delimitarea întinderei de 3 klm. în jurul Silistrei a continuat eri după amează lucrările.

Dimineaţă s'au redactat procesele verbale ale şedinţelor procedente.

*

Comisiunea pentru determinarea zonei neutre nu va începe lucrările de cît după ce prima chestiune va fi tranşată.

DEMONSTRAŢIE NAVALA RUSA

Bucureşti. — Flota rusă a plecat din Odesa pentru a face demonstraţiuni la Varna.

Banchetul Conservatorilor-Democraţi din Argeş

Bucureşti. — D. Take Ionescu pleacă astăzi la Sinaia, de unde se va întoarce Sîmbătă, pentru a pleca din nou Duminică, la Piteşti, spre a participa la banchetul organizat de partidul conservator-democrat din Argeş, în onoarea d-lui I. T. Comăneanu, fost şef al acelui partid, cu ocaziunea retragerei d-sale din viaţa politică.

Arbitrajul puterilor în conflictul serbo-bulgar

Bucureşti. — O telegramă sosită aci, anunţa că Bulgarii şi Serbii au primit arbitrajul, însă nu numai al Rusiei c al tuturor puterilor.

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—Un consiliu de miniştri se va ţine în cursul septămînei viitoare.

Ministerul de Războiu opreşte concediile ofiţerilor

Bucureşti.—Ministerul de războiu a dat un ordin circular, prin care a pus în vedere comandanţilor de trupă, să nu se acorde ofiţerilor concedii pînă la un contra ordin.

Eternele insinuări ale „Epocei"

Bucureşti.—„Epoca" pretinde că d. Hagiescu-Miriste, preşedintele tribunalului Romanaţi ar fi luat parte la banchetul oferit de partidul conservator-democrat d-lui Take Ionescu.

„Epoca" se întreabă dacă acest lucru e admisibil.

D. Hagiescu-Miriste n'a luat parte, n'a fost prezent la banchet. *Sutele de persoane care au participat, pot să afirme pur şi simplu acest fapt. Intrebarea Epocei n'are prin urmare nici un rost.*

EXTERNE

Incăerări Sârbo-Bulgare

Belgrad.—Ştirile anunţînd că s'ar fi dat o luptă importantă lîngă fluviul Zletovo sînt inexacte. A avut loc, e drept, o încăerare alaltări noapte lîngă satul Zletovo ocupat de sîrbi, dar între trupele sîrbeşti şi o bandă bulgară comandată de Abazoff, aare a isgonit un detaşament de soldaţi sîrbi de 70 oameni, de pe înălţimi, dominînd malul drept al apei. Lupta s'a reluat eri. Sîrbii au aruncat 20 ubuze în direcţia Istip.

*

Ştirea răspîndită în străinătate despre ruperea relaţiunilor diplomatice sîrbo-bulgare este de asemenea falşă.

Tentative de atentate bulgare

Atena.—Ştirea afirmînd că d. Venizelos va merge la Belgrad este prematură. Din Salonic se anunţă că a fost arestat acolo un elev bulgar asupra căruia s'a găsit o bombă. Poliţia a descoperit lîngă gară bombe. In casa unei femei bulgare s'au găsit arme şi muniţiuni. Bombe au fost găsite într'un mare hotel bulgar.

Lucrările comisiunei financiare balcanice

Paris. — Comisiunea financiară pentru chestiunea balcanică a ţinut două şedinţe.

Comisiunea a întocmit tablourile indicate de delegaţii otomani, conţinînd veniturile cedate sau afectate pentru diferite întreprinderi, o listă de bonurile de tezaur cotate în momentul declarărei răsboiului, situaţia veniturilor concedate administraţiei datoriei publice pe baza rezultatelor ultimului exerciţiu.

Delegaţii otomani vor depune în curînd noi tablouri în care se arată situaţia datoriei publice otomane în momentul semnărei păcei.

Franţa şi Anglia doresc pacea în Balcani

Londra.—Agenţia Reuter este autorizată să declare că discuţiunea a tratat numai criza balcanică şi menţinerea păcei dar şi despre chestiile privitoare la Turcia şi la interesele Franţei şi Angliei. In Turcia s'a trecut în revistă toate chestiile de interes mutual pentru ambeleţări. Nu s'a semnat nici un document dar a reeşit din conferinţă că cele două guverne erau întru totul de acord. S'au confirmat şi punctele cu privire la care un acord fusese stabilit între cele două guverne.

Suveranii englezi sărbătoresc pe Preşedintele republicei franceze

Londra.—Suveranii engleji au dat un mare bal la Curte în onoarea preşedintelui republicei Franceze.

Banchetul de la Londra în onoarea lui Poincaré

Londra. — Sir-Grey a dat la ministerul de externe un banchet în onoarea lui Poincaré. Asistau principele moştenitor, ducele de Gonau şi miniştrii.

Cărdăşiea dintre „L'Independance", „Viitorul" şi „Seara"

Creditul de 405 mil. şi administraţia dela ministerul de lucrări publice. Doi lei sub preţul de licitarie şi doi lei peste preţul curent.

Ministrul şi misiţii liberali.

Bucureşti. Zizrul „L'Indépendance Roumaine" gelos de laurii ziarelor şantagiste, „Viitorul" şi „Seara", inventează o remaniare ministerială pentru a plasa şi grosolania unei calomnii contra d lui ministru al Lucrărilor Publice.

„L'indépendance" afirmă că guvernul n'ar fi încredinţat d-lui Bădăreu creditul de 405 milioane, pentru căile ferate, de oare ce făcînd dovadă de rea administraţie, se va provoca o remaniare ministerială pe baza căreia d. Bădărău va trece la ministerul de instrucţie publică.

Reaua administraţie a d-lui Bădăreu rezultă din aceia că a cumparat cu 2 lei metrul cub de lemne, mai jos de cît preţul eşit la licitaţie, pe cînd miniştrii liberali cumparau cu 2 lei mai sus de cît preţul curent, fără să mai ţie licitaţie.

Dacă „L'indépendance doreşte vom da *numele ministrului liberal, numele misitului şi textul contractului.*

*

Demisiunea d-lui Dissescu pe baza remanierei ce pretinde *„L'indépendance"* este o născocire cum născocire este şi restul informaţiunei. D. Dissescu nu numai că nu şi-a dat dimisiunea, dar înainte de plecare a scris d-lui Tache Ionescu că în vederea repartizărei concediilor ministeriale d-sa nu-şi mai păstrează concediul acum, pentru a-şi lua din nou concediu în luna August pentru căutarea sănătăţei.

Doctorul Halpern

Membru al Societăţei de Obs- tetrică din Paris

Vechiu mamoş parizian

Boli de femei — faceri — Genito-urinare

s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte. Adresa Marie Sft. Andrei 52.*

DESFACEREA PRODUSELOR FERMEI ŞI VIILOR

A. A. BADAREU

IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185

De la 12 Iunie produsele Debitului Badarou se vînd cu următoarele preţuri reduse :

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

	Litru	Kgr.
Smîntînă dulce centrifugată	2.40	
Caş si urdă		1.20
Urdă zilnic proaspătă		1 40
Unt proaspăt pentru gătit		3.20
Unt pentru masă şi cafea		5.00
Brînză proaspătă de vaci	—80 şi	1.20
Ouă zilnic proaspete	7 lei suta	
Lapte bătut rece		0.30
Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul		0.25
Idem	oca	0.35
Caşcaval grecesc		2.60
Caşcaval şi Brînză nouă în burduf		2.60
Brînză de Brăila (Telemea)		1 40
Gervais Românesc	0.45 bucata	
Grăsime		2.20
Vin alb vechiu		80
Vin alb şi negru vechiu		1.—
Vin alb negru si superior		1.20
Vin Cotuar şi Bordeaux		1.60
Vin otonel roş		1.60

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri : Litrul

Vin Cotnar şi Bordeaux superior	2.—
Vin Otonel	2.40
Vin spumos à la şampanie	3.50 sticla

Toate calităţile de vinaţuri.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu, (foastă Zoe) No. 7*

Caut loc de casieră de preferinţă la vre-o farmacie. Dispun şi de garanţie.

A se adresa la Tipografia H. Goldner, sub E. B.

Farmacia Jelea

Caută un asistent pentru 4 septămâni

Cu începere dela 1 IUNIE pănăla 15 SEPTEMBRIE birourile şi casieria Băncei vor fi închise Sîmbetele şi în ajun de sărbătoare la oarele 12 m.

Banca Iaşilor

Doamnă prezentabilă, *drăguţă, de bună condiţie, perfectă menajeră, doreşte căsătorie sau cunoştinţa cu domn bine situat.*

Anonimelor nu răspunde.

Elvira Stănescu. *Poste-Restante Loco*

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult 10—11 şi 3—5.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David).*

Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.

Contabil *Absolvent al Scoalei Comerciale superioare din Iaşi şi al Academiei Comerciale din Berlin doreşte post de contabil eventual de Casier.*

Oferte la ziar sub „Academician".

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

De vînzare *o vacă de 3 viţei (soi Thirol), cu viţel de o lună.*

A se adresa la ziar sub V. C.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine
semnul distinctiv al veritabilului
:Franck:
Adaus la Cafea şi
Feriţi-Vă
de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari-și resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de Clin & Cie, de Paris, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

PORTE-POTS
en FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c
Raymond GARIEL
Rue Jean de la Hégissorie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Demander au Détaillant sur demande

FONDOIR
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
3 rue Jean de la Hégissorie, Paris
Adresser pour Poles et Falaises
BATTI 'IBRE A LAPINE
Prix 1200 de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

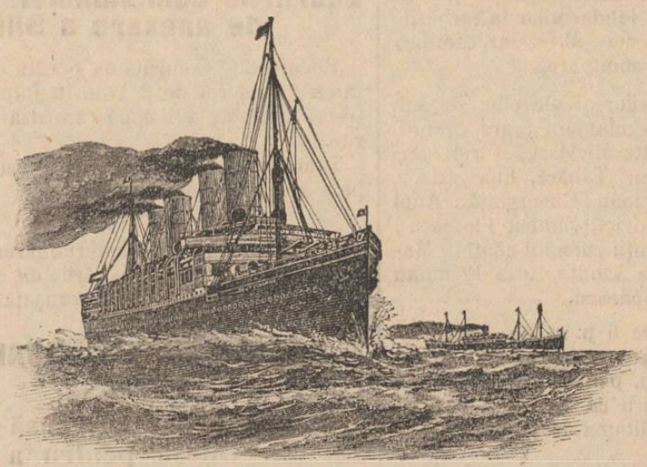

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1904 — Duminică 16 Iunie 1913

D. P. P. Carp și Silistra

In ședința de la 28 Septembre 1878, d. P. P. Carp, senator, își încheià cuvîntarea sa cu aceste categorice cuvinte:

„Din toate aceste puncte de vedere, Domnilor, eu sunt contra luării Dobrogiei“. Iar vorbind de luarea Basarabiei, acelaș domn Carp, fatalist în desfășurarea evenimentelor istorice zicea cu resemnare:

„In cît privește Basarabia eu sunt de părere de a primi ceia ce nu putem opri.“

Am cetit de 2 ori acest discurs al d-lui Carp, mai ales că se făcuse destulă vîlvă în jurul lui în presa de partid, și se scotea din cuprinsul lui o consecvență în felul de a fi al d-lui Carp, că de oare-ce la 1878 d. Carp a fost contra luării Dobrogiei, nu putea să nu fie contra luării Silistrei în 1913; cu încheerea că dacă argumentele erau tari pentru d-sa în 1878 pentru o provincie întreagă, ca Dobrogia, cu atît mai mult puteau avea temeiu de tărie astăzi, cînd vorbea de un punct geografic, nu de o suprafață. Punctul prin rostogolire poate da naștere la linii cel mult, nici o dată însă la o suprafață.

Logica argumentării! Cine îndrăznește a contesta d-lui Carp logica argumentării sale. Dacă la d-l Maiorescu logica a fost o profesiune de retor, la d. Carp logica a devenit o rațiune politică, căci în tot pasul său d. Carp a dat lumei să vază numai resortul logicei, iar nici de cum al stărilor pasionale.

La 1878 cînd chestia luării Dobrogiei era în curs de *ideitate*, se putea discuta logica acelei idei: *să luăm sau să nu luăm Dobrogia.* Tot așa discutăm și azi chestia: *să luăm sau nu luăm Silistra.* Din discuția acestei dispoziții se împart oamenii noștri politici, punînd în cumpăna judecății lor asupra acestei chestii tot fondul pasional și tot resortul pătimaș al stărilor de moment.

Rațiunea practică a hotărît la 1878 să primim Dobrogea; și a respins altă propunere mai largă să primim întreaga Dobrogie cu Deliorman cu tot de la Rusciuk la Varna, pentru că stările sentimentale ale momentului au făcut pe oamenii zilei să respingă larga propunere a lui Gorciacoff. Și ori cît am critica astăzi ca neprielnică nouă rațiunea practică ce a precumpănit la 1878, stăm sub urmările de fapt ale acelor rațiuni practice.

Care a fost urmarea pentru România a faptelor de la 1878? Apăram o Dobrogie pe deplin încorporată la trupul țării, cu un spor al vieții românești și ca număr și ca avere, și deci ne purtăm în curioase cercetări a ideilor negative, ce au circulat în momentele cînd se înfăptuiau fapte istorice.

Faptele ulterioare au desmințit logica d-lui Carp și discursul său de la Senat rămîne pentru noi o pildă că faptele istorice nu să măsoară cu metrul rațiunei logice Cantiene, ci se explică prin totalul de stări și sentimente, în care rațiunile practice totdeauna precumpănesc. Logica atît de necesară în conducerea vieții devine o belea și un prilej de dese desamăgiri dacă o forțăm.

Așa a pățit d. Carp cu logica d-sale de la 1878 în chestia Dobrogiei. După 35 de ani de anexare a Dobrogiei astăzi proslăvim momentul acestei anexări, și nu ne-am putea închipui o Românie astăzi fără Dobrogea, ba discutăm ca neavenite motivele cari au făcut să se refuze toată Dobrogea până la Varna. Care ar fi fost astăzi circulația vieții culturale și economice Românești, cînd am mai fi avut 120 de chilometri de țărm la mare iar ca mal Dunărean încă 160 de chilometri! Am fi putut vorbi atunci de Marea Neagră ca de o mare românească, iar de Dunăre ca un fluviu curat românesc, și am fi discutat alfel chestia celor peste 300000 de Romîni, ce locuesc pe malul drept al Dunării în Bulgaria și Serbia.

De netemeinicia logicei d-lui Carp din 1878 s'a convins însuși d-sa, căci de unde discursul d-sale din 28 Septembrie 1878 figurează în coloanele Monitorului Oficial no. 219 din 3 Octombre 1878, pagina 5573, nu-l mai găsim figurînd în vol. I de *Discursuri* de P. P. Carp (1868—1888) tipărite în 1907 la librăria Socec, *editor.* Ar fi să facem injurie d-lui Carp de-am pretinde ca editorul Socec, cu vădită voință a scos din colecție tocmai discursul d-lui Carp de la 1878, căci din acel an vedem scoase în colecție discursurile d-lui Carp asupra „Orfelinatelor pentru copiii celor căzuți în războiu (4 Februarie), „condițiile de pace“ (13 Februarie) și „discuția adresei“ (6 Decemvrie) = paginele 153—175.

Nu editorul Socec a avut vre-un motiv să scoată acest discurs manifest, ci însușia utorului, d-lui Carp i-a fost greu să mai știe lumea politică de cele ce a susținut în 1878 asupra Dobrogiei.

Și azi d. Carp se spune: „să nu luăm Silistra“ ba cei din jurul lui își fac un program de rezistență națională din acest considerent politic.

Greșesc și vor greși amarnic, căci premise ca: „îngenuncherea țării“, „stricarea echilibrului în Balcani“, „cerșetorie diplomatică“ „mormîntul demnității naționale“ vor rămînea pentru urmași tot fraze reci ca și logica strînsă a d-lui Carp din 1878.

Pilda cu logica d-lui Carp trebue să le slujească drept lecțiune.

Gh. Ghibănescu

NOTA ZILEI

Pe cînd încă nu visa — ori nu putea să facă pe șeful de partid politic, ilustrul diletant de la Țibănești se amuza cu literatura: traduceri pe cari astăzi, nu le-ar edita nici-o bibliotecă populară, critici, cari străluciau prin pretenții de a profetiza.

Profeția a fost.,. slăbiciunea d-lui P. P. Carp din vrista cea mai fragedă.

După apariția dramei istorice a marelui B. P. Hașdeu „Răzvan și Vidra“, d. Carp scrise o critică fulgerătoare, profetizînd — întocmai cum a făcut apoi cu partidul conservator-democrat și șeful lui, d. Take Ionescu—că pînă în trei luni nu se va mai pomeni macar de asemenea nume....

Acea critică a ținut ilustrul Hașdeu s'o imortalizeze și-a tipărit-o, drept pedeapsă, în fruntea uneia din numeroasele edițiuni ce a avut „Răzvan și Vidra“, viguroasa dramă, care n'a părăsit repertoriile teatrelor noastre.

Pe scena politică, la fel cu acea literară, castelanul țibănештian n'a fost profet în țara lui!...

LA TIMP!

După ce „Epoca“ a atacat și forțecat cuvîntarea d-lui Take Ionescu, rostită la Caracal, prin care se arată marele succes obținut de România, care, fără vărsare de sînge, realizează o parte *din năzuințele sale, prin obținerea Silistrei,— continuă și azi aceleași cancanuri și murdare intrigi, pe aceiași temă a discursului șefului partidului democrat.*

De cît de astădată o ia pe altă carare și anume pe aceia a relatărilor ziarelor din Viena și Pesta, cu privirile la succesele noastre și la atitudinea pașnică, de pînă acum, *proslăvită cu drept cuvînt de d. T. Ionescu.*

Din toate aceste „Epoca“ ține să ne arăte și să reliefeze o atitudine — oare cum — nedemnă, ce-ar fi avut țara noastră în războiul balcanic,— în care, printr'o nepricepută conducere a politicei externe, și—prin neacțiunea în care ne-am ținut—am fi lovit în chiar interesele noastre.

Am spus-o în atîtea rînduri — și numai „Epoca“ n'a vroit s'o audă—noi am acționat astfel cum cereau interesele noastre actuale, corolate situației politice europene — de care eram nevoiți să ținem samă.

Și bine am făcut, pentrucă am rămas întregi în forțele noastre, păstrîndu-ne o situație, pe care n'aveam de ce și pentru cine s'o zdruncinăm,—și în rîndul al doilea am luat ceia ce ne trebuia să avem deocamdată, împunîndu-ne cuvîntul fără să rîdicăm un singur braț.

Pentru cine știe și vrea să înțeleagă, faptul acesta e de o neîngăduită însămnătate.

Aceasta însă nu însămnează că drepturile și năzuințile noastre s'au țărcuit aici.

Ele trăesc, *și ținem să o accentuăm,* le vom valorifica imediat ce se va căuta să ni se aducă vre-o stînjinire în rostul și drepturile noastre. *Dacă armata a stat pînă acum în rezerva dictată de împrejurări, superioare rațiunei unei activități pînă acum, va ști foarte curînd —dacă nevoile o vor cere—să cîștige și să obțină tot ceia ce se înfiripează în aspirațiunile noastre romînești și patriotice.*

Dinu.

O ANIVERSARE

Lumea dăscălească, dacă nu toată chiar, dar la sigur cea mai mare parte, știe că în București de mai mulți ani apare „Romănia viitoare“ Este o revistă didactică în primul loc, politică în urmă.

In jurul numitei reviste stau grupați profesori universitari, secondari, primari și învățători, pe care îi leagă comunitatea de ocupațiuni, aceia de credință politică și de sentimente.

In fruntea lor ca Director al numitei reviste stă d. Al. A. Badareu.

In fie care an la 1 Maicei de la Revistă se strîngeau împreună în Iași la Badareu pentru a sărbători în liniște și departe de ori ce zgomot, progresele ce constatau în mersul ei și în acel al estinderii principiilor de organizare școlară și politică pe cari dînsa le propagă.

Anul acesta împrejurări deosebite au împiedicat întrunirea de la 1 Mai. Dar cum anul școlar se isprăvește, și dascălii ceia ce de altfel e foarte firesc, țin la tradiții și mai ales la tradiții sănătoase, au mutat ziua și vor face vizită anuală mîne în 16 Iunie.

Se înțelege că făptuind acestea, dăscălimea nu uită respectul, admirațiunea și iubirea pe cari de o potrivă cu Badareu o dau șefului lor direct profesorului învățat C. Dissescu.

Dacă învățătorimea din cealaltă parte a țării învălue în aceiași dragoste pe Badareu și Dissescu, cea din Moldova nu uită de a încunjura de aceiași afecțiune pe Dissescu și Badareu.

Ieșenii în special au dreptul, ar putea zice chiar datoria de a răsplăti prin dragoste pe ministru C. Dissescu, care în scurtul timp de cînd conduce Departamentul Instrucțiunei, n'a uitat un moment orașul lor.

Și dacă Iașul a fost oare cum privilegiat nu trebue să uităm că între altele se datorește aceasta și faptului că d. ministru C, Disescu, aici ș'a început cariera sa ilustră de profesor universitar, precum și că a fost sprijinit de inimitabilul sau secretar general, G. Lascar.

Și dacă dascălii vin să vadă pe d. A. A. Badareu la el acasă, ar putea zice cineva de ce așa, cînd pe dînsul îl poți vedea ori cînd la București?!

Negreșit că așa e, dar lumea aceasta care vine la Iași socoate că tot e mai bine să vezi pe omnul din care ai făcut un simbol, în intimitatea lui, în mijlocul gospodăriei lui.

Căci necontestat este că Badareu a fost profesor, este om politic dintre fruntașii țării, dar e și un gospodar de elită.

Se va zice orice și adversarii de sigur nu vor menaja nimic, dar multă vreme, mulți ani din cei ai tinereții, Badareu i-a trecut învățînd mai multe generații.

Își aduc aminte și acum acele generații de Cuconu Alecu și recunosc că grație respectului ce știe să-l insufle el, ieșau din școală cu știință de carte.

Noi știm că generațiile tinere sunt rezumțioase, și e firesc să fie așa.

Dacă ele nu s'ar pripi în judecată, sau dacă s'ar întoarce cu mintea la timpurile cînd anumite fapte s'au produs și le-ar cerceta cu alt criteriu decît cel actual ar vedea că fie care factor ar contribui la progresul social, după timpul și împrejurările în care a trăit.

Cerem prea mult de la judecata celor tineri?!

Vor fi profesori și mai de seamă, vor fi oameni politici de aceiași talie cu A. A. Badareu, dar acolo unde dînsul e excepțional, este în activitatea lui gospodărească în activitatea economică.

Și aceasta e partea, care face că multă lume nu-l înțelege.

Se știe care e mentalitatea majorității locuitorilor din țara noastră, dar mai ales acea a celor de prin părțile unde trăim noi.

Dacă cineva prin muncă într'o ramură profesională, cum ar fi de exemplu, avocătura ori medicina, cum și prin ordine unită cu economie a ajuns să-și creeze o situațiune frumoasă, te oprește aici.

Noi suntem deprinși se vedem pe avocatul ori doctorul, care a strîns ceva parale, că cumpără bonuri ori le depune la o bancă, mulțumindu-se să primească la timpuri hotărîte, procentele de la acele sumi sau să cumpere imobile de la cari așteaptă vre-o rentabilitate.

Nu e nevoe să dăm exemple pentru a ilustra aceste zise, și atunci toată acea lume își pune întrebarea: n'ar fi putut face tot așa și un d. A. Bădăreu?

Nimeni nu va putea contesta că dînsul a desfășurat energie deosebită în profesiunea lui și că de sigur, avînd în vedere calitățile lui de ordine și economie, ar fi putut să se mărginească, cum au făcut cei mai mulți,

Dar tocmai aici stă diferența de concepțiuni între el și cei mulți.

Cel care prin inteligența și munca lui a știut să se ridice atît de sus, a înțăles că are o datorie către Societate, a înțăles că din acel tezaur de cunoștințe capătate prin o bogată experiență, trebne să se împărtășască cît mai mulți.

De aici ideia de a se pune în fruntea unei mișcări economice, în scop de a schimba mentalitatea cu care am trăit atîta amar de vreme.

S'a zis și repetat că „Romînul naște bursier, trăește funcționar și moare pensionar“.

El contra unei atari concepțiuni, care țărcuește pe om, care nu-l lasă să întrevadă un viitor mai fericit, mai plin de viață, a venit un Bădăreu să reactiveze.

In activitatea comercială, industrială, agricolă a văzut dînsul mîntuirea noastră, și de aceia în slujba unei atari cauze a pus tot sufletul, toată puterea de muncă.

De aceia pentru cei, cari înțeleg altfel viața, Bădăreu e o enigmă.

Și fiind că nu'l înțeleg, îl critică, pentru că ce e mai ușor de cît să critici, să înjosești aceia ce nu pricepi.

Ei bine, dascălii strînși astăzi în jurul lui îl înțeleg din toate aceste puncte de vedere.

Ei au respect pentru marea lui pătrundere, pentru marea lui putere de muncă.

Ei își zic „mai bine chiar la pagubă cu un om vrednic, decît la cîștig cu un bicisnic“.

Imi amintesc că la politechnicul din Zurich, locuitorii orașului pentru a arăta simpatia lor unui om mare pe care-l posedase, făcuseră să se înscrie pe statuia lui „es war ein Mann“.

E frumos și simplu.

Vom zice și noi despre concetățianul nostru A. A. Bădăreu *„Este un om“.*

V. I. Radu

MICI POLEMICI

Bogdan-Văcărești anunță că va dovedi despre Aristide Blank că este neleal. Al se ceti neleial,—pentru că e vorba de lei noi...

*

Zvonurile sau ordinele de mobilizare ar coincide la noi cu întoarcerea d-lui N. Filipescu.

...Vine cu... pronunciamento și se ieau măsuri.

*

— E curios, reflecta cineva—că membrii grupării de la „Cuvîntul“, cari au fost scoși din armată, sunt atît de războinici. Speranțe de reabilitare?

*

„Seara“ vorbește de „fortul“ Blank.

...Și e amărîtă că nu l'a putut cuceri, după atîtea asalturi ce i-a dat!

*

Nemulțumiții politici sunt militariști prin excelență: „Vivere est militare...“

*

Gazeta apașilor numește pe ministrul comerțului d. N. Xenopol: unul din cei pe care „Seara“ i-a desființat.

...Desființat din registrul persoanelor ce pot fi șantagiate?

*

De cîteori visează vre-o sumă, chimistul Șumuleanu inventează un proces la Casație. Pentru el e Inalta Curte de... încasație.

*

Un nou venit scrie în ziarul lui Haki: „Și acela rol măreț ce l'a avut Junimea în viața culturală, acel rol o să-l aibă... „Cuvîntul“ în viața politică...“

...Deaceea îl înjură pe Titu Maiorescu, sufletul și gloria „Junimei“.

*

In „Dreptatea“ Protopopescu-Pake scrie că „directorul Serei *nu poate fi simpatic prin trecutul său“.*

...Cu atît mai puțin prin prezentul său.

Un filosof mărginit

D. I. PETROVICI

Scriind acest articol despre d. I. Petrovici, sunt nevoit să schimb calificarea pe care o făcusem în ultimul meu articol despre d-sa și să-l numesc nu un „filosof violent“, ci un „filosof mărginit“.

Schimbarea aceasta a opiniei mele despre d-sa a rezultat în urma faptului, că d-nul I. Perovici a desmințit de a fi autorul articolului violent din *Cuvîntul* și cetirea răspunsurilor pe cari mi le dă în aceiași gazetă la articolul meu precedent despre d-sa.

M'așteptam la un răspuns, căci așa cum sunt eu un „om mai puțin“ în lumea reclamagiilor și fanfaronilor ridicați prin intrigi și înjosiri, totuși rîndurile mele cuprindeau atîta adevăr și erau scrise cu atîta sinceritate, încît știam că vor ustura pe acei cari ocolesc adevărul și sinceritatea,

M'am așteptat totuși să găsesc în răspunsul ce ni se va da mai multă inteligență, mai mult bun simț, mai multă logică.

Ce dracu! scrisesem despre un profesor universitat, despre un profesor de filosofie nu despre vr'un tărîie—brîu oarecare.

Or, d. Petrovici, îmi răspunde așa de slab, așa de nesărat, așa de prost, în cît mă face să mă îndoesc și dacă și acele cîte va crimpee senine din intelectualitate poartă marca originalității, ori pe acea care strălucește pe operile coreligionarului său politic d. A. C. Cuza.

D. I. Petrovici, privește de sus la umila mea persoană „necunoscută nici în bine—nici în rău“, născută fără zgomot, și care totuși „cînd dispare, dă și veste că există“, și găsind aceasta—fără să fie un spirit răutăcios“ e nevoit să recunoască partea comică a dispariției mele.

Premisa pare bine pusă și te așteptai de la un profesor de logică, să tragă și o concluzie firească: „unui atare om nu îi se răspunde ori ce ar scrie, etc....“

D. I. Petrovici însă, îmi consacră o altă jumătate de coloană în „Cuvîntul“, scrie încă două informații în altă parte a gazetei și de unde în premisa pusă în capul articolului eram „un om mai puțin“ devin de odată „un om mai mult“.

Și atît „de mult mai mare“ de cît însuși d. I. Petrovici in cît d-sa apelează la d. Mihail Negruzzi care mă întrece cu ceva în talie ca să'mi dee „completa satisfacție“ pe care acesta a dat'o d-lui Stelian Popescu la București.

Dacă argumentarea d-lui I. Petrovici, profesor de filosofie, nu merge mai departe de pumnii fostului căpitan, vai de logica pe care o învață studenții facultății de litere din Iași de la acest pofeseor; și dacă pentru a răspunde unui articol de ziar scris de „un om mai puțin“ însemnat de cît d-sa, e nevoe ca s'apeleze la brutalitatea ordinară, la animalitatea josnică a tovarășului său care n'are alt ceva de cît astea, vai de acea inteligență pe care o cuprinde capul tînărului profesor pe filosofie. Mărginit filosof!

M'așteptam, nu cu oare care teamă, să citesc ce îmi va răspunde d. I. Petrovici căci dacă d-sa mă socotește un „om mai puțin“ nici eu nu n'am socotit vre-o dată mai mult de cît sunt; dar cetindu-i răspunsul, am început să mă cred.

Căci ce răspuns poate fi acela în care fără a nega nici una din faptele expuse de mine în articolul meu, d. I. Petrovici ca orice Abgar Buiclîu, se repede la acuzația că ași fi evreu, căci cum să înțeleg această frază“. In aceiași zi de Simbătă 1 Iunie c. zi de sfîntă odihnă pentru părinții săi“; de cît ca o atare imputare?

Argumentarea aceasta la profesorul de filosofie e însă cu atît mai nenorocită, cu cît subsemnatul nu e evreu.

Nu sunt romîn get beget, e drept, dar probabil că și origina mea, ca și a d-lui I. Petrovici trebuie să se tragă din aceiași obîrșie și din acelaș neam în care *ici* în coada numelor fac regula generală.

Mărginit filosof!

*

Intr'adevăr m'am născut fără zgomot sunt din aceia, se vede, cari născîndu-se n'au fost anunțați în gazete că au apărut pe lume, dacă aceasta a vrut să înțeleagă d. I. Petrovici prin „născut fără zgomot“. Se poate că d sa să cunoască niscai-va „nașteri cu zgomot“, însă cum nu e medic nu voi intra în discuții obstetricale.

Am trăit de asemeni fără zgomot. Am lucrat cinstit, corect și nici odată munca

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucureşti.

mea n'am trimbiţat-o, n'am alergat, cum a făcut d. I. Petrovici, de la redacţie la redacţie cu broşurile şi cu „rugămintea de a se insera „ceva" despre mine. Şi, slavă Domnului, am şi eu lucrări în specialitatea mea, care mi-ar fi putut da o catedră universitară cel puţin ca şi d-lui I. Petrovici.

Dar eu am fost şi sunt „un om mai puţin" pretenţios şi un „om mai mult" corect şi ştiu ce se cere de la un profesor de universitate.

Mie mi-ar fi fost ruşine să culeg din ziarele politice recenziile despre lucrările mele de specialitate şi să le prezint universităţilor, ceea ce însă nu s'a sfiit să facă d. I. Petrovici.

Ca ziarist, eu am toată admiraţia pentru pressă şi iubesc meseria aceasta cum nu o ştie iubi d. Petrovici; căci eu am mîncat pîinea grea a gazetăriei, dar nu cred că profesorii de universitate pot fi numiţi după recomandaţiile recenziilor ce se fac în gazete şi n'aşi fi adus universităţei, pe care o stimez mai mult ca d. I. Petrovici, în care aş fi vrut vr'o dată să intru,—o atare insultă, ca să culeg de prin ziarele politice, recenzii despre operile mele de specialitate ca să le ofer ca gaj al seriozităţei mele. D. I. Petrovici a făcut aceasta, ceea ce arată că e un om „mai puţin" scrupulos în mijloacele pe care le alege ca să ajungă şi „prea mult" lipsit de acea bună cuviinţă ce se cere de la viitorii profesori de universitate.

*

Dar tot aşa „născut fără zgomot" şi „ţinut fără vr'o reputaţie", am avut nu odată ocazia să fiu util cînd unuia cînd altuia şi chiar d-lui I. Petrovici, în special. Şi aceasta m'a mulţumit, căci sunt oameni şi oameni, unii au mulţumirea să facă şi altora bine, alţii găsesc mulţumirea să li să facă numai lor bine.

Cei din urmă aleargă, se sbat, laudă azi, înjură mîine, sărută o mînă, apoi o muşcă, iar dacă fac politică de cinci ori pe an îşi schimbă opiniile, sau mai bine zis stăpînii, căci opinii n'au, cum n'au nimica sfînt pe lume.

Printre aceştia sunt d'alde d. I. Petrovici.

Cei dintăi—şi printre aceştia mă mîndresc că fac parte şi eu,—îşi văd de calea pe care şi-au tras-o în lume s'o urmeze, ei muncesc în tihnă, nimeni nu îi ştie şi nu voesc ca să fie ştiuţi. Ei sunt mulţumiţi cu ce au şi cu ce fac. Sunt mulţumiţi că pot scrie uneori bine despre oameni ca d. I. Petrovici, dacă aştia îi roagă, căci din propria lor iniţiativă ei n'ar lăuda nici odată astfel de oameni, şi sunt mulţumiţi de asemeni, cînd împing pe oameni ca d. I. Petrovici în propria lor murdărie, spunîndu-le:

— Aveţi margine în tot ce faceţi. Nu vouă vă este dat să judecaţi oameni cari sunt „prea mult" pentru slaba voastră judecată şi „prea mult" pentru săraca voastră inteligenţă.

Aveţi margine, căci mărginite vă sunt puterile cum mărginită vă este mintea.

Nu credeţi că dacă norocul v'a ajutat să ajungeţi ceva, norocul acesta e şi înţelepciune şi cuminţenie. Nu uitaţi că, de cînd e lumea, s'a zis „că mai bine un gram de noroc de cît un car de minte".

Şi aceasta s'a zis nu pentru aceia cari aveau carul de minte, ci pentru acei care aveau gramul de minte şi carul de noroc; aceasta s'a zis cu răutate la adresa tuturor acelor cari, ca d. I. Petrovici, cu mintea mărginită, cu inteligenţa drămuită, au avut care de noroc şi din nimicuri, din nişte fleacuri au ajuns ceva, au fost aşezaţi printre oameni.

De aceia să nu uite marginea cuvîntului şi faptelor lor.

Dr. I. Duscian

Societatea Credit. Fonc. Urb.

DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 8/21 Iulie 1913, orele 11 dimineaţă, se va ţine la oficiul Direcţiunei acestui Credit, Str. Lăpuşneanu No. 37, licitaţie publică prin oferte închise, pentru vînzarea imobilului fost Athanasie şi Natalia Popescu, situat în Iaşi Str. Sărărie No. 49.

Detalii asupra întregului imobil pus în vînzare se pot lua de la biroul Contenciosului din Direcţia Creditului, în toate zilele de lucru, de la orele 10 dim., pînă la ora 1 după amează. Concurenţii vor prezenta în aratata zi ofertele lor închise însoţite de o pătrime în numerar din suma ofertei,—iar pentru plata restului se acordă un împrumut.

Direcţiunea

OAMENI ŞI LUCRURI

Amicii noştri, cînii...

Cea din urmă adunare generală a membrilor S. P. A. din Iaşi a adresat călduroase mulţumiri administraţiei comunale pentru că s'a opus... administrării de pilule otrăvitoare neamului canin.

Cînilor în genere,—aşa cum ameninţa să se dee teribila stricnină, după dispoziţiile serviciului sanitar superior, alarmat de frecvenţa turbei.

E drept că, prin noua circulară, s'au îmblînzit şi domnii de la Centru iar pilulele ucigătoare vor fi date, de acum înainte, cu oarecare prudenţă, aşa ca să nu atingă genul, ci specia,—specia cînilor într'adevăr suspecţi—într'adevăr expuşi a contracta—urîcioasa boală. Cu atît mai urîcioasă, cu cît ameninţă direct pe Regele animalelor,—pe om.

E într'adevăr una din grelele pedepse ce-a lasat natura să atîrne peste acea seminţie de vieţuitoare—cînii—căci nu pate fi mai grozavă, mai temută boală decît acea pe care o tratează şi o previn institutele anti-rabice de la Pasteur încoace.

Numai gîndul că e susceptibil cînele de a contracta o atare boală, pune stavilă între om şi cîne, de altfel atît de prietenos apropiaţi prin simpatia reciprocă, încît un poet dintre ai noştri o pot scrie:

Gură de om, gură de cîne
Cere pîne...

Nu că omul ar crede, la fel cu cei vechi, în vr'o înrudire sufletească între a tot ştiutorul om şi devotatul său serv, cînele. Nici că ar crede măcar în bunătatea animalului acestuia, în potriva căruia demonstră—şi vorbesc proverbe fără număr ca: „bate vîntul, latră cînii",—aluzii eloquente ca: „mînca-te-ar cînii",—ori epitete trivial de suggestive ca: porc-de-cîne şi altele.

Cine nu are, personal, neplăcute amintiri şi impresiuni din tovărăşia prea credincioasă a cînilor? Acei cari au trăit la ţară, îşi pot da mai bine seama prin ce anume însuşiri negative ale animalului a ajuns să apere pe... om de om.

Şi cu toate aceste, exceptînd anumite păseri, înzestrate cu însuşiri frumoase, dar lipsite de inteligenţa ascuţită a cînelui, e singurul animal capabil de iubire, de devotament, singurul care poate sta uneori cu imens folos în tovărăşia omului, să-şi atragă dragostea şi admiraţia lui.

Anatole France a făcut din el un prieten al duiosului filosof Bergeret, iar acum în urmă Octave Mirbeau, vroind să spună adevăruri... cinice semenilor săi, a recurs la cînele Dingo, ca la un salvator.

...De aceea nu ne miră prea mult alarma produsă de ştirea că s'ar putea distruge neamul cînesc. Au făcut-o Tinerii Turci, dar în împrejurări cu totul altele.

Şi,—între noi rămînă vorba,—se pare că nu le-a fost cu noroc...

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

O ironie filosofică. — „Cuvîntul" a publicat informaţia următoare:

„La facultatea de litere din Bucureşti e de trei ani vacantă o catedră de filosofie. Membrii comisiei examinatoare, n'au putut cădea nici-odată de acord asupra candidatului ce trebueşte recomandat.

Aflăm că ministerul de instrucţie a numit supraexpert pe d. dr. Duscian, singurul om în stare de a impune un candidat şi a face pe toţi membrii comisiunei să se ralieze îndată, la o părere, aceia a sa".

Informaţia aceasta ar fi avut caracterul unei ironii, dacă d. dr. Duscian ar fi fost acel candidat la o catedră universitară, care, adunînd din toate ziarele politice recensiile, pe care el însuşi le ar fi scris, despre lucrările sale le ar fi prezentat comisiunei examinatoare, spre a o convinge că e demn de a fi numit profesor.

Cum însă d. I. Petrovici, profesor de Universitate, are o broşurică în care sunt reproduse toate recenziile pe cari diferitele ziare politice le-au făcut despre lucrările d sale de specialitate şi cum d. I. Petrovici a presentat această broşurică comisiei examinatoare spre a fi numit profesor, noi credem că gluma pe care o face *Cuvîntul* cade asupra inteligentului său colaborator şi nu asupra d-rului Duscian.

Căci nu d. dr. I. Duscian a făcut să se acrediteze în public cum că articolele de recenzie din ziarele politice pot avea vr'o însemnătate în alegerea profesorilor, ci d. I. Petrovici e autorul acestei opinii despre Universităţile noastre. Aşa că dacă „Cuvîntul" a vrut în acelaş timp să ironizeze şi Universităţile noastre, voind să arăte prin nota de mai sus, că ziariştii sau medicii pot avea cuvîntul în numirea de profesori de filozofie, apoi ironia aceasta a făcut o la adresa Universităţei de acum 7 ani, d. I. Petrovici, publicîndu-şi în broşură recenziile ziariştilor profesionali despre operile sale de logică şi .....morală.'

D. dr. I. Duscian are o prea bună opinie de Universităţile noastre, chiar dacă ele au în sinul lor profesori ca d. I. Petrovici, căci nu se poate nimic bun fără excepţie, ca să şi permită a glumi despre o instituţie aşa de înaltă ca Universitatea

Barbaţi însă ca d. I. Petrovici, cari s'au strecurat prin porţile din dos ale Universităţilor, de sigur n'au aceiaşi opinie ca d. dr. I. Duscian despre Universităţi, de aceia şi-au permis glumele din trecut şi pe cele din present despre Universităţile romîneşti.

*

STRUNA ZILEI

PROST ALIAGIU

Bulgarii, grecii, sîrbii aliaţi pînă eri sunt gata de bătaie. Aliaţii se bat hotărît.

Diverse ziare

O, se bat—şi nu de astazi,—
Veacuri sunt de cînd se bat...
Aliagiul, cum se vede,
Era prost amestecat...

INFORMAŢII

Perfizii de la gazeta lui Bogdan-Văcăreşti insinuiază că d. Eugen Herovanu nu a desmînţit informaţia din „L'Indépendance", unde se strecurase minciuna despre pretinse ameninţări adresate distinsului avocat cu privire la deţinerea unor registre ale d-lui B. Juster. O desmînţire energică a d-lor E. Herovanu şi P. Sion a apărut în „Opinia" la adresa ziarului „L'Indépendace" şi „Seara" a cetit-o suntem singuri. Ceea ce n'o împiedică însă, să continuie a minţi

Falimentele şi parchetul. — Din prea interesantul interview cu d. Lascar Antoniu publicat în „Dimineaţa" extragem următorul pasagiu:

Ceea ce se petrece în ţara noastră cu declarările în faliment din oficiu, este revoltător şi îngrijitor în acelaş timp din punctul de vedere al intereselor materiale ale creditorilor.

E suficient ca un tribunal să aibă un procuror anormal pentru ca întreg activul unui comerciant, activ care constituie gajul creditorilor, să-l vezi trecînd în 24 de ore din administraţia lui, în contra voinţei creditorilor, în administraţia magistratului sindic, pentru ca în două săptămîni să ajungă a fi vîndut derizoriu prin licitaţie publică şi a lua cota de 10—20 la sută în locul valoarei, cum era firesc, dacă nu ar fi fost intervenţia pripită şi dezastroasă a parchetului.

— Dar numai la noi este această procedare pe care o descrieţi d-v. In alte ţări nu se urmează cu acelaş sistem de rigoare?

— Fireşte că nu. Declararea din oficiu constitue o derogare de la principiul fundamental de drept, căci judecătorul nu statuează decît cînd e sesizat de o parte litigantă. Ca ori ce derogare nu o poţi aplica, nu poţi uza de ea, decît cu circumscripţiune.

Sînt ţări ca Germania, Austria, Spania Anglia unde tribunalul şi cu atît mai mult parchetul, nu au dreptul să ceară şi să declare falimentul din oficiu, pentru motivul că consideră falimentul organizat în interesul creditorilor şi deci din moment ce creditorii nu cer declararea, parchetul nu o poate cere, iar tribunalul n'are motiv să o pronunţe, ba chiar consideră, cu drept cuvînt, ca periculos, să i se acorde un drept aşa de exorbitant.

Cîtă dreptate au aceste ţări ca să nu lase interesele creditorilor pe mîna oricărui procuror anormal sau servil.

Am mai anunţat că d. N. A. Bogdan a pus sub presă o nouă ediţie a scrierei sale cunoscute, monografia *Oraşul Iaşi*; săptămîna viitoare va apare de sub presele Tipografiei H. Goldner prima fasciculă din această publicaţie, care urmează a se complecta în două-spre-zece fascicole, de cîte 3 coli mari în 4°, pe două coloane, tratînd fiecare cîte un subiect deosebit privitor la vechia Capitală a Moldovei şi Iaşul actual.

Pentru întîmpinarea cheltuelelor tiparului acestei lucrări mari, împodobită cu peste 300 frumoase ilustraţii, d. Bogdan invită publicul ce mai are oare-care simpatie pentru vechiul Iaşi, a se abona, cu preţul de 10 lei exemplarul complect (pe hîrtie extra 15 lei), plăţiţi înainte.

Se vor tipări numai atîtea exemplare cîte abonamente se vor realiza pînă la apariţia fascicolei a 2-a.

Credem că nimenea nu va lasa să-i scape prilejul de a avea o carte interesantă şi luxos tipărită.

Abonamentele să se adreseze d-lui N. A. Bogdan, str. Albineţ No. 4 Iaşi.

Din Hîrlău. — Luni au început lucrările pentru construirea casei parohiale de la biserica Sf. Neculae.

La această casă s'a rezervat o cameră specială pentru biblioteca parohială care se va inaugura odată cu sfinţirea casei în cursul lunii Septembrie.

Infiinţarea bibliotecii parohiale a fost primită cu multă mulţumire în toate cercurile. Mulţi autori au început a-şi trimite operile lor gratuit. Intre alţii cităm pe d. C. Miclescu, fost magistrat, din Botoşani, care a trimis lucrarea sa relativ la Istoria Hîrlăului şi a împrejurărilor.

Coresp.

Eri s'a constatat un caz de febră-tifoidă în disp. IV-a, str. Broscăriei. Bolnavul a fost internat la spitalul izraelit.

O comisiune de medici numiţi de d. ministru al justiţiei, a constatat că d. D. Sofian, preşedintele secţia II-1 a Curţii de Apel din Iaşi, e înapt a-şi mai continua serviciul.

In consecinţă d. Sofian va fi dispensat la serviciu şi invitat a-şi regula drepturile la pensie.

O altă vacanţă în înalta magistratură e aceea provocată de scoaterea la pensie, pentru limita de vîrstă, a d-lui Beştelei, preşedintele Curţii de apel din Galaţi.

D. C. Dissescu, întorcîndu-se din concediu, interimatul cu care fusese însărcinat d. Take Ionescu ministru de interne, încetează, pe ziua de azi Sîmbătă 15.

Candidaţii reuşiţi la concursul de farmacii vor trebui să prezinte la direcţia sanitrră Mercuri 19 c. înainte de amiază spre a-şi alege locurile.

Printre proectele ce se vor depune în sesiunea ordinară din Noembrie este şi acela al recunoaşterei Şcoalei de ştiinţe de stat

D. Inspector Pepovici de la Cassa Centrală a meseriilor inspectează corporaţiile din localitate.

In urma unor noui modificări aduse listelor de decoraţiuni, ele nu vor putea fi date publicităţei de cît aproape de finele acestei luni.

D. Th. Speranţă, directorul învăţămîntului particular şi profesional a sosit astăzi dimineaţă în localitate spre a supraveghia, lucrările pentru examenul de ajutoare de maesrte care are loc în acea localitate.

Filarmonia.—Aseară a avut loc instalarea societăţei filarmonice in localul Conservatorului de muzică. Au rostit cuvîntări ocasionale d-nii Enrico Mezzeti, C, Andreescu, Justin Adace, Th. Jellea, Ionescu Darzău, etc.

S'a ales o comisiune care să elaboreze statutele societăţii, compusă din d-nii dr. Ştefănescu-Galaţi, E. Mezzetti şi Th. Jellea, cari vor avea şi administrarea societăţii, în mod provizoriu. Apoi au urmat studii muzicale asupra a 4 bucăţi noi puse în studiu de d. Mezzeti şi anume „Ave verum" de Mozart, „Frumoasa Dunăre albastră" de I. Strauss, „Puişorul" de Necodim Gane şi „Ecoul" de Orlando Lasso.

Au fost prezenţi 43 doamne, d-şoare şi d-ni, 13 soprane, 6 altiste, 10 tenori I, 7 tenori II, şi 7 baritoni şi başi, au lipsit 12 persoane care au aderat la noua societate, dar care din împrejurări de forţă majoră nu au putut veni.

Începutul promite şi e de aşteptat că numeroase elemente iubitoare de muzică să adereze la această lăudabilă iniţiativă de a se înzestra Iaşul cu o societate filarmonică, cu scopuri esclusiv artistice.

Şcolare.—Pe ziua de 1 Iunie d-na Tereza Ionescu institutoare la şcoala din Mihaileni, a fost detaşată la şcoala de fete No. 6 Iaşi.

— Pe ziua de 1 Septembrie 1913, postul urban de la şcoala de băeţi din Tg.-Frumos, a trecut la şcoala de fete din Tg.-Jiu.

— D. A. Gafencu învăţător înaintat pe loc, a fost transferat după cerere pe 1 Septembrie 1913 de la şcoala din Tg. Buccea-Botuş la şcoala de băeţi din Tg. Frumos, în postul rural vacant.

Societatea Anonimă Română-Italiană a Industriilor Textile—Iaşi

CONVOCARE

La adunarea generală din 19 Mai (2 Iunie) a. c., neîntrunindu-se numărul de 3 | 4 din capital prescris de art. 43 din statut, pentru a putè lua o hotărîre în privinţa punctului 7 al ordinei de zi.

In conformitate cu art. 36 din statut, d-nii acţionari ai acestei societăţi sunt convocaţi în a doua adunare generală pentru ziua de 16 | 29 Iunie a. c., ora 10 a. m. la sediul societăţei (fabrica Copou).

La ordinea zilei:

Autorizaţiune de dat Consiliului de Administraţie de a contracta un împrumut prin emitere de obligaţiuni.

Pentru a putea lua parte la această adunare, d-nii acţionari vor trebui să depună acţiunile lor pînă în ziua de 11 | 24 Iunie a. c. inclusiv.

La Iaşi: la casa societăţei sau la Banca Moldova.

La Bucureşti: la The Bank of Romania Ltd., sau la Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A.

La Paris: la Société Générale de France

p. Preşedintele consiliului de administraţie
Inginer, **J. Vignali.**

Astăzi la ora 12 trăsnind în dinamul de la rezervorul de apă inferior, care pune în mişcare pompa ce refulează apa în rezervorul superior de la Copou, partea superioară a oraşului care se alimentează din acel rezervor va rămînea fără apă timp de două zile cît durează reparaţiunile.

Urmează dar ca populaţiunea din partea acea să se aprovizioneze cu apă pentru timpul arătat.

Un succes la fel cu acel pe care l'a avut în Capitală comedia „Obor-Gara de Nord" se prezice reprezentaţiei copiilor-artişti anunţată, în scop de binefacere, pentru seara de 20 Iunie la Bragadiru, sub un patronagiu de doamne din oraşul nostru.

D. Al. A. Badarau ministru al lucrărilor publice şi d. Gh. Lascar, secretar general al ministerului de culte, au sosit astăzi dimineaţă în localitate.

D. inginer Gustav Goldner absolvent al şcoalei politehnice din Zurich a fost confirmat în postul de subşef de secţie la căile ferate, gara Piteşti.

Ministerul de finanţe a făcut o comandă de monede noui de 2 lei, 1 leu şi 50 bani, în valoare de 8.000.000 lei la monetăriile din Hamburg şi Bruxelles.

Factorii rurali din întreaga ţară au fost autorizaţi să manipuleze atît la prezentare cît şi la sosire, scrisori recomandate interne cu ramburs pînă la suma de 500 lei.

In acest scop, oficiile, biurourile autorizate, agenţiile speciale şi gările vor da toate explicaţiunile factorilor rurali.

D. N. Xenopol, ministrul industriei şi comerţului, a hotărît să trimeată anul acesta un însemnat număr de copii de ai meseriaşilor la staţiunile balneare şi climaterice din ţară.

Se aduce la cunoştinţa locuitorilor din judeţele Iaşi, Botoşani şi Vaslui, cari întreţin copile orfane, că la şcoala de gospodărie rurală din Tăutesti Judeţul nostru se află vacante la 1 Septembrie 14 locuri de bursiere.

Echipa liceului naţional din Iaşi, care a triumfat la concursul de Oină din Constanţa, se compune din elevii, Brudariu A., Petrescu H., Petrescu Gh., Stern I., Ţernă P., Velciu E., Merlescu A. Ostapovici I., Dăscălescu I., Niculescu G., Ianculescu A. şi Gîrcineanu M.

Cum e vremea.—Agenţia romînă ni comunică:

Vremea este nouroasă la Viena, Budapesta şi Liverpol; frumoasă la Londra, Paris şi Berlin, variabil la Brăila, nori la Constanţa.

Nu vă speriaţi de
PĂRUL ALB
îl înlăturaţi cu
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopseşte imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:
Negru, Brun, Castaniu şi Blond
Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată.
Preţul unui flacon Lei 2.50
De vînzare la Farmacii, Droguerii şi Parfumerii
Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

Se face dovada calomniei.

Evident—şantagiştii din presa Capitalei n'au avut noroc în ce priveşte campania calomnioasă, ce o duc în contra ministrului lucrărilor publice în chestia furniturei de lemne pentru C. F. R.

Cercetările justiţiei—în care suszişii şantagişti îşi puneau atîtea speranţe, au dovedit cu prisosinţă contrarul celor ce susţineau ei prin presa lor nedemnă.

Nu numai că nu s'a dovedit că Berman Juster a fost în stare de insolvabilitate în momentul cînd a contractat cu C. F. R. dar rezultă în mod luminos că şi astăzi acest furnizor are o avere care depăşeşte cu mult pasivul. Mai rezultă din declaraţiile unanime ale creditorilor, că dacă Berman Juster a fost un moment în stare de jenă financiară, aceasta se datoreşte în mare parte campaniei aceleaşi prese, care zilnic pretindea că situaţia lui este precară.

Toate aceste lucruri nu împiedică numitele foi de a continua campania — bine înţeles că acum se caută o altă formulă, pentru a se putea calomnia mai departe.

Să fie siguri însă clevetitorii că şi de astă dată vor fi dovediţi ca atare.

Dar, pînă atunci, este demn de relevat atacurile pe care ziarele liberale în special, le îndreaptă în potriva ministrului lucrărilor publice.

Spuneam dăună-zi că de vor continua cu atacurile pe această temă li se va întîmpla identic acelaş lucru ca şi vrăbioiului din anecdota repauzatului Ghiţă Mîrzescu.

Prevederea noastră începe să se realizeze. Intr'adevăr, excelentul nostru confrate *Presa*, relevînd atacul calomnios îndreptat în potriva d-lui Badarcu, că ar fi făcut operă de rău administrator cumpărînd lemne de foc cu 2 lei la m. c. mai ieftin de cît preţul ieşit la ultima licitaţie, *releva ca anumiţi miniştri liberali au făcut operă de buni administratori cînd, cu adevărat prin intermediul unor misiţi, au cumpărat lemne plătind cu 2 lei mai scump de mc. de cît preţul curent, fără să mai fie licitaţie.*

Ziarul *Presa* se declară de a da numele ministrului liberal, numele mijlocitorului şi textul contractului.

Şi n'aveam dreptate dăună-zi cînd spuneam că liberalii calomniatori vor păţi ce a păţit vrăbioiul repauzatului Mîrzescu ?.

Sălbătăcia avocatului Raul Crăciun

Un fapt, peste puţinţă de calificat, s'a întîmplat azi pe la oarele 12 în localul Epitropiei Sf. Spiridon.

D. deputat George Scorţescu îşi dăduse, de-acum trei zile, întîlnire pentru azi, Sîmbătă la amiază, cu d-nii epitropi ai casei Sf. Spiridon—avînd de tranşat unele chestiuni.

De această întîlnire află şi avocatul Crăciun—şi cum şi era de prevăzut din chiar unele articole publicate în „Evenimentul"—în care acest avocat făcea să se evidenţieze toată starea zdruncinată a nervilor săi—s'a pus la pîndă, aşteptînd—la o cotitură a scărilor ce urcă la al doilea etaj venirea d-lui deputat Scorţescu.

La ora 12 şi jumătate apăru pe scări şi d. Scorţescu, care fără a lua în samă pe avocatul Crăciun—urcă scările, nebănuind nimic.

Cînd ajunse însă pe scara pe care se postase acest avocat, — d. Scorţescu s'a pomenit primind peste cap şi faţă, loviturile unui baston-ciomag, cu care se înarmase agresorul.

Nemulţumit cu atîta, acest dezechilibrat — căci numai un nebun putea face aceste — îl înşfăcă pe d. deputat Scorţescu de gît şi-l repezi jos, peste cele 15 scări, unde îl atacase.

La chemările de ajutor ale victimei sărură funcţionarii casei care-l ridicară pe d. Scorţescu şi-l duseră în camera Epitropilor.

Agresorul însă avusese grijă să dispară.

D. Scorţescu prezintă multiple contuzioni la cap, pe faţă şi la mîna stîngă, cu care căutase să pareze, în primul moment loviturile.

In urma acestora d. deputat Scorţescu a telegrafiat ministerului de justiţie şi interne, intervenind totodată la parchet, pentru cercetarea, cazului şi luarea măsurilor de rigoare.

Tot odată d-nii epitropi au intervenit telegrafic la ministerul de interne, relatînd cazul şi cerînd destituirea agresorului din funcţia de avocat al casei Sf. Spiridon, post pe care-l ocupă.

Asupra acestora vom reveni încă.

▪ *Membrii comitetului executiv al clubului conservator-democrat au fost convocaţi la club as[illegible] 15 Iunie, oarele 6.*

▪ *D. deputat Gh. Scorţescu s'a adresat telegrafic şi d-lui ministru Al. Marghiloman, comunicîndu-i maltratarea suferită din partea histericului Crăciun.*

In ce priveşte leziunile căpătate, d. Gh. Scorţescu a căpătat certificat din partea d-lui dr. Jianu, chirurg. Certificatul prevede o incapacitate de lucru de 20 (două zeci) zile.

▪ *Atacul asupra d-lor Scorţescu şi dr. Ilie Stroici era aşteptat de către cei iniţiaţi. El a fost pus la cale în cenaclul „Evenimentului" şi d-lui dr. Stroici îi s'a trimis răspuns zilelele aceste în acest sens.*

De altfel articolul din „Evenimentul" de aseară, întitulat „Pentru La Politique" lăsa să se prevadă că se va trece la... revoluţie, adică la atacuri crăciuneşti.

▪ *Singurul reprezentant al autorităţii care a rămas foarte puţin afectat de actul lui Crăciun este d. prefect d. poliţie Al. Stroja, care s'a inspirat de la d. A. D. Holban şi procedează în consecinţă.*

▪ **Rostul unei notiţe.** — D. Petrovici ca să arăte că articolul colaboratorului nostru d-rul Duscian nu conţine adevăruri, publică pe larg cea ce d. N. Iorga a scris despre recensia d-sale în *Ordinea*, la o lucrare a d-lui Petrovici despre naţionalism şi spune că d-rul Duscian ar fi insinuat în articolul său că d. N. Iorga l'ar fi atacat pentru că ar fi vorbit elogios de d. I. Petrovici.

De fapt, d-rul I. Duscian a spus următoarele în articolul său:

„I-am scris o critică elogioasă, pentru care mi-am găsit chiar beleaua cu d. N. Iorga. „Şeful partidului naţionalist" m'a dat în tăbărcă în „Neamul Romînesc".

Pentru ori-ce om „cu minte" nu reese din aceste rînduri că d. N. Iorga l'a dat în tăbărcă pe d. dr. Duscian pentru că a scris elogios de d. I. Petrovici, dar pentru fapttul însuşi de a scrie, atunci cînd n'avea căderea s'o facă.

Căci d. N. Iorga a devenit profesor de Universitate, nu adunînd recenziile de prin gazetele politice, ci presentînd lucrări, ceea ce d. I. Petrovici n'a făcut sau mai bine zis a făcut contrariul, a prezentat recenzii mai multe şi lucrări mai puţine, de aceia era şi contra recenziilor în gazetele politice.

Că d. Iorga în notiţa sa pe de altă parte, nu permite d-lui dr. Duscian, de a vorbi de naţionalismul d-lui Petrovici, pentru că contesta sîrbului Duşan de a vorbi de naţionalismul romîn al d-lui I. Petrovici. Dar aceasta e una din marile neconsecvenţe ale şefului naţionalismului, la care d-rul Duscian n'a răspuns nici atunci.

Romînul I. Petrovici e, tot aşa de romîn ca şi d-rul Duscian, ca şi d-nii Abgar Buicliu, Virgil Arion, Nicolae Iorga chiar, căruia „Facla" i-a găsit rude recente printre bulgari, în cît cui este sau nu permis de a vorbi în România de românism şi naţionalism, e o chestie foarte delicată şi mai bine ar face naţionaliştii să nu o discute.

Suntem siguri că dacă d-rul Duscian I. Duscian ar fi răspuns la desele invitaţii ale prietenului d-sale şi colegului său de Universitate d. dr. St. Bogdan, de a scrie în foile naţionaliste, de sigur ar fi fost un bun naţionalist şi un bun romîn...

▪ Senatul universitar al universităţii locale a fost sesizat de d. rector prof. C. Stere spre a se pronunţa asupra dezideratului formulat de mai mulţi profesori în chestia aşa zişilor „profesori ambulanţi"

E vorba să se introducă în legea organică a învăţămîntului superior un articol prevăzînd obligaţiunea pentru profesor de a locui în oraşul unde e şi Sediul Universităţei. Aceasta spre a se curma odată cu o stare de lucruri dăunătoare învăţămîntului, unii profesori din Iaşi avîndu-şi domiciliul la Bucureşti şi neglijîndu-şi astfel cursurile.

Se poate prezice cu siguranţă, că Senatul universitar va adopta în unanimitate dezideratul în chestiune.

▪ Ministerul de instrucţie a cerut d-lui Emanuel Constantinescu, directorul liceului naţional să-i recomande opt elevi din liceul seu, care să fie trimişi la sanatoriul din Predeal. Elevii se cere a fi meritoşi, săraci şi neatinşi de nici o boală contagioasă.

▪ Examenul de drept civil, cu d. profesor D. Alexandrescu, va avea loc Luni 17 Iunie.

▪ Comisiunea instituită pentru abilitarea ca docent a d-lui Barbu Demetrescu a încheiat ieri lucrările, recomandînd pe concurent pentru a fi abilitat în specialitatea dreptului civil.

▪ Ridicarea la rangul de profesor, a d-lui agregat definitiv Gr. Demetrescu, a fost amînată pentru la toamnă.

▪ **Sinucidere după crimă.**—Ni se telegrafiaza din Fălticeni că profesorul Frantz Laiburing adus din Suceava (Bucovina) în satul Boneşti pentru a fi confruntat cu socrul său, a profitat de un moment liber şi s'a otrăvit cu o soluţie de stricnină ce avea asupra-şi.

Zisul învăţător şi-a omorît acum de curînd soţia şi cei doi copii ai lui.

Moartea criminalului sinucigaş a fost instantanee.

▪ *Ziarul „Inainte" reproduce articolul de eri din „La Politique", cuprinzînd o energică dezavuare a „Evenimentului".*

Micii politicieni de la Iaşi sunt complect dezorientaţi şi inspiră milă.

▪ Cu prilejul serbărei de revedere la Iaşi, a foştilor elevi din seriile de bacalaureat 1866—1879, a fostului Institut-Academic din Iaşi, care a avut loc la 9 Iunie a. c., întreaga asistenţă a semnat următoarea telegramă adresată M. S. Regelui:

Majestăţei Sale Regelui României Carol I

Bucureşti

Foştii elevi din seriile de bacalaureat 1866—1879 a fostului Institut-Academic, — din Iaşi, întruniţi azi cu foştii lor profesori în viaţă, la o serbare de revedere, îşi îndreaptă primul lor gînd către Majestatea Voastră, Majestatea Sa Regina, Alteţele Lor Regale cu întreaga dinastie, urîndu-Le sănătate şi viaţă îndelungată.

Profesori: Anton Naum, Petre Poni, Al. D. Xenopol.

Foşti elevi: C. Meisner, Leon Cosmovici, Al. Cosmovici, Dr. Ilie Stroici, Leonida Gatoschi, Emanuel Riegler, Stefan Albu, dr. T. Cerchez, T. Cincu, C. Mătăsariu, G. Moţoc, Gr. Buicliu, C. Mille, Al. Lacinschi, Dr. C. I. Miclescu, Dr. Al. Şaabner-Tuduri, Dr. I. Augustin, C. Antoniade, D. Cernătescu, V. Dumitriu, V. Dumitriu, V. I. Merlescu, D. Mitachi, I. Stamatiu, Em. Stroici, Eug. E. Vincler.

Ca respuns s'a primit următoarea telegramă adresată d-lui profesor A. Naum din Iaşi:

Majestatea Sa Regele, vă mulţumeşte călduros d v şi domnilor profesori şi foştilor elevi ai Institutului-Academic din Iaşi, din seriile 1866—1879, pentru bunele d-v urări.

Mareşalul Curţii
General Adjutant, *Mavrocordat*

▪ **Judiciare.**—Curtea de Apel secţia I-a a respins apelul d-lui procuror cît şi al inculpatului Soil Moşcovici, confirmînd sentinţa tribunalului de Bacău, prin care numitul Moşcovici e condamnat la 2 luni închisoare, pentru bancrută simplă.

— A admis apelul d-lui procuror general şi a reformat sentinţa tribunalului de Tutova, condamnînd pe inculpatul René Ştein la 500 lei amendă, pentru bancrută simplă.

— A respins apelul inculpatului Mihail Michel, confirmînd sentinţa tribunalului de Roman prin care Michel e condamnat la o lună închisoare corecţională, pentru bancrută simplă.

▪ Sîmbătă 22 Iunie va avea loc în grădina Copou frumoasa serbare care a fost anunţată pentru ziua de 12 Mai 1912 şi care a fost amînată atunci din diferite împrejurări.

Biletele vîndute însă, sunt valabilele.

Serbarea cuprinde un program dintre cele mai atractive şi mai frumoase.

Persoanele cu bilete de 1 leu vor primi un frumos premiu în timpul serbărei.

▪ Şedinţa consiliului de higienă, ce urma să aibă loc în astă seară, a fost amînată pentru o dată ulterioară.

▪ S'a primit din partea serviciului sanitar superior aprobarea numirei d-lui dr. Michiu, ca medic secundar al spitalului Sf. Spiridon în locul d-nei dr. Popescu numită în alt post la Roman.

▪ Astă-zi s'a autentificat la Tribunal actul prin care d-nul Loc.-Colonel Langa donează Primăriei suma de 200,000 lei rezultaţi din vînzarea moşiei Poiana de Sud din jud. Vaslui.

100,000 au fost depuşi Primăriei în efecte, iar 100,000 sunt garantaţi în primă ipotecă în numita moşie, plătibili pînă în 4 ani.

Din venitul acestei sumi Primăria între altele are obligaţia de a da după indicaţiunile actului, pentru cumpararea de cărţi la şcolarii saraci, subvenţi şcoalelor profesionale şi atelierelor; pentru cumparare de lemne la saraci şi pentru înzestrarea la măritat a cîte 2 fete nevoiaşe pe an.

▪ Astă-zi dimineaţă, pe strada Lăpuşneanu, calul de la trăsura cu No. 18, a căzut pe linia tramvaiului tocmai cînd venea vagonul. Wathmanul oprind la timp, nu s'a întîmplat nici un accident.

▪ Noul program de astă-seară Sîmbătă al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian", a cărei reprezentaţie este dată *în beneficiul şoalei* **„Reuniunei Femeilor Romîne"**, cuprinde:

Leul scapat din cuşcă, film danez de mare în 3 părţi. Montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri scandinavi, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

Mai sunt cuprinse în interesantul program de astă seară, care e compus din 5 părţi:

Copilul, roman contimporan în două părţi.

Cea mai recentă apariţie din Pathé-Journal", cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Naravul lui Ţicnilă, scene foarte humoristice.

Mîne Duminică matineu la circul Sidoli (ora 4) şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Noua Grădină Traian" cu program nou duminical de asemenea în 5 părţi.

▪ Mîine Duminică 16 Iunie, ora 11 jum. va avea loc la şcoala de fete Steaua, un requiem pentru reposata

Fani Dr. Blumenfeld

cu care ocaziune se va inaugura clasa ce va purta pe viitor numele defunctei.

ULTIMA ORA

Speranţe de Pace

Serbia acceptă arbitragiul necondiţional al Ţarului

Monarhia Austro-ungară şi evenimentele balcanice

Cum priveşte primul ministru austriac chestia naţionalităţilor

Viena. — Camera seniorilor a adoptat bugetul provizor pentru al doilea semestru.

*

Ministrul preşedinte Sturghk a declarat cu privire la situaţiunea externă agravarea critică a diferendelor ce s'au ivit între aliaţii balcanici cu privire la împărţirea teritoriului cucerit, a pierdut din fericire caracterul său acut, — de oarece statele balcanice par a fi pe cale se recurgă la un acord pacific.

Această desfăşurare va fi salutată cu o vie satisfacţiune ca pretutindeni şi în monarhie. Nu se poate pentru moment prevedea cu siguranţă pe ce cale aliaţii vor ajunge la un acord, — totuşi ne va incumba de a lua o atitudine faţă de rezultat din punctul de vedere al intereselor noastre. Nu mai este nevoie să spunem că această intervenire a noastră asupra regulării definitive a posesiunilor balcanice va fi inspirată de acelaşi spirit binevoitor pentru statele balcanice precum am probat în decursul resboiului.

Aceste simţiminte privesc pe toate naţionalităţile din balcani fără deosebire. Acest imperiu cu numeroasa sa populaţiune slavă care în cadrul acestui stat a ajuns la cea mai înaltă desvoltare culturală, urmăreşte izbînda popoarelor balcanice slave cu aceaşi simpatie ca şi pe a popoarelor balcanice ne slave, cărora toate popoarele din acest imperiu de sigur le doreşte din toată inima propăşire şi buna stare. Dacă toate naţiunile balcanice se vor consacra datoriilor lor, desvoltării lor interne le vom ţine şi din punctul de vedere politic seama mai bine de destinaţiunea lor în sistemul echilibrului European a cărui zguduire le-ar compromite în prima linie propria lor desvoltare.

Deplinul succes de a preveni o atare sguduire este principala ţintă a politicei pacifice a monarhiei şi acesteia ea se va consacra în viitor ca şi în trecut (aplauze).

Conflictul bulgaro-serb

Interpelările din Scupcina serbească.

Serbia acceptă arbitragiul Ţarului.

Belgrad.—Scupcina. —Naţionaliştii Eiberak şi Velicovici interpelează pe d. Passici cerînd lămuriri asupra atacului al trupelor Bulgare de la 25 Iunie, asupra poziţiunilor Sîrbeşti de la rîul Zletovo, asupra punctului de vedere al guvernului faţă de acest incident precum şi dacă sunt adevărate informaţiunile cari spun că guvernul Sîrb a primit de la Petersburg invitaţiunea de a supune toate diferendele Sîrbo-Bulgare arbitragiului absolut al Imparatului Rusiei. Interpelatorii întreabă ce punct de vedere adoptă guvernul, faţă de această cerere a Rusiei şi faţă de arbitragiul general.

Preşedintele republicei franceze în Anglia

—Telegrama d-lui Poincaré—

Kalais. — Inainte de a părăsi Anglia d. Poincaré a adresat regelui George o telegramă reînoind expresiunea recunoştinţei sale, pentru primirea aşa de amicală şi pentru toate atenţiunile ce a avut faţă de reprezentanţii Franţei D. Poincaré duce o amintire mişcătoare despre măreaţa primire ce i s'a făcut pretutindeni poporul britanic şi roagă pe regele să creadă în statornica sa amiciţie.

*

Paris. — D. Poincaré a sosit în gara de Nord la orele 6.50 şi a fost salutat de mai mulţi miniştri şi de personalul ambasadei Angliei. In momentul de a părăsi gara d-sa a fost obiectul unei manifestaţiuni foarte călduroase din partea publicului.

Nota guvernului grecesc

Atena. — Grecia a remis la Sofia azi o lungă notă, respingînd teza precedentei note bulgare cu privire la răspunderea conflictelor, răspundere pe care Grecia o aruncă cu totul asupra Bulgariei, care a voit în totdeauna să menţină forţe importante pe lîngă forţele greceşti şi să creeze pe cît va putea un condominium real.

Nota încheie exprimînd speranţa, că Bulgaria va primi odată cu reducerea efectivelor din Macedonia, înţelegerea directă a celor patru guverne şi arbitragiul general asupra cestiunilor teritoriale, dacă acea înţelegere nu ar ajunge la un acord.

Serbia acceptă arbitragiul Ţarului

Belgrad.—După ziare guvernul sîrbesc a aderat la cererea Rusiei la primirea arbitragiului.

*

Ziarul „Politica" află că, după o informaţiune a cercurilor guvernamentale guvernul sîrb a primit asigurarea că arbitragiul se va întinde nu numai asupra tractatului, ci va avea o bază mai largă, aderarea la cererea Rusiei, dă dezlegare în principiu şi chestiunii reducerii efectivelor şi consimţimîntul guvernului bulgar, în această privinţă este de aşteptat chiar în cursul acestei săptămîni.

▪ *Firul special telefonic, fiind deranjat, n'am putut azi convorbi cu corespondenţii noştri speciali din Bucureşti.*

Pensiunea „Elita"

VIENA I.
(Börseplatz)

Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine
semnul distinctiv al veritabilului
:Franck:
Adaus la Cafea şi
Feriţi-Vă
de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari-și resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

PORTE-POTS

En FONTE INCRAYDABLE

Prix: 0f.80c.

Raymond GARIEL

1er, Rue de la Méginisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco du Catalogue sur demande

FONDOIR

Prix..... 0f.80

R. GARIEL

3e, rue de la Méginisserie, PARIS

ARTICLES A LAPINS

Adresse-Télégr. pour Poules et Poissons

Envoi franco de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASA DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă. Preţuri modeste

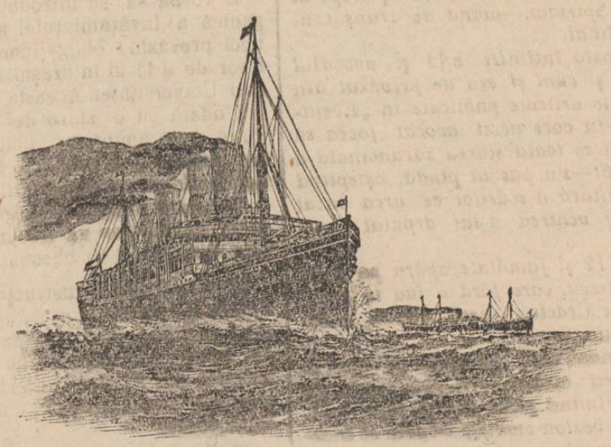

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17.

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1905—Marți 18 Iunie 1913

Să curgă sînge?

Un vînt de nebunie pare să bată în unele cercuri politice, dacă într'adevăr anumite ziare reprezintă grupuri sau personagii politice.

Misterioase conspirații, iminente organizări de răzbunătoare comploturi, pregătiri oculte de amenințătoare conjurații —iată sub ce aspecte ni se înfățișează starea de spirit în lumea civilă și militară de către acele ziare, sub cuvînt că ele oglindesc vederile și credințele unor medii politice.

Iar toate aceste coincid cu recentele declarațiuni făcute de către d. P. P. Carp, în interviewul acordat unui redactor al „Adevărului" și care culminau în declarațiunea că o prefacere e necesară, e aproape și va avea loc prin revoluție, prin sînge.

Suntem într'o vreme, cînd împrejurările pot cere în orice clipă, sacrificiul sîngelui. Vecini turbulenți, întreprinzători,— „balcanici" înainte de toate, stau gata să se încaere, după ce ieri de abia, au încheiat o serie de lupte în potriva unui dușman comun. Destinele noastre etnice și istorice ne-au lăsat puncte dureros de obscure în situația noastră și este prea posibil ca numai conflicte sîngeroase să poată lămuri și îndrepta toate aceste lipsuri Pentru atare eventualitate se cuvine să fim gata în ori ce moment și se cere să păstrăm și sîngele rece în urmărirea evenimentelor și să păstrăm sîngele cald — pe care l'ar cere împrejurările, pe altarul prefacerilor legate de grele sacrificii.

Dar turbulenții, nemulțumiții, oculții *nu* se ocupă de acestea. Ci prezic vărsări de sînge pentru cuceriri și izbînzi cu mult mai puțin însămnate.

Să curgă sînge pentru că nu a putut rămînea la putere d. P. P. Carp, omul politic care, în 1878, a cerut în Parlament să se respingă Dobrogea și a prezis că n'o vom păstra.

Să curgă sînge pentru că nu mai e la cîrmă d. P. P. Carp, care, acum cîți-va ani a tolerat apariția „Protestării" antidinastice și tolerează în momentul de față, acelaș ton prin ziare interlope.

Să curgă sînge pentru că a căzut de la putere d. Carp care, abia acum nu de mult, spunea ziaristului vienez că Macedonia—Hecuba—nu ne interesează întru nimic!

Să curgă sînge, pentru că nu suntem guvernați de „prevăzătorul" d. P. P. Carp, care în 1907 aștepta intervenția unei puteri străine,—a aceleiași Austrii pe care acum o declară trădătoare.

Să curgă sînge pentru că nu s'a putut menținea d. P. P. Carp, instalat la putere cu alegerile cele mai puțin demne, după însăși mărturisirea d-lui Matei Cantacuzino?

A d lui P. P, Carp care, abia venit la guvern, s'a „ambalat" în afacerea tramvaielor și s'a ridiculizat printr'un proiect imposibil de reorganizare administrativă!

Să curgă sînge pentru o revoluție care, după însuși d. P. P. Carp, n'ar avea macar de urmare și de țintă să cheme la viața politică straturi și masse populare, ci doară să asigure un guvern Carp-Filipescu sprijinit pe o efemeră dictatură!

Nu, nu! Nimeni nu-și închipuiește în gînd tabloul acesta și nimeni nu evoacă o asemenea priveliște cu mulțumire și cu speranțe, în afară de o categorie infimă de politiciani decepționați, paraponisiți și anacronici.

Sîngele națiunei acesteia poate să curgă și va trebui să curgă pentru prefaceri cu mult mai însemnate decît capriciile unui senior, decît interesele unei mîni de politiciani ambițioși și mai cu seamă neputincioși. Pentru acești nu trebue să se verse sînge și nu va fi vărsat.

△

NOTA ZILEI

Mă 'nnebunesc după articolele violente din „Seara"—și mai cu seamă după acele pe tema corectitudinei.

Corectitudinea este slăbiciunea celor de la „Seara". De dragul corectitudinei or să moară bieții oameni, nu alta!

Vroiți o „probă"?

Acum două zile „Seara" sub titlul „Sălbătăciile de la soc. „Argeșul" publică pe 4 coloane compacte un articol grozav, oribil, abracadabrant, începînd cu clasica întrodu cere:

«...Cititorii astăzi și-au format pe deplin convingerea, că toate campaniile ce ducem prin ziarul nostru deși sunt conduse cu energie, sunt fără alt interes de cît acela de a realiza triumful «Dreptății» atît de dorită în țara noastră. Aceste campanii ale noastre contra jafurilor și asupririlor ce zilnic ni se aduc la cunoștință, nu vor înceta».

Și după 24—cetiți 24—oare ziarul scrie:

«Articolul «Sălbătăciile de la Societatea «Argeșul», care a apărut în No. de eri al «Serei», s'a strecurat în ziarul nostru fără știrea direcției».

Nu mai e gazetă. E curat... strecurătoare!

Șantagiul „Serei"

Din ordonanța d-lui judecător de instrucție Glogoveanu, referitoare la șantagiștii Bogdan Pitești—Davidescu reproducem următorul pasagiu asupra faimoasei întîlniri de la „Flora":

„Automobilul se oprește la intrarea cabinelor rezervate și după ce architectul Adolf Davidescu se scoboară din automobil și se încredințează că o cabină este liberă, Aristide Blank și Alexandru Bogdan-Pitești intră în cameră. Acolo timp de 2—3 ore, Alexandru Bogdan-Pitești desbate cu Aristide Blank suma ce o pretinde ca ziarul „Seara" să încteze campania ce o duce contra Băncei Marmorosch Blank et Co. și să nu mai publice alte articole noui în contra sa și celorlalți conducători ai băncei. La început Alexandru Bogdan-Pitești pretindea patruzeci mii lei, anual, și în cele din urmă declară că se mulțumește cu treizeci mii lei anual, cu condiție ca suma să fie achitată integral de la început, nu în rate și să nu se pretindă chitanță. Pentru a invedera lui Aristide Blank că suma cerută nu este exagerată, Alexandru Bogdan-Pitești îi spune că după ce va primi această sumă ziarul „Seara" va fi cu totul la dispoziția sa; va putea ataca prin ziar pe ori-cine va voi și poate fi încredințat că articolele vor fi redigiate în așa fel în cît nu se va putea niciodată bănui că sînt inspirate de Banca Marmorosch Blank et Co.

Fiindcă Aristide Blank nu avea asupra sa suma de lei treizeci mii, (plecase de acasă numai cu vre-o optsprezece mii lei) el nu a mai oferit vre-un acont lui Alexandru Bogdan-Pitești, care de altfel nici nu ceruse și s'au înțeles că a doua zi de dimineață la orele unsprezece a. m., să se întîlnească la șosea și acolo Aristide Blank să predea suma de treizeci mii lei. După ce această înțelegere este sărbătorită cu o sticlă de șampanie, oferită de Alexandru Bogdan-Pitești, cu toții se înapoiază în oraș cu un automobil.

La înapoerea în oraș cîțiva funcționari polițienești cari se postase în grădina restaurantului „Flora" sînt recunoscuți atît de arhitectul Ad. Davidescu cît și de Alexandru Bogdan-Pitești".

MICI POLEMICI

Intr'un articol de „apărare" a lui Bogdan-Văcărești" ziarul lui Poke Protopopescu concede că: „se va zice însă că în afacerea Blank d. Bogdan-Pitești e un remarcabil șantagist".

Da—și încă foarte remarcabil, strigător de remarcabil.

*

Ce-a fost agresiunea lui Crăciun în contra deputatului Scorțescu?

...O probă de cum o să se facă „revoluția" propagată de d. P. P. Carp.

*

Indată ce le-a trimis amicul Eugen Herovanu vorbă—prin telegraf—că-i va chema în judecată, apașii „Serei" s'au executat și și-au înghițit calomniile inserînd o retractare.

...Tot e bună frica!

*

Aflînd despre isprava redactorului Crăciun dela „Evenimentul", ex-șeful a telegrafiat gazetei iașane, din Tibănești:

— „Anunțați publicul că am dat drumul nebunilor!"

*

De ce se acordă o decorație comună: „Bărbăție și credință"?

Din prudență ar fi trebuit statul să decoreze „bărbăția" la unii și „credința" la alții. Imperechiate, merg ceva mai greu.

*

Făcînd aluzie la d-nii dr. Stroici și Gh. Scorțescu, oficiosul carpist îi prevenia că: „amicii noștri le vor da cu piciorul, tratîndu-i după cum merită...".

Și cînd colo Crăciun a dat cu... palma!

*

Totdeauna bine informat din surse polițienești, „Evenimentul" n'a aflat nimic despre bătaia dela Sf. Spiridon.

Nici prefectul de poliție n'a aflat nimic.

*

Facem o profeție: bătăușul Crăciun va susținea la judecată că a comis un delict de... presă, bătînd crunt pe fostul său director.

Bogdan Pitești face școală.

ECOURI

Dacă statistica nu ne-ar dovedi, nici nu s'ar crede că orașul cetei eterne și al fumului, Londra, este cea mai sănătoasă Capitală din Europa. Starea sanitară a Capitalei engleze s'a îndreptat mai ales în timpul celor 7 ani din urmă. Proporția morților în anul 1906 are de 15.8 la mia de locuitori, iar la începutul anului 1913 acest număr a scăzut la 13.6. Comparînd această statistică cu acelea ale marilor orașe europene, reiesă că Londra stă în fruntea marilor metropole, fără nici un alt concurent. Proporția morților din marile orașe europene socotită pe mia de locuitori este următoarea:

Berlin 15.6; Paris 17.2; Budapesta 19.0; Petersburg 20.8; Veneția 22.8; Triest 24, București 26; Moscova 27.

Cauza stărei sanitare excelente a Londrei trebue căutată în viața cumpătată a Englezului. Trebue însă luată în considerare și curățenia exemplară a populației, precum și faptul că administrația comunală a acestui ocean de clădiri face tot posibilul să mărească numărul și suprafața parcurilor și a grădinilor publice. Astfel în ultimii șapte ani suprafața parcurilor s'a mărit cu nouă-zeci de hectare!

*

In America — cum și era de așteptat — s'a votat o lege așa zisă „a bărbaților leneși".

Lucrul s'a întîmplat la Washington unde Adunarea legislativă a votat această lege relativă la orașul Seattle, prin care se obligă bărbații cari sînt recunoscuți ca leneși incorigibili sau cari și-au părăsit nevasta sau familia, să sape un cîmp întins de lîngă Seattle, sub supravegherea gardienilor; pentru aceasta nevestele lor primesc 7 franci 50, pe zi. Cît despre cei ce sapă cîmpul, ei nu primesc de cît hrana necesară și hainele de închisoare...

Se spune că de cînd cu legea aceasta, comisarii sunt luați cu asalt de femeile supărate, sau declarînd că's supărate din cauza bărbaților leneși.

OAMENI ȘI LUCRURI

In secolul cînilor

De oare-ce notele anterioare le-am consacrat unei actualități canine, menționăm aci o comunicare, pe care o face d. Ion Botez într'o cronică apărută în cel mai nou număr al „Vieții Romînești":

„Nu știm cît de răspîndită e în Anglia iubirea de insecte; iubirea de cai însă și de cîni cred că nu lipsește nimănui, în tr'un grad și iubirea de pisici. Mi s'a întîmplat de nenumărate ori să văd oamenii sărutînd cai și cîni în stradă; și la o expoziție de cîni din Londra am văzut cîni atît de alintați și sărutați, în cît începusem să nu mai văd scara zoologică între acest nobil animal și homo sapiens.

„Iubirea de cîni e atît de mare la Engleji, în cît mulți cîni au ajuns renumiți prin marile suferinți ce au încercat stăpînii lor celebri la dispariția lor. Astfel, cine nu știe, în Anglia, că Byron a trecut prin cea mai mare disperare, cînd a buit să-și îngroape pe scumpul lui cîne Boatswan. Melancolia inscripției scrisă de Byron pe piatra lui mormîntală mai tîrziu comemorează faptul; iar pe marginea mormîntului cînelui lui W. Scott scumpului Camp, toată familia marelui scriitor a vărsat șiroae de lacrimi fierbinți..."

Tot din Anglia își avea originea celebrul cîne de actualitate literară,—*Dingo*, despre care am pomenit, în treacăt, în cronica trecută.

„Sunt acum cîți-va ani — exact nouă ani, o lună și cinci zile — dimineața, în ajunul Paștilor, cînd Vincent Pegneux, zis la Queue, care face serviciul mesageriilor, între gara de la Courtoise și satul Ponteilles-en-Bourgis, unde locuiam atuncea, îmi aduse o cutie, ce venea de la Londra!"

In acea cutie venia... viitorul cîne de reputație mondială, eroul fără graiu, dar cu multă simțire, al romanului lui Octave Mirbeau, animalul menit să spună cele mai crude adevăruri neamului omenesc.

Firește, ar fi putut autorul să le spună și pe alte căi... zoologice. Fataliștii, mai vechi și mai noi, au găsit atîtea chipuri de a rosti adevăruri dureroase.

Octave Mirbeau a ales cînele,—pentru însușirile lui de agerime, de inteligență și de... răutate. Poate chiar că prin această din urmă „calitate" se apropie mai mult de regele viețuitorilor, — de „homo sapiens".

Rodion

Note și Impresii din Bulgaria

II

Trecerea Dunării-Nicopole.

Trecerea Dunării e pentru veteranii noștri un titlu de onoare, căci prin virtutea lor și sîngele vărsat pe cîmpiile Bulgariei au dat țării neatîrnarea. Fapt de arme din trecerea Dunării, pentru mine, care mă legănau pe valurile liniștite ale bătrînului fluviu, trecerea Dunării nu era nici prilej de poezie, nici prilej de vitejie, ci un amestec de stări, cînd la spete aveam *Cula* turcească, raiaoa Teleormanului, iar în față aveam stînca, pe care zace vechea cetate a Nicopolei, loc de întîlniri de arme, de frîngeri de săbii, de răpuneri de oștiri și noroade.

Dunărea din vechi a fost hotar natural între lumea romană și civilizată și între lumea barbară și necivilizată, iar dacă Traian a dus aquila romană și pe malul stîng prin părțile dacice, a fost sforțare peste fire, dar a însădit aici un cuib de viață romană și civilizată, a cărei moștenire îndepărtată sîntem noi astăzi, mîndri de așa origină, de așa strămoși.

Și cum locul deșteaptă prin asociare un întreg șir de amintiri, pare că mă vedeam în altă situație, cînd pe aceleași valuri ale Dunării mă legănam în pereche zimbitoare, ducînd dorul unui suflet visător spre țermuri necunoscute.

In mai puțin de jumătate oară eram pe malul bulgăresc și o ceată de băețași gata să-mi ia geamantanul spre a merge la vamă „*mitnița*" cuvîntul bulgar fiind cel des întrebuințat în diplomatica noastră slavonă cum și în textele bisericești, iar nu „*tamojna*" rusască.

De la vamă primii vestea că îmi va fi greu să mă duc la *Somovit* să iau trenul, întru cît „*țivili*" nu se iau la tren, ci numai „*voiski*".

Poposii la cafeneaua de lîngă *mitniță*, un fel de birt, cafenea a d-lui Penciu Ivanov. Un lapte cald. alt lapte cald, adus de la o „*mlecarniță*" lăptărie, mă făcu să-mi ogoesc foamea. Erau ceasurile zece. Fui sfătuit să iau trăsura să mă duc pînă la Plevna — 56 kilometre — căci *poate* de la Plevna să pot lua „*poiazdul*", de oare ce e oraș mai mare și se vor lua și țivili. Dl. Abdulah se oferi să mă ducă cu 20 lei și iată-mă asigurat asupra drumului pînă la Plevna. Ce a fi de aci în colo voiu vedea.

Vremea era a ploae; ceriul înourat de al binelea, și pînă la dejun căutaiu să vizitez Nicopolea. Tîrgușorul se întinde pe văgăuna a două dealuri repezi, din care unul — de pe dreapta — are cetatea, azi căzărmile, iar cel de pe stînga — mahalaua turcească—are monumentul rusesc rădicat în amintirea războiului de la 1877. Ulița principală duce pînă în fundul văii, cam un chilometru și ceva; de acolo drumul apucă la deal și tae stînca, avînd a eși hăt departe peste coline în șoseaua Plevnei. Căsuțe modeste și avîndu-și razemul lor în stînci, pe dreapta o cișmea veche cu inscripție turcească, purtînd anul 1255, deci mai nouă ca zidurile și porțile cetății; în vale ruinele unei vechi biserici creștine; iar în stradă o altă cișmea cu inscripția bulgărească, rădicată de obște în 1877 Septemb. Părăoașul mic al tîrgului, desparte mahalaoa turcească, a căreia case se resfiră pe coasta dealului în mod neregulat pînă lîngă monument. O cărărușe îngustă sue la monument. După ce pe una din plăcile comemorative se înșiră polcurile, cari au luat parte la luarea Nicopolei în 1877, pe placa din față, ce caută spre Dunăre, se scrie în rusește:

„*vă farstvovanie Rossiiscago Imperatora Alecsandra II, pod nacealstvom gheneral leitenant barona Cridenera, 3 go i 4 go Iiulia 1877 goda vziatie Nicopolia*".

Nicopolul a fost luat de armatele rusești în ziua de 3 și 4 Iulie 1877, general fiind baron Krudener. Cetatea zace pe dealul din dreapta, mult mai înalt și pe la 12 eram la căzărmi, unde un serjent major în o românească curată mi-a dat toate deslușirile asupra cetății vechi a Nicopolei. Dinspre Dunăre cetatea e de neluat; stînca e ca un perete și un șanț larg, azi aproape astupat, izola locul întărit de restul stîncei, ce merge în sus spre apa Osmului. Sus stînca face un podiș în suiș spre sud, și pe acel podiș s'au desfășurat toate asalturile dela 1389 încoace. Aici floarea cavaleriei franceze a poticnit sub caii lor în zale, și sprintena infanterie turcească a dat măsura bravurei sale, de și cronicarii timpului, cu Wawrin în frunte, critică tradarea lui Mircea, care a lăsat pasul întăiu înfumuraților cavaleri francezi, pentru a înghiți nu numai rostul unei cruciate, ci și renumele cavalerilor apuseni și a grăbi îngenunchiarea Valahiei.

De pe culmile cetății Nicopoli, ai ca în palmă vederea șesului lat Dunărean și căderea Nicopolei nu numai că a adus îngenuncherea Valahiei, dar chiar stăpînirea efectivă a Turnului — Culă pe turcește — rupînd din trupul țării o fâșie de pămînt, ale cărei hotare ni le arată hîrtiile vechi de stăpînire și care a lăsat în vorbire zicala „*bez Vlașca și Teleormanul*".

Astăzi pe această colină stau căzărmile. O mînă de soldați păziau, căci prin garnizoane nu au rămas de cît efective mici de soldați, toate fiind duse la Edrin sau Ceatalgea, iar acum la hotarele Serbiei de la Vidin la Monastir.

La căzărmi duce o șosea săpată în stînci, și era în nămezi de vară. Și cîntau în vale cucoșii a ploae; și cotcodoceau găinele pentru că se ouase; și le ținea hangul cucosii, că era un larmăt în vale, de-ți desfăta auzul în mod deosebit. Două văi pot da în cetate. Turcii au trebuit să zidească ziduri înalte și porți mari legate în fer ca să oprească întrarea dușmanului. Zidurile acestea sunt nouă—relativ. Și frumoase inscripții turcești spun de rostul lor. Neputînd să le decalchez în graba trecerii mele, m'am mulțumit a le lua anul lor turcesc. Tocmai în Belgrad fiind rugai pe unul din ofițerii turci, ce sta la o altă masă în vecin, pe d. *Ibrahim Comadina*, și mi-a cetit că anul ie la o poartă 1230, iar la alta 1239. Socotind anii în era creștină, reiese că porțile au fost rîdicate între 1806—1812, cînd cu războiul între Ruși și Turci, cînd, cum spune d. Ghica, în Polcovnicul Ioniță, armatele lui Săvarov au răzbit prin Nicopol la Plevna. Astăzi pe aceste porți stă scris în bulgărește „*pontona drujina*", adică că acolo e o cazarmă de pontonieri, pentru paza Dunării.

La 1 jum. mă suii în trăsură și apucăi drumul spre Plevna, cu nădejdea că voiu ajunge cu bine la capăt și că cel mult în 6 oare voiu fi în Plevna. Dar cum cuvîntul din poveste mult mai este, cine a asculta multe a învăța, las pe alt curier drumul de la Nicopol la Plevna.

Gh. Ghibănescu

STRUNA ZILEI

EXTREMELE SE ATING

Trăsnetul s'a descărcat, sîmbătă, în conducta de apă a Iașului.

Unor elemente
Straniu le e focul:
Insetat de apă
Veșnic este—focul.

Sărbătorirea d-lui A. A. Badareu

Revista „Romînia Viitoare" în al treilea an de existenţă.—Bustul în bronz al d-lui A. A. Badareu.—Banchetul de la Copou, via d-lui Badareu. —Membrii participanţi. — Toasturile ţinute. —Discursul d-lui A. A. Badareu. Şedinţa de la clubul Conservator-democrat.

Revista „Romînia Viitoare" ce apare în Bucureşti, sub direcţia d-lui A. A. Bădăreu serbîndu-şi al treilea an de existenţă, a ţinut să adune la un banchet pe toţi colaboratorii ei, la via d-lui A. A. Bădăreu de la Copou, unde s'au ţinut şi celelalte serbări.

In acest scop comitetul de redacţie a lansat invitări la toţi membrii, lăsînd cel din urmă pe serbătorit, care n'a aflat de complotul banchetului de cît cu 4 zile înainte de ţinerea lui.

Pentru a da serbării un caracter mai oficios, s'a convenit a se prezenta serbătoritului *bustul său în bronz*, lucrare executată de sculptorul Gh. Dimitriu din Bucureşti.

Cum cea mai mare parte din colaboratorii revistei ocupă actualmente situaţiuni politice şi administrative în departamentul Instrucţiunei, iar directorul revistei e ministru al Lucrărilor Publice, serbătorirea din acest an a avut un caracter mai oficios, de şi intimitatea a fost tot aceiaşi ca şi mai înainte, toţi fiind întăi şi întăi prieteni şi soldaţii aceluiaşi partid şi gradaţi cu trese după merite.

La apelul comitetului de redacţie au răspuns un foarte mare număr de membri colaboratori şi prieteni, al căror nume e acesta după cum s'au aşezat la masă:

Masa I: A. A. Bădăreu, Teodorescu, Suchianu, Colorian, Otescu, Mihailescu, Caracudovici, Scutărescu, Drăgănescu, V. I. Radu, Gh. Lascar, Dragomirescu, Ghimuş, Cumpănici, Sturza, Dumitrescu, Mancaş, Cecropide, Cămpineanu, Niculescu, Voiculeţ, Trandaf, Chicireanu;

Massa II, Calistrat Hogaş, Nicolaevici, Cosmoc, Mihailescu, Manoilescu, Ghiga, Băgescu, Stroescu, Dobrescu Toma, Ţilenschi, Stănilescu, Stănescu, I. Constantinescu, C. Buţureanu, Vartolaş, Gh. Ghibănascu, Păsculescu, Enciulescu şi Aurescu;

Masa III, Dr. Ştefănescu-Galaţi, Jnarez Movilă, Ciurcu Alex., Taşcă Gh. Popescu Anton, Vezibianu Gh., Oiaga V., Em. Constantinescu, Emil Briul, Maniu, Florian Crasan, Mavrachi, Glodeanu, I. Clinciu, Stanciu, Ciuceanu, C. Andriescu, Gh. Nicolau, Agapescu, Scorpan, V. Dimitriu, I. Vîrlănescu.

Masa IV-a: Burileanu, Condurăieanu, Stere Enăchescu, Gr. Tabacariu, Th. Speranţă, Coman, Costescu, Filoti, Popovici Scarlet, I. Prasa, C. Zaharia, V. Munteanu, Th. Berescu, Stănciulescu, Toma Zaharia, Samarian, Patriciu, Mircea Badareu şi Matei Luca Caragiale.

Au fost în total 84 de meseni.

Vremea fiind din potrivă rea, masa s'a servit în sala cea mare de joc şi mesenii au fost încîntaţi de prea marea apropiere unii de alţii, aşa că veselia a fost mai mare, de şi farmecul ar fi fost mai însutit, putîndu-se servi masa sub copacul umbros, de unde ochiul se îmbăta cu frumoasa panoramă a Iaşilor şi dealurilor din jur.

Seria toasturilor o deschide d. *Marin Stroescu*, care aminteşte în scurt de momentele de sărbătoare ale partidului conservator-democrat pentru oamenii şcoalei. Leagă banchetul de la 1902 dat în onoarea d-lui Take Ionescu, sărbătorirea lui 3 Febr. 1908; apoi serbările revistei cu începere de la 1911. Pentru a lega mai mult într'o frăţească prietenie legăturile noastre cu directorul revistei, noi membrii comitetului îi presentăm ca omagiu de încredere şi prietenie bustul turnat în bronz.

La aceste cuvinte se desvălue bustul şi toată asistenţa se scoală în picioare şi aplaudă frenetic pe serbătorit.

Bustul e opera maestrului Gh. Dimitriu. Supt înfăţişarea de bronz, chipul apare serios şi rece neputînd reda în totul zîmbetul specific al lui Badareu, care trădează puterea lui de scrutare a sufletului omenesc.

Th. Speranţă în scurte cuvinte se inspiră de la chipul turnat în bronz al serbătoritului şi lipind expresia moldovenească *tare* în vorbe ca „tare moale", „tare tare" şi „moale tare" arată că pe Badareu nu bronzul îl poate reprezenta aidoma, ci oţelul, criţa. (Aplauze).

I. Otescu arată că prtidele cari se clădesc pe interese n'au durat, din contra acele cari se clădesc pe iubire şi încredere durează. Închină pentru sporul partidului conser.-democrat şi şeful său.

Gh. Ghibănescu închină pentru d. C. Disescu, ministru de instrucţie, care a găsit în colaboratorii revistei „Romînia Viitoare" cei mai devotaţi şi harnici colabori în conducerea învăţămîntului public. — In special domnul Disescu şi-a cîştigat titluri neperitoare prin larga atenţie dată Universităţii din Iaşi.

Mihai Dragomirescu închină pentru garda de onoare a prietenilor lui Badareu.

I. Clinciu închină pentru Gh. Lascar, secretarul general al învăţămîntului, ale cărui calităţi de administrator, le constată că prin muncă ne-a cucerit pe toţi.

Stănescu închină pentru Badareu şi povesteşte de intriga ce s'a făcut de unele cercuri din Bucureşti în 1904, cînd se vorbia să vină ministru la culte.

V. Oiaga, închină în numele prietenilor din Iaşi pentru Badareu, care deşi nu este ministru la Culte, dar a sfinţit şi locul de la lucrări publice, căci astă-zi acest minister a devenit cel mai important prin mişcare mare economică ce va produce.

Cecropide, amintind de serbătoririle de la 1902 în persoana d-lui Take Ionescu, şi de la 1906, arată că din bisericuţa, pe care au criticat'o cei de la Brăila, dar azi în această biserică vin să se închine şi cei ce atunci o credeau de eretică ori schimatică.

I. Vîrlănescu, dă cetire următoarei telegrame din partea d-lui Cruţescu revizor şcolar:

Aflat în imposibilitate de a participa, rog prezentaţi sincere şi căldaroase felicitări d-lui Badareu valorosul nostru barbat de Stat, iar revistei îi urez viaţă cît mai lungă pentru binele şcoalei şi al Ţărei.

I. Cruţescu
Revizor şcolar, Ilfov

Discursul d-lui A. A. Badareu

Iubiţi prieteni,

Prezenţa voastră în număr aşa de mare e o surprindere plăcută pentru mine, căci eu totdeauna sunt plăcut impresionat, cînd mă aflu înconjurat de prieteni, mai cu samă aşa de aleşi şi devotaţi.

Eu am ştiut cel din urmă, şi abia acum 4 zile în urmă am aflat că se urzeşte serbarea de azi şi ca om care'mi dau samă de toate, am ţinut să fiu la dispoziţia prietenilor, în aceste 2 zile.

De la început însă ţin să vă declar că serbarea de azi va fi interpretată în cercurile politice în diferite feluri şi pentru a preveni pe adversarii noştri, iată cum vor prezenta lucrurile.

Presa liberală (Viitorul) va continua cu insinuările sale, deja începute, şi va zice că adunarea de azi, compusă numai din profesori, n'are alt scop de cît de a sili mîna şefului meu, ca să mă treacă la departamentul ocupat astă-zi de stimatul meu prieten C. Dissescu: şi să dea loc la Lucrări Publice unui alt prieten, fie Barbu Păltineanu, fie un altul.

Felul acesta de a insinua prinde la foarte mulţi şi tocmai fiind-că dv. sunteţi profesori, va avea mai mulţi sorţi de izbîndă.

Aşa să fie oare? In două momente s'a vorbit de numirea mea ca ministru de Instrucţie şi vă mărturisesc că şi eu ca profesor, aveam această dorinţă să ajung şeful departamentului şcoalelor. Nu am însă regret, căci un om politic trebue să fie gata la orice distincţie, şi nu face operă de bun partizan dacă atunci cînd împrejurările cer ceva, el să facă caz numai de persoana sa.

Dar aceasta nu era *poate* numai dorinţa mea. Chiar şeful nostru mă desemnase oarecum, cînd cu banchetul de la 21 Noembre în 1911, cînd v'a spus dv. tuturor, că şcoala Romînească va trage multe foloase de la persoana mea în capul Instrucţiunii. Şi fiindcă sîntem în urma unor fapte împlinite, iată cum s'au petrecut faptele la 1912 toamna. Se hotărîse definitiv guvernul de colaborare, Eu eram la Brăila şi primind telegrama urgentă mi-am amînat procesul, plec la Buc. şi între un tren (7.50 şi altul (8.55) am dezlegat pe şef să dea locul la Culte d-lui Disescu. Pe cînd unii credeau că din acest fapt să facă un impas guvernului de colaborare, eu tocmai l'am înlesnit pe şeful meu şi puteam cu trenul 9 *fără 5* să plec liniştit la Iaşi, că s'a făcut colaborare. Ce să vă spun mai mult? Astfel erau împrejurările, că un guvern Maiorescu *trebuia* să meargă cu ori ce preţ, cu aprobarea tacită şi pasivă a celorlalte 2 partide. Vă închipuiţi, dv. ce lipsă ar fi fost pentru ţară şi pentru noi, lipsind de la locul de muncă tocmai şeful nostru. Un partid nu e compus numai din *îngeri*, şi deci cu pasivitatea nu se pot satisface toate cerinţele legitime ale unui partid.

Partea mare şi largă ce a avut şeful nostru în desfăşurarea evenimentelor externe, a stărnit la invidioşi toată firea lor diabolică, căci de şi n'avea o misiune cu proces-verbal la Londra, a avut însă o mare misiune morală şi roadele ei se constată azi cînd toată Europa se întreabă ce va face Romînia, deci guvernul din care face parte şi Tache Ionescu. Cum să fiu amărît în asemenea împrejurări că n'am luat departamentul Instrucţiunei?

Dar, dacă eu, efectiv nu sunt ministru de Instrucţie, aveţi în Gh. Lascar un *quasi eu*, căci el e sufletul meu, şi nu m'am înşelat nici cînd l'am lăsat la primăria de Iaşi ca succesor—cine nu ştie ce a făcut Lascar pentru comuna Iaşi—nici azi cînd în dirijarea Ministerului de Instrucţie, ministrul are de colaborator pe un Lascar. (Aplause furtunoase).

Ce va zice însă presa celui de al 2-lea partid, presa şi nuanţată şi aşa zisă *independenţă*, căci am ajuns şi la acest lucru ca *unii* oameni politici să răsufle nu prin presa lor, ci prin o presă zisă independentă.

Această presă va vedea în serbarea de azi un act de forţare contra şefului, pentru a mă menţine în guvern. Le place adversarilor mei a repeta o veche şi răsuflată formulă: fuziunea nu se poate face cu Bădăreu în guvern. Astăzi cînd ştim exact textul, după care s'a făcut fuziunea la 1907, şi cînd se făcea caz pentru prezenţa lui I. Th. Florescu în comitetul executiv central (risete), ce să ne mai mirăm că vor repeta cîntecul vechiu „Cu Bădăreu nu se poate face fuziunea".

Pentru moment actul fuziunei e foarte îndepărtat şi nu persoana mea e ceia ce preocupă pe cei ce frămîntă fuziunea. Pînă atunci am destul timp să depun munca mea în îndatorirele mele de ministru, în această nouă *robie ministerială*, cînd omul trebue să dea mai multă *jertfă*.

După ce am isprăvit cu partea insinuărilor, vin acum la partea pozitivă: Ce cred eu despre prezenţa dv. aici? Dintre toţi cei prezenţi eu nu văd de cît 2—3 universitari, şi restul de 80 institutori sau profesori secondari. Şi-mi pare bine că sunteţi în aşa de mare număr profesori şi institutori pentru că mişcarea dv. făcută în aparenţă pentru mine, e un mare *eveniment social*, nu numai politic.

In evoluţia democratică a ţării, clasa diriguitoare, aristocraţia ţării, e la o răspîntie periculoasă a vieţii politice. Ea ori poate fi înghiţită de masele mari democratice, ori foarte redusă. Partidele politice au căutat să dreneze spre ele toate curentele nouă şi încă de la 1891 ochiul ager al lui Lascar Catargi şi Alex. Lahovari a văzut în Take Ionescu pe tînărul care poate aduce spre ideia conservatoare pe toţi cei de o samă cu el. Şi nu s'au înşelat. Ei văzuse că a se închide în cercul îngust al aristocraţiei de nume şi avere nu e de ajuns, şi au dat loc în guvern lui Take Ionescu. Ce a urmat să ştie. De aceia domocratizarea partidului conservator fiind un fapt de evoluţie se înşală cei ce cred că democratizarea se poate stînge cu dispariţia de pe arena politică a lui Take Ionescu.

Noi, ca ţară tînără, n'avem încă instituţii puternice şi cu rădăcini adînci, care să susţie ţara la vreme de primejdii. Vedeţi în Balcani care e starea de lucruri. Se clatină monarhia, se asasinează oameni politici, se surpă dinastia prin coterii de arme, prin armată. Şi la noi s'a introdus ameninţarea cu *revoluţie*. Şi cine o spun aceasta? Reprezentanţii aristocraţiei zdrobite.

Cînd dar ne ameninţă acest spirit de anarhie în mintea celor puţini din clasa diriguitoare, democraţia are o datorie mare de a pastra neatins patrimoniul strămoşesc.

Noi sîntem o ţară eminamente democrată, 6 milioane săteni şi 1 milion orăşeni, iar din acestea 700000 aproape romîni. Această democraţie urbană a dat în cele din urmă asentimentul său pentru ideia conservatoare democrată, căci a văzut aici garanţia de ordine şi de stabilitate.

Să nu prejudecăm faptele. Clasa diriguitoare e necesară unei ţări; chiar acolo unde nu există, se formează de la sine. Vedeţi în Bulgaria, în Serbia; vedeţi la fraţii noştri în Transilvania, conducătorii sînt necesari ca şi conduşii. Să nu ne facem dar iluzii. Clasa diriguitoare e necesară. Şi apoi şi eu unul vă mărturisesc aveam o părere, care azi sînt ţinut să vă declar că am părăsit'o.

Iată care-i. In credinţa mea că e prea necesară clasa diriguitoare, eu ziceam că dirigurea partidului conservator-democrat se cuvine de drept unui reprezentant al aristocraţiei. Azi cînd văd că prin meschinării, această clasă diriguitoare s'a scoborît jos şi se dedă la fapte de anarhii morale şi debandadă politică *zic şi pretind că democraţia are dreptul şi la dirigurea partidului conservator*. (aplauze frenetice). Vom lupta să încadrăm boerimea în partidul conservator-democrat.

De ce să o încadrăm? Tocmai pentru prejudiciul democraţiei. Societatea dă în parte mare *credit* personal acelui ce'are un nume istoric, avere şi înrudiri alese. Noi nu putem trece peste aceste prejudecăţi; dar avem datoria de a privighia la educaţia acestei democraţii şi aici vine rolul cel mare social al corpului didactic primar şi secundar; voi aveţi în mînele voastre sufletul în creştere al acestei democraţii. Voi puteţi forma aluatul democraţiei sănătoase. Aceasta e marea voastră chemare şi marea şi rodnica voastră activitate extraşcolară. Vă puteţi cerne *valorile* reale în tineretul ce va trece pe băncile şcoalei,—căci a venit vromea ca numai valorile individuale să răsbată nu titlurile tradiţionale şi seci.

Dar cu aceiaşi francheţă vie arăt şi defectele. Profesorul e prea cuprins în sine şi crede că manifestarea politică îi scoboară ceva din autoritatea sa. Cînd corpul didactic, din „metodist şi simplist cum este, va face să circule pe o scară mai largă la viaţă publică, manifestînd pentru organele politice — indiferent care — va lua o parte mai vie la viaţa politică de partid, la tribuna electorală, în presa de partid, el va face o operă de însănătoşire a democraţiei şi în sporul conservator-democrat prin profesiunea noastră, eu închin paharul meu pentru dv. toţi, pentru corpul didactic primar şi secundar, care are o mare chemare şi de la vlaga d-voastră atîrnă mărirea şi înalţarea patriei.

Aplauze furtunoase acoper ultimele cuvinte. Cuvîntarea d-lui Ministru a ţinut mai mult de o oră şi întreaga asistenţă a sorbit cu încordată atenţie lunga şi instructiva cuvîntare a directorului Revistei „Romînia Viitoare".

De la vie au plecat apoi toţi pe jos spre a-şi da întîlnire la clubul conservator-democrat, unde d. Badareu, preşedintele clubului a făcut cerc cu cei prezenţi.

Adunarea s'a isprăvit la 7 jum. seara.

Discursul stenografiat al d-lui Badareu va apărea în cel mai apropiat număr al Revistei, ca un fel de program al activităţei pe viitor a corpului didactic.

Litere-Ştiinţe-Arte

Cinstire?—Un ziar de teatru din Capitală publică o „subsceipţie naţională" pentru a se oferi un dar d-lui I. Al. Brătescu-Voineşti, semn de protestare din partea admiratorilor săi, împotriva ciudatei procedări a Academiei Romîne care a premiat cu premiul Năsturel o traducere, nesocotind întreaga activitate literară a marelui nostru nuvelist".

Vreţi să cunoaşteţi situaţia pe ziua de azi?

Suma din urmă 189 lei.
D. M. Cruceanu 5 lei.

Total 191 lei.

Şi calendarul se încheie stereotip:

„Sumele se vor trimite pe adresa ziarului nostru cu specificarea: Pentru subscripţia Brătescu-Voineşti".

...Nu e oare de preferat a se curma, cu o oară mai înainte acest compromiţător de înceată cinstire a unui prozator de mare valoare?

*

A apărut „Viaţa Romînească" No. 5 pe Mai 1913, cuprinzînd un bogat sumar în care ne întîmpină bucăţi semnate de M. Sadoveanu, M. Codreanu, St. O. Iosif. I. Botez, Dem. Botez, Isabela Sadoveanu, dr. N. Trufinescu, I. Al. Brătescu-Voineşti, T. A. Badareu, I. Bărbulescu, V. M. Ioachim, C. Paltin, P. Nicanor et comp, recenzii, revista revistelor, etc.

*

Noua Revistă Romînă cuprinde:

Dacă va fi sau nu revolnţie—Cum sunt judecate partidele politice.

A. D. Xenopol: Cu Bulgaria sau cu Serbia?

Ramiro Ortiz: Arturo Graf, poetul misterului şi al morţii. II.

Mihail Sorbul: Letopiseţi (dramă istorică în 5 acte, fragment).

Ieronim Laurian: O floare sunt... (versuri).

Mihai Tonca: După a treia lectură a lui Homer.

Cărţi noui.—Insemnări.—Revista Revistelor.

INFORMAŢII

Apele Prutului, între Măcăreşti şi Ungheni cum şi ale Jijiei, au crescut pînă la limita superioară a albiilor, ameninţînd cu revărsarea, Pe unele locuri, chiar au trecut puţin pe şes.

A fost prinsă şi arestată la siguranţă, servitoarea bucovineancă, care a furat suma de 2000 lei de la d. dr. M. Manicatide, acum cît va timp în urmă şi care dispăruse trecînd în Bucovina.

„Cu Isus, pe drumul către Golgota" este titlul unei elegante şi foarte importante broşuri, apărută de curînd, datorită P. S. S. Arhiereului Antim Petrescu-Botoşeneanu, vicarul sf. Mitropolii a Moldovei şi Sucevei, unul dintre învăţaţii prelaţi moldoveni şi un prea cunoscut scriitor în domeniul literelor bisericeşti.

Reprezentaţia de binefacere care urma să aibă loc Simbătă seara, în beneficiul societăţii „Reuniunea femeilor romîne", de sub preşedinţia d-nei Elena Mîrzescu, va avea loc în astă-seară, de oare-ce a fost amînată — timpul fiind Simbătă nefavorabil. Biletele plasate sunt valabile pentru azi şi publicul e învitat să asiste în număr mare în grădina Traian.

A apărut „Sanatatea şi Viaţa Fericită" cu data de 15 Iunie 1913, anul XIII No. 7, avînd un interesant şi excelent sumar.

Următorii elevi au promovat clasa III-a a Şcoalei Comerciale Superioare din Iaşi:

Alistar Gh. I., Botez C., Brumă N., Ciolan L., Donciu I., Drăghici N., Eşanu Gh., Frair S., Goldenberg M., Goldstein I., Guriţescu N., Ioniţă Sp., Kohnfeld N., Lăzărescu I., Mărgărint Gh., Mereuţă N., Neculau Gh., Neculau M., Pavalache V., Pavelescu A., Polli M., Pompau M., Rabinovici M., Samsonovici T., Spiridonescu C., Stavarache T., Stoinescu V., Vexler I., Vrăbiescu Gh., Zaharia D.

Clasa II-a: Amira N., Bălănescu I., Blank I, Ceaur Aslan D., Dimitriu D., Finkelstein D. Flamaropol T., Froim B., Ghelberg L., Gheorghiu I., Holţman L., Ionescu S., Mazilu Gh., Mezzetti N. Nathan M., Nuchăm A., Papadatu M., Pleşu S., Raiciu A., Sîndescu C., Sîndulescu V., Şaraga I., Segal I., Suşnea Gh., Tatos T., Tăutu Gh., Ţuţurman M., Ureche A..

Clasa III-a: Alpern S., Anghel D., Baer J., Biber L., Borcea V., Cîrlan P., Chirilovici C., Ciobanu V., Constantiniu C., Ghelberg J., Giosanu J., Herşcovici D., Josipovici Rancu., Luca M., Lupu I., Manoilescu M., Marcu R., Panaitescu Gh., Policher B., Popovici Gh., Precup V., Romanc N., Rosner F., Sand B., Sbiera E., Schwartz L., Stoica A., Stroescu Gh. Tărtăcuţă I..

Clasa VI-a: Balaban C., Blank O., Botez D., Cantemir A., Eladescu A., Georgescu P., Ghica M., Grünberg I., Karacaş N., Laufer I., Melichsohn M., Motăş C., Mucenica I., Negrea I., Pamfil I., Pecurariu A., Stupcanu V., Tan D. Waldman I., Weissberg., I. Zilberman M.

Cu începere de la 1 Septembrie se va deschide pe lîngă Societatea de Sport, Gimnastică şi Muzică şcoalele de maeştri de gimnastică autorizată de minister.

Inscrierile se încep de la 1 Iulie la sediul societăţei unde odată cu petiţiunea se va depune extractul de naştere şi certificatul de absolvire a opt clase de liceu.

Din Podul-Iloaie ni se scrie:

Din ordinul d-lui căpitan de jandarmi, Corjescu s'au pus cîte trei santinele la fiecare pod al C. F. R. şi nu se permite nimănui trecerea podurilor.

D. Dr. Floru a expediat un tabloul complect al medicilor iaşani cu toate adnotaţiile cerute, în special cu indicaţiile serviciului militar, pe care l'au făcut.

Pentru serata copiilor artişti anunţată la Bragadiru pentru Joi seara 20 Iunie se prevede o asistenţă extraordinară. Serata se dă în scop de bine facere sub patronagiul unui comitet de doamne distinse.

LA

„COMERŢUL ROMANESC"

— SOCIETATE ANONIMA —

Reprezentanţa din Iaşi — Str. Stefan cel Mare 28.

Găsiţi permanent în depozit:

EXCELENTELE:

SECERETORI—LEGATOARE
SECERETORI SIMPLE
COSITOARE
GREBLE
} MILWAUKEE

SFOARA DE MANILLA, STANDARD PUR AMERICAN şi ENGLEZ

GARNITURI MICI de treer „Albaret" cu motoare de benzină pe 2 roţi, transportabile cu un singur cal

GARNITURI MICI „Kovarik".

Vînturătoare din cele mai renumite fabrici. Pluguri — Prese de vin — Motoare „Hille" cu benzină, ţiţei şi gaz sărac.

Instalaţiuni complecte de mori şi brutării precum şi orice alte articole şi maşini agricole şi industriale.

Ultime Informaţii

D-l inspector şcolar Dr. G. Coman a fost delegat de către ministerul instrucţiunii publice ca să controleze esamenul de limba germană dat de elevii particulari, la comisiunea A cu d. profesor Lupu. Astăzi a avut loc reexaminarea la liceul naţional.

Un scandal penibil a fost provocat aseară, pe peronul gării de către institutorul Spiridon Jianu, originar din Tulcea şi care se găsea ieri în Iaşi, chemat a se prezenta la comisiunea de judecată. Numitul institutor a pîndit şi a lovit pe peronul gării, pe inspectorul regional Dim. Glodeanu.

Actul acesta foarte grav a fost imediat anchetat chiar pe peronul gării, atît de către d. Gh. Lascar secretar general al ministerului de culte, cît şi de d-nii inspectori generali Marin Stroescu şi I. Prassa. De asemenea s'a încheiat proces verbal de către comisarul gării.

Se zice că d. M. Darie poliţai în Huşi va fi înlocuit zilele aceste.

De oare-ce se discută mult poziţia luată de parlamentarii conservatori la consfătuirile convocate de miniştrii conservatori, menţinem următoarele :

La prima consfătuire d-nii D. Greceanu, Matei Cantacuzino şi I. Găvănescul s'au solidarizat cu P. P. Carp, adecă au refuzat concursul guvernului ; d-nii Sculi-Logotides, dr. I. Stroici şi Gh. Scorţescu au aderat la acţiunea guvernului, iar d. C. Maisner ascultînd mălastra expunere a d-lui prim ministru Titu Maiorescu, a făcut opiniune separată, ne alipindu-se de nici una din cele două fracţiuni.

D. rector C. Stere s'a plîns ministerului de interne de procedeul prefecturei poliţiei de Iaşi, de unde îi s'au refuzat informaţiile cerute cu privire la actele unui domn student.

D. Raul Crăciun a fost chemat astăzi la interogator la judecătorul de instrucţie în urma plîngerei depusă de d. Gh. Scorţescu, deputat.

Consiliul comunal se'ntruneşte azi la orele 4, avînd a rezolvi mai multe chestiuni.

In strada Broscăriei s'au constatat azi două noi cazuri de scarlatină.

D. Movileanu a fost reinstalat în funcţiunea de administrator al Băilor comunale.

La Teatrul naţional se continuă cu activitate noile instalaţiuni pentru lumina electrică.

Toată lucrarea are a fi gata la 15 Septembrie.

La 19 Iulie, va avea loc la Primărie licitaţie pentru vînzarea terenului, aparţinînd Comunei din strada Colonel Langa No. 3.

Instalaţia de lămpi electrice cu arc, pe toată întinderea stradei Sărăriei, va fi gata la 15 Iulie.

Eri a avut loc alegerea decanului şi a consiliului de disciplină a baroului local, au fost aleşi d nii Gh. Săndulescu decan, Lascar Antoniu, Eugen Herovanu, Ştefan Georgescu, Dimitrescu Gr. Mavrodi şi Xenofon Eraclide, în consiliul de disciplină.

Studentul D. Popovici este invitat a se prezenta la rectoratul universităţii, pentru a da seamă de unele purtări extrauniversitare, necorecte.

Au sosit la rectoratul universităţii diplomele de licenţă în drept ale d-nilor Eugeniu Denise, Al. Petrescu Malcoci, C. Foca şi Haim Sigler.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar, a autorizat serviciul sanitar, de a continua să întrebuinţeze pilule de stricnină pentru stîrpirea cîinilor vagabonzi, în caz cînd se va convinge, că măsurele luate de administraţia comunală pentru stîrpirea cîinilor, nu vor da rezultatul dorit.

Azi dimineaţă, s'a oficiat, la biserica Talpalari, un serviciu divin, de către P. S. Antim, vicarul Sf. Mitropolii, asistat de părintele I. Ţincoca, parohul bisericei şi alţi preoţi.

Parastasul a fost făcut pentru pomenirea donatorilor zisei biserici şi mai ales pentru sufletul defunctului Atanasie Gosan, care a dăruit bisericei moşia Mădîrjeşti (jud. Iaşi).

Vom publica mîni darea de samă despre producţia Conservatorului de Muzică.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a aprobat concediul d-lui dr. Misir pînă în luna Septetembrie, la dispărţirea a patra.

Cu suplinirea a fost însărcinat d. dr. A. Steuerman.

Şcolare. — Azi la ora 3 p. m. continuă procesul institutorului şi fostului revizor Hamza. Eri a susţinut acuzarea D. Inspector general Prassa. Verdictul se va da astă seară.

— D. Gh. Vezbianu revizor şcolar şi institutor în Huşi a fost mutat pe ziua de 1 Iulie la şcoala Costachi Negri din Iaşi în locul vacant.

Miercuri 19 Iunie sunt convocaţi în cancelaria liceului naţional membrii comisiei A. pentru elevii particulari; Joi în acelaşi local se va întruni comisia B. şi acea a gimnaziului Wacthel.

D. Ion Bejan s'a întors din Galaţi unde a luat parte în comisia particularilor de curs secundar.

Comisiunea prezidată de d. Tenie, pentru particularii de curs primar şi-a terminat lucrările astăzi, Luni.

Eievii şcoalei normale „Vasile Lupu" s'au întors astăzi din excursiune.

Consiliul de higienă al oraşului a fost convocat pentru mîne la orele 4 p. m.

De la comisiunea de judecată a corpului didactic.—Ieri dimineaţă s'a întrunit la universitate comisiunea de judecată a corpului didactic pentru a judeca procesele privitoare pe Spiridon Hamzu institututor şi Gh. Mihai învăţător, ambii din Tulcea.

Comisiunea era compusă din d nii D. Porfiriu, C. Buzdugan şi E. Cernătescu, consilieri ai Curţei de Apel şi din d-nii M. Manicatide şi Gh. Demetriad. profesori universitari.

Acuzarea a fost susţinută de d. inspector I. Prassa, iar apărarea, de către d. profesor universitar I. Peretz.

Astă-zi la 3 p. m. comisiunea s'a întrunit din nou.

Dezbaterile continuă.

Astă-zi după amiaza, candidatele la examenul de licenţă în litere secţiunea istoriei, vor trece examenul oral. Eri şi azi dimineaţă, au trecut probele în scris care urmează a fi citite mîne.

O serbare şcolară.—Eri, la orele 3 jum. p. m. a avut loc producţia „Şcoalei medii" de fete în noul local din stradela Albă.

Incă de la ora 3 un public numeros aşteptă în Curtea Şcoalei, începerea festivităţei.

Onorurile Cusei au fost date cu multă amabilitate de d-na Directoară Constantinescu asistată de d-rele Cortez Elena, profesoară de muzică, şi d-na Tănăsescu profesoară de gimnastică.

Toate d-nele profesoare ale şcoalei erau de faţă.

La ora 8 jum. corul şcoalei condus cu multă pricepere de către simpatica d-ră Elena Cortez, a început serbarea prin executatea mai multor bucăţi ; cîntate în două şi trei voci, între care a eşit excelent „Hora lui Horia „Romînia" şi „Fanţilor mei Romîni", „Primăvara" etc. cîntate de toate elevele şcoalei în număr de 12...

Elevele Vasiliu, Porfiriu şi Stănoi, au recitat frumoase versuri.

D-ra Tănăsescu a executat cu elevele mai multe figuri de gimnastică.

La urmă d-nul Constantinescu făcînd o dare de seamă amănunţită asupra mersului Şcoalei pe anul acesta, a pus în evidenţă foloasele Şcoalei Medie.

Această şcoală a fost înfiinţată la finele Iunii Noembrie 1912 totuşi s'a observat în aşa scurt timp un rezultat relativ satisfăcător căci regulamentul complect al Şcoalelor Medii, se va putea cunoaşte numai după trecere de 3 ani, după o observaţiune făcută de către d. Meissner fost secretar general, sub d. C. C. Arion D. Meisner a luat parte la această Serbare de fine de an.

Reprezentaţia cinematografică anunţată pentru Sîmbătă 15 Iunie *în beneficiul şoalei* **„Reuniunei Femeilor Romîne"**, neputînd avea loc din cauza timpului ploios şi rece, se aduce la cunoştinţă că această reprezentaţie va fi dată astă-seară L u n i în „Grădina Traian", cu un program cu desăvîrşire nou în tot cuprinsul lui.

Din aceest bogat şi ales program, menţionăm :

Jeana Blestemată, film francez de mare artă în 2 părţi. Montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri pariziani, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

Marele meeting din Monaco (actualităţi).

O pereche nepotrivită, scene foarte humoristice.

Apicultură, scene şi vederi instructive:

Nürenberg şi împrejurimile, interesante escursiuni.

Cea mai recentă apariţie din Eclair-Journal", cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Mîne Marţi 18 şi Mercuri 19 Iunie se readuce : *Quo Vadis*, după celebrul roman a lui Sienkiewicz. In fiecare seară din aceste două zile se va reprezenta opera complectă constînd din 6 părţi.

Joi 20 Iunie program nou : „O dramă în văzduh" film danez cu Psylander etc.

Vineri 21 şi Sîmb. 22 Iunie se readuce opera grandioasă „Mizerabilii" a lui Victor Hugo.

Tribunalul secţia II-a s'a pronunţat în procesul dintre d. Ioan Veniamin Kostaki cu d. Veniamin Kostaki pe care l'au obligat ai restitui suma de lei 33.755 cu procente şi 600 lei cheltuelile de judecată.

DE ARENDAT. — Moşia Buhăeşti de sus gara Buhăeşti 316 fălci după Credit. A se adresa la avocat Bosnief Paraschivescu Bulevardul Pache 2 Bucureşti.

De vînzare *o vacă de 3 viţei (soi Thirol), cu viţel de o lună.*
A se adresa la ziar sub V. C.

ULTIMA ORA

Declaraţiea Ţarului relativ la conflictul balcanic

Apărarea principiului monarhic

Declaraţia Ţarului

relativ la diferendul dintre foştii aliaţi

Bucureşti.— Ţarul a declarat că dacă conferinţa celor patru prim-miniştri ai ţărilor balcanice care va avea loc la Petersburg, nu va da rezultat satisfăcător, atunci diferendul dintre foştii aliaţi va fi rezolvit de către arbitrajul celor şase puteri.

SPIONAJ

Un ofiţer austriac spionează în România

Bucureşti. — La „Zimnicea" a fost surprins un individ despre care se spune că ar fi ofiţer în armata Austriacă, rîdicînd planuri dealungul malului Dunărei.

Inspecţiune Regală

Bucureşti.— Din cauza timpului nefavorabil M. S. Regele şi-a amînat inspecţiunea sa la arsenalul armatei.

Dimisiunile d-lui Jean Tehaş-F.

Bucureşti. — D. Jean Tehaş-F, publică o nouă serie de demisiuni din clubul Consevator-Democrat, ale unor oameni care *mărturiesc singuri că n'au fost înscrişi în partid* dar declară totuşi că se retrag.

Să mai comentăm seriositatea actului d-lui Jean Tehaş-F ?

Consfătuirea parlamentarilor Conservatori la d. C. C. Arion

Bucureşti. — Mîne, Marţi 18, are loc, la ora 10 dimineaţă, acasă la d-nul C. C. Arion, o consfătuire la care vor lua parte deputaţii şi senatorii conservatori.

Comisiunele de absolvire a cursurilor inferior şi superior de liceu

Bucureşti. — Pentru examenele de absolvire a cursului inferior şi superior de liceu au fost numite următoarele comisiuni :

Liceul naţional cl. IV: d-nii Constantinescu Emanoil, Hulubei, Ciolac, Dornescu şi Lambrior. *Cl. VIII:* Cosmovici, Fîntînariu, Sinigaglia, Teodoreanu, David.

Liceul Internat clasa a patra, Neculau, Columb, Popovici, Carp şi Müler ; *Liceul Internat clasa a opta*, Mihaileanu, A. G. Ionescu, Jacotă, Dimitrescu şi Fedeleş.

APARAREA PRINCIPIULUI MONARHIC

Bucureşti.—D. N. I. Ianovici face comentarii asupra declaraţiunilor d-lui Carp pentru a putea plasa cîte o *retractare* la cele spuse de d. Carp sau cîte o însinuare răutăcioasă la adresa d-lui Take Ionescu.

Aşa se imputa d-lui Take Ionescu exces de zel şi exces de servilism pentrucă presa conservator-democrată a relevat, *îndrăzneţul —şah la rege*—al castelanului de la Ţibăneşti.

Comentatorul cutează să nege pur şi simplu că suveranul ar fi fost atacat :

„Am atacat sau n'am atacat noi persoana regelui Carol I ?" se întreabă în mod perfid d. Ianovici, pe cînd d. Carp a spus :

Regele e marele vinovat, capul tuturor răutăţilor, pentrucă în loc să rîdice ţara s'a coborît în mocirla romînească, ne făcînd nimic pentru rîdicarea politicei Romîniei.

Astfel a vorbit d. Carp pentru care d. Ianovici jură pe toţi sfinţii că e calomniat şi că nici nu i-a trăsnit prin minte să aducă în discuţie persoana regelui Carol.—D. Ianovici cată să ascundă aceste vorbe pentru a putea ataca pe d. *Take Ionescu şi partidul conservator-democrat a cărui lozincă a fost totdeauna apararea principiului monarhic.*

Misiunea greacă la Bucureşti

Bucureşti.— Misiunea greacă care se va presenta M. S. Regelui pentru a notifica urcarea pe tron a Regelui Constantin este compusă din d-nii Criparis *(şeful misiunei) colonel* Condoianis *şi* Carabiea *aghiotanţi ai regelui Greciei.*

Violente încăierări

Sîrbo-Bulgare şi Greco-Bulgare

Sofia.—Agenţia telegrafică Bulgară primeşte următoarele :

Cartierul general a fost informat cu Sîrbii au concentrat un număr de trupe de infanterie şi artilerie pe linia lor înaintată lîngă Griolov, staţiune de c. f. r. nu d parte de staţia Tutovo.

Trupele sîrbeşti au deschis un foc bine hrănit asupra avant-posturilor bulgare.

S'a observat şi o puternică mişcare de detaşamente. Bulgarii au ripostat la atacurile Sîrbilor.

Rezultatul nu se cunoaşte.

*

„La Elefteros trupele greceşti, din poziţiunele înaintate, au deschis un foc violent contra bulgarilor.

Rezultatele nu se cunosc.

Soldaţii Bulgari ne voind a lupta contra Sîrbilor dezertează

Bucureşti. — Poliţia de Zimnicea s'au prezentat dezertorii bulgari Ivan Rafailoff şi Toncef, ambii din regimentul 33 infanterie din Siştov. Cel întăi din contigentul 1905 cel de al doilea 1908.

Ambii au luat parte la luptele dela Ceatalgea şi Andrianopole.

După întoarcerea în ţară au fost puşi la graniţa sărbecscă. Obţinînd cîte o permisie de 8 zile, pentru a-şi revedea familiile — fiind căsătoriţi — şi auzind că vor fi trimişi contra Sîrbilor, cu care au luptat alături, au preferit să dezerteze.

In noaptea de 10—11 Iunie au trecut cu o barcă şi s'au refugiat pe ostrovul Bujorescul de unde au fost aduşi la Zimnicea.

Furia Tribunului

„Dreptatea"—„Froim Fişer"—„Fleva". Direcţiunea era proprietar nu creditor

Bucureşti.—„Tribunul" care a înşelat pe acţionarii foastei societăţi de asigurare „Unirea" (o pîrleală de 60 mii lei) e în legătură de aproape cu *Froim Fişer* care se vede plăteşte bine şi des.

D. Fleva se ocupă din nou şi pe două coloane ale „Dreptăţei" d-lui I. P. P. de furnitura de lemne pentru căile ferate.—*E neminţeat* şi pe semne ca aceasta e starea de suflet şi a acapa atorului de poduri din Moldova.

Secţia I-a a Curţei de Apel din Iaşi a rîdicat starea de faliment a lui Berman Iuster, tribunul *e furios* şi în maniea sa neputiincioasă se întreabă : pentru ce direcţiunea c. f. n'a intervenit ca creditor ?

D. Fleva care pe lîngă că e bogat în tot felul de afaceri, mai exercită şi profesiunea de advocat trebue să ştie că Direcţiunea c. f. n'avea ce căuta în instanţă pentru simplu cuvînt *că nu era creditor ce proprietar necontestat, a lemnelor cumpărate din pădurea Maxut, lemne care n'au figurat la activul lui Berman Juster.*

EXTERNE

Evenimentele din Balcani

Londra. — Dl. Acland subsecretar de stat la externe vorbind la clubul tinerilor liberali a zis : toată lumea aşteaptă momentul cînd aliaţii vor cădea de acord ca în mod amical să repare perderile pricinuite de răsboiu şi să pună în valoare noile teritorii cucerite. Rezultatul evenimentelor balcanice este că raporturile reciproce între marile puteri sau îmbunătăţit şi mai mult. Faptul că d-l Bethamm a adus omagiu d-lui Grey trebue să împrăştie svonurile alarmante de răsboiu aşa zis inevitabil între două ţări ale căror legături sînt excelente..

Presa germană

şi fraternizarea anglo-franceză

Berlin. — „Norddeutsche Allgemeine Zeitung" spune că toasturile schimbate între regele George şi preşedintele Poincaré au pus şi mai mult în evidenţă că înţelegerea cordială cu celelelte mari puteri, se pune în serviciul păcei europei, Discutarea situaţiei din Balcani pentru rezolvarea pacifică la care puterile tripli ţei şi tripla înţelegere continuă să colaboreze cu răbdare, a trebuit să formeze partea esenţială a convorbirilor dintre oamenii de stat britanici şi francezi judecînd după ultimile ştiri.

Conflicte între foştii aliaţi

Sofia. — Serbii sapă tranşee şi aşează artileria de-a lungul drumului între Cotceni şi Istip. Persecuţiile contra bulgarilor din judeţele Vodena, Kastoria şi Koraferia se continuă sistematic.

Ţaranii din regiune sunt bătuţi şi supuşi torturei pentru că persista a'şi zice Bulgari ; In Karadjabad grecii au confiscat cu forţa armele populaţiei exarhiste spre a le da patriarhiştilor.

PIERDUT

Am pierdut două polite acceptate de mine în alb, pe cîte de 10 bani timbru. Le declar prin aceasta ca nule şi fără valoare în ori ce mîni s'ar găsi ele.

Herşcu Marcu.
Trifeşti com. Hermeziu Jud. Iaşi.

Pensiunea „Elita"
VIENA I.
(Börseplatz)
Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*
A se adresa la Banca Moldova.

Doctorul Halpern
Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris
Vechiu mamoş parizian
Boli de femei — faceri — Genito-urinare
s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte.*
Adresa Marie Sft. Andrei 52.

Cameră *higienică, str. Păcurar 51 (Cişmeaua Păcurari 1), se închiriează nemobilat (eventual mobilat din nou) numai la persoană serioasă. Se preferă o damă. A se adresa la proprietar în curte.*

Doctor A. SPIRT
Specializat la Paris şi Berlin în boalele de
Gură, Gît, Nas şi Urechi
oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa
S'A MUTAT IN
strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia
Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brokle strada V. Stroescu, (foastă Zoe) No. 7*

Caut loc de casieră de preferinţă la vre-o farmacie. Dispun şi de garanţie.
A se adresa la Tipografia H. Goldner, sub E. B.

Farmacia Jelea
Caută un asistent pentru 4 septămâni

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 19 Iulie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei, licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art 72—83 din Legea asupra comtabilităţii publice pentru vinderea locului în suprafaţă de 958,88 m. p. situat în stradela Langa No. 3 foastă proprietatea d-nei Sendla Bercovici actualmente proprietatea Comunei.

Garanţia 100 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie şi planul locului se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 11933 15 Iunie 1913

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. - Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de Imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

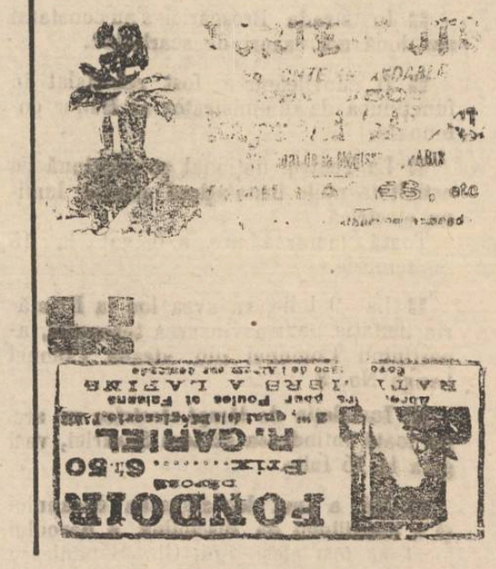

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

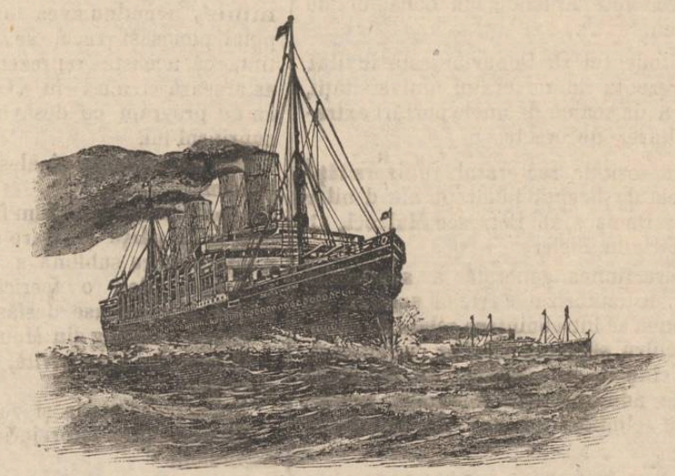

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1906 — Mercuri 19 Iunie 1913

DREPT ȘI DREPTATE

In mijlocul atîtor actualități politice și diplomatice nu s'a dat, poate, întreaga luare aminte ce au meritat declarațiunile făcute, pe cale de interview, de către d. Lascar Antoniu, fruntaș al baroului iașan și senator, cu privire la o anumită stare de lucruri în justiție. Este vorba de una dintre cele mai importante ramuri de activitate socială,—comerțul, întreprinderile—în relațiile cu „legea".

„Ceea ce se petrece în țara noastră cu declarările în stare de faliment din oficiu este revoltător și îngrijitor în același timp, din punctul de vedere al intereselor materiale ale creditorilor.

E suficient ca un tribunal să aibă un procuror anormal, pentru ca întreg activul unui comerciant, activ care constituie gajul creditorilor să-l vezi trecînd în 24 de ore din administrația lui, în contra voinței creditorilor, în administrația magistratului sindic, pentru ca în două săptămîni să ajungă a fi vîndut derizoriu prin licitație publică și a lua cîte de 10—20 la sută în locul valoarei datorite, cum era firesc, dacă nu ar fi fost intervenția pripită și dezastroasă a parchetului...".

Cuvinte grele și cari se cuvin să ne pună pe gînduri: „intervenție pripită și dezastroasă".

Un simplu particular poartă răspunderea socială, juridică a abaterilor sale de ori-ce natură. Dar justiția însăși, prin reprezentanții ei, poate săvîrși greșeli mari, făcînd intervenții „pripite și dezastroase" —ba chiar poate să-și permită luxul de a avea procurori... anormali.

Suntem, în această privință, — ori și cîte însemnate progrese a realizat țara noastră—pe o scară mult inferioară, pare-se, altor state culturale.

„Sînt țări ca Germania, Austria, Anglia Spania—zice d. Lascar Antoniu — unde tribunalul și atît mai mult parchetul, nu au dreptul să ceară și să declare falimentul din oficiu...".

De ce, atuncia, s'a adoptat la noi sistemul care îngăduie a se face excese de zel și chiar abuzuri?

Legea este creată întru apărarea omului; dar după cum e uneori nevoie, după vorba fabulistului, a se controla controlorii,—tot așa este de trebuință a se înlătura putința excesului, nu numai în chestiuni cari compoartă intervenții la Contenciosul Casației—acea minunată garanție supremă instituită prin reforma d-lui A. A. Badareu—dar și în chestiuni urgente, în conflicte cari nu sufăr întîrziere și în care omul e primejduit a-și vedea răpită și libertatea de acțiune și libertatea propriu zisă.

D. Lascar Antoniu a atins și în Senat, cu ocaziunea discuțiunii micului parchet, această însemnată problemă socială, a conflictului posibil între cetățean și lege sau mai drept încă, a procurorului... anormal.

Ocupîndu-se, în treacăt, de cazul unui celebru procuror de Vîlcea, care a abuzat de situația sa într'o chestiune personală și de amor propriu, oratorul spunea:

„...Inchipuiți-vă, d-lor senatori, că acest procuror ar fi avut în acel timp la dispoziție prerogativele Micului Parchet, ce urmări ar fi avut pentru nenorocitul soț care își apăra viața morală a casei sale!"

Și mai departe:

„Explicațiunea acestor abuzuri consistă d-nii mei, în sistemul de recrutare al procurorilor, în nesiguranța funcțiunii lor și în faptul că ministrul justiției, persoană politică, avînd exercițiul acțiunii publice, după legislațiunea noastră, are la dispoziționea sa procurorii, cărora le dă ordine de procedare.

Un procuror, după legea actuală de organizare judecătorească, se recrutează, în cea mai mare parte, din magistrații-stagiari, cari au împlinit vechimea de 2 ani.

Cine credeți că sunt magistrații-stagiari? Tineri, foarte meritoși de altmintrelea, doctori sau licențiați în drept, cari, după terminarea cursurilor juridice, au depus un ușor examen de admitere înaintea unei comisiuni. După împlinirea stagiului de 2 ani acest magistrat-stagiar este trecut direct procuror șef de parchet, cu puteri discreționare de a emite mandat de arestare după proectul de lege al Micului Parchet, și de a aprecia în mod suveran cazurile delictelor flagrante, de a face distincția între un delict politic și un delict de drept comun, și mai presus de toate de a dispune cum va voi de viața, onoarea și libertatea cetățeanului. E natural ca să ne întrebăm, d-lor senatori, cînd a putut, în acest scurt interval de timp, magistratul-stagiar să-și capete răbdarea necesară, experiența îndelungată a lucrurilor și a oamenilor, cum și textul necesar pentru a putea cu succes corespunde înaltei misiuni ce i se acordă prin acest proect de lege.

De aceea vedeți săvîrșindu-se fapte abuzive de către unii din procurorii de la noi.

Dar îmi veți obiectă: cum se aplică această reformă și în alte țări!

Da, se aplică reforma Micului Parchet și în țările de la cari o adoptăm noi astăzi, dar să nu uităm că acolo reforma aceasta în aplicația ei nu prezintă inconvenientele arătate, și cari ne sunt speciale, ca mod de organizare judecătorească.

Să luăm ca exemplu Germania de modul cum se recrutează procurorii."

De sigur, de cîte ori ni se dă drept exemplu Germania, ne așteptăm dinainte să ieșim înfrînți. Nu pentru că nu ar fi și la noi judecători — căci proverbul nu spune că *numai* în Berlin sunt judecători — dar pentru că avem încă multe de învățat, de acolo și de aiurea...

*

Există un vechiu, poate un etern conflict între om și între instituția dreptății. Conflict multilateral, conflict cu infinite aspecte și manifestări. Legile au și ele lacune și numai treptat-treptat se adaptează tuturor trebuințelor și împrejurărilor sociale ale omenirii.

Acum cîte-va luni un domn magistrat pensionar chemă, prin un articol din „Opinia", luarea aminte a d-lui Lascar Antoniu asupra uneia din acele lacune, — privitoare la reabilitări, la acordarea unui drept de genul aceluia pe care-l conferă în Franța legea Béranger.

Dar pînă la crearea unor atari legi cu înalt caracter social, e un act de curagiu și de generozitate, cînd cunoscătorii cu autoritate se alarmează de neajunsuri în legi și în aplicarea lor de un caracter mai puțin general, poate, dar nu mai puțin importante.

Inlăturarea unor atari conflicte ar face ca să dispară mai curînd vechea diferență ce este, din nefericire, între *drept* și *dreptate*. Și aceasta a urmărit-o și excelentul membru al baroului iașan, d. Lascar Antoniu, prin activitatea d-sale publică.

△

NOTA ZILEI

Ziarul iașan „Cuvîntul", ca să-și mai varieze stilul, ospătează din timp în timp proza cîte vre'unui provincial.

Iată cum apreciază cotidianul conservator „Galații" pe acel mai recent musafir prozator al confratelui nostru iașan:

«Am cetit în «Cuvîntul» din Iași un «articol» iscălit de Tanase Veniamim. Am tresărit de bucurie. Mi-am rezervat o seară întreagă pentru cetirea și analizarea acestei capodopere gazetărești. Imposibil. In fie care propoziție—o imbecilitate stilistică, in fie care frază o idioție de exprimare.

Ar fi fost să umplu o gazetă întreagă ca să arăt rînd cu rînd analfabetismul lui Tanase Veniamim. Renunț cu plăcere, regretînd în acelaș timp că ziarul «Cuvîntul» lasă să treacă prin coloanele sale aberațiile gramaticale ale lui Anastanase Prostu»'

Și tot despre același prozator, aiurea:

Cei cîți-va cetitori din localitate ai «Cuvîntul», ne roagă să întrebăm cum se face că ziarul ieșan și-a găsit să publice eri un articol iscălit de Tanase Veniamin, celebrul avocat gălățean.

Săracă țară care d. Tanase face pe apărătorul d-lor Carp și Filipescu.

Al. A. BADAREU

Ministru de lucrări publice

Democrat din naștere, d-l Alexandru Badareu prin munca depusă în folosul acestei țări, a putut ajunge la cea mai înaltă treaptă, la care poate rîvni un om de talia sa. Elector prin excelență a știut a se face atît de iubit de masele electorale, în cît a ajuns să conducă politicește cea mai mare parte din județele din Moldova. D-sa este și șeful real al Conservatorilor democrați din Iași, cu cari vine des în contact, comunicîndu-le în mod franc impresiile sale atît în politică internă cît și în cea externă.

Cuvîntările sale au totdeauna forța convingătoare pentru că prin ele atacă toate chestiunile ce sunt la ordinea zilei și le deapănă cu amănunțime și in mod cu totul obiectiv. Fiind una din forțele ce nu se lasă ușor bătut, adversarii sei caută pe toate căile a-l ponegri și calomnia prezentîndu-l opiniei publice în culorile cele mai urîte, doar l'ar putea distruge; cum însă faptele sunt din acele ce nu pot fi atacate, toate aceste calomnii în loc să-l distrugă, îl fac și mai mare în ochii celor ce-l cunosc.

La calomniile ce se debitează și s'au debitat prin ziare și parlament, D-sa a răspuns cu acte spulberînd totul și punînd pe cei ce l'au calomniat în trista lumină în care se găseau, pentru că toată lumea s'a convins că toate ce s'au debitat pe seama sa, n'au fost făcute de cît din răutate și ură.

Dotat de la natură cu vederi largi și cu putere de muncă, în prima guvernare conservatoare, cînd a fost Ministru de Justiție, a înființat Contenciosul administrativ, acea lege care garantează libertatatea cetățenească și desființează abuzurile și bunul plac, iar acum venit în caput Ministerului de Lucrări Publice a văzut de aproape lipsurile țărei și a propus de a se vota un credit de 400.000.000 lei cu care să se complecteze toate nevoile de care sufer Căile noastre ferate, această arteră a bogăției țărei, proect ce a căpătat aprobarea unanimă a întregei țări.

Nici Dobrogenii n'au fost uitați, pentru că imediat ce a venit în frontea departamentului său, a clasat ca ale statului peste 400 klm. de șosele din această parte a țărei, lucrîndu-se cu cea mai mare activitate la înfăptuirea lor.

Ori cît dușmanii săi ar căuta să-l ponegrească în fața țărei, el rămîne fiul ei demn, plin cu dor de muncă, și care nu caută alt ceva de cît a-i fi cît mai mult folositor.

Viitorul Dobrogei *(14 Iunie).*

VETO!

De abia curmate, sălbătăciile sud-dunărene aveau să înceapă cu o nouă furie, care poate, de astă dată, puteau pune în joc serios nu numai interesele noastre—romînești—ci chiar relațiunile dintre osebitele puteri.

Pentru înlăturarea acestora intervenise Țarul marei Rusii, părintele slavismului, glasul la care tremura și de care asculta — necondiționat—toată suflarea slavă de ori unde ar fi fost ea.

Și cu toate sfaturie, cu toate amenințările, față de acei ce vor fi pricinuit noi vărsări de sînge,—cari de astă dată erau cu atît mai vinovate, cu cît lupta era să fie fratricidă—șansele unei înțălegeri erau foarte puține. Ba mai mult — cîtă vreme de la Petersburg plecau cuvintele, ce cereau ascultare, ale Țarului, la granița bulgaro-sîrbă începuseră și continuau mici încăierări de trupe, care—ca o sfidare a amestecului marelui împarat din nord, în treburile celor din miazăzi—amenințau să devină un războiu în toată regula.

In aceste clipe hotărîtoare pentru liniștea din nou amenințată,—cînd Europa nu va fi știut încotro să și îndrepte privirile, și cînd părea că epuizase toate mijloacele de înlăturare a nouei primejdii,—a fost deajuns o simplă amenințare cu mobilizarea armatei noastre, un singur **veto**, rostit hotărît și energic, pentru ca statele sud-dunărene să se desmeticească din beția sîngelui, ce le întunecase judecata, și să intre în făgașul cumpătat pe care duce pipăirea realității.

Rostind acest **veto** am împiedecat ceia ce nu s'a putut face prin conlucrarea celor mulți și mari, cu unite puteri.

Recunoștința pe care ne-o datorește Europa e deci cu atît mai mare, cu cît, *noi singuri*, am fost cei ce-am restabilit liniștea amenințată a unei jumătăți de continent.

De aceia—după cum cu drept cuvînt—zicea d. Tache Ionescu mai dăunăzi, nici odată vaza Romîniei n'a fost mai mare ca în acest moment.

Dinu.

MICI POLEMICI

Amicul nostru Eugen Herovanu datorește oarecare recunoștință... Serei. *A fost destul ca ziarul lui Bogdan-Văcărești să-l ieа în primire, ca să fie votat în consiliul de disciplină cu numărul maxim de voturi.*

*

Fundatorul „Evenimentului" politic a fost maltratat de către un colaboratorul actual al gazetei.

...„Ai tăi te vor vinde!".

*

D. I. Petrovici nu se... coboară să răspundă d-lui dr. I. Duscian.

Altă dată ar fi vrut să se... scoboare pînă la foiletoanele colaboratorului nostru, pentru cîte o recenzie favorabilă.

*

Aflînd că s'a întors din străinătate bătrînul Blank, apașii „Serei" l'au luat în primire.

...Doar vor primi ceva în palmă.

*

Redactorul „Evenimentului", Crăciun, e om practic: bate oamenii la spitalul Sf. Spiridon, ca să aibă serviciu medical gratuit la dispoziție...

*

Tudor Arghezi a scris un nocrolog pentru regretatul teolog dr. Cornoiu, la care ținea foarte mult.

Așa de mult, încît l'a onorat cu misiunea—de a interveni la un membru al guvernului pentru o bursă simțitoare. Firește, oferindu-i ceea ce s'a oferit firmei Blank: încetarea campaniei.

*

Ca document de istorie politică e interesant de notat că d. N. P. Ianovici, carpistul revoluționar de astăzi, este fostul director al ziarului liberal-național „Voința Națională". In cîțiva ani ce... revoluție de convingeri!

OAMENI ȘI LUCRURI

MORTUL ZILEI...

Corespondentul local al unui ziar din Capitală publică o convorbire cu medicul primar al orașului Iași, cu prilejul apariționii apropiate a unei lucrări medicale și statistice, întocmită de acesta din urmă. E vorba, în acea convorbire, despre mortalitatea Iașului și cauzele ei, iar din declarațiile făcute de către d. dr. Floru ziaristului, cităm un pasagiu:

„...Nu pot să dau pînă acum cifre exacte de cît pe ultimii doui ani și anume pe 1911 și 1912.

Iată ce ne dau acești doi ani pe cari pentru înlesnire îi concentrez într'o singură cifră.

In ambii ani avem înregistrați 4341 morți. Din numărul acesta trebue scăzuți 1185 morți în spitale, dar veniți ca bolnavi din alte localități din județ, precum și numărul de 305 al născuților morți, așa că pentru orașul Iași rămîne un număr de 2851 morți.

In acest period de doui ani, am avut 443 morți de tuberculoză sub toate localizările, iar din aceștia 318 au fost cu tuberculoză pulmonară.

Dacă facem o procentare la suta de morți, vedem că din mortalitatea generală, revine tuberculozei un procent de 15 la sută.

Cu toate că cifra aceasta de 15 la sută e așa de mare, totuși eu o consider că e mai mică de cît cea reală și faptul e ușor de explicat, prin citirea statistică, care-ți dă un număr de 397 copii morți cu diagnoza de debilitate congenitală în vîrstă pînă la 3 luni și cari, în statisticei tuberculozei, ar trebui scăzuți din numărul de 2851 care ne-a dat rezultatul de 15 la sută".

Dacă ținem seama de oarecari reticențe și rezerve ale celui interviewat; dacă cetim printre rînduri în ce privește procentul debilității,—atunci ajungem la încheierea că Iașul dă nu numai un contingent important mortalității de tuberculoză,—dar că dă, cu aproximație, un mort pe zi.

Fie-ce zi cu victima ei; fie-ce zi cu cadavrul ei;—iată un tribut mai mult de cît onorabil pe care-l plătește orașul nostru pe altarul teribilei boli, — datorită unor împrejurări vitrege cu caracter general și local, sintetizat într'un cuvînt unic: mizeria.

Nu că orașele mari europene, centrele industriale importante n'ar fi dînd contingente mai mari încă. Dar acolo repopularea se face mult mai repede,—și prin nașteri abundente și prin imigrări. La noi lucrurile se petrec dinpotrivă. De aceea subliniem elementul tragic al constatărilor extrem de triste, pe care le făcea medicul primar al orașului față de ziaristul pomenit.

Rodion

M. S. Hazardul

Cu ocazia noului foc în Balcani

Ades se străduesc minți și energii lucrează în directiva unor țărmuri îndelung nădăjduite, dar nu face stăruința răbdătoare, cît înalță mîna enigmatică a Hazardului. Acest pururi nepoftit element coboară trepte cerești țăsute din fire siderale, se îndoaie prin încăputuri ca o șopîrlă și ca fumul planează peste lume.

Peste zidăria unui oraș, se abate travestit în ruină sau incendiu; se culcă obstacol în drumul unui automat; străbate ca discordie între tovarăși. Își bate joc de teritorii și popoare și are aceleași urmări de-a căzut între Bulgari și Sîrbi ori într'o capcană de guzgani, depildă.

Iată! Măria Sa Hazardul a intervenit între aliații balcanici. Ca factor economic sau politic, trage evenimentele cu macarale și... Bulgarii, Sîrbii se strivesc reciproc.

Sîngele e un lichid foarte atîtător. E din adînc iubit de plante și pămînt, dobitoace și zei, cinstiți și sinceri susținători ai furnicarului omenesc, sau de exșefi de partide politice ajunși mori de vînt. Pentru aceasta are un cult deosebit și acest cult se numește cînd abator, cînd război.

Războiul e nepotul de cărturăreasă al Hazardului și — în împrejurările obraznicului nostru 1913, an de la Hristos — și-a trecut parfumul prin nasurile bulgărești. Astfel promotorii Alianței balcanice au dat cu nasul în... opera lor, uitînd că al douăzecelea veac cere făuriri de clădiri sufletești și concepții de abisuri fără dezastre. Pînă și Rusul pare a fi înțeles povestea aceasta și — să sperăm — o va pricepe și loiala și mult iubita și desinteresata etc., aliată a noastră, Austria.

...Și, dacă o închipuire de cristal se prăbușește de sub stîncă, ades se poate nărui un munte întreg. Ce să ne mire dar, de ne vom pomeni și noi în dansuri cernite și cu vre-un braț rămas undeva... prin alte limanuri?

Sînt lucruri care trebuesc să fie, pentru că altfel nu se poate; și răul ce ar fi să stăpînească astăzi va trebui luat ca o piatră de aruncat în trupul bulgar, setos de mărire; și dacă vina e direct a hazardului, apoi să se socotească transdanubienii cu acest monarh prea neînfrînat și rău sfătuitor.

Lumea civilizată însă va trebui să pălmuiască pe cei spumatici și lesne încrezători în bunătatea hazardului.

C. R. G.

ECOURI

Coroana regală cea mai veche în Europa medievală este acea a Sfîntului Imperiu roman, purtată de Carol cel Mare, de la încoronarea lui în anul 800 d. Ch. Vin apoi, în ordine cronologică: coroana engleză în 828, coroana germană și franceză în 843, coroana lombardă în 888, coroana burgundă în 1033, coroana siciliană în 1130 și coroana Bohemiei în 1139.

Celelalte coroane sunt mai recente, în cepînd de la 1605.

*

Se știe din 1883 în urma săpăturilor făcute de egiptologul Naville, că drumul descris de Evrei cînd cu plecarea lor din Egipt, nu e o închipuire. Acest învățat a regăsit între Nil și Marea Roșie, la Tel-el Maskuta, vechiul oraș egiptean Pe-Atum și a identificat districtul Tukut cu Sukot din vechiul Testament. De curînd s'a descrifrat un papirus egiptean din veacul III înainte de Isus Cristos, care din Deltă și care citează orașele Ha-Hirot, Migdol și Baalzefon, citate în aceiași ordine în Pentateuc. Astfel, ar reeși, că și celelalte date ale Evreilor sunt exacte.

*

In Budapesta, administrația poștelor a introdus telefonul de buzunar pentru a ușura convorbirile telefonice.

E un aparat care nu cîntărește mai mult de 120 grame și care se dă persoanelor, cari plătesc 40 de conversații a 10 bani conversația.

In zidurile caselor, în felinare, s'au instalat fire telefonice, la cari se poate aplica aparatul și astfel poți să te pui în comunicare cu centrala, și cu abonatul cu cari vrei să vorbești. Aparatul e făcut așa, că nu-l mai poți întrebuința după a 40-a convorbire telefonică.

Producţia Conservatorului de Muzică şi Declamaţie

Eri a avut loc producţia de fine an a elevilor conservatorului local.

Cu toate că anul acesta împrejurările au făcut ca producţiunea să aibă loc în neîncăpătoarea sală a conservatorul, multă lume din cunoscătorii serioşi a ţinut să asista. Atraşi cît de interesantul program; cît de renumele bine stabilit al d-lui E Mezzetti, care are conducerea conservatorului.

Producţiunea a avut succesul aşteptat. Din darea de seamă făcută de d-nul Director—pe care o publicăm aci — rezultă concluzia că instituţiunea progresează Mulţumită îndrumărilor noi pe care le făgăduesţe d. Mezzetti, să aşteptăm, ca progresul să se simtă din ce în ce mai mult, ca şi în trecuta d-sale activitate la direcţia conservatorului.

Dintre elevii care s'au produs eri distingem: la declamaţie d-ra E. Popovici la canto d-ra Margot Ionescu-Darzeu, Henriette Grümberg şi Slavnicu, la piano: Nat. Ştubei şi P. Abramovici; la violină d. C. Cătulescu.

*

După terminarea producţiunei d-nul E. Mezzetti face următoarea dare de seamă.

Onorată asistenţă,

Conform tradiţii obişnuite la conservator şi'n anul acesta să organizază pentru roducţia de fine de an acea sărbătoare atît de dorită de elevi şi public prin care să se poată produce şi aprecia, munca, rezultatele lor. Programa era alăcătuită în mod interesant dînd posibilitatea de a se manifesta şcoala în mod cît mai artistic căpătînd chiar nota caracteristică unei şcoli speciale ca a noastră prin ansamblu orchestral, montarea unui act de operă cu miza'n scenă. Costume cor şi acompaniament de orchestră, muzică de cameră, numere individuale a absolvenţilor cei mai talentaţi, declamaţiune etc.

Imprejurări neprevăzute însă ne-am împedicat de a ne manifesta aşa cum vroiam.

Teatrul Naţional în plină reparaţie, Teatrul Cinema modern din piaţa Unirei închis din cauză că proprietarul este în proces cu instalatorii, Circul Sidoli reţinut cu matineurile cinematografice, în cît după cum vedeţi am fost nevoiţi să ne îngrămădim pe o asemenea căldură într'o sală mică ca a noastră şi cu toată mihnirea să abuzăm de răbdarea şi buna dv. voinţă. Mărturisesc că mă surprinde curagiul dv.

De sigur însă că prin aceasta dovediţi marele interes ce purtaţi şcoalei noastre pentru care cu recunoştinţă vă mulţumesc în numele colegilor şi al meu.

Din modul cum s'a desfăşurat programult aţi putut să vă formaţi o justă idee de muncă depusă şi de rezultatele obţinute.

Imi permit a vă reînprospăta memoria amintindu-vă cele două numere de muzică de cameră. Din modul cum au fost interpretate şi executate rezultă fără nici un dubiu că profesorul care conduce această clasă este nu temperament ales, un bun profesor şi un muncitor pătimaş. Această clasă este de o importanţă capitală. Aci să capătă noţiuni serioase a adevăratei muzici clasice, aci găsim tot sufletul şi toată priceperea marilor artişti compozitori, şi dacă d. Theodorescu timp de doi ani consecutivi a fost atît de gentil ca să-l predeie în mod gratuit, aducînd aşa reale şi însemnate foloase şcoalei atunci dator sunt ca în calitate de director al acestei instituţiuni să-i aduc d-lui profesor Theodorescu în numele onor. minister al colegilor, al publicului iubitor de artă şi al meu mulţumiri unite cu rugămintea de a continuu cu aceiaşi dragoste acest curs pînă ce timpuri favorabile ne va desăvîrşi în totul.

Dar onorată asistenţă cu ocaziunea acestei serbări cînd aducem la apreciarea d-voastră rezultatele Şcoalei noastre este o mîndrie pentru noi ca să vă pot releva în ce mod excepţional de bine s'a manifestat Conservatorul nostru. In cartea activităţei sale se va scrie cu litere mari evenimentul artistic al anului 1913. Este vorba de corul conservatorului de sub conducerea efectivă a distinsei profesoare d-na S. Theodoreanu care a cîntat întreaga leturghie în patru duminici consecutive la Biserica Banu în faţa unui public salect şi numeros.

Execuţia a fost bună şi interpretarea aşa cum se cuvine acestui gen de muzică.

S'a observat multă unitate în execuţie o desăvîrşită acurateţă în pronunţarea cuvintelor, în fine un tot care te impresiona şi îţi dă o dreapta judecată asupra meritelor superioare, de competinţă şi energie a conducătoarei. Natural că la un asemenea rezultat, succesul a fost tot atît de frumos şi publicul a apreciat şi a manifestat aşa cum trebuia. Mai adaugaţi la acest succes şi ideea că Iaşul a fost primul oraş din ţară care a rupt-o cu tradiţia, dînd ast-fel semnalul progresului şi a drepturilor femeei, şi atunci veţi avea dreapta măsură a succesului nostru.

Până mai zilele trecute era o adevărată aberaţie pentru cel ce gîndea măcar să dea femeei asemenea drepturi, cum? O femeie să acompanieze serviciul divin într'o biserică? cu neputinţă! Pentru care motiv? nu se ştie. Fel de fel de presupuneri una mai puţin serioasă ca alta. Dar ceasul din urmă a sunat, persoana căreia destinul ia rezervat această mare onoare a apărut. S'a pronunţat, a convins, şi s'a impus. De sigur că exemplul dat va fi imitat; onoarea însă va rămînea Iaşului, d-nei Theodoreanu şi Conservatorului. Iată de ce spuneam că avem dreptul de a ne mîndri şi de a scrie în cartea activităţei conservatorului că anul 1913 fixează o eră nouă de progres şi muncă, şi că pe orizontul artistic iaşan întresărim viitoarele şi frumoasele izbînzi a le Conservatorului nostru.

Şi de oare ce suntem în seria succeselor daţi'mi voie că cu această ocazie să vă mai aduc la cunoştinţă şi altele. Aflaţi că anul acesta cu toată criza şi emoţiunile care le am simţit din cauza politicei externe, totuşi glasul nostru a fost auzit la Bucureşti prevăzîndu-ne în bugetul actual cu începere de la întâi Oct. viitor trei catedre foarte însămnate ş'anume: catedra de clarinet, corn şi fagot. Cu crearea acestor catedre completăm lipsurile care le-am avut până acum şi ni se prezintă posibilitatea de a alcătui o orchestră destul de completă.

Cu începerea anului şcolar viitor am completat secţia teoretică obţinînd prin concursul actualilor d-ni Profesori şi predarea cursurilor de contrapunat compoziţie şi orchestraţie.

S'a cumpărat pentru şcoală un piano nou de concert şi un harmonium necesar mai ales claselor de cor şi armonie. Pentru stagiunea viitoare a teatrului naţional avem promisiuni formale că orchestra Conservatorului va fi angajată să cînte în antracte. Asemenea să organizăm o serie de concerte simphonice înbogăţite cu numere extraordinare tot după modul şi alcătuirea celor date de subsemnatul în anii 1905—1906.

Localul Conservatorului va fi complect restaurat aducîndu-se tot odată şi multe îmbunătăţiri administrative. Vedeţi dar onorat public că această lungă serie de îmbunătăţiri nu poate de cît să ne bucure şi să vă întărească convingerea de cît interes pune autorizaţiile noastre superioare pentru a da o desvoltare cît mai mare instituţii noastre.

Bazat pe această bună voinţă am credinţa că cu bugetul anului viitor, dacă alte chestiuni de ordin politic extern nu se vor ivi, să pot obţine o subvenţie pentru orchestră şi să dau viaţa reală catedrelor de cor şi muzică de cameră prevăzîndu-le în buget dacă nu cu leafa cel puţin cu diarne.

Iată şi situaţia elevilor şi elevelor înscrise anul acesta în Conservator.

Nominal sau înscris 261 şi au fost promovaţi 153 din care au absolvit conservatorul următorii: *clasa de canto* Ionescu D. Margareta, *clasa de Piano (d-ra A. Sion)* Ştiubei Natalia *clasa de Piano (I. Sibianu)* Abramovici Penelope, *clasa de Declamaţie* Popovici C. Elena., Chibzui Constantin., Dovotei I. Elena.

Elevii şi elevele cari s'a distins în timpul anului atît la studii cît şi la frecventare.

Clasa de Teorie şi Solfegiu: Neculcea Lucia Zoe, Ştefănescu Margareta, Popovici Aconţ Florica, Bîrsan Mircea, Ionaşcu Traian, Ţureanu Vasile şi Unter Marcel.

Clasa de Canto: Ionescu D. Margareta şi Grinberg Henrieta.

Flaut: Popescu Hristache.

Oboi: Turcanu Vasile.

Armonia: Oiaga Elena şi Aconţ Sofia.

Piano, (profesoară d-ra A. Sion): Popovici Aconţ Florica, Oiaga Elena şi Ştiubei Natalia.

Piano (Profesor I. Sibianu:) Grigoriu Valeria şi Abramovici Penelope.

Trompetă: Momocel N. Radu.

Violină: Neculcea Lucia Zoe şi Bordeanu Elena.

Declamaţia: Munte Alexandrina, Ghiţescu Aurel Pavlov P. Vasile, Popovici C. Elena şi Pizone Ioan.

Violoncel: *Lupu Teodor.*

Muzică de Cameră; Cătulescu Al. Constantin, Pasmantiver Iacob, Oiaga Elena, Abramovici Penelope.

După cum vedeţi în puţine cuvinte v'am expus situaţiunea şcoalei noastre, v'am aratat zelul şi priceperea corpului nostru didactic căruia cu toată recunoştinţa îi mulţumesc pentru devotamentul şi munca desfăşurată în şcoală şi în afară de şcoală. V'am arătat de aseminea frumoasele înfăptuiri ce se vor aduce şcoalei graţie bunei voinţi şi a interesului ce pune pentru cauza noastră Onor Minister al Instrucţiunei Publice. V'am expus situaţiunea elevilor pe anul şcolar 1912—13.

In fine v'am arătat că şcoala noastră să prezintă cu totul alt-fel de cum mulţi rău voitori, duşmani ai neamului în diferite împrejurări şi moduri a căutat s'o ponegrească. Rămîne acum pentru mulţumirea noastră să avem şi în viitor controlul d-voastră să ne vizitaţi la toate ocaziunile în număr cît mai mare posibil să judecaţi cu imparţialitate rezultatele noastre, să vă încălziţi şi să vă antuziasmaţi la sunetele divinei armonii *şi să vă convingeţi eă muzica este pentru un popor tînăr ca al nostru, o hrană sufletească cu mult superioară credinţei de pînă astăzi.* Mulţumindu-vă pentru vizita cu care aţi bine voit a ne onora astăzi, şi în speranţa că şi pe viitor ne vom bucura de toată atenţiunea d-voastră. Vă doresc vacanţe fericite şi vă zic la revedere pentru toamna viitoare.

Litere-Ştiinţe-Arte

A apărut **„Viitorul Social“** pe Mai şi Iunie No. 3—4 cuprinzînd un excelent sumar, politic, literar şi beletristic.

Remarcăm un studiu al maestrului critic Gherea-Dobrogeanu: „Social-democraţia şi epoca cadrilateră“; dr. C. Racowski: „Ce spun adversarii votului universal“. Documente relative la viaţă şi activitatea lui Ferd. Lassalle, studii şi nuvele traduse, poezii originale, polemici, însemnări, cronica externă, femenistă, literară, etc.

De asemenea numeroase şi interesante ilustraţii de actualitate.

*

Schiţele şi însemnările din Bulgaria ale d-lui Gh. Ghibănescu vor forma un volum împreună cu schiţele din Basarabia, publicate în August în coloanele *Opiniei.*

*

„Viaţa Romînească“ înregistrînd verdictul tribunalului din Capitală prin care se respinge acţiunea intentată de poetul Radu Rosetti pentru a i se însera în revistă un răspuns, nu va reveni după terminarea judecăţii.

E oare de aşteptat că poetul să persiste în acţiunea intentată?

Credem că nu.

*

STRUNA ZILEI

CONTROL NECESAR

La poliţia Capitalei s'a pregătit un biurou special pentru examinarea femeilor cu moravuri uşoare.

Ştire

Medici, ştiţi ce, mai cu seamă,
E de controlat la ele?.
Dacă—deşi prea.... uşoare—
N'au ajuns cumva şi.... grele

INFORMAŢII

M. S. Regele a binevoit a conferi medalia „Răsplata muncii“ cl. I d-lui G. Tabacovici, profesor la facultatea juridică a Universităţii locale.

M. S. Regele a acordat medalia „Răsplata muncii“ cl. I d-nelor Ana Tudor şi Eugenia Dimitriu, institutoare în oraşul nostru.

M. S. Regele va semna zilele acestea decretul prin care urmează a se face o mişcare printre perceptorii fiscali din ţară.

La direcţiunea generală a serviciului sanitar sunt vacante.

Postul de medic al circ. Uda din jud. Argeş.

Postul de medic al circ. Ciolăneşti din Deal, jud. Teleorman.

Postul de medic al circ. Stălineşti din jud. Fălciu.

Comisiile romîno-bulgare pentru delimitarea Silistrei îşi vor relua lucrările în cursul săptămînei.

Ştirea, dată de unele ziare, cum că în urma veştilor sosite din străinătate, direcţia căilor ferate ar fi repetat ordinul de a nu se mai da vagoane de marfă ci toate să fie ţinute la dispoziţia armatei, în vederea unei eventuale mobilizări, este cu totul neîntemeiată.

Din eroare s'a tipărit eri Spiridon Jianu, în loc de Spiridon Hamza, numele institutorului din Tulcea care a atacat pe inspectorul regional Glodeanu.

Serbările societăţii filantropice „Sprijinul“, pentru îmbrăcarea copiilor, au produs un venit net de 3000 lei.

Cassa centrală a meseriilor a înscris şi Stănicul Moldovei între staţiunile balneare în care urmează a fi trimişi meseriaşii suferinzi.

Aprobîndu-se de către guvern statutele spitalului izraelit, urmează a se face o nouă alegere de epitropi.

Promoţia clasei a V-a reală de la Liceul Naţional este în ordine alfabetică:

Atanasiu I., Bordeianu C., Cars M., Cişman A., Fabian N., Fingherhut B., Ghelberg W., Goldschläger S., Haimovici I., Ionescu G., Leibovici Is., Onofrei D., Paraschiv I., Polack N., Polack S., Stefan T., Şor L., Şaraga D., Tăutu T., Triandaf.

Ministerul Cultelor şi al instrucţiunei publice a întreprins o anchetă asupra activităţei extraşcolare a învăţătorilor.

Chestionările care au fost trimise tuturor învăţătorilor din ţară au întrebările împărţite în patru grupe: A. Pentru buna stare materială. B. Pentru sanatatea publică. C. Pentru propăşirea culturală şi D. Diverse.

D. d-tor I. Enescu a fost numit prosector supliuitor la Institutul de Anatomie din Iaşi.

Serbarea de fine de an a elevelor şcoalei secundare de fete „Oltea Doamna“.—Cu o deosebită solemnitate s'a serbat Duminică 16 Iunie a. c. în sălile şcoalei, sfîrşitul anului şcolar 1912—1913.

Serbarea s'a început la oarele 10 jum. a. m. cu diferite cîntece şcolare naţionale, esecutate de corul şcoalei sub conducerea d-lor maestre Alisa Berescu şi d-ra Dogariu cîntece reuşite cu destul succes, care nu poate de cît a aduce vii laude d-nelor maistre.

D-ra T. Stratilescu, directoara acestei şcoli face darea de samă a anului şcolar, care este următoarea:

Eleve înscrise la începutul anului 330,—retrase în timpul anului 26,—au urmat regulat 303 din care s'a promovat 261, rămînînd repetente 42, apoi prin o cuvîntare vie, simţită de auditor, îndeamnă pe părinţi ca tot timpul să fie în strînsă legătură cu dînsile tot pe aceiaşi treaptă de atenţie şi mult interes, căci numai atunci se pot bucura şi părinţii şi profesoarele de roadele muncii lor,—terminînd îşi ea ziua bună de la absolventele clasei a VIII, povăţuindu-le a fi harnice, silitoare, ascultătoare de părinţi şi iubitoare de carte.

După aceea, am visitat expoziţia produselor de an a elevelor şcoalei, unde era aranjată cu mult gest, atît sala de desemn cît şi sala de lucru manual şi unde am putut vedea diferite obiecte de lenjerie şi croitorie, lucrate în mod atît de artistic în cît au atras uimirea tuturor visitatorilor, asemenea şi în sala de desemn unde diferite tablouri erau lucrate cu atîta măestrie şi bun gust, că te credeai în o sală de pinacotecă dela o şcoală de Bele-Arte, dintre care s'au distins mult tablourile lucrate de d-ra Cireş Maria din clasa VIII modernă.

Despărţindu-ne cu impresii atît de frumoase, şi îmbucurătoare, ca părinţi nu putem face altfel de cît a arata viile noastre mulţumiri, atît d-rei Stratilescu directoară, cît şi tuturor d-nelor şi d-relor profesoare a acestei şcoli, cari ş'au îndoplinit îndeajuns menirea pantru care sunt chemate.

Elevele cari s'au distins mai mult la învăţătură şi cari merită menţiune de onoare sunt următoarele:

Clasa I: Premiul I, Alexandrescu Elena media 8.62; pr. II, Spănu Eugenia 8.44; pr. III, Deladecima Paulina 8.02.

Lepădatu Manea 7.98; Cernătescu Lucia 7.92.

Clasa II: Premiul I, Mănilescu Eugenia media 8.95; pr. II, Jamandi Corina 8.50; pr. III, Obadi Maria 7.88.

Clasa III: Premiul I, Finkelştein Regina, media 8.92; pr. II, Stefănescu Eug. 8.26; pr. III, Ciureanu Val. 8.17.

Clasa IV: Premiul I, End Maria, media 8.57; pr. II, Margulies Ev. 8.11; pr. III, Lepadatu Ecat. 7.97.

Clasa V: Premiul I, Raşcu Clelia, media 7.95; pr. II, Pop Elena 7.91; pr. III Paker Diana 7.84.

Clasa VI: Premiul I, Filip Maria, media 8.35; pr. II, Leibovici Am., 7.98; pr. III, Borş Ana, 7.75.

Clasa VII clasică: Premiul I, Vicol Maria, media 8.62; pr. II, Apostol Beatrice, 8.23; pr. III, Dimitriu Constanţa, 8.20.

Clasa VII modernă: Neculau Lucia 7.51, Stefănescu Victoria 6.78.

Clasa VIII clasică: Premiul I, Deciu Florica, media 8.84; pr. II, Florescu Aglaia, 8.78; pr. III, Serghie Maria, 8.64; Creangă Maria, 8.22.

Clasa VIII modernă: Cireş Maria 8.19; Stefănescu Valeria, 7.92; Duzescu Efrosina, 7.20.

Miercuri 19 Iunie, orele 9 dimineaţa, va avea loc solemnitatea încheerei primului an de studiu la şcoala Medie de băeţi din strada Păcurari 51. Cu această ocazie, d. Ion D. Dimitriu, institutor la această şcoală va ţine o disertaţie despre: Judecaţa şi sentimentele la animale.

Sunt invitaţi a lua parte la serbare părinţii elevilor şi persoanele doritoare de progresul învăţămîntului.

D. dr. G. Coman, asistat de d. C. Fedeleş a terminat astăzi a doua examinare de limba germană a elevilor particulari înscrişi la comisia A.

Se afirmă că d-nii dr. Agapi şi Erfurt s'ar fi adresat serviciului contencios cerînd casarea concursului de medic al spitalului din Tg. Frumos.

Marele Colegiu Universitar e convocat pentru Joi 20 Iunie, ora 5 p. m., la ordinea zilei fiind: 1) Chestia bibliotecei 2) chestia profesorilor care nu'şi au reşedinţa stabilită în Iaşi.

Prin numirea d-lui dr. Niculescu la spitalul Sf. Spiridon a remas vacant un loc de medic secundar în serviciul chirurgical al d-lui dr. Tănăsescu.

Duminică se inaugurează la şcoala de Bele Arte expoziţia elevilor organizată de către direcţiunea şcoalei.

Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a d-lui Const. Costin, originar din Piatra-Neamţ. Defunctul în vîrsă de 70 ani, era părintele prietenului nostru d. V. Costin profesor căruia i-adresăm condoleanţele noastre.

Masca defunctului a fost scoasă de către maestrul Scorpau.

Mai mulţi proprietari de pe strada Sărăriei ne roagă să atragem luurea aminte a societăţi „Union“ că întîrzierea excesivă în recordarea canalului cauzează însemnate daune proprietarilor pe vremile acestea de ploi. Trecătorii sunt de asemenea importunaţi de aceste dezordine.

Ne putîndu-se ajunge la o înţelegere între societatea farmaciştilor din Iaşi şi Cassa Centrală a meseriilor, aceasta din urmă a dispus a se plăti reţetele integral renunţînd la rabatul de 25 la sută. Plata ordonanţelor se face de către cassa medicală direct la farmacii la prezentarea reţetelor.

Serata anunţată de către trupa internaţională a copiilor artişti pentru seara de 20 lunie la Bragadiru se anunţă cu un succes într'adevăr extraordinar. Biletele sunt aproape toate reţinute.

D. Dr. An. Gusti, sub director general al cassei centrale a meseriilor a fost numit membru în consiliul de administraţie al societăţei funcţionarilor public în Capitală.

Ministerul a transferat pe ziua de 1 Sept. 1913 pe învăţ. Al. Coteanu, de la şcoala din Chilia la şcoala din Spiridoneşti, cu 110 lei şi coborîndu-se Chilia la 65 lei.

Procesul fostului revizor Hamzi, s'a amînat pentru ziua de 6 Octombre pentru ca pînă atunci să aducă act descărcătoare de gestiunea financiară.

Mercuri 19 Iunie, d. Inspector general Prassa, va pleca la Tulcea, pentru a cerceta amănunţit cauzele ce au determinat pe instit. Hamza. să lovească pe inspectorul Glodeanu.

Consiliul comunal s'a întrunit aseară, sub preşidenţia d-lui Mateiu Cantcuzino, primarul oraşului.

Consiliul a revenit asupra votului, prin care se hotărise cumpararea medeanului Sf. Spiridon şi aceasta din cauză că proprietarul a făcut declaraţia, că nu mai vinde.

Consiliul a votat apoi caetele de sarcini, pentru pavarea străzilor cu bolovani şi asfalt.

S'au rezolvit apoi mai multe cereri de vînzări de locuri.

Diverse întîmpălri

Accident de muncă.—Lucrătorul Iftime Haralamb de la fabrica „Fortuna“ şi-a strivit două degete de la mînă, sub o piatră de ascuţit.

Calcat de trăsură.—Băietul C. Gheorghiu de la brutăria Kornfeld a fost trîntit la pămînt şi calcat peste ambele picioare de către birjarul cu un cal No. 43. A fost internat la spital.

Din isprăvile şoferilor.—Şoferul I. Clasic conducînd automobilul d-lui P. Michiu la atelierul şcoalei Technice, cu o viteză adevărat nebună, a dat, în strada Carol peste un stîlp de fer de la lumina electrică pe care la rupt sfărmînd şi automobilul.

Noroc că n'a fost vre-un trecător pe aproape.

LA

„COMERŢUL ROMANESC“

— SOCIETATE ANONIMA —

Reprezentanţa din Iaşi — Str. Stefan cel Mare 28.

Găsiţi permanent în depozit:

EXCELENTELE:

SECERETORI—LEGATOARE
SECERETORI SIMPLE
COSITOARE
GREBLE
} MILWAUKEE

SFOARA DE MANILLA, STANDARD PUR AMERICAN şI ENGLEZ

GARNITURI MICI de treer „Albaret“ cu motoare de benzină pe 2 roţi, transportabile cu un singur cal

GARNITURI MICI „Kovarik“.

Vînturătoare din cele mai renumite fabrici. Pluguri — Prese de vin — Motoare „Hille“ cu benzină, ţiţei şi gaz sărac.

Instalaţiuni complecte de mori şi brutării precum şi orice alte articole şi maşini agricole şi industriale.

Ultime Informaţii

Ziarul VIITORUL, între alte minciuni zilnice, susţine că d. Al. A. Badareu ar fi eliberat vr'o sută de bilete de abonament gratuit, fie pentru tot anul, fie pentru cursul vacanţelor, unor favoriţi ai regimului.

De aci atac în contra ministrului lucrărilor publice pe tema că contravine propriei sale măsuri şi anume desfiinţarea biletelor de liber parcurs.

VIITORUL minte şi de data aceasta. Adevărul ie că, conform unui uz de mult stabilit la acel minister, s'a acordat şi anul acesta pictorilor cu nume bine stabilit, bilete de abonament gratuit pentru timpul vacanţelor.

Intr'adevăr există o convenţie ca pictorii, în schimbul faptului că li se dă mijlocul de a vizita regiunele pitoreşti ca să prindă pe pînză frumuseţile naturei, să dea statului cîte un tablou.

In sehimbul unui abonament dar, care coastă pe ministerul lucrărilor publice 100 lei, pe lîngă că se sprijină arta, statul devine proprietarul unor tablouri cu valoare mult mai importantă.

Pe baza acestei convenţiuni s'a dat şi anul acesta atari abonamente gratuite—puţine la număr şi exclusiv pictorilor.

Acesta e purul adevăr—şi în acest senz va apare zilele aceste un comunicat al ministerului lucrărilor publice.

Cu chipul acesta se va face dovada că VIITORUL a minţit şi în această chestie.

Ziarul La Politique *publică o scrisoare a d-lui G. A. Scorţescu, deputat de Iaşi, cu privire la agresiunea a cărei victimă a fost.*

După ce descrie pe larg peripeţiile acestei întîmplări şi dovedeşte că agresiunea a fost premeditată, d. Scorţescu susţine că nu se poate bate cu Raul Crăciun.

D-sa relevă apoi, pentru a dovedi valoarea morală a omului care l'a atacat, următorul fapt — cităm textual:

„La baroul de Iaşi este depusă o plîngere de abuz de încredere, semnată Constance Gregorie Ghika, contra avocatului Raul Crăciun, care, împuternicit de numita doamnă, pe baza unei procuri, de a rîdica o sumă de bani şi să i plătească la creditul fonciar, a delapidat pur şi simplu banii clientei. Aceste sunt fapte oficiale, ce nu pot fi tăgăduite şi ori-cine poate în această privinţă să ceară lămuriri de la decanul baroului de Iaşi, d. C. B. Pennescu, şi să citească raportul anchetei făcute de raportor, d. Efrem Mazlim".

D. Scorţescu declară apoi pe Raul Crăciun ca un om în afară de legele de onoare.

D. dr. Nicolaescu a fost numit medic primar al oraşului Tîrgu-Frumos.

Ieri comisiunea de judecată a corpului didactic a amînat pentru luna Octombrie judecarea procesului privitor pe Spiridon Hamza şi Gh. Mihai, institutori din Tulcea.

Protosinghelul Pimen Gheorghiu a fost confirmat de către M. S. Regele, în postul de superior al mînăstirei Horaiţa (jud. Neamţ).

D. dr. I. Vintilescu noul profesor universitar, a depus astăzi leginitul jurămînt, în faţa rectorului universităţii.

Astăzi au loc in sala corului mitropolitan, examenele de fine de an ale şcoalei de cîntăreţi bisericeşti din oraşul nostru.

Mitropolia Moldovei a intervenit la primăria locală, să se construească o şosea între Nicolina şi mînăstirea Cetăţuia trecînd pe dinaintea mînăstirei Frumoasa. Aceasta, pentru ca să se faciliteze vizitarea cît mai deasă a mînăstirei.

Judiciare.—Curtea de Apel secţia I-a a admis în parte apelul lui Moise Calmanovici, reformînd sentinţa tribunalului de Suceava, şi i a transformat pedeapsa în 600 lei amendă, pentru bancrută simplă.

— Deasemenea a admis în parte apelul inculpaţilor Aizic şi Leiba Beral, reformînd sentinţa tribunalului de Fălciu, şi i-a condamnat la cîte 200 lei amendă, pentru bancrută simplă.

— A admis în parte opoziţia lui Gh. Huţu, reducîndu-i pedeapsa la 300 lei amendă în folosul statului, pentru fals în acte publice.

— A admis apelul inculpatului Const. Burcă, reformînd sentinţa tribunalului de Roman, şi l-a achitat de delictul de abuz de încredere.

— La administraţia acestui ziar se primesc abonamente pentru vilegiatură cu 2 lei pe lună în ţară şi 4 lei în străinătate.

Parchetul, terminînd lucrările în afacerea agresiunei redactorului R. Crăciun dela „Evenimentul", înpotriva d-lui deputat G. Scorţescu, a clasificat afacerea de „loviri grave" trimiţînd-o judecătoriei de Pace ocolul I spre judecare.

După numeroasele insistenţe ale Ieşanilor, cinematograful Pathé Frères din „Grădina Traian", readuce astă-seară Marţi 18 Iunie *Quo Vadis*, monumentala opera lui Sienkiewicz, atît de strălucit adaptată de cinematograf.

Această înscenare inegalabilă este filmenată în eterna Roma unde se petrece acţinnea romanului istoric.

Peste 700,000 lei au fost cheltuelile montărei acestei reconstituiri şi pretutindenea, în toate sălile cinematografice ale celor mai mari oraşe din lume, reprezentarea acestui film a obţinut succese uriaşe.

„Quo Vadis" este reprezentată numai astă seară Marţi cît şi mîne Mercuri 19 Iunie în grădina Traian şi în fiecare din aceste seri va rula pe ecran opera complectă constînd din 6 părţi.

Joi 20 Iunie program nou: „O dramă în văzduh" film danez cu Psylander în rolul principal, etc.

Vineri 21 şi Sîmbătă 22 Iunie (mat. şi seara) se readuce monumentala operă „Mizerabilii" a lui Victor Hugo, care va fi reprezentată deasemenea complectă la fiecare spectacol.

DE ARENDAT. — Moşia Buhăeşti de sus gara Buhăeşti 316 fălci după Credit. A se adresa la avocat Bosnief Paraschivescu Bulevardul Pache 2 Bucureşti.

Cu începere dela 1 IUNIE pănăla 15 SEPTEMBRIE birourile şi casieria Băncei vor fi închise Sîmbetele şi în ajun de sărbătoare la oarele 12 m.

Banca Iaşilor

Wienerin sucht Stelle zu einem Kinde. — Sub W. an d. Exped. dieses Blattes.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David).*

Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.

Contabil *Absolvent al Scoalei Comerciale superioare din Iaşi şi al Academiei Comerciale din Berlin doreşte post de contabil eventual de Casier.*

Oferte la ziar sub „Academician".

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte.*

Adresa Marie Sft. Andrei 52.

ULTIMA ORA

Agravarea situaţiei externe

Ultimele ştiri de pe Cîmpul de războiu.—Noile măsuri luate de guvernul romîn, faţă de eventualitatea agrăvărei situaţiei externe. - Perspectiva unui guvern naţional.

IAŞI. — Situaţia externă s'a agravat în ultimele 24 de ore. Grave ciocniri au avut loc între trupele bulgare şi cele sîrbeşti.

Se înţelege că faţă de această situaţie, guvernul nostru s'a grăbit să ieie o serie de noi măsuri, ce se impun.

Cetitorii pot vedea în telegramele corespondenţilor noştri speciali, ce urmează, felul cum s'au perindat evenimentele şi ce consecinţe ele pot avea.

*

Sofia.—De la cartierul general s'a dat un ordin sever trupelor să înceteze focul şi să păstreze cea mai mare reservă, şi să nu riposteze, de cît în cazul cînd vor fi atacaţi.

*

Francfurt.—Ziarului „Francfurter Zeitung" i se telegrafiază din Sofia, că bulgarii, după o luptă crîncenă de 4 ore, au reuşit să ocupe localitatea Ghefgheli.

Sîrbii au făcut încercări desperate să-şi păstreze posiţiile; ei au înaintat de 3 ori, făcînd un atac cu baioneta, dar bulgarii primind noi ajutoare au respins pe sîrbi, cari s'au retras cu mari pierderi.

*

Sofia.—Ultimele ştiri primite arată, că primul atac a fost pricinuit de faptul că trupele sîrbeşti şi greceşti au încercat un atac comun în potriva trupelor bulgare.

Acest atac avea de scop să taie legătura pe căile ferate între Drama şi Seres.

In urma acestui atac s'a încins o luptă din cele mai crîncene.

Trupele bulgare au reuşit în urmă să ocupe înălţimele de la Sultan-Pepe, Isthip şi Kratovo, precum şi localitatea Ghergheli.

*

Sofia.—Azi dimineaţă trupele serbeşti respinse în ajun, au întrepins apoi, la orele 4 un nou atac la Zlatovo, unde se dă o luptă crăncene, care continuă încă.

*

Bucureşti.—Ştirile de mai sus, despre luptele crăncene date între trupele bulgăreşti şi serbeşti, au produs o vie impresie în Capitală.

Azi dimineaţă au avut loc lungi conferinţe, între d-nii Titu Maiorescu şi Take Ionescu cu d-nii Sebeco, ministrul Rusiei, Calincoff, ministrul Bulgariei şi Ristici, ministrul Serbiei.

Telegramele ulterioare sosite din Bulgaria sunt foarte pesimiste. Se afirmă, că Bulgarii au intenţiunea să împedice o unire a trupelor serbeşti cu cele greceşti.

*

Bucureşti.—In legătură cu evenimentele externe, o consfătuire a avut loc la d. Titu Maiorescu, la care au participat d-nii Miniştri Take Ionescu, Al. A. Badareu, Al. Marghiloman, Disescu, Mişu Cantacuzino şi Arion.

*

Bucureşti.—Şi la noi, guvernul ţinînd seamă de turnura ce iau evenimentele externe, s'a grăbit să complecteze măsurile luate, spre a face faţă ori cărei eventualităţi.

Astfel azi, la ora 12, s'a transmis ordinul telegrafic la toate gările. Oprindu-se orice încarcare de vagoane. Toate vagoanele urmează să fie pregătite pentru transportul de trupe.

Se exceptează numai vagoanele, care la această oră se găseau încărcate şi care vor putea fi expediate până la locul de destinaţie.

*

Bucureşti.—In cercurile bine informate, se afirmă, că în cercurile conducătoare se discută cu multă animaţie, despre formarea unui guvern naţional, de îndată ce răsboiul nou balcanic va fi oficial proclamat.

Ştiut fiind că toate partidele suni de acord, nici ordinul de mobilizare nu va fi dat, de cît atunci, cînd răsboiul va fi fost declarat în chtp oficial.

*

Bucureşti.—Faţă cu ştirile tendenţioase ce se răspîndesc, suntem în măsură a afirma, că guvernul nostru n'a trimes nici o notă Serbiei.

Nu s'a trimis de cît ştiuta notă guvernului bulgar, care avea ca adaus, că Romînia nu va permite o nouă schimbare balcanică, fără participarea ei la dînsa.

*

Bucureşti.—D. A. Sandu, rector la „Adevărul", a obţinut azi o convorbire cu d. Calicoff, ministrul Bulgariei la Bucureşti.

D. Calicoff a declarat, că părerea d-sale personală, este că nu va fi războiu.

„Atît noi cît şi Serbii—a adăugat d-sa, am primit fără condiţii arbitragiul Rusiei şi cred că d. Daneff a şi plecat la Bucureşti.

*

Bucureşti. — Din Belgrad se telegrafiază că Scupoina a votat primirea arbitragiului fără condiţii ceia ce se poate interpreta ca un semn favorabil unei soluţiuni paşnice a conffictului, cuprinzînd şi o reviziuire a tratatului sîrbo-bulgar încheiat înainte de războiul cu turcii

*

Bucureşti. — M. S. Regele a lucrat azi dimineaţă cu d-nii miniştri Titu Maiorescu şi general Hîrjeu.

*

Bucureşti.—Faţă cu ştirile ce circulă, ziarele înregistrează numeroase versiuni, asupra hotărîrelor ce va lua guvernul romîn.

Astfel, unele ziarele arată, că un consiliu de miniştri, sub preşidenţia M. S. Regele, se va ţine azi la orele 5.

In acest caz cînd pînă la această oră veştile streine vor continua să fie aşa de alarmante, ordinul de mobilizare se va da încă azi.

Mobilizarea va cuprinde Corpurile 1, 2, 3 şi 5.

Primele 3 corpuri vor întra imediat în acţiune, iar corpul al 5-lea va remîne în espectativă.

Declaraţii ale d-lor P. P. Carp şi Filipescu

Ziarul vienez Die Zeit *a adresat d-lor P. P. Garp şi N. Filipescu rugămintea de a-şi da părerea asupra situaţiunii externe şi cu osebire a situaţiunii în Balcani.*

D. Carp a telegrafiat că ne fiind în curent, oficial cu mersul evenimentelor nu poate răspunde.

D. N. Filipescu a telegrafiat că s'a retras din viaţa politică şi nu are chemarea să şi dee avizul.

O INTREBARE

Bucureşti.—Cetim în ziarul „Pressa":

— Ziarele „Epoca» şi „Evenimentul" se reţoesc continuu cu comentariile asupra furniturei de lemne Berman Iuster.

Fiind că aceste gazete pretind că au monopolul criterului unei bune şi curate administraţii, ne permitem să le întrebăm:

„Pot să ni spue aceste ziare, cînd şi unde s'a ţinut licitaţia pe baza căreia în anul trecut, s'a încheiat la ministerul de războiu, contractul de furnituri de 1400 vagoane orz şi orez, cu preţul de 1723 Lei vagonul, adecă în total o furnitură de 2 milioane 412,200 lei:

Pot să ni spuie aceste ziare, dacă este adevărat sau nu, că la epoca încheierei contractului, furagiile de mai sus, se vindeau cu un preţ curent mai mic de 1400 lei de vagon?

Furnitura de lemne pentru C. F. R.

Bucureşti.—Prin ultimul raport adresat direcţiei generale a căilor ferate, i se aduce la cunoştinţă, că imediat caratul lemnelor de la pădurea Maxut, a reînceput după eliberarea lui Berman Juster.

In primele 2 zile s'au transportat 240 m. c. pe zi în loc de 400 m. c., cît se transportau înainte de arestarea lui Berman Juster şi aceasta din cauză că toate carele ce făceau transportul, au fost luate de Froim Fişer.

Nou docent

Bucureşti. — D. Barbu Dimitrescu a fost abilitat docent pentru drept civil pe lîngă Facultatea de drept din Iaşi.

Numiri în consiliu sanitar

D-nii profesori Negel, Mezincescu şi Parhon au fost numiţi membri în consiliul sanitar superior în locurile vacante.

Un nou grav conflict greco-bulgar

D-nii P. P. Carp şi N. Filipescu despre situaţia externă Un batalion bulgar dezarmat

Ştirile sosite în cursul nopţii relatau un nou conflict între greci şi bulgari şi care ar putea avea consecinţi dintre cele mai grave.

Batalionul bulgar de la Salonic a fost dezarmat de către armata greacă şi lucrul ar putea fi privit în Bulgaria drept cea mai gravă atingere a demnităţii bulgare cu urmări alarmante.

Faptul întîmplîndu-se în absenţa d-lui Venizelos primul ministru grec, actualmente în Petersburg, se speră că barbatul de stat grec care a dat dovezi de fineţă diplomatică va găsi o formulă de a se aplana acest grav incident.

NUMIRE

Bucureşti.—D. G. Taşcă, conferenţiar la Facultatea de Drept, fost deputat, a fost numit profesor de economie politică, la Academia Comercială.

Incendiul din Constantinopol

Constantinopol.— La Stambul nu departe de Poartă a izbucnit un incendiu care ameninţa a lua proporţii. Casa ministerului de interne a fost distrusă de incendiu.

NUMIRE

Bucureşti,—D. George Creţeanu secretar general al ministerului de externe, a fost numit ministru al Romîniei la Madrid.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a I-a a Loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

1000 *lei + premiul de 40.000, No. 7612.*

20000 *lei No. 25576.*

2000 lei—No. 21299, 9667.

500—52290, 57425.

300—45162, 51278, 50120, 57850.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

PIERDUT

Am pierdut două poliţe acceptate de mine în alb, pe cîte de 10 bani timbru. Le declar prin aceasta ca nule şi fără valoare în ori ce mîni s'ar găsi ele.
Herşcu Marcu.
Trifeşti com. Hermeziu Jud. Iaşi.

Pensiunea „Elita"
VIENA I.
(Börseplatz)
Proprietatea Louise Brodsky
Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

de **Caut** loc de casieră de preferinţă la vre-o farmacie. Dispun şi garanţie.
A se adresa la Tipografia H. Goldner, sub E. B.

Farmacia Jelea
Caută un asistent pentru 4 septămâni

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult 10—11 şi 3—5.

Dr. I. BRENER
Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOŞ
Str. Lăpuşneanu 25
— Cons. 1—6 —

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de Imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari-aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și un'l la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

PURTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
7me, Rue de la Méjisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco contre Mandat sur demande

FONDOIR
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
3 me, quai de la Mégisserie, PARIS
Adresser pour Poules et Faisans
BATTERIES A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

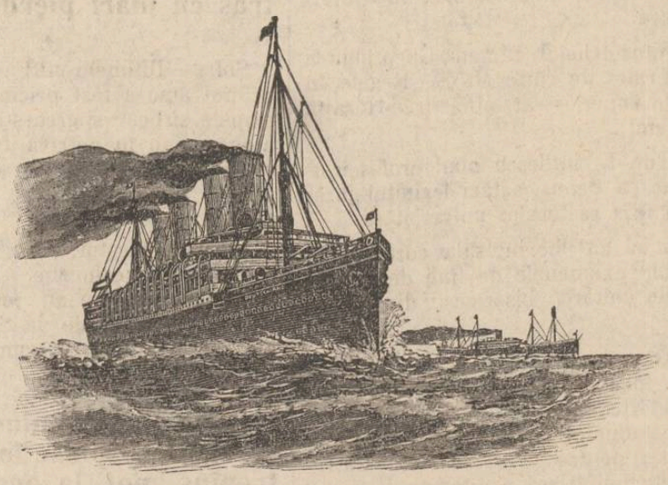

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1907 — Joi 20 Iunie 1913

SITUAȚIA

Pînă'n momentul cînd scriem aceste rînduri, situația generală corespunde zvonurilor alarmante, care au circulat ieri.

Desigur încăerările sîngeroase, pe toate fronturile, care au avut loc alaltăieri, sunt de natură de a prezenta situația într'o culoare cît se poate de sumbră. Nu mai puțin însă adevărul ie că nu avem încă războiul înfăptuit, așa cum telegramele alarmante de ieri căutau să prezinte situația, din cauza acelor încăerări.

Este dovedit astă-zi că încăerările erau datorite comandanților de corpuri, cari, doritori de a se rezboi, au depășit dorințele guvernelor respective ale aliaților.

Această stare de lucruri însă a fost repede curmată. Ordine din cele mai severe au fost date de guvernele respective, ca ori-ce ostilități să înceteze.

Pe de altă parte intențiunile pacifiste ale sferelor diriguitoare din Bulgaria și Serbia se manifestează din ce în ce mai mult și în formă din ce în ce mai concretă.

Atît Bulgaria cît și Serbia au decis să meargă la arbitraj, fără condiții.

Cît despre România—lucrurile sunt cît se poate de lămurite.

In caz de războiu—țara noastră nu va păstra neutralitatea. Vom mobiliza imediat și vom intra în acțiune.

Pînă nu se va produce însă un fapt exterior concret, care să însemne începerea răsboiului, fie prin ruperea raporturilor diplomatice sau alte măsuri de acest fel, România nu va mobiliza.

PRIN NOI INȘINE!

O națiune conștientă de puterea și menirea sa clipnică sau viitoare, este acea care, în orice împrejurări și la orice încercări va fi pusă, rămîne statornică în vederile și tendințele sale, călăuzîndu-se numai de acele fapte și influențe externe care sunt și rămîn în concordanță cu tendințele ei vitale, cu interese superioare și de netăgăduit ale existenței neamului însuși.

Trecîndu-se peste aceste, sau șovăind de la aceste principii, se naște îndoita anarhie, care fatal duce la distrugere,—punîndu-se în acțiune cele două forțe ce vor tinde a înfăptui mersul firesc: nemulțumirea interioară, care va cere imperios călăuzirea intereselor naționale astfel cum le cere ordinea, aspirațiunile și rațiunea de stat,—și în al doilea rînd presiunea exterioară a statelor, care se vor vedea, la rîndu-le, periclitate în aceleași aspirațiuni ale lor, prin nesiguranța în care sunt puse, întru urmarea unei anumite căi, spre anumite scopuri, tocmai prin această șovăire în conducerea poporului care joacă, în acest caz, rolul precumpănitor.

In situația în care se prezintă, toate elementele naționale trebuesc să conlucreze la înfăptuirea acestei puteri,—trebuesc să dea chezășia morală că—ori ce împrejurări se vor ivi—acțiunea lor nu va paraliza, nu va stăvili, prin acțiuni contrarii și fragmentarii, mersul spre ținta aceasta sigură, spre care se înfăptuiește mersul spornic, statornic și bine făcător, care este prosperitatea unui neam.

Ori ce acțiune fragmentară, ori ce șovăire, ori ce cîrtire și abatere de la acest drum, este o acțiune antipatriotică, este cea mai odioasă crimă ce se poate înfăptui, întru cît victimele nu pot fi indivizii, ci totalitatea lor, neamul și țara cărei aparțin.

Sau în clipele de față rolul balanței în viața politică—cel puțin a unei jumătăți din Europa—îl avem noi, Romînii.

Spectatori liniștiți a fărămițării acelei ficțiuni politice care era „statul-quo" balcanic,—stăvilitori — printr'o atitudine imparțială și hotărîtă — a conflictelor diplomatece și armate—care puteau să se întîmple, prin orice gest, cît de mic, ce l-am fi înfăptuit,—învederînd cu prisosință că avem drepturi de valorificat și recunoscîndu-ni-se, cel puțin *în parte*, acele drepturi—după cum s'a învederat prin cedarea Silistrei—rolul nostru—de și la prima vedere pare a fi rămas acelaș—s'a schimbat simțitor.

Situația externă nu mai e aceiași din trecut. Pe cîtă vreme, pînă mai dăunăzi puteam fi îngăduitori față de anumite mișcări, pornite pe drepturi determinate, pe anumite principii raționale și pe fapte existente și în virtutea restabilirei unui ordin de fapte, menite să întroneze dreptatea și principii civilizatoare,—azi toate aceste s'au schimbat în piraterii, care ne sunt dăunătoare, dacă nu prin însuși miezul lor, cel puțin prin dăinuirea nesiguranței desvoltării noastre pașnice, a intereselor noastre economice și prin încordarea în care suntem puși, pentru a apara anumite lovituri, ce s'ar aduce intereselor noastre și rolului politic ce-l jucam pînă acum, și pe care nu va trebui să-l cedăm altora.

Toate aceste sunt adevăruri de netăgăduit, care au fost înțălese și sunt statornic valorificate de guvernul, care diriguiește azi nevoile țării.

Aceste drepturi ale noastre le apărăm, și dacă atitudinea noastră nu va fi mulțumind pe mulți din prietenii externi, de pînă mai dăunăzi, nu-i vina noastră.

Innaintea drepturilor și datoriilor naționale, considerentele de amiciție și păsuire trebuesc să dispară.

Ori ce vor urzi „Neue Freie Presse" și „Reichspost" și „Grazer-Tagespost", și ori cîtă tînguire va înfiripa vienezul „Zeit" noi nu vom juca la cîntecul politic al nimănui, spre a-i face interesele,—și iarăși nu vom fi prietenii nimănui, atîta timp cît se va încerca să ni se dicteze linii de conduită, care nu ne vor fi priincioase, care ne vor păgubi în așteptările și năzuințele noastre.

Noi știm să fim prieteni devotați, știm să ajutăm și—am dovedit aceasta—cu singura condiție să nu ni se lege mînele, cînd loviți fiind, avem nevoe să ne apărăm.

Suntem convinși de tăria noastră,—o jumătate de milion de baionete stă gata să dovedească aceasta și dacă se așteaptă de la noi numai jertfe, nu pentru o răsplătire, ci chiar fără de recunoașterea unor drepturi neîndoioase, vom ști să le valorificăm prin noi înșine.

Pentru aceasta însă—și aici vin în joc factorii interni—elementele noastre politice trebuesc să se convingă de necesitatea înlăturării cancanurilor, patemilor și întronării dreptei judecăți în politica ce-o duc.

Atîta vreme cît zavistia, ura și minciunile omenești, ne vor întuneca mintea pînă la a prooroci: revoluția,—pînă la a vedea numai pete negre, chiar pe ceia ce nu ne poate da de cît lumină, nu vom putea înfăptui nimic trainic,—se va produce tulburarea spiritelor tocmai cînd ele trebuiesc să fie cît mai senine, și răspunzători față de viitorime, vor fi numai aceștia, iar locul lor, în suflete și mințele generațiunilor viitoare, va fi acolo unde se așează nepatrioții, trădătorii de neam și toți înjosiții și vinovații lumei aceștia.

E. B.

IZBÎNDĂ

Cînd în ședința senatului de la 11 Mai d. Maiorescu, a proclamat, —în prima parte a expozeului său —rolul pe care l'a avut d. Take Ionescu în rezolvarea diferendului nostru cu Bulgaria, zicea:

„A fost o fericire pentru țară că am putut forma guvernul de colaborare cu d. Take Ionescu, căruia țara trebue să-i fie recunoscătoare. D. Take Ionescu ne-a dat tăria necesară, *și-i aduc aci un omagiu public. Pe lîngă însușirile d-sale intelectuale atît de superioare, d. Take Ionescu* prin legăturile d-sale cu membrii cabinetelor europene și cu membrii corpului diplomatic a adus mari servicii țărei, *prin sprijinul ce i l'am cerut și pe cari ni l'a dat".*

Pe acele vremuri d. Take Ionescu era pentru „Epoca" — nici mai mult, nici mai puțin—de cît *„un trădător.*

Și notați, era „un trădător" tocmai în vremea cînd Silistra—simbolul năzuințelor naționale, trîmbițat de d-nii Filipescu, și V. Arion—era să devină o realitate, tocmai atunci, cînd în urma conferinței de la Petersburg—România dobîndise — pentru a nu deveni pentru aceeiași „Epoca" a pescuitorilor în apă tulbure—de cît *„o rușine națională".*

Așa era pe atunci. Azi curios—„Epoca" pare a deveni mai pasnică, mai îngăduitoare,—pentru a nu azvîrli, totuși, d-lui T. Ionescu de cît capitalul de *„diplomat stîngaciu".*

Așa era pe atunci. Azi—curios—„Epoca" pare a deveni mai pacinică, mai îngăduitoare,—pentru a nu azvîrli, totuși, d-lui T. Ionescu, decît epitetul de *„diplomat stîngaciu".*

E un semn îmbucurător, — vădind că mințele tulburi — ale redactorilor „Epocei„ — încep să se insenineze și să-și recapete — de și foarte anevoie judecata de care păreau văduvite. E o izbîndă aceasta — care va veni să se adauge la cele multe, repurtate, neîndoios, de d. T. Ionescu.

Totuși nu ne putem opri de a constata încă odată că, pe acele timpuri cînd toți fugiseră de răspunderea situației extrem de critice în care se găseau țara și neamul nostru, *d. Take Ionescu înscrie pentru țara noastră una din marele izbînde morale* **și putem zice;** *chiar materiale,*

Aceasta pare a nu o putea înțelege „Epoca" din sărbătoririle a căror miez e actualul ministru de interne.

Să nădăjduim că o va face cu timpul.

Dinu

NOTA ZILEI

Intr'un singur articol semnat de un pseudonim, care aparține poetului Tudor Arghezi—și acesta un „nom de guerre" al ex-ierodiaconului Teodorescu, găsim următoarea colecție de frumuseți stilistice:

Zidul privății;
Bine-ai venit, d-le Moriț, la Bachus și Venera;
Toți idioții, ramoliții ce sunt în slujba ta;
Ți s'a văzut ghiara și coada, diavol zbîrcit;
Inchină.. cupe de șampanie care se va preschimba în urină;
planul tău prost a fost prost ca și capul care l'a fătat;
aurul tău ce pute;
Aurul tău miroase ca și pielea ta viecuită și stricată de cadavru;
neputinciosule moșneag;
patul tău de bestie exasperată".

...Găsiți că miroase, ori că pute *stilul* acesta, pardon de expresie?

Intre Scila și Charibda

Nu numai publiciștii politici consumați se găsesc oarecum nedumeriți cînd au de dat răspuns celei mai arzătoare chestiuni la ordinea zilei,— cum fu capul d-lui Constantin Mille, solicitat a da un articolzi arului vienez „Die Zeit". Dar chiar istoricii noștri se simt perplexi.

D. N. Iorga a fost nedumerit încă de la începutul conflictelor balcanice. D. A. D. Xenopol, în ultimul număr al „Noului Revistei Romîne" începe studiul d sale — tot cu un semn de întrebare.

„Stăm la o mare răspîntie a căei pe care trebue să o urmeze Statul romîn în conducerea politicei lui externe. Pînă acuma nu purtam nici o grijă asupra îndreptărei pașilor noștri; ne lăsam conduși de voința a-tot puternică a Germaniei, care în chestiile orientale era pururea în înțelegere cu Imperiul Habsburgilor. Se ajunsese la convingerea din ce în ce mai înrădăcinată, în toate guvernele ce se perindau la cîrma Statului nostru, că nu putem urma altă politică decît acea germano-austriacă; că pe sprijinul acestor Puteri stă mîntuirea Statului nostru, amenințat de copleșirea rusească.

Războiul balcanic cu urmările sale a zdruncinat această convingere, și se desbat acuma chestii cari mai înainte nici nu putea fi atinse de guvernele noastre care ascultau orbește de o voință superioară ce ne impunea cu ori-ce preț politica austro-ungară. Se dezbate acuma chestia dacă urmarea mai departe a acestei politici nu poate să aducă Statului, și mai mult încă, întregului neam romînesc, primejduirea existenții.

De unde provine această zdruncinare a unei stări mintale hotărîte? Răspunsul stă în schimbările de raporturi de putere ce au răsărit între statele balcanice și acele europene în urma zdrobirii împărăției turcești de cele 4 popoare aliate. Aceste raporturi au fost pînă acum limpezite numai față cu Turcii, care dispărînd oare-cum din Europa, nu mai joacă nici un rol în peninsula Balcanilor. S'a născut însă altă mare rivalitate de la împărțirea prăzii făcută în comun de la Turci. Fără a intra în amănunțimi ce nu ne interesează, cheia conflictului este că Sîrbii și cu Grecii vreau să păstreze atingerea dobîndită prin ocuparea Monastirului, iar Bulgarii pretind cu putere cedarea către ei a acestui oraș, tocmai pentru a desparte pe Sîrbi de Greci și, izolîndu-i, să-i poată domina și teroriza pe amîndoi rămînînd Bulgarii stăpîni netăgăduiți ai întregei peninsule balcanice cu perspectiva de capitală a Constantinopolei și crearea unui mare Stat bulgar în Europa sud-răsăriteană. Conflictul astfel închegat devine cu neputință de înlăturat, și un arbitraj fie al ori-cărei puteri, nu mai poate avea nici un rost, afară decît dacă el ar fi aplicat cu armele, lucru la care nu se poate hotărî nici o putere și mai ales nu Austro-Ungaria și cu Rusia, cari au interese direct protivnice în peninsula Balcanului și ale căror antagonisme ar putea provoca un războiu european".

Vom urmări pe cît posibil firul raționamentului, așa cum îl conduce ilustrul academician întru găsirea răspunsului.

Δ

MICI POLEMICI

Un succes și mai curios de cît a lui Herovanu—la consiliul de disciplină al avocaților—a fost a d-lui Lascar Antoniu. Cel dintîiu, pierzînd simpatiile „Serei", era natural să aibă unanimitatea voturilor. Dar pe d. Antoniu „Seara" l'a lăudat și totuși *n'a perdut voturi.*

Iată cineva care ține recordul rezistenței!

*

Grecii pot înregistra, în sfîrșit, o victorie mare. Garnizoana lor de la Salonic, de mai multe zeci de mii, a reușit să dezarmeze batalionul bulgar, de vr'o trei sute de inși...

*

Ziarul apașului Bogdan-Pitești atacă lumea „pe generații": Blank tatăl și fiul, Glagoveanu tatăl și fiul etc.

*

In viitoarele coduri de duel va fi înscrisă bîta: *singura armă de care se servea Raul Crăciun în diferendele lui personale și politice.*

*

Arghezi n'a mai publicat în „Viața Romînească" nici versuri, nici proză. Il absoarbe, exclusiv, apoteoza lui Bogdan-Vădărești.

*

„La Politique" vorbind de supărarea „Evenimentului", zice că d. Dim. Greciano e șeful conservatorilor iașani și totodată parlamentar la Karlsbad.

— Vor să-l... spele, vorbindu-i de băi?

*

„Nici odată „Seara" n'a început campanii pe cari nu le-a sfîrșit" scrie un ocazional al celebrei gazete.

E vorba de campania contra societății „Argeșul" renegată a doua zi cu mii de scuze și retractări?

OAMENI ȘI LUCRURI

Eminescu revizor

Acum, cînd activitatea școlară, în orașe ca și la țară, ocupă planul întîiu al vieței noastre sociale, credem nemerit a reproduce următoarea:

„Copie după procesul-verbal de inspecție, încheiat de d. Revizor școlar Mihail Eminescu școalei din Cîrniceni Județul Iași".

E un proces-verbal, care ni se pune la dispoziție din partea revizoratului și pe care-l cităm întocmai, cu ortografia vremei:

1875, Decemvrie 2

Inspectând astăzi școala din satul Cărnicenii am aflat prezenți:

în clasa	I	14	elevi din	30	înscriși
„ „	II	8	„ „	10	„
„ „	III	6	„ „	7	„
„ „	IV	1	„ „	3	„
Total		29	„ „	50	„

In lista formată de primărie se află înscriși 77 copii. Fregventația este relativ mică, pentru că primăria nu esecutează pe părinții avertisați.

Citirea e slabă în clasele superioare și relativ mai tare în cl. I și a II-ua.

De aceea vor trebui introduse cărți de de lectură în toată regula. Copii vor fi puși să facă și mici compuneri înscris asupra unor obiecte cunoscute lor. In esplicările sale, D-nul învățători e învitat ca să încungiure cât se poate de mult toate neologismele, care sunt în stare a conrupe limba până astăzi nestricată a poporului nostru sătean. La aritmetică copii au răspuns bine și au demonstrat temele lor. In clasa I-ea să se insoneze.

Cărțile de introdus sunt:

In cl. I ca pân'acum Metoada nouă de Creangă.

In cl. II Cartea de citire editată de Socec vol. I.

In cl. III Cartea de citire editată de Socec vol. II.

In cl. IV Cartea de citire editată de Socec vol. III.

In predarea gramaticei D-nul învățătoriu se va servi de manualele lui Manliu.

(isc.) Revizor școlar: **M. Eminescu**

(S. R.)

pentru conformitate:

Invățător, *Andriescu*

Avînd drept autor pe viitorul autor al „Luceafărului" observațiile cuprinse în acest raport dobîndesc nu numai o autoritate deosebită, dar și o valoare istorică de care e bine a se ținea seamă.

Rodion

NOTE și IMPRESII DIN BULGARIA

III

Abdulah poposi cu trăsura în fața birtului d-lui Penciu Ivanov și au mîncat, băut așa cum se poate ospăta la Nicopole, mă suii în trăsură, îmi luai rămas bun de la d. Penciu, care îmi ură drum bun și o plecaiu prin dreptul vămei, și apucai șoseaua ce mărginește Dunărea. In stînga masivul de stîncă, pe care e așezată cetatea Nicopolei, în dreapta Dunării, iar șesul larg al Dunării adumbrit de sălciile de pe mal se resfirează în terasă până la peste 25 klm. spre nord. E ținutul Turnului, fost odinioară raia turcească.

Abdulah, un tînăr birjar, care abia rupea românește, iar bulgărește *„govoria"* mai binișor, nu-mi fu un rău tovarăș la drum. Vesel, zglobiu, la fiecare pas ținea să-mi dea deslușiri de sate, de oameni, de lucruri. Era greu să prinzi rostirea corectă din gura lui și însemnările luate în legănatul trăsurii mi le-am corectat cu marea hartă *von dr. K. Peuher*, cumpărată cu 3 lei în Sofia.

După 2 klm. de drum șoseaua apucă la stînga pe malul Osmului și părăsește valea Dunării, la dreapta șoseaua merge spre Somovit, unde era să mă duc dacă trenul ar fi luat și țivili; aici drumul cotește, căci lunca ce acopere malul Dunării e pe un dămb depus din aluvionul rîului Osmul. Pe malul stîng de ceia parte a Osmului se vede resfirat ca o livadă deasă *Cereviția*, sat curat românesc, și din care am găsit pe peronul gării din Plevna doi soldați romîni, de loc de aici, și mi-au povestit multe de la Ceatalgea, de la Edrin, iar în urmă de la desastrul cutremurului de la *Tîrnova, Lescoviția* și mai ales din *Gornii-Oreoviția*.

Șoseaua ocolește dealul stîncos al Nicopolei, ținînd valea Osmului, și abia după 16 klm. o părăsește spre a apuca

la deal pe alte văgăuni de dealuri, ce se duc tocmai în dealul Griviţei.. Stînca Nicopolei e neproductivă; doar turme de oi ce pasc ici colea; tufării mii şi piatră; în vale şesul băltos nu e propriu culturii; de cît ici pe colea, Osmul are maluri măloase şi adînci. In drumul pe malul Osmului se trece prin Dzura-Kioi, sat modest bulgăresc. La *„prodajna"*, crăşmă, doi teferi jucau tablele, joc foarte răspîndit şi la Bulgari ca şi la noi, moştenire de la Turci.

Inainte de a intra în satul Muslin-Kioi, un stejar bătrîn, spune trecătorilor din vremi bătrîne, dacă nu de la Baiazid Sultan, dar cel puţin de la Solisman Ilderim. Asemenea stejari bătrîni sunt stejari de hotară, peste care veacurile nu lasă de cît urmele vechimei lor. Cine a văzut stejarul bătrîn dela Tupilaţi pe Moldova, sau de la Popricani pe Jijia, îşi dă samă de aceşti martori tăcuţi ai vremurilor bătrîne.

Poposim la *prodajniţa* d-lui N. Trachiev, un bun romîn, cu care rup vorbă de drum şi vremuri. Un agud mare în faţa crişmei îmi înlesnia să mi umezesc gura cu cîteva agude, de şi erau numai părgărite în roş.

Imi iau rămas bun de la d. Trachiev şi după ce treci podul peste Osmul, dai de satul *Debova*, sat mare, lung înşivuit de o parte şi de alta a şoselei, şi cum era zi de Duminică, ţărancele erau în haine de serbătoare. In general portul nu face rea impresie. O fotă lungă, neagră în faţă, pe dinapoi fota e mai scurtă, puţin mai jos de genunchi; o cămeşă curată cu colţuri jos se potriveşte de minune, şi dacă şi fetişoara e ceva mai curăţică, chiar îţi place.

Ne oprim la „prodajna", popas obligator la ori ce drum. Crişmarul un barbat chipeş ne eşi înainte şi la „buna ziua" al nostru, ne răspunse şi el cu buna ziua. Crişma e a fraţilor *Matei* şi *Anastasie*, din care d. Matei fusese primar în Debova timp de 15 ani în şir. Imi lămuri că Romînii din Debovarob veniţi din Somovit după războiu şi că azi sînt peste 150 familii româneşti, cari locuesc centrul satului. Bugetul comunei ar fi de aproape 10000 lei şi că şcoala din sat e bună, dar fără local propriu. Ar dori Romînii să aibă şi dascal românesc, cum şi popă, dar nu li se dă şi ei n'au cum să facă altfel. Avu însă curiositatea să mă întrebe dacă Romînii s'au *„pongodit"* împăcat cu Bulgarii, căci tare ar fi bine să ne *pongodim*.

Şoseaua tot nu părăseşte valea Osmului şi la cotul drumului, tăbliţe arată că drumul apucă la răsărit spre *Nova ciuka*, la nord spre *Nicopole*, şi la sud spre *Pleaven*. Intrăm în satul *Aragi Mecica*, 2 sate foarte aproape unul de altul, unde se văd case mai mari, iar ogrăzile împrejmuite cu ziduri de cianur, ori de cărămizi crude şi nearse.

Drumul tot sue la deal; părăul nu se mai vede, ci numai valea formată din torente. Pe coasta din stînga turme de oi, am numărat peste 12, iar sus supt creasta dealului ce închide valea se resfră satul *Kojolovce*, de unde probabil au început primele ciocniri între armata noastră şi Turcă la 1877. In creasta dealului, ochiul vede dealurile Plevnei, iar pe stînga zace prima redută, pusă ca un punct de strajă în culmea dealului. Un frumos monument arată că acolo s'a dat prima izbitură de arme, între Ruşi cu Romînii şi Turcii lui Osman. Podişul dealurilor ce stăpînesc Griviţa e în clina ondulată spre Plevna şi în lărgime de aproape 6 chilometri. Pe tot acest podiş s'au săpat şanţuri, s'au făcut îngrăditure, s'au folosit văile şi colinele şi s'a presărat aici un iad de foc pe pămînt, în care zeci de mii de oameni şi-au găsit mormîntul. In boarea vîntului de vară se aud vaetele a mii de oameni, ce cer ajutor, unii făcîndu-şi cruce şi dîndu-şi duhul, alţii strigînd pe Alah. Toţi însă martiri ai unei cauze sfinte: dorul de libertate. Pe aceste coline romînaşii noştri, căciulari şi vînători au sămănat plumbi de puşcă, ca din sîngele lor, cu care au roşit pămîntul Griviţei să răsară neatărnarea şi Regatul, iar pentru Bulgari Principatul şi apoi Ţaratul lor de astăzi.

Nu mă puteam sătura cuprinzînd cu ochiul împrejurimile Griviţei. Satul stă adormit şi liniştit în vale; pe coastă biserica romînească cuprinde în ea osemintele bravilor noştri dorobanţi. Monumentele ruseşti stau presurate din loc în loc ca dovezi ce vorbesc nouă de faptele de arme de la 1877. Şoseaua trece printre 2 dealuri, ce se tae, cum scobori la vale. In stînga şi în dreapta redute. Scobori la vale cu o sieală. In dreapta mai ales, stau înşirate cele 2 redute Griviţa 1 şi 2, iar valea dintre ele a fost botezată de ai noştri Valea plîngerii. Ce iad a fost acolo la 30 August!

Se vede că şi trăsura lui Abdulah de ferbinţeala locurilor, pe unde aveam să trecem, s'a aprins la osie şi pas, să mai meargă o roată! Sucește, învîrtește; de loc; o luăm pe jos, Abdulah ţinînd caii de hăţuri, iar noi o luăm *per pedes Apostolorum* la vale. Nici un glonte nu mă urmărea, dar am făcut scurtă la gît, uitîndu-mă la lanţul de redute, cari stau ca o broderie pe creasta dealurilor, durata de ochiul ager a lui Osman, care şi'a făcut din Plevna titlul lui de glorie în analele militare de azi.

Pe planul întăriturilor Plevnei, colina de Nord-Est s'a dat în sama atacurilor armatelor româneşti. Mă uit îndărăpt. Dealurile stîncoase ale Nicopolei închideau orizontul la deal; în faţă ai dealurile Plevnei, iar în departare, la sud, se desinează Balcanii, ce se îmbină cu Cerul.

Două ceasuri încheiate am mers pe jos, căci din dealul Griviţei pînă în *Plevna* sînt tocmai 10 km. Am simţit prin mine oboseala militară a drumului şi mi-au trecut pe dinaintea ochilor toate evenimentele de la 1877 August—Noembre, cînd Plevna a funcţionat ca punct militar.

Pe la 9 jum. sara intrăm în Plevna şi puţine nopţi am dormit mai emoţionate ca prima noapte din Plevna!

In Plevna fiind, începi a te simţi că eşti în Bulgaria.

G. Ghibănescu

De închiriet

De la 26 Octombrie 1913 apartamentul de la etaj al imbobilului situat în Iaşi strada Palat No. 15, avînd 5 Camere, 2 bucătării, 2 şuri de lemne şi 2 privăţi cu instalaţie pentru lumină electrică, sonerie şi apă în curte.

A se adresa d-nei Elena dr. Riegler strada Păcurari No. 10 sau d-nei Aneta dr. Cosmovici strada Codrescu No. 11

Misiţi excluşi.

Farmacia Jelea

Caută un asistent pentru 4 septămâni

Dosarul lui Bogdan-Văcăreşti

„Directorul ziarului Seara" autor moral al unor măceluri ţărăneşti

Cu apariţia d-lui Bogdan-Piteşti pe arena politică, mă aşteptam ca presa să revoluţioneze promt în potriva acestui intrus în breasla gazetărească şi traducînd repulsiunea obştească, să l svîrlă din viaţa publică, pentru mecanismul căreia el este o primejdie iminentă.

Banditul politic

La 26 Mai i-am adresat prin *Presa*, o scrisoare deschisă, prin care îi imputam măcelul ţăranilor din Olt de la 99.

Abia acum cîte-va zile citesc aluzia sinistrului personaj, care pomeneşte în treacăt de această scrisoare, mistificînd ca întotdeauna opiniunea publică.

Să-l urmărim ce spune: „Să nu se creadă că am comis vre-o greşeală de tactică în această luptă întreprinsă de mine împotriva unui fel nou de spoliaţiune, prin bănci...„

...Acum 13 ani, cînd cu afacerea mea de la Slatina, aceleaşi reproşuri mi s'au adus". Mai departe apoi, ne îngădue să privim în secretele tacticei sale: „Scopul pe care îl urmăream eu — zice dînsul — nu era să mă aleg deputat".

Şi dovadă că „n'a comis vre-o greşeală de tactică în această „afacere a sa", este că „ceea ce voiam s'a întîmplat„, ne spune directorul *Serei*.

Ei bine tot astfel mai dăunăzi, scopul pe care-l urmărea el, nu era împotriva unui fel nou de spoliaţiune prin bănci, ci... aţi ghicit „tactica" împotriva aurului lor.

Să nu se creadă deci „că a comis vre-o greşeală de tactică"; e drept însă că de astă-dată „ceea ce voia nu s'a întîmplat".

O tactică măiastră! Aspectul ei oficial şi pentru prostime, ascunde cu îngrijire pe cel ocult care învăluie scopul. Greşeala nu apare de cît numai atunci cînd şi dacă perversitatea nerăbdătoare nesocoteşte încordarea prudenţei.

Măcelul de la Slatina

Istorisind măcelul de la Slatina, Bogdan-Piteşti tăinueşte planurile-i oculte din cari a rezultat acea crimă politică.

Noi nu le vom tăinui. Vom istorisi pe rînd lupta întreprinsă în chip oficial, cum şi aceea urmărită tenace şi în umbră. In felul acesta vom face cunoştinţa „tacticei" lui.

Intăia dată îl vedem luptînd în strada Enei. La moartea lui Lascar Catargiu, reprezintă Argeşul în delegaţia acelui judeţ". In anturajul veşnic al fruntaşilor politici, aceştia — cari luaseră frînele guvernului — discutară în comitetul executiv candidatura sa la prefectura de Olt. Alegerile parlamentare îl suprinseră absent de pe listele oficiale; sfetnicii Tronului, însă, nu luară măsuri pe cari le impune disciplina de partid, cînd îi vesti că lupta contra candidatului oficial, în calitate de conservator independent.

Camil Demetrescu, membru marcant al partidului, C. Lahovary, N. Brăiloi, nepotul primului-ministru, comandantul jandărmariei din Olt, îl însoţiră pe rînd în vizitele electorale.

Răposatul Take Protopopescu îl cunoscu prin intermediul prefectului cu care Bogdan-Piteşti prînzea adesea.

Insoţit veşnic de oameni oficioşi de la centru sau de reprezentanţii oficiali a Oltului, candidatura sa nu povestea vre-o primejdie: conştiinţa însă a unui atare eveniment se trăda din teama de a pieri din ochii autorităţilor, în văzul cărora singur nu putea face nimic.

Emisarii săi însă împănaseră judeţul. Din gura lor ţăranii aflară, că a venit fiul lui Cuza în ţară şi le va da pămînt din moşiile Statului, dacă îl vor alege ca deputat al lor.

In fruntea lor era — putea să fie altul? — răposatul Dobrescu-Argeş. Şi au fost puşi bieţii oameni, să jure în biserici, pe S-ta Scriptură, că vor da votul lor „fiului lui Cuza".

Infrînt la 29 Mai 99 în alegeri ceru şi obţinu o anchetă care avea să cerceteze, regularitatea alegerei la 5 al lui Iunie. In vremea asta, emisarii săi instruiţi nu-şi perdură vremea. Lozinca lor: „acum, ori nici odată veţi dobîndi pămînt".

Inchipuiţi-vă desnădejdea bieţilor oameni

In ziua anchetei, sorocită pentru Sîmbătă 5 Iunie, şase mii de ţărani aşteptau cu religiozitate pe „fiul lui Cuza".

Invitat de prefect să liniştească ţăranii şi să-i îndemne a se întoarce la vetrele lor, Bogdan-Piteşti parlamentă cu cîţi-va dintre agenţii săi, apoi se făcu nevăzut. Oamenii îl aşteptau însă să le dea şi parale, cum le făgăduise, dar cine l'a mai văzut, şi atîta mulţime pînă cînd era să-l aştepte.

In adevăr. Luni cam pe la 10 dimineaţă, s'a ordonat evacuarea peronului gărei.

Incordarea spiritelor rătăcite atîta vreme şi păcălite într'o revoltă. Rezultatul a fost *peste o sută de vieţi omeneşti jertfite... „tacticei „lui Bogdan-Piteşti* care nu urmarea scopul de a se alege deputat!".

Iată „tactica" lui sub ambele aspecte.

Un bogat cazier judiciar

Omogenitatea manifestărilor perverse ale acestei energii destructive, oglindesc laturile armonice ale unei personalităţi patologice. Oprindu-mă asupra laturei politice numai —afle d. dr. I. Duscian, imputătorul meu —că am vrut să scutesc opiniunea publică de priveliştea respingătoare ce i-ar fi inspirat trivialitatea celorlalte laturi ale vieţei acestui om, în care nu vei mai putea găsi vre-un locuşor ne atins de atîtea stigmate.

Apologiţii moralei de mîne, despreţuesc patrimoniul trecutului, rad noţiunile estetice şi răstoarnă valorile morale. Rătăcind astfel spiritul public, îi otrăvesc zilnic sănătatea morală cu produsul ieftin al perversităţei lor conştiente. Aceasta e doctrină.

Vreţi să-l cunoaşteţi şi ca apostol? Priviţi fruntaşul tagmei şi urmăriţi-l de aproape: client al Văcăreştilor, excrocul de la revista „Ileana", expulzatul din Franţa, Belgia şi Geneva; osînditul din penetenciarul Mazas, autorul moral al măcelului de la 99 din Slatina, proprietarul ziarului „Seara" din capitala Regatului şi atîtea alte isprăvi datorite tacticianului Bogdan Piteşti!!

N. Leobeanu

INFORMAŢII

— —

Consiliul de administraţie al Casei de credit a corpului telegrafo-postal a luat măsura de a înfiinţa un depou cu instalaţiunile sale pentru procurarea combustibilului necesar personalului telegrafo-postal; acest personal va fi ferit la iarnă de specula neomenoasă a depozitarilor de lemne.

Măsura ar trebui să se lărgească de către osebitele instituţiuni pentru cît mai întinsă categorie de funcţionari.

Cu ocaziunea expoziţiei agricole din toamna aceasta, un mare congres al agricultorilor din întreaga ţară va avea loc la Bucureşti.

Congresul este convocat de Uniunea sindicatelor agricole.

De la 1 Octombrie 1913 Academia romînă va acorda, pe timp de doi ani, 2 burse pentru mergerea în străinătate a doi ingineri cu diplomă ai şcoalei de poduri din Bucureşti spre a se specializa în studiul electro-technicei.

Bursierii trebue să fie romîni.

Pentru acordarea burselor se va constitui de Academie la şcoala de poduri şi şosele din Bucureşti, în ziua de 16 Sept. 1913, un juriu care va judeca titlurile candidaţiior şi va alege pe cei cari vor merita bursele, supunîndu-i şi la un examen asupra limbii franceze şi sumar asupra limbii germane.

Candidaţii vor adresa, pînă în seara zilei de 12 Septembrie, Academiei romîne cererile lor însoţite de acte.

Direcţia generală a serviciului sanitar, a reînoit ordinul dat serviciului sanitar din localitate, de a urmări cu severitate falsificarea vinurilor.

Direcţiunea a mai cerut să i se înainteze în această privinţă un raport amănunţit în fiecare septămînă.

Situaţia elevilor liceului „Naţional" din Iaşi la finele anului şcolar 1912—1913:

Clasa I-a: Inscrişi 63, promovaţi 51, repetenţi 9, eliminaţi, transfer., retraşi 3. Clasa II: Inscrişi 53, promovaţi 45, repetenţi 3, exam. Septembr. 3, eliminaţi, transf., retraşi 2. Clasa III: Inscrişi 52, promovaţi 44, repetenţi 7, examen Septembre 2. Clasa IV: Inscrişi 43, promovaţi 33, repetenţi 8, examen Septemb. 2. Clasa V r.: Inscrişi 31, promovaţi 24. repetenţi 5, eliminaţi, transf., retraşi 2. Clasa V m.: Inscrişi 40, promovaţi 28, repetenţi 8, elimin., transfer., retraşi 4, Clasa VI r.: 25, promovaţi 18, repet. 4, elim., transf. retraşi 3. Clasa VI m.: Inscrişi 39, promovaţi 34, repetenţi 5 Clasa VII r.: Inscrişi 30, promovaţi 29, elim., transf., retraşi 1. Clasa VII m.: Inscrişi 28, promovaţi 27, elim., transf., retraşi 1. Clasa VIII r.: Inscrişi 20, promovaţi 19, elim., transf., retraşi 1. Clasa VIII m.: Inscrişi 21, promovaţi 18, elim, transf., retraţi 3.

Total: Inscrişi 445, promovaţi 370, repetenţi 49, exam. Septemb. 6, eliminaţi, transf., retraşi 20.

Elevii premiaţi cu laudă şi premiaţi: Clasa I-a: Dimitriu Valentin cu media 8.64 premiat cu laudă, Terdiman Moses cu media 8 50 premiat cu laudă. Clasa II: Pascu Nicolae cu media 8.69, Renescu Alex. cu media 8.32 premiat cu laudă, Camner A. Mihai cu media 8.15 premiat cu laudă, Gîrcineanu Virg. cu media 8.03 premiat cu laudă. Clasa III: Gheorghiade Vasile cu media 8.59 premiat cu laudă. Clasa IV: Unter C. Marcel cu media 9.06 premiat cu laudă, Sklenka Emil cu media 8.54. Clasa V reală: Bulgaru Valeriu cu media 8.31 premiat cu laudă, Leibovici Israel cu media 8.00 premiat cu laudă. Clasa V mod.: nici un elev premiat neîntrunind nici unul media generală 8.

Clasa VI reală: Grigorescu Neculai cu media 8.04 premiat cu laudă.

Clasa VI modernă: Gheorghiu Xenofont, 8.97. Gîrcineanu Savel, 8.60. Brumă Gh., 8.06, premiaţi cu laudă

Clasa VII reală: Vîrtosa Nec., 9.25. Mayer Oct., 8.75. Samarian Gh, 8.66; premiaţi cu laudă.—Rîşcanu Lazăr, 8.60. Stoian Gh., 8.54. Popa Victor, 8.52. Nacht Osias, 8.24. Herşcovici Herman, 8.16, promovaţi cu laudă.

Clasa VII mod.: Gelip Ioan, 9.02. Hutschneker Rich, 8.64. Gavrilescu Vladimir, 8.62, promovaţi cu laudă.—Aniţei Vasile, 8 33. Irimescu D., 8.25 Andriescu Mih., 8.24. Rosenstein S., 8.20. Grigorovici Ant. 8.02. Clecner Solomon, 8.00, promovaţi.

Clasa VIII reală: Halunga Oct., 8.52. Iurasc Mircea, 8.33. Buţă I., 8.11. Grosu Adr., 8.09, promovaţi cu laudă.

Clasa VIII mod.: nici un premiat, de oarece elevii cu media 8 au la forma extr. a lucrărilor îngrijită.

„La 1 Iulie a. c. împlinindu-se termenul de 5 ani, prevăzut de art. 234 din legea pentru organizarea comunelor rurale şi administraţia plăşilor, notarii aflaţi în serviciu cu titlul provizoriu, de la punerea în aplicare a zisei legi, urmează să fie numiţi cu titlul definitiv.

Prefectura judeţului va înainta, ministerului de interne în acest scop, zilele aceste, un tablou de toţi notarii judeţului nostru, care urmează a fi numinţi definitiv, conf. art. citat, împreună cu statele de serviciu ale fiecăruia, arătîndu-se pedepsele ce-au avut.

Tabloul va fi însoţit de un raport în care se va arăta cine merită să fie numit definitiv".

Dintre promovaţii cl. V-a reală a liceului naţional, au fost omişi, din greşală, următorii: Handoca Th., Handoca Alex., Bulgaru Valeriu şi Gruber I.

Au fost medaliaţi cu „Răsplata Muncei" pentru învăţămînt cl. I, d-ni: d. locot.-colonel Broşteanu Ernest, comand. liceului militar local,—d-nele Natalia Manoilescu şi Maria Rozin.

Cl. II d-nii profesori Dr. Sinigaglia Luigi, Sevastos Romulus, I. Bucovineanu şi locotenentul Silviu Codreanu, maestru la liceul militar.

D. Titus Hotnog a trecut eri *magna cum laude* licenţa în litere la Universitatea din Iaşi.

D. profesor I. Bejan, actualmente la Oglinzi unde conduce serviciul medical, va pleca la 21 Iunie în Bucureşti, fiind delegat în juriul esamenului pentru diplomele elevelor din şcoala inferioară de moaşe din Bucureşti şi secţia „Căminul moaşelor", precum şi în juriul de liberă practică a medicilor cu diplome din străinătate.

Duminecă 23 Iunie delegatul E. Coman va termina reexaminarea la germană a elevilor particulari din comisia A.

Studenţii de la naturale la finele lunei acesteia vor face o excursie botanică, în munţii Sucevei. Inscrierile se primesc pînă Joi 20 Iunie inclusiv.

Pentru mîne, ora 10 a. m. a fost fixat examenul studenţilor anului al II-lea de la doctoratul economic.

Astăzi la ora 3 p. m. a avut loc Serbarea de încheere a anului şcolar, organizată de elevii Seminarului Pedagogic

In cele 3 locuri vacante în consiliul sanitar superior au fost numiţi d-nii dr. Negel, Parhon şi Mezincescu, profesori la facultatea de medicină din localitate.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 17 Iulie a. c. oara 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice pentru vinderea următoarelor locuri proprietatea Comunei:

1) Parcela No. 9 în suprafaţă de 779,50 m. p. situată în mahalaua Broscăriei şi strada Blondelor, licitaţia va începe de la 30 bani metrul patrat.

Garanţia 25 lei.

2) Parcela din mahalaua Frumoasa ocupată actualmente de d. Neculai Sava. Licitaţia va începe de la 50 bani metrul patrat.

Garanţia 20 lei.

Condiţiunile de licitaţie şi planurilor locurilor se pot nedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 12200

17 | 30 Iunie 1913.

Au mai fost fixate următoarele condiţiuni, pentru examenele de capacitate a şcoalelor secundare din localitate:

Gimnaziul „Alexandru cel Bun", Clasa IV: d. C. Mitru, preşedinte, Em. Călinescu, C. Botez, P. Culianu, şi Gh. Scobai, membri.

Gimnaziul „Ştefan cel Mare", D. G. Nădejde preşedinte, C. Sporea, O. Botez, V. Iamandi şi E. Briu, membri.

Şcoala secundară gradu II-a, Clasa VIII-a, D. dr. Tiron şi d-nele Ana Severin, V. Dragomir, D. Bogonos şi El. Bută membri.

D. G. Popovici Taşcă, conferenţiar la facultatea de drept, fost deputat, a fost numit profesor de conomie politică la Academia comercială.

Astă-zi a avut loc la liceul naţional serbarea sfîrşitului de an.

Domnul director Em. Constantinescu a cetit darea de seamă a rezultatelor anului încheiat.

D. Theodor Georgescu a fost numit pe ziua de 1 Iulie în funcţiunea de registrator-arhivar la Primăria din localitate.

De la începutul lunei şi pînă azi, au fost în oraş 4 cazuri de fabra tifoidă 17 de scarlatină, 4 de anghină difertică şi 12 de Tusă convulsivă.

In cursul acestei luni încă, se va întruni, la Bucureşti o comisiune, compusă din medici primari de judeţe şi oraşe, pentru a discuta mijloacele cele mai eficace în combaterea conjuctivitei granuloase.

In această comisiune Iaşul va fi reprezentat prin d nii d-ri Floru, şi Vrînceanu.

Consiliul de higienă al oraşului se întruneşte în astă seară, sub preşidenţia d-lui dr. Floru.

La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

Saltimbancii noştri. — La circul ce s'a instalat în str. Păcurari se disting mult şi fraţii Gheorghiu foarte abili barişti şi C. Victor care execută figuri de mlădiere.

D. dr. Floru, medic şef al oraşului, a inspectat eri localurile publice din dispărţirile 1-a şi a 3-a.

Astăzi are loc înmormîntarea Alicei Harmanda, foastă elevă în clasa a 4-a a şcoalei „Oltea Doamna".

Ieri a început în Capitală examinarea candidaţilor pentru autorizarea institutorilor de ebraică. Din juriu pe lîngă cei menţionaţi face parte şi d. dr. I. Niemirower.

Iată numele elevilor promovaţi din cl. VII a a Liceului Naţional din Iaşi, în ordine alfabetică:

Andriescu M., Aniţei G., Cassetti Şerban, Captariu D. *Clecner Solo, Conivor Lupu*, Dabija E, *Gavrilescu W*, Ghiorghiu M., Gregorovici Anton, Grün Avram, *Hatzschneker Richard, Irimescu Dimitrie*, Nechita C., Nersesian Minas, Pollingher A, Rosenştein Sami, Rotarescu Valeriu, *Stanimir G*, Saint-Pierre Tiberiu, Turtureanu, Zalman Aron.

Promovaţi în examen: Aronovici H., Bontăş N, Gheorghiade C.

Elevii subliniaţi au promovat cu laudă.

După numeroasele insistenţe ale Ieşanilor, cinematograful Pathé-Frères din „Grădina Traian", readuce astă-seară Mercuri 19 Iunie *Quo Vadis*, monumentala opera lui Sienkiewicz, atît de strălucit adaptată de cinematograf.

Această înscenare inegalabilă este filmenată în eterna Roma unde se petrece acţinnea romanului istoric.

Peste 700,000 lei au fost cheltuelile montărei acestei reconstituiri şi pretutindenea, în toate sălile cinematografice ale celor mai mari oraşe din lume, reprezentarea acestui film a obţinut succese uriaşe.

„Quo Vadis" este reprezentată numai astă seară Mercuri 19 Iunie în grădina Traian opera complectă constînd din 6 părţi.

Mîne Joi 20 Iunie program nou: „O dramă în văzduh" film danez cu Psylander în rolul principal, etc.

Vineri 21 şi Sîmbătă 22 Iunie (mat. şi seara) se readuce monumentala operă „Mizerabilii" a lui Victor Hugo, care va fi reprezentată deasemenea complectă la fiecare spectacol.

Ultime Informaţii

:: **EVENIMENTUL minte cînd afirmă că zvonurile alarmante care au circulatieri eri prin Capitală cu privire la mobilizare şi-ar fi găsit obîrşia într'o pretinsă declaraţie făcută de d. Al. A. Badareu.**

Cîte cuvinte atîtea minciuni.

Nu numai că d. Badareu n'a spus astfel de lucruri, dar tuturor care s'au adresat d-sale ministrul lucrărilor publice le a spus că şansele de pace persistă.

:: *Cazurile de febră tifoidă s'au înmulţit considerabil în ultimele zile, în localitate.*

Pe ziua de azi s'au înregistrat 3 cazuri noi şi 5 cazuri suspecte.

Serviciul sanitar a luat toate măsurile pentru combaterea epidemiei.

:: Zilele aceste *Cuvîntul* a publicat ştiri senzaţionale cu privire la mersul d-lui Carp la Bucureşti şi a noului act de tradare comis de guvernul Maiorescu—Take Ionescu.

Pentru a învedera valoarea informaţiilor pomenitului ziar, povestim faptul de mai jos, în privinţa exactităţei căruia cei de la *Cuvîntul* au suficiente mijloace să se convingă.

D. Carp a fost alaltăeri la Banca Agricolă din Capitală, unde trimisese acum cîteva zile o scrisoare de acreditare pentru fiul d-sale, ca să i se dea nişte bani, în caz de mobilizare şi începerea ostilităţilor.

Vorbind cu d. Golescu, directorul Băncei, d. Carp a spus:

— *„Nu mai e nevoie de scrisoarea ce ţi-am trimis, căci, din informaţiile ce le am, Romînia nu va mai intra în acţiune, intru cît s'a înţeles cu Bulgaria şi a promis neutralitatea în schimbul liniei de graniţă Turtucaia-Balcic:*

Lăsăm pe cetitori să judece valoarea spuselor de pînă acum ale *Cuvîntului* cînd însuşi d. Carp face astfel de declaraţii.

:: *D. Raul Crăciun se apără în „Evenimentul" de învinuirile ce-i aduce d. Gh. Scorţescu în chestia agresiunii de care s'a vorbit.*

Relevăm, nu fără mirare, că d. Crăciun nu răspunde nimic la gravele acuzări ce-i aduce d. Scorţescu în chestia unui abuz profesional şi care l'ar descalifica pentru totdeauna.

:: *„La Politique" de eri devine nu numai ironică, dar şi maliţioasă la adresa d-lui D. Grecianu „şeful organizaţiei conservatoare de la Iaşi şi, totodată parlamentar la Karlsbad". Ziarul d-lui Al. Marghiloman i-aplică acest* duş *dînd a înţelege în aceloşi timp că conducătorii partidului conservator nu pot amîna toate gravele chestiuni pînă cînd şeful ieşan îşi va fi terminat cura în străinătate.*

:: **Judiciare.**—In procesul pentru alimente dintre d-na Elena Agarici cu d. locotenent J. Alexandrescu, Curtea de apel s. I-a a respins apelul celei dintăi, confirmînd sentinţa s. II a trib. local, prin care d. locot. J. Alexandrescu e obligat să servească d-nei Agarici cîte 30 lei lunar, ca pensie alimentară.

— In procesul dintre Al. V. Morţun cu d. avocat Scarlat Stan, pentru plată de onorar, s. I a Curţei a respins apelul celui dintăiu, menţinînd sentinţa trib. de Roman prin care d. Morţun e obligat a plăti d-lui Stan 12.000 lei rest de onorar şi 200 lei cheltueli de judecată.

Curtea a mai condamnat pe d. Morţun încă la 1000 lei cheltueli de judecată în apel.

— Nefiind procedura complectă, a fost amînat procesul pentru bani dintre primăria comunei P.-Iloae cu Gheţel şi alţii.

:: S'a acordat următorilor membri ai corpului didactic din jud. Botoşani, medalia Răsplata Muncei cl. II: D-nele Aristia Petrescu şi Ruxanda Stamatopol, institutoare; d-lor I. Cozloschi, Dim. Anastasiu, Mihai Mihalschi Gr. Gheorghiu, Preot. I. Grigoriu, V. Pavlov, Preot. D. Lucinescu, Preot. I. Popovici şi Al. Petrescu, învăţători, şi d-rei Elena Lazăr, iar d-lui N. Ursoiu revizor şcolar al jud. Botoşani, Răsplata Muncei cl. I-a.

De vînzare

Un imobil proprietatea Societăţei „Păinea Saracilor" din Iaşi, situat în strada Lascar Catargi No. 10, avînd 11 camere, bucătărie, camere de servitori, 2 şuri, pivniţă, 2 grădini şi amenajat cu apă în camera de toaletă, odaie de baie, bucătărie, closete—lumină electrică şi sonerie.

A se adresa d-nei Elena Dr. Riegler Preşedinta Societăţei în strada Păcurari No. 10, sau d-nei Aneta Dr. Cosmovici, casiera Societăţei, strada Codrescu, No. 11.

Misiţi excluşi.

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu, (foastă Zoe) No. 7*

ULTIMA ORA

Intrăm în acţiune?

Situaţia din ce în ce mai gravă.—Zvonuri alarmante.—Se vorbeşte de mobilizare generală.—Miniştrii democraţi la d. Take Ionescu

Declaraţiile şefului partidului liberal

Acţiunea României atîrnă de încetarea atacurilor bulgare

Acţiunea României

Oara 1 p. m.

Bucureşti. — In urma unei intervederi pe care a avut-o d-nii Tache Ionescu cu d. Titu Maiorescu s'a răspîndit ştirea că se tratează formarea unui guvern naţional.

Mai toţi miniştrii cer să se mobilizeze.

Dl. Ionel Brătianu care a fost în audienţă zilele acestea la Rege susţinea că nu mai este nici un moment de întîrziere şi că pentru lămurirea situaţiei mobilizarea se impune.

In cercurile guvernamentale circulă cu insistenţă svonul formării unui guvern naţional. In cercurile partidului conservator se găseşte inutilă formarea unui guvern naţional, nu numai în caz de mobilizare, dar chiar în caz de război.

RESBOIUL

Ştirile de încetarea luptelor sunt false.—Luptele au continuat cu cruzime.—Scupcina consideră atacurile bulgare ca fapt de stare de resbel.—Protestul Serbiei către puteri.—Bulgarii atacă pe turci. — Serbii au pregătiţi 150 mii oameni.

Impresiunea în România. — Comisiunea de la Silistra rechemată. — Intrevederile diplomatice dintre primul-ministru, ministrul de interne şi diplomaţii străini. — România va începe imediat o acţiune armată.—Armele vor avea cuvîntul hotărîtor.

Bucureşti. 19 Iunie. — Suntem în plin război, în Balcani, cu toate telegramele sosite, în care se anunţă că luptele ar fi încetat şi că de la Statul Major s'a dat trupelor ordin să înceteze ori-ce atac, ultimele ştiri din sursă sigură indică că primile versiuni n'au fost de cît manopere bulgăreşti, luptele în Balcani n'au încetat.

Luptele după cum ni se afirmă au fost extrem de crîncene. Bulgarii au operat prin surprindere şi au procedat cu o cruzime de nedescris.

*

In mod oficial se afirmă că Scupcina a votat încrederea în Passici primul ministru cu 85 voturi contra 57, acceptînd arbitrajul. Faţă de ştirile sosite în urmă în care se arată că atacurile bulgăreşti au luat o gravitate deosebită, **Scupcina a luat act de acele atacuri şi a luat un vot prin care consideră acele atacuri ca stare de fapt de război.**

Pe de altă parte d. Passici a telegrafiat tuturor puterilor europene o protestare în potriva procedărei Bulgarilor, cari este fără precedent în istorie. Amănuntele asupra luptelor ce au avut loc, arată că bulgarii au procedat în mod barbar.

In atacurile lor bulgarii n'au ţinut seamă de nimeni, nici chiar de prizonerii turci. Atacul în potriva turcilor a fost condus de către generalul Dimitriev.

*

Se pare că Serbii au perdut poziţiuni importante, în lupte au căzut mulţi ofiţeri.

Fapt e că Serbii n'au avut de cît avant-posturile surprinse de trupele bulgare. Se afirmă că la Ueskub serbii au o armată de 150 mii oameni. Se mai afirmă că bulgarii pentru a enerva trupele serbe au întrebuinţat reflectoare.

*

In cercurile politice şi diplomatice dela noi toate aceste ştiri au produs indignarea în contra Bulgarilor.

Comisiunea romînă dela Silistra a fost rechemată telegrafic. Astăzi va sosi în Bucureşti.

O întrevedere a avut loc aseară între d. Tache Ionescu, Titu Maiorescu, Blondel ministrul Franţiei şi Slbeko ministrul Rusiei.

O altă intrevedere diplomatică a avut loc aseară la ora 10 seara la d-nul Tache Ionescu.

*

Situaţia este considerată ca extrem de gravă şi după toate probabilităţile o acţiune armată a României va începe chiar astăzi.

S'au luat toate măsurile ca această acţiune să fie cît mai de folos ţărei.

Ni se afirmă că cuvîntul hotărîtor în împrejurările de astăzi i-l vor avea armele.

SITUAŢIA IN BALCANI ŞI ACŢIUNEA ROMÂNIEI

Bucureşti.—O telegramă sosită din Ueskiub anunţă că lupte sîngeroase au avut loc între sîrbi şi bulgari. Bulgarii au fost grav bătuţi şi s'au retras cu perderi colosale.

Luptele continuă la graniţă.

*

Telegrame sosite astăzi dimineaţă anunţă că Rusia a reuşit să împace pe foştii aliaţi pe baza declaraţiei lui Daneff că acceptă arbitrajul Rusiei şi e gata să plece la Petersburg.

Miniştrii plenepotenţiari bulgari din Belgrad şi Atena au primit instrucţiuni să facă cunoscut guvernelor respective, declaraţiile d-lui Daneff şi să invite pe d-nii Passici şi Venizelos să vină la Petersburg.

*

La noi, dacă în cursul zilei nu vor veni ştiri că luptele dintre Serbi şi Bulgari au încetat, şi cum este probabil că aceste lupte nu vor înceta, evident că România va trebui să înceapă o acţiune armată.

Ce e cu demisiunile?

Bucureşti.—Din cînd în cînd ziarele de opoziţie publică că oare care persoane ar fi demisionat din partidul conservator democrat urmînd pe unul din foştii membri retras de curînd. Numele publicate nu sunt ale persoanelor, care au aderat la partidul conservator-democrat. Dintre persoanele publicate pînă astă-zi numai 21 figurau ca aderenţi la partidul conservator. Dintre aceştia parte au trimis declaraţiuni că nu s'au retras din partidul conservator democrat.

NOUA LINIE maritimă Constanţa—Poarta Syriea

Bucureşti.—Direcţiunea Serviciului Maritim-Romîn a decis a crea o nouă linie maritimă destinată a dezervi poarta Syriea —Beirouth.

De această linie va fi deservită şi Constanţa.

Linia va avea următorul itinerar: Constanţa—Alexandria — Iafa—Berisauth—Tripolis (Asia Mică) Alexandreta—Rodos şi Smirna,—Cargobotul—Constanţava face acest serviciu.

Coasta Syriei va fi deservită de către cargobotul Turnul-Severin.

Santajul „Serei"

Bucureşti.— Dosarul santagistului Bogdan-Văcăreşti a fost înaintat de parchet, primului-preşedinte al tribunalului de Ilfov care a repartizat afacerea la secţia a 2-a.

Terminul de judecare a fost sorocit pentru 28 Noembre.

Exploatarea pădurilor Statului

Bucureşti.—Ministrul de Domenii a decis să se înceapă tăerea a 24 mari păduri ale Statului.

Licitaţiunea va începe la 13 Iulie a. c.

OARA 3 P. M.

Pe cînd se punea sub presă prima pagină a ziarului, dimineaţa, se vestea o zi senină. Atmosfera părea uşurată de norii grei, cari după ştirile de eri, apăsau asupra tuturor cugetelor, cu o presiune de plumb.

In fruntea ziarului se reflectă această dispoziţie izvorîtă din speranţe şi din aşteptări de o repede îndreptare.

Dar după amiaza de astăzi, în schimb, a devenit din nou posomorîtă. Ştiri din ce în ce mai rele, mai alarmante au început a ne fi transmise pe cale telefonică.

In momentul cînd datăm rîndurile aceste ştirile situaţia s'ar rezuma cam în următoarele: o mobilizare a tuturor corpurilor de armată în urma noilor întîmplări grave din Balcani.

O eventuală constituire a unui guvern naţional, în caz dacă evenimentele o vor impune.

Ca un simptom al situaţiunii menţionăm că astăzi la 11 a m. directorul Băncei Agricole a fost informat că o derută deplină domneşte în mediile financiare.

Acţiunile băncii agricole au scăzut cu 50 de lei. De asemenea şi celelalte valori în aceeaşi proporţie.

Miniştrii conservatori-democraţi se află întruniţi în momentul de faţă la d. Take Ionescu acasă în consfătuire.

Explozia la depozitul de muniţiuni

Bucureşti.—Astăzi la ora 10 dimineaţa a circulat svonul că depozitul de muniţiuni ar fi fost aruncat în aer.

De fapt n'a fost de cît exploziea unei singure magazii de muniţiuni.

Autorităţile superioare militare anchetează.

Doi sergenţi sunt grav răniţi.

OARA 4 P. M.

Pînă în acest moment nu s'a ordonat mobilizare Aceasta fiindcă primul ministru crede că guvernele respective vor sfîrşi prin a izbuti în sforţările ce fac ca armatele să asculte de ordinele guvernelor şi să menţină linişte.

Dl. Titu Maiorescu a telegrafiat oficial reprezentanţilor noştri din Sofia, Belgrad şi Atena ca să se prezinte imediat guvernelor respective cerînd răspuns formal dacă vre una din aceste guverne se consideră în stare de războiu. In caz de se va primi vr'o comunicare afirmativă, Romînia va mobiliza imediat.

Fapt extrem de îngrijitor e că Scupcina sîrbă a votat astă noapte o invitaţie către d. Pasici, invitînd pe primul ministru să nu mai plece, de oarece se consideră în stare de războiu.

Guvernul naţional şi mobilizarea armatei

OARA 4 şi 20

Intre fruntaşii celor trei partide a avut loc un schimb de vederi cu privire la un eventual guvern naţional.

D. Ionel Brătianu s'a declarat partizanul unei mobilizări imediate.

A mai declarat că dacă o atare mobilizare nu se va face imediat, liberalii numai pot da nici un sprijin guvernului de colaborare.

Ceva mai mult nu garantează măcar pasivitatea partidului liberal.

In cazul formării unui guvern naţional, jumătate din membrii lui s'ar compune din cele două partide conservatoare şi jumătate partidului liberal, sub preşidenţia unui bătrîn al ţării, d. Kalinderu ori alt cineva.

Din partidul liberal s'ar indica în ordinea vechimei ministeriale d-nii Brătianu, Costinescu, Ferekide şi Morţun.

Dintre conservatori ar intra patru, cîte doi de fiece partid, tot în ordinea vechimei.

D. Brătianu a rechemat telegrafie de la Govora pe d. Costinescu.

Neînţelegeri în chestia Silistrei

Oara 4 jum.

Delegaţii romîni şi bulgari ne căzînd de acord în privinţa punctului de unde se calculează măsurătoarea celor 3 klm., au încheiat un proces-verbal constînd că e nevoie de a se recurge la experţi.

Bulgarii pretind că măsura trebue socotită de la ultima aglomeraţie de case, iar romînii au cerut a se măsura de la ultimele construcţii, coincizînd de fapt cu linia forturilor.

Consfătuiri importante

Astăzi dimineaţă au avut loc conferinţe între d-nii Take Ionescu şi Brătianu; între T. Ionescu şi Maiorescu, după care d. Take Ionescu a avut audienţă la M. S. Regele. Intre 2 şi 4 a avut la d. Take Ionescu conferinţa între cei 4 miniştri conservatori democraţi.

Abonamente gratuite

D. Ministru al Lucrărilor Publice a semnat azi 42 permise pe timp de 2 luni pentru 32 doctori şi 10 doctoranzi cari, sub direcţia profesorului oculist Stănculeanu vor trebui să facă pe tot teritoriul ţării cercetări relative la ravagiile conjuctivitei granuloase.

Ferberea în Capitală

Bucureşti. — In Bucureşti fierberea este extra-ordinară. Apar în fie-care ceas ediţii speciale ale ziarelor.

PIERDUT

Am pierdut o poliţă iscălită în alb pe timbru de 30 bani. Public spre cunoştinţa generală că la ori cine se va afla o declar de nulă şi fără valoare.

Is. Braieşter.
Paşcani

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa

S'A MUTAT IN

strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia

Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Contabil *Absolvent al Scoalei Comerciale superioare din Iaşi şi al Academiei Comerciale din Berlin doreşte post de contabil eventual de Casier.*

Oferte la ziar sub „Academician".

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte.*

Adresa Marie Sft. Andrei 52.

De vînzare *o vacă de 3 viţei (soi Thirol), cu viţel de o lună.*

A se adresa la ziar sub V. C.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

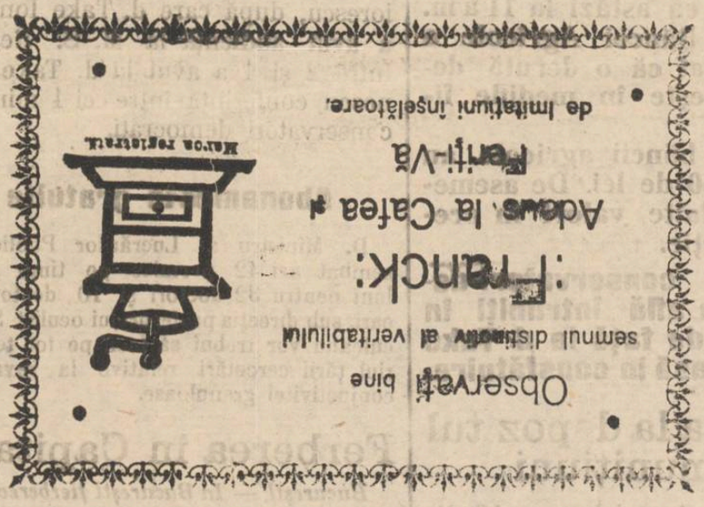

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari-aŭ resistat celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

PORTE-PUTS
en FONTE INCASSABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
9 bis, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco du Album sur demande

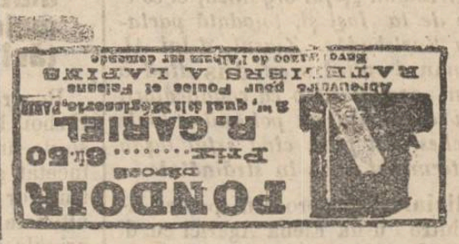

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

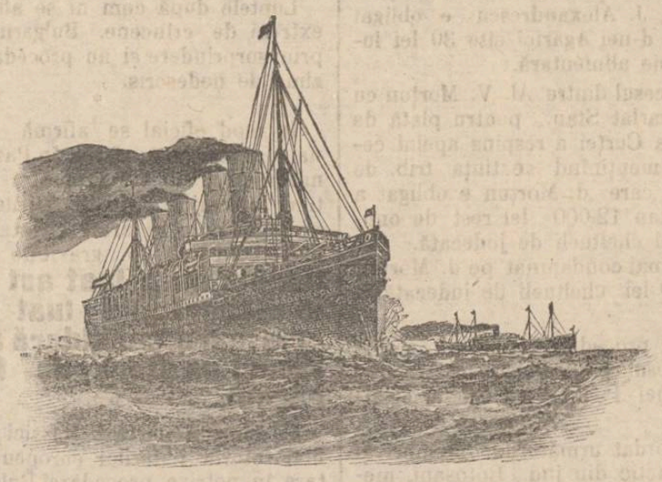

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Marzescu 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1908 – Vineri 21 Iunie 1913

STARE DE RESBOIU

Alea jacta est!

Soarta a hotărît astfel și cu drag ne vom supune acestei hotăriri, în care vedem semnul așteptat al unor importante prefaceri. Mobilizarea s'a ordonat. Armata română, care a inscris glorioase pagini din îndepărtatul trecut al istoriei noastre până la Răsboiul Independenței, va ști să rămână nu numai credincioasă înaltei sale misiuni patriotice, nu numai vrednică de trecutul ei de cinste, dar va ști să poarte, la trebuință, stindardul românesc pe înălțimi nuoi, pe culmi mândre, insemnând odată mai mult hotarele României, așezând destinele României în cadrul larg și viguros al respectului impus prin puterea armelor.

N'am dorit răsboiul.

N'am provocat pe nimeni.

Cumințenia noastră a fost nu numai exemplară, dar aproape excesivă.

La fel va fi exemplară insă și energia întru apărarea drepturilor noastre istorice, drepturilor dobîndite, de neam liber și tare pe voința sa.

La chemarea patriei va răspunde în urale de entuziasm glasul țării, oștirea țării, întreg poporul acestei țări:

TRAIASCA ROMANIA!

OPINIA

INTRE AUSTRIA ȘI RUSIA

Făcînd aluzie la dilema diplomatică în care ne găsim actualmente, ziceam că părem a ne afla între Scila și Charibda.

Adevărul este că suntem, oare cum, la o cotitură a istoriei, întru cît se manifestă conflictul neașteptat între interesele noastre imediate—opuse Bulgariei — și între interesele Austro Ungariei de a divide statele balcanice între ele.

„Cari sunt aceste interese?“ se întreabă d. A. D. Xenopol despre al cărui articol de actualitate am amintit în numărul de eri.

„Austro-Ungaria are interesul cel mare covîrșitor, de a nu lăsa ca Serbia să crească în putere, întru cît ar deveni un centru de atracție pentru Sîrbii și Croații din Austria și pentru Sîrbii din Ungaria cari urmăresc de mult idealul unui imperiu sîrbesc ce ar cuprinde în el tot potopul de acelaș neam (5,000,000 de Sîrbii și Croații din Austria, 3,000,000 de Sîrbi din Ungaria și vre-o 5,000,000 din Serbia neatîrnată Bosnia și Herțegovina). De aceea Austria a susținut totdeauna pe ascuns pe Bulgari și acuma în neînțelegerea dintre Romînia și Bulgaria de la rectificarea graniței dobrogene, Austria s'a dat numai în aparență drept apărătoare a Romîniei, pe cînd în realitate ea a sprijinit pe Bulgari. Austria în adevăr nu are nici un interes ca Romînia să se întărească și aceasta mai ales din pricina părții ungurești a monarhiei dualiste căci întărirea Romîniei joacă acelaș rol față de Ungaria pe care-l joacă întărirea Serbiei față cu ambele părți ale acestei monarhii.

Nu vreau Ungurii să se întărească Romînia. pentru a nu mări puterea de atragere a ei asupra Romînilor din Ungaria.

Iată deci explicit pentru ce Austria a trebuit să sprijine pe Bulgari și pentru ce și acuma îi sprijină din toate puterile.

*

Care este interesul Romîniei în conflictul dintre popoarele balcanice? Desfășurarea chestiei Silistrei răspunde la această întrebare. Am putut vedea cu acest prilej, în manifestările bulgărești, toată ura cea adîncă adunată în sufletul Bulgarilor contra poporului romîn; am putut să ne dăm seamă că ei au o ținută fixă în mintea lor, răpirea Dobrogei, din care cauză au și luptat ei cu cea mai de pe urmă înverșunare contra cedărei Silistrei, cheia acestei provincii care cheie ne-a fost atribuită de conferința europeană.

Bulgarii au trebuit să se supună, și dacă ei acuma nu par a mai face nici o împotrivire, aceasta se întîmplă fiind-că ei presimțeau nevoia ce vor avea în curînd de Romînia în neînțelegerile ce se vor ivi de la împărțirea prăzii turcești. In sufletul Bulgarilor încă nu s'a stins ura de rasă ce clocotește în ascuns în contra Romînilor, și precum tot această ură nu a putut fi domolită de slujba cea mare ce le-am făcut-o la 1878, așa vor uita în curînd pe aceea ce le-am făcut-o acuma, în conflictul lor cu Serbia, în cazul cînd am fi destul de nesocotiți de a cădea în mrejele ce ni le întind ei pe de o parte, Austria pe de alta, pen[illegible] le ajuta lor contra Sîrbilor [illegible] a

Care trebue să ne fie ținuta în un conflict între Bulgari de o parte, Sîrbi și Greci de cealaltă, reiese de la sine din cele spuse. De neutralitate nici vorbă nu poate fi, căci dacă noi am stat neutri în lupta dintre statele balcanice și Turci, este fiind-că nu puteam cu nici un preț a da ajutor Turcilor, către cari cu toate acestea ne împingea interesul nostru. Nu puteam să ne dăm în partea Turcilor nici măcar prin mobilizare, întru cît și Rusia și Austria cari au făcut, cum am spus, politică favorabilă Bulgarilor, ne-ar fi amenințat cu ocuparea armată, care odata efectuată, Dumnezeu știe, ne-am mai fi mîntuit de ea? Intru cît cei doi adversari seculari ar fi mers acum mînă în mînă contra noastră și nu am fi avut pe nimeni la cine recurge pentru a ne apăra.

In o luptă insă între creștini înde ei, nu mai putem fi reținuți de nici o considerație pentru a nu trage și noi spada și a apăra interesele noastre, cu atît mai mult că vechea rivalitate între Austria și Rusia a reînviat, Austria susținînd pe Bulgari iar Rusia pe Sîrbi.

Interesul nostru este limpede și strălucește ca lumina soarelui înaintea ochilor noștri. Mai întîi fiind dată dușmănia ascunsă a Bulgarilor contra noastră și tendința lor de a ne nimici, luîndu-ne Dobrogea, nu putem cu nici un preț îngădui ca Bulgarii, zdrobind pe Sîrbi și pe Greci, să-și întindă stăpînirea asupra întregei peninsule a Balcanului; căci această întindere a puterei bulgărești ar fi înjosirea Satului romîn. Din partea Sîrbilor și a Grecilor nu avem de ce să ne temem și deci este de la sine indicat către cine trebue să se plece politica noastră. Dar mai este ceva. In Sîrbi avem niște popoare cu aceleași năzuințe ca ale noastre, acelea de a desrobi niște frați subjugați de unguri pe lîngă că ei mai au și alții subjugați de Nemți. Alianța noastră cu Sîrbii este deci nu numai pentru prezent, ci și pentru viitor. De aceea nu poate fi indicată altă purtare politică pentru noi în conflictul ce aproape cu siguranță va izbucni între Sîrbi și Bulgari de cît alianța cu cei dintîi și răpunerea celor de-al doilea, Această legătură a noastră ne împinge însă de la sine din brațele Triplei Alianțe în acele ale Triplei Înțelegeri, sau, mai lămurit încă, din conlucrarea politică cu Austria la conlucrarea politică cu Rusia.“

*

Marele interes ce arată presa vieneză situațiunii noastre diplomatice, precum și febrilelor pregătiri militare din țara noastră este cu totul simptomatic. De aci ne vom opri asupra unora din articolele apărute în marile ziare din capitala habsburgică.

△

NOTA ZILEI

Două obiecte minunate cu [illegible] țări universale, a invent[illegible] [illegible] întrebuin- evantaliul și umb[illegible] geniul omenesc:

Romanc[illegible] [illegible]ela.

o m[illegible] [illegible]erli, poeții, humoriștii găsesc [illegible]ultime de ingenioase ocazii în care evantaliul ascunde ori salvează pudoarea ofensată...

Nu mai puțin umbrela apare în foarte multe împrejurări de o utilitate miraculoasă.

Dar nimeni n'a mers cu imaginația mai departe de cît redactorul „Evenimentului“ care scrie:

«D. Scorțescu care se găsea pe treapta a treia, a voit să ridice umbrela pentru a riposta dar împiedecîndu-se în ea a lunecat, căzînd pe scări, căzătură din care s'a lovit la obraz și la mînă».

Intr'adevăr, o miraculoasă umbrelă! Cu atît mai mult cu cît d. Scorțescu asigură că n'a avut absolut nimic în mînă, ca să se apere. Căci umbrela care apără de soare și de ploaie, apără uneori și de bătaie.

Dar cine e de vină că deputatul s'a încurcat de propria-i umbrelă și s'a prăbușit?

Cunoașteți anecdota cu oala. De aceia n'o mai repetăm. Povestirea d-lui Crăciun e de aceeași veracitate...

MICI POLEMICI

Domnii de la „Cuvîntul“ au deschis un biurou de certificate de bună purtare. Cel dintîiu certificat l'au dat Principelui Ferdinand, — ca să avertizeze pe M. S. Regele.

Finețe, nu glumă!

*

„Cuvîntul“ laudă pe Moștenitorul Tronului că nu e... compromis.

Il compromite insă lauda lui Haki.

*

Cînd a cetit d. Al. Marghiloman telegrama d-lui Scorțescu despre isprava lui Crăciun, a exclamat:

— Păcat că „bătaia nu se mai întoarce“.

*

In cel mai nou articol din „Cuvîntul“ d. Virgil Arion defaimă „orașele unde înfloresc templele lui Bachus“.

D. Gață L... considerînd aluzia ca o răutate la adresa lui, s'a retras din gruparea militaro-politică a „Cuvîntului“.

*

„Cînd să ies în stradă mă lovesc față 'n față cu d. Scorțescu“, scrie d. Raul Crăciun.

Așa dar s'au lovit reciproc și atîta tot!

*

L'am lovit ușor peste obraz — continuă d. Crăciun în apărarea ce-și face cîntînd nu efectul loviturei, ci ofensa ei.“

...In vremea cînd oamenii și orașele sunt... simboluri, d. Crăciun face din palmă un simbol.

*

„Martori oculari afirmă spusele mele“ mai scrie d. Crăciun.

...Intr'adevăr oculari: căci am văzut pe Crăciun înveninînd ochiul victimei sale.

*

Ziarul apașului Pake Protopopescu are de girant pe Petre... Urinowschi; ziarul apașului Bogdan-Văcărești vorbește de șampanie prefăcută în... urină.

Parfumate gazete!

*

Un ziar [illegible] anunță că oamenii politici și mini[illegible] [illegible]arti chiar primesc mereu scrisori conținînd amenințări de bătaie.

— Să fie oare Crăciun șeful unui partid întreg?

*

Apropos de bătaie.

D. A. C. Cuza își face reclamă: un anonim îl anunță că va fi omorît cu 6 gloanțe.

Știam că are pielea groasă, — dar nu chiar de hipopotam..

OAMENI ȘI LUCRURI

Moartea unei glorii

Cu Henri Rochefort, bătrînul care închise ochii la 83 de ani, fără a fi încetat, de șase zeci de ani încoace, un singur moment, activitatea sa de polemist, de scriitor, — se încheie una din glorioasele pagini ale publicisticei pariziane.

Henri Rochfort nu lasă pe urma sa opera unui Zola; dar lasă în același timp și mai mult încă. Rămîne pe urma lui formidabila cîtime de volume ce ar fi putut aduna din nenumăratele articole zilnice, în care se reflectă o parte nu numai din istoria unui secol, dar și din interesul lui, din vioiciunea lui, din bogăția lui de evenimente, de lupte, de frămîntări, de gîndire, de pasiune.

O, mai cu seamă de pasiune,—care intră și ea între elementele istoriei, între factorii cari au plămădit întîmplările veacului din urmă—ca și ale veacurilor dinainte, de altmintrelea—dînd omenirii apusane destinele de astăzi, forma de astăzi.

Și în această încăierare de pasiuni—pamfletul, genul publicistic pe care cu vigoare și cu glorie l'a reprezentat Rochefort, a avut misiunea lui însemnată, chemarea lui, după cum a avut și are apostolii lui meritoși și celebri.

Toți mari scriitori francezi sunt, în măsură mai mare ori mică, pamfletari într'o țară retrasă de libertăți din ce în ce mai mari, cum este Franța. De la Diderot și Voltaire, plină la Zola, Anatole France, Clémenceau și Rochefort, cine, în marea țară de cultură și de intelectualitate a Apusului, n'a fost și nu este reprezentant al pamfletului literar?

De aceea vechiul tovarăș de exil și de luptă al lui Victor Hugo, — dispărutul Rochefort, aparține de drept literaturei franceze, chiar dacă în deceniile din urmă — exceptînd «Memoriile“ sale — a scris esclusiv ziaristică.

Pamfletar de rasă, Rochefort a avut toate calitățile și toate defectele geniului, — iar la aceste din urmă s'au adăogat în penultimul deceniu slăbiciunea „militaristă“ contractată sub influența faimoasei „Afaceri“, cînd libertarul de altă dată a trecut de partea Statului Major și, deci, a „iezuiților“ în potriva cărora luptase o viață întreagă.

Dar vigoarea cu care adoptase noile convingeri; spontaneitatea și consequența cu care le-a sprijinit, dovedeau acea aparență de sinceritate admirabilei activități a pamfletarului plin de temperament, încît nu se poate vorbi fără cuvîntul regret, chiar de această faptă negativă a ei.

De aceea Rochefort rămîne pînă la urmă aceeași puternică și frumoasă personalitate și cu dînsul dispare un ilustru reprezentant al pamfletului ca gen literar, al pamfletului cu forță socială și revoluționară.

Rodion

Litere-Științe-Arte

„Femeea“. — Noul număr al revistei politico-literare „Democrația“, consacră o recenzie lucrării d-nei Maria C. Bețureanu, apărută nu de mult și intitulată „Femeea — studiu social“.

Revista se miră, cu această ocaziune că „Mișcarea femenistă... e tratată în chip izolat; ca și cum n'ar avea rădăcini profunde în tot trecutul istoric și în contextul fiziologic al alcătuirii noastre omenești...“

Despre modul cum e scrisă cartea d-nei Bețureanu, revista spune:

„Cu multă vervă, cu o comunicativă căldură și fără să se piardă în considerații teoretice prea multe, autoarea pune în lumină nedreptățile pe cari le sufăr femeile în actuala alcătuire socială.

„...Cartea d-nei Bețureanu e scrisă cu multă cunoștință și cu multă inimă“.

Din parte-ne am îndemnat și îndemnăm pe acei cari voiesc să aibă sub ochi întreg materialul istoric și sociologic al problemei femeniste, să-și procure lucrarea d-nei Bețureanu.

*

A apărut „*Curierul Sălnicului*“ an. XI, No. 1 cu text și ilustrații.

*

STRUNA ZILEI

LEAC DE LINIȘTE

...Ploile în județul nostru provoacă inundații.
...Aliații balcanici sunt gata de războiu.

Știrile zilei

Voi, iuți, balcanice popoare
Spre-a voastră liniștire oare
De v'am trimite de la noi
Vr'o două săptămîni de... ploi?

INFORMAȚII

In numărul de aseară al Evenimentului *Raul Crăciun relevă acuzarea ce i-a adus d. Scorțeseu că s'ar fi făcut vinovat de un act de abuz de încredere, făcut în dauna d-nei Constanța Grigore Ghyka.*

Cel vizat de acuzarea precisă ce i-a adus o d. Scorțescu declară că pentru moment nu poate spune nimica în această chestie întrucît i s'ar fi recomandat discreție „chestiunile de ast-fel de natură trebuind a fi cercetate în mod secret“.

Am relevat faptul — fără comentării.

In urma unui ordin al direcției căilor ferate, cu începere de Marți, de la orele 4 după amiază, nu se mai primește nici o marfă în toate gările din țară.

Corespondentul nostru din Craiova ne telefonează următoarele:

Eri noapte, în urma unui ordin primit de la București, toate vagoanele de marfă chiar și cele de mare viteză, aflate în gara Craiova pentru diferite destinațiuni, au fost descărcate în grabă pentru a putea fi puse la dispoziția trupelor și armamentului în caz de mobilizare.

In oraș toată lumea așteaptă cu înfrigurare sosirea telegramelor ziarelor din Capitală, cu deciziunea consiliului de miniștri asupra decretărei mobilizărei.

Arsenalul de construcție al armatei a chemat pe ziua de 22 Iunie c. pentru instrucție pe rezerviștii contigentului 1905.

Acei care nu se vor prezenta la timp, vor fi pedepsiți conform legei.

Ședința consiliului de higienă s'a amînat pe Simbătă cînd se va ținea ședință negreșit.

■ Rezultatul examenilor particulare: Comisionea A. preşedinte Em. Constantinescu.

Cl. IV-a promovaţi: Osias Brauchfeld. Corijenţi: Leizer Sand, M. Stamati şi Mendel Wechsler. Repetenţi: Claudiu Vergaschi, August Aulin, Duiliu Balaban, M. Duzescu, Fr. Păun şi Virgil Popovici.

Cl. VIII a promovaţi: Art. Kleper şi Bercovici. Corigenţi: Iacob Chern, Relly Diamant, Fişler, Anton Lupescu, Al. Manu şi Corneliu Sachelarescu. Repetenţi: Fişler Şmil.

■ Au depus licenţele în ziua de 17 Iunie următorii studenţi:

Natalia Mărgineanu şi Ortansa Păun licenţa în istorie şi geografie; Petru Andrei şi Dimitrescu în filosofie şi Hotnog Titus in limba germană.

■ Situaţia elevilor de la „Seminarul Pedagogic Universitar".—Promovaţii cl. 5 a secţia comercială, în ordine alfabetică:

Abramovici M. Ghiorghiu Gh., Mădărjac Al., Natansohn I, Premisleaner David, Rabinovici H., Rapaport.

Promov. cl. 5 modernă; promov. în baza mediei anuale:

Zaharia, Wachtel, Ghiorghiu I., Ionescu C-tin, Mincu I, Glinsberg F., Glinsberg Marcel, Ionescu Leon, Ionescu Ioan.

Promovaţi în baza examenului conform. art. 53: Alexandrescu, Grünberg, Protopopescu, Silvestru.

Cl. 1; Promovaţi cu laudă: Niculescu, Scorpan, Hurmuzescu, Morarul Juster.

Promov. în baza mediei anuale: Ionescu A., Vlăduţă Ştefan, Leghin Th, Popescu, Ionescu D., Minea Şt., Nădejde, Crämer, Briul, Profir, Ştiot C-tin, Bălăşescu Ştefan.

Promov. în baza examenului: Alexandrescu, Bicluscu Cantel, Cazan, Ioniţă, Petrescu, Protopopescu, Cihan Al., Tiulescu Romulus.

■ Rezultatul examenelor de la Belle-Arte. — *Concursul de studiu antic.*—S'a acordat medalie de bronz clasa III-a d-lui I. Rotaru.

Concursul de cap de expresie.—S'a acordat medalie de bronz cl. II-a următorilor: Richard Hette, Em. Gliga. Şt. Mitescu, d-na Lucia Ionescu, Laura Scriban, Martha Maria, I. Dîrzu, I. Rotaru şi Victor Cicherschi.

Concursul de ornamente.—S'a acordat distincţia „Menţiune" următorilor: R. Hette, Martha Maria, d-na Lucia Ionescu, Laura Scriban, I. Rotaru, Şt. Mitescu, Victor Cicherschi, Em. Gliga şi I. Dîrzu.

Concursul la studiu după natură.—S'a acordat medalia de bronz cl. II a următorilor: d-na Lucia Ionescu, Em. Gliga, Adela Filipescu, Laura Scriban, Martha Maria, Victor Cicherschi, I. Dîrzu şi I. Rotaru.

S'a acordat distincţia „Menţiune" următorilor: Em. Gliga, Martha Maria şi Laura Scriban.

Concurs de cap de expresie (Pictură) Au fost *amînaţi* următorii: Martha Maria, Laura Scriban. Em. Gliga şi Şt. Mitescu.

Concurs de compoziţie la pictură.—Au fost respinşi toţi concurenţii.

Secţia sculptură.—*Concurs la figură Rond bosse.* S'a acordat medalia de argint cl II, d lui R. Hette.

Concurs la figură modelată în pămînt. S'a acordat medalia de argint cl. I-a d-lor I. Rotaru şi R. Hette.

Concurs de compoziţie în basso-relief — S'a acordat medalia de argint cl. I-a d-lui Richard Hette.

■ Afişul teatrului cinematografic Pathé Frères, din grădina Traian anunţă pentru astă seară Joi în noul program, o interesantă piesă daneză „O dramă în văzduh" în al cărui rol principal joacă distinsul şi reputatul artist d-l W. Psylander.

Scene originale, intercalări de vederi instructive, desfăşurarea logică şi cea mai artistică interpretare conlucrează ca spectatorul să fie cu desăvîrşire impresionat de la începutul pînă la sfîrşitul desfăşurărei.

Programul e nou în întregime şi este reprezentată numai astă seară Joi 20 Iunie în grădina Traian. Celelalte părţi ale noului program cuprind apoi:

Ruinele din Egipet, scene şi vederi de călătorie.

Cameră mobilată de închiriat, scene comice.

Ziua lui Ţimbirichi, scene foarte humoristice.

A patra serbare federală organizată de societăţile de gimnastică din Bucureşti în zilele de 1, 2 şi 3 Iunie.

Max Linder şi prăjiturile, scene comice.

Mîne Vineri program non cu un al doilea film danez „Demascaţi"!

†

Jalnicii: Antonia soţie, Jan, Maria copii, Leon ginere şi Petrişor nepot au nemărginita durere a vă face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitului lor

IOHAN MELTZER

în vrîstă de 78 ani

decedat Mercuri 19 Iunie 1913 ora 3 a. m. Cortegiul funebru va porni de la locuinţa defunctului strada Malu No. 32, Vineri 21 Iunie la orele 2 p. m. spre Cimitirul Eternitatea.

Telegrame din ediţia 1-a

Situaţia se prezintă pe ziua de astăzi într'un chip cât se poate de alarmant.

In momentul în care scrim aceste rînduri, primul ministru se află în audienţă la M. S. Regele spre a-i supune spre semnare ordinul de mobilizare.

Iată ce a motivat hotărît atitudinea Romîniei.

Pe cînd Bulgaria, prin ştiri sobre declară că încăerările care au avut loc şi continuă a avea loc, nu pot fi considerate ca un CASUS-BELLI, întru cît nu s'au produs macar pe teritoriul bulgar,—guvernele din Atena şi Belgrad, consideră atitudinea Bulgariei ca o manoperă şi s'au declarat în stare de războiu.

Preşedintele Scupcinei a telegrafiat, în mod oficial, generalisimului trupelor serbeşti, felicitînd armata serbă pentru atitudinea avută şi făcîndu-i încurajări şi transmiţîndu-i urări ca armata serbească să apere şi mai departe patria.

Un comunicat

Ziarul „Adevărul" apărut aseară într'o ediţie specială a anunţat că în guvern ar exista neînţălegeri şi că d-nii Maiorescu, Marghiloman şi Cantacuzino, ar fi în contra mobilizării.

Ziarul „La Roumanie" apărut la ora 12 noaptea într'o ediţie specială publică următorul comunicat;

„A apărut în „Adevărul" de aseară un articol de reportaj, cu privire la nişte pretinse neînţelegeri între membrii guvernului, în chestia mobilizării şi asupra celorlalte măsuri în legătură cu mobilizarea.

Suntem în măsură a afirma, că din tot ce a publicat „Adevărul" nu e adevărat, de cât faptul că eri, d-nii miniştri Maiorescu, Take Ionescu şi Marghiloman, s'au întălnit la preşedintele consiliului, iar după amează d-nii miniştri Badareu, Disescu şi Xenopol, s'au întrunit la d. Take Ionescu.

Nimic mai firesc de cât aceste consfătuiri, date fiind împrejurările grele prin care trece ţara.

Restul articolului din „Adevărul" este cu desăvârşire neexact şi 'i dăm cea mai formală dezmînţire.

Agitaţia în Capitală

In capitală---de astăzi dimineaţă domneşte o agitaţie de nedescris.

Mulţimea cere evident o atitudine războinică.

In fruntea agitatorilor se pare că sunt - de astă dată - agenţii liberali.

Desfăşurarea evenimentelor

In cît timp se va putea efectua mobilizarea

Bucureşti.—Aseară, la orele 11 jum. d. Titu Maiorescu a fost la Palat, spre a remite M. S. Regelui, ultimele ştiri oficiale, primite despre situaţia în Balcani.

*

Bucureşti.—D-nii Valdhausen, ministrul Germaniei, şi d. Tafioti, ministrul Italiei, a avut aseară o lungă consfătuire cu d-nii Maiorescu şi Take Ionescu.

*

Bucureşti.—Un consiliu de miniştri, se va ţine azi, la orele 5, la ministerul de interne.

*

R.-Vîlcea.—Prefectura judeţului Vîlcea, a luat măsuri ca toate podurile să fie păzite de miliţieni.

*

Bucureşti.—Astă-noapte, lumea care se găsea pe calea Victoriei, a făcut o manifestaţie la consulatul Sîrb.

In chestia mobilizărei

Bucureşti.—In faţa greutăţilor externe, guvernul nostru a luat toate măsurile, în vederea mobilizărei.

In afară de ordinul care a fost dat de direcţia căilor ferate, prin care se opresce ori-ce încărcare de vagoane, autorităţile poliţieneşti, atît din Bucureşti, cît şi din provincie, au luat toate măsurile pentru rechiziţionarea cailor necesari trupelor, în legătură cu mobilizarea.

La Bucureşti, măsurile aceste sunt supraveghiate de însuşi d. Moruzzi, Prefectul Capitalei.

Caii rechizionaţi, au a fi imediat aduşi, în ceia ce priveşte Capitala, în două puncte şi anume la Obor şi la Fabrica de chibrituri.

*

Bucureşti.—După măsurile luate, trupele de roşiori şi vînători, vor fi mobilizate în cel mult 30 de ore.

Infanteria şi celelalte trupe de cavalerie şi artilerie, care au elemente de reservă, vor fi mobilizate în cel mult 4 zile.

*

Bucureşti. — In faţa gravelor evenimente, diversele autorităţi au luat măsuri, a nu se mai face nici o ordonanţare de cheltuială.

Grecia atacă

O telegramă din Atena anunţă că guvernul greces a dat ordinul de înaintare generală a trupelor, întru cât se consideră stare de răsboiu.

Ordin de mobilizare

Primul ministru având impresia, din ştirile telegrafice oficiale, sosite în cursul nopţii, că situaţia în Balcani s'a agravat, s'a prezentat la ora 9 jum. M. S. Regelui pentru a-i supune spre semnare decretul de mobilizare al întregei armate romîneşti.

După toate probabilităţile pînă la ora 11 toate organele militare şi administrative, vor fi în posesiunea ordinului de mobilizare.

Consiliul de miniştri extraordinar

Bucureşti.—Pentru ora 5, consiliul de miniştri a fost convocat supt preşedenţia M. S. Regelui.

Ora 10 jum.

Bucureşti.—Ordin de mobilizare s'a dat. In acest moment se află chemaţi la Palat ministrul de război şi şeful marelui stat major.

Pe străzile Capitalei lumea aşteaptă din moment în moment ordin de mobilizare.

Ultimele ştiri cu privire la mobilizare şi situaţia politică

ORA 1

Iaşi.—Ziarul „Cuvîntul", apărut în ediţie specială, afirmă că aseară ar fi avut loc, la Palat, sub preşedenţia M. S. Regelui, o consfătuire a fruntaşilor ţărei, şi în care consfătuire, după vii discuţiuni s'ar fi hotărît mobilizarea.

Este inexact că ar fi avut loc vre o consfătuire la Palat. Că au avut loc întrevederi între fruntaşii celor trei partide şi că a fost un acord unanim, că mobilizarea se impune, lucrul este exact — şi în acest senz am şi publicat în numărul nostru de aseară, detalii.

Atîta însă este adevărat şi nimic mai mult. D. Brătianu n'a fost eri la Palat; d. Costinescu a fost abia eri rechiemat telegrafic de la Govora; d-nii N. Filipescu şi Mişu Şoulescu n'au avut audienţe la Rege şi mai puţin încă este adevărat, cum că M. S. ar fi făcut obiecţiuni în privinţa mobilizărei.

In chestia Silistrei

Bucureşti. — In chestia Silistrei, suntem autorisaţi a da cea mai formală desminţire ştirilor date eri, cum că printre plenipotenţiarii romîni, însărcinaţi cu delimitarea Silistrei, ar fi isbucnit neînţelegeri.

Plenipotenţiarii romîni şi cei bulgari, neputînd cădea de acord asupra punctului de unde trebue să înceapă măsurătoarea,

In consecinţă guvernul romîn şi cel bulgar, în conformitate cu protocolul din Petersburg vor recurge la experţi.

Atitudinea liberalilor

Bucureşti. — Astă noapte, la ora 1, ziarul *Viitorul*, **apărut în ediţie specială, publică următorul comunicat:**

„Partidul naţional liberal a arătat de mult politica pe care România trebue s'o urmeze, faţă de evenimentele din Balcani.

In urma ultimelor ştiri sosite în privinţa celor ce se petrec în Balcani, o intervenţie se impune negreşit.

Ceasul hotărîtor a sunat. Ori-ce amînare sau ori-ce şovăire ar compromite interesele ţărei.

Cei ce nu-şi dau seamă de acest lucru îşi asumă o răspundere pe care nici un romîn cu dragoste de ţară nu le-ar ierta-o.

O declaraţie a d-lui Arion

Bucureşti.—Cu privire la ştirile *Adevărului* că ar exista neînţelegeri în guvern d. Const. Arion, ministrul agriculturei, a declarat următoarele unui redactor al *Universului*:

— „Nu ştiu să fi produs vr'o divergenţă în guvern.

Nu s'a convocat nici un consiliu de miniştri—nu s'a discutat prin urmare.

Opiniunile citate de *Adevărul* dacă ar exista ar fi deci nişte păreri izolato.

Nu cred însă că d-nii Maiorescu, Marghiloman şi Cantacuzino să fie contra mobilizărei.

Intrebat ce părere are în privinţa situaţiei în Balcani şi a atitudinei României, d. Arion a respuns:

— „Mobilizarea a devenit pentru noi o necesitate".

Atitudinea d-lui Filipescu

Bucureşti.—In privinţa atitudinei d-lui Filipescu circulă un zvon necontrolat că, fiind întrebat dacă ar primi să facă parte dintr'un guvern Naţioal ar fi respuns:

„N'aş primi decît dacă Regele Carol ar abdica".

Pe de altă parte ziarul *Viitorul* **publică o notiţă, care pare autorizată, că d. Filipescu consideră refuzul de mobilizare ca o laşitate şi că este gata a da concurs ori cărui guvern ce ar ordona mobilizarea şi ar intra în acţiune.**

Atitudinea Bulgarilor

Bucureşti.—In timpul nopţei o telegramă de la Sofia vesteşte că D-rul Daneff a declarat că Bulgaria nu se consideră în stare de războiu, întru cît conflictele nici nu s'au produs pe teritorul bulgar.

Tot de la Sofia vine ştirea că guvernul bulgar a telegrafiat puterilor că este gata a merge la Petersburg spre a se supune arbitragiului şi că în acest scop primul ministru bulgar a şi predat reprezentantului Rusiei un memoriu.

Răspunsurile plenipotenţiarilor români

Consfătuirea de la Palat

Bucureşti. — Ziarul *Adevărul* apărut în ediţie specială, publică amănuntele următoare:

„D. Maiorescu, a chemat azi dimineaţă pe prefectul Capitalei şi l'a învitat să ia toate măsurile, pentru rechisiţiile necesare, în cele două puncte hotărîte: gara Filaret şi gara Obor.

Prefectul Capitalei întrebînd pe primul ministru, dacă se poate da publicităţei chestia mobilizărei, a primit răspunsul afirmativ, cu adaugare de a se face cum s'a crede mai bine aceasta.

*

Cu privire la răspunsurile plenipotenţiarilor romîni, *Adevărul* scrie:

„Am anunţat eri, că guvernul nostru a cerut plenipotenţiarilor noştri din Sofia, Belgrad şi Atena, ca să întrebe guvernele respective, asupra declarărei de răsboiu.

Aceste răspunsuri au şi sosit.

*

D. Paşici, primul ministru al Serbiei, a declarat că Serbia se crede efectiv în stare de răsboiu, dar că tratează acuma cu aliatele sale Grecia şi Muntenegrul, cu privire la declaraţia oficială a răsboiului.

D. Paşici a adăugat, că speră că România nu va stabili o înţelegere cu Bulgaria.

D. *Venezuelos*, **preşedintele consiliului de miniştri din Athena, a declarat că Grecia se crede în stare de războiu, dar că n'a rupt relaţiile cu Bulgaria, de oare ce Bulgaria fiind provocătoarea, aşteaptă ca acest pas să purceadă din partea Bulgariei.**

Respunsul din Sofia, a fost, cum era firesc de aşteptat, mai puţin categoric.

*

Intreaga coenfidenţă diplomatică, a fost în tot timpul nopţei înaintată Suveranului, pe lîngă care se găseau d-nii general Hîrjeu, Ministru de resboi şi general Averescu, şeful statului major.

Finanţa şi mobilizarea

Bucureşti. — Deruta observată eri a continuat şi astăzi, cu mai multă intensitate. Valorile streine, ca şi acţiunile romîneşti au suferit pe ziua de azi o scădere tot atît de mare, ca şi pe ziua de eri.

Un simptom caracteristic şi îngrozitor, este că agiul s'a urcat subit la 3 la sută.

Este de prevăzut că vom avea o scădere şi mai mare de valori atunci cînd bursele streine vor lua counoştinţă în mod oficial de decretarea mobilizărei.

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Se atribue mare importanţă consiliului de miniştri, convocat pentru orele 5.

Consiliul se va ocupa de situaţia creată în urma mobilizărei.

RESBOIUL

OARA 2

Belgrad.—Poziţia principală bulgară, Retkibukvi a fost luată cu asalt de trupele sîrbeşti după o luptă sîngeroasă. Ştiri din Ueskub spun ca trupele sîrbeşti au început pe întreg frontul, urmărirea trupelor bulgăreşte cari se retrag.

*

Londra.—Agenţia Reuter află, Grecia a telegrafiat reprezentanţilor ei în străinătate o expunere a crizei actuale acuzînd amarnic pe Bulgari, de a fi comis acte de tradare şi atacuri, evident premeditate. Comunicatul închee astfel: Telegramele din Sofia de astă-zi spun că, trupele bulgare au primit ordin să înceteze operaţiunile şi să nu atace de cît dacă vor fi atacate de acum înainte; procedînd astfel bulgarii nu fac de cît să înşele lumea întreagă.

Bulgaria a întreprins să recucerească teritoriile greceşti. Se declară pe de-o parte gata a opri atacul, dar de altă parte continuă să ocupe teritorii. Ne este cu neputinţă să tolerăm continuarea acestui joc. Trupele noastre se vor pune în marş şi nu se vor opri pînă după ce bulgarii nu vor fi evacuat toate teritoriile, ce le vor fi ocupat dincolo de linia de demarcaţiune, gonind din acele poziţiuni trupele noastre.

*

Viena.— Ziarele anunţînd sosirea în Viena a d-lui Cantacuzino Paşcanu, preşedintele Camerei Romîne; spune că prezenţa sa la Viena ar fi în legătură cu situaţia balcanică.

*

Salonic.—Ştiri sosite aici spun că bulgarii au început azi dimineaţă atacarea poziţiilor greceşti de lîngă Langaza; artileria grecească a silit pe Bulgari să se retragă. Grecii înaintează. Se afirmă că Grecii au luat Kilkis.

*

Belgrad. — Biroul presei arată, că eri cînd bulgarii pe neaşteptate au procedat la un atac asupra avanposturilor noastre. Dintr'o dată 36 tunuri au început foc infernal. Sîrbii au fost nevoiţi să părăsească retranşamentele lor. Bulgarii atacau cu disperare.

Primind întăriri Sîrbii au atacat la rîndul lor respingînd pe Bulgari, cari au avut perderi enorme. Dar şi de partea Sîrbilor perderile sunt însemnate. Maiorul Milan Vasici a căzut, toţi ofiţerii şi subofiţerii sunt rîniţi. Sîrbii au fost nevoiţi să lase pe rîniţi în corturi şi bivuac sub paza convenţiunei din Geneva. Bulgarii au masacrat cu baioneta pe toţi raniţii Sîrbi.

MOBILIZARE

OARA 2 jum.

Bucureşti.—Prin decretul, ce apare la ora 3 p. m. în Monitorul Oficial, se mobilizează toate corpurile de armată.

Corpul de armată din Bucureşti va pleca imediat spre Dobrogea, iar cel din Dobrogea va veni în Capitală.

Contingentele mobilizate încep de la 1905.

*

Bucureşti.—Se aşteaptă ca la ora 3, să se dea semnalul mobilizărei, prin goarne şi tobe, în toată ţara.

*

Bucureşti.—Pe străzile Capitalei e o aglomeraţie extraordinară şi mare animaţie.

*

Bucureşti.—Direcţia generală a căilor ferate, a înştiinţat gările din ţară, de a ţine toate trenurile la dispoziţia autorităţilor militare.

*

Bucureşti.—Un manifest răspîndit acuma, învită populaţia Capitalei la o mare procesiune patriotică.

Populaţia e învitată a se aduna la orele 6 jum. la statuia lui Mihai Viteazu.

*

Bucureşti.—In vederea manifestaţiunei anunţate, autorităţile luînd cuvenitele măsuri de prevenire, s'au dat ordine pentru ca legaţiunile austriacă şi bulgară să fie păzite.

*

Bucureşti.—In acest moment soseşte ştirea în Capitală, că relaţiile dintre Serbia şi Bulgaria, s'au declarat rupte în mod oficial.

Ora 4.

Mobilizarea e fapt îndeplinit

Bucureşti.—Iată ordinea în care s'au petrecut azi faptele în legătură cu mobilizarea.

La ora 9 jum. se aflau adunaţi la Palat A. S. Principile Ferdinand, generalul Hîrjeu şi generalul Averescu.

Discuţiunile au durat pînă la ora 12 jum.

La plecarea de la Palat, publicul în foarte mare număr a făcut o manifestaţie extrem de călduroasă şi Principele Ferdinand s'a aratat emoţionat, — emoţie justificată prin hotărîrele luate.

La ora 12 jum. d. Maiorescu a fost primit de M. S. Regele, care i-a încredinţat decretul de mobilizare a întregei armate romîne.

Vor fi chemate şapte contingente începînd cu cele din 1904 încoace.

*

Mobilizarea va începe Sîmbătă dimineaţă, din cauză că Direcţia C. F. are nevoie de 40 ore, pentru aranjarea trenurilor, care vor duce pe concentraţi la corpurile respective.

Primele trenuri vor pleca Sîmbătă la ora 6 dimineaţă, iar decretul de mobilizare va apărea în „Monitorul Oficial" de Vineri noapte.

Răsboiul oficial declarat

Bucureşti.—Din Belgrad se comunică că Serbia a declarat oficial, răsboiu Bulgariei.

Pe de altă parte Bulgaria a trimes ultimatum Greciei, că, dacă pînă mîne, nu-i retrage trupele din poziţiile actuale consideră aceasta ca o provocare de războiu.

Liberalii se agită

Ca o dovadă că liberalii se agită este faptul că d-nii: Cristian Tomulescu, Take Policrat şi alţii,—au făcut să se afişeze, în Capitală, placarde mari întitulate *„Crima în contra neamului"*, şi prin care provoacă populaţia Capitalei să vegheze, căci guvernul are de gînd să meargă cu Bulgaria contra Serbiei—pentru ca, apoi, Romînia să fie la cheremul Bulgariei.

Aceasta va fi şi tema discursurilor care se vor ţinea la întrunire, ce a fost convocată pentru orele 6 jum. la Eforie, şi pe care sală a plătit-o d. *Ioan Sturza —fapt caracteristic în sine.*

Se prevede o manifestaţie pe străzi la sfîrşitul acestei întruniri.

*

In vederea agitaţiei care domneşte în Capitală, Prefectul poliţiei a făcut să se afişeze următoarea placardă:

„Cetăţeni,

Faţă de zvonurile care circulă vă aduc la cunoştinţă că guvernul, din ordinul M. S. Regelui, a ordonat mobilizarea armatei româneşti.

Previn pe cetăţenii Capitalei despre acest lucru şi îi învit să se abţie de la orice mişcare, de natură a turbura ordinea publică.

(ss) D. Moruzi

Prefectul Poliţiei Capitalei

*

De şi liberalii, ahtiaţi după putere, se gîndesc la un guvern pur liberal, elementele cuminte din acest partid doresc un guvern naţional şi nu exclud chiar posibilitatea că acest guvern să fie prezidat de p. Titu Maiorescu.

——

Un fost ministru liberal a răspîndit zvonul că d. Filipescu ar fi comunicat d-lui Bădărău, că în cazul cînd şeful liberalilor formează guvernul şi intră în acţiune d-sa îi dă tot concursul şi la nevoe, este gata a intra în minister.

*

La ora 3 a avut loc o conferinţă între d-nii Maiorescu şi Take Ionescu.

*

Guvernul a hotărît să convoace Parlamentul, pentru a-i cere o declaraţie că este cazul de a aplica legea stării de asediu.

Pe baza acestei declaraţiuni, guvernul va recheziţiona toate elementele care nu vor fi concentrate şi i va distribui,—după trebuinţele judeţelor—pentru munca agricolă.

Ultime Informaţii

Iată cum glăsueşte articolul din regulamentul militar, cu privire la concentrarea rezerviştilor, în caz de mobilizare.

„Ori ce complectaş, sau reservist, se va prezenta la corpul din care face parte, de îndată ce va primi un ordin respectiv, sau prin publicaţii, batere de tobă, sunete de goarnă, afişe etc.

Direcţia Băncei Naţionale a înştiinţat sucrsala din localitate, de a nu elibera aur şi a nu mai accepta cecuri asupra străinătăţei.

Cursurile de azi marchează o nouă scădere şi anume: Banca Agricolă 520; Banca Romînească 712; Dacia 1715; Blanch 860, Banca de Credit 450.

Toate fără cumpărători.

Faptele survenite ieri au fost de natură să dovedească cît de nejustă a fost notiţa confraţilor de la „Mişcarea" prin care ne dojeneau că am dat ştiri alarmante, în numărul nostru de Marţi, în privinţa situaţiunei externe.

Să sperăm că ei vor recunoaşte că ştirile date de noi nu urmăreau de cît a informa exact pe cetitori şi nici de cum alte scopuri.

Opinia *are prea mult simţul răspunderei pentru ca să-şi dea seamă că n'ar trebui publicate ştiri alarmante, dacă ele n'ar corespunde realităţei.*

Ziarul „Presa" şi situaţia politică

Bucureşti.—Sub tillul „Situaţia politică" ziarul „Presa", publică următorul articol:

Ziare cu ediţii speciale au grefat pe o situaţie externă complicată, ca şi cum n'ar fi destul de încurcată, o situaţie internă tulbure.

Se pretinde că un conflict ar fi izbucnit în sînul consiliului de miniştri şi că, pe cînd d. Take Ionescu este pentru mobilizare, doi dintre miniştrii conservatori ar fi contra mobilizărei.

Adevărul este că toţi miniştrii *sunt absolut de acord în privinţa mobilizărei* şi aceasta nu de astă-zi ci de cîte-va săptămîni.

In comun acord toate administraţiile au lucrat pentru pregătirea ei.

De ce nu s'a făcut pînă azi? Fiind că ea a fost condiţionată de reizbucnirea războiului în Balcani.

Asupra aprecierii dacă faptele petrecute în ultimul timp constituesc un „casus-belli", s'a putut produce divergenţi.

Şeful guvernului a considerat că cele petrecute nu caractorizează încă o stare de războiu şi a cerut în această privinţă lămuriri la Sofia, Belgrad şi Atena.

Şi dacă macar unul din guvernele aliaţilor, va răspunde afirmativ, guvernul va cere autorizaţia M. S. Regelui de a mobiliza întreaga armată.

Cît priveşte un guvern naţional, trebue să relevăm faptul că, atunci cînd s'a format guvernul de colaborare, cu asentimentul partidului liberal, s'a convenit a se forma un guvern naţional în cazul dacă Romînia ar trebui să facă răsboiu.

Fiindcă însă, în sentimentul unora dintre liberali, este ca să se formeze un minister pur liberal, pentru caz de răsboiu, aceasta dovedeşte că ei sunt şi rămîn oameni de partid care nesocotesc toate contingenţele în legătură cu momentele grele prin care trecem.

Nu se poate guvern de răsboi fără ca din el să nu facă parte şi factorii hotărîtori din actualul guvern, care cunosc toate împrejurările şi faptele în legătură cu momentele deficile de astăzi, aceasta cu atît mai mult cu cît nu sunt de cît cîteva săptămîni de cînd camera a dat deplină ratificare politicei condusă de actualul guvern.

„Opinia" va apare azi, la orele 8 seara, într'o ediţie specială, cuprinzînd amănunte complecte, de la importantul Consiliu de miniştri de azi.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari se resistă numai celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f60c.

Raymond GARIEL

Vve, Rue de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

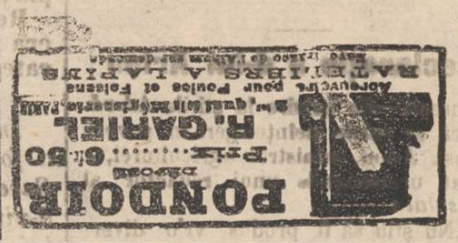

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste.

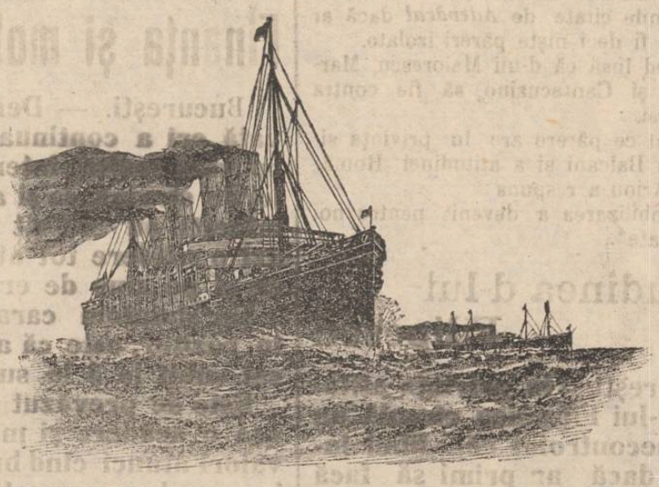

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanță generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Marzescu 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1909 – Sîmbătă 22 Iunie 1913

SĂ NE FACEM DATORIA

De 8 luni, procesul balcanic amenință liniștea Europei.

In acest timp, prefaceri adînci, pecetluite cu sînge, au schimbat rînduiala veche.

Și ne așteptăm să vedem sosind clipa de reculegere, de regenerare și de liniște, la a cărei apropiere contribuisem prin calmul, prin prudența și prin abnegația noastră.

Ne-am înșelat însă. La hotarul nostru tunul bubue din nou, văzduhul fumegă iarăși de sînge omenesc : pacea e din nou amenințată.

Dacă pînă astăzi am privit cu luare aminte la desfășurarea procesului balcanic fără a-l impiedica, dacă am îngăduit ca unele năzuinți legitime să capete ființă într'o măsură chiar care nu s'ar fi cuvenit,—și dacă în toate aceste, n'am amestecat nici drepturile, nici pretențiile, nici aspirațiile, noastre,—este că am voit să servim cauza păcei și a civilizației.

Astăzi însă lucrul nu mai ie cu putință. Cele ce se petrec la miazăzi sînt o sfidare ce se aruncă umanității și păcei. Sîntem în fața unei bețiii de mărire, a unei furii de imperializm care ia proporții amenințătoare.

Pentru aceiași cauză pe care am servit-o prin abstinența noastră, datori sîntem dar astăzi să intervenim cu energia voinței și a baionetelor noastre. Cu atît mai mult cu cît prin aceasta lucrăm pentru siguranța și pentru viitorul țărei.

Nu năzuim la nimic din ce nu ni s'ar cuveni. Pămîntul altora, al altora să fie. Noi nu putem iubi decît pămîntul nostru, și prin al nostru înțelegem pe acela în care au stăpînit străbunii noștri.

Dar nu voim să ne sfideze nimeni, să ne amenințe nimeni, să treacă nimeni peste drepturile, peste aspirațiile și peste demnitatea noastră.

Dacă vecinii noștri bulgari înțăleg lucrul altfel, vom înăbuși, de va trebui, în sînge, trufia lor nebună. Și dacă vor urma să tulbure înainte pacea, pe care am plătit-o pînă astăzi cu jertfă sufletească,---o vom impune-o pacea acesta neprețuită, o vom impune-o acum cu jertfa sîngelui.

OPINIA

REZBOIU

Norodul a vorbit, i-a simțit nevoia, a cerut, de multă vreme încă, ceia ce azi, prin înnalta voință a lui Vodă, e un fapt îndeplinit : mobilizarea.

Trăia în firea fiecăruia nevoia de a-și stîmpăra năvalnicul simțirilor, ce-i frămîntau inima și gîndul, prin nesocotirea căreia părea a fi ursită — în vremea din urmă — țara aceasta, — dospită în sîngele atîtui nesfîrșit șir de strămoși, care nu știau și nu vroiau să știe ce-i pacea, atîta vreme cît patria părea a fi îngenunchiată, nevoile neamului încălcate și amenințată dăinuirea românimei.

Erau vremuri de aur și de vitejie acele— care par a se fi trezit, astăzi, în strănepoții lor.

Dar cîtă osebire. Atunci ciocnirile erau scurte, vijelioase ca și simțirile, ca și nevoile, care-i împingeau la ele. Astăzi, vremurile s'au schimbat. Dreapta judecată și precumpănirea — date fiind împrejurările vieței actuale și normele stabilite — prin veacuri de chibzuință — ale acestei vieți — au luat locul pornirilor și hotărîrilor clipnice, care valorificau, pe acele vremuri, tăria și temeinicia izbînzelor.

De aceia va fi mirat pe mulți, și iarăși pe mulți îi vor fi neliniștit, trăgăneala ce pare a fi fost pusă, până să se ajungă — de către guvern — la măsura hotărătoare de azi : mobilizarea armatei românești.

Ceia ce nu era cuminte de săvîrșit pînă acum, azi s'a înfăptuit, căci pe cîtă vreme cele ce se petreceau, peste Dunăre, pînă la hotărîrea luată de guvern și Vodă Carol—erau fapte și întîmplări de acele ce fac parte inerentă din desvoltarea istorică a neamurilor, din însuși condițiunile existenței lor, lucru pe care noi nu-l puteam și nu aveam nici căderea să-l împiedecăm, astăzi s'au preschimbat în frămîntări de acele care ne privesc direct, cari stînjenesc sigura și dreapta noastră dezvoltare, și chiar, pînă la un punt siguranța existenței noastre.

Poporul și guvernul bulgar—acest din urmă mai mult—nesocotind drepturile celui mai elementar simț de echitate, trecînd peste toate sentimentele de recunoștință datorite aliaților lor direcți, cu-a căror neîndoios ajutor au repurtat victoriile fărămițării unui neam,—menit și în alt chip pierzării,—trecînd peste recunoștința ce ne-o datora nouă Romînilor, fără a căror neutralitate cine știe dacă un singur soldat ar fi ajuns dincolo de Balcanii înfrînți azi, acest guvern și popor, visînd, probabil, heghemonia Balcanilor, s'a dedat la toate jafurile, la toate încălcările și fără de legile, pe care nu le mai pot îngădui nici legile sociale, nici legile naturale.

Și aceasta trebueșe să înceteze. Noi nu putem lasa pasul nimănui. Dacă pînă azi, înțălepciunea ne-a impus rezerva,— viața—care ne-o vedem înnăbușită prin uneltirile și chiar trădările, putem spune, a prietenilor pe pînă mai dăunăzi—ne cere măsurile cele mai riguroase.

S'au întrebat mulți, contra cui vom merge ?

Contra acelor cărora nesocotesc vitejia și drepturile cîștigate prin o dezvoltare de veacuri, prin jertfe și strădunți, pe care vor ști să le apere și să facă să ni se recunoască, încă odată cele șase sute de mii de baionete, ce vor alcătui zidul peste care, cel puțin de astă dată, nu vor mai trece nici unul din acei, care știu să le proslăvească cînd interesele lor o cer, și nu știu să le teamă mînia, cînd nevoile noastre nesocotite o zădărăse.

Neamul—care trece prin cumpăna de azi—ne cere o jertfă, pe care o vom face bucuroși.

La strigătul de alarmă, nu va fi suflare romînească nesocotitoare de datoria la care o va chema țara.

Și vom ști să facem să fim—nu nesocotiți—ci ascultați chiar, nu numai peste Dunărea—ce-a dus, de multe ori, în apele mării sîngele romînesc, nepăsător de moarte—ci ori unde se va ridica vre-o cîrtire potrivnică intereselor și datoriilor însăși față de neamul și viața noastră.

E. B.

Procedeuri regretabile

Vremurile prin care trecem nu se pretează la răfueli și încriminări. De acea nu comentăm ci subliniem numai două fapte, pe care, din motive lesne de înțeles, nu le calificăm de cît cu epitetul de procedeuri regretabile.

In primul loc este vorba de nota *Evenimentului* prin care dezminte pur și simplu tot ce am publicat noi cu privirea la situația gravă prin care trecem.

Înțelegem—și nu-i facem din aceasta nici o vină—ca *Evenimentul* să nu fi știut nimic. Mijloacele de care dispune nu-l pun în măsură de a ști exact tot ce se petrece.

Nu înțelegem, însă, și respingem cu indignare nota acelui ziar, prin care se afirmă că știrile alarmante ar fi fost o manoperă.

Faptele s'au însărcinat să dovedească în totul exactitatea afirmărilor noastre. Pe cînd toate ziarele vorbeau de pace și liniște singura *Opinia* susținea că situația ie alarmantă și că România mobilizează.

E de prisos dar de adăugat un singur cuvînt la o astfel de drastică desmințire pe care însă-și faptele s'au însărcinat s'o dea confraților noștrii.

In al doilea rînd, ca procedeu regretabil, vine atitudinea d-lui prefect de poliție.

Intr'adevăr, aseară, la ora 10, d. Stroja a apărut în piață, și acuzînd ziarele că dau alarmă zadarnică, a asigurat lumea că nu este nimic adevărat din zvonurile care circulă, și a dispus ruperea afișelor prin care *Opinia* vestea apariția ediției speciale cu textul decretului de mobilizare.

Nu inzistăm asupra măsurei insine--am spus doar că nu-i acum momentul încriminărilor.

Relevăm numai faptul că Prefectul de poliție le făcea aceastea la ora 10 seară, deși la ora 6 Capitală fusese vestită prin placarde de către prefectul Capitalei că mobilizarea a fost ordonată, deși la ora 7 jum. seara „Monitorul" apăruse în Capitală, în ediție specială, cu decretul de mobilizare, deși la ora 8 se terminase consiliul de miniștri, în care se luase toate dispozițiunile cu privire la mobilizare.

Ori-ce comentariu ie superfluu —cu atîta mai mult cu cît și aci faptele ne-au dat confirmarea și satisfacția desăvîrșită—căci astă-zi dimineață la ora 8 jum. am primit de la d. Prefect de poliție invitația de a publica textul ordonanței d-sale, prin care vestește publicul ieșan că s'a ordonat mobilizarea.

Și acum înțelege ori-cine de ce am intitulat antrefileul de față —*Procedeuri regretabile*—deși convenim lesne că nu noi ci alții au ceva de regretat din cauza acestor procedeuri.

NOTA ZILEI

A la guerre, comme à la guerre...

Amintim acest răsboinic dicton cetitorilor noștri, nu pentru că situația externă e așa cum este, dar ca să-l prevenim de un lucru, anume.

Pe această tulbure vreme, cînd edițiile ziarelor se smulg și se succed vertiginos, —editorul profită, zefarii se surmenează, —dar cetitorul sufere, împreună cu redactorii, afrontul erorilor de tipar, ca nici odată.

Aproape nu ne mai recunoaștem proza, dar—nu face nimic ! Graba și urgența sunt condițiile esențiale și cetitorul trebuie să primească articolul, informația așa cum îi se pot dà: repede și cu... greșeli de tipar.

Am putea face o picantă colecție de erori de zaț din cele mai nuoi numere. Dar nu vom face-o. Intre altele fraza „cum fu cazul d-lui Constantin Mille" s'a tipărit : „cum fu capul d-lui C-tin Mille".

...E de mirat oore că pe atari vremuri pînă și zefarii își pierd capul ca Turcii la Kirkilisse ?

MICI POLEMICI

„Evenimentul" denunță pe d. Al. A. Bădăreu, ministrul lucrărilor publice că procură stiri telefonice „Opiniei".

Regretăm că suntem nevoiți a confirma, de astă dată, o știre a confratelui nostru,—singura din sursă bună pe care a dat-o după atîtea informații eronantate.

*

S'a remarcat tonul mai mult de cît negativ al „Evenimentului" în fața evenimentelor pozitive la ordinea zilei.

Războinic la exces pînă mai eri, a devenit pacifist și calm, de îndată ce guvernul de colaborare a ordonat mobilizarea.

*

Dacă ar fi la putere conservatorii puri, ar bate pe Bulgari de i-ar stînge ?

...Ar trimite în contra lor pe Crăciun !

*

Alaltăeri „Cuvîntul" a dat numai un avertisment M. S. Regelui. In numărul de eri l'a... detronat.

*

Pompierul-prefect a rupt afișele Opiniei.

...Ca să stingă *curiozitatea publicului ?*

OAMENI ȘI LUCRURI

Iașul mobilizat

Asupra ușurinței cu care, în zilele noastre, se poate executa o... mobilizare s'au dat dovezi strălucite în orașul nostru, în aceste din urmă zile.

Intreg Iașul se mobiliza, de mai multe ori pe zi, în jurul redacției „Opiniei" și mai mult încă în curtea tipografiei ziarului nostru.

Asalturi mai violente de cît acele date Adrianopolului, ori Ianinei, ori Skutarilor, s'au dat vînzătorilor gazetei noastre, și cu cele mai mari sforțări, reușiau a-și face loc între miile de curioși.

Editorii au fost siliți a apela la poliție pentru a se lăsa liberă trecerea micilor „eroi" și a le îngădui libera vînzare a gazetei.

Orașul a fost relativ calm. Adunat în jurul placardelor noastre și în jurul mormanelor de foi smulse vertiginos de repede, Iașul medita întîmplările fără a se deda nici la zgomotoase demonstrații — doar în cursul verei a avut loc o foarte moderată manifestație tinereească improvizată, fără mare alaiu—ci așteptînd desfășurarea întîmplărilor, sub presiunea de multe atmosfere a știrilor aduse de ziar.

Orașul a fost calm, ceea ce însămnează că va fi demn, că va li la înălțimea împrejurărilor și, la trebuință, va suporta după vorba poetului:

Ce-o fi scris și pentru noi
Bucuros le-om duce toate
De-o fi pace, ori războiu...

*

In cursul serei, plină tîrziu, publicul s'a mobilizat, în număr neobicinuit de mare în piață, în grădini. Era poate numai prilejul bine-venit, și de astă dată, ca să aștepte noutățile, edițiile tîrzii ale gazetelor.

Credem însă că era și dorința unui contract mai abundent, necesitatea unei sociabilități, pe care o mărește greutatea unor momente mari.

Extraordinar de mare fu aglomerația pe care am văzut-o în una din grădinele Iașului, unde s'a desfășurat pe scenă jocul artistic al unui grup de copii, sub conducerea nevăzută a unei tinere doamne, înzestrată ca o rară personalitate artistică.

Firește, nu conținutul literar al micilor piese localizate e de remarcat în primul loc, ci îndemînarea rară cu care copii, excelent conduși și instruiți, au luat în stăpînire scena, au redat în mișcări plastice ori în figuri corecte dansurile și rolurile, mișcîndu-se cu siguranță și mimînd, ritmînd cu preciziune, cîntînd cu vocile lor agreabile, înduioșînd cu privirile lor inocente, sau parodiind cu pricepere și spirit, — trezind în imensul public nu numai mulțumire, dar și admirație.

Sunt unele forțe reale între acele drăgălașe diletante și mici diletanți, viitori artiști... de salon. Și nepotindu-le încă înșira numele tuturora, am avea mustrări de conștiință, dacă n'am da cel puțin numele maestrei lor, a d-nei Dinnermn, care a instruite generație de copii talentați cu atîta grație și adîncă intuiție artistică.

Rodion

INFORMAȚII

— —

„Opinia" a ținut eri recordul vînzărei unui ziar local. In cele 3 ediții, s'au desfăcut 16,000 exemplare adecă atît cît au parvenit să tipărească mașinile noastre.

Duminică 23 Iunie ora 12 ziua va avea loc în salonul otelului Traian banchetul oferit de un număr de avocați în onoarea d-lui O. Chodariu fost magistrat și tribunalului local avansat prim-președinte la tribunalul Bacău.

Ieri la ora 2 p. m. s'au întrunit, în sala corului mitropolitan, membrii cercului preoțesc, sub președinția protopopului I. Țincoca.

A vorbit Economul Gh. Brănișteanu.

Rezultatul examenului clasei IV-a Liceul Național ce a avut loc în ziua de 17 Iunie a. c.

Id ordinea alfabetică: Promovați: Anastasiu Autveis, Baraș Ionel, Graur D., Gall Const., Petrescu Adr. Rozenberg S, Weinstein A.

Ministerul Cultelor și Instrucției publice a confirmat transferarea prootului I. Ursu, de la Prisacani (jud. Iași), la Șipote, acelaș județ.

Ministerul Cultelor a cerut Mitropoliei locale, darea în judecata spiritualului Consistoriu Bisericesc, a diaconului I. Alexandrescu, deservent la biserica „Cuvioasa Paraschiva" din Botoșani.

Aseară la 12 și jum., un început de incendiu s'a declarat în subsolul cofetăriei „Danoeur și Streit" din Piața-Unirei.

Focul a fost localizat imediat.

Afișul teatrului cinematografic Pathé-Frères, din grădina Traian anunță pentru astă seară Vineri în noul program, o interesantă piesă daneză: „Demascați"! Montare extraordinară și o interpretare sublimă a actorilor celebri scandinavi, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfășurări.

Mai cuprinde apoi în noul program de astă seară Vineri 21 Iunie din „Grădina Traian:

Cea mai recentă apariție din Pathé-Journal", cu modele, evenimentele și telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Iertarea indianului. Film american. Desfășurare splendidă a cărei acțiune se petrece pe plaiurei Canadei.

Willy milostiv, scene comice.

Călătorii prin Caucaz (Rusia Asiatică).

Mîne Sîmbătă matineu la circul Sidoli (ora 4) și seara la 9 ore mare reprezentație în „Noua Grădină Traian".

Sofeur, *caută loc oraș sau provincie; adresa Șofeur posterestante Trg.-Pașcani.*

Cîteva dispoziții speciale

Direcțiunea c. f. r. a oprit ori ce transporturi în vederea mobilizărei. Numai transporturile pentru pulberărie și vagoane-cisterne pentru derivatele petrolului circulă pe întreaga rețea.

— Toți ofițerii care se află detașați au primit ordin să se prezinte la regimentele lor respective.

Ofițerii aflați în străinătate, în concediu, în misiuni la studii sau la stagiu pe lîngă regimentele austriace, germane, etc., au primit ordin să se întoarcă neîntîrziat în țară și să se prezinte la corpurile lor

De asemenea ofițerii de la diferite regimente din țară cari urmează cursurile școalei de războiu din București, au fost înștiințați să fie gata de plecare, la prima înștiințare, la regimentele respective.

— Chipul cum militari vor călători pe căile ferate, e următorul:

Ordinele de mobilizare pentru cei cari n'au primit ordine, vor servi ca justificare de călătorie pînă la stațiunea de mobilizare.

— S'a luat dispoziațiunea ca nici un funcționar sau impiegat din serviciu căilor ferate să nu lipsească sub nici un cuvînt de la serviciu. Toate concediile, permisiile sau chiar simplele îngăduieli de o zi au fost revocate telegrafic și întregul personal căilor ferate, în complectul lui, se află la datorie.

— Ordinul telegrafic în privința descărcărei vagoanelor aflate cu marfă în stațiuni a fost executat în tocmai, și în acest moment întregul parc de vagoane al căilor ferate, din țara întreagă, se află în stațiunile principale, la dispoziațiunea autorităților militare pentru transporturile trupelor.

— D. colonel Oprescu, șeful marelui stat major al armatei din localitate, a lucrat astă noapte de la orele 12 până la orele 5 dimineață, împreună cu d. general Alexandru Lambrino, comandantul corpului IV de armată.

— Circulația trenurilor de persoane nu se va întrerupe, decît după ce va fi complectat în întregime efectivele prevăzute de ordinul de mobilizare.

— Trenurile de persocne sunt menținute, să asigure transportarea concediaților, complectașilor și a rezerviștilor la corpurile de trupă cărora aparțin, bine înțeles a celor domiciliați în alte orașe de cît cele în cari sunt obligați să se prezinte.

Astfel trenurile de persoane obicinuite vor servi în primul rînd la transportarea concediaților și rezerviștilor, și numai în tru cît vor fi locuri disponibile, se vor elibera bilete pentru călătorii obicinuiți, cari nu fac parte din nici un element al armatei.

Epitropia Spitalului Israelit—Iași

In conformitate cu art. 37 din statutele aprobate prin înaltul decret regal No. 4175 din 29 Mai 1913

Adunarea generală extraordinară

a membrilor cotizanți și donatori ai spitalului, va avea loc

Duminică 23 Iunie, orele 3 p. m.

în localul școalei „Cultura" din str. Gh. Mîrzescu.

La ordinea zilei fiind:

Alegerea Epitropiei Spitalului pe un period de 3 ani, în virtutea art. 37.

Președinte, **Heiman Nelken.**

Secretar, *Max Caufman.*

DIN EDIȚIA A III-a SPECIALA

Textul decretului de mobilizare

— Hotărîrile luate de consiliul de miniștri —

CAROL I

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori sănătate,

Asupra raportului ministrului nostru, secretar de stat la departamentul războiului, No. 324.

Am decretat și decretăm:

Art. I. – Armata activă cu rezervele ei se mobilizează și va forma armata de operațiuni.

Art. II. – Mobilizarea se va executa după prescripțiunile regulamentului asupra mobilizării armatei.

Art. III. – Pentru complectarea efectivului de războiu se vor chema contingentele de rezervă și miliții necesare.

Prisosul se va chema potrivit cu trebuințele.

Art. IV. Ordinea de bataie va fi acea hotărîtă prin planurile de mobilizare în vigoare.

Art. V și ult.—Ministrul nostru, secretar de stat la departamentul războiului, este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în București, 20 Iunie 1913.

s.) CAROL

Ministru de războiu, **General Hărjău**

Consiliul de miniștri

HOTARÎRELE LUATE

Consiliul de miniștri s'a întrunit la oarele cinci.

S'a discutat în primul loc asupra decretului de mobilizare. Primul decret menționa data pe cînd începe mobilizarea, ziua de 23 Iunie.

Aceasta din cauză că măsurile de executare, și, în special, circulațiunea trenurilor pentru transporturile trupelor, nu ar putea începe înainte de Sîmbătă dimineață.

Consiliul a opinat că modalitatea executărei n'are întru nimic a face cu data mobilizării, și de aceia, s'a modificat decretul de mobilizare, în senzul că ea se socotește începută de astăzi 20 Iunie.

Sunarea trîmbițelor și a clopotelor nu va avea loc de cît mîine Vineri seara pentru-că oamenii să aibă timp, conform regulamentelor militare, să se poată prezenta la corpurile respective.

Cu raportul astfel modificat, d. Maiorescu s'a dus la Palat și M. Sa a aprobat imediat modificarea.

Inaintea Palatului staționa o mare mulțime care, în momentul cînd primul ministru eșia de la Palat, a încunjurat automobilul și i-au strigat: «*Vrem mobilizare*».

Primul ministru, cu un sînge rece, le-a aratat decretul spunîndule „aveți ce doriți".

*

Odată primul ministru reîntors, consiliul de miniștri a continuat discuțiunea,—ocupîndu-se de măsurile în legătură cu mobilizarea.

In primul loc s'a hotărît trimiterea sumelor necesare la administrațiile financiare, după nevoile corpurilor de trupă.

S'a discutat apoi proclamarea stării de asediu și s'a găsit că măsura este *absolut necesară*, mai cu samă din punctul de vedere al liniștei din Valahia, unde mișună șpionii bulgari.

S'a constatat că toți pretenșii dezertori bulgari, nu sunt, în realitate de cît șpionii. Astfel îndrăzneala acestora a mers atît de departe, în cît, la prefectul de Dolj, Oramolu, s'a *tocmit ca servitor un bulgar dovedit acum de către poliția de siguranță, că este căpitnn în armata bulgară*

Cine vor fi dispensații?

Consiliul de miniștri s'a ocupat apoi de acei dintre funcționari, carî ar putea fi dispensați de mobilizare.

In principiu s'a hotărît că *nu vor fi dispensați de cît funcționari absolut indispensabili.*

Nu vor fi dispensați toți acei funcționari al căror serviciu, ar putea ușor fi făcut de femei. *S'a hotărît însă ca tuturor funcționarilor mobilizați să li se deie leafa pe o lună înainte.*

Judecătorii vor fi și ei concentrați și dispensa nu va fi acordată decît numai pentru strictul necesar. Astfel pentru parchetul de Ilfov, — de pildă — din șase procurori, nu vor fi reținuți de cît doi.

In județele unde sunt mai multe secții nu vor rămînea la tribunal, de cît judecătorii strict necesari pentru a putea face actele de notariat.

In ce privește judecătorii de pace nu vor rămînea de cît 2 de fiecare județ.

S'a mai hotăzît a se suprima cursele vapoarelor și carcobotnrilor, — așa bă cele mai multe din ele vor fi înarmate.

*

Autoritățile locale au fost însărcinate cu paza riguroasă a mărfurilor descărcate prin gări.

*

La ora 7 d. Take Ionescu a părăsit consiliul de miniștri fiind chemat de M. S. Regele.

Răspunsul țărilor balcanice

La întrebările reprezentanților noștri din Belgrad, Sofia și Atena, **guvernele respective au răspuns următoarele în ce privește dacă se consideră în stare de războiu sau nu?**

Guvernul bulgar declară că nu se socotește în stare de războiu.

Guvernul Elin răspunde că se socotește în stare de războiu, însă nu voiește să facă formele de ruperea relațiunilor diplomatice și declarație de războiu, pentru că vina să cadă în întregime asupra Bulgariei.

Primul ministru Pasici a răspuns că se consideră *în stare efectiv de războia*, *că bulgarii au atacat* Serbia în mod laș și că speră **ca Romînia nu va abandona Serbia.**

Aceste telegrame au fost decifrat la ora 5 dimineață și remisă M. S. Regelui întovărășite de o scrisoare a primului ministru, prin care d. Maiorescu își exprimă credința că **mobilizarea trebuiește imediat ordonată.**

M. Sa a răspuns—în scris—că este de aceiași părere.

Nota guvernului român

Guvernul a trimis reprezentanților noștri, atașați pe lîngă cele 6 mari puteri — spre a fi transmise guvernelor respective, o notă, prin care spune că drept urmare a notei de acum 12 zile, prin care făcea cunoscut că, în caz de războiu în Balcani, România nu va mai pastra neutralitatea, guvernul romîn s'a văzut silit a ordona mobilizarea cu începere de azi.

O notă identică a fost transmisă și guvernelor celor 4 țări balcanice.

Demisiunea guvernului bulgar

Guvernul Daneff a demtsinnat.

In locul lui vine un guvern presidat de generalul Ratcof Petroff,— fost stambulovist.

Guvernul va fi compus din elemente cn pronunțate simpatii pentru Austria.

GUVERN NAȚIONAL

In consiliul de miniștri de astăzi nu s'a discutat de loc în privința cererei liberalilor de a se forma un guvern național.

După toate probabilitățile această chestie nu va mai forma obiectul discuției fruntașilor noștri politici de o camdată.

Agitația în București

București.--Pe străzile Capitalei este animație cum nu s'a mai văzut de mulți ani.

Intrunirda convocată de dl. Take Policrat și Colonel Lambru n'a mai avut loc la Băile Eforiei, -- ci sub cerul liber, -- la statuia lui Mihai Viteazul.

Manifestanții se primblă pe străzile Capitalei și în momentul când scriu aceste rânduri.

MOBILIZAREA A INCEPUT

Suntem în plină mobilizare. Autorităţile militare şi administrative lucrează în mod febril la înfăptuirea ei. Pînă în 6 zile mobilizarea armatei va fi fapt îndeplinit.

Iată ştirile ce le primim în măsura, în măsură, în care ni se aduc la cunoştinţă.

Ora 10 dim.

Mobilizarea în Iaşi

Astă noapte la ora 11, au sosit la Prefectura de judeţ, primele telegrame, cu privire la mobilizare, împreună cu ordonanţa în această privinţă, pe care cetitorii o găsesc în corpul ziarului.

*

In legătură cu mobilizarea, s'au luat o sumă de măsuri, din cele mai importante.

Astfel Prefectura de judeţ a fost avertizată de a lua cele mai riguroase măsuri, pentru a evita propaganda streinilor prin sate.

Streinii nu vor putea circula prin sate, fără autorizaţie specială.

*

Prefectura de judeţ a fost invitată, de a retrage toate congediile date.

In acelaşi timp, ministrul de interne cere întoarcerea imediată la postul d sale a d-lui St. Negruţi, prefect de judeţ.

S'a transmis imediat această telegramă d-lui Negruţi, care se află la Paris. Prefectul părăseşte chiar astăzi Parisul, pentru a fi cît mai curînd la postul său.

*

Un ordin sosit la Prefectura de judeţ, opreşte vînzarea de băuturi alcoolice, în primele şepte zile ale mobilizărei. Aceasta atît pentru comunele rurale, cît şi în oraşe.

*

Poliţia gărei a primit ordinul, de a opri cu desăvîrşire de a înmîna soldaţilor mobilizaţi daruri şi în special băuturi alcoolice.

*

Un ordin al ministrului de interne, sosit autorităţilor locale, ordonă confiscarea tuturor materialelor explozibile, aflătoare la particulari şi prăvălii.

*

Măsuri urgente au fost luate, pentru descărcarea vagoanelor, ce se găsesc încă încărcate, în acest moment.

Pentru a accelera această operaţie, se vor chema în ajutor, se vor chema în rezerviştii şi complectaşii, în vrîstă de 46 ani, cari sunt nemobilizabili.

*

In ceia ce priveşte dispensaţii de la mobilizare, ordinele sosite arată, că vor fi cu desăvîrşire dispensaţi de mobilizare. Prefecţii, Primarii, Notarii, şefii de poliţie, de oraşe, reşedinţă de judeţ s'au nereşedinţă, şefii de poliţie de porturi şi puncte de frontieră, comisarii şi agenţii speciali de siguranţă.

Sergenţii de oraşe mobilizaţi, vor mai sta la posiurile lor încă şase zile după decretul de mobilizare.

A 7-a zi se vor prezenta la corp.

In acest timp autorităţele în drept vor îngriji, ca aceşti sergenţi, să fie înlocuiţi oşa că contigentul să fie complectat în ziua a 7-a.

*

Toţi perceptorii, agenţii fiscali şi jandarmi rurali au primit ordinul de a agita la operaţiile de mobilizare.

*

Ordine severe au fost date pentru paza drumurilor şi-a podurilor,—oficiilor telegrafice, a Băncei Naţionale, şi a marilor stabilimente industriale, precum şi a conductelor de azi.

*

La sate această pază se va face prin posturi fixe, — de cîte trei oameni la post.

Santinele aceste vor fi luate dintre miliţienii nemobilizabili, romîni de origină.

*

Pe peronul gărei din Iaşi, s'au şi tras primul tren militar şi s'au luat toate măsurile pentru ca pînă la noapte totul să se găsească la discreţia trupelor.

*

Cu începere de azi, trenurile de persoane mixte au fost suprimate.

*

— Pentru astă seară la ora 8 s'au luat măsurile cuvenite, pentru sunarea clopotelor şi bat rea de tobă, care are a vesti populaţia, că mobilizarea este fapt îndeplinit.

*

Prefectura Poliţiei Iaşi

INCUNOŞTIINŢARE

Noi prefectul poliţiei Iaşi aducem la cunoştinţa tuturor cetăţenilor acestui oraş, că prin Inaltul decret regal No. 4609 din 20 Iunie 1913 s'a hotărît mobilizarea generală a întregei armate, după cum urmează.

Operaţiunile şi transporturile de mobilizare vor începe în noaptea de 22—23 Iunie a. c. ora 12.

Se vor chema sub arme: toţi oamenii contingentelor de complectare şi rezerva de la 1911—1901 inclusiv, iar din contingentele 1900 - 1895 numai acei cari au ordine individuale de chemare sau o anume întrebuinţare la mobilizare.

Pentru mărimă se vor chema contingenteie de complectare şi rezerviştii de la 1909—1897 inclusiv.

Prefect **Alex. Stroja**

Director *A. Zdrobici*

*

— D. director general al Cassei Centrale a meseriilor a telegrafiat astă noapte medicilor corporatiilor că, în caz de vor fi mobilizaţi să predee serviciile altor medici ai casei centrale sau eventual altor medici din localitate.

*

— D. N. Grigoriu, medic al disp. III pleacă la Galaţi, aparţinînd corp. III-lea de armată, în rangul de maior.

*

— Mai bine de jumătate din personalul tramvaiului electric urmează a fi mobilizat. In caz eventual, se vor împuţina vagoanele.

Ora 11.

Luptele între aliaţi

Ştirile dela teatrul de răsboi arată că până acum şansele ar fi de partea Bulgarilor.

Austria ar fi reuşit să rupă orice comunicaţiunea dintre Greci şi Serbi, iar o telegramă a corespondentului special al ziarului *„Le Temps“* anunţă că atacul contra Salonicului a început.

Din însăşi ştirile din sorginte sărbească ar rezulta că până acum şansele ar fi de partea Bulgarilor, căci cu toate nenumaratele telegrame în care se vorbeşte de triumful armatelor serbe, una din telegrame spune că la Uskueb lupta continuă şi este încă nedecisă.

Bulgarii fac ofertă Romîniei

Din Sofia vine ştirea că primul ministru bulgar a convocat aseară într'un consiliu de cabinet pe şefii opoziţici spre a discuta cu ei eventualitetea unei oferte de făcut Romîniei în schimbul neutralităţei aceştia.

A fost vorba de linia de graniţă Turtukaea-Balcik.

Consfătuirea s'a terminat fără nici un rezultat, întru cît a remos să se sondeze părerea conducătorilor politici din Romînia.

Ştirea aceasta sosită în Capitală a fost, bine înţeles, obiectul comentărilor, dar impresia generală este că oferta vine prea tîrziu.

Bulgaria contra Romîniei

Bucureşti.—Ştiri precise indică în mod neîndoios că Bulgarii au concentrat la Vidin două divizii pe baza presupunerei că în acest punct se va efectua trecerea armatei romîne peste Dunărea.

Austria ameninţă

Bucureşti.—Ziarele austriace devin din ce în ce mai agresive la adresa noastră.

Ziarul „Neue Freue Prese“ comentînd atitudinea Romîniei spune că dacă prin procedura că Romînia ar reuşi să zdrobească Bulgaria sunt temeri temeini e că în acest caz, războiul din Balcani, nu va putea fi localizat.

Pe de altă parte depeşi particulare spun că la graniţa Austriei, în toată Transilvania, şi mai cu seamă la Sibiu se observă concentrări de trupe.

Liberalii cer puterea

Bucureşti.— Ziarul „Viitorul“ publică următorul comunicat:

„In ce priveşte partidul liberal linia lui de conduită a fost pe deplin demarcată prin discursul de le Senat al şefului partidului liberal, care a spus guvernului Maiorescu ca să-şi măsoare puterile faţă de evenimentele prin care trecem.

Lucrul era pe înţelesul tuturora, căci dacă liberalii sunt pentru o acţiune militară imediată pe de altă parte ei nu pot admite ca răspunderea situaţiei s'o incumbe un guvern în care nu există unitatea de direcţie, şi în care unii din membrii guvernului sunt lipsiţi chiar de conştienţa intereselor statului.

„Epoca“ răsboinică

Bucureşti.—*„Epoca“* apărută astăzi dimineaţă în capitală declară că consideră mobilizarea numai ca o simplă demonstraţie, ea nu este mulţumită cu aşa ceva şi vroeşte răsboi. De acea cere guvernului să recheme pe reprezentantul nostru de la Sofia şi să remită scrisorile de acreditare ministrului Bulgariei la Bucureşti.

AUDIENŢA

Bucureşti. — Dl. Emil Costinescu a fost primit eri în audienţă de către M. S. Regele.

La ora 7 Suveranul a primit în audienţă pe d-nul Tache Ionescu.

Ora 12

De pe cîmpul de luptă

Versiunile Sîrbeşti

Belgrad. — Biroul Presei află că o luptă sîngeroasă, începută în zori de zi pe întreaga linie Redke-Buvke Zletovo-Retsani-Istip Ljubatena, a ţinut toată ziua. Bulgarii au luat ofensiva energică, dar au fost respinşi de trupele sîrbeşti pe întregul front, printr'un contra atac din cele mai vii. Bulgarii s'au retras spre Koceana şi Istip. Au fost în mai multe rînduri atacuri cu baioneta în care regimentele sîrbeşti 19, 11, 6 au arătat cea mai mare vitejie. *Duşmanul a fost nimicit* de noua artelierie de calibru mare.

Divizia din Sumadia a luat duşmanului 10 tunuri de cîmp şi mai multe chesoane capturînd, de asemenea o întreagă companie.

Celelalte trupe sîrbeşti au făcut prizonier peste *1000* soldaţi bulgari, precum şi 30 ofiţeri şi 120 sub-ofiţeri bulgari.

Prizonierii bulgari au declarat că li s'a cetit ataltăeri o proclamaţie semnată de Regele Ferdinand, prin care se declară războiu Serbiei şi Greciei.

*

Oficial. — *Pierderile Sîrbilor în ultima luptă de lîngă Redke şi Bufke se ridică la 3000 morţi şi riniţi. Perderile Bulgarilor sunt mult mai mari.*

Cercurile politice cred că Regele Petru se va duce cît de curînd la Uescub.

O declaraţie formolă de răsboiu se va face mai pe urmă.

După informaţiunile cercurilor militare pierderile sîrbilor au fost pînă acum de 7000 morţi şi răniţi. Pierderile Bulgarilor ar fi de 23.000 morţi şi răniţi, afară de 4000 soldaţi prizonieri.

Versiunea Greacă

Salonic.—Agenţia ateniană află că armata greacă, urmînd mersul său victorios a sosit la Kilkici azi după amiază. Bulgarii făcuseră sforţări formidabile pentru apărarea lor în contra avantului trupelor greceşti spre nord, dar Kilkici a fost luat cu asalt de Greci, cu un entuziasm nedescris.

*

Atena.—Aceiaşi agenţie află că trupele elene au luat azi a doua luptă crîncenă. La Ghewgheli şi Kilikici, Bulgarii s'au retras.

*

Atena.—Un mesaj regal privitor la Situaţia actuală va apare mîine.

După ziarul „Estiea“, d nul Panas, ministrul Greciei la Sofia va fi rechemat.

Versiunea Bulgară

Sofia.—Agenţia Bulgară este autorizată a dezminţi în modul cel mai formal toate informaţiile din Belgrad privitoare la pretinse succese ale Serbilor repurtate contra Bulgarilor. După primele provocări din partea Sîrbilor, trupele bulgare le-au respins luînd ofensiva şi au ocupat cîteva sate pe ţărmul drept al rîului Satanowska, apoi conform ordinului dat alaltăeri, la ora 2, Bulgarii au încetat lupta şi şi-au reluat vechile poziţiuni de pe ţărmul sting; dar Sîrbii au reţinut pe parlamentari şi au intreprins un atac general.

*

Informaţia după care o proclamaţie ar fi fost cetită trupelor bulgare, spunînd că răsboiul era declarat Serbiei şi Greciei, e o născocire.

Sofia 2 Iulie.—Din loc competinte se asigură că primul ministru Daneff a rugat guvernul rus să facă o intervenţie la Belgrad şi Atena ca ostilităţile să fie suspendate într'un termen de 24 ore, altfel războiul va fi declarat.

*

Sofia 1 Iulie.—Oficiosul „Mir“ scrie că dacă Sîrbii după o lungă trăgănare nu primesc azi şi fără condiţii arbitragiul propus, nu va mai fi nici-un mijloc de a înlătura războiul.

OARA 2 jum.

Dispoziţie în vederea mobilizărei

Bucureşti.—Cu începere de mîne Sîmbătă dimineaţă toate trenurile de persoane şi mixte vor fi suprimate, nu se va menţinea de cît cîte un singur tren pe zi, între Bucureşti-Vîrciorova, Bucureşti-Predeal, Bucureşti-Constanţa, Bucureşti-Galaţi, Bucureşti-Iaşi şi Bucureşti Burdujeni.

De astăzi dimineaţă au şi fost suprimate trenurile de persoane, care pleacă în direcţia Titu-Piteşti, Slatina-Craiova şi diseară nu va mai pleca nici trenul de persoane în direcţia Vîrciorova.

*

Cu începere de astăzi de la ora 2 toate gările vor fi ocupate milităreşte.

Autorităţile militare au detaşat ofiţeri superiori atît la direcţia c. f. cît şi la direcţia poştelor şi telegrafelor.

Direcţia c. f. a comunicat străinătăţii că nu mai garantează circulaţia Expresului Orient de cît pînă Duminică.

Mobilizarea în Capitală

Bucureşti.— Astă-zi dimineaţă în Bucureşti au sunat trîmbiţele pentru chemarea sub arme a contingentului 1896 Acest contingent va fi însărcinat cu paza Capitalei.

Celelalte contingente vor trebui să fie prezente la corpuri Duminică dimineaţă.

Reîntoarcerea M. S. Reginei

Bucureşti. — Din cauza evenimentelor M. S. Regina se întoarce astăzi în Bucureşti.

Starea de Spirit din Capitală

Bucureşti.—In Capitală starea spiritelor continuă a fi războinică. Agitaţia este întreţinută de liberali în fruntea cărora se află un advocat liberal, care este şi avocatul legaţiunei franceze din Capitală.

Pe de altă parte socialiştii au convocat o întrunire pentru ora 1, pentru a protesta în contra războiului.

Ei proectează şi o manifestaţie pe stradă lucru de la care cu siguranţă vor fi opriţi.

Manoperile Bulgarilor

Bucureşti.--Se dezminte demisia cabinetului Daneff. Pe de altă parte însă se anunţă în mod oficial demisia ministrului de războiu bulgar.

Motivul acestei demisii ar fi că deşi s'a înţeles cu doctorul Daneff ca trupele bulgare să nu atace pe foştii aliaţi, s'ar fi dovedit, că în secret, a dat ordine contrare.

Versiunea aceasta este considerată însă ca o manoperă bulgară.

Pe de altă parte se vesteşte că în consfătuirea fruntaşilor Bulgariei, care a avut loc eri, s'ar fi hotărît că nu este loc de a se face vre'o ofertă Românieі.

Atitudinea Rusiei

Bucureşti.—Cercurile politice consideră ca surprinzătoare atitudinea Rusiei, care pare a se desinteresa complectamente de ceia ce se petrece în Balcani.

Intr'adevăr Ţarul a plecat la reşedinţa sa de vară, iar ministrul de răsboi a obţinut un concediu de 2 luni pentru a merge în străinătate.

Austria pentru Bulgaria

Bucureşti.—Se semnalează din Severin că aseară a trecut în faţa portului un şlep austriac încărcat cu muniţiuni, cu destinaţia pentru Bulgaria.

Situaţia Politică

Bucureşti.—Toate versiunile care circulă cu privire la o schimbare de minister, sunt cu totul lipsite de temei.

Dorinţele unora sunt luate drept realitate—asta nu însemnează însă că zvonurile lansate, sunt altceva de cît simple născociri.

*

O conferinţă îndelungată a avut loc astăzi dimineaţă între d-nii: Titu Maiorescu şi Take Ionescu.

*

Consiliul de miniştri a fost convocat pentru mîine pentru a se ocupa de măsurile necesare deluat în legătură cu mobilizarea.

Noui dispoziţii

OARA 3

— Administraţia comunală a luat cuvenitele măsuri, pentru a avea fondurile disponibile necesare, spre acoperirea cheltuelilor de mobilizare, ce intră în sarcina comunei.

*

Unii comercianţi s'au grăbit a urca preţul alimentelor de prima necesitate, sub cuvînt că circularea trenurilor de marfă este întreruptă. Astfel unii bacani au vîndut 1 kgr. de zahar cu 1 fr. 50.

Credem că autorităţile în drept, ar trebui să ieie cuvenitele măsuri, pentru a feri populaţia de o exploatare nejustificată.

*

De mîne, Sîmbătă la ora 4 jum. se suprimă trenurile exprese, personale şi mixte, şi nu vor circula de cît un singur tren—dus şi întors pe fie care linie.

*

Direcţiunea Creditului Urban din localitate a luat dispoziţiunea, ca funcţiunarii mobilizaţi să primească regulat salariile lor în tot timpul cît vor sta sub drapel.

*

Bulgarii înfrînşi

Atena.—Armate greceşti au ocupat localităţile Ghirghiles şi Migreta, înaintînd pe tot frontul.

Bulgarii se retrag dinaintea armatelor greceşti şi dau foc localităţilor situate în drumul de retragere.

*

Mîne se va citi la camera grecească mesagiul regal prin care se declară răsboiu Bulgariei.

*

Prin ordinul de mobilizare se prevede că şi dispensaţii de serviciul militar se vor prezenta imediat la corpurile respective.

Bucureşti.—O tele rămă oficială sosită din Atena spune să armata grecească susţinută de flotă a reuşit să alunge pe Bulgari din 2 localităţi din cele mai importante Kovala şi Diedeyaci.

Ora 3 jum.

Sfaturi Bulgariei

Bucureşti. — Se telefonează din Buda-Pesta că unanimitatea ziarelor apărute aci şi la Viena conjură Bulgaria să caute să se înţeleagă cît mai repede cu Romînia.

Faptul întîmplat eri la Bucureşti, prin măsura mobilizărei, constitue un ce care agravează foarte mult situaţia internaţională.

Ziarele insistă că Bulgaria să asculte de sfatul ce i-se dă căci este ultimul sfat prietenesc pe care Austria îl mai poate da Bulgariei.

— La ora 3 jum. clopotul cel mare de la Mitropolie şi toate clopotele de la bisericele oraşului au sunat vestind mobilizarea.

Emoţiunea e puternică în ochii multora se ivesc lacrămi.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

Franck

Adaus la Cafea şi Ceiţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca Fabricei

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari-l resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
7 bis, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

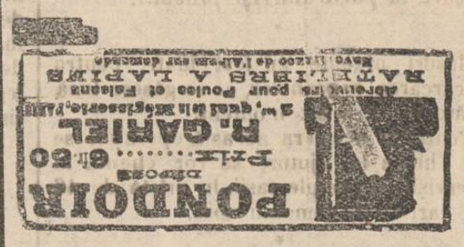

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

INFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă. Preţuri modeste

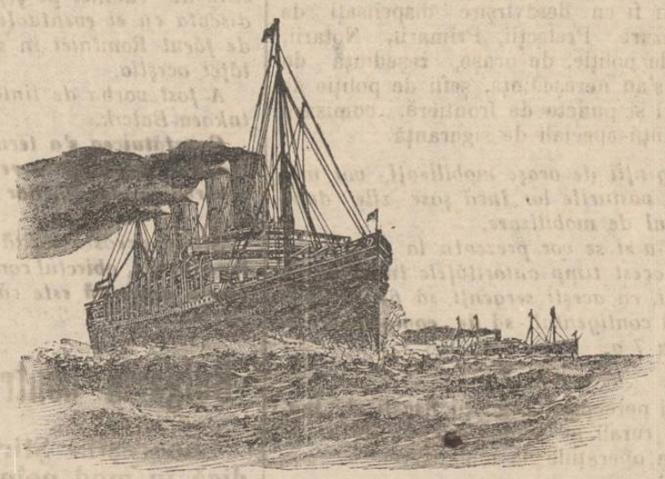

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Marzescu 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1910 – Duminică 23 Iunie 1913

GOARNELE AU SUNAT!

Au răsunat trîmbițele, eri și clopotele s'au tras!

Goarnele au cîntat în toate colțurile orașului, nu cu glas de alarmă, ci cu glas de trezire a conștiințelor,—amintind tuturora că momentul e mare, că ziua e solemnă.

Știm bine: la trecerea micilor cete de gornești, mulți ochi s'au umezit; multe inimi s'au cutremurat. Emoțiunea e sfîntă, cînd e a tuturor. Chiar acei cari, ei singuri, nu sunt chemați sub arme—au fii, au frați, au rude, au prieteni.---Sunt atitea vieți cărora, ca mine, li se poate cere jertfa supremă, sacrificiul sîngelui.

Dar clipele infiorărilor au trecut repede și în locul lor vine, a venit, înfrigurarea cea mare, hotărîrea cea sublimă,---că totul se cuvine țărei; că datoria e înainte de toate, mai presus de toate, cînd este în joc soarta patriei, viitorul țării.

...Și clopotele au sunat.

Nu cu glas lugubru, ci cu glas plin de înțelesuri. Un simbol a fost pînă și în jalea sunetului lor, un simbol de protestare supremă în potriva acelor cari, dincolo de Dunăre, au pornit războiul, acum de curînd, IN NUMELE CRUCEI.

Au sfîșiat o veche Impărăție, cu ajutorul aliaților creștini, asigurîndu-și dintîiu toleranța unui alt popor creștin,---a celui Romînesc---numai fiindcă lupta lor trebuia să însemne cruciada pentru eliberarea unor populații creștine apăsate.

Dar iată că, de-a doua zi după victorie, Bulgarii sfidează pe aliații săi creștini atît pe acei cari, prin sîngele lor au conlucrat la triumf, ca și pe acei cari, în stînga Dunării, le-au asigurat izbînda prin neutralitatea lor.

După ce au luat de la Turci mai bine de 60,000 kilometri pămînt, cam cît jumătate din intinderea Romîniei; după ce s'au insemnat definitiv pe harta Europei ca un stat liber, ne-au precupețit cu lăcomie de avar hrăpareț dreptul unei granițe sigure înspre ei, adeverind și față de noi, ca și față de cei trei aliați creștini ai lor, proverbul că LACOMIA PIERDE OMENIA.

De aceea a trebuit să vină ziua socotelilor.

Să sune goarnele, să tragă clopotele, să pornească, voioasă și entuziastă, oștirea romînă, să pornească spre cîmpiile aceleiași Bulgarii, unde soldații romîni au serbătorit sub redutele Griviței și ale Plevnei, eliberarea fiilor lui Krum de sub jugul turcesc.

Să plece oștirea romînă și să se întoarcă încărcată de slavă, de glorie, de izbîndă!

Și cînd cîntă goarna de alarmă, cînd tobele bat, cînd clopotele sună, cînd țara cheamă, un singur glas să se audă izbucnind din piepturile celor ce rămîn aci:

Trăiască armata Romînă! Trăiască Romînia biruitoare!

LA ARME!

Visul nostru s'a izbăvit. Oamenii au început a pleca supt drapelul, în jurul căruia țara-i cheamă, spre a-și face datoria.

Vești de pretutindeni sună a războiu, sună a izbîndă—spre care ne vor duce încrederea și setea noastră de glorie.

Nimeni nu mai poate da înapoi. Nimeni nu mai are dreptul să ne spună: stați! Sîngele fierbe și potolirea lui nu se va afla de cît în clipa cînd vom sfrunta moartea.

Se vor încumeta cei ce ne-au înșelat, pînă acum, să le dăm răgaz, — ne vor cere încă vreme de încercări spre înfiripparea păcii,—ne vor invoca în numele tuturor intereselor și simțimintelor să fim pașnici! *Nu trebuie să-i luăm în samă!*

Pacea însamnă, acum, moartea neamului nostru și noi nu vroim să murim.

Numai în războiu e viața și mîntuirea în clipele aceste.

Ne-am săturat de simțimintile umanitare, împărtășite celor ce nu le merită, —și ne-am săturat de pretașuguri viclenoase.

De peste Dunăre vin veștile cele mai contrazicătoare. Cîtă vreme telegramele vestesc schimbarea cabinetului Daneff și înlocuirea lui cu acel al generalului stambulovist Ratcof Petroff, alte telegrame vestesc acte de guvernămînt ale celui dintăi. Cîtă vreme veștile spun că Bulgaria acceptă arbitragiul Țarului, tunurile ei bubuie în plină luptă.

Ni se spune de unele concesiuni, ce-ar vroi să ni le facă guvernanții bulgari? *Mistificări* pentru a cîștiga vremea, pe care le-am răgăzuit-o în deajuns.

Și ce însămnează adunarea trupelor austriace la granițele noastre? Ce însemnează concentrările din Transilvania? Chezășuirea prietașugului—ori așteptarea ajutorului pe care l-am cumpărat cu zeci de ani de credință și jertfe, coroanei habsburgice?

Cum?—numai noi nu vedem ceia ce însuși Austriacii își impută astăzi:—tradarea?

Mișel și idiot și famen
Cine-ar mai sta la suferit!...

La arme!... la izbîndă!... împotriva ori cui, împotriva tuturor, căci nu numărul face țăria, ci puterea convingerii cu care se pornește la faptele mari. Drepturile încălcate care cer răsbunare. Am dovedit în întreg trecutul nostru aceasta. Vom dovedi-o și azi.

Un neam întreg cere răsboiul, — un neam care nu mai poate îndura neliniștea în care e ținut și umilirea ce i sa aduce în fie ce clipă.

Să i se dea drumul și nu va fi putere, nu va fi ordie care să i să poată împotrivi.

Regele să-l ducă acolo unde va ști să cîștige o nouă izbîndă, și să adauge, o nouă cunună, la cele nenumărate care au împodobit frunțile voevozilor glorioși, cari, din colbul vremurilor trecute, ridică o mînă de binecuvîntare peste flamurile, ce adumbresc pe vitejii lor strănepoți.

E. B.

MICI POLEMICI

— *Cînd va trece oștirea romînă Dunărea?*

— *Cînd s'o face Romînul... Dunăre din pricina purtării Bulgarilor.*

*

Lumea invadează băncile pentru a-și scoate depozitele după decretarea mobilizărei.

Numai Bogdan-Văcărești s'a repezit asupra băncilor, înainte de mobilizare.

*

Am înțăles să nu fie prefectul nostru informat despre bătaia dintre d-nii Crăciun și Scorțescu. Dar să nu știe că suntem pe picior de bătălie cu Bulgarii...

*

De ce s'a oprit alcoolul în timpul mobilizărei?

— *Ca să nu ne îmbătăm de succese ușoare, ca vecinii noștri Bulgari.*

*

Dacă guvernul proclamă starea de asediu, în Iași nu se schimbă nimic: autoritatea polițenească a Iașului este de mult dată pe mîna unui militar care face pe micul despot.

NOTA ZILEI

O mică inspecțiune făcută eri dimineață în atelierele tipografiei unde se... prepară „Opinia", ne-a descoperit lucruri uimitoare.

S'a adunat acolo o colecție abundentă de obiecte interesante: crăvăți, frînturi de bastoane și de cortele, creioane, pungi... deșarte și alte relicvii de aceeași importanță. Toate provin din luptele încinse în vasta curte a tipografiei între nenumărații amatori care așteaptă cu nerăbdare apariția gazetei și au legitima ambițiune de a se alege măcar cu cîte un exemplar, două din gazetă.

Dar operația nu e de loc ușoară. Adevărate lupte se dau în curte și acei prea grăbiți lasă, precum se vede, drept trofee, obiecte din îmbrăcămintea lor, ori din armele lor: umbrelele, bastoanele, bărbile și așa mai departe...

Cînd vremea se va mai potoli, vom propune să se întocmească un mic muzeu.. romîno-bulgar din obiectele cu pricina.

Va fi liberă întrarea în curte..,

OAMENI ȘI LUCRURI

Inter arma...

Mă gîndesc, în momentul cînd prepar foile de hîrtie pentru rubricele cotidiane, la acela, ori aceia dintre lucrătorii tipografi, cari îndeplinesc sarcina zilnică de a da forma de viață foilor moarte...

Numai astăzi, poate, vor avea să-și îndeplinească sarcina. Că mîni vor fi în mare parte închinați altor îndatoriri, — vor merge să îngroașe rîndurile celor chemați întru apărarea patriei.

Sunt tineri și aparțin cadrelor; sunt tineri și-i cheamă datoria.

In momentul cînd scriem, pentru trebuințele zilnice ale gazetei, compacturile largi de jumătăți de pagini, solemne și grave ecouri ale momentului; ori articole frivole pentru a oglindi latura mai puțin tristă a momentului istoric, — îi vedem pe *ei*, cei dintăi cetitori ai prozei noastre, cei chemați a-i da forma durabilă, haina tiparului, prin care se poate împrăștia în rîndurile miilor de nerăbdători.

De mîni vor fi mai puțini. Ca și toate serviciile și instituțiile,—redacțiile și tipografiile vor avea rîndurile mult sărite și lucrul se va resimți într'un fel ori într'altul. E de prevăzut chiar, date fiind împrejurările, că gazeta însă-și va suferi schimbări importante.

Greutățile de transport, pe de-oparte, tiragiul enorm, pe de altă parte, pot istovi proviziunile de hîrtie mai curînd de ori-ce așteptări. Cetitorul urmează a fi pregătit și prevenit. Viața ziarelor e deadreptul înrîurită de împrejurări și de accidente istorice. Astăzi ele apar cu o abundență delirantă de știri și de noutăți; că mîni pot fi înjumătățite, reduse la o expresie mult mai simplă și mai sărăcăcioasă,—reduse la strictul necesar, prin renunțarea la unele rubrici, bună oară la cele beletristice și literare, pentru a se consacra coloanele toate numai știrilor de mare actualitate militară și

politică.

Prefaceri temporarii, negreşit,—dar nu mai puţin remarcabile şi datorite fenomenului etern pe care latinul vechiu le a rezumat în cuvintele:

„Inter arma silent musae....

Rodion

INFORMAŢII

Insufleţirea generală în faţa situaţiei e mare.

Rezerviştii răspund cu dragoste şi cu grabă la chemarea ce le-o face Ţara.

Trenurile sunt pline de rezervişti care pleacă la sediul corpurilor din care fac parte.

Şi în genere, pretutindeni, starea morală a trupelor e mai mult de cît excelentă.

Scumpirea alimentelor s'a produs si în Capitală în un mod foarte simţitor. O prăvălie din Str. Gabroveni, care urcase preţul Zaharului la 2 lei kgr., a fost devastată de către locuitori.

In lista noilor decoraţi, găsim următorii parlamentari originari din Iaşi; *In gradul de cavaler* **Steaua Romîniei** Teodor Bădăreu, Ştefan Gheorghiu, **Ordnul Coroanei Romîniei,** *în gradul de Comandor*:

D-nii Lascar Antoniu, Emanoil Buznea, N. Cananău, Constantin Chirilă, Gh. Ghibănescu, Eugen Herovanu, Nicu Naun, Vespasian Pella şi Gh. Şerban.

Situaţia elevilor din cl. II, III, IV, V, VI, VII şi VIII preparaţi în particular, cari au trecut examenul la comisiunea de sub preşedenţia d-lui Ch. Drouhet (Comisia B.).

Clasa II-a: Anciu, cor., caligrafia; Apostol Fl., prom.; Bercovici Ilie, rep.; Brecher Leib, cor., geog., calig.; Băcăuanu Mih., rep.; Costinescu Em., cor., Franc., Germ., Muzica; Cuten Saul, cor., Rom., Geog.; Constantinescu Marcela, cor., Ger.; Carp Ioan, cor., Geog., Matem.; Herman Ilie, rep.; Iosupovici M., cor., Rom., Germ., Calig.; Karniol Arnold. prom.; Caradja Alex., prom.; Moşcovici Lupu, prom.; Mcciulscki Dim., cor., Geog. St. Nat.; Marcovici Aron, prom.; Marcovici Sol., cor., Franc., Geog. Galig.; Roen Iosef, rep.; Stihi Eugen, prom.; Şmilovici Ionel, rep.; Sin Moise Zisu, rep.; Varariu Aron, cor., Rom., Muz.; Vexler Ilie, cor., Rom. Geog, Muz.; Mihailescu Elisabeta, prom. Voighel Eug., prom.

Clasa III a: Carp Pavel, rep.; Cucer Lea, cor., St. Fiz.; Dăscălescu C., rep.; Lustgarten Mendel, prom.; Miclescu Rea Silvia, cor., Germ., Fiz.; Mâchea Vas. rep.; Popovici Margareta, prom.; Panaitescu Florica, prom.; Răşcanu Sadi, prom.; Racoviţa C., prom.; Tabacovici Gh., prom.; Tulbure E, prom.; Schönfeld M., prom.; Wexler B., prom.; Weinştein Pese, cor., Fizica; Weighel Eug., cor., Lat., Germ.; Ghica Const., rep.; Lovescu Oct.; prom. la corigenţă.

Clasa IV-a: Apostoliu V., rep.; Botez D., rep.; Beceanu, cor., Geog., Fiz., Nat.; Cuparencu, cor., Latina, Geog.; Fătu Con., rep.; Gaman I., rep.; Hamer I., cor. Geog., Nat.; Herşcovici, rep.; Munteanu G., prom.; Rogojănă C., cor., Franc. Ist.; Săvescu Oct., cor., Lat., Ştiin.; Raut Maria, cor., Germ.; Daulja Alex., prom.; Ipser Maria, prom.; Ghica I., rep.

Clasa V-a: Brătianu, prom.; Cristea Rom., cor., Lat., St. fiz.; Dimitriu I., eliminat; Dărzeu I., prom.; Haimovici S., rep.; Marcovici Marg., prom.; Palade Em., prom.; Kernbach Ana, prom.; Radacovici Ecat., prom; Stoian Nic., cor.. Franc., Geog.; Şeinfeld D., prom.; Varduca Dim., cor., Lat., Germ.; Gatoski n'a obţinut rezultatul la d. Ţilenski.

Clasa VI-a: Burghele Eug., prom.; Calor Dim., rep.; Dimitriu Eleonora, prom.; Hamburgher L., prom.; Lungu S., cor., Germ., Mehedinţi Em., prom.; Popovici Eug., rep.; Pasho Vas., prom.; Vexelberg Riven, cor.; Gatoski Leonida i se va da rezultatul după ce d. Ţilenski va da notele; Uleo Cezar prom. la cor.

Clasa VII-a: Abeles Maria, prom.; Bulgaru Eleonora, prom.; Braunştein Sol., prom.; Constantinescu M., cor., Lat., Germ.; Hamburgher Avr., prom.; Goldenkron Roza, cor., Franc., Şt. Fiz.; Mihailescu P., cor., Germ., Filoz., Muz.; Obreja An., prom. la cor., Praun Marg., prom., Patriciu Cornelia, prom.

Clasa VIII-a: Borcea N., prom.; Cernătescu. prom., Constantinescu I., prom., Cerkez G., prom.; Casimir G. corig. Germ. Nat.; Costescu R., prom.; Dumitrescu R Enciu Dim., prom., Enghel Haia, promovată; Florescu Savel, prom.; Fedeleş Marg., va prezentă act de studiu; Ghevrghiu Florica, promovată; Ghibănescu R., prom.; Hanganu El., corig. Germ. Ionescu I. G., prom.; Ionescu Emilia, promovată; Niţescu P., prom.; Popa Gh. prom.; Popovici A., corig. Germ. Nat.; Rabinovici B., rep.; Scorţescu P., prom. Stratin Grigore, corigent, Fran. Germ. Simionescu G. promov., Savo Dim. promov, Tărăbuţă G, promov., Tesearo Com. corig. (greaco, nat, muzică), Văleanu Isac cor. (st. fiz., muzică), Stavăr Gh. corig. (fr. germ.), Polcof C. prom., Vasiliu Or. corig. (germ, latina), Isvoreanu M, prom.

Ministrul de justiţie şi falimentele

Din Bucureşti ni se telegrafiază că d. ministru de justiţie, a cerut parchetelor din ţară, să-i comunice un raport detailat, cîte cazuri au fost în ultimii 5 ani, de falimente declarate din oficiu, adică falimentele în care s'a deschis acţiune publică sau informaţie judiciară, conform cu articolul 875 din Codul de comerciu, adecă chiar înainte de declarare în stare de faliment şi împrejurările prevăzute de acel articol.

Tot odată Ministrul cere parchetelor să-i comunice rezultatul definitiv al acţiunei sau informaţiunilor penale, făcute înainte, de a fi cerut din oficiu în stare de faliment a comerciantului şi după ce comerciantul a fost declarat în stare de faliment.

Toate aceste imformaţiuni le cere a fi însoţite de un tablou, arătînd împrejurările fie cărei afaceri.

Această intervenţie a d-lui Ministru de justiţie, este determinată de interviewul, pe care d. senator Lascar Antoniu l'a acordat ziarului „Dimineaţa", în chestia „intervenţiei parchetelor din oficiu în materie de faliment."

D. Iosif Şmilovici a trecut aseară cu deosebit succes, examenul de doctorat în medicină, în faţa comisiunei compusă din d-nii d-tor Demetriad preşedinte şi Manicatide, Riegler, Thiron şi Ştefănescu-Galaţi, membri.

Teza prezentată, poartă titlul „Prostituţia în Iaşi."

Elevii Liceului Internat care au absolvit clasele IV-a şi VIII-a şi au intrat ieri în examenul de capacitate:

Clasa IV-a. — Alevra Leon., Atanasiu C., Balmuş., C., Berindei Vlad., Calmuski Camil., Camîrzan I., Cernat G., Chiriţescu Al., Ciornei N., Cojan G., Colceag C., Comşa M., Cososky Bonifaciu, Creangă C., Culianu P., Giscă C., Georgescu R., Gheorghiu Dan., Gheorghiu V., Hulubei Dan., Ionescu Aurel., Manoliu N., Mociulsky G., Paul Şt., Petroni Sorin., Pomîrleanu Aurel., Popescu Gh., Portăşescu St., Radovici N., Stinculescu C., Stincescu I., Surăianu Al., Tănăsescu Ovid, Teodorescu I., Triadanfil D., Vasiliu H. C., Vasiliu C. M., Vasiliu-Ursianu., Zaharia Şt.

Clasa VIII-a. — Balmuş G., Bedreag C., Beldie V., Buruiană Pric., Coteţ N. Crigel H., Davidoglu Pan. Demetrescu R., Erbiceanu Oct., Guriţă C., Hagiu Oct., Herşcu M., Iorgulescu Vict., Lupescu D., Manoliu Vlad., Mareş V., Marinescu Edm., Meran Ulyse Moroianu Al., Negreanu D., Pavlov V., Tăutu Eug., Teodoreanu St., Ţivoi Dionisie.

Tramvaiele au pornit în oraş astăzi cu o oară întîrziere. Pentru moment s'au scos din circulaţie 5 vagoane din cauza lipsei de personal.

Serviciul medical şi veterinar ale oraşului sunt dezorganizate. Dintre medicii comunali sunt chemaţi în armată d-nii d-ri Grigoriu, Stenner şi Immervoll. Serviciul medical pe despărţiri a fost făcut astăzi de către d-nii dr. Floru, Tudor şi Steuerman. Se crede că d. dr. Missir va fi rechemat din congediu pentru una din despărţirile libere.

Tustrei medicii veterinari, d-nii dr. Georgescu, Buzenchi şi Iliescu sunt mobilizaţi. Se crede însă că ministerul de interne va delega pe unul din ei cu serviciul în oraş.

Serviciile medicale ale Spitalului sf. Spiridon vor fi mult reduse cea mai mare parte dintre medicii tineri urmînd să plece.

Dl. prof. Riegler, prim-efor pleacă şi d-sa, fiind colonel în rezervă. Dintre medicii mai vechi pleacă d-nii prof. dr. Thiron, Acontz, dr. Bogdan, etc.

Afişul teatrului cinematografic Pathé-Frères, din grădina Traian anunţă pentru astăseară Sîmbăt în noul program, o interesantă piesă daneză: „Demascaţi"! Montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri scandinavi, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

Mai cuprinde apoi în noul program de astă seară Vineri 21 Iunie din „Grădina Traian:

Cea mai recentă apariţie din Pathé-Journal", cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Iertarea indianului. Film american. Desfăşurare splendidă a cărei acţiune se petrece pe plaiurei Canadei.

Willy milostiv, scene comice.

Călătorii prin Caucaz (Rusia Asiatică).

Mîne Duminică matineu la circul Sidoli (ora 4) şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Noua Grădină Traian".

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Caut loc de casieră de preferinţă la vre-o farmacie. Dispun şi de garanţie.

A se adresa la Tipografia H. Goldner, sub E. B.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Prin decizia Consiliului Comunal No. 650 din 10 Decembrie 1911 prevăzîndu-se că sunt permise reparaţiile de mică întreţinere fără a se cere autorizaţie, se aduce la cunoştinţă publică că sunt considerate ca reparaţii de simplă întreţinere următoarele lucrări.

Slefuitul (nu tencuitul) şi văpsitul faţadei spre stradă, mici reparaţiuni de tencueli, înlocuiri de porţiuni de cercevele putrede de la ferestre şi uşi, repararea sghiaburilor şi ulucelor precum şi repararea tablei de pe acoperămînt.

Ori ce alte reparaţiuni, fie chiar cît de mici, precum înlocuiri de cărămizi stricate, tencuiri în întregime sau înparte nu se vor putea executa, de cît în urma unei autorizaţii eliberată de Comună.

No. 12363

19 Iunie 1913.

Absolventele şcoalei „Profesionale de fete Sft. Sava" în ordinea clasificărei:

Croitorie: Dron Lucia, Cosma Elisabeta, Miron Ecaterina, Nanu Elena, Mandrea Elena, Bejan Alisie, Condeescu Matilda, Gavrilescu Elena, Mociulschi Elena, Terian Elena, Botez Alexandrine, Vasilescu Coralie, Manoliu Simama, Pavel Natalia, Totu Maria.

Ţesătoria: Manoliu Natalia, Constantinescu Eufrosina, Coman Maria, postelnicu Maria, Manoliu Natalia.

Flori: Cornea Adela, Negrutz Eliza, Solomon Malca.

Lengerie: Manoliu Maria, Singer Pasel Verdeş Ecaterina.

Promovate la Studiu, Constantinescu Eufrosina, Manoliu Natalia, Coman Maria Mandrea Elena, Nanu Elena, Mociulschi Elena, Miron Ecaterina, Cozma Elisabeta, Bejan Alina, Condeescu Matilda, Verdeş Ecaterina, Tenie Elena, Ianoliu Natalia, Totu Maria, Pavel Natalia, Manoliu Simona, Vasilescu Coralie, Solomon Malca, Cornea Adela, Negrutz Eliza, Sirngher Pasel, Botez Alexandrina, Manoliu Maria, Postelnicu Maria, Gavrilescu Elena.

Mobilizarea în Iaşi

— Ştiri amănunţite —

22 Iunie

Intre primele dispoziţiuni luate eri au fost: postarea de santinele la oficiile poştale şi la gările din localitate.

*

Poliţia a luat în primire de la magazinele de arme pulberea şi cartuşele.

*

S'au rechiziţionat mari cantităţi de vată.

Săbiile regimentului de roşiori „Cuza-Vodă" au fost transportate în furgoane şi ascuţite la uzina Solomon Wachtel.

*

La ora 3 jum. a sunat clopotul mare de la Mitropolie şi de la toate bisericile oraşului anunţînd mobilizarea.

*

La ora 4 grupe de cîte 5 trompeţi au străbătut străzile sunînd alarma. La raspintiile străzilor sergenţii de trupă au citit ordinul de mobilizare.

*

Preţul alimentelor a început să se urce în mod vertiginos: zaharul s'a plătit eri seara cu 1,80 kgr. Pînea ni se anunţă că va fi scumpită sub pretextul că transporturile de făiuă nu se pot face, din cauza opririi circulaţiei trenurilor de marfă.

*

Prevenim pe deoparte pe acei dintre negustori care în dorinţa neseţioasă de căştig, fac încercarea criminală de a specula grelele momente prin care trece populaţiunea nevoeaşă, mai ales, că prefectura poliţiei din Capitală a placardat o ordonanţă prin care previne pe comercianţii care fac urcări nelegitimate că vor fi pedepsiţi prin închiderea prăvăliilor; pe de altă parte atragem atenţiunea autorităţilor locale asupra acestei chestiuni.

*

Gara locală avea aseară un aspect neobişnuit, peroanele erau pline de militari, mai cu seamă subofiţeri cari plecau în diferite direcţii. Mai toţi oltenii din oraş au plecat.

*

Din iniţiativa tînărului, Cihoschi următorii tineri au cerut să fie primiţi ca voluntari: Cikoscki, M. Duzescu, Titus Alexandrescu, C. Popovici, C. Dimitriu, I. Roiu şi Neculai Petrescu şi Isac Goldenberg.

Dl. D. Crieghel fost funcţionar la C. F. R. şi-a oferit serviciile gratuite pe timpul mobilizărei.

*

Ordine de mobilizare

In conformitate cu ordinul corpului 4 de armată No. 531 binevoiţi a cunoaşte că pe baza Inaltului decret regal No. 409 armata se mobilizează cu începere de la 23 Iunie c. Prima zi de mobilizare începe la 22 Iunie ora 12 noaptea.

Se vor chema sub arme toţi oamenii contingentelor de complectare şi rezervă de la 1911 la 1901 inclusiv, iar din contingentele 1900—1895 numai acei cari au ordine individuale de chemare sau o anume întrebuinţare la mobilizare.

Pentru marină se vor chema contingentele de complectare şi rezervişti de la 1909—1897 inclusiv.

*

Se vor prezenta în ziua de 23 Iunie la reg. 6 roşiori Tecuci complectaşii din contingentul 1909 şi 1910 permanenţii.

*

La batalionul 3 pioneri Focşani se vor prezenta toţi oameni cari fac parte din contingentele 1899 pînă la 1913, iar la batalionul 4 pioneri Focşani contingentele 1899 pînă la 1913.

*

La reg. 7 roşiori Iaşi contingentele 1909 şi 1910 complectaşi precum şi contingentele de schimbaşi 1909 pînă la 1913.

*

Pentru compania 4 sanitară Iaşi se mobilizează toţi oamenii din contingentul 1897 pînă la 1911 inclusiv.

*

Oamenii reg. 1 grăniceri contingentul 1910 se vor prezenta la corpul de grăniceri Bucureşti.

*

Toţi oamenii la prezentare vor aduce cu ei hrană rece pe 2 zile, două rînduri de schimburi (albituri), cisme şi un rînd de haine de şiac.

*

Sunt chemaţi pentru ziua de 23 Iunie 1913, la excadronul 1 tren Craiova, toţi oamenii care aparţin contingentului de la 1910—1901 inclusiv.

*

Sunt chemaţi pentru ziua de 23 Iunie 1913, pentru batalionul 2 Pioneri-Bucureşti, oamenii de la contigentul 1899 pănă la 1911.

*

Termen de presentare este de 2 zile pentru grade inferioare şi 3 zile pentru oficeri.

Acest termen începe a decurge din ziua de 22 Iunie ora 12 noaptea.

*

Dispensaţii şi scutiţii nu sunt încă chemaţi. De îndată însă ce vor fi informaţi prin publicaţiuni se vor prezinta fără a aştepta alt ordin.

Toţi ofiţerii de rezervă absolvenţi ai şcoalei de ofiţeri a bacaloriaţilor au fost chemaţi la Bucureşti.

*

Aseară dela ora 9 au început manifestaţiile pe străzi. Intre manifestanţi se observă advocaţi, studenţi, medici.

S'a manifestat în faţa consulatului rus. Consulul a apărut la fereastră şi a mulţumit.

La ora 11 muzica militară a cîntat în Piaţa-Unirei—unde s'a încins o uriaşă horă.

Un cortegiu imens în frunte cu muzica a străbătut străzile, pănă la ora 12.

*

Astăzi întreg oraşul a fost pavozat cu drapele tricolore.

Entuziasmul creşte.

*

Direcţiunea fabricei de frînghie din localitate „Moritz Wachtel şi V. Dinnerman" a luat dispoziţia ca, în tot timpul mobilizării, femeile şi copii lucrătorilor chemaţi sub drapel să fie găzduiţi în mod gratuit la cantina fabricei.

Măsura aceasta e un gest frumos şi e de dorit să se găsească mulţi imitatori.

Epitropia Spitalului Israelit—Iaşi

In conformitate cu art. 37 din statutele aprobate prin înaltul decret regal No. 4175 din 29 Mai 1913

Adunarea generală extraordinară

a membrilor cotizanţi şi donatori ai spitalului, va avea loc

Duminică 23 Iunie, orele 3 p. m.

în localul şcoalei „Cultura" din str. Gh. Mîrzescu.

La ordinea zilei fiind:

Alegerea Epitropiei Spitalului pe un period de 3 ani, în virtutea art. 37.

Preşedinte, **Heiman Nelken.**

Secretar, *Max Caufman.*

Ştiri diferite

Pe zidurile Iaşului studenţimea evreie a făcut să se afişeze un manifest, adresat populaţiei evreieşti, în care, între alte se spune:

„Cu inimile deschise, cu voinţa hotărîtă, să fim cu toţi ai ţărei.

Năzuinţele ei să fie şi ale noastre—pe drumul către izbîndă, nimic să nu ne fie prea scump.

*

Cu începere de astă-noapte ora 12, data de cînd are loc mobilizare, funcţionarii telegrafo-poştali, ca şi cei de la C. F. R. sunt consideraţi ca militari.

*

Serviciul telegrafic este atît de aglomerat în cît, telegramele particulare, oficiul Bucureşti le-a trimis cu poşta.

Telegramele Agenţiei Romîne ne-au parvenit astăzi, de aceea suntem nevoiţi să apărem fără aceăte ştiri.

*

O comisiune de medici militari, au vizitat azi, spitalele, farmaciile şi drogueriile din localitate, interesîndu-se de pansamentele de care dispun, şi ce pot pune eventual la dispoziţia comandamentului.

*

Medicii dispensaţi au primit azi individual un ordin scurt, în cuprinderea următoare: Sunteţi mobilizat!

*

Prefectura de judeţ a numit o comisiune, compusă din administratorii de plasă, d-nii Mihailof şi I. Golăescu, care să ajute autorităţile militare în opera de rechiziţionare.

*

Pentru azi la orele 6 jum. Centrul Studenţesc învită pe cetăţeni la o manifestaţie patriotică.

Locul de întîlnire e la statuea lui Cuza-vodă.

*

Toţi absolvenţii şcoalelor militare speciale—au fost decretaţi pe ziua de eri sergenţi plutonieri şi înscrişi în controalele armatei.

*

Cu începere de astăzi, Sîmbătă, toate trenurile obicinuite vor fi suspendate. Ultimul tren care va pleca din gara Iaşi e cel de la ora 6 pentru direcţia Paşcani.

Pînă luni se va pregăti parcul de vagoane pentru trenurile militare. Şi de la acea dată înnainte, nu vor mai pleca din Iaşi de cît 4 trenuri pe zi, cîte unul în fiecare direcţie şi anume. La ora 7 dimineaţă trenul pentru Bucureşti, via Vaslui; la ora 8 dimineaţă, trenul pentru Dorohoi; la ora 12 ziua, trenul pentru Ungheni; şi la 6 sara trenul pentru Paşcani.

Circulaţia în timpul nopţei va fi rezervată exclusiv trenurile militare, iar în timpul zilei, trenurile de persoane vor ceda rîndul trenurilor militare în curs.

*

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post, Ştie franţuzeşte.*

Adresa Marie Sft. Andrei 52.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

IN PLINĂ MOBILIZARE

— Posibilitatea unui guvern național —

In timpul nopții ni s'au comunicat ştiri, pe care le redăm întocmai — fără nici un comentar şi fără a sublinia dacă, dovedindu-se ca exacte, ele vor avea o repercuţiune asupra evenimentelor războinice ce urmează să se desfăşoare.

Intr'adevăr de cu sară au circulat în capitală ştiri, cumcă între Bulgari şi Serbi s'au început tratative pentru stabilirea unei înţălegeri.

Bazele acestei înţălegeri ar fi:

Ambele state să renunţe la clauzele tratatului, pe baza căruia au dus lupte în contra Turciei.

Ambele state să ordone trupelor de a se retrage după linia de front ocupată actualmente.

Bulgaria şi Serbia îşi vor face reciproc scuze.

Chestiunea delimitărei viitoarelor fruntarii să fie supusă arbitrajului Ţarului.

*

Bulgaria ar fi fost silită la aceasta, întâi din cauza presiunei ce exercită asupra ei Austria, de a căuta să se înţăleagă cu noi, — în al doilea loc, în urma unei scrisori autografe a Ţarului Rusiei — remisă printr'un curier special, care a sosit eri la Sofia — şi care pare a fi cuprins o ameninţare la adresa Bulgariei, — şi în al treilea loc din cauza mobilizării armatei romîneşti.

Se afirmă că la legaţiunea Sîrbă, din Capitală, se speră chiar, că, până în 24 ore, înţălegerea serbo-bulgară va fi fapt îndeplinit.

DESMINŢIRE

Se dezminte în mod formal ştirea dată de ziarul Universul, *apărut aseară în Capitală în ediţie specială şi care a fost transmisă tot aseară şi la Iaşi, după care ştire ar fi avut loc un consiliu de miniştri, — în care s'ar fi decis a se trimite Bulgariei o notă, cuprinzînd următoarele:*

România este gata a păstra neutralitatea faţă de noua încăierea din Balcani, dacă Bulgarii consimt,

I) A se ceda României linia de frontieră Turtucaia—Balcic; şi,

II) Bulgarii să nu treacă dincolo de linia Vardari.

Ştirea este inexactă şi lipsită de ori-ce seriozitate.

România n'a trimis nici o notă.

Ora 10

Situaţia Generală

Suntem în plină mobilizare, iar starea spiritelor continuă a fi aceiaşi, cu indicaţiuni precise că toată lumea de la noi priveşte cu seriozitatea cuvenită momentele prin care trecem.

Măsurile în vederea mobilizărei se execută cu o preciziune matematică—şi astă noapte Sâmbătă, la ora 12, când clopotele tuturor bisericilor, trompetele şi tobele, vor suna, România va fi mobilizat.

De acum—*alea jacta est* şi presa străină este unanimă a recunoaşte marea importanţă pe care o are faptul că România mobilizează şi priveşte cu îngrijorare la momentul cînd România ar intra in acţiune.

Iată acum ştirile, pe măsură ce le primim.

Ajutor familiilor celor mobilizaţi

Bucureşti. — Consiliul de miniştri a hotărît ieri textul legei care, imediat ce Camerele vor fi deschise va fi prezentat pentru a ajutora familiile celor chemaţi sub drapel.

Ast-fel, funcţionarii ministerelor chemaţi sub drapel, cu toată solda de campanie pe care o vor primi, cu începere de Duminică, vor fi consideraţi, în mod excepţional, ca fiind în concediu o lună de zile, şi această leafă pe o lună va fi dată familiei funcţionarului cu titlul de ajutor.

Convocarea Parlamentului

Bucureşti. — Miniştrii au semnat eri procesul-verbal pentru mesagiul de convocarea corpurilor legiuitoare.

Data convocărei n'a fost încă fixată. Ea va depinde de dezvoltarea evenimentelor şi de necesităţile financiare la care va trebui să facem faţă.

Pentru moment plus valutele tezaurului dau toată siguranţa în ce priveşte serviciul finanţelor, atît pentru străinătate cît şi pentru armată.

Un comunicat

Bucureşti.—Ministrul de răsboi a publicat în „Monitorul Oficial" următorul comunicat:

Cu începere din momentul publicărei decretului de mobilizare toate ştirile care vor apărea în ziare relativ: la mişcările trupelor, la aprovizionamente, la muniţiuni şi în general la tot ce se atinge de armată, vor fi considerate ca un act de spionaj, şi vor cădea în consecinţă, supt prevederile legei contra spionajului.

Mobilizarea

Administraţia comunală a luat dispoziţia, ca tuturor funcţionarilor mobilizaţi, să li se înmîneze ca avans şi salarul pe luna Iulie.

*

Administraţia comunală a primit o comisiune, compusă din d-nii consilieri comunali Voluţă şi Ionescu, şi din 12 funcţionari, care să ajute autorităţile militare în marcarea vagoanelor, ce urmează să transporte trupele.

*

D. Tache Ionescu, Ministru de interne, a repetat azi un ordin telegrafic prefecţilor, că nu pot părăsi reşedinţa fără o autorizare specială.

*

In judeţ au început rechisiţiile prin judeţ. Vitele şi vehiculele rechisiţionate au a fi aduse la cele două puncte hotărîte. La Tg. Frumos şi la Vlădeni.

*

Printre doamnele din elita Iaşului, se observă un mare elan, pentru a da tot concursul lor organisaţiei Crucei Roşie.

D-na Princesa Moruzzi, a primit azi numeroase cereri de înscriere.

De îndată ce d-na preşedinte a secţiei Crucea Roşie din Iaşi va primi cuvenitele instrucţiuni din Bucureşti, va proceda imediat la organizarea în Iaşi de ambulanţe voluntare.

*

S'a telegrafiat prefecturei de judeţ să se îngrijească ca mobilizarea să se facă conform decretului. Spiritele să fie pregătite şi totul să fie gata pentru noaptea de 22—23 orele 12.

La prima alarmă, sătenii şi orăşenii să pornească spre punctele ce se vor indica de către autorităţile militare.

*

In vederea mobilizării, posturile telegrafice şi telefonice vor fi deschise în permanenţă ziua şi noaptea, în toată ţara.

O circulară

Bucureşti.—Ministerul de interne a adresat o circulară telegrafică, prefecţilor de judeţe prin care îi învită ca să-i invite pe cetăţenii să nu se dedee la nici o manifestaţie, fie contra, fie pentru vre-una din marile puteri.

Romînia nu urmăreşte de cît apararea intereselor proprii, şi trebue s'o facă, prin puterile ei, şi nici de cum prin manifestarea vr'unei simpatii pronunţate pentru una sau alta din puteri.

De pe cîmpul de luptă

Ora 11.

Bucureşti.—Ştiri de pe cîmpul de luptă vorbesc de încăerări sîngeroase.

Una din versiuni, care pare şi cea mai serioasă, arată că Bulgarii au suferit pe ziua de alaltăieri o înfrîngere din cele mai dureroase, la localitatea Kinstendil, situată la vechea fruntarie sîrbo-bulgară.

Ca o urmare a acestei înfrîngeri, sîrbii au înaintat, prin divizia a VIII-a a Timocului, pe o distanţă de 25 km. pe teritoriul bulgar.

Bulgarii au făcut însă o mişcare extraordinară, reuşind să despartă această divizie, de restul trupelor şi după 36 ore de luptă sîngeroasă, au făcut prizonieri întreaga divizie de 20.000 oameni.

*

Bulgarii recunosc însă că acest succes al lor, este mult diminuat din cauză că o armată grecească de 27,000 oameni, a ajuns pînă la Uskiub şi a reuşit să se unească cu armata sîrbă.

*

Legaţiunea bulgară din Capitală confirmă că sîrbii au pătruns pe teritoriul bulgar. Şi un ataşat militar, foarte bine cunoscător al situaţiei, declară că dacă este adevărat că bulgarii au fost respinşi de la staţiunea Kinstendil, aceasta înseamnă o mare înfrîngere pentru ei, deşi au făcut prizonieră o divizie sîrbească, căci regiunea aceasta constitue o adevărată fortificaţie, şi fiind respinşi Bulgarii au pierdut fileurile.

Austria şi conflictul romîno-bulgar

Viena. — Ziarul *„Neue Freie Presse"* în ediţia sa de aseară, afirmă că în urma stăruinţelor Austriei, ar fi în curs tratative între România şi Bulgaria pentru a se stabili o înţălegere între aceste două ţări, pe baza stabilirei unei noui linii de fruntarii.

Din informaţiile date de guvernul romîn, ştirea ziarului vienez nu corespunde adevărului.

După unele ştiri precise care constituie aproape asigurări, este hotărît că Austria mobilizează.

Situaţia la Sofia

Bucureşti. — Se pare că la Sofia se petrec lucruri extraordinare în ce priveşte formarea unui nou guvern. Guvernul militar constituit pe ziua de eri, s'a văzut silit să demisioneze imediat.

Dintr'o telegramă primită astăzi de ziarul *„Adevărul"* de la corespondentul său special, rezultă că din cauza cenzurei de abea astăzi se poate telegrafia că este perfect exact că ministrul Daneff a demisionat acum trei zile, că s'a constituit un guvern militar, care a demisionat imediat, şi că nu se întrevede altă posibilitate de cît ca Danef să reia guvernul.

Guvern naţional

Bucureşti. — D. Ionel Brătianu a fost primit aseară în audienţă de M. Sa Regele.

In cursul audienţei, d. Brătianu a declarat că este gata a forma un minister naţional sub prezidenţia d-sale.

Nu se poate preciza cu ce ramură conservatoare înţălege d-sa să formeze ministerul naţional, dar evident propunerea d-sale constituie un fapt important care va forma obiectul preocupărilor oamenilor noştri politici.

VOLUNTARII

Bucureşti.—Elevii şcoalei de poduri şi şosele, în număr de 100, toţi majori, au cerut ministerului lucrărilor publice autorizaţia de a fi repartizaţi la trupe.

D. Badareu a aprobat cererea astăzi dimineaţă, şi a admis suma de 30 mii lei care va fi pusă la dispoziţia acestor elevi pentru echipamentul şi primele cheltueli ale acestor elevi.

ORA 3

Finanţa şi mobilizarea

Bucureşti. — Relativ la înrîurirea pe care mobilizarea armatei o va avea asupra pieţei, d. Anton Carp, guvernatorul Băncei Naţionale, s'a exprimat spunînd că finanţa şi comerţul ţărei vor putea suporta cu uşurinţă o mobilizare.

Vor fi de sigur scăderi în negocierea efectelor, dar aceste scăderi nu vor fi aşa de mari în cît să ne înspăimînte. De altfel am avut de înregistrat scăderi a efectelor publice şi fără vre-o mobilizare.

Cei cari vor incerca oare cari pierderi vor fi vînzătorii de efecte. Acei cari nu vor vroi să vînză şi îşi vor păstra efectele, nu vor suferi nici o pagubă.

Piaţa noastră este foarte solidă pentru ca să se poată zdruncina aşa de uşor.

Dezinteresare

Bucureşti.—Din Paris vine ştirea că pare definitiv decis, că cel puţin pentru moment puterile nu se vor ocupa de ceea ce se petrece în Balcani.

Numai după ce se vor produce fapte hotărîtoare — se poate spera într'un gest al marilor puteri.

Guvern naţional

Bucureşti.—Astă-zi a avut loc o şedinţă a comitetului executiv al partidului liberal, prezidată de d. Ionel Brătianu.

Şeful partidului liberal a referit comitetului asupra situaţiunei şi a încheiat propunînd un guvern naţional sub preşedenţia d-lui Calinderu.

Propunerea a fost respinsă. D-sa a comunicat apoi comitetului, ideia, preconizată de d. d. Take Ionescu, că guvernul naţional să fie prezidat de d. Titu Maiorescu.

In cursul discuţiunei asupra acestei propuneri, d. Ionel Brăteanu a adus mustrări aspre „Viitorului" că în mod tendenţios a publicat ştirea că ideea unui guvern naţional prezidat de d. Calinderu ar fi a d-lui Take Ionescu, pe cînd adevărul este că aceasta idee a preconizat-o d. Brătianu.

Comitetul a respins propunerea ca guvernul naţional să fie prezidat de d. Maiorescu şi a decis că nu se poate admite de cît un guvern naţional prezidat de d. Ionel Brăteanu,

In cazul cînd ambele fracţiuni conservatoare ar admite un guvern naţional prezidat de d. Brăteanu, două locuri în minister ar fi acordate democraţilor şi două conservatorilor.

In caz de refuz din partea conservatorilor, să se acorde trei locuri în ministerul naţional democraţilor.

Aceste sunt hotărîrile luate în comitetul executiv liberal şi pe baza lor vor avea loc intrevederi între domnii Maiorescu, Take Ionescu şi Brătianu.

Se crede că până mâine guvernul naţional va fi constituit.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bachtetz.*

Societatea Credit. Fonc. Urb.

DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 8/21 Iulie 1913, orele 11 dimineaţă, se va ţine la oficiul Direcţiunei acestui Credit, Str. Lăpuşneanu No. 37, licitaţie publică prin oferte închise, pentru vînzarea imobilului fost Athanasie şi Natalia Popescu, situat în Iaşi Str. Sărărie No. 49.

Detalii asupra întregului imobil pus în vînzare se pot lua de la biroul Contenciosului din Direcţia Creditului, în toate zilele de lucru, de la orele 10 dim., pînă la ora 1 după amează. Concurenţii vor prezenta în aratata zi ofertele lor închise însoţite de o patrime în numerar din suma ofertei,—iar pentru plata restului se acordă un împrumut.

Direcţiunea

DE ARENDAT. — Moşia Buhăeşti de sus gara Buhăeşti 316 fălci după Credit. A se adresa la avocat Bosnief Paraschivescu Bulevardul Pache 2, Bucureşti.

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu, (foastă Zoe) No. 7*

Pensiunea „Elita"
VIENA I.
(Börseplatz)
Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA II-a din
MARELE
Dicţionar latin-romîn
de
IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.

Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonat şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco. Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

B A N I

Imprumută privatier la persoan solvabile.

Dobînda 5%, *plătind în rate în curs de 5 ani.*

SCHAPIRA E.
Postlag Berlin 47.

Sofeur, *caută loc oraş sau provincie; adresa Şofeur posterestante Trg.-Paşcani.*

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hliza* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

OPINIA apare la oara 8 în a doua ediţie cu ULTIMELE ŞTIRI SENZAŢIONALE.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *cronice* cari [illegible] tuturor celor-l'alte remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 4 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe di.

A se cere Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

PORTE-PUTS
EN FONTE INCAYABLE
Raymond GARCEL
Pour de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

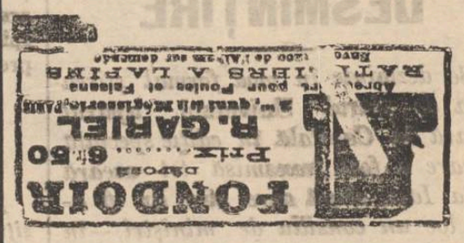

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

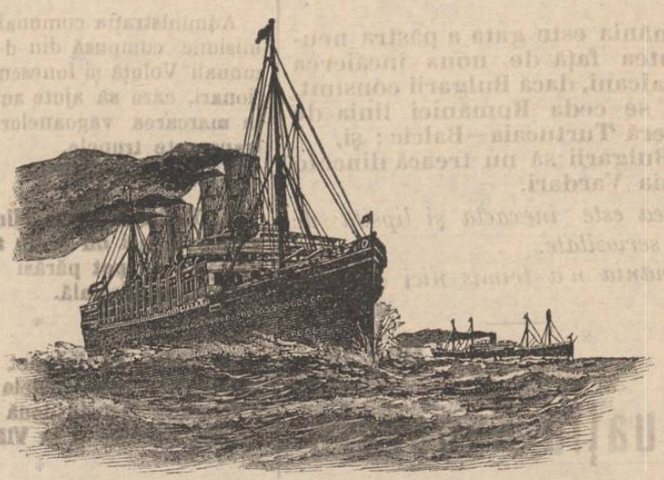

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

EDIŢIA II-a SPECIALA

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1910 — Duminică 23 Iunie 1913

MARILE PUTERI păstrează neutralitatea

Comunicatul Guvernului Romîn

Infrângerea Bulgarilor

In legătură cu mobilizarea

De la tribunalul local, pleacă sub drapel următorii judecători:

Secţia 3-a; D. Diaconescu preşedinte. N. Buşilă, jude-instructor. C. D. Mavrocordat, magistrat stagiar.

Secţia 1-a: N. Radovici jude-instructor, şi Emil Vincler judecător sindic.

Pleacă de asemenea şi d. Aurel Căpăţină judecător sindic.

*

Mulţi funcţionari de grefă vor pleca sub drapel. La Curtea de Apel de pildă, vor fi mobilizaţi cîte 4 de fiecare secţiune.

*

Astăzi vor intra în vacanţă tribunalul şi Curtea locală.

*

— La ora 6 a avut loc o şedinţă a comitetului spitalului israelit şi cu această ocazie s'a hotărît a se inştiinţa telegrafic ministerul de războiu că i se pune la dispoziţie spitalul israelit, pentru tot timpul cît necesităţile o vor cere.

— Serviciul sanitar al judeţului Iaşi remănînd descomplectat prin mobilizare, domnii medici doritori a ocupa posturile, sînt rugaţi a se adresa d-lui doctor Flor pentru ori ce informaţiuni privitoare la remunerare, serviciu, etc.

— Fiind mereu întrebaţi, de locul unde trebuesc adresate cererile de înscriere ca surori de caritate, comunicăm că aceste cereri se primesc de către d-na general Lambrino şi principesa Moruzi.

*

Persoanele, sosite azi din Vaslui, ne spun că în acel oraş domneşte un entuziasm de neînchipuit. Oraşul, pavoazat, fierbe de urale. Muzica militară cutrieră străzile cîntînd „Deşteaptă-te Romîne“.

Colonelul Boureanul, comandantul regimentului, însufleţeşte trupele şi pe cetăţeni, care manifestează neîntrerupt. Hora se încinge în osebitele părţi ale oraşului, şi toţi—de la cei mai mari până la cel din urmă — se amestecă printre soldaţii, care joacă mereu, aşteptînd cu nerăbdare clipa plecărei la războiu.

Criza de guvern în Bulgaria

Sofia.—Azi se confirmă ştirea, că d. Daneff demisionase de 3 zile, în care timp s'au urmat tratative cu şefii opoziţiei, pentru constituirea unui nou guvern.

La urmă criza de guvern, s'a terminat, prin aceia că tot dr. Daneff a fost însărcinat cu prezidarea cabinetului.

Mesagiul grecesc

Athena. — In mijlocul unor aplauze frenetice, d. Venezuelos a terminat cetirea mesagiului către popor, şi prin care arată că faţă de felonia bulgarilor, şi faţă de ultimele agresiuni, Grecia s'a văzut silită a-şi apăra prin arme drepturile şi preştigiul său.

Ordine militare

Bucureşti. — La căzărmile din Capitală, s'au afişat următoarele ordine, semnate de ministerul de războiu.

1) Se vor prezinta Duminică 23 Iunie, orele 6 jum. dimineaţă contigentele 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, din regimentele de infanterie, avînd domiciliul stabil în Bucureşti, la regimentul 8 rezervă.

2) Contigentele 1907, 1908, 1909, 1910, şi 1911, la regimentele unde au făcut armată.

3) Marina de la 1897 pînă la 1913 inclusiv la marină.

4) Sanitarii, subsistenţa, administraţia, pionerii, contigentele de la 1895—1911 inclusiv la corpurile lor.

5) Contigentele de la 1895—1911 inclusiv, la corpurile lor indicate în carnete.

6) Stabilimentele de la 1895—1911 inclusiv la corpurile lor.

Propunerea d-lui Poincaré

— Franţa propune neutralitatea marilor Puteri —

Paris.—Ziarele de seară, anunţă că d. Poincaré, Preşedintele republicei franceze, a transmis Marilor Puteri, o propunere în senzul că niei o mare Putere să nu intervie în actualut războiu balcanic.

Ziarele adaugă, că propunerea Franţei, are toate şansele de reuşită.

Rugăciuni pentru victorie.

Bucureşti. — La toate sinagogele din Capitală, s'au oficiat rugăciuni, pentru isbînda trupelor romîne.

Enver-Bey în acţiune

Berlin.—Enver-Bey a transmis o telegramă coloniei turceşti de aici, în care spune că trăeşte, şi că a dat cuvenitele ordine pentru ca trupele din Ceatalgea, să pornească contra Bulgariei.

Enver-Bey adaugă, că s'au luat toate măsurile în acest scop.

Un act necugetat

Bucureşti.—Se ştie că o manifestaţie patriotică a avut loc în capitală. S'au găsit însă cîte-va persoane, care cu acest prilej, au placardat nişte manifeste, cuprinzînd înjurii şi atacuri la adresa unei monarhii vecine.

E de prisos să spunem că acest act necugetat a fost desaprobat de toată lumea.

O dezmintire

Belgrad.—Se dezminte ştirea, că Ministrul bulgar ar fi părăsit Belgradul.

Infrângerea Bulgarilor

Belgrad.—Biroul presei comunică, că Bulgarii aveau la Raikaleţirit 36 tunuri, 48 batalioane infanterie, şi corpurile de voluntari.

După un ultim atac, trupele serbeşti au devenit stăpîne pe poziţiuni.

Bulgarii au fugit în mare dezordine.

Aripa din dreapta bulgară a fost complect distrusă. Perderile bulgarilor s'ar urca la 2,000 pe morţi şi răniţi.

In chestia ultimatumului

— Comunicatul Guvernului —

Bucureşti. — Pînă în acest moment, nu s'a primit nici un ultimatum din partea Bulgariei.

Contrar ştirei răspîndite eri, — zice ziarul „Pressa“ — suntem autorisaţi a declara, că în noaptea de Joi spre Vineri nu s'a ţinut nici un consiliu de miniştri.

Miniştrii n'au avut deci prilejul să discute chestia ultimatumului şi cu atît mai puţin ca guvernul să trimită un ultimatum.

Suspendarea cursele or de vapoare

Bucureşti.—Direcţia generală a serviciului maritim, a suspendat cursele de vapoare pentru Constantinopol şi Egipet.

Vaporul „Regele Carol“ ce urma să plece pentru Constantinopol, nu va mai face cursa. Toţi pasagerii au fost debarcaţi. Asemenea şi poşta internaţională a fost descărcată şi rămîne la depozite.

Toate vasele noastre aflătoare în porturi, pleacă imediat la Galaţi.

In chestia guvernului naţional

Bucureşti.—In legătură cu constituirea unui guvern naţional, se urmează un schimb activ de vederi, între fruntaşii noştri politici.

In sînul partidului conservator, pretenţiile şefului partidului liberal sunt considerate ca exagerate.

In discuţiunile urmate azi dimineaţă în comitetul executiv al partidnlui liberal, s'a ventilat ideia, că cele 2 locuri rezervate conservatorilor, să fie oferite d-lor Maiorescu şi Marghiloman. In caz de refuz locurile să fie oferite d-lor Jean Lahovari şi Mişu Cantacuzino.

In ori-ce caz prinde tot mai mult consistenţă faptul că e prea posibil ca să avem chiar pe ziua de mîne un guvern naţional.

Teribilă înfrîngere a Bulgarilor

Bucureşti.—Ştiri din lagărul sîrbesc, deşi par întru cîtva exagerate, vorbesc despre o teribilă înfrîngere suferită de bulgari.

Sîrbii ar fi reuşit să cucerească localitatea Coceana şi cu ocazia acestei lupte ar fi fost 20,000 morţi şi rîniţi.

In orice caz este absolut cert că localitatea Coceana a fost cucerită de sîrbi, şi că, cu această ocazie ar fi avut loc o luptă din cele mai sîngeroase.

Zvonuri false

Bucureşti.—Zvonurile cu privire la o încercare de înţelegere între Romînia şi Bulgaria, îşi au obîrşia în dorinţele diplomaţiei Austriace.

In capitală aceste zvonuri au fost răspîndite de persoane îndeaproape legătură cu legaţiunea austriacă.

Aceste zvonuri sunt absolut false.

Tot ca simple zvonuri se dovedesc a fi şi ştirile cu privire la o posibilă înţelegere între sîrbi şi bulgari.

Nu se întrevede posibilitatea unei încercări de înţelegere, de cît în momentul în care se va fi produs o luptă decisivă.

Oricum, dacă se mai poate vorbi despre o atare îneercare, este cu totul exclusă o înţelegere între bulgari şi greci care nu s'au mulţumit numai a fi în stare de războiu de fapt, ci au şi făcut şi formele necesare.

O măsură de prevenire

Bucureşti. — Autorităţile în drept, au luat repede măsuri pentru a feri populaţia, de exploatarea unora dintre negustori, cari au urcat preţul alimentelor.

In primul rînd întregul depozit de zahar va fi cumpărat de autorităţile militare, care îl va revinde populaţiei cu 1 leu şi 11 bani chilogramul.

Manifestul uniunei evreilor pămînteni

Bucureşti.—Ziarul oficios al „Uniunei evreilor pămînteni“ Infrăţirea, apărut astăzi, cuprinde un manifest prin care evreii băstinaşi declară că-şi vor da cu dragoste tributul de sînge şi se solidarizează în totul cu soarta poporului romîn.

Manopere bulgăreşti

Belgrad.— Ştirile sosite aci, despre nişte ordine date de guvernul bulgar, de a se retrage trupele, sub cuvînt că Serbia acceptă arbitragiul Ţarului, sunt considerate ca manopere, în scop de a induce în eroare pe Serbi.

In chestia mobilizărei

Bucureşti.--La prefectura de poliţie, s'au afişat azi o n o u ă ordonanţă, prin care se aduce la cunoştinţa contigentelor din 1893 1894, 1895 şi 1896, că au a se prezenta, indiferent dacă au primit sau nu ordine individuale, la regiment. 40 din Călugăreni.

NUMIRE

Bucureşti.—D. Victor Bilciurescu, inspector administrativ, cu delegaţie a ţinea locul prefectului de judeţ de Iaşi în timpul concediului d lui Ştefan Negruzzi, a fost numit prefect la Vlaşca.

In locul d-lui Victor Bilciurescu a fost numit inspector administrativ, d. Gheorghe Şendre din Iaşi.

D. Şendre are şi delegaţia, în ce priveşte prefectura de Iaşi, pînă la reîntoarcerea d-lui Negruzzi.

„Opinia“ va apărea mîini, Duminică la ora obişnuită.

Tipografia H. Goldner
infiinţată în 1856.
Iaşi, strada Gh. Mîrzescu
Cea mai mare şi mai modernă instalaţie din toată Moldova
Casă de Încredere
Execută orice lucrări atingătoare de arta tipografică.
Promptitudine şi acurateţă
Preţuri foarte modeste.

MARILE PUTERI postfrecarea monitorului

Comunicarea lui Cuverntului Romîn

Intrîgurile Bulgariei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

EDIȚIA II-A SPECIALĂ

ANUNȚURI

Un rînd pag. III 1 l.
" " " IV 1 l.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

Redacția și Administrația: Str. Lucă Arbore 20

Anul X. No. 1010 — Duminică 23 Iunie 1913

Sub direcțiunea lui C. Mille

5 BANI

În Greacia monitorul

Ia ora opziției. Les Mini Domnicș „Obinia" ar avea

București.—La prefectura de poliție s'au făcut azi o mare mișcare și o ordonanță prin care se anunță constituirea unei noi un partid sub un primit ca un e se prezentă acest ministerul ș'a ordonat ca la regimentul 49 din Calinești.

Zaonul Iașe

București.—Sfîrșit din Iași ș'a. Cu ocasia Congresului profesiunilor de pînzeri, Congresul a ajuns la o soluțiune. Se vor da cu toții la muncă, la ateliere și fabrici.

București.—Ziarul oficios al Guvernului publică o lămurire în care se spune că se va ridica o nouă boierie la Ploiești.

Manifestul nostrului

București.—Ziarul oficios al Guvernului publică o lămurire în care se spune că se va ridica o nouă boierie la Ploiești.

Tratatele de pace

București.—Ziarul oficios al Guvernului publică o lămurire în care se spune că se va ridica o nouă boierie la Ploiești.

Ministerul Bulgariei

București.—Ziarul oficios al Guvernului publică o lămurire în care se spune că se va ridica o nouă boierie la Ploiești.

Ultimele informațiuni

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1911—Luni 24 Iunie 1913

Bulgarii fac propuneri. — Tratative pentru un guvern național

Alianța Româno-Sârbă

In pragul războiului

Pentru nici o minte sănătoasă, războiul nu e un scop,—e un mijloc: e mijlocul extrem în urmărirea unui scop politic sau național.

De cînd nebunia războinică a izbucnit în Balcani, am înțeles că liniștea și interesele noastre sînt amenințate. Și de atunci am cugetat la ziua cînd tulburarea aceasta nu va putea fi înlăturată decît prin război.

Dar n'am voit și n'am dorit războiul, pentru el însuși. L'am înlăturat, dimpotrivă, cu toată stăruința, încredințați că forțele vii ale națiunei noastre și bogatele noastre resurse naționale, au altă menire în lumea civilizată, decît să le risipim în ororile războiului.

Și nici acum n'am voit războiul. Și acum am pus în serviciul păcii cumințenia și autoritatea noastră. Dar totul a fost în zadar.

Va vorbi deci tunul. El va afirma și autoritatea și tăria noastră. El va spune lămurit, că, dacă am îngăduit căderea unui stat putred, nu putem îngădui ca succesiunea lui să se rezolve fără voia și cuvîntul nostru. El va spune că rolul hotărîtor în treburile balcanice nu se cuvine decît celui mai nobil și mai demn reprezintant al civilizației: poporului romîn.

Și prin aceasta, se va face opera de bine și opera de dreptate.

In epoca mobilizărei

— Ştiri diverse —

Manifestația de aseară.—Priveliște grandioasă—In jurul statuiei lui Cuza.—Solemnitatea și cuvîntările.—Apelul Evreilor Pămînteni. Mobilizarea și serviciile.—Voluntarii.—Crucea Roșie.

A fost un spectacol unic !—La ora 12 noaptea, Iașul, era în plină însuflețire.

Tot orașul se afla adunat în piața Unirei. Clopotele de la toate bisericile sunau, —muzica militară întonă rugăciunea și apoi imnul regal. Mulțimea se descoperi și asculta cîntarea într'o tăcere religioasă, apoi izbucni în urale nesfîrșite, și în strigăte : trăiască Patria, Trăiască armata romînă !

De pe balconul hotelului Traian, d. Virgil Arion, rosti o scurtă cuvîntare, zicînd că această manifestație patriotică a Ieșenilor, atît de grandioasă, va rămîne pe veci vie în amintirea tuturora. Ea însamnă, că romînul nu-și dezminte nici odată rîvna sa de glorie și că azi mai mult ca ori cînd dorește o Romînie mare, d-sa încheie strigînd : Să Trăiască Patria romînă !

Au mai vorbit d-nii : dr. Cosmovici, C. Sturdza, Maior Negruzzi, Kirilovici și Calmuski, veteran.

Muzica militară continuă să intone cîntece patriotice și sfîrși prin „hora unirei", la care luară parte mii de oameni.

*

Inainte de această scenă solemnă, a avut loc o procesiune patriotică, organizată de centrul studențesc. In fruntea cortegiului mergeau studenții, urmați de o mare mulțime. In sunetul muzicei, au parcurs cele mai multe străzi intonînd cîntece patriotice.

S'a făcut o călduroasă manifestațiune la comandament, unde se aflau adunați fruntașii armatei, adînc emoționați.

*

Incepînd de la ora 12 noapte, echipe de gornești străbăteau străzile, sunînd atacul.

De la această oră grupuri de rezerviști, începură să pornească spre căzărmi.

*

Echiparea celor mobilizați a început chiar la ora 12 din noapte. Totul se face în cea mai perfectă ordine. Echipamentul nu lasă nimic de dorit, uniformele nuoi aranjează, vitejii foarte plăcut pe tînerii militari.

In curtea căzărmilor domnește o mare animație, și un mare entuziasm.

*

Față cu împrejurările actuale și pentru a economisi păcura cu care se alimentează uzina, Baia Comunală și cea populară vor funcționa numai 3 zile pe săptămînă și anume, Joi, Vineri și Simbătă, de la orele 8—12 a. m. și de la 3—7 p. m. Aceiași dispoziție s'a luat și pentru secția de hidroterapie a Baei Comunale.

*

— † **St. O. Iosif.**—Ieri a venit din Capitală știrea morții poetului St. O. Iosif. Numai cîteva zile de la dezmințirea știrii, dată de ziare, că poetul ar fi bolnav,—iată că se anunță moartea lui, spre marele regret al iubitorilor de artă.

Ieri abia, „Flacăra" tipăria versuri nuoi, iar „Viața Romînească" urma cu tipărirea excelentei traduceri din Shakespeare : „Visul unei nopți de vară", datorite toate lui Iosif.

Imnul lui „*La Arme*", publicat și premiat de curînd, pus pe note de Castaldi, se cîntă azi în toată țara și contribue la entuziasmarea masselor.

Cîteva săptămîni după moartea lui Cerna, dispariția lui Iosif însamnă încă o pierdere ireparabilă pentru literatnra țării.

Poetul moare în vremea aceasta de mare agitație, pierzîndu'și par'că urmele unei vieți frămîntate într'o orgie de larmă și de alarmă pe care a visat-o în cîntecele lui din urmă.

Inmormîntarea regretatului autor al „Patriarhalelor" are loc astăzi Duminecă.

* R.

Pe zidurile orașului s'a placardat manifestul următor :

Către ostașii evrei-romîni

In acest moment de îngrijorare, prin care trece scumpa noastră Țară, cînd mergeți pe cîmpul de luptă pentru apărarea Patriei și a iubitei noastre Dinastii, păstrați aceiași însuflețire cu care ați plecat și în urma victoriei să vă întoarceți încununați de lauri, alăturea de frații voștri creștini avînd mînglierea, că dacă veți vărsa sîngele vostru, Patria va va eși mărită înălțată și oțelită într'un vecinic viitor. Trăiască Armata Romînă ! Trăiască Dinastia.

Uniunea evreilor pămînteni.

*

Cea mai mare parte dintre lucrătorii fabricei de tutun au fost mobilizați.

*

— Tineri cu termen redus, cari, sunt actualminte sub arme, au fost decretați pe ziua de eri ofițeri în trupa activă.

*

— Amînații pentru studii și debilitate se vor prezinta imediat la corpurile respective, cînd cnotigentul 1914 va fi chemat sub arme.

Chemarea contigentului 1897—901 s'a făcut numai pentru cercul de recrutare Argeș.

In genere chemarea contingentelor altele decît 1910—911 se face fie pentru formarea gărzilor fie pentru a constitui armata de acoperire pentru paza fruntarilor.

— Pentru aceasta din urmă, se chiamă în special armata teritariale.

*

In Capitală a sosit aseară o echipă sanitară turcească, care va urma armata romînă pe cîmpul de operație.

*

— † **Atena Georgescu.**—In aglomerația de știri și de senzații cari au disputat spațiul tuturor edițiilor ziarului în zilele aceste din urmă, ne-a fost peste putință să ne facem datoria către memoria dispărutei artiste iașane Atena Georgescu.

Neașteptată și dureroasă a venit în Iași vestea tristă a acestei dispariții, numai după cîteva săptămîni de la strămutarea în Capitală a excelentei foaste societare a teatrului nostru național.

Un an după moartea marelui Caragiale, iată că dispare, par'că, încă ceva din personalitatea lui imensă, căci creatorii eminenți ai rolurilor lui, interpreții, de ambele genuri, ai tipurilor lui, fac parte integrantă din vasta lui personalitate care se confunda cu însăși opera lui teatrală.

Regretînd din suflet moartea bunei femei și bunei artiste căreia Iașul îi datora nenumărate clipe de mulțumire, îi trimetem aci salutul îndurerat al Iașului.

*

— Informația „Mișcăriii" că d-nii d-ri Floru și Bacaloglu au fost numiți medici ai garnizoanei locale nu este exactă, pînă în acest moment.

D. dr. Floru s'a oferit ministerului de războiu pentru ori-ce servicii i s'ar cere în timpul mobilizării aci în localitate. D-sa a expediat astăzi telegrafic oferte identice ale unui mare număr de medici iașani.

*

— Spitalul Sf. Spiridon, unde au rămas numai d-nii medici Negel, Socor, Apoteker și Lambrior, va fi probabil transformat în spital militar de îndată ce trebuințele vor cere.

*

— Iată spitalele din județul Iași în care sunt vacante posturile de medici în urma mobilizării: Ungheni, Podul-Iloaie, Bivolari și Tg.-Frumos.

*

— Medicii locali chemați sub arme prin mobilizare sunt următorii: Anghel, Agapi, Bacaloglu, Bejan, Bogdan, Brenner, Dimitriade, Erbiceanu, Gane, Glükman, Grigoriu, Guttman, Hortolomei, Lebell, Iancu, Immervoll, Manicatide, Margulies, Mezincescu, Mironescu, Moțoc, Nicolaescu, Polingher L., Popovici, Possa, Riegler, Rosenblatt, Șeptelici, Sigal, Amza Jianu, Zilberștein, Socor, Stenner, Stefănescu-Galați, Stoian, Țaicu, Țaranu, Tănăsescu, Vrînceanu, Zosin P.

*

— „Cuvîntul" va apare săptămînal cu începere de Joi. Pînă atunci ziarul nu va mai apare.

*

— Pe zidurile orașului s'a placardat azi următorul afipt :

Ordin de mobilizare. — Se vor prezenta la Escadronul 4 Tren Roman toți oamenii din Contingentul 1899 și 1900.

Coman. Cercului Recrutare Iași

Căpitan, **G. Bănciulescu.**

*

— In vederea mobilizăril Cassa medicală din Iași a cerut telegrafic Cassei Centrale din București 4000 lei pentru achitarea salariilor și ajutoarelor curente. Medicilor chemați sub arme li se achită salariile și pe luna Iulie. Dintre medicii corporațiilor vor pleca d-nii d-ri. Hortolomei, Țaicu, Erbiceanu, Moțoc și Stoian.

*

— Astăzi a avut loc o consfătuire a Uniunii evreilor pămînteni pentru organizarea unei ambulanțe ce se va constitui prin subscripție benevolă și se va oferi Statului Major din partea populației izraelite a Iașului.

*

— D. dr. Misir, medic comunal, s'a reîntors din concediu fără a mai aștepta telegrama de rechemare. D-sa s'a pus astăzi la dispoziția serviciului sanitar.

*

— La spitalul Sf. Spiridon, în afară de serviciile medicale, s'a descomplectat prin mobilizare și serviciul farmaceutic al spitalului.

— D-na Cécile Dinnerman din Iași a adresat cererea de a fi atașată serviciului de ambulanță medicală a Crucei Roșii din Iași.

*

— Printre iașanii care s'au oferit ca voluntari, eri, ni se dau numele d-lor Lascar Rosetti, Hypolit Mîrzescu, magistrat, Șeptelici, avocat, dr. I. Șmilovici, medic, L. Șuraga, A. Hefter, studenți, A. Goldenberg și Z. Grinberg.

*

— In *Monitorul Oficial* de astăzi, a apărut decretul prin care A. Sa Principele Ferdinand este numit comandant al armatei de operațiuni.

*

— M. Sa Regina sosește astăzi din Constanța și imediat va lua diriguirea crucei roșii.

Secțiunile din provincie vor primi instrucțiuni pînă seară.

A. Sa regală princesa Maria, va face un turneu prin Țară, imediat ce mijloacele de comunicație o vor permite-o, întovărășită de un număr de doamne din elita capitalei, pentru a primi adeziuni ca surori de caritate.

— **Pentru voluntari.**—*Ordinul Marelui Stat Major No. 2096 din 21 | VI, 1913.*—Ținînd samă de avîntul patriotic, care insnflețește neamul nostru, cu onoare vi se face cunoscut, că Ministerul vă roagă să bine-voiți a da grabnic ordinele necesare pentru că corpurile de trupă, în conformitate cu legea de recrutare, să primească orice cerere de angajare voluntară pentru războiu, oricare ar fi vîrsta acelora cari o doresc și indiferent dacă a satisfăcut sau nu legea recrutărei, cu condițiune ca să fie romîn și să nu fie mai mic ca 18 ani.

Prin publicitate, Ministerul a adus la cunoștința tuturor doritorilor, de a se angaja voluntari pentru războiu, că se pot adresa corpurilor cu care doresc a participa la războiu.

Ca măsură de urgență acest ordin s'a comunicat direct tuturor brigăzilor de infanterie, cavalerie și artilerie.

p. Ministru,—Șeful statului major general al armatei

General, (ss) **Averescu.**

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Presa străină și mobilizarea

Ziarul *Berliner Tageblatt* sosit azi în localitate, se ocupă de mobilizarea din România.

Ziarul spune că la Sofia se mai speră, că România se va mulțumi în a-și ocupa teritoriul răvnit, chit ca chestia să fie tranșată, după terminarea războiului cu Serbia.

Ziarul adaugă că aceasta nu este și părerea cercurilor din Viena. Aci domnește convingerea, că pretențiunile României vor fi cu mult mai mari, așa că nu se prevăd consecințele.

*

Tot în ziarul *Berliner Tageblatt* găsim telegrame din centrele mari europene.

După acest ziar domnește părerea unanimă, că războiul este deschis. Marele Puteri vor sta neutre.

Se crede că chiar în cazul unei înțelegeri dintre Bulgaria și Serbia, — pacea nu e restabilită în Balcani.

*

Ziarul „*Neue Freie Presse*" are fără întrerupere o notă simpatică Romîniei și se silește a părea mai mult de cît binevoitoare. Marele organ, deci cruță, pe cît posibil, susceptibilitatea Bulgarilor, apasă asupra marei primejdii pentru acest popor istovit în două războaie și recunoaște că le-ar fi peste putință să facă față unei oștiri de valoarea acelei romînești, întrată în foc cu entuziasm și cu o perfectă organizare.

Intre rînduri relevă mereu gafele diplomatice ale diplomației austriace, care a pierdut un aliat de mare preț, pierzînd încrederea Romîniei.

Voluntariatul

București.—Inscrierile de voluntari sunt din ce în ce mai numeroase.

Intre alte înscrieri remarcabile este și acea a d-lui profesor Em. Antonescu, care s'a înscris împreună cu fiul său de 18 anl.

Toți deputații și Senatorii, cari se bucură de dreptul de dispensă, aa renunțat la acest drept și s'au prezentat la regimentele respective fără a mai înștiința guvernul. Singurul care a crezut necesar să înștiințeze guvernul despre o atare renunțare a fost d. N. Filipescu.

Un comunicat al guvernului

București.—Față de tendința unei anumite prese străine, care a găsit un ecou în ziarul „Universul" de a pune mereu în circulație știrea că s'ar urma tratative pentru o înțelegere între Romînia și Bulgaria, Agenția Romînă a transmis străinătății o dezmințire autorizată în senzul următor :

„Se dezminte în mod formal știrea că s'ar urma tratative de apropiere între Romînia și Bulgaria".

De șase zile nici direct, prin reprezentanți autorizați, nici indirect, prin prieteni comuni, guvernul romîn n'a avut contact cu guvernul bulgar.

Impresia în Romînia este că o înțălegere este mai imposibilă de cît ori cînd, din cauză că pare tot mai evident că din cauză că pare tot mai evident că Bulgarii, în beția ei de mărire,și închipue că ar putea zdrobind pe Serbi și Greci, să reînființeze imperiul otoman sub sceptrul Țarului Bulgarilor.

Misiunea greacă în Capitală

Mîni, luni sosește în București prin Predeal misiunea greacă trimisă să notifice M. S. Regelui urcarea pe tron a Regelui Constantin.

Membrii misiunii și suitele lor vor fi primiți în automobile, la gară și conduși la Palat unde va avea loc un prînz în onoarea lor.

Năzuințile Serbilor

Viena.—Ziarele constată că cercurile conducătoare din Belgrad, în urma succeselor de arme obținute și a impasului în care s'a pus Bulgaria prin mobilizarea Romîniei, nu se mai mulțumesc cu linia de frontieră determinată de țermul drept al Vardarului, ci năzuesc la o frontieră determinată de țermul Cromiței. Această linie, precum se știe, ar da Serbiei eșirea spre Marea Egee.

Sentința în procesul Goliescu

Consiliul de războiu a condamnat eri pe căpitanul Goliescu la 20 de ani muncă silnică, maximul pedepsei.

O intervenţie a Bulgariei

Propuneri făcute Romîniei

Bucureşti. — Se adevereşte astăzi, că Bulgarii au făcut apel la Franţa şi Anglia, să mijlocească o înţălrgere cu Romînia.

Este însă o mare chestie, dacă aceste intenţii ale Bulgariei sunt serioase, sau nu.

Cei cari pretind că sunt serioase, cred că Bulgarii învingînd pe Serbi şi Bulgari vor fi la maximum de dispoziţie în ce priveşte concesiunile către România.

Cei cari cunosc însă pe bulgari, susţin că aceştia odată stăpîni pe situaţie, vor reveni la vechea lor încăpăţinare notorie.

Reprezentanţii puterilor la cari Bulgarii au făcut apel, afirmă că Bulgarii ar fi dispuşi să ne cedeze linia de frontieră Turtucaia—Balcic; să încheie cu noi o convenţiune prin care linia ferată românească să aibă legătură directă cu linia ferată principală bulgară; ca podul peste Dunăre care pînă acum bulgarii susţineau că ar fi trebuit construit în dreptul Ruscicului, lucru la care guvernele romîne se opuneau, pentru că ar fi fost dăunător Constanţei, să fie construit în direcţia Severinului.

Guvern naţional

Bucureşti. — In legătură cu chestiunea formărei unui guvern naţional, se comunică următoarele:

Eri, a fost primit în audienţă de M. Sa Regele, d. Take Ionescu, cu care a conferit asupra părerilor expuse de şeful partidului liberal în ultima lui audienţă de la palat.

In mintea celor chemaţi a avea un rol în formaţiunea unui guvern naţional, continuă a forma obiectul preocupărei lor chestia, dacă acel guvern va fi prezidat de d. Calinderu sau de d. Maiorescu. D. Brătianu ar admite un minister în care preşidenţia consiliului fără portofoliu ar avea-o d. Calinderu. Se speră că în cele din urmă d. Brătianu va admite şi preşidenţia de consiliu a d-lui Maiorescu.

Chestiunea nu va intra însă în faza hotărîtoare de cît atunci cînd M. Sa Regele va conferi cu primul ministru asupra situaţiei create prin declaraţiunile făcute de şeful partidului liberal:

Sînt semne că această conferire se va produce chiar astăzi. In acest caz va avea loc la palat o audienţă comună, a d lor Maioroscu, Take Ionescu şi Brătianu, după care apoi se va hotărî modalitatea guvernului naţional.

Serbia face oferte Romîniei

Bucureşti.—Asară a sosit în Capitală reprezentantul Serbiei la Londra, care împreună cu d. Ristici, fac propuneri guvernului pentru o înţălegere între Romînia şi Serbia.

La ora 9 dimineaţa, ambii diplomaţi au fost primiţi de d-nii T. Maiorescu, şi de la ora 11 sunt în conferinţă cu d. Take Ionescu.

Bulgarii trimit ultimatum

Bucureşti.—Din Sofia se comunică în mod oficial, că Bulgaria a trimis un ultimatum Greciei. Pe de altă parte se comunică deasemenea că în toată Bulgaria domneşte o stare de răzvrătire în contra guvernului.

Dacă se va adeveri că Danef rămîne prim ministru, nu este exclus ca revoluţia să isbucnească.

In Bulgaria s'a interzis ziarelor să publice orice ştiri cu privire la mobilizarea armatei romîne.

Mersul războiului

Bucureşti. Cu privire la mersul războiului, se comunică din Sofia că în toată Bulgaria au loc mari serbări pentru triumful armatelor bulgare. Aceasta, cu toate ziarele, atît cele străine cît şi cele romîne, vorbesc mereu de înfrîngerea lor.

Adevărul este că Bulgarii au avut unele succese serioase. Ei au reuşit să facă prizonieră, divizia a 8-a sîrbă; au reuşit să înfrîngă la nord de Salonic, armata grecească condusă de însuşi principele moştenitor al Greciei; au reuşit să despartă armata grecească de nord de cea de sud, şi au recucerit localitatea Eveghelysse.

Lupta s'a dat acolo, armata bulgară, fiind condusă de generalul Ivanov,—acela care a condus atacul Adrianopolului. Aşa că, toate serbările din Bulgaria se dau în numele generalului Ivanov.

Nu este însă mai puţin adevărat că bulgarii au pierdut linia Coceana, ceiace constitue o mare înfrîngere; şi că au fost respinşi la nord de Vidin, pe unde au încercat să pătrundă în Serbia.

In genere, armata bulgară luptă cu îndîrjire. Serbii le rezistă, grecii mult mai puţin.

NUMIRI

Bucureşti.— D. Victor Bălciurescu, inspector administrativ a fost numit prefect la Argeş. Iar în locul d-sale, a fost numit inspector administrativ, cu delegaţie de a gira prefectura de Iaşi pînă la întoarcerea titularului, d. E. Şendre, fost prefect şi epitrop al Sf. Spiridon.

D. Paraschivescu, actual inspector administrativ a fost numit prefect la Vlaşca.

Iar în locul d sale, a fost numit inspector, d. Virgil Papadat.

Donaţii, rechizite militare

O animaţie rară se observă în rîndurile populaţiunii bucureştene cu ocazia rechiziţiilor pentru armată. Ofertele spontane sunt din ce în ce mai numeroase. S'au rechiziţionat peste 6000 de cai.

D. Protopopescu, consilier la Curtea de Casaţie a donat 100 pogoane pentru familiile rezerviştilor căzuţi în răsboiu.

De-asemenea a donat 1000 lei pentru primele cheltueli în acelaşi scop.

*

EDIŢIA II-a SPECIALA

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No 1912—Marţi 25 Iunie 1913

DUMNEZEU SĂ NE AJUTE!

Din izvoarele oficiale rezultă că situaţia capătă din ce în ce mai mult nota gravă şi hotărîtoare.

Romînia n'a mobilizat pentru a face o simplă demonstraţie, de şi un timp unii au crezut, că mobilizarea nu va conduce la o acţiune energică.

Romînia a mobilizat pentru a-şi afirma cu hotărîre politica intereselor sale, şi pentru a face ca în vederea acestor interese, glasul său să fie ascultat.

Armata romînă, e pe punctul de a intra în acţiune.

Sîntem dar hotărît în ajunul războiului.

Dumnezeu să ne ajute!

CENZURA

Bucureşti.—De astăzi cenzura militară este în fiinţă.

Nimeni, şi pe nici o cale de publicitate, nu va mai putea publica vre-o ştire în legătură fie cu deplasările trupelor, fie cu rechiziţie şi aprovizionările,—sau în legătură cu ministerul de războiu şi marele stat major.

Dorinţele Austriei

Bucureşti.—Ziarele sunt unanime a constata că ştirile privitoare la o intervenţie a Austriei pe lîngă guvernul Romîn şi Bulgar, nu exprimă în realitate, de cît dorinţele celor de la Viena.

Nu a ajuns la cunoştinţa guvernului nici un fapt precis în această privinţă; iar acei care-şi închipue că mobilizarea României, este numai o demonstraţie se înşală amar. Se poate considera că şansele unei înţelegeri sunt, pentru totdeauna, grav compromise.

Ziarele adaugă că intrarea României în acţiune este o chestie de zile numai,—şi că, mai curînd de cît aşteaptă unii, Regele Carol va dicta la Sofia condiţiunile de pace.

Presa Franceză şi România

Bucureşti.—Ziarul „Le Temps" publică o telegramă în care arată că azi nu se mai poate vorbi de intervenţie în Balcani a marilor Puteri, şi nici nu va mai putea vorbi de aşa ceva, pînă nu se vor produce lupte hotărîtoare.

Rusia a refuzat pur şi simplu — să răspundă Bulgariei la ultima cerere de mediaţiune. Cît despre România este absolut cert că a refuzat mediaţiunea propusă de Austria şi că, foarte curînd, armatele ei vor intra în Bulgaria.

MOBILIZAREA

Bucureşti.—Raportul general asupra mobilizării constată că aceasta a întrecut cele mai optimiste nădejdi, întrecînd toate aşteptările.

REGELE CAROL LA SOFIA

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" apărut la ora 3, în ediţie specială, are o proclamaţie către Români, cari termină cu cuvintele:

„Să fie bine ştiut că mai curînd de cît îşi închipuie bulgarii, regele Carol va fi la Sofia şi va dicta condiţiile Romîniei".

Sîrbii pătrund în Bulgaria

Bucureşti.—Se confirmă că trupele sârbeşti au reuşit să pătrundă în Bulgaria, la Koliciea, localitate de unde se deschide calea spre linia ferată principala, direcţia Sofia.

Sosirea misiunei greceşti

Bucureşti.—Astăzi a sosit în Capitală misiunea greacă, venită spre a notifica M. Ş. Regelui Carol, urcarea pe tron a Regelui Constantin.

Misiunea se alcătueşte din d-nii: Teodosie—fost preşedinte de consiliu, şi unul din cei mai autorizaţi barbaţi politici ai Greciei,—generalul Sutzo—cuceritorul Ianinei—şi Rangabé, fost ministru a Greciei.

Misiunea a fost primită cu mult fast,—iar azi a avut loc un prînz de gală de 32 tacîmuri în onoarea ei.

Bulgaria confirmă o înfrîngere

Bucureşti.—Bulgarii confirmă în parte faptul că Serbii au pătruns pe teritoriul bulgar.

Intr'adevăr o telegramă din Sofia spune că un detaşament sârb a pătruns în Bulgaria la Pelersca, pe drumul ce duce la Sofia.

Sîrbii ar fi fost însă respinsă cu mari perderi,—adaugă versiunea bulgară.

Blocarea Porturilor Bulgare

Atena.—Valib-bey, trimis anume la Constantinopol, are misiunea specială a cere guvernului turcesc permisiunea ca vasele de războiu să treacă Dardanelele şi să blocheze porturile bulgare de la Marea Neagră.

Pentru familiile rezerviştilor

Bucureşti.—In Capitală se observă o mare mişcare, pentru adunare de fonduri, cu care să fie ajutate familiile rezerviştilor, cari pleacă în războiu.

Prima listă de subscripţie a fost emisă de Banca Marmorosch, Blank şi Comp., care a subscris suma de 100,000 lei.

MOBILIZARE IN IAŞI

D. N. Cananău, a fost invitat de către d. Mateiu Cantacuzino, de a accepta demnitatea de ajutor de primar, în tot timpul lipsei d-lui Anibal Ciurea, ajutor de primar, care a fost mobilizat.

*

Ministerul de războiu a însărcinat fabrica Fortuna din localitate, cu diverse lucrări, necesare trupelor.

*

In urma decretului de amnistie, mai toţi dezertorii, aflători la închisoarea Galata şi nereţinuţi pentru alte fapte, au fost puşi în libertate. Ei, s'au dus de a dreptul la corpurile din care făceau parte.

*

Azi, la orele 10 jum., a plecat şi al doilea divizon din Regimentul 7 Roşiori „Cuza Vodă"—sub comanda d-lui Grecianu.

Ca şi primului divizon, plecat eri seara, publicul i-a făcut ovaţiuni delirante, pe tot parcursul de la cazarmă la gară.

*

Aflăm că clubul „Jockey-club" va organiza o operă de ajutorare a familiilor celor mobilizaţi.

*

O placardă afişată în piaţa Unirei convoacă pentru astă seară pe cei 3500 voluntari să se adune în piaţă pentru o demonstraţie.

*

O scrisoare a unui student iaşan, actualmente în Berlin, anunţă că studenţii din Capitala Germaniei, fără osebire de confesiune, o anunţat pe d. Beldiman, consulul Romîniei că se prezintă cu toţii Marţi la consulat pentru a se înapoia în ţară şi a se înrola în armată. Rectoratul universităţii a luat act de împrejurări acordîndu-le o amînare a examenelor respective.

Guvern naţional

Bucureşti.—Conservatorii au ţinut astăzi o întrunire acasă la d. Marghiloman.

S'a discutat in privinţa constituirei unui guvern naţional—aceasta în vederea războiului, şi in principiu, s'a recunoscut necesitatea unui atare minister.

Conservatorii pretind însă preşideuţia Consiliului pentru d. Titu Maiorescu şi cîte trei locuri în minister, de fiecare partid.

Intru cît d. Brătianu nu admite însă preşidinţia d-lui Maiorescu s'u pus înainte numele d-lui Teodor Rosseti, sau a unui general şi anume d. General Culcer.

Conservatorii nu admit insă această formulă.

Tratativele urmează iar M. S. Regele este ţinut in curent.

Dacă nu se va putea constitui mîine ministerul naţional din cauza prezenţei în Capitală a misiunei greceşti şi a prînzului de gală ce are loc mîine, noul minister va fi constituit pe ziua de miercuri.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b. 5 BANI

„ „ „ IV, 40 „

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1912 – Marţi 25 Iunie 1913

Războiul Sîrbo-Bulgar oficial declarat.– Mobilizarea mai activată

Către glorie

Acum cîte-va zile ziarul francez *Le Matin* făcea ast-fel caracteristica poporului romîn: un neam, în aparenţă puţin senzibil la desfăşurarea evenimentelor politice mai importante; calm şi demn cînd situaţia o cere; tenace şi brav cînd nevoile impun intrarea lui în acţiune; entuziast pînă la eroizm, în momente grave şi decisive.

Modul cum s'a îndeplinit zilele acestea mobilizarea, face dovada că această caracteristică e perfect conformă cu realitatea.

In adevăr, niciodată şi nicăeri o mobilizare de trupe nu s'a făcut cu o mai mare spontaneitate şi cu o însufleţire mai aprinsă. Sefii conducătorilor de trupe afirmă că până în acest moment, nici 5 la sută din numărul celor chemaţi n'au întârziat să răspundă la apelul ţărei.

In unele părţi, rezerviştii au sosit peste numărul obligator, întru cât au venit oameni din contingente care nu erau chemate.

Pretutindeni, entuziasmul populaţiunei e mare şi moralul trupelor e mai mult de cît excelent. Plecarea primelor trenuri a avut loc într'o caldă însufleţire.

Drumul către glorie începe!

Mobilizarea în Iaşi

■ **La gară.**— Eri seara, pe la orele 6, au trecut, prin piaţa unirei, spre gară, două excadroane din Reg. 7 Roşiori „Cuza Vodă".

Aclamaţiile orăşenilor şi entuziasmul trupelor erau de nedescris. Ofiţerii erau transfiguraţi de insufleţire,— soldaţii îşi jucau lăncile şi caii, în nesfîrşite strigăte de „ura!".

La ora 8 şi jum. sosi în gară şi batalionul 7 de vînători.

Peronul e înţesat de lumea, care petrecea trupele. Trenurile, ce încarcă trupele, pornesc de pe linia adoua. E un freamăt de neînchipuit. Lacremi de înduioşare şi emoţie brăzdează feţele acelora care nu mai contenesc în strigăte războinice şi de îmbărbătare.

Rezerviştii sosesc neîncetat. Unul singur nu e abătut. E nespusă mulţumire şi bărbăţie pe toate chipurile aceste, arse de soare, pe care-au început să se ivească perii albi!.

La ora 12 şi 3 minute, din noapte, au pornit primele trenuri, care duc pe rezervişti la regimentele cărora aparţin,— spre Dorohoi, Paşcani şi Vaslui.

Trenurile continuă a plea la distanţe mici, toată noaptea şi vor porni şi pe ziua de azi,— până la ora 12 din astă noapte cînd e ultimul termen, îngăduit spre pornire, trupelor de rezervă.

*

Băncile din localitate au luat dispoziţia, ca să se dele funcţionarilor lot mobilizaţi, leafa pe două luni de zile înainte, ei fiind consideraţi în funcţiune pe tot timpul mobilizărei.

*

Prefectura de judeţ a fost înştiinţată, că prin Inaltul decret regal de azi s'a dispus amnistiarea dezertorilor şi nesupuşilor ale cărora clase sunt în rezervă sau miliţii. Aceştia se pot întoarce la căminurile lor, trecîndu-se în elementul corespunzător vrîstei.

Asemenea sunt amnistiaţi dezertorii şi nesupuşii ale căror clase se găsesc sub arme sau în activitate şi cari n'au trecut etatea de 28 de ani. Aceştia se pot prezenta la corpul unde compteazâ sau la cercurile de recrutare, unde au fost înscrişi, fiind obligaţi aci complecta terminul obligator de servicia sub arme, după care se vor trece în elementul corespunzător vrîstei.

Amnistiaţii sunt datori să se prezinte la corpurile din care fac parte, ori la căminele lor pînă la 31 August 1913.

*

In ceia ce priveşte serviciile sanitare, direcţiunea generală a serviciului sanitar, a luat următoarele dispoziţiuni.

— „Toţi cei chemaţi pentru mobilizare vor pleca imediat, încredinţînd serviciile personalului nemobilizat.

In localităţile unde serviciile nu se vor suplini prin medici speciali, ele se vor încredinţa la medici particulari nemobilizaţi, a cărora remuneraţiune se va hotărî ulterior.

Personalul inferior va fi înlocuit prin personalul nemobilizat.

Spitalele vor primi numai bolnavi gravi şi cazurile de boale infecţioase.

*

La societăţile de asigurare, este o mare afluenţă de cereri, pentru sporirea primelor de a igurare, pentru caz de moarte, în timp de războiu.

Pînă în acest moment, agenţiile locale n'au dat nici un răspuns precis în această privinţă, aşteptînd lămuriri de la centralele din Bucureşti.

*

Pentru a nu se dezorganiza serviciile, ministerul de război, a scutit de mobilizare pe funcţionarii administraţiei financiare şi mecanicii de la Fabrica de tutun.

*

Print e săteni domneşte un entuziasm indescriptibil. Şi fapt cu deosebire semnificativ, e încurajarea ce o primesc cei cari pleacă de la femeile lor.

Ne-am apropiat de un grup de femei, şi la întrebarea noastră au primit răspunsul următor:

— „La nevoie, mergem şi noi la moarte, să ne apărăm vatra".

*

Ministerul de interne a făcut cunoscut telegrafic Prefecturei de Judeţ, următoarele:

„Nici un alt contingent în afară de cele prevăzute în ordinul de mobilizare, transmis d-voastră prin ordinul 180/43—20 Iunie, n'a fost chemat la mobilizare.

Vă rog dar a da cea mai întinsă publicitate prin ziare sau ori-ce alt mijloc în această privinţă.

In caz cînd vi se va cere să încunoştiinţaţi alt contingent în afară de cele prevăzute în citatul ordin, veţi cere prealabil dezlegări ministerului".

*

S'a dat următoarea circulară autorităţilor administrative:

Ori ce fel de explozibile ce vor fi găsite la persoane particulare, vor fi confiscate şi depuse în depozitul regiei.

*

Inscrieri voluntare la Cruceă Roşie se adresează d-nei general Lambrino ori Principesei Maria.

*

Ministerul de interne a luat dispoziţia ca toţi dezertorii Bulgari din ţară să se trimită prefecturei judeţului Bacău.

*

Conform dispoziţiei luate de marele stat major general, certificatele dispensaţilor grade inferioare, se vor înainta cu adresă oficială direct la corpul din care face parte fie-care dispensat.

Pentru ofiţerii în rezervă—se vor conforma articolului 62 din regulamentul de mobilizare.

*

Prefectura de judeţ, a primit următorul ordin:

„Vă reinoesc circulara mea de eri şi vă rog a lua măsuri ca ori-ce manifestaţiune în contra vre-uneia din marele Puteri şi mai ales dinaintea consulatelor să fie riguros interzise.

Spuneţi populaţiei, că nu este adevărat, că vre-una din Marele Puteri şi în special Austro-Ungaria ar arăta vre-o ostilitate României şi ar pune vre-o pedică acţiunei politice".

Telegrama e semnată de d. Take Ionescu, ministrul de interne.

*

Toate depozitele confiscate, urmează a fi depuse la depozitul local al R. M. Tutunurilor.

*

Ministrul de interne, fiind informat, că în unele comune se interpretează greşit unele dispoziţiuni, cere a se lasa ca femeile, copii şi barbeţii nemobilizaţi, să meargă în toată voia la munca cîmpului,

Ministrul adaugă, în chip mişcător: toţi aceştia au a munci nu numai ogorul lor, dar şi a altora.

*

Din partea d lui colonel Grecianu, comandantul regimentului 6 de Artilerie, s'a primit telegrama următoare:

„Puneţi în vedere ofiţerilor de rezervă şi tuturor complectaşilor şi rezerviştilor acestui regiment, a se prezenta urgent la corp, în garnizona Piteşti".

*

Am putut azi vedea pe d. Căpitan Corjescu, comandantul jandarmeriei rurale.

La întrebaree noastră, d. Căpitan Corjeecu, ne spune:

„Mobilizarea în judeţ, s'a făcut într'un chip ideal. Sătenii au răspuns cu dragoste şi entuziasm. La primul semnal cei mai mulţi au şi pornit, în ocale şi cîntece patriotice, conduşi de femeile şi copii, cu o îmbărbătare şi o înălţare sufletească incomparabilă.

Operaţiile de rechiziţie s'au urmat, fără nici o sforţare. Fie-care sătean a adus lucrurile prevăzute de rechiziţie, cu o grabă extraordinară.

Totul s'a petrecut în animaţie, entuziasm şi elan patriotic, ce poate servi ca pildă.

*

— Examenele de capacitate ale şcoalelor normale de învăţători au fost suspendate telegrafic şi amînate pe Septembrie de oare ce aproape toţi elevii au fost mobilizaţi, odată cu o bună parte dintre profesori.

*

In cadrele mobilizării, după calculele făcute, de la 1901 încoace trebuie să figureze cel puţin 2500 învăţători.

Toţi au plecat cu un elan desăvîrşit.

*

S'a constituit un comitet în localitate pentru redeschiderea şi întreţinerea cantinei şcolare „Geltzer" din str. Albă pentru ospătarea familiilor fără mijloace ale celor mobilizaţi, fără osebire de naţionalitate.

*

In cercurile clericale locale se vorbeşte că I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, va lansa o enciclică către populaţie, cuprinzînd binecuvîntarea Bisericei pentru armată.

*

Părintele Const. Dinescu, parohul bisericei Ni orita, a fost numit confesor al regimentului XIII din localitate.

*

Sase elevi de la orfelinatul „Principele Ferdinand" de la Zorleni, au cerut a fi înrolaţi pentru războiu, ca voluntari. Direcţia şcoalei a cerut autorizarea Curţii, pentru a nu se stinjeni entuziasmul tinerilor elevi.

Fapta minorilor elevi vorbeşte de la sine şi arată ce adînc, puternic şi real e entuziasmul pentru războiu în ţară.

*

Slănicul Moldovei, în urma mobilizării personalului administrativ urmează a se închide.

*

D l colonel Anastasiadi, comandantul brigăzei a IV-a, a afişat o proclamaţie către cetăţeni, concepută în termeni entuziaşti şi energici.

*

— Din personalul de mişcare al tramvaiului iaşan au plecat pînă acum 75 de tineri.

Personalul rămas lucrează neîntrerupt de la 7 dimineaţă pînă la 9 seara.

* *

Intre ofertele de voluntari se găseşte acea a tînărului Harry Schönberg, licean de 16 ani, care şi-a oferit serviciile ca desenator.

*

Ajutoarele Cassei medicale pentru meseriaşi au fost micşurate, în conformitate cu legea meseriilor pentru cazuri de forţă majoră, contribuţiile fiind în scădere.

*

La spitalul Sf. Spiridon se primesc numai cazuri absolut urgente, în vedere că personalul medical este foarte redus şi sălile spitalului trebuie rezervate pentru ori-ce trebuinţe neprevăzute.

*

D-nii dr. H. Burstin şi A. Steverman au oferit Cassei medicale oare de serviciu suplimentare în vedere că, afară de d-ra dr. Severin, toţi ceilalţi medici ai corporaţiilor sunt mobilizaţi.

MICI POLEMICI

In faţa evenimentelor grave, prefectul de poliţie a reluat direcţia efectivă a „Evenimentului" şi-i ocupă coloanele esclusiv cu comunicatele şi reclame sale personale.

*

Nu numai „Cuvîntul" a căzut victima situaţiei grave. Şi-a suspendat apariţia şi „Curierul Slănicului".

*

Fostul ziar oficios „Evenimentul" e neărăboinic. Numai redactorii lui sunt... bătăioşi la exces,—adecă în nota vremei.

INFORMAŢII

■ Ziarul „L'Indépendance Roumaine" într'un prim-articol „Solidaritate naţională" proclamă încă odată trebuinţa unei solidarităţi obşteşti în faţa evenimentelor pentru asigurarea liniştei de mîni.

■ Astăzi s'a întrunit conferinţa profesorilor examinatori pentru darea rezultatului relativ la promovarea elevilor liceului particular examinaţi de comisia A.

■ D. Iorgu Şendre, inspector administrativ, cu delegaţia de a gira prefectura judeţului Iaşi a depus jurămîntul în faţa primului prezident al Curţii de Apel, astăzi la orele 12, luîndu şi postul în primire.

■ Ministerul de interne a anulat paşapoartele de emigrare. Nu se autorizâ nici un fel de trecere a frontierei.

S'a perdut *un cercel cu diamante între Administraţia Financiară şi Tufli cine l'a găsit e rugat să-l aducă la Tipografia Goldner unde va primi o bună recompensă.*

■ *O parte din ofiţerii mobilizaţi se plîng că li s'au refuzat prima de echipare pînă nu se vor prezinta la corp, cu întregul echipament.*

Se întîmplă însă că unii n'au mijloacele nececare de a achita hainele şi celelalte efecte comandate pentru mobilizare.

Ne facem interpreţit acestora din urmă pentru a ruga pe d-nii comandanţi şi casieri ai trupelor din garnizoana locală de a avansa ofiţerilor mobilizaţi sumele de care au nevoe în aceste împrejurări.

Publicaţiune

Noi Primarul Comunei Iaşi,

Aducem la cunoştinţa publicului că cu începere de la data prezentei, Baia Comunală va funcţiona trei zile pe săptămînă şi anume:

Joia, Vinerea şi Sîmbăta de la orele 8—12 a. m. şi de la 3—7 p. m.

No. 12742. 22 Iunie 1913

Presa străină şi atitudinea României

Ziarul „Neue Freie Presse" din 3 şi 4 Iulie—singurile sosite cu trenurile recente—publică articole semnate de specialişti şi în care se calculează amănunţit contingentele militare sub arme, de care ar dispune în momentul de faţă puterile beligerante. După autorul, ori autorii articotelor citate, Bulgarii ar putea opune 200009 soldaţi celor 180000 ale armatei sîrbo-muntenegrene unite, iar Grecilor, de-asemenea le ar opune o armată de 50000 soldaţii superioare.

Astfel că Bulgarii, după specialiştii... vieneţi ar fi în măsură să facă faţă celor trei armate, după ce le-au impiedecat a se reuni.

Bine înţeles, — adaugă marele organ austriac—*dacă nu vor avea, la un moment dat de făcut faţă armatei romîne, lucru care ar schimba faţa lucrurilor.*

Tot „Neue Freie Presse" caracterizează relaţiile extrem de ciudate între naţiunile balcanice—unde consulii n'au părăsit reciproc, capitalele,—cu expresia originală: *Krieg ohne Krieg, Frieden ohne Frieden* (Războiu fără războiu, pace fără pace).

Şi totuşi este răsboiu cu adevărat.

*

Presa străină, sacrifică primele sale articole,comentînd întîmplările din Romînia.

Ziarul *Neues Wiener Jarnal* — într'un articol inimos, descrie munca depusă de Romînia, în ultima jumătate de veac, sub înţeleapta domnie a Regelui Carol, pentru a-şi menţine primul loc în Balcani.

Politica Romîniei n'a fost o politică aventurieră. Romînia n'a căutat cuceriri de teritorii.

Şi astăzi nu caută aceasta. Acuma cînd ţările balcanice îşi dispută prada ultimului răsboiu, Romînia crede necesară intervenţia ei, pentru a-şi menţine primul rang în Balcani.

*

Ziarul „Berliner Tageblatt" acordă o lungă publicitate decretului de mobilizare, lansat de guvernul romîn, şi prin care se mobilizează întreaga armată.

Ziarul spune, că Romînia a avut grija să comunice şi Marilor Puteri şi Bulgariei, că în cazul izbucnirei unui nou răsboiu în Balcani, Romînia îşi va relua libertatea de acţiune.

D. Daneff n'a ţinut seamă de acest avertisment şi consecinţa a fost mobilizarea generală Romînă.

*

Ziarul *Berliner Tageblatt* tot considerînd situaţia ca extrem de gravă, arată totuşi că mai există o zare de speranţă.

Şi pînă în acest moment, ministrul Bulgariei din Bucureşti, n'a părăsit încă capitala Romîniei.

*

Ziarele germane, arată că în cercurile diplomatice, se discută ideea, că neînţelegerile dintre bulgari şi sîrbi, să fie supuse la un tribunal de arbitri, compus din reprezentanţii tuturor marilor Puteri.

*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

RAZBOIUL

24 Iunie, 1913.

SITUAŢIA

Luptele ce se dau între bulgari şi serbi de o parte, între bulgari şi greci de altă parte, se prezintă pînă acum în condiţiile următoare:

Între bulgari şi serbi nu mai au loc lupte mari, pe fronturi întinse, ci mici lupte, mai mult de hărţuială.

Tendinţa bulgarilor pare a fi de a obosi pe serbi, căci atacurile lor sunt continue, zi şi noapte.

Cu toate aceste, serbii rezistă.

Războiul dintre bulgari şi greci se caracterizează tocmai prin desfăşurarea unei acţiuni tactice bine terminate.

De şi în cursul zilei de Sîmbătă se pare că grecii au avut un succes în contra bulgarilor, aceştia reuşind să separe armata de nord de cea de sud, încearcă să strîngă pe greci într'un cerc de fer, în apropierea Salonicului.

Iată acum, pe măsură ce le primim, ştirile ce ne vin de pretutindeni, cu privire la mersul acţiunei războinice:

Austria nu mobilizează

Pe ziua de ieri au circulat zvonuri alarmante cu privire la mobilizarea armatei austriace.

Zvonurile aceste au provenit din faptul că un număr de tineri, supuşi austriaci, ar fi primit ordinul să se reîntoarcă în patrie.

Nu este însă şi nici n'a fost vorba de vr'o mobilizare.

Intr'adevăr, iată şi cele ce ne comunică consulatul Austro-Ungar din localitate, în această privinţă:

Prea stimate Domnule Redactor,

M'aţi îndatora mult, dacă aţi da loc următoarei ştiri în stimatul D-voastră ziar, cum că sunt împuternicit din sursă înaltă a dezminte oficial zvonurile după care Austro-Ungaria ar mobiliza şi ar face concentrarea rezervelor.

Cu expresia distinsei mele consideraţiuni.

Consulul General Imp. şi Reg. Austro-Ungar

Victorii Bulgare desminţite

Bucureşti.—Primul secretar al legaţiunei sîrbe din Capitală, a dezminţit categoric vestea dată de o telegramă sosită din Sofia, prin care se spune că divizia sîrbă de la Timok ar fi fost făcută prizonieră.

E adevărat numai că divizia Timokului fiind cu violenţă atacată de forţe cu mult superioare ca număr s'a retras din poziţiunile ce le ocupa.

O luptă cîştigată de Greci

Bucureşti.—Legaţia greacă din Bucureşti care primeşte necontenit telegrame de la ministerul de externe din Atena, a comunicat că după o violentă luptă, trupele greceşti au ocupat Dorijan un important punct strategic pentru Bulgari, de o importanţă egală cu a Kavalei.

Preoţii predicatori şi confesori

Bucureşti.—Ministerul de răsboi a cerut să i se recomande cîte 2 preoţi de fiecare judeţ, care să fie buni vorbitori şi destoinici pentru a fi ataşaţi pe lîngă garnizoanele respective ca predicatori şi confesori.

O misiune sanitară indiană

Bucureşti.—Un grup de medici şi farmacişti din India, făcînd parte din semiluna roşie indiană, s'au prezintat la Direcţiunea Serviciului Sanitar al armatei oferindu-şi serviciile lor.

Misiunea a arătat că este bine aprovizionată cu material de pansamente şi medicamentele necesare.

Sosirea M. S. Reginei

Bucureşti.—Aseară la ora 7 a sosit în Bucureşti M. S. Regina împreună cu principele Neculai venind din Constanţa.

In drum M. S. a avut prilejul să culeagă impresiuni de mişcarea care există în ţară. In gările Baragan şi Lehliu trenul M. S. s'a încrucişat cu doaă trenuri pline pînă pe acopereminte de rezervişti.

Rezerviştii au făcut entuziaste ovaţiuni M. S. care a răspuns puternic mişcată.

La Bucureşti în piaţa gărei familia regală a fost obiectul unei impozante manifestaţiuni.

Sîrbii înfrînţi

Bucureşti.— Stirile de pe cîmpul de luptă arată clar că pînă acum soarta armelor e defavorabilă Serbilor.

Pare că armata principală sîrbă sub comandată generalului Stefanovici ar fi fost scoasă din lupta.

Intr'adevăr iată textul unei telegrame din Semlin.

„Ştiri sosite aci anunţă că Bulgarii ar fi izbutit să împrăştie armata generalului Ştefanovici.

Populaţia din Belgrad e deprimată".

Convocarea Parlamentului

Bucureşti.— Ziarul *Presa,* **apărut în ediţie specială în Capitală, anunţă că va fi convocat zilele aceste Parlamentul în seziune extraordinară, în vederea gravelor evenimente.**

Prevederi austriace

Bucureşti.— Din Viena vine ştirea ca întreaga presă militară austriacă prezice a probabilă înfrîngere a Sîrbilor şi Grecilor. Romînia, de-ar fi să intre în acţiune, nu ar putea, după acele siare, să dea lupte decît la începutul lui August, cînd Sîrbii şi Grecii va fi fost zdrobiţi. Pe de altă parte, se anunţă că în audienţa avută sîmbătă de către contele Berchtold la Ischl, Cancelarul Austriei ar fi comunicat Guvernului sau că înfrîngerea Sîrbilor e sigură.

— —

Serbia declară răsboi

Bucureşti. — Serbia a declarat pe ziua de eri, oficial, răsboiu Bulgariei.

Iată nota circulară a ministrului prezident al Serbiei, primită astă noapte de reprezentantul Serbiei în Capitală:

Armata bulgară, în număr de 100 mii de oameni, cu o numeroasă artilerie, a trecut, la 17 Iunie, ora 2 de noapte linia de demarcaţiune şi a atacat cu înverşunare armata sîrbă. Acest atac a mers pînă la cruzimea de a ucide pe răniţii ramaşi pe cîmpul de luptă.

Armata sîrbă surprinsă de acest atac neaşteptat şi vrăjmăşesc, a fost silită să se pue de îndată în linie de apărare şi să respingă pe agresori.

Vestea acestui atac al bulgarilor, împotriva aliaţilor de pînă eri, a produs uimire şi amărăciune atît în armată cît şi în popor, şi a stins orice credinţă în declaraţiunile împăciuitoare făcute de guvernul bulgar în ultimul timp.

Tot ce a urmat mai tîrziu a întărit credinţa guvernului sîrb, că bulgarii hotărîseră de mai înainte să rezolve litigiul sîrbo-bulgar în chip violent.

Documentele găsite la ofiţerii prizoneri precum şi declaraţiile acestora, dovedesc în mod neîndoios intenţiile vrăjmăşeşti ale guvernului bulgar faţă de sîrbi.

Toate atacurile ce au urmat pe vechea graniţă sîrbo-bulgară precum au fost acele dela Zaicevo, Pirato etc, şi tot ce a urmat din ziua atacului de la 17 lunie, dovedeşte că guvernul bulgar, mânat de ură nemărginită şi de vrăjmăşie fără seamăn, a impus Serbiei răsboiul fără declaraţie oficială şi prin aceasta a desfăcut convenţia de alianţă şi de prietenie.

Constatînd acest fapt intristător guvernul regal sîrbesc, rupe de astăzi orice legătură cu bulgarii, rechiamă trimisul său, acreditat pe lîngă guvernul bulgar şi încredinţează apararea intereselor sale şi ale supuşilor săi, reprezentantului imperiului Rusiei.

Urmează semnătura ministrului Pasici.

Guvern naţional

Ora 1 p. m.

Bucureşti.—De aseară, discuţiile în jurul formării unui minister naţional au luat un caracter mai precis. Primul ministru a declarat că nu acceptă un minister naţional prezidat fie de d. Kalindern, fie de d. I. Brătianu.

Se depun stăruinţi pe lîngă d. Brătianu, ca să accepte preşidenţia de consiliu a d-lui Maiorescu, dar pînă acum şeful liberalilor se arată intransigent, deşi d. Costinescu a fost cîştigat pentru ideia unui guvern sub d. Maiorescu.

După cît transpiră, d. Brătianu ar manevra în sensul ca la nevoie să vie un guvern liberal.

A fost vorba, un moment, de o audienţă comună la M. S. Regele, dar d. Maiorescu s'a opus, pînă va referi partidului său.

Ori-cum e sigur că vom avea un guvern naţional,—fără a se putea încă preciza sub a cui preşidenţie şi cu ce elemente.

D. Take Ionescu convins de necesitatea unui atare guvern a declarat şefilor celorlalte două partide că, pentru înlesnirea unui atare guvern, nu face nici o dificultate în ce priveşte numărul de portofolii rezervate partidului d-sale.

Dacă pînă deseară guvernul naţional e constituit, parlamentul se va convoca Joi.

Mobilizarea în Capitală

Ora 2

Nenorocirea de la Teleajen

Bucureşti.—In Capitală domneşte nu numai o animaţie, dar şi o imbulzeală extraordinară.

Pe străzile Capitalei circulaţia e aproape imposibilă, din cauza marelui număr de complectaşi şi rezervişti, cari se îndreaptă spre locurile de încorporare.

Toate trenurile de călători, ce mai circulă, sunt acaparate de rezervişti, aşa că ori ce alţi călători nu mai pot încăpea.

Gara de Nord este cu adevărat asediată de rezervişti. Foarte mulţi au petrecut noaptea la gară, aşteptind să se urce în trenuri.

Mii de rezervişti au găsit mijlocul să ocupe mai de cu vreme trenul, instalindu-se în gara de triagiu şi urcîndu-se în vagoanele, aşezate acolo pentru formarea trenurilor.

Astfel în momentul cînd trenurile sunt trase pe peronul gărei de Nord, ele sunt deja ocupate de rezervişti.

*

Din nenorocire avem de înregistrat o adevărată catastrofă, provocată de dorinţa aceasta nestrămutată a celor chemaţi de a servi ţara, să ajungă cît mai repede la locul de destinaţie.

In acest scop, unii rezervişti s'au urcat pe acoperemintele vagoanelor, pe cari n'au vroit să le părăsească, cu toate îndemnările făcute pentru aceasta.

Un tren a fost nevoit să pornească în aceste condiţiuni, dar trecînd peste Teleajna, nenorociţii de pe acoperemintele vagoanelor au fost literalmente zdrobrţi. S'au constatat 12 răniţi mortal.

Ei au fost internaţi în spitale şi măsuri mari au fost luate, spre a se evita repetarea unor atari nenorociri.

Comunicat austriac

Bucureşti.—„Politische Korrespondenz" apărută la Viena astăzi se ocupă de raporturile romîno-bulgare şi între altele spune:

„Se poate constata cu satisfacţie serviciile pe care Austria le-a adus tendinţelor pacifiste. Acţiunea diplomaţiei austriace, în privinţa conflictului actual din Balcani, se poate caracteriza prin faptul cunoscut la Sofia că raporturile dintre Austro Ungaria şi Bulgaria depind în mare parte de raporturlle dintre România şi Bulgaria. Tendinţa de a ajunge la o înţelegere romîno-bulgar e, după părerea diplomaţiei austriace, cu atît mai justificată, că cît e neîndoios că ea ar fi în interesul ambelor ţări.

Mobilizarea decretată în România nu poate fi interpretată de Bulgaria ca o acţiune războinică îndreptată contra ei.

In vederea unei acţiuni

Bucureşti.— Se observă de eri, după amiază, o achivitate şi mai febrilă decît acea care a domnit, în cercurile conducătoare militare, pînă atunci.

Se pare că acest spor de activitate se datoreşte cursului evenimentelor.

OPINIA apare la oara 8 în a doua ediţie cu ULTIMELE ŞTIRI SENZAŢIONALE.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 4 Iulie a. c. oara 11 a. m. se va ţinea în localul Primăriei licitaţie prin oferte închise pentru furnitura a 2000 m. c. lemne de foc necesare serviciilor Comunei şi celor dependinte de Comună în cnrs de un an.

Garanţia provizorie 500 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice se vor aplica acestei licitaţiuni.

Condiţiunile de licitaţie şi caetul de sarcine se pot vedea în fie-care zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 12454 20 Iunie 1913.

Societatea Credit. Fonc. Urb. DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 8/21 Iuli 1913, orele 11 dimineaţă, se va ţine la oficiul Direcţiunei acestui Credit, Str. Lăpuşneanu No. 37, licitaţie publică prin oferte închise, pentru vînzarea imobilului fost Athanasie şi Natalia Popescu, situat în Iaşi Str. Sărărie No. 49.

Detalii asupra întregului imobil pus în vînzare se pot lua de la biroul Contenciosului din Direcţia Creditului, în toate zilele de lucru, de la orele 10 dim., pînă la ora 1 după amează. Concurenţii vor prezenta în aratata zi ofertele lor închise însoţite de o şpătrime în numerar din suma ofertei,—iar pentru plata restului se acordă un împrumut.

Direcţiunea

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte. Adresa Marie Sft. Andrei 52.*

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte. A se adresa la Banca Moldova.*

Caut loc de casieră de preferinţă la vre-o farmacie. Dispun şi de garanţie.

A se adresa la Tipografia H. Goldner, sub E. B.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu, (foastă Zoe) No. 7*

Pensiunea „Elita"

VIENA I.

(Börseplatz)

Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, **cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonat şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco. Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

DE ARENDAT. — Moşia Buhăeşti de sus gara Buhăeşti 316 fălci după Credit. A se adresa la avocat Bosnief Paraschivescu Bulevardul Pache 2, Bucureşti.

B A N I

Imprumută privatier la persoan solvabile.

Dobinda 5 %, *plătind în rate în curs de 5 ani.*

SCHAPIRA E.

Postlag Berlin 47.

Sofeur, *caută loc oraş sau provincie; adresa Şofeur posterestante Trg.-Paşcani.*

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bachstetz.*

LA

„COMERŢUL ROMANESC"

— SOCIETATE ANONIMA —

Reprezentanţa din Iaşi — Str. Stefan cel Mare 28.

Găsiţi permanent în depozit:

EXCELENTELE:

SECERETORI—LEGATOARE
SECERETORI SIMPLE
COSITOARE
GREBLE
} **MILWAUKEE**

SFOARA DE MANILLA, STANDARD PUR AMERICAN şi ENGLEZ

GARNITURI MICI de treer „Albaret" cu motoare de benzină pe 2 roţi, transportabile cu un singur cal.

GARNITURI MICI „Kovarik".

Vînturătoare din cele mai renumite fabrici. Pluguri — Prese de vin — Motoare „Hille" cu benzină ţiţei şi gaz sărac.

Instalaţiuni complecte de mori şi brutării precum şi orice alte articole şi maşini agricole şi industriale.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 75 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1913 — Mercuri 26 Iunie 1913

DISPOZIȚIE REZBOINICĂ

Sîrbii dezmint victoriile bulgarilor.—Atitudinea Turciei

Cînd pleacă oștirea...

Neîntrerupt și la distanțe din ce în ce mai mici trenurile pornesc, încarcate de soldați. De-acum înainte nu ne mai privește direcția lor; nu ne mai întrebăm încotro merg: se îndreaptă către un singur punct imaterial, pe care-l vede și-l presimte simțirea noastră, mîndria noastră: punctul ideal unde se va opri victoria noastră de mîine.

Cunoaștem durerea sinceră și mare a despărțirilor; dar nu se cuvine să ne oprim nici o clipă în fața ei. Pentru-că un singur gînd trebuie să ne însuflețească în fața nesfîrșitelor legiuni de soldați porniți la drum: izbînda! Ne trebuie izbînda!

N'am exaltat aci nici-odată războiul. N'am fluturat panașul drept unic simbol și ideal de viață; dar credem cu temeiu că tragedia era necesară pentru răscumpărarea frivolității ce ne-a stăpînit; necesară pentru pregătirea unor generații de patrioți crescuți în spiritul jertfei de sine.

Reprezentăm convingerea că noțiunea de patrie, de țară, de pămînt strămoșesc este nu numai lucru serios, — dar și sacru. De-aceea îndemnăm și pe acei cari pleacă și pe acei ce rămîn să strige:

— TRAIASCA PATRIA TRIUMFATOARE!

Mobilizarea în Iași

A produs o adîncă impresie, asupra autorităților militare, cererea făcută de fostul sergent Gh. Arsenie, de a fi înrolat în armată, pentru a merge pe cîmpul de luptă.

Gh. Arsenie, e în vrîstă de 64 ani, și a luat parte în războiul din 1877.

El e originar din comuna Lungani, satul Goldești și în timpul războiului a făcut parte din regimentul 13 de dorobanți.

*

Contingentele 1900—1895 sunt mobilizate.—*Din partea depozitului de recrutare ni se anunță că contrar ordonanței afișată de Prefectul poliției, rezerviștii din contingentele 1900—1895 sînt mobilizați, în care scop au fost chemați prin ordine speciale de acum cîteva luni.*

Aceasta se prevede de altfel atît prin decretul de mobilizare, precum și prin circulara Ministerului de Interne adresată Prefecturilor.

Prin urmare toți rezerviștii acestor contingente trebuesc să se prezinte la depozitul de recrutare, fără a lua act de ordonanța prefecturei de poliție.

*

—O călduroasă manifestație a fost improvizată eri seara pe străzile Iașului de către grupele de voluntari, în număr de mai multe sute.

Manifestanții au parcurs străzile din centrul orașului, după care s'au oprit în Piața Unirei.

*

— Ministerul de interne a dispus ca, conform art. 60 din regulamentul asupra îndatoririlor autorităților civile, să fie dispensați de mobilizare cîte un inginer și un mecanic, la orașele nereședință.

Se va preferi mecanicul uzinei electrice sau hidraulice. Funcționarii indicați ca dispensați vor rămîne la posturi.

*

In locul gardienilor mobilizați de la arresturile preventive, se vor pune numai oameni mai în vrîstă, ca serviciul să nu sufere.

*

Toți administratorii de plăși și subprefecții care sînt membri în comisiile militare de rechiziție și sînt la mobilizare, se vor prezenta la corpurile și serviciile din care fac parte, în dimineața zilei a 5-a de la mobilizare, adică Joi dimineața.

*

Prefectura de județ a primit următoarea circulară de la ministerul de interne:

„Primind din nou plîngeri că încă nu se lasă să iasă la munca cîmpului femeile, copii și bătrînii din sate, vă rog să luați urgente măsuri ca să se execute ordinul nostru de eri 40281, făcîndu-vă răspunzători dacă se vor mai ivi asemenea reclamațiuni".

p. ministru de interne
(ss) **N. R. Căpităneanu**

Se știe că ordinul de care se amintește în circulară de față, prevede ca locuitorii sătești să fie absolut liberi a munci atît ogorul lor cît și al altora.

*

— Cea mai mare parte dintre medicii căilor ferate chemați sub arme au fost mobilizați cu serviciul la căile ferate. In Iași se află în aceste condițiuni d-nii dr. Lebell, Frey și Țăranu.

*

— Direcția generală a Căilor Ferate Romîne a adresat cu data de 5 Iulie o circulă către întregul personal C. F. R. cuprinzînd extrase din Legea votată și promulgată la 15 Martie 1913 privitor la condițiile de serviciu al personalului de căi ferate în timp de război.

Circularea e concepută în termeni lirici dar foarte energici în același timp, va fi un îndemn la datorie pentru acei cari, în aceste grele vremuri, au o înaltă misiune și o mare răspundere.

Circularea e semnată de domnul Al. Cottescu.

*

Presa străină și războiul

Ziarul *Neues Wiener Journal* publică o telegramă din Sofia, prin care spune, că guvernul a hotărît ofensiva generală și că azi nu mai eete cu putință o acțiune de intervenire.

*

Același zi r primește din Athena știre, că d. Hadși Miseff, ministrul Bulgariei a părăsit Atena.

*

Din Sofia se telegrafiază ziarului „Neues Wiener Journal" că Rusia a refuzat să accepte proteguirea serbilor aflători în Bulgaria.

*

In ziarul „Neues Wiener Journal", găsim cîteva știri interesante din Romînia. Astfel acest ziar afirmă, că d. Calincoff, ministrul Bulgariei a fost primit în audiență de regele Carol.

In această audiență d. Calincoff a făcut în numele guvernului bulgar propuneri concrete Romîniei, adăugînd că Bulgaria e gata a face ori ce sacrificiu, pentru a stabili o înțelegere cu Romînia.

Același ziar afirmă, că regele Carol a primit în audiență și pe d. Șebeco, ministrul Rusiei la București.

*

Ziarul „Neues Wiener Journal" publică o telegramă particulară din București, în care spune că regele Carol, semnînd decretul de mobilizare, a zis:

— „Acum a sosit momentul, ca Romînia să-și spuie vorba decisivă.

*

Buda-Pesta. — Ziarele află că Direcția căilor ferate a lansat o circulară, prin care aduce la cunoștință, că în urma mobilizărei în România, nu se mai eliberează bilete de tren pentru România.

*

Ziarul *Berliner Tageblatt* ocupîndu-se de mobilizarea în România, zice:

„In cazul cînd România va intra în acțiune, nimeni nu se poate îndoi în a cui parte va fi succesul—România stă neslăbită.

Ea s'a desvoltat splendid, după ce s'a scuturat de jugul turcesc.

In timp de pace dispune de o armată, compusă din 4349 ofițeri, 3663 subofițeri, 85,606 soldați și 20 572 cai. In caz de război, dispune de cel puțin 400,000 oameni.

Din punctul de vedere militar România a căutat a dispune pentru caz de războiu de trupe splendide, exercitate după modelul armatelor europene.

Greutățile ce păreau în a face aprovizionarea de cai, pare de asemenea înlăturată.

*

Neues Wiener Jarnal publică în numărul seu de azi o convorbire cu un diplomat vienez, care cunoaște situația din Balcani.

Vorbind de atitudinea României, acest diplomat spune, că ea e foarte firească.

România nu poate accepta o supremație a Bulgariei, care în acest caz va rîvni poate să deslipească Dobrogia de România.

Acțiunea României nu urmărește cucerire de teritorii străine, dar stabilirea unui echilibru drept și normal în Balcani.

INFORMAȚII

Pentru mîine Miercurea, ora 5 p. m., au fost convocați la primărie un mare număr de reprezentanți ai tuturor straturilor sociale—în scopul de a se constitui un comitet, care să facă apel la publicul celei de a doua Capitală, pentru adunare de fonduri, cu care să se vie în ajutorul familiilor celor ce pleacă pe cîmpul de luptă.

Tot mîine se vor alege comitete de fiecare dispărțire, care să se ocupe cu adunare de fonduri și distribuire de ajutoare.

Din cauză că prin faptul mobilizărei o sumă de servicii comunale suferă; d. N. Cananău, deputat și consilier comunal, a pus la dispoziția primarului serviciile sale, în mod cu totul gratuit.

D. Cantacuzino a primit bucuros oferta de servicii făcută de d. Cananău și mulțumindu-i printr'o adresă de această dovadă de datorie cetățenească îndeplinită, îi face cunoscut că din atribuțiunele d-sale ca primar, o parte le deleagă d-lui Cananău și anume conducerea serviciilor externe comunale.

Aflăm că tînărul Emil V. Radu, fiul concetățeanului nostru V. I. Radu, a susținut cu mult succes Simbăta trecută teza de doctorat în medicină, înaintea juriului facultății respective din București.

Subiectul tezei a fost: „Keratita tuberculoasă". Juriul a felicitat pe tînărul doctor pentru această interesantă lucrare.

Ni se comunică din Cernăuți că vestea mobilizărei armatei romînești a produs acolo o însuflețire neînchipuită.

Studențimea universitară manifestează încontinuă la consulatul romînesc.

Romînii bacovineni se înscriu ca voluntari pentru armata noastră. Dintre studenții universitari s'au înscris peste 70, și în acest scop au făcut chiar demersurile necesare.

Toate gazetele romînești din Bucovina sunt pline cu articole din cele mai entuziaste pentru țara și armata romînească.

*

Tot odată aflăm că nouă zeci și patru de romîni macedoneni au fost înrolați—în urma cererii lor—în batalionul 7 vînători din Galați.

D-nii advocați Vasile Teodoru și Septelici cerînd a fi primiți ca voluntari, au fost admiși și vor fi incorporați astăzi la infanterie.

D. profesor Valentin Bude ofițer în armata austriacă a cerut să fie primit în armata romînă.

Ministerul de răsboi a admis cererea primindu-l ce gradul de sublocotenent.

Dintr'un imens manifest adresat soldaților evrei de către „Uniunea pămîntenilor" din Bîrlad reproducem următorul pasagiu:

„Un singur gînd și o singură țintă să aveți cu toții: ori moarte ori victorie.

Țara romînească, ai cărei fii suntem și vroim să fim cu tot dinadinsul, vă chiamă — fără deosebire — acolo unde interesele patriei și ale neamului o cer.

Mergeți voioși și cu curaj, inspirați-vă de marii eroi ai țării romînești, priviți alături de voi pe urmașii acelora ce au dat glorioasele lupte ale lui Mihai Viteazu și Ștefan cel Mare; oglindiți-vă în figura de oțel a înțeleptului nostru Rege, conducătorul vostru și veți găsi că *a muri în răsboi este cea mai sublimă moarte* ce și-o dorește acela ce servește țara, patria din care face parte".

Situația elevilor de la Școala Comercială elementară din Iași.

Promovați în ordinea clasificării:

Clasa I: Dabija C. Alexandru, Media 8,00, Tabără V. Mihai, 7,62, Ghițescu I. Alexandru, 7.17, Diamandi C. Gheorghe, 7.14, Hîrtopianu C. Dimitrie, 7.11, Erhan A. Vasile, 7.09, Theodorescu V. Ioan. 6,95 Manoliu C. Jenică, 6 39, Marcovici I. Leon, 6,39 Kaiserman I. Idel, 6,25, Marcu G. Ilie, 6,03, Leahu C. Gheorghe, 5,92, Simionescu V. Victor, 5,78, Khiner I. Rubin 5,73.

Clase II: Mintz M. Max, 8,23, Dameningheni D. E. 7,25, Titu I. Gheorghe, 6,95, Ionescu D. Adrian, 6.70, Arghiropol C. Dimitrie, 6,53, Cristea I. Dimitrie, 6,50, Bădiliță G. Gheorghe 6,48, Popovici G. Ionel 6,48, Losenchi N. Vasile 6,39, Cosma Șt. Dimitrie 6,12, Coman I. Vasile 5,92.

Clasa III: Țintă A. Gheorghe 6,61, Klepper M. David 7,03, Biliuz C. Gheorghe 7,00, Andriescu C. Gheorghe, 6,47, Chirileanu Gr. Petru 6.42, Grigoriu D. Constatin 6,42, Cumbari C. Anton 6,34, Botă S. Constantin 6,06, Manea G. Iacob 5,98, Dimitriu I. Victor 5,75.

Promoțiuni.—Ieri s'a dat rezultatul examinării elevilor particulari ai comisiunii A. cuprinzînd și elevii fostului liceu particular:

Clasa I, prom. 1, corigenți 8, repet 4; cl. II: prom. 1 cor. 2, rep. 14; cl. III: pr. 1, cor. 1, rep. 4; cl. IV: pr. 1, cor. 7, rep. 3; cl. V: prom.—, cor. 6, rep. 5; cl. VI: pr.—, cor, 2, rep. 7; cl. VII; pr.— cor. 1, rep. 1; cl. VIII: pr. 1, cor. 6, rep. 1. Total promovați 5, corigenți 33, repetenți 39.

Tot eri s'a afișat promoțiunea „gimnaziului Wacthel":

Cl. I 76 prezentați, nici un corigent, nici un repetent; cl. II-a 64: 63 promovați 1 cor. germ., trei admiși a trece examenul de cl. III în Sept., cl. III: 11 prezentați, 10 prom., 1 cor. la matematici. Total 154.

Cererile pentru înscriere la Crucea Roșie se adresează d-nei general Lambrino sau Princesei Moruzzi (din eroare s'a tipărit eri princesei Maria).

■ Studenţii Facultăţii de Medicină din Iaşi, repartizaţi la corpuri grad de sub ofiţeri sanitari:

Anul III: Ariton I., Divizionul 4 Obuzieri; Columb N., idem; Dumitrescu Emil, idem; Gheorghiu C., Divizionul 5 Obuzieri; Gheorghiu I, Bat. pioneri de cetate; Leibovici Sigmund, idem; Mavromati L., Bat. de pionieri; Oprescu Gh., idem; Papazian G, idem; Pasali I., Batiade căi ferate; Romano D., idem; Theodor Anton, idem; Vasiliu Gh., Bat. de specialităţi; Verzianu Milc, idem; Gheorghiu Alex., Artilerie.

Anul IV: Bacinschi P., reg. 1 Infan. Boureanu C., reg. 2 Inf Cunescu Sava, reg. 3 Inf.; Civean C., reg. 4 Inf.; Dolejan Gh reg. 5 Inf.; Eoiu V., reg. 6 Inf. Filipeanu Al., reg. 7 Inf.; Holban D., reg. 8 Inf.; Nastasă Gh., reg. 9 Inf.; Stoker Arnold, reg. 10 Inf.; Tîrnăceanu Marcu reg. 11 Inf., Zalman Simion, reg. 12 Inf., Zotta P., compania 2 Sanitari.

Anul V: Balan N., reg. 11 Inf., Divitari S., reg. 12 Inf., Florescu, idem; Garofeanu M, reg. 13 Inf., Ghiban D., idem Galan Şt., idem; Isanos M., reg. 14 Inf., Munteanu Gh., reg. 15 Inf, Popovici Gh., idem; Pîrvulescu Al., reg. 16 Inf., Rapaport Haim, idem; Riconte I., reg. 17 Inf. Theodorescu N., idem.
Ursu Gherasim, reg. 18 Inf., Rişcanu V., idem; Ţogulea Octav, reg. 19 Inf., Zamfirescu Gh., idem.

Anul VI: Argintoianu I., reg. 20 Inf., Boşacu C., reg. 21 Inf., Cîrlan Savel, idem; Dinescu I., reg. 22 Inf., Chiru Iordache, idem, Janet C., reg. 23 Inf., Mantz D., idem, Marcu I., reg. 24 Inf., Nubert I., idem, Pilat Gh., reg. 25 Inf., Paul I., reg. 26 Inf., Spaner Froim, idem, Ţicău I., reg. 27 Inf.

Absolvenţii: Bazgan Gr. reg. 27 inf., Berbeciu A. reg. 28 inf., Caranda I, idem., Dimitraşcu N. idem., Diacu C. reg. 29 inf. Dimitriu C. V. reg. 30 inf., Dimitriu M. Vasile idem, Limer Iţic idem, Nubert Gr. reg. 31 inf., Puiu C. idem, Răut Eugen reg. 32 inf, Şmilovici B reg 33 inf. Teodorescu I, reg. 34 inf., Vasiliu Gh. reg. 35 inf. Lucescu N. 36, Zegra A.

■ Astăzi se va da rezultatul examenului de capacitate la liceul naţional. Se afirmă că elevii de cl. VIII-a, cu capacitatea trecută, se vor înrola în armată.

■ Spitalul Paşcanu a rămas cu serviciul descomplectat în urma mobilizării.

■ Din cauza lipsei agenţilor sanitari — pe lîngă lipsa de medici comunali, controlul bolilor molipsitoare în oraş a devenit foarte relativ.

† **Sinuciderea lui Ilarie Chendi.** — *Din Bucureşti ni se telegrafiază că cunoscutul scriitor Ilarie Chendi, bolnav de mai multă vreme în spitalul Pantelimon, s'a aruncat eri pe fereastră de la un etagiu de sus al spitalului zdrobindu-şi creerul. Nefericitul a intrat în agonie.*

Ilarie Chendi, foiletonist reputat şi de o activitate fecundă în presa de peste munţi şi în acea din capitală, se afla suferind în ultimii doi ani şi aproape cu desăvîrşire retras din publicistică. In vremea din urmă, după informaţiile unor ziare, era lipsit chiar de mijloace de existenţă, în afară de ce-i procura organizarea unor şezători.

Temperament pasionat şi combativ, Chendi îşi făcuse numeroşi adversari în presă, dar îi se recunoşteau meritele reale şi intransigenţa.

Deşi naţionalist vehement, ducea a campanie literară în contra manifestărilor literare ale unor şefi naţionalişti, cu osebire în contra d-lui A. C. Cuza pe care l'a distrus, după apariţia volumului tipărit la Vălenii de Munte. Studiile lui Chendi se află adunate în volumele: „Preludii", „Impresii", „Foiletoane",

O coincidenţă stranie şi tristă, Chendi moare cîte va zile după St. O. Iosif [illegible]

R.

■ Afişul teatrului cinematografic Pathé Frères, din grădina Traian anunţă pentru astă seară Marţi în noul program, o interesantă piesă franceză: „Mantelul!" Montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri pariziani, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

Mai cuprinde apoi în noul program de astă seară Marţi 24 Iunie din „Grădina Traian:

Cea mai recentă apariţie din Eclair-Journal", cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Esterrah. Reconstituire biblică, după scrieri istorice vechi aflate în muzeele Parisului. Cei mai valoroşi artişti francezi dau concursul lor la această reconstituire.

Oraşele sfinte din Japonia, escursiuni instructive.

Liga aeriană Romînă. Impresionări cinematografice din capitala ţărei.

Tramvaele Electrice

IAŞI

Se caută pentru imediata angajare conducători şi manipulanţi.

Ofertanţii să se adreseze la administraţia Tramvaelor Electrice.

MICI POLEMICI

In această vreme de zgomot şi trîmbiţare, un singur erou al zilei a avut ceea ce numesc francejii o presă rea căpitanul trădător Goliescu.

Nici un rînd nu-i sacrifică vre-o gazetă în momentul cînd pleacă dintre cei vii.

*

Un singur ţigan a pus pe fugă trei bulgari ocupaţi a tăia comunicaţiile telefonice într'o localitate de pe malul Dunărei.

Cînd vor apărea cîte-va corpuri de armată romînească — vor fugi Bulgarii toţi.

*

Colecta pentru familiile celor mobilizaţi s'a deschis în Capitală cu suma de 100,000, lei subscrisă de casa Marmorosch Blank.

...Şi a refuzat 30,000 pentru legiunea declasatului Bogdan-Piteşti.

*

„Cuvîntul" susţine că n'a dispărut, iar la una din grădinile Iaşului se reprezintă filmul „Cadavrul viu".

S'a perdut *un cercel cu diamante între Administraţia Financiară şi Tufli cine l'a găsit e rugat să-l aducă la Tipografia Goldner unde va primi o bună recompensă.*

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu, (foastă Zoe) No. 7*

Pensiunea „Elita"

VIENA I.

(Börseplatz)

Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— *Iaşi.—Strada Anastasie Panu* —

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia Generală

Cenzura funcţionează — deci nu se va mai mira nimenea, că atît ştirile de pe cîmpul de luptă, cît şi cele în legătură cu mobilizarea sunt astă-zi cu mult mai puţin numeroase.

Două fapte sunt însă certe şi anume:

Pe cîmpul de luptă ciocnirile se dau tot cu mai multă intensitate şi că mult cîntatele victorii ale armatei bulgare sunt departe de a corespunde realităţii.

Pe de altă parte ştirile în privinţa celor ce cred conducătorii politici romîni şi despre care credinţă străinătatea este perfect de bine informată — arată că este aproape exclusă posibilitatea unei înţălegeri paşnice.

De alt-fel un fapt agravant, îl constituie atitudinea Turciei, care, pe baza unor anumite influenţe, pare că mobilizează şi pune anumite condiţiuni Bulgariei, pentru a o asigura de neutralitatea ei.

Iată acum ştirile primite în cursul zilei de azi.

Ora 11 p. m.

Două comunicate ale Ministerului de războiu

Bucureşti.—Ministerul de războiu publică următoarele două comunicate.

Primul: Se aduce din nou şi pentru a doua oară la cunoştinţa dispensaţilor că ei nu sînt mobilizaţi.

Zvonurile contrarii îşi au izvorul în elanul dispensaţilor chiar, de a-şi îndeplini datoria către patrie.

Al doilea comunicat priveşte instituirea z[illegible] şi sună astfel: In conformitate [illegible] atul Ministerului No. 61 bis, s[illegible] nu nou a anunţa ziarelor şi tu[illegible] organelor de publicitate, că din momentul apariţiunei în Monitor al decretului de mobilizare pe ziua de 20 Iunie ori ce ştire apărută în organele de publicitate privitoare la mişcările trupelor, aprovizionări, furnisări de muniţii, şi în genere ori-ce ştire în legătură cu armata va fi considerată ca un act de spionaj, iar infractorii vor fi urmăriţi şi pedepsiţi conform legei contra spionajului.

Pedeapsa care în timp de pace este de la 1 pînă la 5 ani închisoare corecţională, şi amendă de la 500—5000 lei, în timp de răboiu se transformă în pedeapsă criminală.

De pe cîmpul de luptă

Bucureşti. — Ştiri din Belgrad arată că zvonurile cu privire la înfrîngerile sîrbilor nu sunt întru nimic întemeiate.

O dovadă că divizia Timokului n'a fost făcută prizonieră, este că această divizie e tocmai acea care a cucerit la acea dată Crilovatzul.

Pe de altă parte trupele Serbeşti au înaintat pe teritoriul bulgar pînă în apropiere de rîul Brigalniza.

Intervenţia Imparatului Wilhelm

Bucureşti.—Ziarul „Frankfurter Zeitung", află din două izvoare diferite că, Imparatul Wilhelm şi-a oferit, personal Bulgariei, oficiile sale de mediator între Romînia şi Bulgaria.

Imparatul Wilhelm cere însă, Bulgariei, ca să admită ca linia de frontieră între Romînia şi Bulgaria să fie linia Turtukaia-Şabla.

Atitudinea Turciei

Bucureşti.— Ziarele primesc ştiri neliniştitoare cu privire la atitudinea Turciei.

Astfel se afirmă că între ministerul de externe turc şi reprezentantul Romîniei la Constantinopol au loc dese întrevederi.

Se asigură că Turcia voeşte să se folosească de împrejurările de astă-zi pentru a sili statele balcanice să semneze tratatul de pace în condiţii mai favorabile pentru imperiul otoman.

Un fapt cert este că imediat după ultimul consiliu de miniştri turc, ministrul de războiu a plecat în inspectarea trupelor la Cetalgea.

Se pare că de fapt Turcia îşi concentrează trupele pe liniile Cetalgea şi Bulair.

Atitudinea Romîniei

Bucureşti.— Ziarele apărute astăzi dimineaţă se cred în măsură de a şti că credinţa tuturor cercurilor politice romîneşti este, că faza în care a intrat politica Romîniei nu mai este loc de tratative şi discuţii.

Romîniea îşi va formula la timp pretenţiile ei fără să admită vre'o discuţie în această privinţă.

Ziarele invită dar pe cetitorii lor să nu dea nici o crezare zvonurilor după care s'ar urma sau ar fi posibile oarecare tratative cu vre unul din statele vecine.

Bulgarii se retrag

Ora 2

Bucureşti.—Din Berlin vine ştirea că corespondentul vienez al ziarului Vossische Zeitung, afirmă că generalul Ivanof, în fruntea unei armate de 35 mii de oameni, s'a retras de la Strumiţa, spre Nord, cu intenţia bine vădită, de a parni în contra Grecilor.

Tot el afirmă că flota greacă ancorează în faţa Rendinei.

O declaraţiune a lui Pasici

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" apărut astăzi publică răspunsul pe care primul ministru Pasici îl dă d-lui Const. Mille, la întrebarea făcută de d-sa celor trei prim miniştri ai statelor beligerante, asupra cauzelor cari au provocat războiul între foştii aliaţi.

In răspunsul său d. Pasici spune:

— **„România este actualmente regulatorul echilibrului balcanic. Cît despre războiul actual — între foştii aliaţi—el nu este de cît rezultatul perfidiei şi grandomaniei bulgare".**

Rechiziţionarea cerealelor

Bucureşti.—In vedere că în centrele mari începe a se simţi lipsa de grîu şi porumb,—din cauză că nu se efectuiază transporturile cu calea ferată—ministerul de interne a trimis o circulară prefecturilor de judeţ, prin care sunt invitate să rechiziţioneze imediat, într'o anume cantitate, grîul şi porumbul aflător în gări.

Transportarea acestor cereale spre centrele unde se simte lipsă, se va face cu vagoanele de la trenurile militare care se întorc goale, de la locul de unde au debarcat trupele.

De asemenea s'au luat măsuri pentru aprovizionarea Capitalei cu petroleul şi conbustibilul necesar.

Turcia mobilizează

Bucureşti.—Din Buda-Pesta se comunică oficial că, la ministerul de externe din Viena, nu se ştie nimic în privinţa unei pretinse mobilizări a Turciei, pentru ca pe baza ei — Turcia să impună noui condiţiuni Bulgariei.

Nu mai puţin din surse particulare — adaugă aceiaşi sursă — pare că anumite influenţe tind a convinge Turcia, că o mobilizare şi o intrare în acţiune se impune.

*

In Bucureşti au sosit ştiri din Constantinopol, care arată că, pe ziua de eri, ambasadorii Germaniei şi a Rusiei au fost primiţi într'o comună şi lungă audienţă de către Sultan.

Se crede că aceste audienţe sunt în legătură cu o eventuală mobilizare a armatei turceşti şi că, foarte curînd se vor produce semne vădite despre intenţiunile Turciei.

Atitudinea Puterilor

Bucureşti. — „Politische Correspondenz", află —din Paris— că se desminte în mod formal cum că guvernul francez ar fi făcut o intervenţie la celelalte mari puteri — în senzul unei abţineri în amestecul întîmplărilor balcanice. Din contra —aici se crede că o iniţiativă, ori care, ar fi în ce priveşte atitudinea marilor puteri — nu va fi luată de cît de guvernul englezi.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Apelul Primarului Iaşilor

Momentul nu e al vorbelor care moaie inimile ci al faptelor care le întăresc şi le înalţă.

Noi, a căror soartă este de a rămînea spre paza căminurilor, simţim cu toţii nevoia, care ne va fi şi mîngîerea, de a contribui prin muncă şi jertfă la trebuinţile ceasului de faţă.

Răspunzînd acestui sentiment general, facem un apel la toţi locuitorii, Doamne şi Domnii din Iaşi, pentru ca fie direct prin Primărie, fie prin listele de subscripţie ce se vor organiza, să contribuie la adunarea de fonduri care de o camdată să fie întrebuinţate spre ajutorarea familiilor nevoiaşe ale ostaşilor mobilizaţi.

Toate sumele adunate se vor vărsa în casa Primăriei, spre a fi distribuite, prin comitetele ce se vor organiza în acest scop.

Ca primă miză de fond Consiliul Comunal a destinat suma de zece mii lei.

Primar, M. B. CANTACUZINO

Pe baza acestui apel, care respunde la sentimentele unanime ale societăţei ieşene, „OPINIA" deschide, cu începere de astăzi, o listă de subscripţie în folosul familiilor celor care pleacă pe cîmpul de luptă.

Au subscris pînă acum:

D-na Lucia Cananău	*150 lei*	*D-nu Lascar Antoniu*	*150 „*
D-ra Valentina Cananău	*50 „*	*D-na Elena E. Herovanu*	*50 „*
D-na Paulette Sturdza	*50 „*	*D-nu Eugen Herovanu*	*50 „*
D-nu N. Cananău	*150 „*	*D. Dr. Cl. Blumenfeld.*	*50 „*
D-na EmilieLascar Antoniu	*150 „*		

Minister naţional

— Situaţia politică internă —

ORA 3 d. a.

Bucureşti.—Situaţia politică se caracterizează prin credinţa tuturor factorilor importanţi că şansele unei rezolviri paşnice a situaţiei, sunt minimale.

In legătură cu această stare de spirit se semnalează faptul că deşi la ora 1, a avut loc prînzul de gală, în onoarea misiunei greceşti, M. S. Regele a primit, la ora 12, pe d. Take Ionescu în audienţă politică.

*

In privinţa formărei unui guvern naţional, n'au mai ramas astă-zi în fiinţă —de cît două formule: preşedenţia de consiliu a d-lui Calinderu sau a d-lui Maiorescu.

De şi se prea poate că în ultimul moment să intervină şi o altă formulă — un fapt este sigur şi anume: un minister pur liberal nu este cu putinţă.

De asemenea şansele unui minister sub preşidenţia de consiliu a d-lui Brătianu, sunt înlăturate.

*

Pînă eri, zvonurile puţin serioase susţineau că în cazul unui minister Calinderu, acesta ar ocupa preşidenţia fără portofoliu, d. Brătianu ar fi ministrul de externe, Mişu Ferechide domenii, Costinescu finanţe, Maiorescu justiţie, Mişu Cantacuzino industrii, Marghiloman lucrări publice.

După cum se vede, această versiune, care şi are oficină la cercul dela Capşa, menţinea în ordinea de vechime în ce priveşte reprezentanţii celor 3 partide, cari ar intra în minister şi rezervă partidului conservator-democrat numai două locuri.

*

Versiunea cu privire la preşidenţia de consiliu a d-lui Maiorescu susţine că acesta ar primi preşidenţia fără portofoliu şi partidele ar fi reprezentate prin cîte 3 miniştri.

*

Se pare că soluţia unui guvern prezidat de d. Maiorescu va rămînea cea definitivă.

Conservatorii sunt unanimi şi susţin cu hotărîre un guvern naţional prezidat de d. Maiorescu.

„Epoca", apărută astăzi dimineaţă, se crede în măsură de a şti că d. Marghiloman ar admite un minister sub preşedenţia d-lui Kalinderu.

Din această cauză, ministrul de finanţe este atacat cu violenţă de „Epoca" — cu epitetele de intrigant şi lâcheur.

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 70 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1914 – Joi 27 Iunie 1913

Ce intențiuni are Austria?

Muntenegrul declară războiu. — Anarhia Bulgară

Mama Răniților

La cel dintăiu semn de primejdie; la cel dintăiu sunet de trîmbiță, Ea și-a părăsit cuibul de odihnă, locașul de meditare de pe malul Mării Negre și a alergat să se pună în fruntea Crucei Roșii. In fruntea acelei binefăcătoare organizațiuni chemată să împrăștie balsamul cuvîntului mîngăietor și să aline suferința prin mîni tămăduitoare, va sta Regina Elisabeta a României, Suverana cu părul alb și cu inima tînără, poeta cu glasul fermecător, sămănător de consolări și de speranțe.

E glorioasă și mîndră moartea pentru patrie. Dar nu e mai puțin sfîșietoare durerea fizică a ranei, făcută de glontele orb,—nu e mai puțin amar chinul lungilor agonii. Si atunci sunt scumpe ca nici-odată șoptirile prietenoase, vocile îngerești, atingerile și alintările bunelor tovarășe pe care un destin prielnic le scoate în calea celor răniți ca să le fie ușurată suferința, ca să le fie, măcar în parte, uitată durerea.

In fruntea acelor îngeri dătători de ogoiare și de mîngăiere nimeni nu putea și nu trebuia să stee mai curînd de cît Suverana blîndă și cuminte, cîntăreața genială a ori-cării suferinți omenești, Carmen Sylva.

A mai cunoscut războiul și l'a cîntat cu accente de înaltă duioșie, acum 35 de ani, cînd a stat pe cîmpul de luptă, alături de gloriosul Domnitor Carol I. El și-a dobîndit faima de Mare Căpitan, Ea și-a căștigat numele de Mama Răniților.

In clipa de față nu avem încă războiu,—dar îl așteptăm și-l sfruntăm.

Ferice de acei cari, răniți pentru Patrie, vor simți pe fruntea lor rece sărutarea blîndă a Reginei Elisabeta, pururea alături de cei suferinzi. Ei vor îndura cu liniște și cu mulțumire tot ce le e dat să îndure și vor păstra amintirea scumpă a clipei în care s'a apropiat de ei Ingerul Mîntuitor în haină de Regină.

Mobilizarea în Iași

In ziua de 22 Iunie d. M. Wachtel, președintele „Uniunii Evreilor Pămînteni" a deschis o listă de subscripție pentru deschiderea unei cantine populare gratuite pentru familiile fără mijloace ale celor mobilizați. Prima listă a adunat vr'o 2000 lei. Numele subscriitorilor se vor publica pe rînd.

Inițiatorii subscripțiunei vor pune astăzi primăria de Iași în curent cu inițiativa pentru o eventuală unificare a colectelor.

Pe această listă clubul „Concordia" a subscris 1000 franci, afară de suma de 2000 oferită Primăriei.

*

In vederea marei lipse de personal la tramvaiul electric direcția a scoborît garanția bănească, cerută noilor angajați și care numai 50 de lei de la manipulanți și 100 lei de la conductori.

Noii admiși sunt ocupați provizori pînă la întoarcerea celor mobilizați.

*

Ședințele consiliului de higienă, din lipsă de personal medical s'au amînat *sine die*.

*

Preotul Arion de la biserica Sf. Constantin și-a înscris ca voluntari, pe cei doi fii ai săi, Constantin, în vrîstă de 19 ani, și Ion în vrîstă de 18 ani.

*

Trei sătence din satul Erbiceni s'au adresat Crucei Roșii, cerînd a fi primite ca surori de caritate.

*

D. Vîrlănescu revizor școlar, a intervenit telegrafic la ministerul de instrucție, cu rugămintea ca învățătorilor mobilizați, să li se achite de urgență lefile pe lunile Iunie și Iulie.

Plecarea rezerviștilor din Podul Iloae, dă loc la fie ce moment la mari manifestațiuni patriotice.

Soldații sunt acoperiți cu flori și se rostesc cuvîntări patriotice entuziaste.

*

Prefectura de Iași a afișat următoarele două ordonanțe:

Arsenalul armatei avînd nevoie de oamenii ce'i aparțin, se face cunoscut tuturor contingentelor, începînd cu 1895 aparținînd acestui stabiliment să se prezinte imediat acolo.

Timpul fiind scurt, se va considera incunoștiințarea de față ca ordin special prevăzut de ordinul de mobilizare No. 18046.

*

— In vedere că unii comercianți nu au ținut în seamă avertismentul dat de, noi de a nu urca prețurile:

ORDONĂM

Este interzis ori ce scumpire a prețurilor alimentelor și obiectelor de prima necesitate în tot timpul mobilizărei.

Cetățenii sunt rugați să ne a ăte pe comercianții abusivi pentru a se lua măsuri în contra lor.

Acelor ce vor fi dovediți că speculează populațiunea în aceste momente cînd se cer atîtea sacrificii pentru patrie, li se vor închide magaziile, iar marfa va fi declarată rechiziționată.

Numele lor va fi publicat pentru ca să fie știuți de toată lumea.

*

— D. Gh. Botez, fost primar, și-a luat obligațiunea de a întreține două familii a celor plecați, pe tot timpul cît va dura campania.

*

— Ministerul de interne a transmis Prefecturei de jrdeț, comunicatul austro-ungar, și anume, că Austria nu mobilizează, iar supușii austro-Ungari din Romînia, pot să-și caute nesuparați de treburile lor.

*

— In piața Unirei a fost și aseară o mare animație.

Un mare număr de rezerviști au fost învitați de publicul adunat la un pahar cu bere.

Un rezervist scoase un fluer și intonă o horă, la care luară parte, pe lîngă rezerviști și mulți dintre particulari.

Și în mijlocul acestei animații, răsunau fără întrerupere strigătele de Trăiască Patria, Trăiască armata!

*

— D. dr. Nimereanu, și-a oferit serviciile sale, ca medic la spitalul militar, în mod gratuit, pe tot timpul campaniei.

Presa străină și răsboiul

Cu cît trece o zi, cu atît presa străină acordă o mai largă publicitate evenimentelor din Balcani și în special intervenției României,

Sub titlul „Entuziasmul războinic în România," ziarul *Berliner Tageblatt* scrie:

„Entuziasmul războinic în România continuă. Cauza trebuie atribuită în primul rînd politicei înguste a Bulgariei, care în aceste momente critice, a provocat o ruptură din pricina celor cîți va chilometri ai Silistrei.

Și o mai mare vină se atribuie marilor Puteri, care n'au făcut totul, pentru ca România să nu fie silită a părăsi politica ei de pace.

Se crede în general, că mersul lucrurilor nu mai poate fi oprit.

Contingentele chemate pînă acuma sunt întărite prin un mare număr de voluntari.

Toate clasele sociale s'au unit în același entuziasm pentru Patrie și în dorința de a realiza acum idealul unei Romînii Mare.

Uniunea evreilor romîni, a lansat un manifest, prin care declară, că se solidarizează cu poporul romîn, gata a sacrifica viața și avutul pentru Patria comună.

*

Același ziar afirmă că la consulatul bulgar din București, domnește o perfectă liniște.

Pînă în acest moment, doctorul Kalinkoff, n'a luat încă nici o dispoziție pentru a părăsi Capitala Romîniei.

*

D. Paul Michaelis, primul redactor al părței externe de la ziarul „Berliner Tageblatt" scrie, în revista sa săptămînală, cu privire la mobilizarea în Romînia:

„Intervenția Romîniei trebue să dea de gîndit Bulgariei.

„Romînia s'a ținut în rezervă pînă acuma, în speranța că i se va da compensația dorită, fără ca armele să intervie. Dar tot mai mult, se simțea indus în eroare de Bulgaria.

„Acum a crezut venit momentul de a interveni.

„Joia trecută regele Carol a ordonat mobilizarea întregei armate active și formarea unei armate de operații.

„Aceasta înseamnă că pentru Romînia a trecut vremea așteptărei.

„Și ori cît de tare s'ar simți guvernul bulgar, încă va trebui să recunoască că nu poate lupta de o parte cu sîrbii și grecii și de alta cu Romînia.

„Bulgaria va trebui să răspundă cererilor Romîniei".

*

Din Sofia se telegrafiază ziarului „Berliner Tageblatt", că guvernanții întartă populația în potriva Romîniei.

*

Ziarele berlineze, sosite azi în localitate, afirmă, că în cercurile diplomatice, domnește părerea, că Romînia și-a mărit pretențiunile, în senzul ca să obție linia Rusciuc-Varna.

*

Revista germană „Militarische Rundschau", arată că forțele ce se găsesc azi în Balcani, se pot cifra:

Serbii, cu 200,000 de oameni, Grecia cu 100,000, Muntenegrul cu 15,000, și, Bulgarii cu 300,000 de oameni.

MICI POLEMICI

„Le Temps" *afirmă că Bulgarii suffăr de demență balcanică.*

Noi le-am trimis eri pe... d rul Zosin, mobilizat.

*

Dintre prea numeroșii ofertanți la voluntariat prea puțini au fost primiți. Comandamentul s'a constituit într'un adevărat... involuntariat.

*

D. N. Iorga, cenzorul presei în timpul răsboiului, a cerut să-i se procure numărul din „Unirea" d-lui Cuza în care se denunță că ne lipsesc... 500.000 de puști.

*

A propos de „Unirea".

Entuziasmul ziarului e fără de margini, pentru că „se arată zorile triumfului..." pentru cine credeți?

— Pentru d-rul Șumuleanu!

Gravi oameni politici și totdeauna la înălțimea momentului.

INFORMAȚII

La spitalul Sf. Spiridon, pe ziua de astăzi se găsesc peste 100 bolnavi. Spitalul nu suffere de loc, în ceea ce privește numărul medicilor. La secția medica I, e d. dr. V. Negel, la secția chirurgicală sunt d. dr. N. Apotecker și d-ra dr. E. Severin, la biroul primirei e d. dr. M. Gane și d-na dr. Dockman, la secția infantilă și la pavilioanele de Isolare e d-ra dr. A. Macarovici.

Iar la celelalte spitale și ospicii, se găsesc la Pașcanu, d. dr. A, Băläceanu; la osp. Socola d-nii d-ri A. Brăescu și Popa Radu; la Institutul Gr. Ghica Vodă, d. dr. V. Bejan, d-ra dr. Leon și d-na dr. Grossi.

In acelaș timp, d. dr. E. Riegler, efor și profesor al clinicei Terapeutice, vizitează în fiecare zi pe toți bolnavii din toate serviciile spitalelor.

Covocarea membrilor clubului conservator din localitate s'a făcut de astădată trimițîndu-se fruntașilor clubului înștiințarea verbală că se va vota o moțiune de solidaritate cu guvernul de colaborare.

De altfel în același ton este redactat și articolul apărut aseară în fruntea „Evenimentului" sub titlul Pentru Guvern *și care se rostește pentru susținerea fără nici o rezervă a guvernului de astăzi.*

Din Brăila vine știrea că poliția a pus mîna pe 2 tineri bulgari, cari se duceau cu velocipedul spre arsenal, unde e depozitul militar de praf. Ei vroiau să arunce în aer depozitul. Fiind urmăriți și prinși, poliția a făcut peste noapte o descindere la toți bulgarii; le-a închis dughenile și numai acelora ce au dovedit că sunt Arnăuți, ori Sărbi li s'a dat voe să-și redeschiză dughenile, iar pe ceilalți le-a dat răvaș de drum peste hotară.

Ministerul face cunoscut Prefecturei de județ ca să nu se permită nici o strîngere de bani pentru ajutorarea familiilor celor mobilizați, de cît numai cu listele comitetelor oficial constituite în acest scop, înscriindu-se pe asemenea liste orice ajutoare.

APEL LA CARITATEA PUBLICA

In „Monitorul Oficial" va apare următoarea circulară adresată prefecților de județe pentru a îndruma inițiativa privată la ajutorarea familiilor sărace a celor mobilizați.

Sunt mobilizați sub arme cea mai mare parte din fiii acestei țări.

Mulți din ei și-au lăsat fără sprijin și ajutor familiile, mai ales soldații, grade inferioare; plecînd, ei au lipsit pe cei rămași și de munca ogoarelor și de alte mijloace de viețuire.

In privința lucrului pe țărinele celor plecați v'am arătat prin ordinul circular No. 40,081 ce trebue să se facă.

Pentru ajutarea familiilor lipsite de mijloace, se cuvine a se face apel la caritatea publică, care la noi a dat dovezi frumoase de ajutorarea celor în lipsă și nenorociți, în toate împrejurările.

Să facem dar apel la toate persoanele cu dare de mînă și cu inima nobilă a se constitui în comitet spre a strînge și da ori ce ajutor se va putea, pentru ca să nu lăsăm în suferință pe familiile rămase fără existența zilnică, din cauză că susținătorii lor s'au strîns împrejurul drapelului în primele chemării.

Chiar dacă Statul ar mai lua și alte măsuri pentru ajutorarea celor mobilizați încă rămîne un cîmp destul de întins pentru inițiativa privată.

Nu ne îndoim că intervenția dv. va da cele mai bune rezultate".

Se observă o mare lipsă de argint și de bilete de bancă a 20 lei, lucru care creiază neajunsuri mai cu samă cu ocazia aprovizionărei celor mobilizați.

Ministerul de finanțe, pentru a abvia acest neajuns, a dat ordin să se puie în circulație 3 milioane 200 mii lei argint și 1 milion nikel. Iar Banca Națională, care avea un stok mare de bilete de bancă a 20 lei a făcut același lucru.

Am putut vedea azi pe d. dr. Floru medic șef al orașului.

La întrebarea mea, d. dr. Floru îmi spune că serviciul sanitar al orașului, s'a complectat repede și se face în chipul cel mai conștiincios.

Bolnavii de boli contagioase sunt izolați—și cercetăm un control sever în ceia ne privește alimentele.

Inscrierile pentru Crucea Roșie s'au terminat, toate locurile disponibile fiind ocupate. S'a dat preferință doamnelor din elita Iașului cunoscînd mai multe limbi. In ultimele zile s'au înscris numai studente în medicină, cari au prezentat certificate de studii.

Tinerilor—foarte mulți la număr—cari s'au oferit ca voluntari li se cer următoarele acte.

Certificat de bună conduită. Act de naștere, Act de naționalitate, Consimțimîntul părinților.

Casa Medicală din localitate n'a primit nici o dispoziție pentru scădeea ajutoarelor pentru meseriașii bolnavi. S'au revocat numai ajutoarele pentru stațiunile balneare, pentru care, de altfel sunt puțini amatori în împrejurările cele de față.

S'au intentat procese de contravențiuni mai multor proprietari de cîrciume pentru că au vîndut băuturi spirtoase în contra ordonanței prefecturii de poliție.

Bătrînul pictor german R. Havranek, a oferit un tablou care reprezintă „Romînia trimițîndu-și fiii la războiu", pentru a fi vîndut în folosul celor remași pe urma rezerviștilor plecați.

D. Cezar N. Vuza, student în teologie, a făcut o cerere către I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, de a-l încuviința să se înroleze în armată ca voluntar.

La această cerere, I. P. S. S. Mitropolitul a pus rezoluția următoare:

— *„Primesc cu bucurie sufletească această cerere a d-lui Vuza, student teolog, căruia îi aduc laude pentru avîntul său patriotic și se va interveni la comenduirea corpului IV în sezul cererei sale.*

(s) **Pimen**

Apelul Primarului Iaşilor

Momentul nu e al vorbelor care moaie inimile ci al faptelor care le întăresc şi le înalţă.

Noi, a căror soartă este de a rămînea spre paza căminurilor, simţim cu toţii nevoia, care ne va fi şi mîngîerea, de a contribui prin muncă şi jertfă la trebuinţile ceasului de faţă.

Răspunzînd acestui sentiment general, facem un apel la toţi locuitorii, Doamne şi Domnii din Iaşi, pentru ca fie direct prin Primărie, fie prin listele de subscripţie ce se vor organiza, să contribuie la adunarea de fonduri care de o camdată să fie întrebuinţate spre ajutorarea familiilor nevoiaşe ale ostaşilor mobilizaţi.

Toate sumele adunate se vor vărsa în casa Primăriei, spre a fi distribuite, prin comitetele ce se vor organiza în acest scop.

Ca primă miză de fond Consiliul Comunal a destinat suma de zece mii lei.

Primar, M. B. CANTACUZINO

Pe baza acestui apel, care respunde la sentimentele unanime ale societăţei ieşene, „OPINIA" a deschis cu începere de eri, o listă de subscripţie în folosul familiilor celor care pleacă pe cîmpul de luptă.

Au subscris pînă acum :

D-na Lucia Cananău	*150 lei*	*D-nu Eugen Herovanu*	*50 „*
D-ra Valentina Cananău	*50 „*	*D. Dr. Cl. Blumenfeld.*	*50 „*
D-na Paulette Sturdza	*50 „*	*D-na şi D. Gh. Ghibănescu*	*50 „*
D-nu N. Cananău	*150 „*	*D. Petre Sion*	*200 „*
D-na Emilie Lascar Antoniu	*150 „*	*D-na şi D. Iosef Hirsch*	*40 „*
D-nu Lascar Antoniu	*150 „*	*D-na şi D. Max H. Goldner*	*50 „*
D-na Elena E. Herovanu	*50 „*	*D-nu Ştef. Georgescu avocat*	*30 „*

Astă-zi la ora 4 p. m. se află convocat la Principesa Moruzzi comitetul Crucea Roşie *a doamnelor din secţia Iaşi ; iar la 5 p. m. acelaşi comitet a fost convocat la primărie de d. B. Cantacuzino.*

Detalii în ediţia II-a.

Obrăznicia bulgărească. — *Libraria bulgăreasoă a pus în vînzare mii de Cărţi postale ilustrate cu totfelul de vederi din războiu, militare, chemate a înălţa spiritul războinic al Bulgarilor. Intre alte ilustrate ale lor sînt multe, cari ne insultă pe noi Romînii într'un mod scandalos.*

In una din ilustrate se reprezintă jos în medalion turci, bulgari fumînd cinbuc şi făcînd haz de năzuinţile războinice ale Romînilor.

Iar ca batjocorire sus în planul întâiu se reprezintă soldaţi în coloană de atac, slabi, zgîrţiţi şi aproape goi, iar ca arme cînd ţăpoaie şi furci, cari merg în pas şovăitor spre Silistra. Iar ca inscripţie jos stă scris : „Acesta-i Regimentul I de mămăligari ai d-lui Take Ionescu, cari vor intra în Silistra".

Felul de a ne aprecia al Bulgarilor este mai mult ca o obrăznicie, iar în momentele actuale cînd soldatul romîn a răspuns aşa de entusiasmat la mobilizare e o curată zădărire a simţului nostru patrtotic.

Mobilizare în Austria (?). *Presa noastră a luat act cu plăcere de informaţiunile oficiale trimise de consulatul Austro Ungar din localitate că din* **înalt izvor** *poate anunţa : „Austria nu mobilizează". Ne facem datoria de a întreba la rîndul nostru, cum se face că din partea aceluiaşi consulat s'au primit ordine de chemare de către foarte mulţi romîni supuşi Austriei, şi aflători aici la noi în diferite servicii particulare.*

Tot odată ni se semnalează de patrulele noastre mişcări de trupe prin părţile Făgăraşului şi ale Bănatului. Să fie toate acestea numai măsuri de precauţie luate contra Serbiei cu elementele romîneşti de la noi, pentru a-şi apăra Bosnia şi Herţegovina*?.*

In urma invitaţiunei primite din partea primarului Iaşilor, comitetul clubului „Concordia", întrunit de urgenţă, a dat însărcinarea d-lui Lupu Weisengrün de a participa, în numele clubului, la întrunirea convocată pentru astăzi, ora 5 d. a. la primărie, şi să declare că sus zisul club subscrie două mii lei pentru familiile rezerviştilor plecaţi pe cîmpul de luptă.

„Nebuna din amor" cea mai nouă creaţiune în filmele daneze se reprezintă astăseară Mercuri în noul program al teatrului cinematografic Pathé - Frères, din grădina Traian.

„Nebuna din amor" este o montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri scandinavi, cari dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

O mare parte a acţiunei se desfăşoară pe pajiştele fermecătoare ale fiordurilor nordice, binecuvîntate de natura cu nespuse hauri.

Mai cuprinde apoi în noul program de astă seară Mercuri 26 Iunie din „Grădina Traian : splendide comedii, pitoreşti vederi, admirabile piese etc.

OPINIA apare la oara 8 în a doua ediţie cu ULTIMELE ŞTIRI SENZAŢIONALE.

Mersul operaţiunilor de Războiu

— Telegramele Agenţiei Romîne —

Ora 10 a. m.

Belgrad.—Biroul presei află că un atac violent al trupelor bulgare a fost respins de sîrbi la Zajesar.

Atacurile Bulgarilor la Tresujevo şi la Wlassina au fost respinse în mod energic.

Ştirea ziarelor privitoare la o pretinsă înaintare a Bulgarilor spre Vrania e, prin urmare, absolut falşă.

O puternică coloană bulgară care ocupa o poziţie pe graniţa sîrbo-bulgară, în faţa localităţii Kujazevac, a trecut graniţa şi a năvălit în orăşelul Kujazevac, care era aparat numai cu un slab detaşament şi care, după o scurtă opunere, a părăsit localitatea.

Pe tot parcursul de la graniţă la Kujazevac, Bulgarii au incendiat toate satele, mai ales satul Polom care a suferit foarte mult de *purtarea barbară bulgărească, care aminteşte vremurile cele mai grozave* din domnia Turcilor.

S'a dat ordin de a se trimite întăriri în Kujajevac.

Bulgarii mai atacă localitatea Zaitcher. Rezultatul nu se cunoaşte încă.

*

Belgrad.—Biroul presei află că liniştea domnea pe tot frontul armatei a treia. După ce Bulgarii au încercat în zadar, timp de şase zile, să rupă linia noastră de bătălie, ei s'au retras şi au început să-şi adune detaşamentele risipite.

Pierderile Bulgarilor sunt enorme.

*

Holera domneşte la Istip. — S'au luat măsuri de combatere a flagelului.

*

Cetinge.—Ministrul Bulgariei a plecat azi dimineaţă, încredinţînd afacerile, legaţiunei ruse.

*

Belgrad.—O ediţie a Monitorului Oficial va apare azi după amiază publicînd proclamarea războiului.

*

Athena.—Un nou convoi de prizonieri bulgari a sosit aci. E format din 2 colonei, 2 maiori, 11 ofiţeri şi 912 soldaţi.

Ministerul de Războiu publică raportul Statului Major, după care trupele greceşti urmăresc armata bulgară.

*

Sofia.—In Sobranie, Daneff a citit mesajul regal care cere votarea budgetului de al 2-lea semestru.

Preşedintele consiliului a anunţat că va depune un proect de lege de 50 milioane pentru trebuinţele armatei ; apoi şedinţa a fost ridicată, anunţîndu-se cea viitoare pentru mîne.

*

Paris.—Camera a votat, cu 344 voturi în contra a 220, ansamblul articolului 18 al legei serviciului de 3 ani. S'au adoptat mai pe urmă articolele 2 şi 3 privitoare la efective, art. 4 priviter la recrutare şi art. 5 stabilind la 28 ani totalul serviciului militar.

*

Londra.—Camera comunelor a adoptat, în a treia cetire, legea zisă Homerule, prin 352 voturi în contra 243.

Epitropia Spitalului Israelit

— IAŞI —

Adunarea generală, convocată pentru Duminecă 23 Iunie, neputînd avea loc din cauza că nu s'a întrunit numărul de membri cerut de statute ;

Adunarea generală extraordinară a membrilor cotizanţi şi donatori ai Spitalului, în conformitate cu articolul 37 şi 23 din Statutele aprobate prin Inaltul Decret Regal No. 4175 din 29 Mai 1913 va avea loc **Duminecă 30 Iunie 1913, ora 3 p. m.,** în localul şcoalei „Cultura" din strada Gh. Mîrzescu.

La ordinea zilei fiind :

Alegerea Epitropiei Spitalului pe un period de 3 ani, în virtutea articolului 37.

Preşedinte, **Heiman Nelken.**

Secretar, *M x Caufman.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia Generală

Telegramele de astăzi destinate ziarelor şi admise de cenzură indică clar că mult cîntatele victorii bulgare sunt departe de a corespunde realităţei. Nu se poate contesta că tendinţa lor de a ocupa linia Istip—Koceana n'a reuşit şi că serbii rezistă perfect de bine tuturor atacurilor bulgare.

Pe de altă parte se subliniază tendinţa bulgarilor de a ocupa teritoriul, care respunde regiunei Calafatului, în scop vădit de a împiedica o cooperare a armatelor Romîne cu cele sîrbe.

In ce priveşte situaţia Romîniei, un comunicat al ministerului de externe austriac, apărut aseară în Viena, în „Neues Wiener Tagblatt" este de natură a indica clar că problema conflictului Romîno-Bulgar este cea mai grea problemă din întregul conflict balcanic şi că sunt minimale şansele ca acest conflict să poată avea o soluţie pe cale paşnică.

Cît priveşte situaţia politică internă, nu se poate vorbi astăzi cu precizie despre un guvern naţional. Se pare că în această privinţă nu se va face pentru moment nimica.

Iată acum ştirile, în ordinea pe care le-am primit :

Cum se explică atitudinea Austriei

— Un comunicat inspirat —

Ora 11 a. m.

Bucureşti.—Din Viena vine ştirea că ziarul „Neues Wiener Tageblatt", ale cărui legături cu ministerul de externe austriac sînt notorii, publică în numărul de aseară, un articol vădit inspirat :

Nu este exact, spune numitul ziar, că tratativele indirecte care tind la stabilirea unor înţelegeri între Romînia şi Bulgaria n'ar fi dat nici un rezultat şi că pot fi considerate ca terminate.

Din potrivă acţiunea Austriei în acest senz continuă ; dar ştirile că tratativele ar fi dat un rezultat, fie pozitiv, fie negativ, sînt neexacte.

Este perfect adevărat că acţiunea Austriei care urmăreşte o înţălegere între Romînia şi Bulgaria în senzul ca legitimele năzuinţe ale Romîniei să fie pe deplin satisfăcute, fără să mai fie nevoe de o intrare a Romîniei în acţiune, este contracarată de o acţiune franco-rusă, care tinde să convingă sferele conducătoare din Bucureşti, că aşa cum sînt lucrurile astăzi, Austria nu se preocupă de cît de interesele ei proprii şi nu de ale Romîniei.

Trebue să fie însă bine ştiut că acţiunea Austriei nu are la baza ei de cît dorinţa ca bunele raporturi cu Romînia să fie menţinute cu toate recentele manifestaţii antiaustriace din Bucureşti şi împotriva tendinţelor campaniei intenţionate ce se duce în Romînia pentru a îndepărta simpatia Austriei.

Chestiunea romîno-bulgară este una din cele mai complicate probleme din cele ce privesc starea de lucruri actuală din Balcani. Şi ar fi foarte greu de întrevăzut felul cum această problemă va fi rezolvită.

Cum s'ar rezolvi însă acest conflict el nu va altera vechea prietenie austro-rusă.

Mari înfrîngeri ale Bulgarilor

Bulgarii pierd Seres şi Veles
Grecii cuceresc Strumniţa şi Demirhisar

Bucureşti.—Bulgarii au suferit două grave înfrîngeri : una din partea Grecilor la Seres şi alta din partea armatelor Sîrbe, care le-au luat Veles.

*

Trupele greceşti au mai cucerit localităţile Strumniţa şi Demirhisar.

Mobilizaţi romîni veniţi din străinătate

Bucureşti.—Două vapoare au sosit din Constantinopole încărcate cu rezervişti romîni.

Cine se mobilizează

—Comunicatul Ministerului de Răsboiu—

Bucureşti. — Ministerul de război a dat un comunicat oficial relativ la chemările sub arme prin care se arată :

1) Sunt chemate sub arme contingentele de la 1913 şi 1901 inclusiv.

Dispensaţii amînaţii şi scutiţii din aceste contingente nu sunt chemaţi.

2) Din contingentele 1900 pînă la 1895 inclusiv nu trebue să se prezinte de cît acei care vor fi chemaţi prin ordine individuale şi nominale :

3) Voluntarii care nu fac parte din nici unul din contingentele chemate, dar care doresc să ia parte la răsboiu vor face cereri direct şefilor pe trupe.

Auxiliarii chemaţi prin ordine speciale vor fi întrebuinţaţi după indicaţiunile aratate prin livrete sau prin ordine speciale.

O manevră bulgară

Ora 1.

Bucureşti.— Vine ştirea din Paris că ziarul „Le Temps" crede a şti că operaţiunile bulgarilor în direcţia Zaicef-Vidin, adică înspre frontiera sîrbă dinspre Calafat, este o manevră cu tendinţa de a ocupa acest teritoriu pentru a zădărnici trecerea armatelor romîne.

Sobrania bulgară

Bucureşti.— Eri a avut loc prima şedinţă a Sobraniei bulgare, care n'a durat exact decît 10 minute, D. Danef a pronunţat cîteva cuvinte în legătură cu budgetul, şi apoi şedinţa s'a amînat pentru mîni.

Anarhia în Bulgaria

Bucureşti.—După ştirile particulare primite de guvernul romîn, situaţia generală în Bulgaria este extrem de gravă.

De şi guvernul bulgar luase măsuri ca să nu pătrundă în public ştirea că Romînia a mobilizat, totuşi această ştire a păruns şi poporul bulgar se află într'o agitaţie de nedescris.

Este mare temere de izbucnirea unei revoluţii.

S'au luat cele mai severe măsuri de ordine, şi s'a dispus ca ziarele să fie suspendate. Chiar ziarul oficios „Mir" organul primului-ministru Daneff, şi-a încetat apariţia.

Infrîngeri bulgare

Bucureşti. — Se confirmă că serbii au reuşit să cucerească localitatea Iştip şi că bulgarii au fost împinşi înspre localitatea Ragovici.

Această cucerire se consideră de o mare insemnătate strategică.

Spioni bulgari

Bucureşti.—Din Brăila ni se omunică faptul că între gările Mustin şi Silistraru au fost surprinşi doi bulgari cari voiau să mineze linia ferată.

Bulgarii au fost arestaţi şi trimiş la Brăila unde parchetul cercetează.

Provocări bulgare

Bucureşti. — Ziarul „Presa" află că eri, un vas austriac, pe care se aflau sute de soldaţi bulgari şi care mergea spre Vidin, s'a apropiat foarte mult de ţărmul romînesc.

Soldaţii bulgari au proferat cuvinte insultătoare la adresa romînilor. S'au tras şi focuri, şi se afirmă că ar fi morţi şi răniţi în rîndurile bulgarilor.

Avertismentul Ministerului de Răsboi

Bucureşti.— Ministerul de răsboi o dat un ultim avertisment ziarelor de a nu mai publica ştiri referitoare la chemările sub arme.

Cu incepere de astăzi se vor aplica pedepsile conform cu legea spionajului.

Oferta Bulgarilor

Ora 2 jum.

Bucureşti.— Se comunică din Atena că guvernul dela Sofia ar fi gata să ofere Romîniei, terenurile fixate prin protocolul dela Petersburg pînă la Kovarna.

Plecarea ofiţerilor romîni din Paris

Paris.— Plecarea ofiţerilor de rezervă, aflători aci, în număr de 150, a dat prilejul unei mari manifestaţii patriotice la care s'a asociat întreaga colonie romînă din Paris.

Strigătele de Trăiască Romînia, trăiască Franţa, nu mai conteneau.

Accidentul majorului Cătănescu

Bucureşti.—Astăzi dimineaţă, pe bulevardul Carol, în dreptul ministerului de domenii, a fost omorît majorul Cătănescu.

Iată în ce condiţiuni s'a produs această nenorocire :

Majorul Cătănescu în într'o stare de extra-ordinară surexcitare nervoasă, a căzut victima unui auto-mobil, din lipsă de băgare de seamă.

Automobilul l'a lovit la cap şi moartea i-a fost instantanee.

Guvern naţional

Bucureşti.—In privinţa formărei unui minister naţional, domneşte pe ziua de astă-zi convingerea că dacă partidul liberal nu va admite ca ministerul naţional să fie prezidat de d. Titu Maiorescu, ideia unui atare guvern va fi părăsită.

Bine înţeles că nu este exclus faptul că dacă noi evenimente se vor produce, discuţia în această privinţă va fi reluată.

Tramvaele Electrice

IAŞI

Se caută pentru imediata angajare conducători şi manipulanţi.

Ofertanţii să se adreseze la administraţia Tramvaelor Electrice.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI — FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

EDIŢIA II-a SPECIALA

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1914—Joi 27 Iunie 1913

Spre un guvern naţional?

Ştirile privitoare la instituirea unui guvern naţional, apărute în prima noastră ediţie, au fost, azi, puţin pozitive. Mai curînd chiar negative, întru cît întrevedeau probabilitatea părăsirii ideei însăşi de a se forma un astfel de guvern.

După părerea unanimă a tuturor cari au urmărit mersul evenimentelor politice şi diplomatice în lunile din urmă, bărbatul de stat indicat în actualele împrejurări,—prin priceperea şi tactul de care a dat dovadă,—a fi în fruntea unui guvern naţional, este actualul prim ministru al ţării—d. Titu Maiorescu.

Ideia unui guvern naţional este şi rămîne crezul tutulor celor cari au o cît de mică părticică de răspundere.

Să sperăm că---în cele din urmă---ea va deveni o realitate şi că, formula constituirei nu va împiedica realizarea unui atare guvern.

Ultime Informaţii

Crucea roşie.—In afară de ştirile referitoare la Crucea Roşie, publicate în ediţia de dimineaţă, mai aflăm următoarele:

Alteţa SaPrincesa Mouruzzi şi d na general Lambrino în organizarea operei de ajutorare se achită cu un zel extraordinar de nenumăratele grele îndatoriri în care intră şi bogata corespondenţă zilnică.

Inscrierile la Crucea Roşie a fost delegată a le primi d-na Maria Uhrinowski.

Relativ la înscrieri amintim publicului că se află epuisată lista primă a Crucei Roşii pentru care s'a dat preferinţă doamnelor din societatea aleasă, cunoscînd diferite limbi.

Actualmente se preferă numai studente cari prezintă cîte un certificat al facultăţii de medicină şi unul din partea universităţii.

Membrele Crucei Roşii vor trebui să frequenteze cursuri de mică chirurgie şi pansamente. Din acest punct de vedere se preferă şi ne mediciniste.

De altfel echipa primei ambulanţe s'a complectat şi pleacă din Bucureşti. In această echipă fac parte din Iaşi, numai d-na colonel Elise Greceanu şi poate şi d-na Ella Negruzzi.

De remarcat că între numeroasele cereri primite de către conducătoarele Crucei Roşii iaşane sunt şi unele semnate de domni şi de elevi, probabil prin confuziune.

Suma adunată de organizaţia Crucei Roşii, din cotizaţiile d-nelor din comitet şi din colecte este destul de însemnată.

Opera de ajutorare.—Astăzi la orele 5 p. m. a avut loc la Primărie, marea întrunire anunţată, în scop de a se constitui un comitet de ajutorare şi organizarea ajutoarelor.

A participat elita Iaşului.

După discuţiune, s'a acordat un mandat d-lui Mateiu Cantacuzino, de a proceda la constituirea comitetului, cum va crede de cuviinţă.

Cetitorii vor găsi în ediţia I-a de mîne o dare de seamă complectă.

Iată textul cererei d-lui Cezar Vuza student în teologie de a fi înrolat ca voluntar.

Inalt Prea Sfinţite Stăpîne,

Subsemnatul, student în Teologie, deşi dispensat pînă la hirotonia mea în preot de serviciul militar, totuşi avînd în vedere împrejurările în care se află astăzi scumpa noastră ţară, cu cel mai profund respect prin aceasta vin a vă ruga ca pe de o parte să bine voiţi a-mi da Inalta bine cuvîntare, iar pe de altă parte, a interveni către autorităţile militare respective ca să fiu primit şi înrolat voluntar printre apărătorii oştirei Romîne şi anume cu însărcinarea de a aduce servici, măcar la serviciul sanitar sau Crucea Roşiei ca astfel la timpul cuvenit să nu fiu impedicat a îmbrăţoşa cariera preoţească pentru care mă pregătesc.

Sunt al I. P. S. V. prea plecat şi prea supus fiu spiririual.

Cezar N. Vuza.

Magazia comerciantului I. Croitoriu dela Copou, a fost închis şi marfa găsită declarată ca rechiziţionată, din cauză că a vîndut eri pînea cu 80 bani kgr.

Academia Romînă a acordat suma de cinci sute de lei, pentru înmormîntarea regretatului publicist Ilariu Chendi. care va avea loc mîine, în capitală.

ULTIMA ORA

Dineul de gală de la Palat

— Toastul M. S. Regelui —

Bucuresti.—Aseară a avut loc la Palat prînzul de gală, dat cu ocazia sosirei misiunei speciale eline, venită să notifice M. S. Regele, suirea pe tronul Greciei a regelui Constantin.

Au luat parte, în afară de MM. LL. Regele şi Regina, AA. LL. Principele Ferdinand, princesa Maria, prinţul Carol şi principesa Elisabeta, toţi miniştrii, afară de ministrul de războiu, plecat în inspecţie, şi casele civile şi militare regale şi princiare.

S'a ţinut cerc atît înainte de dineu cît şi după dineu.

La şampanie M. S. Regele, a toastat pentru Regele Constantin şi Grecia.

In esenţă M. S. Regele Carol a spus:

„Rădic acest pahar în sănătatea majestăţilor lor Regele şi Regina elenilor şi le urez lor şi poporului lor toată prosperitatea şi fericirea.

Şi a terminat cu cuvintele:

— Să trăească!

Muzica a întonat imnul greac şi romîn.

La ora 10 jum Regele şi Regina s'au retras în apartamentele lor.

*

Misiunea greacă a plecat astăzi dimineaţă la Constanţa şi de aci, cu un vapor italian, se duce direct la Pireu.

BURSA

Bucureşti. — Operaţiunile Bursei s'au încheiat în chipul următor:

Banca Agricolă 500—504, Banca Generală Romînă 1975—1990, Banca Romînească—la purtător—680—690, emisiunea a doua 243, Dacia-Romînia 1540 şi Generala 1520.

Situaţia în Bulgaria

Bucnreşti. — Din Sofia vine ştirea că ministrul Austriei a fost primit eri în audienţă de cătră Ţarul Ferdinand şi primul-ministru Danef.

Aceste audienţe se pun în legătură cu acţiunea militară a României.

*

Pentru a se vedea cît de mult—presa bulgară—caută să înducă în eroare opinia publică în privinţa intenţiilor României, se relevă faptul că *Vecerna Posta* publică o corespondenţă din Bucureşti în care se spune, că primul ministru romîn ar fi făcut Vinerea trecută o vizită d-lui Kalincef—reprezentantul Bulgariei la Bucureşti—şi i-ar fi răspuns:

— „Faţă de zvonurile care circulă am ţinut să viu să-ţi întind mîna şi să-ţi spun că viu să ne înţelegem prieteneşte".

*

Ziarele din Capitală au ştiri care arată că starea spiritelor, în Bulgaria, este astfel în cît revoluţia nu va putea fi evitată.

Caracteristică este o declaraţie pe care colonelul bulgar — prizonier — Maneff, a făcut-o corespondentului din Ueskiüb al ziarului „Stampa": „Vina actualului războiu între fraţi nu o are de cît Malineff, cu politica lui austriacă şi macedonenii cari au împins pe bulgari la războiu".

Tactica Bulgarilor

Bucureşti.—Legaţiunele străine din Capitală au primt ştiri precise că Bulgarii îşi retrag trupele de elită de pe frontul sîrb şi grec şi le îndreaptă în spre Nord.

Aşa se explică ştirile despre succesele Bulgarilor şi a Grecilor, de care vorbesc mereu telegramele din urmă.

Munca Cîmpului

Bucureşti.—Ministerul de interne a reînoit circulara, de astă-dată în mod foarte energic, cu privire la munca cîmpului.

Ministrul cere prefecţilor ca organele administrative să ia toate măsurile indicate de ocazie, ca barbaţii nemobilizaţi, femeile şi copii în stare să muncească să iasă la cîmp, şi să se ocupe a strînge recolta, dar nu numai a proprietarilor ci mai ales şi a celor plecaţi la armată.

O mare victorie Grecească

Atena. — Se confirmă în mod oficial că Grecii au reuşit să ocupe localitatea Seres, situată la nord de Salonic, pe linia principală care duce spre Sofia.

Localitatea constituie un punct strategic important şi are o populaţiune de mai bine de 60 de mii de oameni.

Luptele, ce s'au dat aci, pare a fi fost foarte înverşunate şi Bulgarii nu s'au retras de cît după ce au avut pierderi colosale.

Finanţele romîne şi războiul

Starea finanţelor Romîniei este infloritoare,—declară d. ministru Marghiloman

Bucureşti.—Interviewat de către un reprezentant al presei cu privire la starea finanţelor Romîniei, în raport cu războiul, d. Alexandru Marghiloman—ministrul de finanţe — a declarat:

— „In ziua în care s'a decretat mobilizarea, Statul a depus în numerar la administraţiile financiare indicate de Statul Major — sumele prevăzute ca fiind necesare pentru trebuinţele trecerii pe picior de războiu a tuturor efectivelor concentrate.

Serviciul cuponului este asigurat pînă la finele lui Decembrie 1913.

Avem în depozite—mărci în aur la Băncile mari din Berlin şi franci în aur, la Băncile mari din Paris.

Avem depozitate de asemenea la aceste Bănci sumele necesare pentru acoperirea plăţilor de făcut în Străinătate,—pentru furniturile eventuale, ce ar mai urma să se facă."

Continuînd apoi, d-nul Marghiloman spune:

—Rămîne Statului romîn după aceia, în afară de veniturile ordinare, disponibil suficient pentru a face faţa tutulor cheltuelilor necesitate de războiu, fără a trebui să recurgă la vr'un împrumut în Străinătate.

Afară de aceasta, statul mai are depozite serioase la marile Bănci din ţară, depozite pe care nici nu va căuta să le încaseze aşa de repede, pentru că nu voieşte să provoace vre-o jenă momentană sau o suferinţă economică.

In fine Banca Naţională este în dreptul ei să mai emită—dacă va crede de cuviinţă—bilete în valoare de 200 milioane.

Presa rusă şi România

Bucureşti. — Ziarul „Odewski Novosti spune că indiferent dacă mobilizarea României este numai o simplă demonstraţie, sau înseamnă intrarea României în acţiune — este sigur astăzi că puterile triplei înţelegeri vor primi cu plăcere ca legitimele cereri ale României să fie îndeplinite.

Din Petersburg se anunţă pe de altă parte că Ţarul s'a reîntors în Capitală.

In chestia guvernului naţional

Bucureşti.—Două ziare între care şi „La Politique", vorbind de ideia unui guvern naţional au afirmat că această idee n'ar fi de cît o fumisterie a d-lui Ionel Brătianu, şi că n'ar exista nici un motiv de schimbarea guvernului, întru cît M. S. Regele, singurul factor hotărîtor, acordă încrederea sa deplină actualului.

Ziarul „La Roumanie". apărut în Capitală la ora 6, publică următorul articol în această chestie:

„Două ziare de aseară se ocupă de chestiunea unui guvern naţional şi o tratează într'un mod, pe care în ce ne priveşte nu-l putem admite.

D. Ionel Brătianu, şeful partidului liberal este învinuit de a fi luat o atare iniţiativă.

Eroare. Iniţiativa acestei idei aparţine d-lui Take Ionescu şi procedînd ast-fel, şeful nostru este consecvent cu sine însuşi, căci de mai bine de 5 ani d-sa este fixat asupra principiului, că în cazul unui răsboiu după cum toţi romînii sînt mobilizaţi pentru acţiunea militară, tot astfel toate forţele politice trebue să concureze la acţiunea naţională.

Articolul continuă:

„Ziarele în chestiune pun înainte un principiu cu totul sănătos şi just şi anume că Coroana formează guvernele şi că nimeni nu-i poate impune liste ministeriale.

Dar tot atît de just este că oamenii cari au răspunderea în faţa ţărei, mai ales cînd sunt şi şefi de partid, au dreptul şi datoria să-i ofere consiliile.

Mai departe „La Roumanie" spune:

„Unul din ziarele în chestiune tratează pe d. Take Ionescu, de conservator, membru într'un guvern conservator. Este o nouă greşală.

D. Take Ionescu e şeful partidului conservator-democrat, şi se găseşte într'un guvern compus din colaborarea a două partide: partidul conservator-democrat şi partidul conservator.

Este vr'o utilitate ca presa să se ocupe de aceste chestii? Noi credem că nu.

Dacă factorii politici—şi prin aceasta înţelegem şefii partidelor politice—ar fi găsit soluţia, ei n'ar fi întîrziat s'o realizeze. Căci nu-i destul să fi numai partizanul unui guvern naţional. Mai trebuie să ştii să găseşti şi să stabileşti condiţiile alcătuirei unui asemenea guvern şi să ai şi chemarea de a le aduce la îndeplinire.

— Pe de altă parte ni se comunică, în ultimul moment, din Capitală, că greutăţite în vederea formărei unui guvern naţional perzistă şi că numai de la buna inspiraţie a d-lui Brăteanu de a admite preşidenţia d-lui Maiorescu, depinde realizarea unui atare guvern.

Nu mai puţin discuţiile şi întrevederile dintre fruntaşii politici continuă să aibă loc.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1915— Vineri 28 Iunie 1913

Bulgaria cere arbitrajul Rusiei

GENERALISIMUL

Cel dintâiu gest al Monarcului nostru a fost de a încredința A. S. Regale Principelui Ferdinand comandamentul suprem al oștirei Romîne, în așteptarea desfășurării evenimentelor.

Opinia publică întreagă a salutat acest gest și a văzut în el, încă odată, o chezășie de strînsă, de indisolubilă legătură între Dinastie și între Țară, în momente de grea răspundere și în preziua unor întîmplări cari urmează a aduce după sine mari, adînci prefaceri.

Militar excelent, comandant oțelit, soldat cu însușiri briliante, Moștenitorul Tronului era, cel dintâiu, chemat, în momentele de față, a se pune în fruntea mîndrei noastre oștiri ca împreună cu dînsa, în fruntea ei, să făurească viitorul, grăbind venirea destinului de mult așteptat, de mult întrevăzut.

Ori din ce parte avea să vină adversarul; ori de unde avea să se ivească dușmanul—și într'adevăr se pare că va veni de unde ne așteptam mai puțin!—pregătirea, îndemînarea, perspicacitatea urmează să fie aceleași, pentru a-i impune respectul cuvenit.

Suveranul de astăzi, Domnitorul tînăr de odinioară, Regele încărunțit de acum—și-a călit în focul unei strălucite victorii Coroana de oțel, dobîndind Independența odată cu Regalitatea.

Regele de mîne va făuri, în fruntea unei armate și mai mari și mai strînse și mai organizate și mai entuziaste încă – soarta României de mîne, a României cu hotarele statornice, sigure și puternice tntre vecini mari și nu totdeauna binevoitori.

Aceasta așteaptă Patria, in momentele hotărătoare de astăzi, această operă — o așteaptă cu incredere de la Comandantul suprem al armatelor, – descendent al unor strămoși iluștri, urmaș al Marelui Căpitan, incununat de lauri pe cîmpiile Bulgare, unde destinul cheamă și pe Suveranul de mîni la fapte vitejești și la glorie dobândită cu jertfe.

Mișcarea de ajutor în Iași

— Marea întrunire de la Primărie —

Ni se pare, că în mod incomparabil se desfășoară în Iași mișcarea deja începută, pentru a se veni în ajutorul familiilor ostașilor, înrolați sub drapel.

E același elan în toate straturile societății. De la cel mai mic, pînă la cel mai mare e aceiași pornire din inimă: de a contribui în marginea posibilității la alinarea durerei.

*

Astfel eri, la orele 5 a avut loc consfătuirea anunțată la primărie.

La apelul d-lui Mateiu Cantăcuzino, s'au grăbit să răspundă elita orașului, doamne și d-ni, fără nici o deosibire, dominați de același sentiment caritabil.

*

Consfătuirea se deschide de către I P. S. S. Mitropolitul Moldovei, care prezidează întrunirea.

In cuvinte adînc simțite Prea Inaltul Prelat face o expunere a situației și atrage atențiunea tuturora, asupra gravității momentului, care nu mai permite vorbe, ci fapte.

Mitropolitul Moldovei după ce arată graba ce a pus fiecare în a-și îndeplini datoria către Patrie, spune că acum a sosit clipa, de a se veni în ajutorul familiilor, romîne pentru ca ele să nu sufere.

Mai arată tot ce a făcut Statul în această privință, ceia ce însă nu poate împedeca inițiativa privată.

*

Clerul de asemenea și-a făcut datoria și chiar zilele acesto 50 de călugări și 100 maice instruite, vor pleca pe cîmpul de onoare, pentru a da ajutorul lor în caz de nevoe.

— Eu și clerul meu—termină I. P. S. S.—ne punem cu totul la dispoziția dv. și vom face totul pentru a micșura răul.

Ia apoi cuvîntul d. *Matei Cantacuzino*, primarul orașului, care începe prin a spune, că n'a luat inițiativa ca primar al orașului, ci ca simplu cetățean.

Mișcarea de azi, trebue prin urmare considerată, ca o inițiativă cetățenească.

— Cunoașteți scopul — zice d. Matei Cantacuzino—acum e momentul de a ne organiza, pentru ca munca comună să meargă drept la destinație, să nu fie risipită.

Mizeria este, dar ea trebue examinată, cîntărită si distribuită, bine înțeles fără a atinge marele capital, care trebue menținut poate pentru momente mai grave.

Dar cum să ne organizăm?

Părerea mea este, ca să constituim în primul rînd un comitet central de ajutoare; apoi comitete pe fie care despărțire, adică agenți de constatare și de distribuire tot dintre noi.

Mișcarea noastră să se întindă asupra întregului județ, căci nu trebuie să uităm de populația rurală, care aduce cu atîta grabă sacrificiul seu.

Dar pentru ca această organizare să fie fapt îndeplinit, cu un moment mai înainte, vă rog ca să-mi dați mandat liber, ca alegerea persoanelor pentru diferitele comitete s'o fac eu singur, bine înțeles o voiu supune apoi la aprobarea d-voastră.

Rog pe toți cari sunt gata să ne ajute, să ni-o comunice, căci vom ști să găsim ocupație pentru energiile lor.

D. Matei Cantacuzino mai asigură pe d-na președinte al Crucei Roșie ca mișcarea de azi nu va stingheri pe acea a Crucei Roșie.

*

D. *Culiano*, se unește cu părerile emise de primar, cu adăugarea, că ar trebui apelat la diferitele societăți, ca *Pilinea săracilor*, *Cantina școlară*, și altele ca să contribuie la această mișcare.

Crede că trebuie luate măsuri ca munca agricolă să nu sufere — și să se stavilească abuzurile ce se constată.

*

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, comunică. că prin preoți a îndemnat populația rurală rămasă, să se ocupe de munca cîmpului.

In aceloși timp va lansa o enciclică, prin care va permite munca cîmpului chiar Duminicele și sărbătorile mari, așa că munca ce lipsește din cauza brațelor ce au altă întrebuințare, va fi suplinită.

*

D. *Osvald Teodoreanu* spune că ajutorul trebuie să fie promt. Pînă la definitiva constituire a comitetului, cere a se pune în funcțiune cantinele școlare, unde cei nevoiești, rămași pe urma celor plecați, să fie ospătați.

D. Teodoreanu crede că de populația rurală, ar trebui proprietarii să se îngrijească cu deosebire.

*

D. *Alh. Gheorghiu* propune a se admite, ca alegerea persoanelor din diferitele comitete să fie lasată în sarcina d-lui Matei Cantacuzino.

D. *A. C. Cuza*, crede că și în această mișcare, trebue început prin eliminare.

Astfel socotește că nu trebue să ne ocupăm de județ, aceasta ar trebui s'o facă prefectura.

Noi nu ne ocupăm de oraș numai, căci astfel pornirea va trece de puterile noastre.

D. Cuza se ridică în potriva funcționărei cantinelor școlare, — căci cei mai mulți dintre nevoeși nu vor vroi să-și etaleze mizeria lor,—mizeria trebue alinată în chip discret.

In ceia ce privește îndeplinirea misiunei de constatare și de ajutoare, d. Cuza crede că aceasta se poate face prin ajutorul organizației polițienești.

*

D. *Matei Cantacuzino*, zice că greșește d. Cuza, dacă crede că nu trebue să ne ocupăm și de populația rurală. Din contra socotim aceasta ca o primă datorie. (Aplauze prelungite).

D. Cantacuzino e de perfect acord cu d. Cuza, în ceia ce privește funcționarea Cantinelor școlare, de oare ce, prea bine a zis d. Cuza, mizeria trebue alinată în chip discret.

D. primar se ridică cu putere, în potriva propunerei d-lui Cuza, de a se apela la ajutorul poliției.

— „Trebue—zice d. Matei Cantacuzino în aplauzele unanime— să ne organizăm poliția noastră, nu ca o neîncredere în poliție, dar pentru că noi vom avea și timpul necesar și vom face și operă bună.

Domnul Matei Cantacuzino termină, zicînd că ajutorul trebue să se'ndrepte spre familiile celor mobilizați, fără nici o deosebire.

Propunerea aceasta nu întîmpină nici o obiecțiune.

Și s'o recunoaștem, nici — din partea d-nului A. C. Cuza.

*

Părintele *Tincoca*, protoereul orașului, spune că toți parochii pun la dispoziție casele lor, pentru întrunirile diferitelor comitete de despărțire.

*

D. *Brandia*, distinsul profesor comunică că societatea pentru învățătura poporului romîn, ai cărei vice-președinte este, făcînd toate sacrificiile, depune 500 lei pentru ajutoarele închegate.

D. *N. Cananău*, informează adunarea, că Banca Iașului, a trimis suma de 2000 lei.

*

D. *Mateiu Cantacuzino*, comunică că a primit 2000 lei din partea clubului Concordia.

*

D. *Cezar Simionescu*, spune, în numele societății romîne de Sport și Gimnastică, că această societate pune la dispoziția comitetului o sală mare, pentru un spital eventual—va organiza o loterie în scop de a spori fondul de ajutoare, în folosul căruia depune și 500 lei.

*

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, mulțumește tuturor, pentru aceste acte mari umanitare.

După ce mai vorbește preotul Andriescu, asupra felului de a se strînge obolul fie cărnia, se pune la vot propunerea d-lui Gheorghiu, de a se lasa primarului libertatea constituirei diferitelor comitete care se primește în unanimitate și în aplauzele tuturora.

*

Avînd acest mandat, d. Mateiu Cantacuzino, nu perde nici o clipă, și procede imediat la constituirea comitetului central.

Iată persoanele ce compun acest comitet:

1) I. P, S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei.
2) Mateiu Cantacuzino, Primarul orașului.
3) Nicu Gane, fost ministru.
4) D. Grecianu, deputat.
5) N. Cananău, deputat.
6) C. Stere, rectorul și președinte al Ligei Deșteptarea.
7) St. Negruzzi, prefectul județului.
8) Al. Stroja, prefectul poliției.
9) Moritz Wachtel, președintele uniunei evreilor pămînteni.

*

Tot la consfătuirea de aseară, d. A. E. Daniel a subscris 2000 lei.

*

Aseară la orele 8, a avut loc o consfătuire a fruntașilor evrei, cari au hotărît ca suma adunată pînă eri, să fie vărsată la Primărie.

*

Graba cu care s'a purces eri această mare mișcare filantropică, e o chezășie că rezultatul va întrece cu mult așteptarea, și că nu va rămîne ieșan, care să nu-și dea obolul seu.

D.

Presa străină și intervenția Romîniei

Sub titlul de document, reproducem următoarele știri pe care ziarul „Berliner Tageblatt" le publică sub forma unei corespondențe din Viena.

*

Astfel acest ziar afirmă, că ministrul Bulgariei la București a fost primit de regele Carol, și i-a făcut propuneri concrete cari au de scop de a provoca neutralitatea Romîniei.

Se afirmă, că aceste propuneri sunt menite a mulțumi cererile Romîniei, cu privire la frontiera strategică.

*

Continuînd acest ziar mai spune:

„După cum se afirmă, în cercurile diplomatice vieneze, Bulgaria s'a așteptat la o mobilizare în Romînia, dar mobilizarea întregei armate, a provocat acolo o adevărată surprindere.

Se consideră astfel acenstă operațiune ca un avertisment serios, pentru ca în fine Bulgaria să respundă cererilor Romîniei.

Se așteaptă ca armata romînă să treacă Dunărea și să ocupe linia Turtucaia-Balcic.

Se vor continua însă tratativele în mod rapid și se speră încă a se ajunge la un rezultat satisfăcător.

*

Cererile conțin 3 puncte:

Primul punct e pur politic și consistă în a cere linia Turtucaia-Balcic, pentru a asigura Dobrogia.

Se afirmă însă, că acum Romînia cere linia Rusciuc—Varna, însă se speră că va renunța la aceasta.

In al doilea rînd, Romînia cere autonomia în biserică și școală pentru romînii din Macedonia, precum și garanția că li se va respecta naționalitatea.

Cel din urmă punct e de o importanță Capitală.

Romînia cere Bulgariei construirea unui mare pod peste Dunărea, care să puie directă legătură a căilor ferate romîne, cu căile ferate ce duc la Marea Egee și pe viitor să lege și cu Marea Adriatică.

„Le Matin" recunoaște că atacul de la hotarele Macedoniei a fost premeditat de Bulgari și-l numește „o trădare". El adaugă că „disprețul pe care l-a afectat Bulgaria pentru puterea Sîrbilor și a Grecilor îl va plăti azi prin discreditul în care se confundă sub raportul militar și politic.

După părerea marelui ziar parizian actul atacului trădător a distrus tratatul din 13 Martie 1912.

MICI POLEMICI

Bulgarii au dat dovadă de.. vulgaritate, luînd-o drept finețe.

Prin tratat de alianță țineau legați pe balcanici, în timp ce-i atacau fără pregătire și fără drept de... contra atac.

*

Ziarele franceze consideră pe vecinii noștri bulgari drept zarvagii, pentru că fac zarvă mare.

Noi îi știm... zarzavagii.

*

Cel mai alarmant simptom al vremei: Slănicul-Moldovei s'a .. închis.

*

„Seara" aplaudă amnistia. S'ar putea să se ierte și condamnările viitoare ale lui Bogdan-Văcărești?

*

Bulgarii au devenit pudici. Se plîng că Sîrbii le-au violat... frontiera — care e de genul femenin — pe cînd ei, Bulgarii, au violat numai un tratat — care e de genul neutru.

INFORMAȚII

Ieri a avut loc adunarea plenară a membrilor clubului conservator din Iași. Au luat cuvîntul d-nii D. Greceanu și alții, după care s'a votat o moțiune de solidarizare a clubului cu acțiunea guvernului de colaborare. Numai d. dr. Cosmovici a combătut moțiunea susținînd a se cere readucerea d-lui P. P. Carp pentru salvarea intereselor țării. Propunerea a fost combătută de către d. C. Meisner.

Mitropolia de Iași a dispus ca în rugăciunile lor, la ictenii, preoții rurali să facă cu glas mare pomenirea morților din războiul de la 1877, după listele oficiale cunoscute și cari se află publicate de Cassa Școalelor.

Tot din partea Sfintei Mitropolii s'a dat ordin preoților ca să îngăduie țăranilor munca cîmpului și în zilele de serbătoare în vederea lipsei de brațe.

D. Mateiu B. Cantacuzino a primit din partea Băncii „Moldova" din Iași următoarea adresă:

Domnule Președinte,

Văzînd generoasa și lăudabila inițiativă pe care a luat-o Comitetul de sub Onor. Dv. Președinție, de a veni în ajutorul familiilor nevoiașe ale ostașilor mobilizați, avem onoarea a vă alătura aci, drept contribuție, din parte-ne, un cec de Lei 4000 (patru mii) asuara noastră și vă rugăm să bine-voiți a primi asigurarea deosebitelor noastre considerațiuni.

Moritz Wachtel, W. Dinnerman

Un simptom al stării de criză și al gradului în care domnește lipsa de ocupație este și acesta. Pentru locurile rămase libere, provizoriu la tramvaiul electric din Iași s'au prezentat pînă acum peste 200 de cereri, în genere oameni rămași disponibili de la lucrările suspendate.

Din inițiativa mai multor artiști din Iași, se va da în grădina Bragadiru în serile de Sîmbătă 29 Iunie și Duminecă 30 Iunie, 2 reprezentații teatrale, pentru a se veni în ajutorul familiilor lipsite de mijloace, în urma mobilizării. Cetățenii Iașului sunt rugați a-și da obolul lor pentru acest scop uman și patriotic. Bine înțeles în presupunere că venitul reprezentației se va vărsa comitetului oficial.

Apelul Primarului Iaşilor

Pe baza acelui apel, care răspunde la sentimentele unanime ale societăţei ieşene „OPINIA“ a deschis o listă de subscrispţie în folosul familiilor celor care pleacă pe cîmpul de luptă.

Au subscris pînă acum.

D-na Lucia Cananău	*150*	*lei*
D-ra Valentina Cananău	*50*	*„*
D-na Paulette Sturdza	*50*	*„*
D-nu N. Cananău	*150*	*„*
D-na EmilieLascar Antoniu	*150*	*„*
D-nu Lascar Antoniu	*150*	*„*
D-na Elena E. Herovanu	*50*	*„*
D-nu Eugen Herovanu	*50*	*„*
D. Dr. Cl. Blumenfeld.	*50*	*„*
D-na şi D. Gh. Ghibănescu	*50*	*„*
D. Petre Sion	*200*	*„*
D-na şi D. Iosef Hirsch	*40*	*„*
D-na şi D. Max H. Goldner	*50*	*„*
D-nu Ştef. Georgescu avocat	*30*	*„*
D-na Constanţa Grigore Ghika cu D-ra şi D. Ghika	*140*	*„*
D-na şi D. G. D. Şerban	*100*	*„*
D-nu Jean Constantinescu inspector şcolar	*10*	*„*
D-na şi D. V. Oiaga	*20*	*„*

:: Cetim în ziarul „Inainte“ sosit astăzi:

„Epoca“ publică o informaţie în care spune „Se zice că d. Marghiloman e pe cale de a părăsi pe d. Maiorescu“.

E de prisos să mai desminţim aceasta ştire atît de copilăroasă.

Ţinem să atragem atenţiunea „Epocei“ că n'ar trebui să înregistreze tot ce „se zice“ căci ar risca într'o bună zi să anunţe că „conservatorul“ Nicu Filipescu „se zice“ că se face luntre şi punte să intre în guvern alăturea de „takistul“ d. Take Ionescu pe care „Epoca“ în ultimul timp nu l'a prea mesajat şi sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu, „cel cu fierul roşu“ — atît de aplaudat de d. Nicu Filipescu.

:: In Capitală s'a interzis fotografilor şi cinematografelor de a lua scene şi privelişti militare.

:: D-rele doctorese Radu şi Vasiliu au fost trimise la mînăstirile de maici Varatic şi Agapia pentru a forma dintre maicile mînăstirilor respective, surori de caritate posedînd noţiunile de mică chirurgie.

:: D. sublocotenent Nicu A Mihailescu comandantul infirmeriei militare de la Socola, a cerut stăruitor comandamentului ca să fie trecut la corp, pe timpul companiei şi înlocuit provizor în postul de comandant ce ocupă şi care l-ar fi reţinut în Iaşi, pînă la reîntoarcerea din războiu.

D-sa a fost înlocuit prin d. subl. rezervist Verner.

:: Iată numele membrilor cari fac parte din clubul conservator-democrat, din Iaşi, şi cari au fost mobilizaţi:

Anastasiu Ioan avocat, M. D. Bottez avocat, Ioan Bulău doctor, V. Butmann avocat, Vasile Bejan doctor şi prof. universitar, Anibal Ciurea avocat, George Ciure, dr. Alex. Culiano, Victor Cristofor avocat, Lucian Dahon, dr. C. Enăşescu, Gherasim Gh. avocat, Anastasie Gusti, Alfons Herovanu avocat, dr. Dimitrie Iamandi, maior Nic. Ionescu, Jornescu C. avocat, T. Luptes avocat, Ioan P. D., căp. C. Mihailescu, Gh. Mihailescu farmacist, Ioan Motăş avocat, dr. C. Miclescu, Mircea Pella, C. Păun, dr. V. Roşculeţ, Rişcanu Aurel, dr. Ropală Em, dr. Ştefănescu-Galaţi, Em, Socor, dr. Simionescu A., G. Skarlet avocat, V. Tanase profesor, **Petru Vasiliu, Ion Zippa.**

:: I. P. S. S. Mitropolitul Primat cît şi I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, s'au adresat ministerului de interne, arătînd că mulţi călugări cutreeră satele şi oraşele, implorînd milă în scopuri de binefacere, dar de fapt însuşindu-şi banii,

Ministerul a intervenit pe lîngă prefecturile de judeţ să iee măsuri în consecinţă.

:: In ce priveşte rechiziţionarea automobilelor, instrucţiunile se vor lua direct de la Ministerul de răsboiu.

:: Piese splendide şi comedii incomparabile au fost adaose la programul cinematografic Pathé Frères, din astăseară Joi din grădina Traian. Bogatul program cuprinde apoi:

„Nebuna din amor“ cea mai nouă creaţiune în filmele daneze.

„Nebuna din amor“ e una din cele mai reuşite creaţiuni daneze; montarea extraordinară şi interpretarea sublimă a actorilor celebri scandinavi, dau o feerică splendoare acestei admirabile desfăşurări.

O mare parte a acţiunei se desfăşoară pe pajiştele fermecătoare ale fiordurilor nordice, binecuvîntate de natura cu nespuse hauri.

Mai sunt cuprinse apoi în noul program de astă seară Joi 27 Iunie din „Grădina Traian: splendide comedii, pitoreşti vederi, admirabile piese etc.

Mîne Vineri program nou.

:: Actualii prezidenţi ai comisiunilor interimare, ca şi primarii, sînt scutiţi de mobilizare, în urma unui ordin telegrafic al ministerului.

:: **De la consiliul comunal.**—In şedinţa consiliului comunal care a avut loc ieri, dimineaţă, d. primar M. Cantacuzino, a făcut apel ca consilierii să ofere primăriei serviciile lor, pentru a se putea preîntîmpina nevoile oraşului.

Intre hotărîrele luate de consiliu sunt:

Insărcinarea d-lui N. Cananău cu conducerea serviciului exterior al comunei.

Delegarea tuturor d-lor consilieri comunali cu inspectarea magazielor, pentru a se observa dacă nu se fac ridicări de preţuri nelegitimate.

Insărcinares d-lui J. Adace cu întocmirea unei liste de toţi medicii şi farmaciştii rămaşi în oraş, pentru a se şti de ce forţe dispune oraşul în caz de nevoe.

S'a votat suma de 10 mii lei, ca primă miză pentru ajutorarea familiilor celor mobilizaţi.

S'a hotărît ca toţi funcţionarii mobilizaţi să fie consideraţi ca fiind în concediu.

:: **Pentru familiile celor mobilizaţi.**—Iată primii subscriitori pe lista „Uniunii Evreilor pămînteni“ lansată înainte de a se lua iniţiativa de către d. primar M. B. Cantacuzino şi de către ziarele locale: Clubul Concordia 1000 lei, M Wachtel 500 lei, H. Nelken 200, I. Blechman 200, dr. Ph. Blumenfeld 200, W. Dinerman 100, I. Iosefsohn 100, Ioseph Hirsch 100, dr. A. Steuerman 50, I. Hirschensohn 50, I. Braunstein 50, I. A, Gheltzer 50, Ioseph Zoller 40, I. Broide 30, I. Ghetzler 30, H. Hellman 25, I. Schoenberg 20, dr. Burstin 20, Sache Schwartz 20, Alfred Hefter 20, E. Şaraga 20 H. Hirchensohn 20, M. Schächter 20, I. Finkelstein 21, Max Flügelman 20, Max Wexler 20, A. Rozenblum 20, E. Tenenbaum 20, M. Barat 10, Isac Wexler 10, dr. H. Solomovici 10, M. Weiler 10, S. Rechler 10, N. Geller 10, H. Gherner 5, M. Pineles 5, I. Cohos 5, Copel Abramovici 5 lei.

*

Pe lîngă aceste sume persoanele de mai sus s'au înscris cu sume fixe zilnice variînd între 0.50 bani şi 3 lei,

Suma de mai sus va fi predată de către d. M. Wachtel comisiunilor respective instituite de comitetul central al ajutorării.

:: Situaţia elevelor şcoalei profesionale de fete „Sf. Sava“, în ordinea clasificărei.

Clasa I-a: Promovate la Studiu: Saripa Aglaia, Ionescu Elena, Verdeş Natalia, Zăhărescu Victoria, Beligan Clara, Drob Ana, Ţibuleac Maria, Postelnicu Natalia, Antvais Cornelia, Diaconescu Profir, Pavloff Lucreţia, Catz Ana, Grigoriu Aurelia, Rişcanu Maria, Vasiliu Maria, Kariadi Lucia, Miron Margareta, Horga Ecaterina, Hulubei Ana, Vasilchean Virginia, Manolescu Elisabeta, Hutupaşcu Elena, Ionescu Alexandrina, Floarea Natalia, Gafencu Laura, Pop Clementina, Samoil Maria, Solomon Clara, Baraş D. Elena, Cuciu Clemansa, Sandovici Elena Lernovici Anuta, Mates Dora.

Clasa II a: Promovate la Studiu: Extein Sofia, Băiăceanu Alex., Mălinescu Aurelia, Popescu Elena, Pavileanu Emilia, Mihailescu Ecaterina, Comarnitzchi Sofia, Dimitriu Margareta, Holban Marta, Marina N Andriescu Margareta, Balin Maria Octava, Gavriliu Sofia, Verdeş A., Danilachi Elena, Lehin Adela, Simionescu Adelina, Niculaiţă Maria, Cauteş Eugenia, Gavriliu Natalia, Ornstein Sofia, Ungureanu Natalia, Colţa Agripina Silberstein Sura, Rata Safta, Botez Atena, Beligan Sofia, Mihailescu Elena, Petrescu Naria.

Clasa III-a: Promovate la Studiu: Polach Evelina. Constantinescu Victoria, Marcu Mariţa, Timofti Eleonora, Costin Aneta, Albin Beta, Dumitriu Ortansa, Apostol Florica, Gheorghiu Eliza, Gavrilescu Eliza, Brarisof Ofelia, Andriescu Maria, Miron Cornelia, Turculeţ Natalia, Tabaran Paraschiva, Vartolomei Aspazia, Tancu Marie, Dimitrescu Aglaia, Nanu Lucia.

Clasa IV-a: Promovate la Studiu: Trancu Margareta, Luchean Ecaterina, Alexandrescu Eugenia, Feldman Sofia, Gheorghiu Ecaterina, Andriescu Ecaterina, Angheli hi Clara, Gumbavi Elisabeta, Extein Sofia, Sava Luhara, Samoil Cornelia, Cinlei Natalia, Totu Aglaia, Botez Profira, Ionescu Elena, Popescu Maria, Pavelescu Elena, Bogza Elena, Moise Ecla Hana, Petrăchescu Ana, Morariu Ecaterina, Popescu Olimpia, Olotschi Ema, Negrini Agapescu Paraschiva, Pavloff Viorica, Popazu Lucreţia.

:: După toată probabilitatea criteriul după care se vor distribui ajutoare familiilor celor mobilizaţi va fi numărul celor rămaşi.

Pensiunea „Elita“

VIENA I.
(Börseplatz)

Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

In chestia unui guvern naţional

Bucureşti.—In vederea constituirei unui guvern naţional tratările continuă şi sunt pe ziua de astăzi cu mult mai active întru cît se pare că d. Brătianu, şeful partidului liberal, a devenit, în ultimele două zeci şi patru de oare, mai puţin intransigent.

Se pare că d. Brătianu a admis formula ca preţidenţia guvernului naţional să fie încredinţată preşedintelui Camerei sau al Senatului.

Dificultatea mare rezidă în ministerul de externe, pe care d. Brătianu îl revendică pentru d-sa.

In legătură cu formarea unui guvern naţional, a avut loc astăzi dimineaţă o nouă întrevedere între d nii Titu Maiorescu şi Take Ionescu, iar la 10 jum. prim-ministrul a fost primit în audienţă de M. S. Regele.

Atitudinea Austriei

Bucureşti.— Prinţul de Fürstenberg, ministrul Austriei la Bucureşti, a fost primit ieri în audienţă de către d. Titu Maiorescu.

Se asigură că cu această ocazie reprezentantul Austriei a expus din nou primului nostru ministru punctul de vedere al Austriei în privinţa conflictului romîno-bulgar, care punct de vedere este întru totul favorabil României.

*

In legătură cu modul de a vedea al Austriei se comentează mult un articol, vădit inspirat, apărut în „Pester Loyd“, articol reprodus de întreaga noastră presă oficioasă

Lupta de la Pregalniţa

Bucureşti.— Se confirmă că lupta de la Pregalniţa a fost una din cele mai crîncene din actualul războiu.

Cu această ocazie armata a IV-a bulgară a fost complect învinsă,

Un ordin rău înţeles

Bucureşti.—Aseară Capitala a avut aspectul unei adevărate stări de asediu.

Din ordinul poliţiei, la ora 10, toate localurile publice au fost închise.

Populaţia îngrijorată, din cauza acestei măsuri, s'a retras, aşa că pînă şi Calea Victoriei era pustie.

Astăzi dimineaţă însă, prefectura poliţiei a făcut cunoscut că toate măsurile extra-ordinare, luate aseară, se datoresc modului greşit de a înţelege un ordin al prefectului.

Nu era vorba de a se închide localurile din centrul oraşului ci numai cele din regiunile mărginaşe, pentru a se evita aglomeraţiile din aceste locuri; aglomeraţii care dau foarte mult de lucru poliţiei.

Moartea maiorului Cătănescu

Bucureşti.—Din ancheta făcută de autorităţi s'a dovedit în mod lămurit că moartea maiorului Cătănescu se datoreşte unui accident.

Intr'adevăr, fiind grăbit să ajungă la ministerul de războiu şi văzînd că trece pe bulevard automobilul acelei minister, a făcut semn şoferului să oprească—ceea ce acesta a şi făcut.

Maiorul n'a aşteptat însă să se oprească vehiculul, ci a sărit în automobil, înainte ca acesta să fi fost oprit.

Din cauza unei mişcări greşite, însă a căzut jos şi automobilul l'a izbit în cap.

Moartea i-a fost instantanee.

Elanul Romînilor

Viena. — Din toate părţile Austriei soseşc la Viena încontinu tineri romîni cu destinaţia spre ţară, Mulţi din ei se oferă ca voluntari şi cer legaţionii austriace viza de a se întoarce în ţară.

D. Maior Eremia cercetează situaţia fiecăruia în parte şi cărora le a oferit cheltuelile de drum. De şi săraci au refuzat să primească, spunînd că vor să călătorească pe propria lor cheltuială.

Ştiri din Serbia

Belgrad.— Luni la ora 5 şi jumătate o trupă de Bulgari a atacat şi a încercat să ocupe poziţia Knezavat.

Ei au fost însă respinşi şi scoşi din acea localitate.

Se mai afirmă că, primul ministru bulgar Danef, ar fi făcut Serbiei propuneri de-a suspenda ostilităţile şi a supune conflictul lor unui arbitraj.

Serbia ar fi respins însă această propunere, declarînd că —de acum— armele trebue să decidă.

Furtună teribilă

Bucureşti.—Aseară s'a abătut asupra Capitalei o furtună, cum rare ori s'a văzut.

Toate firele telefonice şi telegrafice au fost rupte — în cît de fapt Bucureştiul a fost astă-noapte cu totul izolat.

N'a sosit nici o telegramă din străinătate, nici agenţia romînă n'a fost distribuită gazetelor, convorbirile telefonice n'au putut fi executate.

De astăzi dimineaţă se lucrează cu mare activitate la restabilirea firelor telegrafice şi telefonice principale.

Cazul unui profesor romîn

Bucureşti.—Din Giurgiu se anunţă următorul fapt extrem de interesant:

Profesorul romîn Niculescu, directorul şcoalei din Turtukaia, fusese deferit judecăţei consiliului de războiu pentru motivul că ar fi făcut acte de spionagiu în favoarea Romîniei.

Niculescu a fost condemnat la doi ani închisoare—fiind însă bolnav a fost trimis la spitalul din localitate, care spital e situat pe malul Dunărei.

Profesorul romîn, folosindu-se de un moment cînd n'a fost supraveghiat, a evadat şi a trecut Dunărea înot—deşi fluviul este foarte lat în partea locului.

Niculescu a sosit la Giurgiu şi, teribil extenuat, se află sub îngrijirea celor de la spitalul romîn de aci.

Oprirea exportului cerealelor

Bucureşti. — Motivat pe o încheiere a consiliului de miniştri, s'a luat de către ministerul de interne dispoziţia prin care, pînă la alte hotărîri, se opreşte exportul cerealelor din ţară.

Acţiunea bulgară

Bucureşti.—Cercurile în măsură de a şti afirmă că au informaţii pozitive că Bulgarii se menţin în defensivă, în ce priveşte linia de atac Serbo-Grec.

In schimb îşi duc trupele de elită spre nord — aceasta probabil în vederea mobilizărei armatei romîne.

Bulgaria cere arbitrajul Rusiei

— Bulgaria faţă de mobilizarea din România —

Bucureşti.—Ştiri din izvor absolut cert vestesc că pentru aseară, ora 10, a fost convocat la Sofia un consiliu de miniştri sub preşedinţia Ţarului Ferdinand.

Consiliul a durat de la ora 10 seara pînă la ora 4 dimineaţă—şi discuţiile urmate au avut de obiect situaţia creată Bulgariei prin mobilizarea armatei romîne, şi, eventual, prin întrarea ei în acţiune.

S'a recunoscut în cele din urmă că situaţia creată Bulgariei ie intenabilă.

In urma acestora consiliul de miniştri a decis să ceară concursul Rusiei şi anume arbitragiul.

Singura condiţie pe care o pune Bulgaria este că Rusia să găsească mijlocul ca, în schimbul regiunei cedată Romîniei, să i se dea o compensaţie corespunzătoare.

*

Legaţiunile străine au fost înştiinţate despre aceste hotărîri ale consiliului de miniştri bulgar.

D. Şebeko, reprezentantul Rusiei la Bucureşti, a confirmat această ştire.

Nu se poate afirma dacă şi guvernul Romîn ar fi în posesia unor ştiri în legătură cu cele petrecute în consilinl de miniştri de astă-noapte de la Sofia.

Consiliu de miniştri

Bucureşti.— D. Titu Maiorescu a decis astă-zi dimineaţă la ora 10 jum. convocarea unui consiliu de miniştri pentru azi, la ora 5, d. a.

Nu se ştie dacă convocarea acestui Consiliu este în legătură sau nu cu ştirile venite din streinătate, sau dacă a fost convocat pentru a se ocupa cu chestiile curente.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIE

In ziua de 9 Iulie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie orală pentru vinderea a 200—2500 kilograme plăci de acumulator de plumb vechiu ce s'a domontat de la Teatrul Naţional.

Garanţia provizorie 25 lei.

Dispoziţiile art. 72—83 din Legea Comptabilităţei publice se vor aplica acestei licitaţii.

Condiţiunile se pot vedea la Serviciul Administrator în toate zilele de la ora 8—1

No. 12986 26 | 9 Iunie 1913

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul a stui dicţionar, **cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonat şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

:: **DE ARENDAT.** — Moşia Buhăeşti de sus gara Buhăeşti 316 fălci după Credit. A se adresa la avocat Bosnief Paraschivescu Bulevardul Pache 2, Bucureşti.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bachstetz.*

S'a perdut *un cercel cu diamante între Administraţia Financiară şi Tufli cine l'a găsit e rugat să-l aducă la Tipografia Goldner unde va primi o bună recompensă.*

De vînzare *Casa din str Păcurari No 47, situaţie splendidă, condiţiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu, (fosta Zoe) No. 7*

B A N I

Imprumută privatier la persoan solvabile.

Dobinda 5 %, *plătind în rate în curs de 5 ani.*

SCHAPIRA E.

Postlag Berlin 47.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hliza* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

De închiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 30 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1916 – Sîmbătă 29 Iunie 1913

Armata Română a trecut Dunărea

REVOLUTIA IN BULGARIA

Ţarul Ferdinand imploră sprijinul Rusiei şi cere imediata încetare a ostilităţilor

Ştirile de astă-noapte sunt din cele mai importante posibile. Ele vorbesc de o adevărată tragedie care se petrece la Sofia şi indică clar că s'au produs fapte nuoi, de o importanţă extraordinară, care sunt menite să schimbe în totul cursul evenimentelor.

Iată şi ştirile, în ordinea în care ne-au fost comunicate:

*

Se vorbeşte cu multă aparenţă de adevăr, că în toată Bulgaria, şi în special la Sofia, a izbucuit revoluţia.

Poporul este extraordinar de pornit în contra oamenilor politici, pe care îi acuză drept cauza tuturor nenorocirelor cari s'au abătut asupra patriei.

Pe de altă parte Ţarul Ferdinand face răspunzător pe Savoff şi pe ceilalţi oameni politici de impasul în care se află Bulgaria.

*

Pe cîmpul de luptă dezastrul ie extraordinar.

Grecii s'au unit în Macedonia cu Serbii—iar trupele Bulgare au început să sufere de lipsă de muniţii de artilerie.

Sîrbii au ocupat Strumniţa, deci au deschisă acum şi calea de răsărit în spre Sofia. Se confirmă, pe de altă parte, în mod neîndoios, că Grecii au ocupat portul Kavala.

Soarta armelor este în contra Bulgarilor.

*

Ţarul Ferdinand, în faţa acestui dezastru a implorat concursul Rusiei.

El roagă ca Ţarul Rusiei să intervie imediat la Belgrad şi la Atena pentru ca toate ostilităţile să fie suspendate, iar la Bucureşti să se ceară ca Romînia să nu mai intre în campanie şi să nu treacă Dunărea.

Grecii au respuns că faţă de reaua credinţă de care au dat mereu dovadă Bulgarii. Ei nu vor înceta ostilităţile de cît în momentul încheierei păcei definitive.

Cei de la Belgrad au răspuns că nu vor înceta ostilităţile de cît numai cu condiţia ca Franţa şi Austria să garaeteze că cererile Serbiei vor fi satisfăcute şi că vechiul tratat de alianţă va fi considerat ca neexistent.

In acelaş timp Serbia declară că este gata să intre într'o nouă alianţă balcanică, cu condiţia ca de data aceasta într'o atare alianţă să intre şi România.

Informaţiuni precise spun că ministrul Bulgariei la Petersburg, comunicînd d-lui Sasanow cererile Ţarului Ferdinand şi ale lui Daneff, ar fi făcut comunicarea cu lacrimi în ochi.

*

Oficial se comunică că puterile mari au fost puse în cunoştinţă de demersul Bulgariei pe lângă Rusia, aceasta prin reprezentanţii Rusiei de pe lîngă celelalte mari puteri.

Anglia a răspuns imediat că este de părere să se intervie la beligerenţi ca să acorde imediat armistiţiul şi că situaţia din Balcani să fie rezolvită de conferinţa de la Londra, în care conferinţă să fie admişi cu vot deliberativ cele patru state balcanice şi ROMÂNIA.

*

Ministrul Rusiei la Bucureşti, d. Şebeko, a făcut guvernului român aceleaşi comunicări cu privire la cererea Bulgariei.

D-sa a avut alaltă-seară, ieri dimineaţă şi aseară la ora 7 intrevederi cu primul ministru. Din cauza întrevederei cerute pentru aseară la ora 7, primul ministru a plecat din consiliu ceva mai de vreme.

In mod formal guvernul romîn n'a fost pus în situaţie de a delibera asupra vre unei propuneri precise.

Se pare că Rusia, în numele Bulgariei, cere Romîniei să nu treacă Dunărea şi să-şi formuleze pretenţiunele cu asigurarea formală că ele vor fi satisfăcute şi se prea poate ca această chestiune să formeze subiectul discuţiilor din consiliul de miniştrii care este convocat pentru mîne Sîmbătă.

*

Părerea dominantă în cercurile noastre guvernamentale este că România nu se mai poate mulţumi numai cu formulare de pretenţii în ce priveşte rectificare de graniţă, ci este sigur că va cere ca situaţia în Balcani să fie hotărîtă de cele patru state balcanice şi România şi că numai în cazul cînd aceste state nu ar putea cădea la înţelegere, chestiunea situaţiei în Balcani să fie supusă arbitragiului tuturor marilor puteri europene.

Şi iarăşi se crede că mersul lucrurilor în ce priveşte mobilizarea nu va fi suspendat înainte ca înţelegere precisă şi scrisă, intre toate statele balcanice şi România să nu fi fost stabilită.

Armata română a trecut Dunărea

După consiliul de miniştri de aseară, guvernul romîn a telegrafiat reprezentantului nostru la Sofia să comunice guvernului bulgar că, ca urmare a notei guvernului român, prin care făcea cunoscut Bulgariei că, în cazul când oştile aliate vor intra în stare de răsboiu, România va trece cu armatele ei în Bulgaria, armata romînă a primit ordinul de a trece Dunărea.

*

Intr'adevăr astă noapte, o parte din armata română a trecut Dunărea, pe la Calaraşi şi continuă a trece şi prin alte puncte.

Consiliul de miniştri

Consiliul de miniştrii, care a avut loc aseară, s'a ocupat cu măsurile financiare şi administrative, in legătură cu starea lucrurilor de astăzi.

Apoi consiliul a decis:

NU SE VA ACORDA MORATORIUL.—*Se va acorda, insă,*

debitorilor băncilor populare, o prelungire de scadență cu începere de la data decretului de mobilizare pînă la o lună după decretul de demobilizare a trupelor.

Se va suspenda aplicarea legei proprietarilor pentru imobilele urbane, cu chirie mai mică de 3000 lei, iarăşi pentru termenele prevăzute mai sus.

S'a hotărît să nu se oprească exportul de porumb şi grîu şi nici a produselor fetrolifere, întru cît s'a dovedit că stokurile ce posedăm sunt prea suficiente. In ce priveşte orzul şi ovăzul s'a hotărît să se facă o anchetă urgentă în privinţa stokului şi numai după aceia consiliul va decide dacă este sau nu caz de a se opri exportul lor.

*

S'a hotărît convocarea parlamentului pentru ziua de 3 Iulie. Fusese vorba ca parlamentul să fie convocat pentru ziua de Luni 1 Iulie, dar s'a renunţat fiind-că deputaţii şi senatorii n'ar avea pînă atuncea mijloace de a putea călători în condiţiuni ceva mai bune.

Afară de lucrur neprevăzute care ar surveni este hotărît ca parlamentul să nu ţie şedinţă de cât o singură zi şi va fi chemat să voteze legile prezentate de guvern de ordin economic, financiar şi administrativ, cerute de împrejurări.

De asemnea va avea să se pronunţe asupra proiectului de lege prin care consiliul de miniştri este autorizat, ca, printr'un simplu decret să declare starea de asediu în ori-ce parte a ţării va crede în limita celor prevăzute în legea de la 1864.

Ediţia II-a la ora 4

EDIŢIA II-a SPECIALA

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1916 – Sămbătă 29 Iunie 1913

ROMÂNIA A OCUPAT SILISTRA

Rusia intervine.—Condiţiunile intervenţiunii

Ziua hotărâtoare se apropie.

Armatele române au trecut Dunărea, în cursul nopţii. De astăzi înainte procesul balcanic nu mai poate fi rezolvat, fără voia şi fără cuvântul nostru.

E momentul, să salutăm cu mulţumire, actul de înţelepciune şi de energie a conducătorilor noştri.

E momentul, de asemenea, de a saluta din nou, cu dragoste şi cu încredere adâncă, pe bravii noştri ostaşi, care se duc să afirme prin energia lor, drepturile noastre incontestabile.

In starea de lucruri in care ne găsim, sfârşitul procesului e mai aproape de cât s'ar fi crezut.

Izbînda Romîniei vine cu paşi mari.

Să vie!

INFORMAŢII

APEL

Publicăm cu plăcere următorul apel, pe care ni l trimite d. primar M. B. Cantacuzino, privitor la ajutorarea familiilor sărace ale celor mobilizaţi.

Pentru ca opera de ajutoare. care se organizează de locuitorii Iaşului, să corespundă pe cît se poate cu nevoile reale, credem că este necesar ca iniţiativa individuală, să complecteze acţiunea comitetelor ast-fel, ca ambele aceste energii să lucreze în deplină armonie. In acest scop Comitetul central face apel la toate familiile din oraşul şi judeţul Iaşi, rugîndu-le ca fie-care, în limitele mijloacelor sale, să ia sarcina de a întreţine şi ajuta cîte una sau mai multe persoane din familiile nevoiaşe ale ostaşilor mobilizaţi, de preferinţă copii, şi a înconoştiinţa despre aceasta pe Comitetul Central prin Primarul Iaşilor, arătînd exact numele şi locuinţa persoanelor cu ajutorarea cărora ele se vor însărcina.

Pe de altă parte toţi locuitorii din oraş şi judeţ sunt rugaţi de a semnala cît de urgent, la adresa Primarului de Iaşi, numele şi locuinţa familiilor de militari mobilizaţi, care rămîne fără ajutor. Formulare gratuite de cereri de ajutoare se găsesc la Primăria de Iaşi, precum şi la Comitetele de despărţire.

Primar,

(ss) Cantacuzino.

In urma apelului adresat de d. M. B. Cantacuzino şi a hotărîrilor luate eri, în şedinţa de la primărie, s'a alcătuit pe lîngă comitetul central şi următoarele cinci comitete, care vor lucra pe despărţiri :

PENTRU DISPĂRŢIREA I-a

D-na şi d. Gh. Mîrzescu, d-na şi d. I. Prasa, d-na şi d. C. Crupenschi, d-na şi d. dr. Konya, d-na şi d. C. Meisner, d-na şi d. C. Praja, d. I. V, Praja, d-na şi d. Castan, d na şi d. dr. Ţaranu, d-na dr. Manicatide, d. M. Iurist, d. Haiman Nelchen, d-na Netter, părintele G. Goţan, păr. Vîrlănescu, păr. Ionescu, A. Smirnov, d-na şi d. N. Gheorghiade, d-na şi d. inginer Ifrim, d-na Tufli, d-na şi d. D. Bogonos, d-na şi d. I. Zarifopol, d-na şi d. Rusovici, G. Untter, d-na şi d. V. Costin, d-na căpitan G. Dimitriu.

PENTRU DISPĂRŢIREA II-a

D-na şi d, Lascar Antoniu, d na şi d, A. Brandia, d-na şi d. C. Cerchez, d-na şi d. C. Pennescu, d-na şi d. Osvald Teodoreanu, d-na şi d. L. Weisengrün, d-na şi d. D. Mavrocordat, d-na Lucia Negruzzi, d-na şi d. Uhrinovski, d. Ştefan Georgescu, d-ra Teodosiev-Cantacuzino, d-na şi d. inginer Marcovici, d. G. Voluţă, d-na şi d. Octav Erbiceanu, d. S. Goldental, d-na şi d. Iosif Hirsch, d-na şi d. L Vexler, d. M. Finchelştein, d-na şi d. Oscar Finchelstein, S. Schvartz, d. H. Cahana, d-na şi d. farmacist Flach, d-na şi d, dr. Cosmovici, d-na Vincler, d-ra Margareta Ţoni, d. farmacist Herzenberg, d. avocat Cezar Simionescu.

PENTRU DISPARŢIREA III a

D. Al. Gane, Principesa Marie Moruzzi, d-na A. Rosetti, d-na Matei Cantacuzino, d-na Văleanu, d-na şi d. Bujor, d na şi d. prof. Simionescu, d-na şi d. dr. Dragomir Hurmuzescu. d-na şi d. Iulian Teodorescu, d-na Georgeta dr. Veisa, d-na şi d-ra Cananău, d-na Paulette Sturza, d-na şi d. A. Diamant, d-na şi d. Con-Drăcşineanu, d-na şi d. dr. A. Steuerman, d-na şi d. Rotbart, d. Blechman, d-na şi d. dr. Flor, d-na şi d. Nicu Nanu, d-na şi d. G. Sturza, d-na şi d. S. Sturza, d-na A. Negruzzi, d-na Ana dr. Tudor, maior Gh. Ionescu, Brill, d. Natan Gheller, d. L. Gheler d. M. Stern, d-na Beatrice Holban, d-na Alice. Cernea, d-na Răteanu, d-na şi d. dr. Nicu Racovitză, d-na şi d. Gh. Şerban.

PENTRU DESPĂRŢIREA IV-a

D-na şi d. Th. Vasiliu, d-na şi d. P. Sion, d-na Ema Stroja, d-na şi d. dr. Negel, d-na şi d. G. Lates, d. I. Marcopol, d-na şi d. Eugen Herovanu, d-na Cleopatra Gheorghiu, d. Justin Adace, d. I. A. Ghelţer, d na, d-ra şi d. dr. Burstin, d na şi d. Adolf Löbel, d-na şi d-nul L.

PENTRU DESPĂRŢIREA V-a

D-na şi d. At. At. Gheorghiu, d-ra Tereza Strătilescu, d ra Evangelina Cimara, d-na şi d. Gh. Cristofor, D-na şi d. X. Eraclide, d-ra Olga Ghiorghiu, d. Gr. Pascu, d-na Valence Ghica, d-na şi d. P. Culianu, d-na Titi Niţescu, d-na dr. Ţaicu d-na Constanţa Ghica, d-na şi d. Eugen Miclescu, d-na şi d. E. Severin d-na Locotenent Agapi, d. V. Arsenie, d-na şi d. Dinnerman, d. M. Barat, d. S. Rehler, d na d-ra şi d. farmacist Jellea.

Aceste cinci comitete urmează a desvolta activitatea în modul următor : Persoanele care au nevoie de ajutoare, în urma plecăriii celor ce le susţineau, ca ostaşi mobilizaţi vor trebui să aducă la cunoştinţa uneia din persoanele din comitetul dispărţirei respective arătînd numele, adresa unde locueşte şi comitetul va face cuvenitele cercetări şi va aduce cazul apoi la cunoştinţa comitetului Central, pentru obţinerea ajutorului.

▪ Punem în vedere d-lui locţiitor de administrator financiar să se poarte mai politicos cu publicul, făcînd să se respecte ordinea publicului care aşteaptă la ghişeu.

▪ D. Colonel Moruzi, Prefectul Capitalei, a dat o ordonanţă, prin care impune proprietarilor, ca sub nici un motiv, să nu concedieze din case familiile celor mobilizaţi şi aceasta pe tot timpul cît va dura campania.

▪ Aseară s'au întrunit la d-na Mavrocordat, membrii societăţii ortodoxe, a femeilor romîne.

S'a luat decizia a lucra de comun acord cu Crucea Roşie, şi cu comitetele de ajutorare a familiilor celor mobilizaţi.

▪ Au fost confirmaţi medici de plasă definitivi în judeţul Iaşi :

D. Dr. Dim. Iamandi medicul circumscripţiei Bahlui, d. dr. M. Sava, în circumscriţia Copou, d. dr. V. D. Tatomir în circumscripţia Cîrligătura.

▪ Cea mai instructivă publicaţiune de actualitate este lucrarea neobositului scriitor N. G. Bogdan : „Oraşul Iaşi".

Apare în fascicole trimestriale, cuprinzînd un istoric complect, cu numeroase ilustraţiuni.

Toţi bibliofilii să-şi procure opera d-lui N. G. Bogdan, tipărită într'o ediţie redusă de exemplare.

Proclamaţie pioasă

„Către ostaşii noştri".

Iubiţi ostaşi,

Ţara noastră e în primejdie !

Unul din popoarele, pe care acum 36 de ani părinţii voştri cu sîngele lor l'au dezrobit din robia turcească, acum ne ameninţă.

La Plevna, la Racova, la Griviţa şi în alte văi şi cîmpii se găsesc oseminte le vitejilor noştri ostaşi romîni, care sunt azi nesocotite şi despreţuite cu îngîmfare şi nu se ţine socoteală, că aceste oseminte, sunt adevărate jertfe aduse de oştirea romînească pentru binele şi folosul lor.

Le-am deschis totdeauna cu bună voinţă graniţa ţărei noastre, în care ei au trăit nesupăraţi în vremuri bune şi s'au adăpostit de primejdii în vremuri grele ; le-am deschis şcolile noastre, în care copiii lor au învăţat carte şi au devenit cu vremea conducători ai ţărilor lor ; le am dat pămînturile cele mai bune şi mai mănoase, din produsul cărora ei s'au îmbogăţit. In sfîrşit, totdeauna le-am arătat adevărată prietenie.

Din nenorocire însă acum ei toate le-au uitat şi nerecunoscători, cu o semeaţă îndrăzneală, ne ameninţă ţara şi viitorul ei.

Noi n'am dat nimănui pricină de războiu. Din potrivă, multă vreme am fost conduşi de duhul păcei şi al răbdărei, dar în încăpăţînarea lor, nu voiesc a-şi aduce aminte, că noi şi strămoşii noştri le-am făcut totdeauna bine, şi numai bine.

Pentru sîngele, ce se va vărsa şi pentru jertfele de vieţi, ce se vor face, noi n'avem păcat înaintea lui Dumnezeu, căci nesocotinţa şi mîndria lor au pricinuit acestea !

Iubiţi Ostaşi,

Porniţi pe drumul războiului. Mergeţi cu curaj şi cu încredere căci Dumnezeu va fi cu voi ! Călcaţi pe urmele vitejilor din 1877, care sub comanda M. S. Regelui au săvîrşit vitejii pe cîmpiile Bulgariei, din care a eşit libertatea neamului nostru şi a vecinilor noştri de peste Dunărea.

Voi acum, sub comanda A. S. Regale Principelui Ferdinand, să luptaţi cu vitejie spre a zdrobi înfrîngerea nesocotită a duşmanilor, căci de va rămînea aşa, precum se arată azi către noi, va fi primejdie pentru noi şi pentru urmaşii noştri.

Noi ne dăm seama de durerea sufletelor voastre şi înţelegem grija, de care sunteţi cuprinşi în aceste zile cînd plecaţi dintre noi şi vă departaţi de părinţii voştri, de familiile şi copii voştri, de ogoarele şi gospodăria voastră. Mergeţi fără grijă, dragi ostaşi, căci noi toţi cei rămaşi ne vom îngriji cu toată inima de ai voştri iubiţi, ca să nu le lipsească nimic. Şi atunci cînd vă veţi întorce cu frunţile încununate de cununa biruinţei şi cu piepturile împodobite de semnele vitejiei militare din partea ţărei şi a Regelui, să găsiţi pe toţi ai voştri bine, ca împreună să ne bucurăm de voi şi de faptele vitejeşti. ce a-ţi săvîrşit.

Vom avea grija, ca în sfintele biserici şi în casele noastre să rugăm pe Dumnezeu ca să vă întărească cu vitejie şi să va apere de primejdii, iar preotul orînduit de mine va sluji şi se va ruga lui Dumnezeu neîncetat, fiind pretutindeni cu voi.

Drum bun scumpii noştrii Ostaşi !

Mergeţi plini de curaj şi Dumnezeu fie cu voi !

Al vostru rugător către Dumnezeu

† Pimen Mitropolitul Moldovei

▪ Mitropolia Moldovei a organizat o echipă de 62 părinţi din mînăstirile eparhiei, spre a servi ca infirmieri în serviciul Crucei Reşii şi în corpul sanitar al armatei.

▪ Principesa Maria Moruzi, preşedinta societăţei „Crucea Roşie" a doamnelor din Romînia, secţiunea Iaşi, a lansat un călduros apel la toată suflarea femeească şi o roagă a veni în ajutor cu ce va putea.

— *„Noi femeele—zice apelul,—nu putem duce arma grea a războiului, D-zeu ne-a făcut pentru a uşura durerile, pentru a mângâia sufletele îndurerate.*

„Fiecare din noi avem sfînta datorie a jertfi pentru Patrie, simţirea, odihna, averea noastră".

Apelul se termină prin rugămintea a se trimite ori ce dar, cît de mic.

▪ Pe ziua de azi s'a constatat în oraş un caz de scarlatină şi un caz de febră tifoidă.

▪ Toate societăţile de ajutor mutual vor fi solicitate a contribui la opera de ajutorare organizată sub auspiciile primăriei pentru familiile celor mobilizaţi.

▪ Aflăm cu părere da rău că amicul nostru C. B. Penel a suferit un accident care i-a produs o fractură a unui picior. Accidentul s'a întîmplat pe cînd pacientul se prepara să facă o baie în casă.

Urăm amicului nostru o grabnică îndreptare.

▪ Se afirmă că farmaciştii din localitate, faţă cu împrejurările cari domnesc actualmente, vor accepta o reducere în preţul medicamentelor pentru populaţia nevoiaşă.

▪ „Facla" şi-a suspendat apariţia fără să mai aştepte verdictul cenzurei.

▪ Pe ziua de 1 Iulie, d. dr. N. Grigoriu, Medicul circ. 5 este numit Medic primar al judeţului Iaşi.

▪ D. A. N. Gane, preşedintele comitetului de ajutorare pentru disp. III a convocat pe membrii respectivi pentru mîne Sîmbătă 29 Iunie orele 4 p. m. în localul clubului farmaceutic din Piaţa Unirei.

▪ **Moartea generalului Simionescu.**—Generalul Staur Simionescu comandantul corpului de grăniceri, a murit astă-noapte.

Defunctul general avea strînse legături de familie în oraşul nostru.

▪ D. Teodor Copici, rezervist, venind astă noapte în Iaşi, a perdut între Osoi şi Iaşi, un pachet, conţinînd efecte şi acte.

Găsitorul e rugat o aduce aceste lucruri la Otelul Cernăuţi.

▪ Mîne, Sîmbătă, se va oficia un serviciu religios la Templul Neuschotz, pentru izbînda trupelor romîne.

▪ La diferitele brutării din localitate s'au angajat femei în locul lucrătorilor mobilizaţi.

▪ Din partea consulatului austro-ungar din localitate, primim asigurarea, că în decursul ultimelor săptămîni nu s'a înmînat prin mijlocirea acestui consulat nici un ordin de chemare, prin care vreun supus austriac sau ungur ar fi fost chemat la arme.

Consulatul mai adaugă, că se prea poate că unii supuşi austriaci, voind să părăsească serviciile ce ocupă, se folosesc de împrejurările prielnice, invocînd diferite motive pentru a-şi atinge scopul.

▪ D-nii d-ri Ochs şi Grossi şi-au oferit serviciile lor în mod gratuit la spitalul militar din localitate, care au fost acceptate de ministerul de război.

▪ Din iniţiativa mai multor artişti din Iaşi, se va da în grădina Bragadiru în serile de Sîmbătă 29 Iunie şi Duminecă 30 Iunie, 2 reprezentaţii teatrale, pentru a se veni în ajutorul familiilor lipsite de mijloace, în urma mobilizării. Cetăţenii Iaşului sunt rugaţi a-şi da obolul lor pentru acest scop uman şi patriotic. Bine înţeles în presupunere că venitul reprezentaţiei se va vărsa comitetului oficial.

O confirmare a informaţiilor noastre

La orele 2 p. m. prefectura de Iaşi a primit următoarea telegramă cu indicaţia extra-urgentă.

Armata noastră a trecut Dunărea astă-zi dimineaţă.

Take Ionescu

E o strălucită confirmare a informaţiilor noastre telegrafice din prima ediţie a OPINIEI, apărută la 10 a. m.

▪ **D. Căpitan Cantuniari a distribuit soldaţilor 2000 exemplare din ediţia I-a a „Opiniei" de azi dimineaţă.**

▪ *Comitetul central de ajutorare a stabilit astă-zi sumele minime şi maxime ce se vor acorda familiilor.*

Apelul Primarului Iaşilor

Pe baza acelui apel, care răspunde la sentimentele unanime ale societăţei ieşene „OPINIA“ a deschis o listă de subscrispţie în folosul familiilor celor care pleacă pe cîmpul de luptă.

Au subscris pînă acum:

D-na Lucia Cananău	150	lei
D-ra Valentina Cananău	50	„
D-na Paulette Sturdza	50	„
D-nu N. Cananău	150	„
D-na Emilie Lascar Antoniu	150	„
D-nu Lascar Antoniu	150	„
D-na Elena E. Herovanu	50	„
D-nu Eugen Herovanu	50	„
D. Dr. Cl. Blumenfeld.	50	„
D-na şi D. Gh. Ghibănescu	50	„
D. Petre Sin	200	„
D-na şi D. Iosef Hirsch	40	„
D-na şi D. Max H. Goldner	50	„
D-nu Ştef. Georgescu avocat	30	„
D-na Constanţa Grigore Ghika cu D-ra şi D. Ghika	140	„
D-na şi D. G. D. Şerban	100	„
D-nu Jean Constantinescu inspector şcolar	10	„
D-na şi D. V. Oiaga.	20	„
D-na M. Prassa	50	„
Minorii Alexandru şi Octav Alexandrini	20	„
Preot Alexandru Şerban (parohia Golia)	20	„
Fraţii Smirnov	300	„
Căpitan Const. Palade	5	„

■ Iată noul program de astăseară Vineri al cinematografului Pathé-Frères, din grădina Traian:

Banii şi fericirea (Richesse ne fait pas bonheur). Film parizian din ediţia artistică Pathé-Freres. Desfăşurarea cuprinde două acte.

Prin această splendidă şi logică desfăşurare ni se arată că fericirea nu aparţine numai celor bogaţi, ci de ea se bucură mai mult cei lipsiţi de avere. Interpretare magistrală datorită celebrităţilor artistice ale teatrelor pariziane.

Micul indian, film american impresionat în culori naturale.

Calul detectiv, scene comice.

Omul crocodil, scene artistice sportive de varieteu.

Pălăria miraculoasă, scene foarte comice.

Micul Bob, scene humoristice.

Cea mai recentă apariţie din Pathé Journal“, cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă, conţinînd între altele:

Curse de automobile şi motociclete la Lyon, accidente—Deschiderea expoziţiei din Breslau—Joia verde în Franţa—Curse de asini la Lyon—Ciclism la Reims—Misiuni din diferite ţări remit felicitări Imparatului Germaniei cu ocazia jubileului de 25 de ani etc. etc.

MICI POLEMICI

„Cuvîntul“ se lamentează că nu are... cuvînt la telefon, din cauză că se vorbeşte prea mult cu „Opinia“.

Îi mulţumim de această reclamă gratuită şi anunţăm, în schimb, că n'a dispărut „Cuvîntul“—fără telefon.

*

Iuţi mai sunt bulgarii.

Par'că ar fi mîncat toţi ardeii pe cari i-au crescut în ultimii ani, spre vînzare.

*

Maicile vor porni şi ele ca surori de caritate.

Le recomendăm caritatea cu economie.

*

Turcii s'ar mişca şi ei,—dar îi reţine speranţa că bulgarii nu le vor mai cere despăgubiri de războiu.

Îi parale-zează gîndul paralelor.

Epitropia Spitalului Israelit

— IAŞI —

Adunarea generală, convocată pentru Duminecă 23 Iunie, neputînd avea loc din cauza că nu s'a întrunit numărul de membri cerut de statute;

Adunarea generală extraordinară a membrilor cotizanţi şi donatori ai Spitalului, în conformitate cu articolul 37 şi 23 din Statutele aprobate prin Inaltul Decret Regal No. 4175 din 29 Mai 1913 **va avea loc Duminecă 30 Iunie 1913, ora 3 p. m.,** în localul şcoalei „Cultura“ din strada Gh. Mîrzescu.

La ordinea zilei fiind:

Alegerea Epitropiei Spitalului pe un period de 3 ani, în virtutea articolului 37.

Preşedinte, **Heiman Nelken.**

Secretar, *Max Caufman.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „OPINIEI“

RAZBOIUL

Cursul evenimentelor se precipită

Situaţia generală pe ziua de astăzi nu mai poate fi privită numai din punctul de vedere al luptelor ce se dau.

Din contra ea trebue privită în principal din punctul de vedere al acţiunei diplomatice, pe care marile puteri înţăleg s'o desfăşoare.

In ce priveşte soarta armelor, este neîndoelnic că ea s'a întors în contra bulgarilor. Nu mai încape nici o îndoială că grecii s'au unit cu serbii, că armatele lor unite au o atitudine ofensivă şi că Bulgaria este într'un impas, din care nu va mai putea eşi de cît cu perderi considerabile.

La aceasta se mai adaugă starea de anarhie — soră cu revoluţia — ce domneşte în toată Bulgaria.

In ce priveşte acţiunea diplomatică este oficial confirmat că pe baza implorărei Bulgariei, Rusia a luat iniţiativa unei soluţiuni pacinice în Balcani.

Pentru moment atît grecii cît şi serbii pun condiţii foarte grele pentru încetarea ostilităţilor. In ce priveşte România, care trebue socotită de asta noapte ca stat beligerent, ea nu se va mulţumi decît cu garanţii formale scrise, prin care în afară de rectificarea de graniţă, i se va recunoaşte dreptul de a stabili împreună cu celelalte state beligerante situaţia în Baleani.

Evident că în ce priveşte situaţia internă, împrejurările cer mai mult de cît ori cînd ca toate forţele politice să coopereze la directiva naţională.

Acţiunea este extrem de anevoioasă, şi trebue ca tot ce se va hotărî pentru România să fie făcut cu participarea şi răspunderea tuturor forţelor politice.

Iată şi ştirile primite de la ora 11 înainte, de cînd a apărut prima noastră ediţie.

In vederea armistiţiului

Paris.—Agenţia Havas află din Petersburg că Bulgaria ar fi declarat acolo că, spre a înlătura o vărsare de sînge zadarnică, stăruieşte a ruga guvernul rus să caute a obţine încetarea ostilităţilor.

Agenţia Havas află din Belgrad că Grecii au cucerit Serres şi că flota lor bombardează Kavalla.

Iniţiativa Franţiei

Viena.—Se asigură că Franţa ar fi luat la Sofia demersul de a ajunge la un armistiţiu. Partea celorlalte puteri s'ar asocia la acest demers.

Versiune bulgară

Sofia.—Oficiosul „Mir“ spune, în privinţa operaţiunilor militare, că după progresul lor actual ar fi să aşteptăm o durată a războiului mai lungă de cît s'ar fi crezut. *Succesele hotărîtoare sunt de aşteptat numai după cîteva zile.*

Spre a ascunde operaţiunile, nici un amănunt despre luptele angajate nu trebue publicat, pînă la izbînda definitivă. Tăcerea absolută e şi mai indispensabilă de cît în războiul în contra Turciei.

Avîntul trupelor aliate

In diferite spitale s'au constatat cazuri de holeră. Ljuba Iovanovici, directorul ziarului sîrb „Piemont“, care a fost grav rănit la Kriwolak, a murit de holeră la Uskueb.

Biroul Presei declară că Grecii au început să înainteze spre Radoviste, poziţiune în stînga ocupată deja de Sîrbi. Prin urmare, cele două armate aliate se vor putea uni fără nici un obstacol.

Rezultatul operaţiunilor Serbo Greceşti e pînă acum extrem de favorabil. Cele două armate aliate înaintează din toate părţile, pe cînd cele Bulgare — zdrobite sau slăbite de pierderile considerabile încercate—se retrag. *Pierderile sunt mari de ambele părţi*, de oare-ce avîntul şi tenacitatea trupelor aliate a fost admirabil.

Primul-ministru ungur a telegrafiat ministrului Austro-Ungar din Belgrad, d. Ugron, că mîne va fi acolo coloana sanitară a Crucei Roşie ungare.

Bulgarii cedează

Viena.—In cercurile diplomatice de aci, se afirmă, că Bulgaria e gata, să facă toate concesiunile Romîniei şi aşteaptă numai ca Romînia să şi formuleze pretenţiunile.

Declaraţiile Ţarului Ferdinand

Londra.—Ziarul *Times*, primeşte din Sofia ştirea, că luptele din urmă de la Isthip, s'au dat fără voia Ţarului Ferdinand.

*

Petersburg. — Ministrul Bulgariei din Petersburg, a fost primit de Ţar, căruia i-a declarat, că Regele Ferdinand condamnă războiul şi face responsabil pe generalul Savoff de toate cele petrecute.

Ţarul Ferdinand a cerut şefilor armatei, să evite ori-ce cioc-nire.

Intervenţia Rusiei

Viena.—Ziarul „Neue Freie Presse“, afirmă că Ţarul Rusiei ar fi gata, să accepte intervenţia cerută, cu condiţiune ca Bulgaria să acorde Romîniei teritoriul cerut; iar Greciei şi Serbiei graniţele cerute din Macedonia.

Şefii opoziţiei bulgare şi Romînia

Viena.—Ziarul *„Neue Freie Presse“* află din Sofia, că şefii opoziţiei întruniţi eri, au hotărît să ceară guvernului o grabnică înţelegere cu România.

Prezicere gravă

Colonia.—Ziarul „Kölnische Zeitung“ ale cărui legături cu cercurile diplomatice sunt notorii, spune că dacă puterile nu intervin, cu cea mai mare repeziciune posibilă, pentru a aplana conflictul romîno-bulgar, pacea europană va fi grav şi iremediabil compromisă.

Asasinarea unui ofiţer român

Bucureşti. — Din Corabia se face cunoscut că un bulgar a asasinat pe locotenent-colonelul Boboc.

Ştirea a produs impresie şi iritaţie.

Anarhia în Bulgaria

Bucureşti.—Ştirile ce sosesc din Bulgaria arată că situaţia generală devine din ce în ce mai gravă.

Starea de spirite e desnădăjduită; Se vorbeşte chiar de un atentat în contra lui Danef. Această ştire însă nu se confirmă.

Ruperea relaţiilor cu Bulgaria

Bucureşti.—Astăzi dimineaţă d. Ghica, reprezentantul nostru la Sofia, a făcut cunoscut guvernului bulgar, că în urma ordinului primit din partea guvernului romîn este autorizat de a arata că Romînia înţălege a considera ca rupte relaţiile ei diplomatice cu Bulgaria.

Ministrul romîn, a şi părăsit Sofia, întorcându-se în ţară prin Rusciuk. In astă seară el va fi la Bucureşti.

Credinţa cercurilor berlineze

Triest.—Ziarul „Piccolo“ primeşte din Berlin o corespondenţă din care rezultă că aci domneşte o mare îngrijire cu privire la atitudinea Romîniei.

Romînia, spune corespondentul numitului ziar, e insuficient susţinută de tripla alianţă, de oarece Austria nu agreiază ideia unei Romînii mari, ca şi pe aceea a unei Serbii mari.

Această atitudine a îndîrjit însă şi mai mult poporul romîn împotriva Austriei.

Guvern naţional

Bucureşti.—De şi persistă încă o mare dificultate în privinţa formărei unui guvern naţional din cauza intransigenţei d-lui Ionel Brătianu, cu toate aceste convingerea generală este că în faţa gravelor probleme ce se pun, ideea unui asemenea guvern va capata fiinţă, şi se poate ca el să fie constituit pînă deseară.

In acest scop, a avut loc astă-zi dimineaţă, la ora 10 jum. o audienţă comună a d-lor Take Ionescu şi Brătianu, la Palat.

Victoriile greceşti

Atena.—Grecii ocupînd porturile Seres şi Kavala, se invederează astfel că bulgarii au renunţat la intenţiunea de a avea o comunicare la marea Ege.

Faptul că au evacuat şi Dedeagaci confirmă şi mai mult această presupunere în ce priveşte intenţiile bulgarilor.

Primele trupe cari au trecut Dunărea

Bucureşti. — Ziarele „Epoca“ şi „Adevărul“ apărute în ediţii speciale astăzi dimineaţă, anunţă faptul pe care şi noi l'am publicat în ediţia noastră de dimineaţă, că armata romînă a trecut Dunărea.

Primul a trecut regimentul de cavalerie comandat de loc.-colon. Caretaş.

OCUPAREA SILISTREI

Bucureşti. — Armata română a ocupat Silistra. Se crede că ordinele sunt date pentru ocuparea quadrilaterului. „Epoca“, apărută astăzi in ediţie specială, se crede în măsură a afirmà acest lucru.

TRUPELE ROMÂNE ÎNAIMTEAZA

Bucureşti. — Se confirmă în mod oficial că cele dintăi trupe romîne care au trecut Dunărea astă noapte la Calaraşi, au ocupat Silistra.

Trupele înaintează mereu pentru ocuparea cadrilaterului. In acest acest moment ele se găsesc la mulţi kilometri departe de ţărmul Dunărei.

Restabilirea circulaţiei trenurilor de persoane

Bucureşti.— Cu începere de astăzi şi într'o proporţie oare care, trenurile de persoane vor fi redate circulaţiunei.

Pe liniile Bucureşti — Giurgiu, Bucureşti — Constanţa, Bucureşti — Oltenita, şi Slobozia — Calaraşi, se vor menţinea dispoziţiile de pînă acum în privinţa trenurilor militare.

Succesul acţiunei guvernului romîn

Bucureşti.—Suntem în măsură de a afirma că acţiunea diplomatică provocată de apelul disperat al Bulgariei şi de acţiunea militară a Romîniei, va fi cu desăvîrşire favorabilă nouă.

Nici odată situaţia noastră n'a fost mai excelentă de cît astăzi. Toate cabinetele sunt de acord în a ne da cele ma formale asigurări că cererile noastre vor fi cu prisos satisfăcute.

Un gest civilizat

Bucureşti. — Guvernul romîn a făcut cunoscut d-lui Kalinkof, ministrul Bulgariei în Bucureşti, că de şi relaţiile diplomatice cu statul pe care-l reprezintă sunt rupte, el poate totuşi rămînea în Capitală dacă o voeşte,—şi că în acest caz i se garantează liniştea şi siguranţa persoanei sale.

Intelligente junge Deutsche sucht Stellung als Gesellschafterin bei alleinstehender Dame oder zu Kindern. Auch Ausland.
Offerten an die Buchdruckerei H. Goldner, Jassy.

Pensiunea „Elita“
VIENA I.
(Börseplatz)
Proprietatea Louise Brodsky
Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iaşi:
EDIŢIA II-a din
MARELE
Dicţionar latin-romîn
de
IOAN NĂDEJDE
Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.
Preţul acestui dicţionar, cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.
Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonat şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco. Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

■ **DE ARENDAT.** — Moşia Buhăeşti de sus gara Buhăeşti 316 fălci după Credit. A se adresa la avocat Bosnief Paraschivescu Bulevardul Pache 2, Bucureşti.

Tramvaele Electrice
IAŞI
Se caută pentru imediata angajare conducători şi manipulanţi.
Ofertanţii să se adreseze la administraţia Tramvaelor Electrice.

De închiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*
A se adresa la Banca Moldova.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* **Bahnele** *cu* **Borasca** *şi cu hliza* **Nemerniţa** *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*
Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1917—Duminică 30 Iunie 1913

Marile Puteri pentru Romania

Tratative directe cu Bulgaria

Stirile nopţei, fără a avea importanţa celor de ieri, se caracterizează prin trei fapte mai principale, dintre care unul foarte îmbucurător pentru noi.

Nu este exact că ar fi izbucnit revoluţie în Bulgaria—în senzul cum s'a anunţat de unele ziare.

Nu este exact că România ar fi decis, cel puţin, pînă în acest moment, ocuparea întregului quadrilater, şi,

Se confirmă în mod neindoios că toate marile puteri sunt de acord că cererile României treuuiesc satisfăcute.

Iată acum şi ştirile în ordinea în care au sosit:

* * *

Stirea că revoluţia ar fi isbucnit în Sofia n'a trecut nici prin telegraf nici n'a fost radiografiată.

In senzul cum a apărut în „Viitorul" şi apoi în „Minerva",— care pe ziua de astăzi anunţă şi zvonul că Tarul Ferdinand ar fi fost asasinat—ştirea nu are confirmarea.

Că domneşte în toată Bulgaria o mare surescitare aceasta ie evident —şi de aceea se vorbeşte chiar de o dictatură militară la Sofia. Dar revoluţie nu ieste şi Tarul Ferdinand ca şi primul ministru Daneff sunt în deplină siguranţă.

De alt-fel o dovadă despre aceasta este faptul că aseară d-rul Kalincof, reprezentantul Bulgariei la Bucureşti, a primit o telegramă de la Daneff prin care inştiinţează că Bulgaria nu consideră ca un caz de războiu faptul că armata romînă a trecut Dunărea.

După cum se vede Daneff ie consecinte cu concepţia sa de drept public şi are faţă de noi aceiaşi concepţie ca şi faţă de Serbia şi Grecia.

* * *

In privinta dezastrului bulgar amănunte noui confirmă în totul ştirile de pînă acum.

Intr'adevăr Grecii i-au invins la Strumniţa şi apoi uniţi cu Sărbii au dat lupta de la Radoviste, care a constituit cea mai teribilă înfrîngere pentru bulgari.

Aceştia au perdut enorme trupe şi muniţii se asigură că însăşi generalul Ivanoff a fost făcut prizonier.

* * *

Trecerea trupelor romîne s'a făcut în mod cît de favorabil pentru noi.

Bulgarii n'au opus nici o rezistenţă — şi ştirea care a circulat că tnnurile din forturile Silistrei ar fi tras asupra armatei romîne sunt absolut inexacte.

Din contra bulgarii au adoptat o atitudine liniştită şi pr n tobe populaţia quadrilaterului ca şi acea de dincolo de Rusciuk a fost invitată să se ţie într'o atitudine cît se poate de rezervată.

Primele trupe care au trecut pe pămîntul bulgar au fost grănicerii de la Mangalia, care au trecut prin punctul Ilamîc, sub comanda căpitanului Stefănescu, iar primele trupe care au intrat în Silistra au fost regimentul 5 roşiori şi 23 Ialomiţa.

D. General Hărjeu, care a trecut Dunărea, a adresat ieri din Silistra următoarea radiogramă M. S. Regelui:

„Respectos aduc la cunoştinţa Majestăţei Voastre, că de astăzi ora 11, cetatea Silistra se află sub sceptrul Regelui Carol".

Ministru de Războiu, General de divizie,

HARJEU

E locul aci de a spune că ştirea dată de unii cum că armata romînă ar fi primit ordinul să ocupe întreg quadrilaterul ie cel puţin prematură. Că trupele se află la mulţi kilometri dincolo de Silistra este evident. Pînă unde va merge nu se poate şti.

* * *

Din informaţiile reprezentanţilor autorizaţi ca şi din articolele marilor ziare reesă clar că atitudinea Romîniei este în totul aprobată de marile puteri, care admit că dreptele cereri ale Romîniei trebuiesc satisfăcute.

Ziarele oficioase austriace anunţă că Austria a făcut cunoscut la Sofia că nu poate da Bulgarilor nici un concurs pînă nu va satisface cererile Romîniei.

Ştirea dar apărută astăzi dimineaţă în „Universul" din Capitală, cum că Rusia ar mobiliza, în special în Basarabia este şi falşă pentru moment şi improbabilă pentru viitor.

* * *

La legaţiile din Capitală se cunoaşte astăzi lămurit respunsul Serbiei la intervenţia Rusiei pentru suspendarea ostiilităţilor.

Acest respuns sună astfel:

Serbia nu poate suspenda ostilităţile pînă cînd evoluţia trupelor sale nu-i vor fi asigurat un punct de desăvîrşită siguranţă, ca fruntarie.

Odată acest punct asigurat ea va fi dispusă să suspende ostiilităţile, dar numai pe baza unor tratative directe cu Bulgaria. Ea nu poate însă sub nici un chip să admită, ca după zece luni, de cînd se află pe picior de războiu, să aştepte lungile tratative.

* * *

Iată acum şi cîteva ştiri cu privire la mersul lucrurilor din Capitală:

Astăzi, după cum se ştie, are loc un consiliu de miniştrii, ca urmare a consiliului ce s'a ţinut alaltăeri.

Pînă atuncea însă s'a luat dispoziţia că bonurile de rechiziţie să fie admise drept bani de administraţiile noastre publice.

— **Intru cît se simte o mare lipsă de argint Banca Naţională a luat decizie ca să se tipăreşscă bilete de bancă a 5 lei.**

Aceste bilete vor fi puse în circulaţie peste cîteva zile.

— **Ministrul României la Sofia, d. Ghyca, a sosit aseară la Giurgiu şi astăzi va sosi cu automobilul în Capitală.**

— **De aseminea a sosit astăzi dimineaţă, venind de la Silistra, d. General Harjău, ministru de războiu. D-sa va fi primit astăzi în audienţă de M. S. Regele.**

— Ziarul „L'Independance Roumaine" anunţă audienţa de ieri a d-lui Brătianu drept o audienţă de concediu.

Precum se ştie d. Ionel Brătianu ie ofiţer şi este repartizat la statul major al corpului II de armată; de sub comanda d-lui General Crăiniceanu.

Ediţia II la ora 5.

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNTURI

Un rând pag. III, 70 b.
» » » IV, 60 »

5 BANI

Redacția și Administr.: Iași, str. Gh. Mârzescu 20 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1917 — Duminica 30 Iunie 1913

Marile Puteri pentru Romania

Tratative directe cu Bulgaria

Știrile noptei, târă a avea importanța celor de ieri, se caracterizează prin trei fapte mai principale, dintre care unul foarte îmbucurător pentru noi.

Nu este exact că ar fi izbucnit revoluție în Bulgaria—în sensul cum s'a anunțat de unele ziare.

Nu este exact că Romania ar fi decis, cel puțin, până în acest moment, ocuparea întregului quadrilater, și,

Se confirmă în mod neîndoios că toate marile puteri sunt de acord că cererile Romaniei trebuesc satisfăcute.

Iată acum și știrile în ordinea în care au sosit:

Știrea că revoluția ar fi izbucnit în Sofia n'a trecut nici prin telegrafi nici n'a fost radiopradată.

In sensul cum a apărut în „Viitorul" și apoi în „Minerva" — care pe cât de astăzi anunță și zvonul că Țarul Ferdinand ar fi fost asasinat — știrea nu are confirmarea.

Că domnește în toată Bulgaria o mare surescitare aceasta se evidențiază și de aceea se vorbește chiar de o dictatura militară la Sofia. Dar revoluție nu este și Țarul Ferdinand ca și primul ministru Danef sunt în deplina sănătate.

De alt-fel o dovadă despre aceasta este faptul că ascară-dorul Kalinov, reprezentantul Bulgariei la București, a primit o telegrama de la Danef, prin care instiințează că Bulgaria nu consideră ca un casus belli trecerea trupelor române a trecut Dunărea.

După cum se vede Danef și consecinte cu concepția sa de drept public și are țară de noi acțiuni concepte ca și țara de Serbia și Grecia.

In privința deznodământului bulgar amânăm noi confirmă în totul știrile de până acum.

Intr'adevăr Grecii i au învins la Strumița și apoi unii cu Sârbii au dat lupta de la Radovište care a constituit cea mai terribilă înfrângere pentru bulgari.

Aceștia au pierdut enorme trupe și mulți se asemănă că însăși generalul Ivanoff a fost făcut prizonier.

Trecerea trupelor române s'a făcut în mod cât de favorabil pentru noi.

Bulgarii n'au opus nici o rezistență — și știre care a circulat că tunurile din fortul de Silistra ar fi trăs asupra armatei române au fost absolut inexacte.

Din contra bulgarii au adoptat o atitudine linișteț și pe n'tobe populația quadrilaterului ca și acea de dincolo de Rusciuk a fost invitată să se tie într'o atitudine cât se poate de reservată.

Primele trupe care au trecut pe pământul bulgar au fost grănicerii de la Mangalia care au trecut prin punctul Ilam și, sub comanda căpitanului Ștefănescu; iar primele trupe care au intrat în Silistra au fost regimentul 5 roșiori și 23 Ialomița.

D. General Hârjeu, care e în fruntea Dunărei, a adresat ieri din Silistra următoarea radiopramă M. S. Regelui:

„Respectos aduc la cunoștința Majestății Voastre că de astăzi ora 11, cetatea Silistra se află sub sceptrul Regelui Carol".

Ministru de Războiu, General de divizie,

HARJEU

La ieșitile din Capitală se cunoaște astăzi liniștit răspunsul Serbiei la intervenția Rusiei pentru suspendarea ostilităților.

Acest răspuns sună astfel:

Serbia nu poate suspenda ostilitățile până când evoluția trupelor sale nu-i vor fi asigurat un punct de desăvârșită siguranță, ca frontiere.

Dată acest punct asigurat ea va fi dispusă să suspende ostilitățile, dar numai pe baza unor tratative directe cu Bulgaria. Ea nu poate însă sub nici un chip să admită, ca după zece luni, de când se află pe picior de război, să aștepte lunile tratative.

Iată acum și câteva știri cu privire la mersul lucrurilor din Capitală:

Astăzi, după cum se știe, are loc un consiliu de miniștri, ca urmare a consiliului ce s'a ținut alaltăeri.

Până atunci însă s'a luat dispoziția ca bonurile de rechiziție să fie admise drept bani de administrațiile noastre publice.

— Intru cât se simte o mare lipsă de argint Banca Națională a luat decizia ca să se tipărească bilete de bancă a 5 lei.

Aceste bilete vor fi puse în circulație peste câteva zile.

— Ministrul României la Sofia, d. Ghica, a sosit aseară la Giurgiu și astăzi va sosi cu automobilul în Capitală.

— De asemenea a sosit astăzi dimineață, venind de la Silistra, d. General Hârjău, ministru de Războiu. D-sa va fi primit astăzi în audiență de M. S. Regele.

— Ziarul „L'Indépendance Roumaine" anunță audiența de ieri a d-lui Brătianu drept o audiență de concediu.

Pe cum se știe d. Ionel Brătianu ie ofițer și este repartizat la statul major al corpului II de armată de sub comanda d-lui General Crăiniceanu.

Editia II la ora 5.

EDIŢIA II-a SPECIALA

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacţia şi Administraţia: | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1917—Duminică 30 Iunie 1913

Conferinţă diplomatică la SINAIA

VOLUNTARII

Dintre toate frumoasele manifestări de patriotism ce au avut loc în aceste din urmă zile istorice, cea mai înălţătoare, cea ma vrednică de admirat şi de aplaudat este—voluntariatul.

Au curs şi curg încă din toate părţile; au venit şi vin încă din toate păturile populaţiei ofertele tinerilor—pentru a se înroa de bună voie în rîndurile armatei, pentru a avea dreptul să iee parte la sacificiul cel mai greu, dar şi cel mai sublim: sacrificiul sîngelui s'a lăudat grabaşi elanul, cu care tot tineritul rezervelor şi cadrelor. S'a prezentat la cea dinăiu chemare. Aceasta e o îndeplinire a datoriei şi se cuvine numai a fi înregistrată. Dar oferta spontană a tineritului nechemat încă; venirea, în număr imens, a acelor cari, prin vîrsta lor, sunt încă la adăpost de grele îndatoriri şi încercări—iată manifestări admirabile cari cu drept cuvînt se pot lăuda ca virtuţi superbe şi făgăduitoare.

Sunt aci valoroase semne de vitalitate, de vigoare, de mîndrie naţională; sunt dovezi de adîncă iubire de patrie şi—în momente istorice, cum este şi momentul de faţă—semnele aceste, dovezile aceste sunt vrednice de luat aminte, vrednice de preţuit şi de reţinut.

Voluntarii sunt soldaţii de mîni, cari cer favoarea de a fi soldaţii de astăzi; ei sunt nerăbdătorii, sunt devotaţii, sunt credincioşii cari stau de pază înaintea altarului sacru; în inimile lor vibrează dragostea de ţară şi în strigătele lor de entuziasm răsună impulsul şi instinctul atîtor generaţii trecute, care au adunat speranţe, visuri, idealuri şi aşteptări.

Ei pleacă ducînd cu sine nu numai toate urările, toate privirile de admiraţie şi de dragoste ale celor ce rămîn aci,—dar şi toate binecuvîntările acelor ce vor veni după ei, după noi.

Priviţi-i cum ard de neastâmpăr; vedeţi-i când trec, unul după altul, lipiţi cu dragoste şi cu recunoştinţă de ceialalţi. Ei poartă pe uzele lor surîsul miilor, milioanelor ce aşteaptă îndreptare şi înălţare; ei poartă în mâinile lor steagul in ale cărui cute fâlfâie triumful de astăzi şi triumful zilei de mâini. E viitorul indepărtat,—care, ca prin minune—s'a apropiat de noi, ne salută, ne cheamă şi ne îmbrăţişează.

Trăiască voluntarii şi aibă flori presărate în calea lor!

Dezmintirea asasinării Ţarului Ferdinand

Bucureşi.—Se dezminte în mod categoric că în Bulgaria ar fi isbucnit revoluţia şi că Ţarul Ferdinand ar fi fost asasinat.

Ştirea a fost publicată de „Viitorul" fără ca să se fi indicat calea prin care ea i-a foăt transmisă.

Cercetările legaţiilor bulgare şi sărbeşti au dovedit că totul este o invenţie.

La Sofia starea este pe ziua de astăzi mult mai liniştită, această din cauză că publicul crede în ştirea, că Romînii au trecut în Bulgaria ca prieteni şi nu ca inemici.

Rolul României în Balcaui

Bucureşti.—Cabinetele europene au intervenit pe lângă guvernele statelor balcanice dîndu-le sfatul de a nu exagera însemnătatea succeselor obţinute, şi de a nu abuza de situaţiile cîştigate.

Dorinţa Puterilor este ca întreg conflictul balcanic să se rezolve prin înţelegerea directă a statelor beligerante, cu Romînia împreună.

Manoperă bulgară

Bucureşti.—Vine ştirea sigură că în toată Bulgaria s'a bătut toba, şi s'a anunţat intrarea armatei romîne pe teritoriul bulgar.

Populaţia a fost înştiinţată că trupele romîne intră ca prietene şi nu ca duşmani.

Infrîngerea Bulgarilor

Atena.—Armata bulgară, fugărită de armata grecească, e compusă nu numai din corpul de armată al generalului Ivanoff, definitiv înfrînt, ci şi din trei divizii de la Istip care bat de asemenea în retragere; adică în total 142 batalioane bulgare.

Ştiri despre România

Bucureşti.—Ziarul „Stampa" organul oficial al ministerul de externe italian, publică un articol—de alt-fel şi restul presei italiane tot în acelaş senz vorbeşte, în care spune că guvernul romîn a mers pînă a înfrunta opinia publică pentru a înlesni pacea europeană.

Bulgaria, prin procedeurile ei nechibzuite a silit însă pe Romînia să ia o atitudine, pe care orice mare putere trebue s'o aprobe.

Ziarul spune mai departe că trebue de sperat că Romînia va fi şi mai departe încălăuzită de simţul justului şi nu va face nimica care să agraveze situaţia.

Pe de altă parte o gazetă militară austriacă constată că efectivele militare romîne întrec prevederile şi că Romînia, la prima chemare, a pus pe picior de războiu 600.000 oameni.

Macedonia curăţită de Bulgari

Cumanova.—Corespondentul ziarului Adevărul, *a putut avea o convorbire cu Principele Alexandru,—moştenitorul tronului Serbiei.*

La o întrebare, principele Alexandru a răspuns:

— „Aţi putut însuşi să vă convingeţi, că bulgarii au fost învinşi pe toată linia şi se retrag mereu.

Nu va trece mult şi întreaga Macedonie va fi curăţită de bulgari.

Asigurarea Austriei

Viena. — Ziarul „Francforter Zeitung am Mittag", afirmă, că guvernul austro-ungar, a făcut cunoscut Bulgariei, că în diferendul cu Romînia, Austria este de partea Romîniei.

Ocuparee Cavalei

Atena. — Admiralul Conduriatis a telegrafiat azi în mod oficial:

— „Am ocupat azi Cavalo".

DEZMIMŢIRE

Bucureşti.—Se dezminte categoric că generalul bulgar Ivanoff ar fi fost făcut prizonier.

Conferinţa diplomatică la Sinaia

Bucureşti.—Este absolut sigur că la cererea Bulgariei ca statele beligerante să înceteze ori-ce ostilitate, Serbia va răspunde mîne, că este dispusă a înceta imediat ostilităţile, cu condiţia ca situaţia în Balcani să fie hotărîtă intr'o conferinţă a celor patru state balcanice şi România şi că această conferinţă să se întrunească la Sinaia.

In caz dacă propunerea Serbiei va fi admisă ea va cere ca conferinţa să aibă loc cît mai curînd posibil.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „OPINIEI"

Tragedia balcanică

Cînd avîntul armatelor aliate a prăbuşit împărăţia semilunei, am avut cîtva timp iluzia că asistăm la desfăşurarea unei epopee eroice.

Ici, colo, acte de cruzime inutilă, de bestială orgie sîngeroasă, ne făcea să întoarcem privirea cu groază şi dezgust. Credeam însă că lucrurile aceste nu erau de cît efectul acţiunei războinice, în care adesea, eroismul merge pînă la cea mai primitivă cruzime, şi în care spiritul de solidaritate naţională trece pînă la cea mai absurdă ură a inamicului.

Dar epopeea s'a terminat. Şi poporul bulgar, ajuns la ceasul de reculegere, nu şi-a revenit în fire: vederea sîngelui trezise în el toată ferocitatea ereditară.

Visînd o glorie imposibilă, urmărind o supremaţie nemeritată, cedînd trufiei care o împingea la nedreptate şi trădare, Bulgaria ce năpasti asupra foştilor săi tovarăşi de luptă, disputîndu-le cu îndărătni cie bogata pradă pe care o luaseră împreună.

Am crezut atunci că datoria noastră era de a împedeca în mersul ei, acţiunea aceasta de nebunie şi de distrugere. Şi am trecut Dunărea, pentru a impune liniştea la hotarul nostru.

Campioni ai civilizaţiei am pornit dar pentru linişte şi pentru dreptate.

Acum, fără violenţă din parte-ne, dar sub impulsul acţiunei noastre energice şi hotărîtoare, dreptatea începe, fatalitatea istorică se îndeplineşte. Şi liniştea care va urma va fi liniştea marelor dezastre.

Fie ca duhul anarhiei să se potolească în cît mai scurt timp, şi ca cel puţin liniştea aceasta să nu întîrzie!

Turcia în acţiune

Constantinopol.—Poarta a făcut o comunicare ministrului Bulgariei, invitînd cabinetul din Sofia să dea ordine trupelor bulgare să evacueze numai de cît ţărmurile Mărei de Marmara, precum şi teritoriile pînă la linia Midia - Enos.

Toţi ofiţerii Turci absenţi s'au înapoiat la corpurile lor.

Politica lui Daneff

Bucureşti. — Primul ministru bulgar d. Daneff, făcut cunoscut d-lui Kalincoff nu părăsescă Bucureştii, cît dacă-i se vor restitui scrisorile de acreditare.

In chestia unui guvern naţional

Bucureşti. In cercurile politice, în legătură cu d. lon Brătianu, se afirmă că şefii liberalilor ar fi declarat că chestia guvernului naţional trebuie scoasă de la ordinea zilei.

O măsură de precaue

Bucureşti.—Ministerul de interne a alocat suma de un milon şi jumătate, pentru măsurile preventive şi combaterea epidemiilor în localităţile bulgare ocupate de trupele romîne.

1984

·esa străină și Romînia

·erliner Tageblatt", în numărul seu azi, ocupîndu-se de evenimentele Balcani, azi, zice că la Viena se cre- o clipă, că Bulgaria și Romînia joa- oar o comedie și că de altfel sunt ect înțelese.

·enimentele recente au dovedit con- ul. Starea spiritelor în Romînia, a a- astfel, încît se vorbește de „intrarea ofla",—iar în Bulgaria se propagă ı, că o nouă vîrsare de sînge poate robabilă.

*

ı privire la mobilizarea în România, ıl „Berliner Tageblatt", publică urmă- ele, sub forma unei corespondențe Bucureşti.

Mobilizarea întregei armate romîne, lesfășoară în chipul cel mai exemplar. ı toate stațiunile liniei Burdujeni— ureşti, domnește o mișcare extra-or- ră.

rupele ce sosesc sunt întovărășite population comunelor vecine și se ros- discursuri patriotice, sub sunetul icelor.

resa toată este unanimă deacord, că ıțelegere cu Bulgaria e posibilă doar ıai, după intrarea trupelor romîne la a.

*

ı cercurile vieneze, — spune același ,—a început să se afirme credința, că ınia nu se poate mulțumi cu ceda- unui teritoriu, dar că trebue să aibă ntul decisiv, în ceia ce privește echi- ıl în Balcani

ılgaria este azi amenințată a perde tele izbîndei sale în potriva Turciei. i în cercurile din Viena, domnește vingerea, că cei de la Sofia nu-și dau mă de realitatea situației.

*

iarul „Strassburger Post", crede a ști, pe lîngă înțelegerea cu Petersburgul, tă o convenție secretă între Romînia Bulgaria, încheiată la București, unde torul Daneff a petrecut o zi.

ɔupă această convențiune, Bulgaria ce- ză Romîniei teritoriul dorit, dar în imb Romînia va pune la dispoziția gariei 500,000 oameni, cari să lupte în riva Serbiei și Greciei.

ıceasta ar explica de ce Bulgaria nu alarmat de mobilizarea în Romînia. Toată presa străină, reproducînd această e, adaugă că e o invenţiune ridicolă, partea ziarului „Strassburger Post".

INFORMAȚII

Astăzi, în mijlocul unui entuziasm indescriptibil, a pornit din Iași regimentul al 13-lea, falnic și însuflețit după ce I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei i-a dat binecuvîntarea.

Pretutindeni a fost salutat de imensa asistență cu aplauze și flori.

Prefectura de județ a lansat 100 liste de subscripție, în comunele din județul nostru cu un ordin către autorități de a forma comitete pentru strîngere de ofrande de ajutorare a pentru familiile celor mobilizați.

Ministerul de Interne face cunoscut Prefecturei de Județ că puntele de frontieră dinspre Bulgaria și anume: Cetatea, Bechet, Islaz, Corabia, Zimnicea, Oltenița, Ostrov și Silistra-Nouă pichet No. 1, au fost închise cu începere de la 20 curent, tuturor călătorilor, atît la intrare cît și la eșire.

Comitetul central de ajutorare se întrunește mîni Duminecă orele 10 a. m. sub președinția d-lui M. B Cantacuzino, primarul orașului. Se va proceda la organizarea propriu zisă a ajutoarelor.

În legătură cu evenimentele prin care trecem s'a zvonit că Băile Slănic s'ar fi închis.

Sîntem rugați a da o formală dezmințire în această privință.

Noua administrație face dimpotrivă toate sforțările ca lumea suferindă să găsească în cursul acestui sezon toată înlesnirea și confortul de care are nevoe.

Comitetul de ajutorare a familiilor ostașilor mobilizați, pentru desp. II-a, s'a întrunit eri la Camera de Comerț și a ales în urma propunerei d-lui Lascar Antoniu pe d-na Elise Mavrocordat ca prezidentă, în care calitate urmează a fi asistată de d. C. Cerkez, președintele Camerei de Comerț și de d. Stefan Georgescu, care a acceptat secretariatul comisiunii.

S'a hotărît a se face publicațiunile necesare, iar această informațiune va servi drept înștiințare că comisiunea ține ședințe *în toate zilele la 3 jum., p. m. la Camera de Comerț.*

[illegible] noii decorați cu ordinul „Coroana Romîniei" găsim pe d. Const. Buțureanu inspector școlar, dr. N. Grigoriu profesor la școala de meserii, Ciobanu Gh., învățător în com. Andrieșeni.

În urma apelului adresat de d. M. B. Cantacusino și a hotărîrilor luate eri, în ședința de la primărie, s'a alcătuit pe lîngă comitetul central și următoarele cinci comitete, care vor lucra pe despărțiri:

PENTRU DISPĂRȚIREA I-a

D-na și d. Gh. Mîrzescu, d-na și d. I. Prasa, d-na și d. C. Crupenschi, d-na și d. dr. Konya, d-na și d. C. Meisner, d-na și d. C. Praja, d. I. V, Praja, d-na și d. Castan, d-na și d. dr. Țaranu, d-na dr. Manicatide, d. M. Iurist, d. Haiman Nelchen, d-na Netter, părintele G. Goțan, păr. Vîrlănescu, păr. Ionescu, A. Smirnov, d-na și d. N. Gheorghiade, d-na și d. inginer Ifrim, d-na Tufli, d-na și d. D. Bogonos, d-na și d. I. Zarifopol, d-na și d. Rusovici, G. Untter, d-na și d. V. Costin, d-na căpitan G. Dimitriu.

PENTRU DISPĂRȚIREA II-a

D-na și d, Lascar Antoniu, d-na și d, A. Brandia, d-na și d. C. Cerchez, d-na și d. C. Pennescu, d-na și d. Osvald Teodoreanu, d-na și d. L. Weisengrün, d-na și d. D. Mavrocordat, d-na Lucia Negruzzi, d-na și d. Uhrinovski, d. Ștefan Georgescu, d-ra Teodosiev-Cantacuzino, d-na și d. inginer Marcovici, d. G. Voluță, d-na și d. Octav Erbiceanu, d. S. Goldental, d-na și d. Iosif Hirsch, d-na și d. L Vexler, d. M. Finchelștein, d-na și d. Oscar Finchelstein, S. Schvartz, d. H. Cahana, d-na și d. farmacist Flach, d-na și d, dr. Cosmovici, d-na Vincler, d-ra Margareta Toni, d. farmacist Herzenberg, d. avocat Cezar Simionescu.

PENTRU DISPARȚIREA III-a

D. Al. Gane, Principesa Marie Moruzzi, d-na A. Rosetti, d-na Matei Cantacuzino, d-na Văleanu. d-na și d. Bujor, d-na și d. prof. Simionescu, d-na și d. dr. Dragomir Hurmuzescu. d-na și d. Iulian Teodorescu, d-na Georgeta dr. Veissa, d-na și d-ra Cananău, d-na Paulette Sturza, d-na și d. A. Diamant, d-na și d. Con-Drăcșineanu, d-na și d. dr. A. Steuerman, d-na și d. Rotbart, d. Blechman, d-na și d. dr. Flor, d-na și d. Nicu Nanu, d-na și d. G. Sturza, d-na și d. S. Sturza, d-na A. Negruzzi, d-na Ana dr. Tudor, maior Gh Ionescu,

PENTRU DESPĂRȚIREA IV-a

D-na și d. Th. Vasiliu, d-na și d. P. Sion, d-na Ema Stroja, d-na și d. dr. Negel, d-na și d. G. Lates, d. I. Marcopol, d-na și d. Eugen Herovanu, d-na Cleopatra Gheorghiu, d. Justin Adace, d. I. A. Ghelțer, d-na, d-ra și d. dr. Burstin, d na și d. Adolf Löbel, d-na și d-nul L. Brill, d. Natan Gheller, d. L. Gheler d. M. Stern, d-na Beatrice Holban, d-nă Alice. Cernea, d-na Răteanu, d-na și d. dr. Nicu Racovită, d-na și d. Gh. Șerban.

PENTRU DESPĂRȚIREA V-a

D-na și d. At. At. Gheorghiu, d-ra Tereza Strătilescu, d-ra Evangelina Cimara, d-na și d. Gh. Cristofor, D-na și d. X. Eraclide, d-ra Olga Ghiorghiu, d. Gr. Pascu, d-na Valence Ghica, d-na și d. P. Culianu, d-na Titi Nițescu, d-na dr. Țaicu d-na Constanța Ghica, d-na și d. Eugen Miclescu, d-na și d. E. Severin d-na Locotenent Agapi, d. V. Arsenie, d-na și d. Dinnerman, d. M. Barat, d. S. Rehler, d-na d-ra și d. farmacist Jellea.

Aceste cinci comitete urmează a desvolta activitatea în modul următor: Persoanele care au nevoie de ajutoare, în urma plecăriii celor ce le susțineau, ca ostași mobilizați vor trebui să aducă la cunoștința uneia din persoanele din comitetul dispărțirei respective arătînd numele, adresa unde locuește și comitetul va face cuvenitele cercetări și va aduce cazul apoi la cunoștința comitetului Central, pentru obținerea ajutorului.

Comitetul de ajutor al disp. V-a a fost convocat pentru mîne Duminecă, oarele 4 la d. A. At. Gheorghiu.

Dintre rezerviștii regimentului 13 actori, ziariști, muzicanți s'a format un cerc, care dă în fața trupei reprezentații teatrale și muzicale contribuind mult la menținerea bunei dispoziţiuni a rezerviștilor.

Comisiunea de ajutorare a disp. IV-a, convoată eri în localul școalei Adamachi n' a ținut ședință, de oarece convocările nu au fost făcute la timp.

Duminecă la 10 jum. a. m. se va ținea o nouă ședință.

Intrerezerviștii regimentului 13 au plecat și cei veterani care au făcut campania del 1877.

Misterul de interne prin o adresă circulară a făcut cunoscut astăzi d-lor senatorii și deputați din localitate, că corpurile legiuitoare sunt convocate pentru 3 Ilie.

Tramvaele Electrice
IAȘI

Se caută pentru imediata angajare conducori și manipulanți.

Certanții să se adreseze la administrea Tramvaelor Electrice.

Apelul Primarului Iașilor

Pe baza acelui apel, care răspunde la sentimentele unanime ale societății ieșene „OPINIA" a deschis o listă de subscrispție în folosul familiilor celor care pleacă pe cîmpul de luptă.

Au subscris pînă acum:

D-na Lucia Cananău	150	lei
D-ra Valentina Cananău	50	„
D-na Paulette Sturdza	50	„
D-nu N. Cananău	150	„
D-na EmilieLascar Antoniu	150	„
D-nu Lascar Antoniu	150	„
D-na Elena E. Herovanu	50	„
D-nu Eugen Herovanu	50	„
D. Dr. Cl. Blumenfeld.	50	„
D-na și D. Gh. Ghibănescu	50	„
D. Petre Sion	200	„
D-na și D. Iosef Hirsch	40	„
D-na și D. Max H. Goldner	50	„
D-nu Ștef. Georgescu avocat	30	„
D-na Constanța Grigore Ghika cu D-ra și D. Ghika	140	„
D-na și D. G. D. Șerban	100	„
D-nu Jean Constantinescu inspector ș olar	10	„
D-na și D. V. Oiaga.	20	„
D-na M. Prassa	50	„
Minorii Alexandru și Octav Alexandrini	20	„
Preot Alexandru Șerban (parohia Golia)	20	„
Frații Smirnov	300	„
Căpitan Const. Palade	5	„
D, Alexandru A. Badareu	300	„
D. Th. A. Badareu, deputat	100	„
D. Mircea A. Badareu	100	„
D-na și d. Gh. Stănilescu	40	„
Lazăr Grecea	20	„
D. și d-na dr. M. Solomonică	40	„

BANI

Imprumută privatier la persoane solvabile.

Dobinda 5%, *plătind în rate în curs de 5 ani.*

SCHAPIRA E.

Postlag Berlin 47.